

Jenny Nowak

TRIN PRO MŤVĚHO

Jenny Nowak

TRŮN PRO MRTVÉHO

Jenny Nowak: TRŮN PRO MRTVÉHO

Copyright © 2000 Jenny Nowak

Cover Art Copyright © 2000 David Spáčil

Copyright © 2000

ISBN 80-86096-45-9

PROLOG

Z kopců už táhl mráz. Vysoko v horách, svírajících zemi transylvánských knížat jako železná rukavice přízračného rytíře, se zrodil první sníh. Zvedl se vítr a v mokřích ledových poryvech, podobných plápolu nestvůrných křídel, se přihnál níž, aby zlomyslně zacloumal na noc už dávno zavřenými křídly vrat. Na kluzké dlažbě zadního dvora zabubnovala kopyta a kolem osamělého jezdce, který se narychlo vytaženou branou vřítel do hradu, se vyrojilo pár blikavých světýlek. Vzadu se rozštěkali psi, brumlavé hlasy pacholků odnesl vítr. Zchvácenému grošáku se pěnou žíhané boky zdvíhaly jako kovářské měchy a do ledové tmy z nich stoupala štiplavá horká pára. Ze stáje se na dláždění na okamžik vylila kalužinka bledého světla a dýchlo vlhké, zadýchané teplo. Dveře se ale vzápětí chvatně dovřely a po nádvoří znovu zatančil černý mrazivý vír. Pochodeň vtažená v držáku na stěně v divokém náporu větru málem uhasla, ale pak plamen jenom zapraskal a neochotně hořel dál, ztracen v okolní temnotě jako duše nekřtěnátko.

Pozdní příchozí zůstal na okamžik stát za dveřmi, jejichž těžké veřeje mu víchř vyškubl z rukou a s ohlušující ranou přibouchl za zády. Kožešinou podšitý plášť, mokrý a studený mrznoucím deštěm, shodil z ramen tam, kde právě stál, a křečovitě zamrkal, aby prohlédl uvnitř panující tmou. Sotva rozeznal obrysy vzhůru se stáječícího schodiště, když se nahoře rozkomíhal plamínek. Chvatné lehké kroky vyběhlý na chodbu a napjatý hlas, poznamenaný únavou a nekonečným bděním, s nevírou smísenou s nadějí vydechl: „Michaile...?“

Stála na schodišti v košili, jen s vlněným pláštěm přehozeným přes ramena, a dlaní stínila zpola vyhořelou svíci. Hladké tmavé vlasy jen nedbale zapletené a v očích, mžikajících v napjaté bílé tváři, jen vyčerpání a strach.

Místo odpovědi se vyřítel vzhůru, beze slova ji utopil v objetí. „Ostatní jsem nechal vzadu už někde za Brašovem“, vdechl jí do vlasů. „Jel jsem, jak nejrychleji to šlo.“ Odmlčel se a potřásl hlavou. Vlastně to všechno říkal, jen aby se nemusel ptát. Proč také? Odpověď stejně četl z jejích očí, z chvění prochládlého těla, z přerývaného dechu a z jejího mlčení. „Jak je jí?“ vypravil ze sebe přece nakonec. Jen zavrtěla hlavou. „Je to horší,“ hlesla tak tiše,

že ji bezmála nezaslechl. „Byli u ní... Medikus z Targoviště i ten bylinkář, co prý dělá zázraky.“ Bezmocně zakroutila hlavou a polykala slzy. „A nic. Žádný nepomohl.“

Služka skrčená u ohně chvatně vyskočila. Přeuctivě se klaněla až k zemi, ale stejně si jí nikdo nevšímal. Paní Andria, Bůh ji potěš, nespala už kolik nocí a milostivý kníže si cestou tím strašným povětrím taky asi zrovna neodpočal.

Dvě olejové lampy osvětlovaly široké, nízké lože a jejich měkká záře dopadala na zpocenou tvář děvčátka. Den po svatém Ivanu by dovršila třinácté léto, ale křehká a vyhublá, ztrácející se mezi zmuchlanými přikrývkami, vypadala náhle tak malá a bezmocná. Drobné prsty se křečovitě svíraly a rozvíraly, nevidoucí oči zastírala horečka.

„Pořád ho volá?“ vyhrkl kníže znenadání. Jako by to vyslovil proti své vůli, s pohledem mířícím kamsi pod trámy začouzeného stropu. Jeho žena sebou trhla a poplašeně zamžikala. Polkla.

„Pořád,“ vydechla a sevřela v zubech klouby sevřené pěsti, aby se nerozplakala hlasitě. „Ale proč?! Proč, Michaile? Přece jsme jí tenkrát řekli, že... že je...“ Bezmocně mávla rukou a odvrátila se ke stěně. „Pořád ho k sobě volá!“ vyrazila přemáhajíc pláč. „Michaile!“ vykřikla, když ji náhle pustil. Skoro ji od sebe odstrčil a dlouhými kroky se hnál po chodbě někam pryč. Vyběhla za ním, nedbajíc, že jí ledový průvan proniká pláštěm až na tělo.

„Michaile!!“

Zůstala stát s pěsti přitisknutou k zběsile bušícímu srdci. Zdálo se, že se to opuštěnými síněmi do tmy utopeného hradu rozléhá jako údery kovářské palice. Už dávno byl dole. Zaslechl, jak na někoho něco huláká, pak ohlušivou ránu, jak vítr komusi vyrval z rukou vrata od stájí. Na mokré dlažbě zatančila kopyta a těžké řetězy hradní brány se rytmicky rozskřípely, jak je dva hromotluční branní začali ráz za rázem navíjet na obrovité rumpály.

Stála a třásla se. Beze slova a bez pohybu zírala do tmy, aby se nemusela sama sebe ptát, kam se to jako šílený rozehnal sychravou, mokrou nocí. Kam a za kým to jede. Nechtěla se ptát. Nechtěla vědět.

Věděla.

I.

MRTVÍ SE NĚKDY VRACEJÍ

Nevracel se dlouho, ale možná se to Andrie jen zdálo. Možná byl pryč teprve druhý den, a v povětrí, jaké už bezmála dvě neděle cloumalo nebesy, jako by už nikdy nemělo ulehnout, by to i méně zdárnému jezdcí trvalo dobré dva dny tam a dva zpátky. Na cestách, rozježděných selskými vozy a plných bezedného bláta, zapadali koně po kopyta a za Sinaiou prý voda dokonce strhla most, takže pěší, jezdcí i vozkové musí ohromnou oklikou přes mokrá luka, a pak dál na Fienti. Andria v duchu počítala míle a dny, a zamyslela se tak, že strnula bez hlesu a bez pohybu, s rukou napřaženou do prázdna. Služebná u dveří rozpačitě zakašlala.

„Mladého pána už jsem uložila, Milosti,“ šeptla uctivě. „Usnul v tu ránu.“ Zarudlou tvář shrbené chůvy přeběhl úsměv a kněžna se mimoděk usmála s ní. Začínala sice teprve pátá zima, kterou mladý pan Mihnea na tomhle světě uvidí, ale mezi služebnými šel jeden hlas, že to dráče jich deset neuhlídá.

A jak by ne, když ani Mihaila nebývala jiná? Divoká a jiskrná jako všichni jejího rodu. Od malička věčně venku, věčně kolem koní, v psinci a v maštalích. Zato k vyšívání a tkaní aby ji přivazovali řetězy. Byl to ale smutný a hořký čas. V rozvrácené zemi se tenkrát jako vztekli psi o kost rvali o trůn znesváření bojaři, zatímco toho jediného, který měl z Boží vůle vládnout nade všemi, dal uherský král uvěznit! Jeho Milost Bela, kníže, s nímž byla jedné krve a rodu, v žaláři jako nejsprostší zločinec! Pod směšnou záminkou vlastizrady! Bože! I poslední podomek na hradě tenkrát věděl, že je to celé vymyšlené! Záminka k odstranění nepohodlného, divokého a přesprávilš hrdého souseda.

A pak se vrátil. Po nekonečných dvanácti letech žaláře. Vrátil se, ale přece jako by ne tak docela. Byl jiný. Teprve po letech se dozvěděla, co se to vlastně přihodilo. Čemu se tam v podzemních kobkách královského hradu v Budě oddal a co učinil. Srdce jí při tom málem zledovělo, ale Mihaila, která o ničem neměla tušení, k němu přesto přilnula s divokou přichylností všech mláďat. Ji jedinou nic neznepokojovalo. Nic jí nebralo klid.

Andria je najednou měla zas před očima. Mihailu, malou, opálenou a rozczuchanou jako cikáně, s nerozlučným houfem štěňat, věčně se jí motajících u nohou, a Belu, s širokými rameny a sametově zastřeným hlasem - v té chvíli bez majestátu knížete a bez své jindy setrvalé hořkosti - jak ji vyhazuje k sobě do sedla, stejně jako to dřív nesčetněkrát dělal s ní, s Andriou.

Mihaile šlo už na devátý, když jim Bůh konečně požehnal a Andria se čekala podruhé. Bylo léto, tisící čtyřsté sedmdesáté šesté od narození Páně, tenkrát před tou velkou bitvou u Vaslui: Turci zas pozvedali hlavy a hnali se zbídačelou zemí jako stáda krvelačných přízraků.

„Tentokrát to bude syn,“ ujišťovala Andria Michaila. „Musí. Vím to.“ Jen se smál, líbal ji, až ji jeho krátké kučeravé vousy lechtaly na tvářích, a kroutil hlavou. „Nevíš, že s tebou bych chtěl třeba deset dcer?“ šeptal jí do ucha se smíchem. „Aspoň bychom to museli zkoušet znovu - a znovu, co nejčastěji, víš?“ Smějíc se, ucpávala mu ústa dlaní, aby nemusela myslet na to, jak nekonečně dlouho bude bez něho. Věděla, že musí být rozumná, ale cesta do Uher, kde byl od nepaměti usazen starý rod Andrassyů, rod jejího nikdy nepoznaného otce, jí připadala dlouhá jako na sám konec světa. Jaktěživa tam nebyla. Michail se usmíval, ale stejně jako Bela i on už měl v očích a v srdci jen tu strašlivou vojnu.

Když ho po nekonečném čase znovu spatřila, když pro ni konečně přijel do Uher, byl to už někdo jiný. Málem by ho byla nepoznala. Zhubl, tváře mu propadly a v očích se usadilo zoufalství. Usmál se, objal ji, požehnal a políbil syna, ale ta strašná bolest hluboko v něm byla horší než otevřená rána. Tenkrát, v tom podivném, horce vanoucím létě, když odjížděla, se s ní rozloučil její hlučný a usměvavý Michail, osmý pán z Langley, přední vojvoda Jeho Milosti, zatímco teď, po měsících, ji v tvrdém a hořkém objetí svíral vládnoucí transylvánský kníže a muž, jehož se teprve bude muset učit znát. Jeho Milost Michail První... Jen těžko bylo tomu přivyknout.

Co se na bitevním poli stalo, věděla už dávno a slzy jí od té chvíle ještě nevyschly; poslové přijeli s tou zvěstí brzy, na uštvaných, zaprášených koních se šrámy po ostruhách na bocích.

Vlad Bela Denszö, z milosti Boží kníže Transylvánie, padl na poli slávy, Bůh buď milostiv jeho duši a po zásluze mu dopřej království nebeské... tak to řekli. Dnem i nocí se tenkrát sloužily mše, jako by všichni věděli, jak velice jich bude zapotřebí. A potom...

Andria sebou trhla, aby se přinutila na to nemyslet. Na knížecí stolec nastoupil Michail a Belu pohřbili. Ano. Se vsí slávou a všemi obřady. Dávno předtím než se s dětmi vrátila domů. Uložili ho do kaple v kamenné rakvi, tady, doma na Branu, a nahoru vytesali plačícího anděla, aby ho navěky oplakával. Zdálo se však, že nikdy nepřestane plakat ani Mihaila, jakkoli malá tehdy byla a jak krátce ho předtím směla znát.

Ted' jako by se jí ten čas vracel v horečnatých snech. Volala po něm jako tenkrát. Zoufale, bez ustání a k neutěšení.

Andria se přistihla, že poslouchá v otevřených dveřích. V pokoji nemocné bylo ticho. Jistě by volali, kdyby se Mihaile přitížilo. Jistě. Ale může jí vůbec být ještě hůř? Kolik dní už tak leží, vyhublá a nehybná, s očima zapadlýma a zpocenou bledou tváří? Nikoho nepoznává a všechnu sílu, co v ní ještě zbývá, jí bere chraptivý namáhavý dech.

Na zadním dvoře seskočili z uhřátých koní dva muži. Přijeli od brodu, ne po mostě a hlavní branou, jako by měli důvod nezdržovat se fanfárami a rozruchem v hlavním nádvoří.

„Milosti!“ Mladý štolba rychle klesl na jedno koleno, jak kázal dvorský mrav, ale vzápětí byl na nohou a chápal se otěží jeho oddechujícího grošáka.

„Provádějte je. Oba. Dokud nevychladnou,“ poručil úsečně kníže a trochu nejistě se obrátil ke svému společníku. Najednou jako by nevěděl, co říct. Nebyl jsi tady dlouho...? To by se asi přece jen nehodilo. Vítej na Bránu, vítej v mém domě...? Ještě lepší. Pokud si noční host jeho rozpaků povšiml, nedal to na sobě znát. Sesedl do rozbředlého sněhu a ze zvyku přejel své vysoké vrance po bocích. Navyklym pohybem jí sklouzl dlaní ke spěnkám a popleskal zpěněnou šjí. Teprve potom zvedl hlavu.

„Už nejsem zvyklý,“ zahučel nezřetelně, že mu pod vlněnou kápí, kterou ještě nesmekl z hlavy, jen sotva bylo rozumět. „Ani nevím, kdy jsem byl naposledy v sedle,“ pokrčil rameny. „Nějak už

není proč.“ Michail už se nadechoval k nějaké odpovědi, ale pak raději neřekl nic. Co se na to taky dalo říct?

Přede dveřmi se zarazil. Panoš se svítilnou, který je doprovázel do schodů, údivem otevřel oči už prve, tam dole ve velké síni, když se kníže bezděky o krok opozdil, aby dal přednost svému pozdnímu hostu. Ale možná ho víc ohromila samozřejmost, s níž to ten druhý přijal. Ani se neohlédl, prošel, jako by čekal, že mu Jeho Milost ty veřeje snad ještě přidrží jako králi. Sobolinou lemovaná kápě mu stínila obličej, takže se nedalo poznat, jak se tváří, ale mladý světlonoš by byl dal krk na to, že nadutě a tvrdě. Aspoň takový měl krok. Rázný a dlouhý. Jako by si byl jist, že ho následují. Jako by věděl, že každý vždycky udělá všechno, co si bude přát. Byl by dal týdenní služné za to dovědět se, kdo to je. Moc se nejspíš nelíbí ani Jeho Milosti. Kdyby nevěděl, že je něco takového zhoła nemožné, byl by přísahal, že se mu na klíce dveří nepatrně zachvěla ruka - než otevřel.

„Tak tady...“ hlesl kníže Michail nezřetelně a pokynul hostu do dveří.

Andria vyskočila. Služebné poslala spát už dávno a ani nevěděla, jak dlouho už sedí u Mihaily o samotě. Snad na pár chviliek usnula. Dlaně jí vylétly vzhůru, ale hned se zas zmateně vrátily k bokům, kde ustrnuly jako bez vlády. Skoro nedýchala a srdce jí bilo jako kladivo. Chtěla něco říct, vyslovit to, pro co ani nebylo jména, ale nakonec jen naprázdno polkla a z hrdla jí nevyšel žádný hlas.

Noční příchozí tiše smekl kápi z hlavy a v odlesku skomírajících plamenů se objevila jeho ostrá, bledá tvář. Zkroucené prameny dlouhých zvlhlých vlasů padly na ramena. Nehýbal se. Andria tichounce vzlykla. Jako by se tím něco zlomilo. Přelétla komnatu a divoce se mu vrhla do náruče. Svírala ho vší silou, smála se a plakala. Tiskla ho k sobě, strnulými dlaněmi po něm slepě tápala, jako by potřebovala ujistit sama sebe, že tentokrát to není mámení. Tváří se přimkla k jeho vlhké a ledové, a teprve potom konečně našla hlas. A slova. Láskyplná a prostá.

„Vítej doma. Ach, Bože, vítej zas doma, Belo!“

„Jak je jí?“ Andria odhrnula závěs a vklouzla dovnitř, aby k nemocné nepouštěla ledový průvan z chodeb.

Na okamžik pevně zavřela oči a v horkém praskotu ohně se jí zazdalo, že čas se zhoupl a vrátil se. Že je zas všechno jako dřív. Je malá, na široké posteli po krk přikrytá huňatými kožešinami. Za okny se sype sníh, služebná právě přiložila a Bela k ní přisedl na pelest s políbením na dobrou noc. Dělal to tak, odjakživa, a krom času, kdy byl v poli nebo na cestách, nepamatovala, že by na ni kdy zapomněl. Kvůli ní opustil bujarou pitku stejně jako jednání s nejvyššími bojary, které nechal beze všeho sedět samotné. Vždycky. Snad jí chtěl nahradit, co jí smrt vzala, to, že svou matku, jeho sestru kněžnu Milanu, směla mít jen tak krátce, když z ní při tom velkém obléhání hradu udělal sirotu zbloudilý turecký šíp... Jenže ta malá, ztracená na velkém lůžku, nejsem já, bodlo Andriu u srdce. To Mihaila, moje malá Mihaila tam spí. A možná navěky.

„Jak je jí?“ opakovala hlasem zdrsňelým slzami.

„Spí,“ odpověděl tiše Bela a plaše se usmál přes rameno.

„Já vím,“ hlesla Andria. „Ona teď pořád spí. Nikoho nezná, spí a sotva dýchá.“

Mihailina čela se lehce dotkla úzká tvrdá ruka, uvyklá spíš zbrani než péči o nemocné, a nejisté shrnula pramínek smolně černých vlasů. „Jenomže teď spí doopravdy. A dýchá docela dobře. Poslouchej.“

Andria zatajila dech, aby uslyšela ten její. Bála se podívat. Dívčiny tváře už tolik nesálaly a vyhublý hrudník se zvedal tiše, bez námahy a pravidelně.

„Cos to s ní udělal?“ vyrazila Andria ohromeně. S nevírou. A s troškou nevyslovitelného děsu, který v ní seděl proti její vůli, ač by ho nedala znát ani za spásu duše a až k smrti se za něj styděla.

„Jen málo,“ pokrčil rameny a z kratičkého pohledu, kterým po ní šlehl, poznala, že před ním neukryla vůbec nic. „Jen to málo, co mohu. Potřebovala spát. Prostě si odpočinout. Bude spát dlouho, možná i den či dva, a až se vzbudí, mělo by jí být lépe. Snad. Víc ale stejně neumím“ Hořce se ušklíbl.

„I to je víc, než jsem doufala!“ vykřikla Andria. „Taky to zkoušeli, ale po všech těch jejich dryácích jen zvracela a neusnula ani na chvíli. Tak namíchali silnější a málem přestala dýchat nadobro. Bylo to hrozné!“

Beze slova ji přitáhl k sobě. Vzdychnula a opřela se o něj jako dřív. Bez rozmýšlení mu sáhla po ruce a v náhlém poryvu

vděčnosti na ni přitiskla rty. Uškubl, jako by ho spálila, ale nevytrhl se jí. Se zavřenýma očima se usmála. Zvedla si jeho dlaň k ústům a hrála ji mezi svýma. Teprve teď si uvědomila, jak je ledová. Přitáhla si i tu druhou a zblízka mu na ně dýchala. Chvilí na ni udiveně shlížel, na rovně ubíhající pěšinku v tmavých pletencích a hladkou snědou šíjí, než se jí jemně vymkl. Němě zakroutil hlavou.

„Marná práce, má malá,“ šeptl jí zblízka do ucha. Zasáhlo ji to jako střela. Ano, ovšem... Panebože. Celá se schoulila do sebe, ale neodstrčila ho. Dál bezmyšlenkovitě svírala klouby, šlachy a mrtvolně chladnou kůži kdysi živého těla a poroučela si neplakat.

„Nechtěl bys radši přece jen... tady nahoře? Postaral bych se, aby se nikdo ani nepřiblížil,“ nadhodil v rozpacích Michail s neurčitým gestem, mířícím kamsi do ztracena. „Tvé pokoje zůstaly netknuté. Všechny. Tak jak byly.“

„Proč?“ zastavil se udiveně Bela. „To jste se tam báli?“ uškíbl se nevesele.

Michail po něm střelil vzteklým pohledem „To zrovna. Ale jsou přece tvoje, ne? Jakživo by mě nenapadlo...“ Mávl rukou, jako by si řekl, že je škoda slov, a zbytečně zprudka před sebou rozrazil dveře tam dolů.

Úzké schodiště z věčně vlhkého ohlazeného kamene spadalo prudce do hloubky a mizelo kdesi ve tmě. Světlo Michailovy louče se plazilo po vystupujících kamenech křivolakých zdí a skákalo tři čtyři stupně před nimi. Okolní tma dýchala všudypřítomným vlhkem a ledovými útroby skal, a nepronikal do ní ani náznak ranního šera, které se tou dobou už pomalu začínalo plížit do dvorů.

Jeskyně byla vysoká a prostorná. Plamínek zatančil po stěnách, ale do výšky stropu se vztahoval a vzpínal marně. Chodba, kterou sem vešli, se kroutila za roh a pokračovala hlouběji do nitra skály a pak dál, pod vlhkou lesní půdou až k malé, polorozbořené a léta neobývané tvrzi blízko Zarnešti. Na prstech jedné ruky by Michail spočítal ty, co o ní věděli, a nevzali si své tajemství ještě na věčnost. Co pamatoval, využili jí vlastně jen jednou. Tenkrát, když Bela byl ještě v uherském žaláři a do hradu vtrhla vprostřed noci zverbovaná vojska urozeného pána z Krašiny. Sebranka Radua Krásného, samozvance a zplozence

pekeli, před nímž poschovávali ženy do jeskyně. Od té doby, už celá léta, sem Michail nevstročil. Teprve včera.

Na skalním výstupku, kdysi dávno přitesaném tak, aby mohl sloužit jako lavice, ležela hustá medvědí kožešina a dvě pečlivě poskládané houně. Na plochem kameni uprostřed svícen a křesadlo. Bela údivem rozevřel oči. „To ty?“ tázal se nevěřicně.

Michail jen beze slova trhl rameny. „A co na tom? Kdo jiný?“ V rozpacích přistoupil ke skalnímu lůžku a prohrábl prsty kožešinu. Ještě nenavlhla, ale ze skalních stěn číšel mokrá a syrová chlad. „Bude ti tady zima,“ zahučel nespokojeně.

Bela se po něm udiveně podíval. Už se nadechoval ke zlé a tvrdé odpovědi, ale nakonec jenom nezvykle mírně pronesl: „Ne, nebude. Těm dole na hřbitově taky nebývá.“

Něco v jeho hlase přimělo Michaila vzhlednout a podívat se mu do očí. Bela před ním rychle uhnul pohledem, ale to děsivé, zneklidňující světlo před ním skrýt nedokázal.

„Bože!“ vyrazil dutě Michail a zuřivě uhodil pěstí do kamene. „Bože můj! Ano, já to přece všechno vím, ale nemůžu si pomoci, radši bych nevěděl! Znáš tě odjakživa, co jsem otevřel oči... tak co se to proboha s námi se všemi stalo? Boží zákon? K smíchu, jsi to přece pořád ty!“

„Jsem, co jsem,“ vydechl Bela do ticha. „Stalo se, co se stalo. Nesnaž se vrátit čas a neobelhávej sám sebe, Michail. Bývá to pak ještě horší, to už znám.“

Michail beze slova stál a jen tupě potřásal hlavou. Přece se nerozpláče jako ženská. Nakonec se jen napřáhl do prázdna a rukama trochu nejistě sevřel svého druha v objetí.

I přes kabátce a plášť ucítil mrazivou strnulost, rozlézající se jeho nezadržitelně tuhoucím tělem a jako ledové jazyky vzlínající z útrob do kostí.

Neohlédl by se ani za všechny poklady světa a nahoru spěchal tak, že za ním dlouhý jazyk plamene mával jako křídlo zlomyslného ohnivého ptáka.

„Jak povídám, bude to nějaké moc učenej pán. Opravdovej doktor nebo ten, no víme, alchemista,“ prohlásil dvorský šafář s hrdostí, že si vzpomněl na to cizí učené slovo, a snad aby dodal své řeči větší váhy, zdupával ze svých hrubých bot sněh ještě hlučněji než

obvykle. „S jiným by Jeho Milost nevysedával celé noci a nevedl s ním disputace jako se sobě rovným, to přece každému dá rozum. Krom toho jde po hradě jeden hlas, že jen co zrovinka tadyhle na tomhle místě seskočil z koně, princezničce se ulevilo.“

„Ale hostina nebyla!“ křikl vítězoslavně jeden mladých štolbů, co se tísnili pod přístřeškem, aby jim ani slovíčko neuniklo. „Žádný hodokvas, jako když přijede někdo doopravdy urozený, a ani v kuchyni pro něho prý nic onačejšího nepřipravují, to já náhodou vím moc dobře.“ Někdo vyprskl, protože svým mlsným jazykem a častými kradmými návštěvami hradní kuchyně byl rozložitý a červenolící lvyš proslulý. Nějakým hloupým smíchem se ale teď nemínil nechat rušit. Na to měl na srdci příliš mnoho. „A taky je divná ta jeho kápě,“ prohlásil vzápětí. „Moc divná. Je tady třetí den, a ještě ani pod střechou ji nesundal z hlavy. Nebo jste ho snad někdo viděli bez ní? No řekněte! Ví vůbec někdo, jak vypadá?“ S převahou se rozhlédl kolem sebe a s uspokojením zaznamenal, že jeden vedle druhého - včetně nejmladšího pacholka, který záhadného návštěvníka dosud nezahlédl ani koutkem oka - uvážlivě zavrtěli hlavou. „Tak vidíte!“

„A co když je nějak strašně zohavený?“ nadhodil zkusmo někdo ze starších. „To by přece mohlo být, ne? Může být třeba popálený.“

„Nebo zjizvený z bitev!“ vykřikl z očima navrch hlavy malý pacholek, zapomínaje v tu chvíli, že jeho názor je to poslední, čemu by vůbec kdo popřál sluch.

„To jistě,“ utrousil taky šafář vzápětí pohrdavě. „Jizvy z bitev by spíš vystavoval na odiv než schovával, ty kubo, nemyslíš? To spíš, jak už jsem říkal, to bude tak důležitý a učený pán, že nechce, aby mu kdejaký snop,“ při tom se výmluvně požíval po svých posluchačích, „civěl do obličeje. Jo, tak to bude, a ne jináč.“

„A co když je to tak,“ vmísil se nejisté štolba, kostnatý muž s krátkými prošedivělými vlasy, „že má ten kluk přeci jen pravdu? S tou kápí do tváře je to vážně moc divný. To jsem za bílýho dne jakživ neviděl. Co když je ten chlap černokněžník a čaroděj? Může být, že Jeho Milost už si nevěděl jiné rady, a tak...“ Chvatně se pokřivoval.

„Kápě sem nebo tam,“ utnul ho posměšně šafář a ještě si přitom opřel ruku v bok, „na té nesejde ani za mák, ale co myslíš,

hlupáku, může černej čarodějník jen tak jakoby nic do domu Páně?“

„Co-co to s tím má co dělat?“ vykotal šedivý štolba popleteně.
„Já přece neříkal nic o...“

„Zato já říkám,“ ujistil ho šafář se zlomyslným úsměvem
„Říkám, že Jeho Milost právě teď vede toho *učeného alchemistu* do kaple! Jen se podívejte.“ Všechny hlavy se otočily jako na obrtlíku.

Kníže Michail provázel svého váženého hosta sám, jak to ostatně činil celé ty tři dny jeho přítomnosti, jako by žádný sloužící nebyl té cti hoden, a stejně jako pokaždé předtím, mu do dveří pokynul jako prvnímu.

Nepatrné se zarazil, když sáhl do kroupky se svčcenou vodou, ale nakonec se rozhodl nevidět, že jeho host to po něm neučinil. Křížem se také nepoznamenal. Jen bezděky nepatrně pozvedl ruku, jako by si nebyl jist sám sebou, ale hned ji zas nechal klesnout a dlouhými kroky zamířil dopředu. Honosný náhrobek s plačícím andělem minul bez povšimnutí s pohledem odvráceným stranou. Narudlé věčné světlo na stěně blikotalo po klikaté ráně v kameni a ostře se odráželo od čerstvého bílého dřeva kříže na stěně, z něhož pokojně shlížela prastará zčernalá socha Spasitele.

Zastavil se až přede dvěma prostými, do země zapuštěnými žulovými deskami. Jejich obrysy ostře vystupovaly z podlahy a v každém ze čtyř rohů byl vytesán jeden erb. Tichý návštěvník se schýlil níž, ale nepoklekl. Jen se zlehka, jakoby v rozpacích, rozevřenou dlaní dotkl kamene. Zastudilo to.

Elgyn of Langley.

Písmena se kroutila po náhrobku, ve slabém svede kostelní lampičky skoro nečitelná. Nepotřeboval je číst. Cítil ji tam dole. Tu její klidnou, moudrou a vědoucí přítomnost. Tak tedy i zestárlá stříbrovlasá víla s mořsky azurovými očima... Tak i ona, jako dřív nebo později každý, koho znal, a hůř, koho kdy bude znát. Jako každý, pro koho běží lidský věk.

„Co se jí vlastně stalo?“ vylomil z vyschlého hrdla, když bylo mlčení už příliš dlouhé. „Ochořela?“

Michail pokrčil rameny a s trochou očividných rozpaků poznamenal matčin hrob křížem „Vlastně ne. Jen už... víš, už ji tu

nic nedrželo. Aspoň tak to pořád říkala. Hlavně potom, co ty jsi... no, vždyť víš. A taky potom, co otec padl. Pak chtěla už jen spát. Všechna její síla se vytratila.“

Vlastně to chápal. Nezbylo už nic, co by bylo třeba učinit, a nikdo, koho by mohla ochraňovat. Ani Walter, hromotlucký, hlučný, dobrý Walter, s nímž strávila víc než čtyři desítky let, už nebyl. Padl v jedné z těch malých nesmyslných šarvátek mezi znesvářenými bojary, poté co na sedmihradský knížecí trůn dosedl právě jeho syn Michail. Mnozí to uvítali - po dlouhém boji s Turkem se zdálo, že si zbídačelá země to krátké vydechnutí už zaslouží, a Michail se jim zdál lepší než kdo jiný - ale jiným to, jak už to bývá, příliš po chuti nebylo. Radu z Krašiny, ten, co už jednou urval trůn pro sebe, byl z nejběsílejších. Štval proti novému knížeti saské kupčíky, měšťany i selský stav. Stříbro sliboval na všechny strany a děsil všechny, že za Michaila bude zle. A ti, co se k němu s vidinou moci a zisku přidávali, věru nijak nespěchali odložit meče a holdovat novému panovníku.

Přesto se to tenkrát zdálo snadné jako dech. Něco takového dělali otec i syn snad častěji, než se za celý život modlili otčenáš. Zatlačit nepříteli početnou družinu a pár bůhvíodkud sesbíraných žoldáků nerudného pana Basaraba, jednoho z nejnadšenějších stoupenců ctižádostivého Radua Krásného, zpět na jeho zboží a, pravda, trochu jim cestou domluvit. Rozhodně toho jiskřivého slunečného rána, kdy slunce vstalo snad přímo z řeky, nic nenasvědčovalo tomu, že ještě dnes bude zvonit umíráček. Vlastně se nestalo vůbec nic. Všechno šlo lehce, bez námahy. Michail se v sedle smál a mával železem jako pírkem. Hnali se za těmi vzbouřenci dobrý hon cesty, jen tak pro zábavu, když si všiml, že otcův kůň zaostává. Obloukem se k němu vrátil - jen aby uviděl poslední záblesk světla v jeho očích. Z Walterova hrdla trčel šíp zaražený až po letky a proudy mazlavé husté krve už dávno promáčely hřivu jeho vyděšeného plaváka. Nejhorší bylo, že nikdo ani nevěděl, kdy a odkud osudná střela vyletěla. Vypustili ji za sebe prchající? Kdy? A proč potom nikdo nic neviděl? Michail by byl mohl přísahat, že Walter byl do poslední chvíle vedle něho.

Walter, lord of Langley.

Stejně písmo, stejně prostý hrob. Co vlastně pod těmi kamennými deskami odpočívá? Zvolna práchnivějící kosti? Nebo jen stejně zvolna blednoucí vzpomínky?

Bela se zhluboka nadechl. Znal je odjakživa. Elgynina náruč mu byla stejně důvěrně známá jako matčina. Vlastně ho nikdy nepřestala objímat. Ani když už v očích celého světa byl nelítostným, nade vše pomyšlení krutým vladařem a jeho vlastní matka už dávno spala pod podlahou chrámu biskupského kostela. V tichu svých provoněných pokojů si s ním šeptávala, jako když býval malý, a dlouhými samozřejmými tahy ho při tom hladívala po vlasech. A stejně tak Walter zastoupil jeho otce, když mu ho Turci, v bitvě stejně nečekané jako strašné, zabili a na hrotech kopí pak roznesli jeho tělo. Byl to Walter, kdo ho učil všemu, co potřeboval, když se šestnáctiletý snažil udržet na trůně. To Walter mu vyprávěl rytířské příběhy a bohatýrsky se s ním chechtal prvním pijáckým žertům.

Ve své zemi by možná byl nejpřednějším z velmožů... Galéra, na níž se jako dítě plavil se svým otcem, sedmým lordem z Langley, anglickým velmožem a vojákem samého krále, by ovšem nesměla padnout do rukou pohanů. Zajatci se mohli hodit k výkupnému, zvláště ti, co vypadali vznešeně, ale to jim ještě nevysloužilo slušné zacházení. Na nekonečném pochodu jich stovky vypustily duši pod vzteklými šlehy býkovců. A tak když Bélův děd, kníže Mircea, z čiré radosti na tureckou eskortu zaútočil, aby osvobodil zajatce, bylo pro mylorda z Langley už příliš pozdě. Přežil však jeho syn, tenkrát sotva osmiletý Walter, o tři čtyři léta mladší než jediný knížecí potomek Vlad, teprve mnohem později řečený Ďábel. Vlastně to bylo jednoduché. Jako příběh, který hrad od hradu vyzpěvují minesengři. Zůstali spolu jako bratři. Walter a Vlad. Anglický lord a budoucí kníže Transylvánie. Walter se oženil se svou válečnou kořistí, co mu na první podívání učarovala, s Elgyn z harému tureckého beje, a vychovával s ní syny k svému obrazu, stejně jako se o to snažil Vlad se svým následníkem Belou.

Walter i Elgyn tu byli odjakživa.

A teď? Dva směšně malé studené kameny. Nic víc.

„Neposlal jsi mi zprávu,“ pronesl Bela neurčitě. Možná jen s lehkou výčitkou. „Musel jsem se to dovědět od mnichů. Když se stavovali.“

Michail se nadechl k rozčilenému protestu, ale pak ho raději spolykal. Co by měl také říct? Opravdu nevzkazoval. Ani slova. Proč? Možná by ani sám neuměl odpovědět. Přesvědčoval snad zoufale sám sebe, že všechno je tak, jak namluvili Mihaile? Že těžkou náhrobní desku z šedého kamene, s platícím andělem, rozlomil vedví blesk, který uhodil z čistého nebe? Tentýž, co našlápl i břevno krucifixu? Snad. Vždyť kdo by posílal vzkazy zemřelým? Ano, snad bylo lépe uvěřit, že je po všem, a oplakat své mrtvé, než se podívat pravdě do očí, zejících jako důlky umrlcovy. Snad...

Andria prolétla strážemi před komnatami Jeho Milosti, rozrazila dveře a beze slova se vrhla Michailovi kolem krku. Smála se, ale po tvářích se jí hrnuly slzy, které se ani nenamáhala utírat „Skoro půl misky! Půl malé misky polévky, představ si!“ drmolila nadšeně. „To je možná víc než deset lžic! Všechno to krásně spolykala a zase spí!“

„Řekla něco?“ zeptal se Michail s nadějí.

Andria zavrtěla hlavou, ale dnes jí nemohlo radost pokazit vůbec nic. „Zatím ne,“ usmála se. „Na to je asi pořád ještě moc slabá. Vlastně ani nevím, jestli nás vnímala, oči má pořád takové zamlžené, ale to nevadí, nejdůležitější je, že už jí. To ostatní přijde samo, uvidíš.“

„S pomocí Boží,“ přisvědčil vážně Michail a vtiskl své ženě vřelé políbení.

„Máš pravdu,“ ozval se Bela za nimi. Usadil se prve napříč okenního arkýře a pohodlně opřený o zeď jemně přebušoval ostří jedné z Michailových dýk. Celá hromada se jich povalovala po stole, stejně jako dobrého půl tuctu mečů, od lehkých turnajových až po Michailův pověstný obří obouručák, takže se tím oba patrně bavili už dlouho. „Máte oba pravdu,“ opakoval. „Už brzy jí bude lépe. Probere se.“ Na chvíli se odmlčel a v očích mu přelétl stín. „Měl bych jet,“ vyrazil nakonec zdánlivě nesouvisle.

„Nesmysl!“ vykřikl Michail dřív, než si stačil cokoli rozmyslet „Kam bys jezdil tak brzy? Vždyť jsi teprve...“ Zarazil se pod

Bélovým pohledem. Bože, proč nic nemůže být jako dřív? Proč, když už si skoro zvykl? Když už na to skoro dokázal nemyslet Proč?!

Andria byla chápavější. Přešla k oknu a jemně vzala Bélovi z rukou zbraň. Odložila ji na stůl a zlehka mu ovinula paže kolem krku. Na ledový chlad a podivně zneklidňující dotek jeho těla už bezmála přivykla a rozhodně už ji to neděsí jako dřív.

„Já vím,“ hlesla s ústy zabořenými v jeho rameni. „Rozumím ti. Jeď, myslíš-li, že už je čas.“ V rozporu s vlastními slovy ho však nepouštěla z objetí.

„Dám ti doprovod a dost!“ zahučel Michail umíněně, zatímco přihlížel, jak štolba zručně sedlá vysokou neklidnou vranku. „Aspoň deset patnáct jezdců. Za Bukurešti je můžeš poslat zpátky, nemusejí vůbec vědět, kam tě provázejí. Vybral bych z těch nových, mladých, co tě před... ech, předtím nikdy neviděli. Nepojedeš přece úplně sám!“ rozohnil se náhle, když se odmítavý výraz jeho druha nezměnil ani v nejmenším. „Myslíš-li, že cesty jsou teď bůhvíjak bezpečné, mohu tě ujistit, že pro osamělého jezdce, i kdyby byl šermíř nevímjaký...“ rozkřikl se, ale vzápětí zmlkl v půli slova leknutím. Pro lásku Boží, co to blábolí?

Bela se jenom pokřiveně usmál. „Vážně si myslíš, že zrovna já bych se měl bát?“ protáhl hebce. Neodpustil si to.

Michaila zamrazilo. Pokolikáté už zapomněl? Ovšemže by ani za všechno zlato královské pokladnice nechtěl být v kůži některého z lapků, co by si snad brousili zuby na snadnou kořist. Na žádný pád by to nebyl onen osamělý jezdec, kdo by z místa střetnutí ve smrtelném děsu s vyplivnutými plícemi utíkal. Pokud by vůbec utíkal, a s chrčícím rozervaným hrdlem se neválel ve sněhu v kalužích vlastní krve. Rychle ten obraz vyhnal z očí. Zamrkal a přešel si po tváři dlaněmi.

„Dobře, jak myslíš,“ řekl pak tiše, chvatně a smířlivě. „Koně si nech, je dobré krve, nebo ho někomu daruj. Třeba tomu tvému klášteru. Otcí opatovi by to na něm moc slušelo,“ uchechtl se skoro jako dřív.

Podkoní zůstal stát jako solný sloup, když mu kníže vzal otěže z rukou a sám vyvedl klisnu na dvůr. Popleskal ji po krku, aby ji uklidnil, a ze zvyku zkusil zápinky. Držely všechny. Poprsní řemen

seděl jako ulitý, i třmeny měly správnou délku. Už nebylo proč to odkládat.

„Bůh tě provážej,“ vyrazil dutě a jen Bůh sám snad věděl, jak to vůbec dokázal vyslovit. Jak ho dokázal pustit ze své medvědí náruče a před tím mu v ní nepolámat kosti. Zvednout ruku a vší silou ji nechat dopadnout na naleštěnou koňskou plec. „Jed! Ke všem čertům, když nemůžeš zůstat, tak už zatraceně jed!“

Ve zdupaném sněhu zůstaly černé šmouhy po kopytech a ve ztemnělém oblouku brány se bláznivě roztančila bílá světélka. Z nebe se začal sypat sníh.

„Milosti! Pro lásku Boží, Milosti!“ Stará chůva se hnala chodbami, co jí nohy a dech stačily. Kněžna odstrčila švadlenu, která jí zrovna zkoušela na ramenou nařasit pár loktů blankytného sametu, a slepě vyrazila ven. Ve dveřích se málem srazily. Tělnatá chůva bezmocně mávala rukama, ve tváři všecka rudá a bez dechu. Andrie ale stačil pohled do její tváře - brunátné, ale zalité šťastnými slzami. „Volá tě, Milosti!“ vyrazila ze sebe namáhavě. „Už se nám vzbudila, kytička moje!“

Hlavu ještě neudržela zvednutou, ale už usmívala. Oči jí zjasněly a dívaly se zpřímá bez toho děsivého povlaku smrti, který je pokrýval tak dlouho.

„Mihájí,“ vydechla Andria šťastně. „Ty už mě slyšíš, holčičko?“

„Vždycky jsem slyšela,“ hlesla Mihaila nezřetelně. Po týdnech vynuceného mlčení ji vlastní hrdlo ještě neposlouchalo. Namáhavě se nadechla. To stačilo, aby se z šepem vzrušeně drmolícího houfu, natlačeného v pootevřených dveřích, okamžitě přihnaly dvě služky, láskyplně malou kněžnu nadzdvihly a přidržely jí u rtů misku s bylinkovým odvarem. Mihaila s námahou dvakrát polkla, ale to, co se jí nakonec objevilo na tváři, rozhodně byl úsměv.

„Vážně jsi mě celou tu dobu slyšela?“ vrátila se Andria k tomu, co jí nedávalo pokoje.

Mihaila kývla. „Tebe i všechny, co tu byli. Jen jsem nemohla odpovídat. Ani se hýbat. Ani spát. A nic jsem neviděla. Bylo to divné. Jako kdybych vůbec... nebyla. Uzdravím se?“ zeptala se najednou se stejnou starostlivostí, s jakou se vždycky vyptávala na zdraví všech svých nespočetných štěnat, jestřábích mláďat a jezdeckých koní.

„Ovšemže se uzdravíš, ptáčku,“ ujistila ji Andria. „Vlastně už jsi skoro zdravá, nemyslíš?“ zažertovala a políbila ji na špičku nosu. Mihaila se malinko zasmála, ale vzápětí pokrivila tvář, jak ji ještě zabolelo v krku.

„Zvedneš mě? Chtěla bych se podívat ven,“ zaprosila.

„Vezmu tě já! Od čeho bys pak měla svého rytíře?“ zabasoval ode dveří ještě udýchaný Michail. Služebné se nestačily klanět a horempádem mu uhýbat z cesty. Sehnul se a vyzvedl vyhublé děvčátko z přikrývek jako pírkó. Zdálo se mu, že neváží skoro nic, a popadl ho nesmyslný strach, aby ji ve svých sukovitých pažích, uvyklých leda tak otěži a meči, ještě nepolámал. Opřel si ji o svou rozložitou hrud' a obrátil se s ní k oknu. Pootevřel jen na škvírku, aby jí studený vzduch neublížil, ale tak, aby viděla.

Dole pobíhali pacholci s povřísky a štoudvemi a do malé brány, bezmála zatarasené valy odhrnutého sněhu, právě tryskem vjížděl oddíl jízdní stráže. Huňatá černá fena starého kastelána Angela se jím s nadšeným štěkotem vrhala pod kopyta.

Mihaila se zasmála. Michail sáhl po okenici a chtěl se odvrátit, ale ona prosebně natáhla ruce. „Ještě chvílku. Chvilinku,“ smlouvala chraptivým, zadrhnutým hlasem. Pak se zarazila. Dole zaskřípaly rumpály a těžká brána pomalu klesala k zemi. Na noc už nikdo nevyjíždí. Jízdní oddíly zůstanou uvnitř a jen stráže na hradbách se do svítání zdvojnásobí...

„Proč zavírají?“ vyrazila napjatým, znepokojeným hlasem Mihaila. „Kam jel? On už se dneska nevrátí?“

Andria strnula na místě. Zdálo se jí, že snad už nikdy nenajde hlas. Michail se vzpamatoval první.

„Kdo, kytíčko? Všichni jsme přece tady, u tebe,“ dokázal vyslovit s předstíraným klidem Mihaila nespokojeně zamrkala. Přivřela oči, jako by si potřebovala něco srovnat v hlavě.

„Přece... Bela,“ hlesla nejisté. Dívala se z jednoho na druhého. Michail ji s přispěním služebných uložil do postele. Získal tak alespoň trochu času. Pro sebe i pro Andriu.

„Něco se ti zdálo, miláčku,“ řekla Andria měkce a přisedla si k ní na pelest „Mělas ho moc ráda, a tak ti andělé o něm poslali sen.“

„Ne! To nebyl žádný sen. Slyšela jsem ho. Cítila. Byl u mě. Mluvil na mě a bral mě do náruče. Byl tady. Vím to!“ chraptěla naléhavě. Docela ji to vyčerpalo.

„Lež tiše, Mihájí, ublížíš si,“ domlouval jí polohlasem Michail. „Sny někdy po probuzení bolí, víš? Ale zdávají se nám, abychom nezapomínali. Posílá nám je Bůh.“ Ta slova ho stála všechny síly.

„Myslela jsem, že Bůh ho vzkřísil,“ vyrazila Mihaila polekaně. Najednou bylo v jejím tichém, namáhavém hlase víc paniky než naděje. „On může a přece už to jednou udělal, tenkrát když byl mrtvý Lazar a pak zas obživil. Vím to, slyšela jsem to v kostele, tak to musí být pravda. Řekni, udělal to i teď?“ chytala se posledního stébla.

„Ne, kytíčko,“ Andria jí položila dlaň na čelo. „Takové věci už dnes Bůh nedělá. Dnes už ne...“ Mihaila se mlčky odvrátila ke zdi. Andria ji tiše políbila na zavřené oči a po špičkách vyšla za Michailem.

„Chůvo?“ ozval se vzápětí chraptivý, sotva slyšitelný hlásek a k uchu, z něhož buclatá ruka chvatně odhrnula čepec, se přiblížily rozechvělé rty. „Chceš něco vědět, chůvo? Já jim nevěřím.“

* * *

Obloha potemněla a vypouklý půlměsíc vyhlížel z mraků jen neochotně. Vítr, který by mu v nich mohl protrhat průchod, na chvíli přeběhl hřebeny Fagaraše, kde s novou silou fičel do odvrácených údolí, bořil chatrné ovčí ohrádky a se zlomyslným hukotem před sebou hrnul jazyky sněhu. Tady, na královské cestě k Bukurešti, bylo ticho. Sotva pár vloček poletovalo hustým šerem jako roj zmatených světlušek a čerstvě napadaný sníh matně, chladivě zářil vlastními odlesky. Večerní vzduch byl jasný a plný jiskřivé, ledové vůně.

Cesta byla rovná, jako když vypustí z kuše šíp, i když teď úzká nahnutým sněhem, že by se na ní dva nesrovnali. Dlouhonohá vranka, kterou Michail uvážlivě vybral mezi svými nejlepšími, běžela, jako by chtěla svému novému jezdcí dokázat, že vybíral dobře. Kopyta s měkkým dusáním dopadala v pravidelném rytmu už jakou dobu, a na klisně - snad krom rozšířených nozder a zpocených plecí - dosud nebyla znát sebemenší únava. Teprve

teď si Bela uvědomil, že se zapomněl zeptat na jméno. V tuto chvíli však už jako by neexistovalo, zapomenuté a ztracené, a černá klisna se hnala bílým tichem, studeným a prázdným, jako by ona i to chvějivé šero kolem byli noví, bezejmenní a nevinní jako v první den stvoření.

Tma zhoustla a místy už téměř nebylo vidět na cestu. Bela přitáhl vranku do kroku a rozhlédl se. Ne, nemýlil se. V dálce mezi křovím probleskovalo narudlé světlo. Oheň. Plamínek. Jemně stočil klisničku koleny a pobídl ji přes závěje. Brodila se v nich po břicho, než pod kopyty ucítila pevnější půdu a vyskočila na mez.

Sníh tlumil každý zvuk, noc byla tichá a mrazivá. Jezdec se postavil do třmenů a zhluboka nabral vítr. Chřípí se mu přitom rozšířilo jako větřícímu vlkovi a zledovělá krev v žilách se rozběhla rychleji.

Přiblížil se obezřetným obloukem, aby je spatřil dřív, než oni uvidí jeho. Zastavil v řídkém mlází, položil vrance dlaň na nozdry a čekal. Byli čtyři. Dva muži a dvě ženy. Chlapi opilí namol, ženské usmýkané a zmrzlé. Všichni zachumlaní v hadrech, schoulení kolem ubohého ohníčku. Buď nevěděli, že pár mil odtud leží vesnice, anebo je právě z ní s večerem vypráskali. Bůh suď, kam a proč vlastně táhli, že se v té zimě rozhodli nocovat pod hvězdami.

Tiše pobídl kobytku kupředu. Praskot křoví a zvuk kopyt zvedl ty u ohně na nohy. Nebo přinejmenším jednoho. Ten druhý se po neúspěšném pokusu zapotácel a s hlasitými kletbami se zvrátil zpátky do sněhu. Pach laciné kořalky od nich táhl na hony daleko. Ženské se vyděšeně tiskly k sobě, zatímco jejich jediný ochránce se nejistě rozkročil s ohořelým klackem v ruce. Bela vjel do narudlé záře ohně a zarazil koně na místě. Bez pohybu a beze slova shlížel dolů. Pak stejně tiše napřáhl ruku a ukázal na jednu z vyděšených žen. Panovačně jí pokynul k sobě. Vstala jako náměsíčná, po svém druhovi se ani neohlédla. Dá rozum, že chudák pánům odporovat nemůže, a tohle dozajista urozený pán je, přestože má jen prostý plášť z těžkého sukna, kožené nohavice a krom podivně kroucené šňůrky na hrdle, která se v náhlém záblesku ohně stříbrně zaleskla, ani žádný skvost. Podal jí ruku a trhnutím ji vytáhl k sobě. Ani se na ni nepodíval. Otrhance, který se v poryvu nesmyslného hrdinství vrhl dopředu, aby zachytil aspoň třmen, odkopl spíš znechuceně než zuřivě. Vlastně mu ani příliš

neublížil. Jen se mu botou opřel do hrudi, než by mu vykopl zuby nebo zpřerážel žebra. Proč taky?

Nasadil klisně ostruhy a mrazivé bílé tmě dovolil, aby je v zběsilém trysku bila do tváří. Cítil, jak se mu třese v náručí. Zarazil koně na místě a poslouchal. Kolem bylo pusto a ticho. Seskočil a pomohl dolů i jí. Na okamžik zahlédl její tvář, s hrubými rysy promodralými zimou. Jen na okamžik, než jí surově zvrátil hlavu dozadu a dlaní vtisknutou na ústa utlumil její křik.

Ted' už mohl svému ztrýzněnému tělu dovolit, aby se probudilo. Ožilo a hluboko uvnitř zajásalo. Aby zledovělá krev začala obíhat rychleji. Před očima se mu rozvířila ohnivá kola a všechno se propadlo v temnotách. Celou svou bytostí, každým vláknem své dávno mrtvé tkáně vnímal jen ten závratný okamžik. Svaly, kosti, nervy i krev v něm řvaly zvířecí lačností a touhou.

Než jí hluboce prokousl hrdlo a hustá, hořkoslaná krev ho naplnila poryvem horkého blaženství. Polykal slastně a dlouho, natažen na sněhu vedle dodýchávajícího těla jako hodující vlk, zatímco černá klisna s otěží prověšenou až k zemi stála bez hnutí, s nohama toporně nataženýma a chvějícími se nozdrami.

Stačil zahlédnout záblesk odvěké hrůzy v jejích očích, když po dlouhé chvíli nasedal, a v té chvíli jí daroval jméno: Innocentia. Nevinnost.

Mors et innocentia, smrt a nevinnost, ušklíbl se do tmy, když ji pobízel do cvalu, půjde nám to spolu dobře, má milá...

* * *

Tam, kde noční mráz spoutal hladinu tenkým, tříštivým příkrovem prvního ledu, byla voda tmavá a nehybná. Na hloubce se ale čeřila volná, v drobounkých vlnkách, které ostrý, studený vítr hnal před sebou. Klekání odbilo už dávno, ale půlnoc se ještě nepřehoupala. Přesto byla vesnička blízko jezera tichá; roubené, hlínou olepené chalupy schoulené k zemi jako zimomřiví spící medvědi. Dolehla-li do jejich zadýchaných, kouřem páchnoucích útrob ozvěna Innocentiiných kopyt, nedaly to znát ani sebemenším zábleskem světélka. Snagovské jezero se protahovalo jako obrovité usínající zvíře a chladně, bahnitě dýchalo rybinou.

Jen málokdo se k jeho břehům přiblížil ve dne a snad už vůbec nikdo by se neodvážil za noci. Stačilo, co občas zahlédli... Loďku se zlověstným břemenem zabaleným do hrubého plátna, mnohdy krvavého a omotaného řemeny, nemluvné veslaře zabírající těžkými a mlčenlivými rázy, mířící neprůhlednou tmou k ostrovu. Chvějivý nápěv, který se za nocí či za ranního šera slabounce nesl nad vodou, sice mohl být hlasem řeholníků, co v bázni Boží sloužili v ostrovním klášteře Spasiteli službou z nejtěžších, ale kdo ví? Světélka, co za zvlášť tmavých nocí polétala v rákosí, také nebývala vždy jen odlesky loučí a pochodní... Slabé hlásky vzdychající v korunách stromů a tlumené vyzvánění zvonů, nesoucí se zpod zelené hladiny, to byl Snagov - ostrov zvaný Sníh. To bílé nevinné jméno mu možná nedali jen pro spousty sněhu, které jej každé zimy neprodyšně ukryly a až do jara zakovaly do ledu. Mezi okolními sedláky mu však nikdo neřekl jinak než Ostrov bloudivých duší, Ostrov sebevrahů... Každý věděl, že právě takové tam pohřbívají - hříšníky a odrodilce Páně, neklidné mrtvé, které vyvrhla posvěcená zem.

Snad tomu tak bylo odjakživa. Nikdo s tím nechtěl mít nic společného a málokterý vladař pamatoval darem i na tuhle ztracenou, ve vodě utopenou Boží rodinu. Až Jeho Milost kníže Bela... Když dal bukurešťskou pevnost stavět a kolem ní i město založit, vyprávěli pamětníci, že se rozpomněl i na klášter. Poručil vykopat studnu, přestavět kostel, klášterní dvůr obehnat vysokou zdí.

Usmál se pro sebe do tmy, když si bezděky připomněl ten čas. Pokládal tenkrát za svou svatou povinnost štědře podporovat všechny své kláštery, střediska učenosti a umění, a jen v nejvyšší nouzi, ve válce či za tureckého hladomoru, žádal díl svého zlata zase zpět. Snagovský klášter byl malý a ubohý až běda. Jen kostelík na spadnutí a mnišské cely poslepované z jezerních oblázků. A houfek zakuklených řeholníků a řeholnic, co se dnem i nocí modlivali za své zavržené. Na Ostrově bludných duší, ostrově přízraků... Tušil snad už tenkrát, že sem jedné bezměsíčné noci vkročí jako poslední vyhnanec, jako živoucí mrtvý, jenž na rozdíl od těch neklidně spících ví, že ani všechny modlitby světa mu nepomohou k spočinutí? Co tedy hledal? Mír? Zapomnění? Taková slova si zakázal už dávno. Tak co tedy?

Na cestičce vysekané v rákosí a svažující se dolů k vodě seskočil. Innocentia tiše zaržála a nozdrami se mu zezadu zlehka opřela do lokte. Bela se zaraženě otočil. Pravda, co s ní? Vynadal si v duchu do hlupáků, že na to nepomyslel dřív. Tohle není kosmatý koník zdejších sedláků, co se napase i na mechu a noci tráví jen za přístřeškem proti větru, po břicho ve sněhu, až mu na huňaté srsti zvoní namrzlé kousky ledu. Na loďku ji pravda vzít nemůže...

Protáhl se na úzké pěšince kolem ní a sáhl po otěži. Ani se mu nechtělo znovu nasedat, protáhnout se po dlouhé jízdě studenou nocí bylo nakonec docela příjemné. Vrátili se až k prvním chalupám. Po prvním zabušení na zabedněnou okenici se neozvalo nic. Ani hlásku.

„Hej!“ křikl netrpělivě Bela a kopl do dveří. „Jsem sám, nic se vám nestane, nebojte se!“ V duchu se hořce ušklíbl nad zjevnou nepatřičností těch slov. Uvnitř se něco pohnulo. Zaštrachalo. K otvírání se ale neměli. Vlastně to bylo jedno. „Nechám vám tady koně,“ zavolal s ústy přitisknutými k mechem utěsněné okenici. „Tam, kam jedu, si ho vzít nemůžu, tak se postarejte. Ale ne venku na sněhu s tou vaší herkou, dejte ho dovnitř, do maštale. V brašně u sedla jsou stříbrňáky. Dost, aby vás hned zítra nenapadlo ho prodávat. Možná si pro něj pošlu. Později. Možná. Rozumíte?“

Odpověď bylo jen ticho a něčí přerývaný dech, těsně za dveřmi. Rozpačitě klisničku pohladel a stáhl jí sedlo. Složil ho rovnou na práh a na odchodu za sebou pečlivě zatarasil vrátka. „Buď rozumná,“ zavrčel, když Innocentia z vysoka zaržála a narazila hrudí do zátarasu z křivých, přelámaných klád. „Buď rozumná, má Nevinnosti, a snaž se mi neumrznout docela.“

Na protějším břehu se objevilo světélko. Přiblížilo se a zablikalo tmou jako zmrzlá světluška. To u kláštera nejspíš zaslechli pravidelné záběry jeho vesel. Zbral rychleji a mimoděk se ohlédl přes rameno. Jednu pochodeň už tam na druhé straně upevnili k držáku u mola, hořela teď jasně a vysoko. Někdo tam stál, na samém kraji kluzkých, zasněžených klád vybíhajících do vody. Stínil si oči před plamenem a snažil se dohlédnout tmou na jezero.

Příd' bytné pramice před sebou hrnula tříšť ledu, vesla se probíjela stále obtížněji. Bela si v rozkymácené loďce stoupl a

veslem se pokusil zachytit okraj přístaviště. Málem by byl pramičku převrátil, ale nakonec se to podařilo. Jedním mohutným vzepřením se přitáhl a v příštím okamžiku už oblý bok drhl o klády. Ochotné ruce tam nahoře se chopily úvazku, ale vytáhl se vzhůru dřív, než ho stačily upevnit ke kruhu. Překvapivě jemně vykroutil mokrou zledovatělou houžev ze zmrzlých prstů a beze slova ji pevně zauzloval.

„Loďku přece jen ještě uvázat dokážu,“ usmál se. „Tak dlouho jsem snad pryč nebyl, abych to stačil zapomenout,“ pokusil se žertem předejít výčtkám.

„Pro mě to bývá dlouho pokaždé,“ odpověděla vážně dívka na molu. Lehkovážný tón buďto přehlédla, nebo ho prostě nehodlala vzít na vědomí. Větremláplající jazyk pochodně barvil její ryšavé vlasy ještě ohnivějšími odlesky. Vyběhla prostovlasá, bez roušky i bez kápě, jen s pláštěm narychlo přehozeným přes ramena, a na nočním vzduchu jí tvář pobledla zimou. O to víc vypadala jako mladičká dívka, tak mladá, že dosud smí nosit nespoutané kadeře a loktuším usedlých paní ještě nedorostla. Bylo to však jen první prapodivné zdání. Snad je způsobila útlá postava, připomínající spíš štíhlého, ohebného hochu než zralou ženu, lehce vysedlé lícni kosti s jemně opaleskující pletí a bojovně zvlněná linka úst. Teprve zblízka, při pohledu na drobnou síť vrásek kolem zelenkavých očí, bylo znát, že její dívčí léta dávno minula.

Kdyby ji vdali ve čtrnáctém létě - a že v bojarských rodech bývalo zvykem i dřív - mohli jejího syna už před drahnou dobou pasovat na rytíře. Její dcera už dávno mohla jinému rytíři chovat děti. Kdyby ji byli vdali... Kdyby z jejího rodu, z domu pánů z Dragosanu, zůstal po té poslední strašlivé vojně naživu vůbec někdo, kdo by ji byl mohl vdát. Jaké by to bylo, být - někdo jiný? Přistihla se při té nesmyslné myšlence a maně se tomu usmála. Ani za všechny poklady světa! Rozpřáhla náruč a s úlevou, smíšenou s pocitem prapodivného bolavého štěstí, konečně příchozího objala. Přimkla se tváří ke studenému, vlhkému suknu jeho pláště a zůstala tak. Nehybná, s pažemi obemknutými kolem něho, celým svým drobným třesoucím se tělem přitisknutá k jeho šlachovitému a chladnému. Chvilí ze všech sil přemáhala kašel, dusila ho v sobě, ale nakonec se s omluvným úsměvem přece

rozkašlala. Sjel po ní účastným pohledem, ale neříkal nic. Nejspíš to zase bylo horší, ale soucit nesnášela. Vztekala se a kašlala pak ještě víc. S jarem se to snad zase spraví jako minulého roku. Snad...

V celách se ještě svítilo. Za ovčími měchýři, nataženými v úzkých okenicích, ještě tu a tam blikotaly plamínky loučí. Půlnoc se sotva překulila a klášterní bratři teprve před chvílí doříkali hodinky. Na práh se vyštrachala shrbená postava s lampou, kterou před poryvy větru chránila kornoutkem dlaně. Světlo padlo příchozím do tváře a starý mnich se přišoural blíž.

„Pořád ještě na nohou, bratře Joachime?“ oslovil ho Bela štiplavě. „Ten tvůj lenní pán tam na výsostech ti věru přespřílíš spánku nedopřává, jen co je pravda,“ ušklíbl se do tmy.

Shrbený řeholník se tlumeně uchechtl. „Jen co je pravda! Svatá pravda!“ vyrážel se smíchem „Jeho jméno nechť je za ten požehnaný výprask, co dnes a denně uštěďuje mé pohodlnosti, navěky vzýváno a velebeno! Mohu ti něčím posloužit, Milosti?“ zvažněl znenadání a utřel si nos do roztřepeného rukávu, jako by se teprve teď rozpomněl na své povinnosti. Těžké nebyly, ale on by je raději ze svých až běda slabých a nejistých beder složil na přesvatá bedra Páně. Ke své neskonale úlevě. Muž, který stál před ním, byl nade vši pochybnost jeho nejvyšším pánem po Bohu, knížetem a vojevodou celé země, jemuž byl povinován poslušností. Amen. Pak ovšem nebylo nic divného na tom, poručil-li mu otec opat, aby Jeho Milosti prokazoval patřičnou úctu a v bázni Boží mu sloužil. Tohle bylo jasné jako Boží slunko. Horší bylo, co všichni věděli, aniž by se o tom mezi sebou zmínili byť jen slovem. O kamenné desce před oltářem, která se každý den za ranního šera a pak znovu za soumraku odsouvá, o nočních plavbách Jeho Milosti přes jezero a o kradmých, udýchaných návratech. O krvelačném stínu, o němž si sedláci šepem vyprávějí za zabeđenými okenicemi a pasáci u ohňů. Ach ano, bratr Joachim dobře věděl, jaké má takový tvor jméno. Jen se chránil je vyslovit.

„Každému jeho díl milosrdenství Páně,“ vypravil ze sebe tenkrát otec opat dutým, chrastivým hlasem. Té noci, co ke břehu přirazila pramice se dvěma plavci... Devět neděl ode dne, co se vši slávou odevzdali do zbroje oděné tělo Jeho Milosti posvěcené zemi. A teď byl tady a živý. Přinejmenším se to zdálo. Až do svítá-

ní se s otcem opatem zavřel v jeho cele. Jen milý Bůh ví, o čem tam hovořili, ale když vyšli, byla opatova tvář stejně sinalá jako tvář jeho vznešeného hosta. Bůh přikazuje do posledního dechu poslouchat a ctít vladaře. Jistě. Avšak v mém jménu zhubíš zrůdy nemrtvé a nenecháš potvor satanových žití, praví tentýž Bůh a duše smrtelníka je slabá. Bůh daleko, zatímco Jeho Milost na dosah... Může se kdo divit, že oslepli, ohluchli a oněměli? Však on to přemilý Bůh všechno srovná. Bratr Joachim jen doufal, že zrovna s ním to nebude rovnat v plamenech pekelných. On přece jenom slouží, nic víc, a nebývá ta služba, pravda, ani příliš těžká.

„Ne, díky, starý, dnes už nepotřebuju nic,“ houkl kníže už na odchodu přes rameno. „Jen trochu lásky,“ schýlil se šeptem k uchu své společnice. „Zhřešíš se mnou na uvítanou na posvěcené půdě, Alexis?“ škádlil ji.

„Už jsem ti někdy řekla, že ne? Nepamatuju si,“ smála se a snažila se mu dosáhnout na ústa. Zastavil se a dovolil jí je ochutnat. Přejel ji mráz, ale nedokázala se odtrhnout. Kovová, slaná příchut' jeho rtů ji děsila a vábila zároveň. Topila v odvěké závratí. Omamovala ji.

Nízké kamenné stavení na odlehlé straně ostrova se tisklo ke zdi jako žebrák ke kostelní bráně. Za ní sem tam pohozený kámen, černající se ve sněhu, označoval místo, kde bez kříže spočinuly čísi kosti. Bez rakve a nastojato, nohama do země, aby věčným nepohodlím až do Soudného dne konali pokání před tváří Páně. Mezi kameny hvízdal vítr, ale uvnitř dýchalo teplé šero. Polena v ohništi u stěny doruda doutnala a vydávala horkou, smolovitou vůni. Zařízení bylo prosté. Dvě truhly, lavice, židle s vysokými opěradly a hrubý stůl. Široké, nízké lože vystlané kožešinou, vedle nahrubo sbitý psací pult, v rohu, za houní přehozenou přes tyč, štoudev s vodou a malá stolička. Podlahu pokrýval suchý jezerní písek a kusy pytloviny.

Bela shodil plášť na zem a poslepu stáhl přes hlavu halenu. Se zavřenýma očima udělal přesně ty čtyři kroky, které ho dělily od lůžka a s povzdechem se natáhl na záda. Alexis se musela usmát. Přiblížila se tiše a pomalu položila dlaň na jeho chladnou, hladkou hrud'. Zaslechla, jak krátce sykavě vdechl, ale tvářila se, že nic nepostřehla. Vytáhla se k němu a přejela mu rty po tváři. Sevřel ji

tak nečekaně a prudce, až se zajíkla leknutím Zuřivě se jí dobýval do úst. Uklouzla mu.

„Počkej chvilinku.“ zašeptala. „Neřeklš mi ani, jak... Co Andria? A ta malá?“ Najednou měla hlas drsný beznadějnou touhou. Vyprahlý. „Neptám se tě, jak ses tam dokázal vrátit. Ptám se, jak jsi dokázal odejít.“

Hlas mu vedle ní zhořkl a zledověl. „A jak bych tam mohl zůstat? To jsem měl přijít ve vši slávě zmrtvýchvstání, vyhlásit Michailův nárok za neplatný a sebe prohlásit za živého? Možná by uvěřili. Snad. Jenže já nejsem živý. A mrtvý kníže je k ničemu všem kromě plaček. Mrtvým to nesluší na trůně.“

„Nejsi mrtvý!“ prohlásila Alexis se vši rozhodností a bojovně se vzepřela na loktech. „Ne, nejsi. Ne!“

„Tím hůř,“ ušklíbl se Bela nevesele. „Ale stejně se přikláním spíš k názoru, že ano. Jsem tady pohřbený jako ti tam za tou zdí,“ mávl rukou ke stěně, „jen s tím rozdílem, že oni svůj úděl nesdílejí se živými. Jsem tady pohřbený a ty se mnou...“ Zaznělo to ostře a zoufale.

„Nezapomínej, že dobrovolně,“ připomněla Alexis s potlačovanými slzami. „Nikdo mě nenutil, přišla jsem s tebou z vlastní vůle. Ze své vlastní svobodné vůle jsem si zvolila tvou cestu, protože jsem si nezvolila tě milovat! Stalo se nám to. Nám oběma. To nejlepší, co se nám mohlo stát. Už si nevzpomínáš?“

Dotkla se prstem jeho rtů a ucítla, že se pousmál. Jak by si mohl nevzpomenout? Ani smrt, kdyby snad přece jen přišla, by mu nevyrvala ten obraz z očí. Vysílená, potlučená, na útěku z tureckého zajetí... Projela tenkrát půl země, když ji jeho strážce, polomrtvou hladem a vysílením hodily v ležení do stanu. Po oděvu ji měli za tureckou špehouнку. Zatím dávala život všanc, aby ho varovala, zastavila jeho armádu, co v slepé nevědomosti táhla na jistou smrt. V osmanském táboře se jí smáli do očí a vychloubali se jí do tváře tou léčkou. Vždyť kdo z pohanů by si dával pozor na jazyk před otrokyněmi? Před ženami nevěřících psů? Stejně jak živý neopustí brány harému. Neutečou.

Utekla.

Na její dýce zůstala čísi krev a v očích se usadil neblahý zelený svit. Už nikdy pak o tom nemluvila.

A dál? Měl by vzpomínat na šílenství jejich těl i duší? Na to, co přišlo pak? Jsi krev mé krve a tělo mého těla, šeptal jí zběsilý za nekonečných nocí a ona odpovídala. Nezastavilo ji nic. Nic ji nezlomilo. Milovala knížete a přijala místo něho stvůru. Pokorně, se slovy díky a s jásotem. Přijala by i smrt, pokud by měla jeho tvář. Smála by se vstříc zatracení. Což ho vlastníma rukama nevyrvala z náručí kamennému plačícímu andělu, když se její slzy proměnily v tekutý oheň a víčka v jedinou živou ránu? Co na tom, že přitom zlomila oltářní svícen a bezmála i dřevo Kristova kříže, jak jím zoufalou silou páčila sarkofág? Co na tom, že i svatí na obrazech zavírali oči, když si zuby otvírala žíly v zápěstí a zběsile ho vlekla zpátky k životu? Dlužil jí za víc, než aby pro ni nedokázal žít. Ne, to nebylo to slovo... Žít ne. Jen přijmout tu podivnou existenci ve stínu smrti, vrátit se z milosrdného ticha nebytí ke vši trýzni svého polovičního žití. Dlužil jí příliš a ona to věděla.

„Jsem s tebou,“ zašeptala a bylo znát, že už se usmívá. „A je mi jedno, že pohřbená. Protože v tom případě,“ protáhla se a měkce se k němu přivinula, „si jako všichni mrtví a pochovaní mohu dosyta užít blaženosti ráje,“ dýchlá mu do ucha. „Nebo jsi snad zatím došel k jinému rozhodnutí?“

* * *

Do rána napadl nový sníh, ale zatímco na lukách za hradbami a na střechách stavení ležel neporušený a oslnivý jako kožich z bílého hranostaje, v nádvořích už dávno zčernal nesčetnými stopami. Pacholci se činili už od svítání. Huňaté jehličnaté větve, kterými ověsili malou bránu a kolem dokola celé podloubí, se tmavozeleně leskly a vydávaly chladivou, smolnou vůni. Čistá sláma, kterou vystlali dvorky i cesty ke stájím, šustila pod nohama. Do kuchyně putovali berani, selata i tučné krůty, z udíren v oblacích kouře vynášeli stále nové a nové pletence kořeněných klobásek, vepřových kýt a plecí, sklep mistr spokojeně obhlížel bečky s vínem, pivem i medovinou. Podlahu v hradní kapli umetly děvečky do čistá sněhem, a teď už zas s ohromným rámusem bušily na zadním dvoře do koberečků a brokátů, cídily svícny a napouštěly voskem vyřezávané lavice. Den narození Páně bude už za pár dní...

„My nepojedeme do Targoviště?“ užasla Mihaila, když pochopila, co všechny ty přípravy znamenají. „Zůstaneme na Branu? Proč?“

„Protože na takovou cestu jsi ještě moc slabá,“ odpověděla Andria a pohládla ji po vlasech. „Je zima, cesty nedobré a ty ses nám sotva uzdravila.“

„To není pravda,“ trhla ramenem Mihaila. „Náhodou už mi není vůbec nic a zdravá jsem už... už úplně dávno!“ Zatvářila se ublíženě, ale Andria se přesto usmála. Jistě, když ona měla třináct let, uplynula od neděle k neděli vždycky také celičká věčnost. „Já vím,“ řekla smířlivě, „ale přece ještě musíš být opatrná. A do Targoviště pojedeme na Vzkříšení, slibuju. Tobě se tady snad nelíbí?“ dodala škádlivě, když se umíněná tvářička ani o málo nerozjasnila.

„Líbí,“ broukla Mihaila. „Líbí, ale tady jsem pořád, zato Targoviště, to... to je přece...“ Rozhodila bezradně rukama a oči jí konečně zasvítily. Ohromný knížecí palác v Targovišti se všemi svými červeně dlážděnými síněmi s vysokou klenbou, ne jen s trámovými stropy jako na Branu, s nedohlednými rovnými chodbami, rozlehlými komnatami se sloupkovými okny, a s vyhrátými, dřevem voňavými lázněmi představoval pro Mihailu ráj, jehož si mohla užít jen zřídka. Rodina vládnoucího knížete s celým dvorem tam vlastně pobývala jen o svátcích - ode dne narození Páně do Nového roku a pak zas až zjara o Vzkříšení, kdy se přijímali prosebníci, udílely almužny a pořádaly hostiny pro chudý lid. Kníže sám, jen s družinou, písaři a nejvyššími úředníky, zajížděl ovšem častěji - když bylo třeba se vši pompou přijmout vyslance, vystrojit hostinu projíždějícím velmožům cizích zemí, kteří požádali o slyšení, nebo svolat válečnou radu či bojarský sněm.

Nebylo divu, že se Mihaila málem rozplakala zklamáním. Velikonoc se snad ani nedočká, protože tady do té doby dozajista uschne nudou. Všechno jí zakazují. Běhat ve sněhu nesmí, zapráhnout do saní ani pomyslet, do sedla už vůbec ne - je tam mrazivý vítr! - a jako vrchol všeho jí nedovolili seběhnout ani do psince, a to prosím nejméně dvě feny mají už třínedělní štěňata! Mihaila okázale vzdychla, ale na Andriu to žádný dojem neudělalo. Usmála se a políbila ji do vlasů.

„Musím jít, nějak se zatím bav, ano?“

Mihaila se zlostně zašklebila. Bav se! To jistě. Snad aby si hrála s koníky a s dřevěnými vozy jako Mihnea. Myslí si snad, že je malá? Protáhla se na chodbu a s pocitem příjemného vzdoru sundala ze zdi lehký jednoruční meč. Už dávno ho nikdo nepřejel brouskem a olejem, a taky byl pro ni trochu těžký, ale to pro tuto chvíli nebylo důležité. Mihaila za sebou důkladně zavřela dveře a postavila se do střežu. Přivřenýma očima si změřila pomyslného nepřítele, pak dlouhým obloukem vytáhla ostří do vysoké kvarty. Chvíli strnula bez pohybu, než imaginární výpad vykryla a otočkou uklouzla zase zpět „Ha, na mě nemáš, co?“ brumlala u toho polohlasem. „Teď se ukaž, jestli máváš železem, nebo cepem!“ Vyrazila výpadem tak prudkým, že zakolísala a ztratila rovnováhu.

Co to vyvádíš? jako by zaslechla hluboký, mírně pobavený hlas. *Meče užíváš jako šraňků a o soupeře se opíráš, místo abys na něj útočila...* Až se zajíkla tou vzpomínkou. Byla sice tak malá, že se pro její výšku nenašla žádná zbraň, takže se musela spokojit s uříznutou holí, ale všechno, všecičko jí zůstalo v paměti. Pletla se tenkrát šermířům pod nohama a on se smál. Vyzvedl si ji do náruče a posadil na stůl u stěny. „Pořádně se dívej,“ poručil a neustoupil o píď, ani když se do šermířny přihnala rozlícená Andria.

„Co to tady s ní provádíte?“ rozkřikla se tak, že i šermířský mistr, obrovitý Sas s naolejovanými svaly, couvl do kouta. „Máš rozum? Tohle učit dívky je přece hřích!“

„Ne, není,“ odpověděl tenkrát Bela mírně a velmi tiše. „Hřích padá na nás, kdo jsme dopustili tenhle svět. Tuhle jeho strašlivou podobu. Doba je jaká je, já si ji nevymyslel. Tím méně ona. Nitky ve vyšívacím rámu ani žalmy z paměti ji nespasí. Tohle jí jednou může zachránit život.“

Nechápala z toho tenkrát ani slova, jen si myslela, že rozumí. Andria mlčela a ticho bylo dlouhé. „Ať si neublíží,“ řekla nejistě na odchodu a pak už o tom nikdy nepadlo ani slovo. Učil ji do poslední chvíle, než...

Mihaila upustila zbraň na dlaždice a divoce, bezútěšně se rozplakala.

„Je hrozně zklamaná,“ řekla Andria. „Víš přece, jak se tam vždycky těší. Kdyby to aspoň nebyla taková dálka. Nebo myslíš, že

kdybychom jeli jen po malých kouscích a odpočívali ve dvorcích, kdybychom ji teple zabalili...”

„Andrio!“ Michail se měl co držet, aby neuhodil pěstí do stolu. „Měj rozum aspoň ty! Jednak bychom tam už takovým tempem včas nedojeli a potom - vždyť málem umřela! Na tos už zapomněla? Co kdyby se ta nemoc vrátila?! Co pak?“

Andria mu smířlivě sáhla po ruce. „Odpusť, jsem hloupá. To jen že je mi jí tak líto, víš?“

„Vezmeme ji tam na jaro,“ prohlásil Michail. „Já nejspíš, jak to tak vypadá, budu muset objet hraniční tvrze ještě koncem zimy, takže můžete klidně vyrazit hned potom. Až bude po všem, přijedu do Targoviště za vámi.“

„To ji aspoň trochu utěší,“ pousmála se Andria. „Ale cos to říkal o tvrzích? Něco se děje?“ zneklidněla.

Michail pokrčil rameny a rozmáchlým gestem obsáhl všechny listiny vršící se před ním na stole. „Ozývají se odevšad. Z Moldávie, z Valašska i z Uher. Všechny je Turci vyzývají k poslušnosti, poroučejí jim vystříhat se veškerých válečných záměrů a řádně odvádět daně. Co jsem živ, nedal jsem jim ani děravý měďák a Bela přede mnou taky ne, ale kdykoli začali takhle, byla z toho šeredná vojna. Nerad bych se dal zaskočit. Tady,“ ukázal na jeden rozepsaný list. „V Curtea de Arges už dávám sbírat obecnou hotovost. Zatím dobrovolníky, aby posílili posádky při hranici.“

Andria se mu natáhla přes rameno. „Taky v Belcešti a Sineišti?“ podivila se. „Tam je ale přece hranice s Moldávií.“

„Ano je,“ utnul stručně Michail. „Už nevíš, co vojevoda Štěpán za poslední vojny udělal?“ Ovšemže věděla. Proto to ale nebylo o nic radostnější. Poddal se sultánovi a za iluzi vlády a svobody poslal své dva syny jako rukojmí do Konstantinopole. Chybělo málo a byl by jako nový turecký vazal z donucení táhl proti sedmihradským. Nebýt Bely, císařské milosti a armád, které mu uherský Matyáš po těch nekonečných dvanácti letech žaláře se skřípěním zubů přece jen vystrojil. Ano ovšem...

Do dveří vstoupil v uctivém předklonu písař. Rozpačitě smekl hladkou černou čapku, což mu s plnými rukama lejtster činilo nemalé potíže. „Přišly listy, Milosti,“ oznámil, jakkoli to bylo víc než zřejmé. Michail jen kývl a pokynul, aby je přidal na hromadu k

ostatním. Přitáhl si křeslo a sáhl po víně. Andria pořád ještě nedočetla.

„Verbuješ i do Sibiu a do Krašiny,“ podotkla spíš pro sebe.

Michail se zhluboka napil. „Sasům ze Sibiu nevěřím ani dobrýtro a co se Krašiny týče, nechci nic než jen posílit posádku hradního pána. Nutná pomoc, rozumíš? Když už ne z přátelství, tak aspoň z povinnosti vladaře,“ zašklebil se. „Jen bude ještě nějakou chvíli trvat, než je dám dohromady. Víš přece, jak se vojsko schází pomalu.“ Andria jenom pokývala. Radu z Krašiny uchvátil knížecí trůn už jednou a nebylo žádným tajemstvím, že by jím nepohrdl podruhé, ani to, že na ceně by mu nesešlo. Úkladná vražda? Vlastizrada? Co na tom? Michaila nenáviděl do morku kostí a nikdo nepochyboval, že z jeho smrti by se nepokrytě radoval.

„Ale ne!“ zařval znenadání Michail a vyskočil od stolu, že se bytelné křeslo za ním bezmála převrátilo. „Tak tohle je opravdu zajímavé!“

„Co?“ zajímalo i Andriu. „A co je to za divnou pečeť?“ ukázala na nepravidelný mnohoúhelník se znakem jakéhosi baldachýnu.

„Urozený Basarab Tinar, ten slizký had přivandrovalý bůhvíodkud! Po otci Valach a po matce sebranec,“ zaryčel Michail. „Opevnil se v tom svém Gheorghiu, jako by očekával sto let obléhání. A teď se mě ještě dává ptát, pročže má knížecí Milost ráčí posílat hotovost i na jeho tolik oddané zboží. Jak dvorský sloh? Rád bych mu za něj dal pěstí do nosu a odpověď mu plivl do očí, ale nemůžu. Aspoň ne hned. Dřív mu musím psát stejně tak přezdvorný list. Fuj, asi se z toho zalknu hnusem! Poptat se na zdraví a na výnosy z daní. Na jeho urozenou choť, fraucimor a loveckou smečku. A nakonec ještě na jednu nepatrnou věc. Jen maličkost. Jen tak mimochodem. Jak to ví?“

* * *

Vytrvalé mrazy konečně spoutaly hladinu mohutnou vrstvou ledu. Sevřel ostrov jako železná rukavice a pokrytý vysoko navátým popraškem sněhu se tvářil stejně pevně a bezpečně jako okolní široké zvlhčené pláně, táhnoucí se podél cesty až k Bukurešti. Jako by nikdy žádného jezera nebylo... Jako by se v tichém soumraku,

šedém a žlutavém, do nedohledna prostírala jen opuštěná zasněžená pole. Jen občas led pod botou přecházejícího poutníka zaskřípěl, zhluboka vzdychl a v náhlém leknutí připomněl mrazivou černou hlubinu, šplouchající a převalující se sotva dvě tři stopy pod nohama. Vyšlapané stezičky křížovaly jezero jako šňůrky ptačích stop. Teď, když se nemuselo veslovat, vydávali se klášterní bratři častěji do okolních vsí, nakoupit na svátečních trzích vosk na svíce, olej do lamp, bílé plátno na oltářní přikrývky a hrubé tmavohnědé sukno na oděv těm, co ho už ve službě Pánu stačili rozedrat na cáry.

Bratr Gregorius přiložil na oheň, pořádná tlustá polena, aby vydržela, a s rukama zimomřivě ukrytýma v kutně se odšoural na opačnou stranu ostrova. Díra v ledu, kterou si tam předešlého dne vysekal, sice už dávno zase zamrzla, ale dnes se led rozbíjel přece jen o něco lehčeji. Zamnul si ruce, aby dostal do prstů cit, a navlékl na háček návnadu. Ryba přijde bratřím vhod v postu, a co teprve taková horká rybí polévka po vymrzlé cestě přes jezero...

„Přemýšlels někdy o tom, co všechno může být tam dole?“ ozval se mu za zády tichý, znepokojující hlas. Nadskočil leknutím, divže mu vlasec nevyklouzl z prstů, o to větším, že prve nezaslechl ani vrznutí sněhu pod botou.

„Rány do hlavy, ještě se mi z toho srazí krev!“ vykřikl s rukou na srdci, když se konečně vzpamatoval. „Neslyšel jsem tě vůbec přicházet, Milosti. Chodíš jako duch, jeden by z toho moh mít rovnou smrt,“ zasmál se. Teprve pak si uvědomil, že to nejspíš nebylo to nejvhodnější přirovnání. Příchozí si však, zdálo se, chválabohu ničeho nepovšiml. Tiše si sedl vedle rybáře na křivý, vyčnělý kořen, z něhož otrhaná kutna dávno ometla všechn sních.

„Tak co?“ zeptal se znovu. „Co je podle tebe tam dole?“

Starý mnich po něm jen poočku zašilhal a potlačil nutkání se pokřizovat „Co by bylo?“ pokrčil nakonec rameny. „Nic. Bahno a voda. Orobinec a zelené šlahouny. A ryby. Spousta ryb.“ Neznělo to však vůbec tak obvykle a lhostejně, jak by si byl přál.

„A co ten kostel, co se o něm vypráví?“ nedal mu pokoj kníže. „Ten tam dole pod vodou není? Nepovídej, že tys ty zvony nikdy neslyšel. To vyzvánění, tlumené a tiché a smutné jako všechna bolest světa. Slyšels ho někdy?“

Bratr Gregorius přikývl jako proti své vůli. Nechtěl myslet na takové věci. Ne tady, uprostřed šírajícího ticha, kde se zdá, jako by jezero pod ledem dýchalo. Přesto slyšel sám sebe, jak říká: „Potopil se tak dávno, že to ani stařešinové nepamatují. Snad v časech, kdy se k nám začala šířit víra Kristova. Dábel byl tenkrát ještě zpupný a silný, a panny, co tam sloužily Spasiteli, do rána do jediné zadával. Obrácen zády k oltáři chtěl prý pak k potupě Boží sloužit ohavnou mši, jenže obrovská voda prý padla rovnou z nebe a zalila půl kraje i s kostelíčkem. Přestože ale byl konec léta a obilí zrálo na polích, ochladilo se tady kolem povětří tak, že se začal sypat sníh a padal prý bez přestání dva dny a dvě noci, dokud nebylo všechno bílé jako teď. Od těch časů prý má ostrov jméno. Sníh...”

„Byla by to krásná pohádka,“ usmál se zamyšleně kníže. „Krásná a smutná, jak už pohádky bývají, i když mně je už dávno nikdo nevypovídá. Jen by to nesměla být pravda. Já to viděl.“

„Co? Cos viděl, Milosti!“ vyjevil se starý řeholník. „Ten kostel? Kde, rány Boží, kde?“ Vyskočil a vyděšeně se rozhlížel, jako by myslel, že se mu v ohlušujícím praskotu ledu vzápětí vynoří před očima.

„Kostel ne, ten jsem neviděl,“ řekl kníže. „Jen stromy. Vysoké vzrostlé stromy, každý pěkných pár sáhů. Tmavé, s ohromnými jehličnatými větvemi. Stály tam hluboko pod hladinou jeden vedle druhého, celý les, a větve se jim ve vodě vlnily jako v mírném vánku. Plaval jsem nad nimi, pomalu, s tváří pod vodou, a bylo to, jako bych létal vysoko nad vrcholky. Voda byla tmavá, ale průzračně čistá a ty černé stromy se pode mnou kymácely, tam a zpět, zdálo se mi, že dole u kořenů, kam už jsem nedohlédl, se něco hýbe. Bylo to ale hluboko, nezahlédl jsem, co to bylo.“

Bratr Gregorius se zdál všecek vyděšen. Ale trochu jako by se mu ten strach líbil. „Kde,“ vykoktal s bušícím srdcem, „kde to, pro všechno na světě, bylo?“

„Daleko,“ pokrčil kníže rameny a neurčitě mávl rukou kamsi přes jezero. „Tam. Daleko odtud.“ Bratr Gregorius byl najednou skoro rád, že jezero se táhne a kroutí celé míle. Nervózně potrl vlasem. Zašlo mu za nehty. Čas vrátit se domů, i když dneska se bratři rybí polévky, co naplat, nedočkají, pomyslel si, když vtom to uslyšel.

Tichounké, táhlé zakvilení.

Vzdech nepohřbených. Pláč.

„Co to bylo?“ To už kníže stál a napjatě se rozhlížel na všechny strany. „Slyšels to?“ Ani se nemusel ptát. Z bratra Gregoria byla najednou sinalá roztřesená hromádka neštěstí. „Ty to neslyšíš prvně, že?“ dorážel kníže umíněně. „Co je to?“

Ozvalo se to znovu. Tišeji, ale žalostněji. Jako nářek nepokojné duše. Bélovi přejel po páteři mráz. Bylo v tom něco... něco zneklidňujícího, strašného a k nepřežití, něco, co rvalo srdce bolestí, ale přesto tak nekonečně známého a důvěrného.

„Arghira,“ vydechl starý mnich roztřeseně a opřekot se přitom křížoval. „To pláče Arghira, bílá kráska,“ šeptal tak, že se Bela k němu musel sklánět, aby rozuměl. [Pozn.: Legenda o Arghiře převzata na památku P. L. (Andronika) z novely Mircei Eliadea *Had*.]

„Kdysi, dávno, povídá se, nebylo tady všechno, jak by si náš Pán přál. Vládla tu prostopášnost za zdmi kláštera, ale když sem zavlekli bojarskou dceru z Moruzescova dvorce, překročili míru. Nikdo neví, jak se to sběhlo, ale ráno byli mrtví všichni do jednoho,“ vyřázel mnich trhaným šepotem „Ti, kdo se s ní ve sklepení chtěli hříšně těšit, i ta dívka. Ona však... měla nahé tělo, tvář i ústa od krve, a nebyla to prý její vlastní. Od té doby prý tu bloudívá a pláče. Nad svým osudem, nad vinou těch zhýralých mnichů i nad svými smrtelnými hříchy. A musí trpět do skonání světa, ledaže prý by... ale tomu už dneska nikdo nerozumí,“ rozhodil starý mnich rukama.

„Co prý?“ nedal se odbýt kníže. „Co by se muselo stát?“

Bratr Gregorius potřásl hlavou. „Prý napůl muž a napůl had,“ oťrásl se, ale pokračoval, „syn Jitřenky a bratr zvířat, takový, co mluví řečí démonů i archandělů, jednou přijde, připluje na ostrov. Krásný jak anděl bojující vystoupí z vln a ty se budou třpytit na jeho těle, vznešenost zmaru půjde před ním a slávu svou potáhne za sebou - právě tak je to psáno. Ten který zemře, aby žil.“

„Ten osvobodí Arghiru?“ zeptal se kníže se zájmem. „Jen tím, že přijde? A kdy se to má stát, to psáno není?“

Bratr Gregorius zamžikal. „Ještě se nenarodil,“ zašeptal, jako by se bál svých slov i svého hlasu. „Ještě dlouho musí čekat, než bude smět začít trpět.“

„Moc tomu nerozumím,“ přiznal kníže a napřáhl k mnichovi ruku. Umrzlo a pěšinka byla kluzká. „Ale přesto mám pocit, jako bych rozuměl. A jedno vím jistě. Přejde. Jednou sem připluje. Jednou i on se vrátí... domů.“

„Tak, tak,“ pokýval roztržitě hlavou otec Gregorius, myšlenkami prodlévaje už u toho, jak se připozdilo a co jen dá do té nešťastné polévky.

„Neprobudils mě,“ oznámila mu Alexis za zády s dojemnou směsí pochopení a výčitek. „Proč jsi mě nechal spát?“ Rychlými kroky ho dohonila a zezadu se mu přimkla k ramenům.

„Protože jsi spala tak krásně,“ odpověděl a zamlčel, jak příliš bylo znát, že ji ve spánku už zase trápí horečka. Jako poslední dobou bezmála každého večera. „Rád se na tebe dívám, víš?“ usmál se. Snad chtěla něco odpovědět, ale nakonec místo toho jen vzdychla. Teď v zimě se stmívá bezmála o čtvrté a do rána bude ještě spousta času.

Bela se na ni zamyšleně díval. Byla tak jiná než všechny ostatní. Odjakživa. Nespoutaná jako jestřáb nad skalami, divoká jako voda z hor, radostná jako vítr v trávě. Nezlomená. Nesehnulo ji nic a spoutalo jen to, co na sebe vzala ze své vůle. Jenom to. Co obětovala a co dopustila, aby jí vzali? Nechtěl se ptát, aby si nemusel odpovědět, že všechno. Skoro všechno. Uvyklá volnosti dala se uvěznit na ostrůvku jako dlaň, který by za hodinu obešel i chromý. Veselá a řečná - co jen se nasměly a navykládaly s Andriou! - zvolila si za společnost čtyři podivínské mnichy a tři jeptišky. Ani nemluvná převoznice Anna, silná a jednoduchá ženská, a malý nevolník, co sem docházeli ze vsi, nejspíš nepředstavovali právě tu nejvybranější společnost. Ze všeho nejvíc však - a tím si byl jist o to bolestněji, oč urputněji to před ním skrývala - tady postrádala koně. Zvyklá divoké jízdě a nekonečným vyjížděnkám byla na Snagově jako orlík s polámanými křídly, co jen toužebně otáčí hlavou a úpěnlivě se dívá do nebe. Takové oči měla, když vítr od přívozu občas přes vodu přinesl ržání a koňský cval. Když na vzdálené cestě, tam na obzoru mezi stromy zahlédla mihnout se hřívy a barevné čabraky jezdců, co se ženou bůhvíkam.

„Pojď,“ popadl ji znenadání za ruku. „Něco pro tebe mám“ Dlouhými kroky vyrazil ke břehu a pak dál na jezero, aniž se staral, zda mu stačí. Její nedávná slabost najednou nebyla důležitá. Musela pořádně natáhnout krok, ale aspoň se zahřála. Zimnice polevila a i protivný, dusivý kašel se najednou zmírnil. Cítila se skvěle jako už dlouho ne. Krátký rysí kožíšek, který prve spěšně zapínala pod bradou, už rozepjala až dolů a nejraději by ho odhodila docela. Jenže na to neměla čas a s jednou rukou uvězněnou v železném svěráku Belovy dlaně by to taky šlo dost těžko.

„Kam mě to vláčíš? Kde co máš? A jak to, že pro mě?“ dorážela Alexis neúnavně, ale odpovědi jí byl jen tajuplný úsměv a mlčenlivě kroucení hlavou. Když se protáhli stezičkou v zmrzlém rákosí a vkročili z ledu na cestu, zastavila se. Pověsila se na něho oběma rukama a donutila ho zůstat stát.

„Ty chceš jít... tam? Do vsi?“ otázala se nevěřicně a bradou ukázala do tmy, kde v dálce blikotalo pár světel. Věděla, že nikdy nechodí na oči lidem, nevychází, aby nespátřili a nemohli si zapamatovat jeho tvář. Pro jistotu... Pro případ, že jednou by snad zahlédli nočního lovce, bledý přízrak, před nímž mamě všichni vykrápějí práh a do krovů věší svazky česneku. Nebylo třeba, aby se jednou někdo dal slyšet, že se podobá tomu, co onehda přišel od kláštera.

Náhle jako by mu to bylo lhostejné. „A proč ne?“ pousmál se. „V krčmě je možná tancovačka, neslyšíš? Pojď, půjdem k ohni, koupím ti medovinu a pentli jako bojarský synek,“ škádlil ji.

„Přestaň!“ rozlítla se Alexis. „Zrovna kvůli krčmě a pentlím mě sem táhneš. To jistě!“

„Máš pravdu,“ strhl ji znenadání. „Jdeme sem“

Chalupa i dvůr byly zapadané sněhem. Jedna blikavá louče pomrkávala u dveří, druhá skomírala v chlévě.

„Urozený pane! Paní,“ zablekotal chalupník, jak se s putýnkou plnou mléka zrovna vypoťoval na dvorek. Nevěděl, má-li dřív postavit putnu, nebo si strhnout beranici. Možná by se měl nejdřív poklonit...

„Nech být,“ utrl se na něj nečekaný host. „Máš ještě toho koně, nebo už jsi s ním pospíšil na trh?“ zeptal se zostra. Nečekaje na odpověď, sehnul se a vešel rovnou do maštale.

„Milostivý pane!“ Mladý otrhanec se hrabal zpod hubené krávy a jen taktak se mu podařilo neupadnout. Černá klisna sebou trhla a zvysoka zaržála. Malá stáj byla zarovnaná všemožným harampádím, vlastně to byl spíš přístřešek ze všech stran obložený slaměnými věchty a omazaný hlínou, ale kobylka měla pod nohama vysoko podestláno a seno v jeslích bylo také docela slušné. Až na mokré šmouhy na kýtách byla čistá, ani hřívu neměla zacuchanou.

„Vidím, že jste se postarali,“ utrousil Bela napůl úst, ale bylo znát, že ho to potěšilo.

„Přece jak jsi poručil, urozený pane,“ spěchal ho ujistit chalupník, zatímco jeho syn jen stál a třeštil na oba příchozí oči, jako by jim nemohl uvěřit.

„Ani sedlo jste neprodali?“ zajímal se Bela. „Ne? Neuvěřitelné. Tak mi ho na ni dejte. No nerozuměls? Osedlej mi ji!“

„Pán si ji odvede s sebou?“ hlesl chalupník a z jeho hlasu zazněla taková lítost, až se Bela musel rozesmát.

„Ne neodvedu si ji. Musíš se ale o ni starat lip než o sebe samotného, rozuměls? Nesmí jí chybět vůbec nic. Zaplatím dobře, o to neměj strach. Až to utratíš, dostaneš další.“

„Velkomožný pane, poníženě děkuju, ale kdybych směl pokorně pána prosit...“ blekotal chalupník a chvátal políbit ruku, ale Bela nedůtklivě uškubl.

„Přestaň,“ utrl se na něho. „Co vlastně chceš?“

„Jen maličkost, jen abych... pán to ani nepocítí... jen kdybych malému směl za půl stříbrňáku koupit na kytličku... Žena už by ušila.“ To už klečel ve sněhu a žalostným pohledem se stácel k prahu. Klučina ani ne pětiletý se tam krčil s prstem v puse a ohromeně kulil oči. Zpod krátké košilky mu v tom povětří koukaly nahé promodralé nožky, dole omotané jen hadry místo bot.

„Vy jste to neudělali?“ vyhrkl ohromeně Bela. „Nic jste neutratili pro sebe? Vůbec nic?“

„Nic, milostivý pane,“ potvrdil vážně chalupník. „Přece jsi nedovolil. Jen obrok, dobrý, dvě měřice, a novou houni, teplou, když začne protahovat mráz. Pro ni. Nic víc.“

Starý jako by se při těch slovech trochu napřímil a Bela najednou nevěděl, co říct. „Tak to rychle naprav,“ zahučel rozpačitě, „a nakup, co budeš potřebovat. Aby se oblékli a abys

měl na jaře, co jíst. Ona už dohlédne," hodil hlavou směrem k Alexis.

Ta ale neviděla a neslyšela. Hladila klisničku oběma rukama a neměla si ani čím utkat slzy. Tak je prostě nechávala být. Do sedla se vyhoupla dřív, než jí její otrhaný štolba stačil posloužit a tryskem vyrazila z branky do polí. Vítr ji vši silou nalehl do tváře a divoce zahvízdal v uších. Smála se a křičela. Jásala a zalykala se pláčem. Letěla. Černá klisna se řítila s černou tmou a bílá pole osvětlovala její cestu.

Vracely se krokem, s otěží visící až ke kolenům, mokré, šťastné a zadýchané.

„Belu," zavzlykla a sevřela ho vši silou. Na víc se zatím nezmohla. Hřbetem ruky si otřela tvář a nos a popotáhla.

„Vím, je to málo," šeptl jí do ucha. „Bědný dar. Kdysi jsem ti toužil dát korunu sedmihradské kněžny, stáje tureckého sultána a všechny skvosty všech říší. Teď se musíš spokojit s jedinou černou kobylkou v hliněné maštali na konci světa."

Alexis se skrze vzlyky přidušeně zasmála. „Mám víc, než bych si mohla přát. Má nějaké jméno?" zeptala se vzápětí.

„Nevím," odpověděl Bela. „Nezeptal jsem se. Teď se jmenuje Innocentia."

„Proč?" užasla Alexis. „Jak jsi zrovna na tohle přišel?"

Bela jen vzdychl a uhnul pohledem. „Byla se mnou, když jsem se vracel. Byla u toho. Poprvé," vysvětlil nesouvisle.

Alexis to kupodivu stačilo.

* * *

Na horských loukách ještě ležel sníh, ale tady dole byly cesty už skoro suché. Šikmé březnové slunce se opíralo do naleštěných koňských plecí a neméně vyblýskaných rytířských pancířů a usilovně se tvářilo, že od rána hřeje ze všech sil. Vítr byl ještě mokrá a chladný, ale pichlavé paprsky s ním bojovaly jako o život.

Mihaila přimhouřila oči a pobídla koně patami. Poskočil a vyrazil po cestě dopředu, takže chůvin úpěnlivý pokřik, aby si pro všechno na světě šla aspoň na chvíli sednout do nosítek, než si zase užene horkost, mohla docela dobře přeslechnout. Nešla by ani za nic. Do dusné prkenné kukaně, obložené kožešinami a

houněmi, a kymácející se mezi koňskými zadky, ať se dají zavřít ty, co se do sedla nevydrápou jako její tlustá chůva, nebo ty, co v něm snad jakživý neseděly jako její dvě komorné.

„To už je Dragoslavele?“ křikla ve cvalu na velitele jízdy, urozeného pana Bogdana, a zastínila si oči, aby pár střech, rysujících se na obzoru, zahlédla zřetelněji. Rytíř ochotně pobídl koně, aby s mladou kněžnou srovnal krok. „Kdepak, Urozenosti,“ usmál se. „Sotva jsme přece vyjeli z průsmyku. Tohle bude teprve Rucar, řekl bych.“

Hradba hor, kterou nechali za zády, se rychle ztrácela v mlze, plazící se už bezmála po klikaté silničce. Úzký průsmyk, pokrytý dosud zledovělými škraloupy sněhu, po nichž koně mohli postupovat jen pomalu a zvolna, s podkovami škrčivě se smekajícími po ledu, byl na této straně jedinou cestou z hor. Vylámané skály ho svíraly jako zrezivělé železné rukavice dávno mrtvého obra a na cestě přilepené k úbočí se od jara do zimy lopotili nevolníci odklízející věčně věkův padající kamení.

„V Dragoslavele ale přespíme. Je to přece na půl cesty, ne?“ dožadovala se Mihaila odpovědi. „A zítra už budeme v Targovišti!“ výskla dřív, než se jí dočkala. Názor, že sama, na rychlém koni a bez přítěže celého toho nemožně se táhnoucího knížecího průvodu za zády, by tam byla už dobře před půlnocí, si z pochopitelných důvodů nechala pro sebe. Ťukla svou klisničku do boků a mírným klusem se zase vracela. Minula do červeného sukna vystrojené rytíře kněžniny tělesné stráže, jízdní kopiníky v krátkých kožených suknicích, lučištníky i lehkou jízdu. Ti jako hradba ukrývali rozvázně kráčejíci obrovské plavé tahouny s nosítky a teprve docela vzadu za nimi se na vozech mezi ranci, košíky a truhlami drkotaly výskající služky a poklusávali pacholci s naloženými soumary. Po cestě, klikatící se dolů do údolí, se nekonečný knížecí průvod táhl jako ocas pestrobarevného draka.

Andria vyklouzla z nosítek, aniž by dala zastavit. Jen se zachytila náhřbetníku ospale se kolébajícího valacha s ohromnou plavou hřívou a prosmýkla se kolem jeho pohupujícího se zadku na cestu. Ani se po ní neohlédla a jen dál tupě kýval svou velikánskou hlavou. Štolba, který k ní pospíšil s nasedlaným valáškem, se usmál. Její Milost mu úsměv vrátila a nechala se

vysadit do sedla, přestože by to docela dobře svedla i sama. Mihaila byla vmžiku u ní.

„Taky tě to tam nebaví,“ konstatovala moudře.

„Moc ne,“ přiznala Andria, ale v tu chvíli se uvnitř, v chůvině kypré náruči, vzbudil Mihnea. Rozvřískal se tak, že by to mohl přeslechnout snad jen hluchý, a vši mocí se dral ven.

„Spadneš, zlosyne!“ křikla se smíchem Mihaila a přitočila se se svou malou arabskou kobyldou těsně k nosítkům. Natáhla ruce. „Podej mi ho, vezmu ho k sobě do sedla. Že chceš sem ke mně, loupežníku, že ano?“ zavolala. Malý princ přešel z nářku v takový jásot, že o jeho přání nemohly vzniknout sebemenší pochyby. Chůva ho s funěním a srdceryvnými povzdechy vystrkala vzhůru, ale co už jí taky zbývalo, když by ten malý rozjívěnek málem vypadl ven? Mihaila usadila bratříčka před sebou a pobídla klisnu do klusu. Už už se chystala pustit ji po louce podél řad cvalet, ať si Mihnea užije, když vtom málem do někoho narazila. Bradatý rytíř zprudka zatahoval svého frkajícího hnědáka a stejně jako mladá kněžna se snažil nenajet na ty před sebou. Koně o sebe škrtli plecemi a jezdci se vytáhli ve třmenech.

„Stát!“ letěly řadami dozadu rozkazy. „Korouhve vzhůru a stát! Vyrovnat řady!“

Kdyby neměla před sebou Mihneu, snad by si byla stoupla na sedlo jako pohanský válečník, tak byla Mihaila zvědavá. Takhle mohla jen natahovat krk.

„Jezdci,“ slyšela všude kolem sebe. „Nic, jen nějakí jezdci na cestě.“ A pak znovu, trochu netrpělivě: „Ukažte jim korouhve, ať ustoupí a jedeme.“

Velitel průvodu, urozený pan Bogdan z Cempešti, spolu s prvním rytířem kněžniny stráže, panem Danilem z Brašova, vyjeli drobným klusem, následováni dvěma desítkami jezdců s pozdviženými zbraněmi. Ti tři proti nim se zdáli zmatení. Stínili si oči a zdálo, se jako by váhali, mají-li se teď - tváří v tvář naplno rozvinuté korouhvi se stříbrnou střelou v modrém poli, erbem knížete Michaila - obrátit neuctivě zády, nebo prostě jen uhnout z cesty. Zatím snad z rozpaků zůstali stát na mírném návrší a podle siluet, rýsujících se proti ostře modrému nebi, se zdálo, že jsou jen nalehko ozbrojeni. Žádné plechy, přílby ani sekery, jen ve větru povlávající pláště a krátké meče zasunuté do pochev.

Pan Bogdan se poočku podíval po Danillovi a mlčky nepatrně zavrtěl hlavou. Co je to za hlupáky? Pan Danilo ve stejné němohře pokrčil rameny. Svůj oblýskaný jedenapůlručák sice už napůl vytasil, ale čistě jen pro dobré svědomí. S milostivým knížetem zažil už leccaká povyražení, nemluvě o těch, ke kterým se přichomýtl ještě jako mladičký panoš s Jeho Milostí knížetem Belou, dej mu Pánbůh věčnou slávu, takže toho, aby se lekl tří vyjevených ozbrojenců vprostřed cesty, byl přece jen poněkud dalek.

Pobídl kobyly do klusu. Najednou to chtěl mít za sebou. Zapřel se ve třmenech a zvedl meč nad hlavu.

„Uhněte z cesty!“ zařval, sotva se přiblížili na doslech. „Z cesty Její knížecí Milosti, urozené Andrie z Langley a jejímu průvodu!“

Nehnuli se.

Jako by byli hluší či kamenní. Danilla popadl vztek. Nasadil klisně ostruhy a strhl ji trochu bokem, aby udělal místo své tryskem najíždějící družině. Mají u něho každý zlatku, ani nemusel zavelet. Nu tak teď je smetou jako pírkó, jejich pochybení... Vyřít se za nimi na návrší - a srdce v těle mu ustrnulo. Ti tři se v poslední chvíli rozlétli do všech stran, ale zběsile se ženoucím kopiníkům by ani tak neunikli, kdyby v té chvíli nepoklesla i jejich srdce stejně jako zbraň.

Vpravo i vlevo, kam oko pohlédlo se černalo vojáky! S řevem se hnali do útoku, s rykem pekelné hordy, a bylo pozdě, pozdě na cokoli, krom smrti. Valili se dolů z kopce jako nestvůrná rozbouřená řeka a první řady už strhávali s sebou. Koně lehké jízdy přisedli leknutím na zadní, nečinností ukolébaní jezdci sotva stačili tasit meč. Lučištníci couvali ve zmatku - těžko napnout tětívu, když nad hlavou sviští ostří a divoce řvoucí muži se rvou vklínění jeden do druhého.

Mihaila zaječela a bez přemýšlení přilehla břichem na koňský krk - aspoň tak bezděky chránila vlastním tělem vřískajícího Mihneu. Strašlivě se lekla a nechápala vůbec nic. S kým to bojujeme? Co se to, Bože dobrý, děje? Čísí ruka popadla uzdu její klisny. Zuřivě jí zacloumala a docela blízko její se ocitla špinavá, zakrvácená tvář.

„Utíkej!“ zachraptěl jí do uší hlas poraněného rytíře. „Jed!! Zachraň se! Zachraň jeho!“ Cloumal jejími otěžemi a divoce se snažil vystrkat ji i s koněm z největší vřavy.

„Ne!“

Vytrhla se mu a zděšeně se rozhlížela. Řež dostoupila vrcholu a knížecí se jen bránili. Na to, aby vyrazili do útoku, nebylo pomyšlení. Nebylo ani kam. Ti proklatci v hadrech bez odznaků zaplavili snad celé údolí, odkud se hrnuli na cestu, hryzající zaskočený průvod jako hejno vzteky pomínutých krys. Knížecí nosítka se převrátila a strachy šílení valaši, pobízení řevem a čepelemi útočníků, strhávali jeden druhého ve změti přesekaných postrahek. Kněžnin kůň se se zavřísknutím postavil na zadní, ale krátké kopí, trčící v krvi z jeho břicha, už Andria neviděla. V pádu si vyrazila dech a bolestivě se uhodila do ramene. Někde za ní v pokrývkách a roztržitých prknech ječely její spolence, ale to teď nebylo důležité. Namáhavě se vydrápala na nohy. Zatímco si jednou rukou odhrnovala vlasy z očí, už se rozhlížela po dětech. Strhli ji na zem tak tvrdě a rychle, že si rozrazila ret a obočí, ale kovová horkost vlastní krve ji vzpamatovala.

„Kdo to proboha je? Co se to děje?“ vyrazila vzápětí, ale ze všech sil se zase snažila vstát.

Železná rukavice jí sice nepřestala svírat obě zápěstí a rytířův štít chránit týl, ale v odpovědi už zazněla veškerá patřičná úcta. „Nevíme, Milosti. Napadli nás ze zálohy. Schovávali se tam za kopcem.“

Danillo si zuřivě razil krvavou cestu. Tahle sebranka je sice v přesile, ale bojovat věru neumějí...

„Mihájí!“ zařval ze všech sil, sotva se k ní probil trochu blíž. Chránili ji seč mohli, i když je v té šílené řeži ani nepoznával. Snad to byl mladý Angelico, nejmladší syn kastelána Angela, nebo kdo to tam tak zběsile mával sekyrou nad hlavou... Na čísi krk dopadlo Angelikovo ostří a hříva Mihailiny ryzky byla náhle celá rudá. Angelico zakřičel. Pak zachrptěl a všechno se utopilo v děsivém ryku. Danillo se prorval blíž.

„Ujížděj!“ rozeřval se, co mu stačil dech. „Poslechni mě, Mihájí! Sakra, jed!!“ Narazil do ní z boku, divže její drobnou arabku neporazil. Uhodil klisnu po zadku, co měl sil. Vzepjala se a vyrazila tryskem přes louky, vyklíčkovala mezi řidnoucími hloučky bojujících

a letěla dál jako štvaná běsy. Kryli jí záda a rvali se ze všech sil. Ale možná si jí v té řeži nepřítel ani nepovšiml, oslepen vši tou krví a vražděním.

Jen namátkou vypuštěný šíp hvízdal Mihaile kolem ucha a neškodně skončil v nízké křovině. Mihnea byl v její náruči oněmělý, ztuhlý a smrtelně bledý. Připomněl jí králíčka, kterého jednou napadla její lovecká smečka. Měl stejně nehybné, skelné oči a byl úplně stejně strnulý. Zpomalila. Nikomu nepomůže, uštvě-li koně hned zezáчатку. Začala Mihneovi třít ruce a tváře. Pomohlo to. Zakňoural a posadil se pohodlněji. Přimkla ho k sobě pevněji a znovu pobídla koně do běhu. Netušila, kam míří, důležité bylo, že pryč od toho všeho. Dál se uvidí...

I přes tu rdousivou hrůzu se Andria vzpamatovala. Je kněžna a je odpovědná za svůj lid. Nepožene své rytíře na zbytečnou smrt.

„Dost!“ rozkřikla se a jen doufala, že ji vůbec někdo slyší. „Vzdejte se! Nerozumíte? Rozkažte, ať se vzdají!“

„Milosti...“ vyrazil ohromeně urozený Bogdan, který se mezitím probil až k ní a chránil teď kněžnu vlastním tělem. Jenže Andria nebyla muž ani rytíř a záležitosti mužské a rytířské cti jí byly, aspoň protentokrát, zcela lhostejné. Chtěla jen zarazit to vraždění. Nic víc.

„Neslyšels?! Že chceme vyjednávat. Chci vědět, kdo to je a co chtějí. Zaražte tu řež! Hned teď!“ Modlila se, aby z jejího hlasu zněly rozhodnost a síla, které necítila. Před očima se jí černalo, v ústech měla sladko a bála se, že co nevidět omdlí. Jestli jí zabili děti...

Trvalo nekonečně dlouho, než ryk zeslábl, než na výkřiky zepředu dolehly odpovědi, než se hrdé knížecí korouhve sklonily před námezdnou sebrankou až k zemi.

„Nevzdáváme se, parchanti, chceme vyjednávat,“ drtil mezi zuby Danillo v bezmocném vzteku. Skřípal jimi tak, že ho nakřivo srostlá čelist, roztržitěná kdysi železnou rukavicí uherského žoldáka, prudce rozbolela. „Nejjasnější kněžna si přeje vědět, kdo jste! Proč jste nás napadli? Komu sloužíte a co chcete?“

Andria mezitím posbírala poslední zbytky důstojnosti. Přitáhla si k ramenům potrháný a zablácený plášť a poručila nohám, aby ji udržely. Přistoupila blíž. Z ozbrojeného houfu, držícího se až

dosud opodál, vyjel osmahlý zamračený muž. Tvář mu stínila přilba s vysokým hřebenem a z ramen splýval dlouhý krumplovaný plášť.

„Nejjasnější kněžna mě myslím zná,“ ucedil neuctivě, aniž se obtěžoval zdvihnout hledí. „A tak ji nejspíš ani příliš neudiví, co si budu přát. No tak, kde ho máš?“

Andria instinktivně couvla, ale naštěstí narazila na železnou hradbu svých rytířů. Vší silou zkrotila svírání žaludku a bojovně zvedla bradu.

„Pan z Krašiny v otevřené rebelii proti knížeti?“ protáhla ostře a nepříjemně. „Tak to by mě vskutku udivovat nemělo. Ale v jednom pravdu nemáš, pane. Neznám tě, nebo jsem aspoň dodnes neznala. I když vidím, že to byla má chyba. Zajisté se mě ptáš, kde mám zlato. Proč, když už je jako všechno ostatní nepochybně ukořistili tví loupežníci?“

„Zlato!“ odfrkl pohrdavě Radu z Krašiny. „Toho mám víc než tvůj ubožácký choť. Nic jiného tě nenapadá?“

Nenapadalo, ale zanic by mu to nepřiznala. Tím, že otevřeně vytáhl proti knížeti, pobil mu vojsko a ohrozil dokonce i jeho rodinu, vystavil se Michailovu hněvu, který bude strašlivý. Jen co se to dozví, sebere proti němu všechnu moc a neustane, dokud ho nezničí nadobro. Radu je zplozenec pekel, ale hloupý není, takže tohle všechno dobře ví... Přepadnout průvod, to prosím, to může s přesilou každý lapka, ale odolat knížecí armádě a záplavě jeho železných jezdců nemůže žádný bojar, byť by jeho hrad byl ze železa a hradby z ocele. Tak co ho tedy chrání? Čím si je to tak odporně, samolibě jistý?

„Skončeme to, Milosti,“ ušklíbl se pan z Krašiny. „Vydej mi ho a já zajistím volný průchod tobě i všem, co přežili. I se zbraněmi. Kamkoli budete chtít. To už mi totiž pak bude jedno,“ uchechl se. „No tak, čekám!“

Andria se bezradně podívala po panu Bogdanovi. Co chtějí? Rytířova tvář byla náhle jen maskou odporu, znechucení a hrůzy.

„Milosti,“ vylomil ztěžka z vyprahlého hrdla. „Oni chtějí... On chce, abys mu vydala...“ nedokázal to vyslovit.

„A, došlo ti to dědku?“ zařval Radu. „Jistě, co taky jiného!“ Naklonil se k Andrie a zblízka jí tu hrůzu dechl do tváře.

„Svého syna mi dáš! Mihneu!!“

Krčmář si mohl nohy uběhat. Sotva si stačil otírat pot ze široké tučné tváře a oddechoval jako kovářské měchy. Sám dohlížel na přípravu pečené, na to aby pivo mělo správnou míru i říz, a ke všemu ještě nepřestával prohánět děvečky. Ty líné kůže by jen tu poskočily, tam se přitočily a ze všeho nejradši by jen s otevřenými hubami civěly na vystrojené panstvo a házely očkem po vojácích. Však jich z Targoviště už včera přiklusalo bezmála půl korouhve, urostlých vousatých ozbrojenců v knížecích barvách, se znakem stříbrné střely na vyložení a na štítech. Mezi nimi se proplétali kopiníci v kožených krzdech, s erbem pana Marka z Hrádku, a blankytnými suknicemi s nachovým lemem zářila osobní stráž urozeného pana Cristiana, kastelána z knížecího Targoviště. On sám si s ní, to dá rozum, nijak nezadal, a nejedna po něm večer na slámě vzdychala, jen že ho směla okem zahlédnout. Nebyl to žádný hromotluk, zdálo se, že by se svou nevysokou, útlou postavou spíš k tanci byl než do boje, ale pověst hovořila jinak. V bitvě prý je rychlý jako jestřáb a přilbu nikdy nenasadí proto, aby ho jeho muži mohli podle záblesku nezvykle plavých vlasů i v největší skrumáži těl a koní poznat a zahlédnout. Padaly mu v hladkých pramenech až na ramena, nazlátlé jako mořský písek nebo miska lesního medu, a stínily šedavé oči pod širokým obočím. Vskutku jen závistivec nebo pravý škarohlíd by byl pana Cristiana mohl prohlásit za nehezkého.

Tmavá hříva pana Marka se k té jeho měla jako bouřkové mračno k slunečnému nebi. Přesto - ač pan Marco o dobrou desítku let starší, šlachovitý, osmahlý a bradatý - si ti dva odedávna rozuměli. Jen proto také nedal jinak, než že přitele i se svými muži sem do Dragoslavele doprovodí, aby tak na znamení úcty vyjeli na půl cesty vstříc kněžninu průvodu a s veškerým přepychem, který jen z toho hnízda dokážou vykřesat, ji očekávali.

Pravdou bylo však i to, že pan Marco už se v Targovišti začínal nudit. Své zboží zvané Malý Hrad opustil už dobře před čtyřmi nedělemi, aby jeho muži posílili targovišťskou posádku, jak bývalo zvykem pokaždé, táhl-li kníže se svými rytíři k hranicím. Jenže pro pana Marka, zvyklého každého rána rázovat s pacholky po

maštalích, to na knížecím dvoře nic nebylo. Je snad nějaký minstrel nebo kněz, aby si nechával po ránu nosit ohřátou vodu až do postele a směšně malou lžící nabíral slazenou kaši ze zvláštní mističky, když se docela dobře může opláchnout za maštali u studny a rukou si posloužit ze společné mísy? Ale pravdou bylo i to, že už se mu stýskalo po Její Milosti kněžně, a čím dřív ji zase uvidí, tím lip. Těšil se na ni jako malý a na ty dva její rabiáty jakbysmet. Připadalo mu, že ji zná odjakživa, ale současně se mu zdálo, že časy, kdy coby dívenka sotva chůvám odrostlá začala vzdychat po Michailovi, minuly teprve docela nedávno.

Zasmál se vlastním vzpomínkám. V hodovní síni na Branu vyhrávali pištci a Andria se k nim vždycky hnala, jen co Jeho Milost, kníže Bela, vytáhl paty. To se ví, že neviděl rád, když výsadu tance dopřávala kdejakému mladému bojaru, ale když těch vysoce urozených bylo tak pomálu... Najednou se panu Markovi zdálo, že další den nečinnosti prostě nesnese.

„Cristiane!“ houkl do síně, kde se jeho druh pohodlně rozvaloval na lavici pokryté beraními kůžemi a zaujatě nahlížel do číše. „Vezmu si pár lidí a vyjedu ještě o kus dál,“ oznámil mu. Cristian jenom beze slova povytáhl obočí, ale Marco se tím nijak nedal vyvést z míry. „Než se tu válet ještě kdovíkolik dní, to si radši protáhneme hřbet v sedle. Však tady těm se taky uleví.“ Mávl rukou do dvora, kde právě šafář s pořádnou sukovicí v ruce dohlížel na pacholky, co se zrovna dali do skládání slámy. Pod přístřešky, kam jednoho vedle druhého nakrátko uvázali koně, co se nevešli do maštali, se jí denně navozilo požehnaně. Stejně píce a obroku, o pecnech chleba, slanině a nekonečných kotlích vroucí kaše pro posádku ani nemluvě.

Sešikovali se, co by otčenáš odříkal. A proč by ne, když holek, jídla i piva už si stačili užít dosytosti, a co víc, když po příjemné vyjíždce a slavném návratu s Její Milostí to tady na ně všechno, včetně těch příčinlivých panenek, zase pěkně počká.

„Mohli bychom jet s vámi, urozený pane?“ vyrazil zadýchaně mladý muž v barvách pana kastelána. Oči mu blýskaly na všechny strany a v rukou kroutil rysinou lemovanou čapkou.

„Pro mě za mě,“ broukl Marco. „Když pan Cristian dovolí.“

„Ať prý jedeme spánembohem, povídal,“ spěchal ho ujistit mladičký rytíř. „Nadarmo prý tu lenivíme.“

Pan Marco se uchechtl a spolkl jízlivou poznámku o tom, že panu kastelánu osobně není ovšem lenivění u číše medoviny nijak zvlášť proti mysli. „Jak ti říkají?“ zabručel místo toho.

„Mirin, pane,“ odpověděl mladý rytíř a vypnul hrud, jako by se hlásil samému knížeti. „Z Rastoci,“ dodal poněkud opožděně. Pan Marco však o zbožíčku toho jména stejně jaktěživ neslyšel.

„Dobrá,“ vzal to milostivě na vědomí. „Vezmeš si velení.“

Klusali bez zastávky už kolikátou míli a odpočatí koně pod jasným, chladivým nebem běželi, jako by se ani nedotýkali země. Mladý pan Mirin cválal podél řad tam a zpátky a nadšeně se rozhlížel po krajině. Den, jako by ho Bůh vymaloval. Z luk voněla navlhlá hlína a rašící tráva, vítr přinášel závany koňského potu a dýmu.

Mirin zarazil koně na místě. Kouř? Široko daleko tady žádná vesnice není, tak odkud, pro lásku Boží, ten dým?

„Stát!“ zavelel dřív, než si stačil všechno pořádně rozmyslet. Na jedno mžiknutí oka zalitoval - to když tam vpředu zahlédl podmračenou tvář pana Marka, jak zatahuje svou plavou kobylu a rozvážně se k němu obrací. Jenomže pak to uslyšel.

Vzdálený slabý třesk zbraní. Bojový ryk.

Srdce se v něm smrštilo a vzápětí divoce vyrazilo. Stejným tryskem jako kůň, jemuž v té chvíli nasadil ostruhy.

„Kupředu! Taste zbraň!“ řval kdesi vpředu pan Marco a následován těsnými šiky ozbrojenců řítil se v sedle s ocelí nad hlavou.

Čepele vylétly z pochev a poklidná jízda tichou krajinou se v jeden ráz proměnila v burácející legii mstitelů.

* * *

„Tak to mě raději zabij!“ vyplivla Andria nenávistně. Cítila, jak jí bezmocná zuřivost odplavuje všechnu krev z lící. Bože! Jak jen by tomu bastardovi mohla dát Mihneu? Ve svém znechucení a bezmoci skoro zapomněla, že pořád ještě neví, kde je mu konec. Mihaila! Byla v sedle, když se to stalo, Mihneu před sebou... Proboha, žijí vůbec?

Radu z Krašiny si ji přimhouřenýma očima prohlížel. „Možná to udělám,“ pronesl nevzrušeně. „Až skoncuju s tím tvým ubožáckým

knížítkem a usednu na trůn, který mi patří. Už jednou mi patřil, už jsi zapomněla? Potom tě zabiju. A nebo tě nechám jít. Jak se mi zlíbí. Možná se mi zalíbí být velkorysý, co říkáš? Postačí mi tvůj milovaný syn a knížecí meč v pěsti! A obojího se mi dostane!“

Zalykala se hnusem. „Nedostaneš nic,“ vypravila ze sebe s přemáháním „Ani trůn, ani mého syna. Jen meče se ti, ty čubčí synu, vpravdě dostane, ale jeho ostří přetne tvůj zrádcofský krk!“

Urozený Bogdan v hrůze pokročil dopředu, snad aby vlastním tělem zachytil ránu, která užuž hrozila dopadnout. Pohlednou tvář pana z Krašiny zohavil tak nepřičetný vztek, že v té chvíli viděl Její Milost spíš mrtvou než živou.

Snad ji zachránili dva zbrojnoši. Udýchaní seskočili z koní a vrhli se před svým pánem na kolena.

„Milost,“ zachraptěl ten starší. „Milost, nenašli jsme je. Nikde tu nejsou.“ Dobře mířený kopanec ho poslal k zemi, kde se zkroutil s přeraženými žebry a kam ho vzápětí následoval jeho skučící druh s roztržštěnou sanicí.

„Cože?“ zavyl nepřičetně pan z Krašiny. „Co se mi to, vy smrduté chcíplotiny, snažíte namluvit? Vy jste ty dva parchanty nechytili?“

„Milost! Rač mě ušetřit, pane!“ skučel zbrojnoš jako v posledním tažení. „Říkali, že v nosítkách... ale nebyli tam... Jenom ta bába! Milost, můj páne!“

„Kde jsou?“ osopil se Radu vzteky bez sebe na Andriu. „Kde?!“

„Hledej si je,“ sykla zuřivě Andria, povzbuzena ve vši té hrůze aspoň tím, že mu její děti nepadly do rukou. Zatím...

Panu z Krašiny však bleskl hlavou nápad tak hrozný, že by ho byl raději hned zapudil. Přesto se špatně tajeným děsem křikl: „Nezabili jste ho, vy chrapouni? Slyšíte mě? Nepřišel v té řežbě o život?“ Nebyl tak hloupý, aby mu nebylo jasné, že pokud ano, jeho vlastní život právě nabyl ceny zlámané grešle.

„Nenene,“ drmolil zbítý zbrojnoš a jen si chránil hlavu rukama. „Ne, urozenosti! Prohlíželi jsme všude kolem všechny padlé. Do jednoho! Přisahám na svaté rány Spasitele! Není tam.“

„Dobrá,“ zavřel Radu z Krašiny. „Jedna malá poběhlice se sprátkem sotva pětiletým daleko neuniknou. Do sedel a na všechny strany! Prohledat lesy! Tak na co čekáte?“

Vyhoupł se do sedla, snad aby se rozcválal v jejich čele, ale s rukou strnule pozdvíženou a ústy dokořán zůstal zírat k obzoru.

Na jeho rozptýlené žoldáky, zabývající se zpola obíráním padlých a zpola opékáním krvavých kusů koniny nad čadícím ohněm z doutnajících vozů a nosítek, se dolů do údolí řítila sešikovaná družina po zuby ozbrojených rytířů. Jako by je snad vypustila sama nebeská brána. Nestačili ani odhodit zamaštěná kopí, vydrápat se do sedel a chopit mečů. Jízda pana Marka se přes ně přehnala jako ženci vzrostlým obilím, a stejně jako oni za sebou nechala polehlý, pokosený pruh. Pár šťastnějších bušilo své napolo ustrojené koně v zběsilém úprku do boků o to urputněji, oč jim bylo jasnější, že proti drtivě útočícím mstitelům pod korouhví pana targovišského kastelána a urozeného pana z Hrádku, semknutým zbroj vedle zbroje jako do řádné bitvy, nemají ani tu nejmenší šanci.

„Dostali jste ho? Je ten prokletec mrtvý?“ vykřikla Andria, sotva se k ní Marco vrhl z koně. „Rytířské ostruhy tomu, kdo toho bastarda zabil, pokud je ještě nemál!“ vyjekla vysokým hlasem.

„Ne, ten, co je vedl, stačil utéct,“ odpověděl Marco a beze vší obřadnosti ji sevřel do náruče. „A vlastně ani nevím, kdo to byl, ale to teď není důležité. Ať to byl kdo chtěl, už teď jako by byl mrtvý. Hlavní je, že jsi v pořádku. Kde jsou děti?“

„Nemám tušení,“ vzlykla Andria, a teprve pak mu to všechno dokázala v křečovitém pláči vypovědět.

„Jestli sis aspoň trochu odpočala, pojedeme,“ sklonil se k ní, když se po chvíli vrátil. Raduovy mrtvé už jeho vojáci natahali na hromadu k nedalekému lesu, zatímco nad knížecími a nad padlými ze své vlastní korouhve poručil pan Marco odříkat aspoň laickou modlitbu. Poručit Pánu duše prostých vojáků a jejich umírajícímu veliteli, mladičkému panu Mirinovi z Rastoci, ještě narychlo poskytnout alespoň rozhrěšení z nouze. Než se sem dostane kněz, bude pozdě...

Co se zachránilo, naložili na trosky nejméně poničených vozů, prkna ze zbývajících nanosili na hromadu a podpálili v pořádné hranici. Dým možná uvidí až v Dragoslavele, a když ne, bude aspoň na čem ohřát vodu pro zraněné.

„Vezmeš mě domů?“ hlesla Andria nešťastně. Už jakou dobu ji roztrásala zima a myšlenky se jí plétly jedna přes druhou.

„Domů na Bran?“ zeptal se měkce Marco. „Ne, to ne...“

„Ne?“ vzhledla poplašeně Andria. „Proč ne?“

„Andri, to, co se tady dnes...“ pan Marco si ztěžka odkašlal. „Nedostali jsme ho, a kdyby se náhodou stalo, že od svých plánů neupustí... zkrátka kdyby náhodou... bude Bran prvním místem, kam by si pro tebe šel najisto.“

„Myslíš kdyby Mihnea byl přece jen mrtev a jeho napadlo, že bych mu skoro stejně dobře posloužila já?“ vyslovila skoro bez výrazu. Nevěděl, co říct.

„Ano,“ zahučel nakonec. „I když, jako je Pánbůh nade mnou, věřím, že Mihnea je živý. A že přežije. On i Mihaila. Víím to.“

Kývla, aby se nemusela rozplakat. Když už si by la jista, že to dokáže, tiše řekla: „Tak tedy kam, Marco?“

Usmál se a povzbudivě jí stiskl rameno: „Znám jedno pěkné místo, kde tě zaručeně nikdo hledat nebude. A kdyby přece, pak nenajde. Tam pěkně v bezpečí počkáš, dokud nepřijede Michail a nezatočí s tím parchantem, jak zasluhuje. Ale ovšem že poslové za ním už vyjeli, Andri, za co mě máš?“

„Ale co Mihaila? A malý?“ Andria se znovu křečovitě rozplakala. „Zachrání-li se, zkusí se vrátit na Bran, a on je zabije!“

„Nezabije, Andri,“ zavrtěl hlavou pan Marco. „Na to jsou pro něj příliš cenní. Krom toho má Mihaila dost rozumu, aby tam nejezdila. Má všechny důvody věřit, že ten, co vás napadl, taky zvítězil, a tak si jistě myslí, že Bran teď drží on. Je chytrá. Musíš jí věřit.“

Rytíři posedali na koně a početná družina se dala do pohybu. Kněžniny společnice se v sedlech přebývajících koní nejisté kymácely, ale byly příliš unavené a vydešené na to, aby si stěžovaly nebo se dožadovaly pozornosti. Z očí jim dosud nesešly obrazy těch strašných zuřivých chlapů, jejich zakrvácených mečů, a co bylo nejhorší - proříznutého hrdla tělnaté knížecí chůvy, válející se v kouřící kaluži s halenou na cáry a sukní nestydatě vyhrnutou nad kolena. V chřípí jim dosud seděl ohavný pach spáleniny, sedlé krve a potu.

„Na noc zastavíme a pak si odpočineš,“ sklonil se Marco soucitně k Andrie. „Před rozbřeskem už ale musíme jet dál. Co nejdřív a co nejrychleji.“

„Co myslíš, Marco, kam se dali?“ zeptala se tak nepřítomně, jako by nic neslyšela. „Kam jenom mohli jet? Tak sami...“

„Netrap se, Andri,“ pohládl ji Marco po rameni. Bývaly časy, kdy ji jako sotva pasovaný rytíř směl houpat na kolenou a vysazovat si ji na ramena, a tak žádnému z nich nepřišla divná ta důvěrnost „Mihaila to zvládne, spolehni se. Musíš jí věřit.“ Bolela ho až kdesi v morku kostí ta milosrdná lež, ale vyslovil ji o to pevněji, oč méně důvěry ve vlastní slova měl.

Co bys dělala ty sama? vězelo Andrie v hlavě jako zaražený hřeb. Jako by rozřešením té otázky, co ji přiváděla k šílenství, mohla zachránit jejich životy. Co by sis počala? Kam by ses ty, ztracená a pronásledovaná, obrátila? Bože, kam? Zdálo se jí, jako by to užuž věděla, jako by tu myšlenku bezmála polapila, ale pak se jen kmitla a zase zmizela v moři únavy a beznaděje.

* * *

Mihnea už neplakal a od rána drmolil ostošest, ale Mihaile bylo jasné, že musí mít přinejmenším takový hlad jako ona sama. A že měla pořádný. Nadhodila si ho v náručí a srovnala ho před sebou v sedle pohodlněji. Teď bylo nejdůležitější se zahřát a opatřit si nějaké jídlo. Dřív tedy rozhodně nebude schopna pořádně uvažovat. Ledová noc, kterou strávili schoulení v dolíku plném polámaných jehličnatých větví, jako by jim pronikla až do kostí, a přestože teď už jarní slunce svítilo zase naplno, nechtěla se dát vyhnat a co chvíli je oba roztrásala zimou. Taky toho v noci moc nenaspali; tiskli se jeden ke druhému a chvílemi i k teplému boku Mihailiny kobylky, pokud zrovna nevstávala a nepřecházela s praskotem kolem nich, jak jen jí nouzová, z otěží posvazovaná pouta na předních nohou dovolovala.

Mihaila nevěděla, kde se teď po svém zběsilém úprku z bojiště nacházejí a kam až dojeli, ale doufala, že se nestácejí ani k Targovišti, kam měli původně namířeno, ani nazpátek k Branu. Viděla dost na to, aby věděla, že útočníci - ať už to byl, kdo chtěl, a ať se jí to líbilo, nebo ne - zvítězili, takže Targoviště nebo Bran budou prvním místem, kam potáhnou, a padnout jim znovu do rukou, bylo to poslední, co si Mihaila přála. Ne, tohle nebyli drzí lapkové, jimž by šlo jenom o kořist, to bylo celé vojsko, kterému

šlo... O co vlastně? Prudce zatřásla hlavou a pobídla svou ryzku, aby vykročila svižněji. Teď ne... O tom, co se to vlastně stalo, bude přemýšlet později.

Stočila klisnu kolena snad dřív, než si uvědomila, že z toho směru slyší kejhání slepic a čísi smích a cítí kouř ze škvířící se slaniny. Krčma byla v pozdním odpoledni poloprázdná. Jen na dvorku se na lavici krčili dva dědkové s korbely v rukou a zevnitř se nesly hrubé hlasy a pronikavý ženský smích.

Mihaila sjela ze sedla a strčila koně do maštale. Ta byla taky skoro prázdná až na dva uprášené kostnaté hnědáky s ošoupanými sedly, na kterých nejspíš přijeli ti, co se uvnitř tak veselili s děvečkami. Hospodský strčil hlavu do nízkých dvířek a udiveným pohledem utkvěl na malém Mihneovi. Dřív, než se však stačil cokoli dotázat, Mihaila k němu napřáhla ruku.

„Potřebuju něco k jídlu a taky vodu a trochu ovsu pro koně. Bude to stačit?“ Na dlani jí ležel jemně tepaný zlatý řetízek, splétaný se tří řad, který prve sesmekla z hrdla.

Krčmář zapolykal. Každický večer v týdnu, až do svatého Jana by za to mohla hostit celou hospodu, ale to bylo to poslední, s čím se jí mínil svěřovat.

„Možná ano, možná ne,“ zahučel nerudně. „Ukaž.“ Špinavými sukovitými prsty ten skvost lačně ohmatával a už se viděl, jak u zlatníka hrne peníze do váčku. „No dobrá,“ zabručel po nekonečně dlouhé době a kývl na podomka, aby založil kobyle. „Tak pojď se mnou.“

„Ne,“ zavrtěla rozhodně hlavou Mihaila. „Počkáme, přines nám jídlo sem.“ Tam dovnitř se jí ani dost málo nechtělo, přestože vlastně nevěděla proč. Krčmář po ní jen loupł okem, ale ani potom se na nic nezeptal. Je jen a jediné věcí té malé amazonky, kam na tom vystrojeném koni jede a kam s sebou vláčí to panský oblečené dítě, on dostal bohatě přeplaceno, a pokud si o tom všem něco myslí, nikomu na celém božím světě do toho není zhora nic.

Beze slova se odstrachal a místo něho se ve chvíliče objevila vyjevená služka s vrchovatě naloženým košíkem. Až do té doby Mihaila netušila, že člověk vůbec může mít takový hlad. Mihnea se cpal, až z toho ze všeho usnul, a hliněný hrnek s posledním zbytečkem mléka mu vypadl z ruky. Na všechno padl ospalý klid.

Mihaila už taky bezmála usínala, s bratrovou hlavou v klíně, opřená o hromadu slámy, když ji vyburcovalo dunění kopyt a křik.

„Hej, hospodo!“ hulákal kdosi na dvoře. „Jsi svázaný, nebo už jsi zaklepal bačkorama? Chceš snad, abychom tě popohnali?“ Hlasy zněly obhrouble a drsně, a o nic příjemnější nebyl ani smích. Svištivý zvuk meče vytahovaného z pochvy napověděl, jaký druh povzbuzení mají na mysli. Mihaila se po čtyřech připlížila k prkenné stěně a škvírou vyhlédla ven. Byl jich celý houf. Srdce se jí rozběhlo rychleji, i když - mohli to být oni, a nemuseli. Byli zarostlí a umolousaní a na cípech jejich začernalých halen jako by rozeznávala hnědavé šmouhy od krve. Nenesli žádné znaky ani erb, zrovna jako tamti, a jejich koně byli zaprášení a pokryti zaschlým potem. Pro jistotu vzbudila Mihneu a ještě rozespalému mu přitiskla dlaň na ústa. Poplašeně zamžikal, ale nezdálo se, že by se chtěl dát do křiku. Spíš byl zvědavý. Ještě jednou mu pohrozila a odplížila se dozadu. Dvířka na humna, kudy se dobytku nosívala v loktuších tráva, aby se nemuselo dokola přes dvůr, byla otevřená, a kudy se vysoký jezdecký kůň neprotáhne, projde mrštný arab jako tanečnice. Už měla ruku na ohlávce, ale pak se přece ještě jednou přitiskla ke škvíře.

„Zatracená služba!“ Zarostlý chlap si znechuceně odplivl do prachu pod nohama. „Porubali jsme je, jak si urozený pan Radu přál, ale že nemáme toho spratka, budeme se teď kdovíjak dlouho trmácet po lesích,“ ulevil si.

„A zbůhdarma,“ přidal se k němu další. „Bud'ťo už si dávno někde srazil vaz, nebo ho tam dole přece jen posekali. Bůh ví, jak ty mrtvoly prohlíželi. Dejte na mě. Takovej harant přece jen tak neuteče!“

„Jo, jenže když se nám tak pěkně vypařil,“ vmísil se s hlučným odkašláním třetí, „tak je celej náš pan Radu v troubě. Spratka nemá, a ještě jsme měli před tím čubčím synem z Hrádku co kůži zachraňovat. Teď jen aby se pán opevnil v Krašině a doufal, že mu kluka najdem dřív, než nám kníže Michail s celou hotovostí přijde zabušit na bránu a zdvořile se zeptat, cože to celé mělo znamenat. Děkuju pěkně, ale u toho já být nemusím, to teda ne!“

Mihaila sotva dýchala. Konečně jí to dávalo smysl. Kdyby jen nebyla tak otupělá a vyděšená, došlo by jí to už dávno, bylo to přece jasné jako dvě a dvě. Ale co to ten žoldák mlel o panu z

Hrádku? Bylo by možné, aby jim byl Marco vyjel v ústřety a ty lotry pobil? Asi už ano, když to říkají... Mihaila náhle pocítila takovou sílu, že by se za Mihneu porvala z celým světem. Opatrně vzala kobytku za uzdu a pomalu, co noha nohu mine, jen aby sláma moc nešustila, ji zadními dvířky vyvedla ven.

„Cože, holku? V panském strojení? Nebo někoho takovýho s malým děckem? A na kobyle?“ zaslechla za sebou ještě povykovat hospodského. Hulákal jako nahluchlý. „Liběji odpustit, ale neminulo se urozený panstvo s rozumem?“

Netušil, proč je tahleta špinavá, krví zbrocená horda hledá, a nebyl žádný hrdina, a vlastně ani žádný velký dobrák, ale ten kousek zlata, co ho hrál ve váčku pod halenou, by mu možná žádné štěstí nepřinesl, kdyby mu ji tady, rovnou na dvoře, rozsekali. Že nevinná krev přináší smůlu, ví přece každý hlupák. A jemu samému bylo štěstí - aspoň podle vlastního uvážení - zapotřebí víc než pochybného vděku těchhle uřvanců. Letmým pohledem se ujistil, že stání rezavé kobytky je, jak správně předpokládal, prázdné, a zamával na podomka, aby koukal honem honem nosit pivo a píci pro koně vzácných pánů. Sám se v myšlenkách vrátil ke zlatníkovu krámku a k cinkotu stříbrňáků, co se jeden po druhém budou pěkně kutálet do váčku.

„Počkejte! Hej!! Všichni sem!“ uslyšel za sebou zuřivý řev. V tu nejnevhodnější chvíli musel jeden z těch pacholků zamířit za maštal, a teď se s opaskem ještě nedopnutým horempádem hnál ke koním „Za nimi! Tam!!“

Ostatní byli v sedlech dřív, než pochopili, co to blábolí. Nízký plot padl pod kopyty a divoká horda se tryskem vyřítla na humna. Jen tři se ještě na okamžik pozdrželi...

Bylo to jako sen. Jako ten nejhorší ze všech snů, kdy nohy jsou tak těžké a nedá se pohnout z místa. Jako by cválala medem nebo vodou, tak těžce unavená ryzka běžela, a řvoucí chlapi byli blíž a blíž. Už cítila i pot jejich koní. Modlila se a plakala. A možná i trochu klela. V poslední chvíli chtěla strhnout koně do lesa, ale to už na ni tvrdě najeli z boku, vrazili do ní a sevřeli ji ze všech stran. Udýchaní, propocení a páchnoucí chlapi byli náhle všude okolo. Uhnání koně po tom zběsilém běhu odrkovali a sípali, z boků odletovaly chomáče pěn. Téměř vzápětí je dojeli tři zbývající a vít

za nimi nesl hrůzyplný jek a mastný pach dýmu valícího se z vypálené hospody.

„Tak aspoň nějakou radost našemu pánovi uděláme,“ zachechtal se ozbrojenec, který hrábl po ryzčíných otěžích. „Doufám jen, že to pořádně ocení. Panenka dovolí?“ uchechtl se a vytrhl Mihaile Mihneu z rukou.

„Jestli mu ublížíš, přijdeš o hlavu,“ hlesla a doufala, že její děsný strach z toho nečiší. Ten, co ji držel, byl mladý. A nebýt toho ohavného pohledu i docela hezký. Zaprášené tmavé vlasy mu padaly zpod čelenky do úzké, trochu dravčí tváře a nad horním rtem mu vyrážel černý knír.

„To jednou přijdu tak jak tak, ale o něho strach neměj, holubičko,“ zasmál se zas tak divně. „Jeho máme nařízeno chovat jako v bavlne, ale víš, co je zvláštní? Nikdo nám neříkal nic o tobě. S tebou si nejspíš můžem dělat, co nás jen napadne. Cokoli. Tušíš, co myslím, panenka?“

Zesinala hrůzou jako smrt a srdce se v ní zastavilo.

„Jsem Mihaila,“ pronesla ostře a zvysoka, ale do očí se jí draly slzy. „Kněžna z rodu Langleyů a Draculů. Propadne hrdlem, kdo na mě jenom sáhne.“

„Myslíš?“ protáhl nepříjemně její věznitel a bolestivě jí stiskl zápěstí.

Cválali dlouho a na krajinu padl stín.

Už dávno byla tma a dvorec slabě ozařoval jen oheň planoucí za nízkou kolovou hradbou. Ozbrojenci, rozložení kolem něj, byli většinou už řádně opilí a zachumlaní v houních pospávali, rozumí se, že kromě těch, co upírali oči do tmy a drželi první stráž. Kolem ohniště se povalovaly spousty kostí a zbytky spečeného peří z drůbeže, která ještě nedávno v hojném počtu kdákala a kejhala na dvorku a které nepomohlo ani hlasité bědování majitelů. Vlastně mohli být ještě rádi, že je vojáci urozeného pana z Krašiny, když už se rozhodli zabrat jejich dvůr, za ty nemístné nářky jen ztloukli násadami kopí a nahnali do chlívku, místo aby je rovnou podřezali jako dva tučné vepře, s nimiž si teď vyměnili obydlí.

„Hej! Heslo!“ zařvali strážníci od brány a zdivočelá psí smečka, uvázaná vzadu za chlívky, se zběsile rozštěkala.

„Trůn a meč,“ přilétlo zvenčí a cválající houf zarazil koně před nízkým plotem „Máme je!“

To stačilo, aby uvnitř rázem bylo všechno na nohou. K psímu povyku se přidalo pokřikování vojáků a ržání poblázněných koní. Ze síně vyšel pan z Krašiny. V nízkých dveřích se musel shýbnout a stál zešířena a trochu nejistě. Mhouřil oči před pochodní, kterou vysoko pozvedal první z jezdců. Dost vysoko na to, aby ozářila drobnou rozespalou tvář knížecího potomka, pečlivě zabaleného v teplé kožešině. Mihnea vlastně skoro celou cestu spal, v teple a ve vší nevinnosti v náruči svého věznitele, což bylo také to jediné, co Mihaile přinášelo jakous takous útěchu. Jí tedy žádnou příkrývku nenabídl a o to, zda ji bolí vyvrácené a za zády svázané ruce, se taky nikdo příliš nezajímal. Stačilo jim, že dokáže sedět v sedle. Nebylo to sice nic jednoduché ho, ale hrdost a strach ji tam nakonec přece jen udržely.

„Zaneste ho dovnitř a pořádně se o něho postarejte,“ poručil spokojeně pan z Krašiny, ale jazyk se mu v ústech obracel trochu ztěžka. „Musí mít, na co si vzpomene, chraňte ho jako... jako oko v hlavě. Kdybyste na to nestačili, dotáhněte sem z toho chlívku nějaké ženské, jestli některé ještě stojí na nohou, ty se v takových věcech vyznají lip,“ uchechtl se. „A ty pojď sem!“ kývl pánovitě prstem na Mihailu. Naklonil se dopředu a zapotácel se, až ho jeden z jeho ozbrojenců musel podepřít, aby neupadl. Teprve teď Mihaila pochopila, že pil. Strašlivě pil. Nedůtklivě trhla rameny, ale bylo to jen gesto. Jen zoufalá snaha zastřít strach. Strhli ji z koně a přitlačili před ním na kolena. Na vzdor nebylo pomyšlení, ale aspoň nezvedla hlavu a nepodívala se mu do tváře. Stačilo, že slyšela, co říká.

„Tak vidíš, nakonec z toho bude pěkný obchod. Za tvého bratříčka mi tvůj otec, ten nicka odnikud, pěkně poníženě odstoupí trůn, a já jemu pak za to z čiré dobroty srdce zas prozradím, co jsem udělal s tebou. Už se těším, jak se na to bude tvářit. Co říkáš?“ Zašátral za sebou po korbělu a opilecky se rozchechtal. „Sem!“ ukázal pak rozmáchlým gestem do světnice a jeho ozbrojenci ochotně vstřčili Mihailu do dveří. Nepočínali si zvlášť hrubě, ale k tomu, aby si odřela kolena na podlaze, to stačilo. „Všichni ven!“ zařval opilý pan Radu vzápětí. „Ven, vy chátro! Teď

teprve začne zábava!“ Přirazil dveře, až se otřásly stěny, a ze dvora mu odpověděl ohyzdný chlapský smích.

Zařála zuby a zavřela oči. Poručila si nebýt. Necítit. Neděje se to. Ne mně. Vůbec nic z toho není. Vzlykla a rozkřičela se. Pancíř na jeho prsou, který se ani neobtěžoval odepnout, jí drtil žebra, nemohla dýchat a bolest tam v klíně byla strašlivá. Mokrá a pronikavá. Nejsem to já, křičela kdesi uvnitř sebe samé Mihaila. Ne! Drtil ji svou vahou a ohavně páchl potem a vínem.

Myslela, že jí zpřelámal kosti, a jen co se se zafuněním odvalil, bezděky se jako poraněné zvíře schoulila do klubíčka. Na hliněné podlaze se jí zuby rozdrkotaly zimou, děsem a bolestí. Ne, to se nestalo mně, ne, Bože, ta bezmocná polonahá loutka, nestoudně roztažená na zádech na podlaze, to jsem přece nemohla být já...

„Teď bych tě správně měl zabít, víš to?“ dýchl jí samolibě do tváře. Neodpověděla. Necítila už nic. Ani bolest, ani strach, ani hnus. Nic. Jako by jí duše už odešla z těla. Zadoufala, že umírá, ale pořád ještě se třásla a plakala. „A takyže to udělám,“ odpověděl si pan Radu hned spokojeně. „Jen ještě nevím jak. Musím vymyslet něco, co tvému vznešenému panu otci udělá opravdu radost, víš? Kdysi mě totiž urazil. Příliš mě urazil, ten pan nikdo, dovolil si mi vzdorovat a to se nevyplácí. Ne, to se nevyplácí...“ brumlal už spíš sám pro sebe, zatímco smýkal Mihailu ven. „Hej, jak mám tu malou Langleyovu děvku sprovodit ze světa?“ houkl na vojáky. „Setnout ji, to dá rozum, nemůžu a všet asi dost dobře taky ne... Tak sem s nápady, poslouchám!“

„Uvaž ji za nohy na strom, pane!“ křikl někdo, ale rychle zase umkl, jak se urozený pan Radu zatvářil znechuceně. Do světla pokročil mladý ozbrojenec s dravčíma očima. Ten hezký.

„A co kdybys ji hodil psům, pane?“ usmál se zlomyslně. „Užila by si a my bychom ušetřili na krmení. Ještě nedostali, jsou hladoví.“

Osmahlá pohledná tvář pana z Krašiny se roztáhla ve spokojeném úsměvu. „Máš u mě zlatku!“ houkl přes rameno, zatímco dva ozbrojenci vlekli otupělou, zpola bezvládnou dívku ven ze dvora, za hradbu, kamsi do tmy.

Studený vítr zacloumal rozervanou halenou a hodil jí do očí přepršku deště. Nebe se zatáhlo a už jakou chvíli hustě mrholilo.

Vojáci mezi sebou táhli Mihailu mlčky. Snad že nebyli z rozkazu svého pána dvakrát nadšeni, ale dost možná se jen těšili, až budou pěkně zase zpátky u ohně. Koneckonců, rozkaz je rozkaz a žádný pán není lepší než jiný. Nerozkázal snad kdysi kníže Mircea nestaršímu synu svého soka, aby si před jeho očima vykopal vlastní hrob? A to byl pán a kníže, že o něm ještě dnes po hradech písně vyzpěvují, tak co?

Psi se rozštěkali, sotva v tom dešti zachytili jejich pach, a slintající řasnaté mordy začaly s řevem dorážet na plot, narychlo posvazovaný z natahaných větví. Mokré hřbety se vlnily jeden přes druhý a tesáky cvakaly jako do sebe zapadající čepele. Lovecká smečka Radua Krásného byla proslulá stejnou lačností krve a neméně divokostí jako její pán a kdekdo mlčky přecházel, o čem věděli všichni - totiž že to nebývá vždycky jen lovná zvěř, kdo slýchá její dech v patách. Všichni nevolníci věděli, že z panství pana z Krašiny se neutíká, a když, tak ne daleko...

S klením se vyhýbající chňapajícím tesákům, vystrkali ozbrojenci napolo bezvládnou Mihailu na plot a přehodili ji na druhou stranu. Jeden z nich zaskučel, jak mu špičák nejdivočejší bestie horce škrtl po předloktí, a s nadávkami si vysával krvavý šrám. Chvatně se obrátili a odcházeli, aniž si uvědomovali, že rázuji blátem stále rychleji a rychleji, až skoro běží, a chraptivý řev a štěkot zuřivých psích hrdel že jim za zády pomalu přechází do tlumenějšího vrčení, jen s občasným vyštěknutím, až postupně všechno utichá docela...

Mihaila byla na všech čtyřech snad dřív, než stačila dopadnout na bok do bláta. Mysl měla ještě těžkou a otupělou, ale její tělo reagovalo za ni. Rozšklebenou rudou tlamu, která se jí řítí rovnou do tváře, uviděla tak zblízka, že se nestačila ani vyděsit. Nadechla se a v posledním zlomku vteřiny zdvihla loket před obličej, snad aby se v zoufalém, beznadějném gestu chránila, než ji dostihne neodvratná a strašná smrt.

A pak jako by se všechno zpomalilo. Každá její myšlenka byla náhle ostrá a zářivá. Dokonalá. Rozevřená psí morda se blížila neskutečně pomalu, pomalu z ní odletovaly husté provazce slin, téměř na místě zůstávaly plout ve zvolna padajícím dešti, a celý svět náhle skoro stál. Nekonečně pomalu vztáhla Mihaila ruku a udivilo ji, že z konečků vlastních prstů vidí vycházet jakousi

slabounkou chvějivou zář. Stejně bled'ounké blyskotání jako by obklopovalo i vrásčitou psí hlavu a kolem hřbetů a snově pomalu dorážejících dam všech ostatních se slévalo v červánkové, mlhovitě oblačky. V hlavě měla náhle podivuhodně jasno, rozeznělé jasno jako v osvětleném chrámu před pozdvihováním, těsně před tím, než se rozezvučí chorály. Cítila bezmála hmatatelně, jak ten oslnivý jas pomalu a sladce vniká do psí lebky, pod prsty cítila mokrou, horkou a pulsující kůži mezi ušima a všechno se zvolna začínalo zrychlovat...

Ohromená vůdčí fena scvakla zuby naprázdno a překvapeně couvla. Ostatní se zmateně rozštěkali a sledovali ji udivenýma očima. Přikrčila se pod dotekem nejisté ledové dlaně a jen zhluboka, chraptivě zavrčela. Zatímco v hrudi jí dunělo výhružné vrčení a uši se ještě zlostně tiskly k lebce, oháňka už začala přátelsky pošvihávat. Mihaila se s koleny pod bradou posadila. Nejbližší pes, skvrnitě zvíře se zahrocenýma ušima, se po ní vztekle ohnalo, ale vzápětí zakňučelo, jako by je potrestali. Stáhlo ohon a plácló sebou na břicho. Mihaila ho váhavě pohladila. Ta divná záře se už vytratila, ale pocit onoho oslepivého jasu v ní přetrvával. Obrovská černá fena ji strčila tlamou do ramene. Mihaila ji objala oběma rukama a fena se natáhla na zem vedle ní. Uši jí teď stály jako korouhvičky a z oddechující tlamy visel červený jazyk. Její vlhké tělo příjemně hřálo a tlačili se k nim ostatní. Někteří se snažili Mihailu olíznout, jiní jen stáli a v úžasu nakláněli hlavy. Přitiskla se mokrou tváří k tlamě černé feny. Chvilí zůstala tak a na okamžik znovu pocítila tu oslepivou zář. Tak sladkou... Cítila úžas a vděčnost zároveň. Zachránil ji snad Bůh, nebo co to bylo...? Teď ale nebyl čas na úvahy. Políbila psa na čelo a po břiše vyklouzla ven. Chvilí poslouchala, ale neozývalo se vůbec nic. Jen opileký zpěv a smích. Otočila se a dala se do běhu.

Běžela dlouho a vytrvale, tak dlouho, dokud ji ztrýzněné tělo nezahlavilo a pronikavá bolest ji nesrazila k zemi. Bez dechu a jen s tichým úpěním se po čtyřech vtáhla pod vývrát, kam nepršelo, a v téže chvíli ztratila vědomí.

Pan z Krašiny si dal nalít další korbelt a zešíroka se postavil. Udělal nejistý krok ke dveřím, ale pak mávl rukou a jen si něco pro sebe

zabručel. Než se stačil upamatovat, co vlastně chtěl, skácel se naznak jak široký tak dlouhý a s ústy dokořán začal chrápat.

* * *

„Kudy to jedeme?“ vytrhla se kněžna ze své otupělosti, když v dálce mezi stromy zahlédla kostelní věž. Vyklonila se ven. „To je přece Curtea de Arges, ne? Proč ho objíždíme?“ Teprve teď si uvědomila, že ze široké cesty sjeli už dávno a koně už jakou dobu klopýtají jeden za druhým po stezičce plné bláta a vyčnívajících kořenů. Pan Marco popohnal hřebce k nosítkům.

„Ano, to je,“ odpověděl mírně. „Ale rád bych se vyhnul každému městu, alespoň prozatím, dokud...“ dodal trochu nejistě a bezradně se po Andrie podíval.

„Dokud se nedovíme, kdo nám zachoval věrnost, a kdo ne?“ dopověděla kněžna místo něj.

Marco jen kývl. Jezdec, kterého vyslal do města na výzvědy, se ještě nevrátil, a tím méně byl pan Marco ochoten riskovat. Rozhodně ne dřív, než dopraví kněžnu do bezpečí a spojí se se svým knížetem. Teď byla nejdůležitější Andria a ta trocha nepohodlí za to na každý pád stála.

Cesta stoupala do hor stále krkolomněji. Vysoko na svazích, kde se každou chvíli museli zastavovat, aby vojáci odházeli větve a napadané kamení, ještě pořád ležel sníh. Zpod příkrovů ledu, vyhlazených jako nejvzácnější sklo, běžely ze skal pramínky vodopádů, prostíraly se po kameni jako doširoka rozestřený bílý mušelín a hluboko na dně padaly střemhlav do řeky. Burácení, s nímž divoce rozběhnutá ledová Arges dole skákala přes balvany, doléhalo až k nim, a když kněžnin průvod vkročil na můstek, vyklenutý nad propastí jako krajka na lemu rukávce, otevřela se jim přímo pod nohama propast tak nedozírná, že lekavějším koním museli zakrýt oči a převést je na ruce, aby se nesplašili docela a nesvrhli své jezdce dolů mezi kameny.

Konečně se jim otevřel pohled přes údolí, kde mohutné, strmé štíty hor stály do kruhu jako hradby, které jako by v té nádherné pusté, všemi opuštěné krajině postavil pro své potěšení sám Stvořitel. Na jednom z útesů, chráněném zachmuřenými skalními obry ze všech stran, blýskly v závratné výši na samém vrcholku

hradní zdi. Jen záblesk šedavých kamenů mezi stromy. Hláška a věž...

Náhodně projíždějící, kdo by netušil, odkud a kam se přes údolí dívat, by však dozajista nezahlédl vůbec nic. Vždyť stačilo pár kroků a mohutné valy Poenari, nejstarší pevnosti transylvánských knížat, se skryly za štíty, jako by se rozplynuly, a šikmé slunce dál lhostejně klouzalo níž po začernalých tvářích skal.

„Tady tě tedy zaručeně nikdo hledat nebude,“ prohodil spokojeně pan Marco, když už koně jeden za druhým, hlasitě oddechující s hlavami svěšenými až u kolen, stoupali sotva znatelnou pěšinou, vinoucí se po příkrém svahu vzhůru. Vydrápali se už výš než do poloviny, když dal pan Marco na plošině, zaříznuté kolmo do svahu a ze všech stran skryté hustým lesem, sesednout. Z nízkého stavení se vyřítili dva ozbrojenci, a dřív než horempádem zotvírali dveře do stájí, aby ubytovali koně i nově příchozí, poklonili se urozenému panu z Hrádku a vrhli se na kolena před Její Milostí. Odtud už byly hradní zdi na dohled. Padací most byl spuštěn a z otvorů ve střeších stoupal dým.

„Jak jsi to všechno stihl zařídit?“ obrátila se Andria nechápavě na Marka. „Co já vím, nev kročil sem nikdo už kolik let. Tak čí jsou ti lidi tady? A ta stráž?“

„Mojí přece,“ pokrčil rameny Marco, jako by se to rozumělo samo sebou. „Nikomu jinému zatím nevěřím, takže to bylo lehké rozhodnutí. Pár vojáků sem na můj rozkaz vyrazilo, hned jak ta bitka skončila. Byli odpočatí a jeli rychle...“

„A nezdržovala je žádná nosítka, já vím,“ přerušila ho Andria a přes rty jí přeběhl náznak úsměvu.

„Když myslíš,“ vrátil jí úsměv Marco a dodal. „Dva rychlí jezdcí vyjeli ještě na Malý Hrad, tam poberou pár sloužících a taky nějaké ženské, abys jich tady měla k ruce víc. Budou tady co nevidět, aby ti nebylo smutno,“ dodal konejšivě.

„Ty myslíš, že to bude trvat dlouho?“ lekla se Andria. „Jak dlouho tady podle tebe zůstanu? Přece se nemůžu schovávat věčně, ani když...“

Marco omluvně pokrčil rameny. „To jistě ne,“ skočil jí rychle do řeči. „Ale nesmíme ani strkat nepříteli do ruky zbraň. Já teď vyrazím za Michaiem, myslím, že ještě dnes. Co nejdřív. Pokud ho

dostihl můj posel, tak touhle dobou už spěchá na mé zboží. Budťo ho stihnu po cestě, nebo se sejdeme až tam, a pak rozvážíme, co dál. Nejspíš ze všeho potáhneme na Krašinu, řekl bych,“ odpověděl na Andriinu nevyslovenou otázku.

„A já?“ vyhrkla Andria poplašeně. „Dovím se taky někdy něco já, nebo tu budu sedět jako ve vězení?“

„Ale ovšemže se dovíš,“ spěchal ji ujistit Marco. „Všechno. Pošlu ti vždycky spolehlivého člověka, někoho, koho znáš, aby sis mohla být jistá.“

Andria zamyšleně pokývala. „Mladého Dimitri Petrescu znáš? Z Targoviště?“

„Samozřejmě!“ zasmál se Marco. „Co vím, tak už jeho pradědek si otloukal... ehm hřbet v sedle ve službách Jeho Milosti Mircei. Táta a děd jezdili blahé paměti také a mladý po nich pro knížete Bel... no nic, já jen, ovšem že ho znám Bude se hodit výborně. Dej mu hned psát list.“

Mezitím vystoupili po hrbolatých schodech na nevelké nádvoří. Andria se pěkně zadýchala a musela se opřít o zeď. Rukou Markovi naznačila, aby na okamžik posečkal. Zamával na sloužící, aby si pospíšili přinést jí něco k občerstvení a zavedli ji pěkně do síně. Klesla na stoličku a omluvně se na Marka usmála. „Asi toho na mě přece jen bylo moc...“

„To nestojí za řeč,“ stiskl jí povzbudivě dlaň. „Jen mám strach, že tady asi moc pohodlí neužiješ. Je to spíš drsné orlí hnízdo, chladné a nehostinné, než panské sídlo plné přepychu. Bylas tu vůbec už někdy?“ zeptal se nakonec.

„Jednou,“ usmála se smutné Andria. „Ale nedělej si starost, bude mi tady dobře.“

Jako by to bylo včera... Knížecí dvůr pobýval tenkrát v Curtea de Arges, aby tam oslavili svátek svatého Michala, jemuž byl zdejší chrám zasvěcen. Budovy knížecího paláce, po většinu roku tiché a opuštěné, ožily zase na pár dní ruchem hostin, slavně celebrowaných mší a světských zábav všeho druhu.

„Jeho Milost tě prosí, urozená panno,“ schýlil se jí tenkrát uprostřed hostiny k uchu přezdvořilý panoš. Vedl ji pak na zadní dvůr a odkudsi se k ní hnala služka s kožíškem. V pokleku a málem v běhu jí navlékala vysoké boty a kožené jezdecké kamaše. Bela byl už v sedle, stejně tak Alexis a u stájí nasedala

jen směšná hrstka doprovodu. Jako by se chtěli tiše a bez zbytečné pozornosti vytrazit.

Štolba pomohl Andrie do sedla a na její údivem vykulené oči odpověděl jen němým potřesením hlavou. Není jeho věcí, kam panstvo takhle málem na noc míří. I Bela vydržel vzdorovat dost dlouho a na Andriino neúnavné dorážení, kamže se to tak ženou, se smíchem odpovídat, že ji unáší do dračí sluje. Teprve po dlouhé době, kdy už se vztekala jako malá a zvědavostí byla bez sebe, se slitoval. Rozhodl se ukázat jí své milované Poenari, své Dračí hnízdo vprostřed hor. Ztratila tenkrát dech i řeč. Tolikrát o něm slychávala...

Na nedobytném kopci, strmém tak, že vzhůru vede jen klikatá úzká pěšinka, stávala prý tvrz od nepaměti. Jedni říkali, že jakýchsi dávných prapodivných národů, jiní, že ji postavili obři nebo snad draci. Jisto bylo, že Bélův slavný děd, kníže Mircea, ji na těch prastarých troskách dal znovu zbudovat. Ukrytou v horách ji nepřátelská vojska nikdy nedobyla, ale po smrti velkého Mircei její zdi už jen pustly a chátraly. Dokud si na ni nerozpomněl Bela... Tou dobou už síněmi profukoval vítr, hradby se drolily a z cimbuří padalo kamení. A tak se stalo, že se nikdo neptal, kamže to dal v řetězech hnát zajaté bojary, co je to léto d'ábel ponoukl ke vzbouření. Teprve později někteří s hrůzou v očích vyprávěli o lidských stínech se zády krvavými a jenom v cárech hadrů, co se den za dnem a noc za nocí vlekly tam a zpět, aby na zpřelámaných hřbetech tahaly vzhůru od řeky kamení. Nad cimbuřím vyrostla nová hláska a ke hradbám přibyla další zeď...

Hrad z krve a kostí, Castro Arghis, Castel Dracula, Poenari... či kolik jmen mu ještě písaři a kronikáři, přestože ho žádný ani okem nespátřil, dali. Sem kníže Bela utíkal, kdykoli potřeboval sílu, kdykoli zatoužil být sám. Sám, jen s věčně burácejícím větrem z hor, divoce letícími oblaky a věkovitou, nehybnou náručí skal.

Sem jezdíval jen s hrstkou věrných, na jejichž mlčenlivost se mohl spolehnout, a málo bylo těch, co se popravdě mohli honosit, že je hostily silné kamenné zdi Poenari.

Andria se zamyšleně usmála. Přešla k ohništi a natáhla ruce nad plameny. Bylo to příjemné.

„Pojeďu, než se setmí,“ promluvil za ní váhavě Marco. „Raději hned. O to dřív bude můj posel zpátky.“

Kněžna se vytrhla ze vzpomínek a se zaťatými pěstmi se vrhla k Markovi. Bez rozmyslu ho obemkla kolem pasu a opřela se mu čelem o prsa. „A co mé děti, Marco?“ vyrazila zdušené. „Co s nimi bude? Jak to vydržím?“

Marco si odkašlal, aby ovládl hlas. „Neboj se, mí lidi už je hledají. Úplně všude. A taky je najdou, to ti slibuju. Mají rozkaz odvézt je pak rovnou ke mně na Malý Hrad. Nikdo se nic nedozví a mezi těmi mými šesti výrostky se ztratí. A i kdybych to neutajil, tak než se Radu dozví, že by měl oblehnout můj hrad, bude už dávno sám v obležení v té své zatracené Krašině! Nemůže to vyhrát, netrap se, Bůh to nedopustí.“

Přikývla beze slova. „Kéž tě svou milostí provází,“ vzdychla jen a udělala mu kříž na čelo.

Dlouho pak stála na hradbách, nedbaje ledového vichru z hor, ani toho, že se stmívá a z nízkých mračen, halících bílé hřebeny, začíná popadávat rozbředlý, mokrá sníh.

* * *

Kníže byl bleďý jako smrt a teprve bolest v kloubech mu připomněla, jak strašnou silou svírá pěsti. Mladý posel mu vyděšeně zíral do tváře. Věděl, že zprávy, které nese, jsou všechno jen ne dobré, ale to, že jeho Milost hrůzou a vzteky doslova zkamení, přece nečekal.

„A kde... Kde je má žena?“ vypravil ze sebe Michail konečně, když se jeho otupělá mysl zase rozhýbala. Nemůže omdlít jako ženská, přestože se mu zdá, že ho hrůza o ni a o děti musí zardousit na místě. Dost na tom, co se zračí ve tváři Markova vojáka. Musí se sebrat a začít jednat. Hned teď.

„Můj pán, urozený pan Marco ji sám doprovodil do bezpečí, Milosti,“ pospíšil si s odpovědí mladý jezdec. „Kam, to nevím, řekl to jen těm, co jeli s ním, ale tobě, Milosti, mám vzkázat, že ji tam bude chránit kamenná náruč draka. Přesně takhle to řekl. Tomu prý už budeš rozumět. Musel jsem mu to dvakrát zopakovat.“

„Ano, rozumím,“ ujistil ho Michail a po sinále tváří mu přelétl slabounký záblesk ulehčení. Současně pocítil nekonečný vděk a obdiv k Markovým schopnostem. Vůbec si nebyl jist, zda by on sám ve stejné situaci připadl tak rychle na stejné dokonalé řešení.

Slova o bezpečí, která vzkázal, nebyla planá. Nikde by Andria nebyla bezpečnější než ve zdech Poenari. Bůh žehnej Markovi za šťastný nápad!

Najednou neměl stání. Nemyslel na nic, než jak co nejrychleji svolat všechny své velitele a vyložit jim, jak strašlivě se věci změnily. Pak sešikovat jezdce i pěšáky a co nejdřív, nejradyji hned, vyrazit cvalem k Malému Hradu. Čím dřív uvidí Marka a uslyší všechno z jeho vlastních úst, tím dřív ochutná jeho meč střeva toho uhlazeného zkurvysyna z Krašiny. Už aby to bylo!

„Strhávat stany!“ houkl v běhu na vytřeštěnou stráž, co se vztyčeným kopím postávala u vchodu. Sotva je přece postavili, a pokud vědí, říkalo se, že na pochod k Targovišti se dají zas až zítra. Času dost. Pravda je, že pak se ale přihnal ten posel... Na hřebci pokrytém pěnou až po břicho a sám zacákaný bahnem po uši. A za ním jenom dva lučištníci. Jako by ten, co ho poslal, pospíchal příliš, než aby mu dal celou družinu.

„Zavolejte mi hejtmana! Svolejte všechny velitele!“ hulákal kníže, jako by nastalo Boží dopuštění. „Sedlat! Nasedat!“

Zdálo se mu, že kdyby ve své horečné čínorodosti polevil jen na okamžik, zavalí ho to všechno jako balvany. I bez toho měl hlavu těžkou jako cent. Zprávy z hraničních tvrzí ho nepotěšily, bohužel právě jak čekal. Jeden velitel za druhým opakoval jako kolovrátek, že za hranicí s Turkem nastává jakýs podezřelý ruch. Právě tak, jak se obávali. A mužů, kteří by udrželi hranici, bylo žalostně málo. Jen samé zelené mládí nebo vysloužilci. Skutečné bojovníky aby pohledal.

Přesto ho urozený Basarab Tinar rozlítil snad ještě víc. Přijal ho v tom svém zatraceném Gheorghiu jako nějaký monarcha a úlisnost z něj málem odkapávala jako med z plástve. On, který na svém rozlehlém a výnosném zboží může sebrat vojáků snad na korouhev, přijme prý knížecí posádku na svou tvrz jen jako gesto, jako ze sousedské zdvořilosti nabídnutý dar. Jeho Milost se snad, Bůh chraň, nedomnívá, že právě věrnost pana Basaraba by bylo třeba takto pojistit Takovou nedůvěrou by totiž jeho upřímné a knížeti tak oddané srdce snad ani nepřežilo... Michail do sebe raději lil jednu číši vína - mimochodem vynikajícího - za druhou, aby tak alespoň nepatrně otupil nepřekonatelnou touhu praštit urozeného pana Basaraba pěstí rovnou mezi oči. Že to z

pochopitelných důvodů nelze udělat, mu žel bylo víc než jasné. O to víc si dal záležet na nevinném dotazu, kdože ho o záměru posílit posádky hradů o vojáky zverbované přímo knížetem, tak zatepla zpravil. Urozeného Basaraba to však, zdálo se, nijak zvlášť z míry nevyvedlo. Nejdřív nadhodil něco o tom, že to se přece dalo logicky předpokládat - jakpak asi, když nikdy předtím žádný panovník, co paměť sahá, nic takového ještě nezkusil? A nakonec - což bylo ještě horší - s tím svým ohavným úsměvem bezmála naplno přiznal, že on má přece své informátory všude. Ale ne, jaképak špehy, Bože chraň! Jen zcestovalé, světa znalé a věrné muže, co mají oči i uši otevřené, a takoví se z toho, co slyší, jistě i leccos domyslí. Michailovi dalo dost práce, aby mu stejně líbezně, košatě a s oklikami dokázal naznačit, že jen co zjistí, kdože ti šikovní a věrní muži jsou, budou dlouho a hlasitě litovat, že je jejich matky vůbec porodily.

Jenže tohle všechno teď musí stranou. Jediné, na čem teď sejde, je vypořádat se s pánem z Krašiny. Obnovit v zemi klid. A najít děti. Při tom pomyšlení cítil, jak mu ruce znovu začínají ledovět.

Snad dřív než by třikrát zdrávas a třikrát otčenáš odříkal, byly stany zpět na vozech, vojáci v sedlech a armáda knížete Michaila na pochodu. Pobízeli koně pěkně zostra a mířili rovnou cestou na Malý Hrad.

* * *

Přestala počítat dny. Beztoho byly všechny stejné, plné otupující únavy a neustávajících bolestí. Bolel ji snad každý sval v těle, řezalo ji v boku a na prsou, ale nejhorší bolest vězela tam uvnitř v břiše. Ta odporná a pronikavá, co jí vytrvale promáčela spodní sukni krvavým vlhkem a neustávala ani na okamžik. Ta, na kterou myslet nechtěla. Nemohla, aby se nemusela zabít vlastní rukou. Aby vůbec dokázala žít.

I noci byly stejné. Mokrý a lezavý, plný hladu a zimy, v níž upadala do trhaného horečnatého spánku s děsivými sny, ze kterých se probouzela s cvakajícími zuby a srdcem ledovým.

Přesto se pořád držela cesty. Nevěděla sice, kam vede, a bála se jít přímo po ní, ale v okolních křovinách, lesích a údolích ji

pořád vytrvale sledovala. Občas si nesmírně zacházela a v úporné snaze držet směr jí trní často rvalo už tak dost žalostné trosky oděvu, ale přesto den za dnem pokračovala vpřed. Už si ani nevzpomínala, jaké to je nemít hlad. Cestou zkoušela žvýkat lístky trávy, a jakkoli chutnaly odporně, donutila se je nevyplivnout a spolýkat. Jednou našla v trávě hnízdo nějakého lesního ptáka a jindy, když se za šera odvážila připlížit k vesnici, sebrala na zápraží misku se studeným zbytkem kaše. To jí muselo stačit na dva dny a pak si v potoce pod kameny nachytala pár rybiček. Musela na to stáhnout halenu, která pak ledově přilnula k tělu, a syrové rybí maso mělo štiplavou pachut', ale i tak to stálo za to.

Konečně mohla přemýšlet. Rozhodnout se. Na Bran ani do Targoviště nemůže, to by bylo příliš nebezpečné. Musí se dostat někam, kde jí pomohou. Odkud pak pošlou zprávu otci a ona se snad dozví i o matce. Kde je. Kam odešla a jestli ji taky nezajali. Nebo je snad už s otcem? Je vůbec živá? Modlila se, aby to tak bylo. Teď ale musí k někomu, komu může věřit, k někomu, kdo se ještě nespolečil s tím parchantem. Jenomže když je ve hře trůn, za koho dá ruku do ohně? Jak je vidět, podcenil to i její otec. Jestli se zmýlí i ona, kdo pak osvobodí Mihneu a všechno vrátí zase k pořádku? A pak tu byla taková maličkost - neměla tušení, kde je.

Na rozcestí si sedla do trávy a zůstala tam skoro celý den. Jenom když se v dálce objevili nějakí muži na koních, zalezla po břiše do blízkého křoví. Na znaky neviděla, ale stejně by se jim neodvážila na oči, ať by na nich měli cokoli. Teprve odpoledne se objevil ošuntělý mladík s jednou huňatou herkou zapřaženou mezi oje žalostného vozíku. Šel podle vozu pěšky a podle toho, jak strašně kola na hrbolaté cestě skákala a drncala a jak vysoko nadskakoval náklad na korbě, to bylo nanejvýš moudré rozhodnutí. Mihaila se postavila a z nejhoršího si oprášila sukni. Moc to nepomohlo. Zaclonila si rukou oči.

„Kam vede tahle cesta?“ zavolala, když se přiblížil.

Zatáhl za opratě a se zájmem si ji prohlížel. „Přece na královskou silnici, to už je tamhle za lesem, a potom dál do Bukurešti,“ odpověděl, když usoudil, že si z něj to podivné děvče nestřílí. Nemohla přece přijít pěšky tak zdaleka, aby to nevěděla.

Jen vzdychla. „A ta druhá?“ zeptala se po chvílce a ukázala na odbočující pěšinu, zvolna se stáčející z kopce k hustému stínu stromů.

„Tahle?“ hodil rukou stejným směrem jako ona „Po té tě kousek vezmu, jestli chceš. Tam totiž jedu, ale jen do vsi, dál už ne. Byl jsem nakoupit oblečení, nějaké svíčky, pár hrnců a takové věci. Poslední dobou jsme si moc polepšili, víš?“ prohlásil důležitě. Nevěděl, proč jí to vlastně říká, snad proto, že byla úplně cizí. Ze už ji jakživ neuvidí. Anebo možná jen z radosti. Nezdálo se však, že by ji to nějak zvlášť zaujalo. Vytáhla se na vůz, spokojená s tím, že rozhodně nemíří k Bukurešti. Bůh ví, co se tam zatím stalo. Nebylo radno spoléhat na to, že měšťané zůstali knížeti věrní.

„A ta ves, co tam jedeš, komu patří?“ zakřičela do drkotání vozu. „Kterému pánu?“

Udiveně se po ní otočil. „Pánu?“ opakoval po ní. „Aha. Žádnému. Tahle ves patří klášteru.“

Bůhvíproč se jí srdce rozbušilo rychleji. „Jakému klášteru?“ vyrazila překotněji, než měla v úmyslu.

Podíval se po ní, jako by nevěřil, že někdo tak nevědomý vůbec může být „Přece Ostrovu sebevrahů!“ vyhrkl důležitě s nádechem posvátné hrůzy v hlase. „Chci říct svatému klášteru na Snagově,“ opravil se však rychle. Ohlédl se po ní a najednou nerozuměl vůbec ničemu. „Pro všechno na světě, co tak hrozného jsem řekl? Slyšíš mě? Proč brečíš?!“

Přikrčila se v rákosí a dál bez hnutí zírala na protější břeh. Byl blízko, že mezi stromy dohlédla až k střechám kostela, a přece nekonečně daleko. Pár temp pro odpočinutého plavce nebo chvílička práce pro zdatného veslaře, ale k nepřekonání pro malou, vyhladovělou a k smrti unavenou dívku. Zůstane tady a umře. Vzdychna a opřela se čelem o kolena. Drkotání vozíku dávno utichlo daleko za ní a pomalu se setmělo. Ve vzdálené vsi se rozštěkal pes a jeho chraplavý hlas se chladným večerním vzduchem nesl podivně ostře a zpomaleně. Na ostrově bliklo světélko.

Mihaila si stoupla a jako fascinovaná udělala krok. Pak další. Vzpamatovala se, teprve když jí ledová voda objala kotníky. Couvla a vyhrkly jí slzy. Vlnky běžely po hladině, jak je jednu za druhou hnal studený jarní vítr, a narážely do uhnílych prken na molu... To prkno! Možná kdyby ho oderval... Najednou byla ve vodě po kolena a nedbajíc ledového chladu páčila a rvala poloztrouchnivělé prkno oběma rukama. Povolilo! Konečně. Odstrkala ho před sebou, kam dosáhla, a křečovitě zatínala zuby, aby se jí nerozdrkotaly. Nesmí na tu strašlivou zimu ani pomyslet, jinak se vrátí na břeh a umře. Vklouzla do vody až po krk a málem jí to zastavilo srdce. Nesmím na to myslet! Nesmím. Ne...

Co nejpevněji zavřela oči, sevřela zuby a celým tělem se přimkla ke spásnému kusu dřeva. Nohama kopala ze všech sil. V lýtkách i ve stehnech ji píchalo, jako by ji někdo bodal tisíci čepelemi. Dýchala krátce a překotně, plíce v jednom ohnivém svěráku. Nedoplave... Ne, ale na tom nezáleží, vlastně už jí začíná být teplo... Je to příjemné. Hřeje to a nic nebolí. Ležet a spát...

„Pro lásku Boží, dítě nešťastné, kde se tu bereš?“ vyjekl vyřeštěný bratr Joachim, když byl o nehybnou postavičku, spočívající zpola na břehu, s nohama v ledové vodě, málem zakopl. Šel se jen poctivě podívat, jestli jsou loďky na noc uvázané, a tohle! Vlasy měla plné bahna a na sinalé tváři modřinu. Oběma rukama křečovitě objímala kus dřeva a vypadala, jako když tvrdě spí. Bratr Joachim se však obával, aby to nebylo navěky. „Milosrdná Matko Boží, jak se sem to dítě dostalo?“ brumlal si pro sebe, zatímco se ji s hekáním snažil vytáhnout na břeh a přivést k vědomí. Posadila se tak zprudka, že se skoro polekal. Rozkašlala

se a chvíli plivala vodu. Pak si odhrnula mokré vlasy z obličeje a zamžikala, jako by se musela upamatovat, co se jí vlastně stalo.

„Já jsem... na ostrově?“ vydechla nevěřícně a opřela se o mnichovu ruku, aby dokázala vstát. Ještě se ho musela přidržovat, ale stála. To už se k nim hnal bratr Mathias s novicem Benediktem v patách.

„Pán s tebou, dcero, copak se to tady děje? Tady je svatá půda, tady nám zůstat nemůžeš!“ vykřikoval zadýchaně už v běhu.

„Přece mě nevyženeš!“ vyrazila vysíleně Mihaila. Černalo se jí před očima a neměla už vůbec žádnou sílu. „Já... Prosím vás... Prosím!“

Bratr Joachim se na Mathiase zle zamračil. Na Mihailu se usmál. „O copak tolik prosíš, mé dítě? Nu tak, pročpak jsi sem tak toužila?“

Mihaila sebrala všechny síly. „Mluvit... Musím mluvit s knížetem... Dovedte mě... k němu,“ zašeptala.

Nevšimla si vyděšených pohledů, které si nad její hlavou vyměnili. Nevšímal si ničeho. Jenže se nehýbali. Nikdo se neměl k tomu, aby jí vyhověl.

„Pro lásku Boží,“ vydechla sotva slyšitelně. „Chci k Jeho Milosti. Vezměte mě k němu. Prosím...“

Mlčky se po sobě podívali a pak jeden přece jen zvedl lucernu. Pokynul jí, aby ho následovala, a vytrvale si nevšímal pohledů svých spolubratří. Těžkým klíčem odemkl chrámová vrata. Zarachotilo to, veřeje zaskřípaly. Bratr Joachim vzal zmatenou Mihailu za ruku a pomalu ji vedl dál do kostela. Před oltářem pozvedl lampu. Zůstal stát. Mihaila se na něho vytřeštěně podívala. Nechápala vůbec nic. Pak si všimla jeho výmluvného pohledu a podívala se taky dolů. Pod nohy. Nejdřív neviděla skoro nic, ale to jí jen její utrápená mysl zakazovala pochopit, na co se to dívá. Konečně ji opustily síly a padla na kolena. V divokém pláči bez slzí, který jí hrozil rozervat srdce a zastavit dech, se tváří tiskla k bezcitnému ledovému kameni a rozdírala si o něj klouby. Ale náhrobek nepovolil a ta strašná slova z něj proto nezmizela. Stála tam, vytesaná jako by se jí chtěla vysmívat, jako naprostý konec vší naděje.

*Vlad Bela Denszö Dracula.
Requiescat in pace.*

„Ne,“ hlesla vysíleně. „Ne, to není pravda... Není. Nemůže.“ Hlas měla bolavý slzami, vyprahlý a úpěnlivý a plný tak nelidského zoufalství, že už se na to bratr Joachim nemohl dívat. Byl by se musel rozplakat s ní. Zacpal si uši a hnal se dlouhými kroky pryč, až mu sandály pleskaly za patami. Ne, on je jen slabý smrtelník a tohle od něho nikdo nemůže žádat. Nikdo! Ani otec opat a možná ani sám Nejvyšší ne. A pokud se mýlí a oba ho za to potrestají, co na tom. Tak jako tak by to nevydržel. Rozrazil dveře a vpadl do nich jako velká voda, s ústy dokořán a bez dechu.

Mihaila klečela dlouho. Dlouho a bez pohybu, jako by sama zkameněla. Už nemyslela na nic, jen doufala, že už konečně přijde smrt. Ani se nepohnula, když jí za zády vrzly dveře a tiché kroky došly až těsně k ní. Nehýbala se, ale srdce se jí rozbušilo rychleji. Ještě se bála uvěřit. Teprve když zaslechla ten hlas, ten milovaný známý hlas, a ta slova, něco uvnitř se v ní zlomilo a roztříštilo, a ona se hlasitě, křečovitě rozplakala. Ta slova, v jaká mohla doufat snad už jen v ráji. Ta nádherná, neskutečná slova. Tak prostá.

„Přišla jsi za mnou, Mihájí...?“

* * *

Cestou na Markovo zboží se ke knížecím přidaly hned dva ozbrojené houfy. Ten první nestál za mnoho, jen pár otrhaných chlapů se sekerami a narovnanými kosami, zato druhý čítal dobré dva tucty jezdců. Koně měli sice všelijaké, hubené herky s vystouplými klouby a olysalými hřívami, ale zdálo se, že mečem se ohánět umějí. Na otázky Jeho Milosti jen krčili rameny a oči jim hrály. Co by, doslechli se. Když se seběhne něco takového jako u Dragoslavele, zprávy se šíří jako lesní oheň. A pak - splnit svou svatou povinnost a dát se pod praporec panovníka přece velí sám Bůh... Michail chvilí očima hledal něco pod nohama v trávě a hlučně pokašlával, aby se nemusel rozesmát. To zrovna! Těmhle ošuntělým rytířům z žebravé Lhoty koukala lačnost po kořisti z očí, a kdyby se k ní snad nakrásně nedostali, postačí i těch pár stříbrňáků žoldu, co jim za řádné ohlášení vyplatí.

„Budu vás potřebovat všechny,“ pokýval a mávl na svého zbrojmistra, aby nově příchozím zkontroloval výstroj a dohlédl, aby dostali řádně zaplaceno.

Před tvrzí pana z Hrádku to vypadalo, jako by se mělo táhnout do války. Dorazili sice jen ti nejbližší, které Markovi poslové už stihli vzbouřit a vyhnat z jejich dvorců a tvrzí, ale ani tak už se nevešli do dvorů. Tábořili na louce pod hradbami, a zatímco čekali, až se pan Marco vrátí, krátili si čas kostkami, cvičením ve zbrani a nekonečnými rozpravami. Kníže Michail přitáhl nakonec ještě dřív než domácí pán, což byl samozřejmě důvod k tomu, aby ohně vyšlehly výš než jindy a okolní vesničané měli zase o nějakého toho skopce míň. Pana Marka čekali každým dnem. Má přece dost

rozumu na to, aby upustil od záměru dostihnout knížete cestou, zvláště když rychlí jezdci dojeli se zprávami, jak chvatně se dal Michail po jeho první zprávě na pochod. Bylo víc než jasné, že míří rovnou sem.

Své muže nechal kníže před hradbami a kývl na panoše, aby ho doprovodil do síně. Chvatně spouštěli most a klaněli se jeden přes druhého. Čest hostit na Malém Hradě Jeho Milost nemívali, dá rozum, každý den, a jakkoli byl důvod jeho dnešní návštěvy neblahý, přece jen se z jeho přítomnosti radovali.

„Bůh tě potěš, Michaille. Musíme doufat,“ spěchala mu podat obě ruce Markova drobná černovlasá žena Vesna. Jen málokdo by v ní hledal matku hned šesti odrůstajících dětí. Nejstarší, šestnáctiletý Marcus, se svou o dvě tři léta mladší sestrou Mirjanou jí byli v patách.

Michail stiskl dlaně hradní paní ve svých a hned nato si ji přitáhl do náruče. Mohl si tu důvěrnost dovolit i před dětmi, znali se už léta. „Bohu děkuji hlavně za všechny své přátele,“ prohlásil s upřímností. „A tobě navíc za milé přijetí a za to, cos tady i bez Marka dokázala.“ Mávl rukou k oknům, za nimiž hlučelo a vřelo celé to vojenské ležení.

„Já?“ usmála se Vesna. „To spíš tady náš budoucí rytíř. Že?“ ohlédla se láskyplně po synovi. Mladý Marcus se na to, že měl být pasován už o letošním velkém turnaji, nepříliš rytířsky začervenal. „Taky náš fojt a velitel stráže, to se rozumí,“ zahučel rozpačitě. „Nemůžem přece ztrácet čas,“ vyhrkl hned na to s mladickou netrpělivostí. Tmavé kudrny se mu za ušima kroutily jako dívce, ale široká ramena v zeleném sametovém kabátci už dávala tušit sílu. Jeho sestra byla drobnější, avšak ani ona podobu s panem Markem nezapřela.

Oříškově hnědé oči pod panenskou obroučkou se dívaly stejně zpřímá jako ty jeho.

„Tebe už bych málem ani nepoznal, Mirjano,“ vzdychl kníže. „Jestlipak už si o tebe přišli říkat, co?“ škádlil ji. Mirjana se jen smála a uhýbala očima. Otec už s ní o případném sňatku, to se ví, mluvil, ale ona žádného z těch, co o nich šla řeč, nikdy neviděla. Marcus z těch řečí o svatbách upadl snad ještě do větších rozpaků než jeho sestra. Horempádem se obrátil zády a nešikovně začal přerovnávat poháry na stole. Teď by tak ještě chybělo, aby se

začali ptát jeho. Co by asi tak odpověděl? Dobře slyšel otce, jak říká, že kdyby Bůh dal, mohli by pro něho doufat snad i v ruku Mihaily. Netušil ovšem, zda je to jen jeho zbožné přání, či zda už se o tom odvážil s Jeho Milostí promluvit. Nejspíš ne; vždyť se povídalo o tom, že ji chystají pro jakéhosi uherského magnáta, prý z nějakého veleslavného rodu, takže kam on by se opovážil drát? Rozhodně si to však nepřál rozebírat teď, zvlášť když chudinka Mihaila... Zahanbeně si vzpomněl, že ráno byl tak zaneprázdněn v ležení, že se ani nedostal na mši, kterou hradní kaplan za záchranu knížecích potomků sloužil každý den.

Raději se rychle přestal zabývat tabulí, už beztak se po něm stolník divně koukal: tohle je přece odjakživa práce služebnictva a u stěny jich uctivě čeká na příkazy snad celý tucet. Nepočítaje ty, co se trousí dovnitř se stále dalšími korbely a mísami.

Michail měl náhle pocit, jako by vzadu mezi sloužícími zahlédl známou tvář. Nejdřív si nebyl jistý - starý Kostas se za těch pár let změnil k nepoznání, ale ano, byl to on. Kolik mu vlastně může být? zauvažoval Michail. Připadalo mu, jako by byl starý odjakživa - co pamatoval, měl tu svou vychrtlou, svrasklou tvář a obratné suché ruce vrásčité jako dubová kůra. Poslední léta ale sešel tak, že mu oči zapadly do důlků jako smrtce a prošedivělé vlasy zbělely docela. Vlastně proto ho darovali Markovi, rozpomněl se. Potom, co Jeho Milost, knížete Belu, uložili v rakvi do krypty, jako by zaživa umřel i jeho starý sluha. Ploužil se chodbami Branu jako stín a suchými vzlyky bez slzí jen bez přestání oplakával svého milovaného pána. Obětoval mu celý život a žárlivě si střežil svá práva. On jediný měl výsadu sloužit Jeho Milosti v lázni, v oblékárně i při loži a plnil své povinnosti se vší zbožňující láskou, jaké byl schopen. Zdálo se, že u Marka nepatrně pookřál, ale sotva Michail na okamžik zahlédl jeho oči, zoufalé a vyhořelé, viděl, že je to jenom zdání. V prvním popudu se k němu chtěl vrhnout, ale pak jen pokynul, že ho poznává a že staříckému služebníkovi dovoluje, aby ho přišel pozdravit. Kostas se přišoural a stařecky vysušenými rty se kleče dotkl Michailovy ruky. Knížeti bleskla hlavou náhlá neodbytná myšlenka. V duchu zahlédl ty zapadlé, v hlubokých rýhách utopené oči plné úžasu a nevíry, a pak hned přetékaající nebeskou blažeností. Stačilo by promluvit. Jedno jediné slovo. Žije. Kdyby to ovšem nebyla pravda jen zpoloviny. Kdyby to nebylo

ještě horší. Přesto se užuž nadechoval, ale pak se přece jen strojeně usmál a milostivě starce propustil. Beze slova.

Vtom se dole pod hradbami vzedmul ryk a z něho, jako jiskry z ohně, vyletěly výkřiky.

„Jedou!! Už jedou! Pan Marco! Urozený pán se vrací! Hej, nemehla, bránu! Rychle most...!“

Marco vletěl do síně uprášený a zarostlý jako loupežník. Bylo znát, že přehnanou péčí se po cestě nezdržoval. Snad ještě v běhu se zřítíl na koleno před knížetem, ale Michail ho drapl za náprsní plát, jako by s ním chtěl zápasit, a svými medvědími tlapami postavil Marka beze vší obřadnosti zase na nohy.

„Na to bude čas při dvorských slavnostech, dožijem-li se jich,“ zaburácel. „Teď rychle mluv!“

„Není skoro o čem,“ zahučel znechuceně Marco. „Co jsem věděl, víš od poslů. Andria je v bezpečí - tam, kde je.“ Ohlédl se rytířích svého doprovodu, kteří zatím nerozhodně postávali u stolu, netroufaje si vrhnout se v přítomnosti panovníka po víně, přestože byli vyprahlí jak poušť a sloužící jim je ochotně nabízeli. Věřil jim, a vlastně nevěřil nikomu.

„Ano, vím,“ vyhrkl chvatně kníže. „Nikdy ti to nezapomenu.“ Jeho modravé oči byly náhle až příliš výmluvné. „A děti? Někaké nové zprávy máš?“

Marco jen zavrtěl hlavou. Mávl na panoše, aby pospíšil nalít víno. Získal tak aspoň trochu čas. Ohlédl se po své ženě, ale ta měla plné oči slz. „Moji lidi je hledají. Všude. Ale zatím nic. A není divu, když krajem křížují hordy toho proklatce jako mrchožrouti. Rozdupou každou stopu a strach zamkne ústa všem. Když se to stalo, seděli prý oba na jednom koni. A přestože tomu parchantovi, ať svět prokleje jeho jméno, šlo, jak se nakonec ukázalo, vlastně jen o ně, Bůh učinil, aby se - i když na mou duši nevím jak - zachránili. Nějak se prorvali z té říše a ujeli mu. Alespoň co já vím.“

„Možné by to nakonec bylo,“ zahučel Michail. „V bitvě se stávají neuvěřitelnější věci a Mihaila je v sedle jako doma. Jenomže, kam mohli jet, Marco? Kam?“

„Nebudete přece stát vprostřed síně,“ dotkla se jeho ramene soucitně paní Vesna. „Pojďte ke stolu.“ Michail se omluvně usmál

a hned jí dvorně nabídl rámě, zatímco Marco posloužil za rytíře své dceři Mirjaně.

Ještě ani pořádně neusedli, když se za dveřmi ozval hluk a do síně vpadl udýchaný ozbrojenec.

„Urozený pane, posel!“ vyrazil hned ve dveřích.

Marco s povzdechem odsunul stoličku a zase odložil pohár, který mu panoš právě podal. Poslů se teď začne sjíždět na tucty; sám neví, kolik jich na všechny strany rozesílal, a Michail si jistě nepočínal jinak. „Nu tak ho uveď,“ pobídl strážného rozladěně. „Nebo na co čekáš? Až bude soudný den?“ Cítil se unavený a podrážděný, neměl nejmenší chuť rozčilovat se s nemehly, co nejspíš v životě neviděla posla.

Ruch na chodbě rázem vystřídalo bezedné ticho. Houfem chvatně se rozestupujících ozbrojenců dlouhými kroky rázoval vysoký muž s ryšavou, nepořádně přistřiženou bradou. Dlouhý, kožešinou lemovaný plášť mu vlál z ramen, ostruhy řinčely a zdobená pochva jeho meče hlučně narážela na kožené nohavice. Díval se přímo před sebe a oběma rukama svíral malou dřevěnou skříňku. Vykládanou a zdobenou jako šperkownice. Marco naprázdno polkl a zaslechl, jak kníže za ním vstává. Cítil ho těsně za sebou a slyšel jeho dech. Rychlý a násilím ovládaný. Muž krátce sklonil hlavu, ale nepoklekl.

„Poselství pro Michaila z Langley,“ pronesl bezbarvým, nevýrazným hlasem Nic víc. Žádné obřadnosti, žádné tituly. Jen jméno jako by šlo o měšťana. Jednou rukou přitom odhrnul plášť a na pancíři ukázal erb.

Fialovou růží.

Znak pána z Krašiny.

Michail odstrčil Marka a rázně pokročil blíž.

„Poslouchám,“ řekl jen, ale oči mu nebezpečně potemněly.

„Můj pán, urozený Radu z Krašiny, Breasty a Morunglavu, tě vyzývá, abys mu dobrovolně vydal knížecí meč, přísahal věrnost vazala a odstoupil mu sedmihradský trůn,“ odříkával posel stále stejně nevýrazně, jako by se jednalo o tu nejběžnější věc pod sluncem. Síň zavalilo ohromené ticho. „Až se tak stane, je ochoten navrátit ti tvého syna Mihneu... jenž se teď nachází v jeho moci,“ dořekl po chvíli odmlky.

Do ticha práskla ohlušivá rána, jak se v Markových, strašlivou silou sevřených prstech, hlučně odlomilo ucho měděného korbelu. Oněmělí rytíři stejně bezmocně svírali jilce najednou bezcenných zbraní. Zdálo se, že to ticho snad nikdy neskončí. Že je zadusí všechny.

Konečně se kníže vzpamatoval.

„Mohu ti věřit a nemusím,“ vylomil ztěžka z ochromeného hrdla. „Tvůj urozený pán je pes a lhář. Jak mám vědět, že tentokrát výjimečně mluví pravdu? Než se rozhodnu vůbec s ním o čemkoli hovořit, chci vidět svého syna. Chci důkaz, že ho má.“

Posel mírně sklonil hlavu na prsa. „Můj pán předpokládal, že právě to si budeš přát,“ vyslovil nenucené. „A už předem se rozhodl ti vyhovět. Vůbec nemusíš svého syna spatřit, abys seznal, že jej skutečně má. Přeješ-li si tedy svůj důkaz, pak prosím. Tady je...“ Postoupil o půl kroku blíž a otevřel malou zdobenou skříňku. Pozvedl ji a uctivě nastavil Michailovi před oči.

Kníže zesinal.

Kdysi, při jednom ze svých krkolomných nápadů, vyškrábal se Mihnea, byla mu tenkrát sotva tři léta, po příkrych, úzkých schodech až ke střílnám. Něčeho se tam lekl a zřítíl se zase až dolů. Neudělal si skoro nic, jen klouby pravé ruky měl ošklivě pohmožděné a sedřené. Smáli se mu, že bude mít jizvy jako válečník...

Na dětském malíčku, spočívajícím na rudém hedvábí jako skvost, křehkém a promodralém, byla až příliš patrna malá, narůžovělá jizvička.

„Za tohle se bude tvůj odporný pán smažit v pekle!“ rozeřval se Michail jako zběsilý. „A ty děkuj Bohu, prokletý slouho prokletého bastarda, že tě jako posla nemůžu zabít. Táhni mi z očí!!“

Posel couval ke dveřím, ale obklopen bezmocně zuřivými tvářemi, se ještě obrátil.

„Nedorazíš-li v očekávaný čas, pošle ti můj pán další dar. A po něm další. A ještě další. A tak pořád dál, dokud nepřijde na řadu jeho hlava a ty se nepokoříš.“

„Zabijte někdo toho psa!“ zavyl Michail strašlivou bezmocí a oběma pěstmi nelidskou silou udeřil do stolu, až se mísy a korbely s rachotem zřítily mezi prašticí dřevo, ale poslední slova ještě uslyšet musel.

„Můj pán tě očekává na svém zboží v Krašině. Co nejdřív.“

* * *

Z jeptiščina pečlivého zavití vyhlížel jen tak nepatrný kousek obličeje, že její věk by se dal odhadnout jen stěží, kdyby ji ovšem neprozrazovaly oči. Široké a jasné, tmavomodré jako dubnová noc a mladé. Sestra Anastasia se usmála a bokem vklouzla do nízkých dvířek. Oběma rukama svírala kouřící džbánec, z něhož stoupala nahořklá, kořeněná vůně bylinek.

„Nezapomněla jsem,“ hlásila zvesela. „Jen jsem se dneska trochu opozdila. Napij se, dokud je to horké, to ti uleví,“ ujistila Alexis a rezolutním gestem hned také naznačila, že není třeba mluvit, dokud drásavý záchvat kašle nepomine.

„Můžu ti dneska zas pomáhat? Můžu?“ vyletěla nadšeně Mihaila a už by se s ní hnala ven. „Budu ti zase hlídat, jak dlouho se bylinky vaří a obracet hodiny jako včera, ano?“ dožadovala se. Řeholnice nepatrně uhnula očima. „Dnes ne, prosím,“ odpověděla mírně a potichu. „Dneska zůstaň radši tady uvnitř, ano?“

Mihaila se po ní ohromeně podívala. Pak po Alexis a nakonec utkvěla nechápavým pohledem na Belovi. Když sem na ostrov po své strastiplné pouti dorazila, byla polomrtvá, ale se svou nezdolnou mláděcí životaschopností se ze všeho neuvěřitelně rychle vylízala. Jen co ji přešla ta olověná tíha celého těla, ta tupá bolest z věčného hladu a horečka z vyčerpání. Stačilo pár dní a bylo jí všude plno. Brumlavému bratru Joachimovi se vnutila do loďky a pomáhala mu chytat ryby, s Belou se vplížila do klášterní knihovny, kde zůstala s otevřenou pusou stát nad policemi plnými v kůži vázaných okovaných foliantů, a tlusté sestře Sidonii se pletla pod nohy v kuchyni. Nesměla ji, to se ví, u toho chytnout shrbená, věčně věkův reptající Eufrosia, ale to bylo Mihaile jasné hned od prvního dne. Nebrala si to nijak osobně, sestra Eufrosia byla snad stoletá, tvář měla sukovatou a svraskalou jako černé dřevo, a od rána do noci hubovala na všechny a na všechno. Takže všechno bylo vlastně v pořádku. Nebo nebylo?

„Nemůže tady zůstat,“ pronesla sestra Anastasia spěšně a velmi tiše. Dívala se k zemi, ale všem bylo jasné, že se obrací k Bělovi. „Je mi to moc líto, Milosti, ale ctihodný otec už to dál

nedovolí. Teď, když už trochu zesílila, tak..." Bylo znát, jak se jí třese hlas.

"To je v pořádku, sestro," ujistil ji stručně Bela. "Už jsem s ním o tom hovořil. Chápu."

Mihaila svírala pěsti a očima vyplašeně těkala z jednoho na druhého. Nepomyslela na to, že by tady snad vůbec neměla být.

"Je příliš mladá a nesložila sliby," pokračovala s povzdechem řeholnice. "Nebylo by to dobré, odpust', Milosti. Ctihodný otec nemůže na klášterní půdě poskytovat azyl světským osobám," pronášela měkce, jako by se sama omlouvala. "Odporuje to klausuře a řádu a vnáší to nepokoj do -"

"Ano, vím," přerušil ji Bela s trochou hořkosti. "Rozumím. Stačí, že ve svém milosrdenství poskytuje střechu nad hlavou mně a Alexis. Oba jsme mu za to neskonale vděční. Zajisté."

Mladá jeptiška sklopila hlavu ještě níž, ale neříkala nic. Alexis se na lůžku posadila a prázdný džbánec odložila na podlahu.

"Kdy odjedete?" zeptala se a popadla ho za ruce, jako by tam řádová sestra vůbec nebyla. Bela si dlouze vzdychl a radši se na ni ani nepodíval.

"Co nejdřív," odsekl prudčeji než chtěl. "Zítra."

Přitáhl jí pokrývku až po bradu a zamyšleně na ni shlížel. Mihaila sice původně chtěla předstírat, že hluboce a tvrdě spí, ale nakonec to nevydržela a popadla Belu za ruku. Sevřela mu ji oběma dlaněmi a stáhla ho dolů k sobě.

"Stejně už jsem tu nechtěla být!" vyhrkla vzdorným šepem. "Je mi úplně jedno, že už tu o mě nestojí. Ještě snad abych kvůli nim vstoupila do kláštera. To zrovna!" ušklíbla se.

Bela se pousmál. "To bys samozřejmě mohla udělat, ovšem nemohla by ses už potom vdávat," prohodil zpola v žertu. Ucítil, že mu sevřela ruku ještě pevněji. Celá ztuhla a hlas měla najednou napjatý a ostrý.

"To nebudu moct tak jak tak," zadrmolila nesrozumitelně. "Co se tak díváš? Copak mě si ještě někdo může vzít?" vyhrkla s přemáhaným pláčem.

Najednou nevěděl, co říct. Sklonil se k ní a neobratně ji pohladil po vlasech. Ovšemže nebyl slepý. Když ji polomrtvou vnesli pod střechu, seběhly se kolem ní všechny, ctihodné sestry i

Alexis. Svlékaly ji a umývaly. Ani u toho nemusel být. Stačilo vidět, jak se po sobě dívají. Jak soucitně ji ukládají. A jak zřetelně se jim v očích zračí pradávná nesvatá zášť ke všemu, co je mužského pokolení.

„Opravdu to udělal?“ zeptal se přesto hořce a zbytečně. „To všechno...?“

Vzlykla a kývla, a vzápětí si schovala tvář v jeho dlaních. „Už jsem to řekla Alexis,“ zašeptala. Ano, jistě, ovšemže mu to Alexis všechno vypověděla, ale přesto to s jakousi zvrácenou trýzní potřeboval slyšet i od ní.

„Zabiješ ho za to?“ Mihaila se mu vytrhla a zprudka se posadila. Oči jí náhle ve tmě vzplanuly jako dva malé ledové plamínky. „Zabiješ?!“

Mlčky a pomalu zavrtěl hlavou. „Ne, Mihájí,“ pronesl zvolna tichým, podivně znějícím hlasem „Nezabiju. Nechám ho za to žít. Tak dlouho, jak jen to půjde.“

Ohromeně se po něm podívala, ale hned na to se krutě, nedětsky usmála. Přitáhla si Belovu ruku k líci a do dlaně mu vtiskla horký divoký polibek. Když se od ní pomalu, váhavě zvedal, už skoro spala, ale ten hrozný úsměv jí ze rtů nezmizel.

Protáhl se uzoučkou brankou v kamenné zdi a zamířil dozadu k vodě. V noci bývalo Alexis lépe, chladný noční vzduch ji tak nedusil a polevila vždycky i bolest na prsou. Ležela naznak s rukama pod hlavou a dívala se přímo nad sebe do oblohy. Měsíc visel na klenbě nebe jako velké vypouklé rybí břicho a hvězdy mihotaly tak, že skoro musela přivřít oči. Mlčky se položil vedle ní.

„Nemyslíš, že se vrátíš,“ pronesla náhle tak tichounce a zvolna, že si najednou nebyl jist, zda vůbec něco uslyšel. „Nemáš proč,“ pokračovala stejně tiše a smířeně. „Tam venku zjistíš, že je to docela dobře možné, že i pro tebe ještě může být... život.“ Neznatelně se usmála.

„Alexis!“ Ohromením se posadil. „Alex!“ začloulal jí, aby se vzpamatovala. „Jak můžeš něco takového říct? Ovšemže se sem vrátím! Přinejmenším si můžeš být jistá, že mě tam venku nezabijí,“ utěšil ji s pokřiveným úsměvem.

„Ano?“ vzdychla hořce. „Takže se vrátíš, abys tu utrácel dny a noci, zatímco já ti budu před očima stárnout, ošklivět a ohavně dlouho umírat.“ Chtěl něco říct, umlčet ji, ale nedovolila mu to. „Já

přece dobře vím, že se mnou už je konec!“ vyrazila zostra. „A nenamlouvám si, že ty to nevidíš. Já jen... že červená nemoc se někdy táhne dlouho. Ale to ty přece víš. Nebo ne?“

Hlasitě, přerušovaně se nadechl a neodpověděl. Jen uhýbavě namítl: „Nemusí to být. Nekašleš přece krev, nebo ano? Ale ať už máš vyměřeno kolik času chceš, až ten den přijde, budu s tebou. Budu tě držet v náručí.“

Alexis se posadila. „A pak?“ Naléhavě se mu podívala do tváře. „Co přijde potom? Očistec, nebo peklo? Potkám tě ještě někdy? Kde? Slyšíš mě? Já nechci! Ne... Já vím, že zapomeneš, to musíš, pro tebe jsem jen vteřina z věčnosti, ale jak to mám snést, řekni, jak? Nechci.“

Mlčky ji přitáhl k sobě a neznatelně se pousmál. „Tomu věříš? Ze zapomenou a pak už tě nikdy nepotkám?“ S údivem nad ní zakroutil hlavou. „Jistě, svatá církev to učení zatracuje, ale já teď už vím, že se vracíme. Každá živoucí bytost se stále znovu a znovu navrácí na svět ve věčném, osudovém koloběhu. Vrátiš se mi i ty. Jiná, s jinou tváří a jiným jménem, ale duše, ta bude pořád tvoje. Poznám tě. Najdu si tě, věř mi. Pokaždé.“

„Budu žít znovu?“ Alexis to tak zaujalo, že zapomněla na smutek.

„Ještě mnohokrát,“ přisvědčil vážně Bela a shrnul jí vlasy ze skráně. „Nic není ztraceno, Alex. Ještě je spousta času.“

Mlčky přikývla, jako by se dala přesvědčit. Přitiskla se k němu úžeji a pokojně zavřela oči. Držel ji v náručí, ale dech se v něm začínal zrychlovat. Cítil křeč v čelistech a bolestivě napínané šlachy na krku. Ne, neměl by. Měl by se zvednout a plavat přes jezero. Při cestách bývá vždycky dost tuláků a zatracenců, spících v houštinách nebo klimbajících u ohňů. Ne Alexis...

Mihaila se bůhvíproč probudila a už ne a ne usnout. Myslela na všechno možné a představovala si ty nejúžasnější věci. Taky toho proklatce, jak se houpá na šibenici jako pacholek. A vrány. Na těch si dala obzvlášť záležet. Jenže to nepomohlo a stejně neusnula. Vzdychla a došátrala se ke džbánu. Od žhavých polen připálila svíčku a do plecháčku si nalila trochu vody. Byla tu sama. Písek před ohništěm příjemně hřál do bosých chodidel a vydával suchou,

prachovkou vůni. Na stole ležela rozevřená kniha a přes stoličku Belův plášť. Všude kolem bylo hluboké noční ticho.

Zašněrovala si sandály a vyklouzla ven. Dveře tiše skříply, ale poslušně se za ní zavřely. Může se pustit, kam se jí jenom zlíbí. Mohla by se připlížit ke kapli a dívat se oknem na mnichy, jak se modlí. Tomu tlustému přihlblému se při tom vždycky tak směšně potřásají vousy. Taky by mohla proběhnout až k vodě, sednout si tam a poslouchat, jak nad hladinu vyskakují ryby. Za úplňku je jich vždycky plné jezero. Ano, právě tohle udělá. Nebude se jak malá koukat na dědky, co by jí nejradši viděli paty. Nechce je ani vidět, půjde k jezeru.

Alexis vzdychla a zašátrala Belovi rukou po tváři. Zнала ho. Zнала už každé hnutí jeho těla, jako by bylo její vlastní. Pousmála se a uložila se mu v objetí pohodlněji. Ospale sáhla ke krku po tkanici. Zatáhla za ni a zvrátila mu hlavu přes loket. Už nepřemýšlel. Vyrázil zběsile a krutě jako útočící vlk a šelmí špičáky s divokou rudou radostí projely měkkou kůží. Horce a bolestivě. Vyjekla ostrou, zalykavou bolestí, ale vlastní dlaní ten výkřik zadusila. Do půlnoci zbývá dobrá hodina a klášter se ještě chystá k nočním modlitbám. Není třeba děsit ty dobré lidi víc než je zdrávo...

Mihaila si strnule zvedla ruce k hrdlu, jako by se chtěla ujistit, že její vlastní kůže je dosud bez poskvrny. Tak zřetelně a ostře cítila cizí bolest. Ale možná jen chtěla ztláčit ten zběsilý trysk srdce. Krev jí bušila v žilách napjatých k prasknutí, že je div neprorvala.

Stála tam v hustém stínu, tak nehybná a tichá, a bála se, že snad už nikdy neožije. V očích jí hořel oheň, ale možná to byly jen slzy. Pomalu sjížděly níž, ale nevylyly se na líce. Stekly do srdce, vypálily je a zůstaly tam.

Navždycky.

* * *

„Jakže jí říkáš?“ užasla Mihaila, když zaslechla, jak Bela uklidňuje krásné, ebenově černé zvíře, dřív než ji vysadil do sedla. „Innocentia? To jsem v životě neslyšela,“ okázale zakroutila hlavou. „Nevzpomínám si sice, jak se jmenovala doma - jezdil na

ní myslím nejvíc Angelico a pan Draguš, vždyť víš, podkoní - ale takhle jí určitě neříkali. Nedá se to skoro vyslovit a je to strašně dlouhé. Budu jí říkat jen Inno," zhodnotila rázně Belovu dobře míněnou snahu, ale otěží se chopila ochotně, ať už se klisna jmenovala jak chtěla.

Bela vykročil vedle ní. „Než vjedeme do vsi, budeme si to muset vyměnit," ušklíbl se na ni. „Pán opěšalý a panoš v sedle, to by přece jen vypadalo trochu divně, ne?"

Mihaila se hlasitě rozřehtala. S Alexiným nápadem, aby cestovala v chlapeckém oblečení, souhlasila okamžitě a bez výhrad. Krom toho, že to samozřejmě bylo bezpečnější, to určitě bude i skvělá kratochvíle. A taky trochu z nouze ctnost - poté co se její dívčí šaty, v nichž doputovala na Snagov, doslova rozpadly na cáry, nebyly na ostrově prostě žádné, které by jí padly. Ledaže by si podkasala Alexiny a na každém kroku o ně zakopávala. Takhle jen zkrátí nejužší Belův kabátec z jemné kůže, tak aby jí sahal těsně nad kolena, a šířku upravili prostě opaskem. Jezdecké kamaše i boty jí zbyly vlastní a dvě košile - bílou a režnou - darovala Alexis. Zbývaly vlasy, ale těch se Mihaila vzdala s lehkým srdcem „Zase dorostou, nebo ne?" zašklebila se na nerozhodnou Alexis, když ta se jí už potřetí soucitně vyptávala, jestli si to přece jen nerozmyslí. Odstříhla jí je u ramen, a to ještě s těžkým srdcem, ale Mihaila jí vyrvala od jeptišek vypůjčené nůžky z ruky a s hlavou krkolomně vyvrácenou se začala sama stříhat těsně pod ušima. Má-li být panoš, tedy dokonalý!

Měli za sebou půl dne pěkně rychlého pochodu, když se v dálce objevily první slaměné střechy vesnice.

„Tak dolů, chlapče," zasmál se Bela. „Při troše štěstí ti tady nějaké jízdní zvíře seženeme."

„Nechci žádnou herku," broukla Mihaila rozmrzele z výše Innina hřbetu, ale ochotně skočila dolů a stáhla třmeny, aby řemeny ze své první prodloužila podstatně vyššímu jezdcí prozměnu na poslední díрку.

„Silistea leží už na cestě k Bukurešti," ujistil ji Bela. „Tady se v obou směrech přepřahá a mění se tu koně. Divil bych se, kdyby se tu mezi herkami nenašlo i něco, na co se dá dívat."

Šli najisto, stáje a ohrady koňského handlíře nemohli minout. Soudě podle zvířat uvázaných u příčného břevna se však zdálo, že

Mihailiny obavy nebyly bezpředmětné. Postávala tam kaštanová hnědka s přikleknutýma nohama, nemožně vysoký zaprášený ryzák a dva tmaví valaši s těžkými klabonosými hlavami. Vzhledem k tomu, že v ohradě se na první nizoučké bledé trávě popásala jen březí klisna s obrovitým břichem a dva dávno ještě neobsednutí dvouročáci, se vskutku zdálo, že velký výběr tady nečeká.

„Ta malá hnědka docela ujde,“ prohlásil Bela nepřiliš přesvědčivě.

„Myslíš ta s tou ohyzdnou hlavou a zaječíma nohama?“ otázala se Mihaila s nepříjemnou zřetelností.

Byl by se rozesmál, jak neomylné má to mládě oko koňáka, kdyby hluboko v sobě necítil napětí tak strašné, až mu to bralo dech. Ovšem, byl den a do večera ještě daleko... Ani by nevzpomněl, kdy naposledy viděl denní světlo. Věděl, že může, že se dokáže přemáhat, a za svítání, kdy se smrt o svá práva hlásí nejsilněji, pokaždé nevyslyšet její volání. Nezkamenět, neusnout, a nadlidským vypětím vůle ovládnout vzdorující tělo. Dosud však nebylo proč se tak bičovat. Tam na ostrově plynul jeden den jako druhý. Kamenný spánek smrti a šelmí probouzení do noci... a zase dál, znovu, pořád stejně a pořád dál. Jeden den, dva, možná i třetí nebo čtvrtý by se byl dokázal udržet bdělý, ale tak dlouho to nikdy nezkoušel. To pak jako by se v údech rozlévala olověná černá nicota, v uších hvízdala trýzněná krev a čelo svíral rozžhavený kruh. Ale to ještě nebylo celé. Umolousaný handlíř, co k nim rozvážnou kolébavou chůzí právě mířil, bude po letech prvním z lidí, k nimž se za plného světla obrátí tváří v tvář. Bušilo mu z toho srdce a vypovídal dech. Jako by už neuměl žít mimo malou, těsnou, ale tak známou klec ostrova, do níž se před lety dobrovolně uzavřel, snad z touhy trestat sám sebe, snad z odporu, který se ho nad sebou samým občas zmocňoval. Nepřál si vidět lidi a nechtěl, aby ještě kdo spatřil jeho. Chtěl být tak mrtvý, jak jen to bylo možné, a pro svět právě tak mrtvý byl. Jenže pak přišla Mihaila a s ní vtrhl do jeho hrobky život. Jeho vlastní touhy, utrpení a rozhodnutí najednou přestaly být důležité. Svět kolem nezemřel jen proto, že on sám by si to byl přál. Svět kolem byl až příliš živý a právě teď si nasadil uprášenou a zjizvenou tvář koňáka.

„Koukám, že panstvu chybí do počtu jedno zvíře,“ zabručel s něčím, co měl být patrně úsměv, ve tváři. „U mě si panstvo vybere

a neprohloupí,“ dodal spokojený sám se sebou. Vypadal, že tomu skutečně věří.

„To jistě,“ zahučela Mihaila, ale měla tolik rozumu, aby se v roli panoše držela zpátky, takže si dávala dobrý pozor, aby ji nezaslechl.

Bela si vzdychl. „Nic jiného tu nemáš?“ zeptal se celkem zbytečně.

Handlířova tvář se roztáhla v bezzubém úsměvu. „Mám. Jakkak bych neměl?“ prohlásil, ale nehýbal se z místa a pořád se tak pobaveně šklebil. Zdvihl prst a zatvářil se jako komediant na rynku, než strhne křiklavé rudé hedvábí a odhalí polonahou tanečnici. S heknutím se sehnul k zemi, ale kus pytloviny odhalil místo lepé děvy jen skvostné, lehounké sedlo a zdobenou uzdu z proplétaných řemínků. Mihaila vykulila oči.

„Chceš říct, že tady v tom chlívku máš koně, co tohle nosil?“ zeptal se Bela pochybovačně, ale očima už bloudil k nízké, ze všech stran podeprené maštali.

Koňák se trpce uchechtl. „To bych řek, že mám. Ale k tomu strojení ti ho rád přidám zdarma, koupíš-li. Pokud ho ovšem vůbec vyvedeš ze stáje,“ dodal s pobaveným ušklibnutím. Mihaila byla u dveří první. Otevřela a chvíli se musela v šeru rozkoukávat Pak zamrkala. Nezdá se jí to? Může vůbec být tolik krásy? Vypadal jako vytepaný ze stříbra. Protáhlá hlava s jemně prohnutým nosem a štíhlý, vyklenutý krk, hřívá bílá jako nejbělejší letní oblaka a pod ní obrovské, uhlově černé oči.

„Ach, Belo,“ vydechla ohromeně a nadobro zapomínaje na svou podřízenou roli, ze všech sil se mu vrhla po ruce. „Ten je tak krásný! Vypadá úplně jako Argenteus; pamatuješ, jak jsi mi tu báji vyprávěl? Argenteus, stříbrný hřebec Královny vil, poklekl před Rytířem z Jezera, neboť jeho zbroj byla samo stříbro a jeho meč zářil svitem měsíčním...“ zadeklamovala se smíchem. „Pamatuješ?“

Bela se hořce usmál. „To už je dávno,“ vzdychl spíš pro sebe než pro ni. „Moc dávno.“ Vzápětí uskočil a strhl Mihailu k sobě, jak se stříbrný hřebec nečekaně vrhl dopředu a s pomstychtivým zavřísknutím po nich hrábl předními kopyty. Uši měl těsně přitisknuté k hlavě a oči mu zlověstně plály.

„Vidíš?“ uchechtl se jim za zády handlíř. „Co jsem ti říkal, pane? Ani ho nevyvedeš, je to zabiják. Ten, co mi tu bestii vnutil, se, řek bych, chechtá ještě teď, jak jsem naletěl.“

„Já ho vyvedu!“ prohlásila Mihaila nečekaně, a hned se taky hotovila k činu.

„Pomalu,“ řekl jí polohlasem Bela. „Ten tvůj Argenteus nevypadá, že by před kýmkoli mínil poklekat, zatím se zdá, že spíš chce srazit na kolena tebe. Buď opatrná.“

„Neboj se,“ kývla povzneseně a vklouzla do stání. S rukou napřaženou před sebe k němu nezřetelně, konejšivě promlouvala. Hřebec ustoupil o krok, hodil hlavou a vrískl. Ještě víc sklopil uši a hrábl kopytem do slámy.

„Pozor!“ zařvali Bela se starým handlířem současně, ale to už skočil. Vyceněné zuby těsně minuly Mihailino rameno. Zkroutila se mu jako kočka někam pod krk a v poslední chvíli ho drapla za ohlávku. Dole pod bradou. Vší silou ji sevřela v pěsti. Setrvačností ji kousek vlekl za sebou, ale pak se překvapeně zarazil. Trhl sebou, ale nepustila. Přetočil uši a do očí mu vstoupil náznak údivu. Najednou to bylo stejně sladké, zářivé a mihotavé jako tam... jako té strašné noci v blátě mezi štiplavě páchnoucími psími těly a horkými, hladovými damami. Hřálo to a stoupalo od srdce k dlaním.

Mihaila ho volnou rukou poplácala. Strpěl to jen s jedním nepatrným nedůtklivým trhnutím.

V té chvíli Bela usoudil, že jako triumf jeho panoše to stačí. Otevřel dvířka a popadl hřebce z druhé strany. Tvrdě a nesmlouvavě. V černočerných koňských očích náhle kmitl výraz tak zřetelného a naprostého úděsu, že byl pro tuto chvíli rád, že to starý koňák nevidí. Ještě by si mohl leccos domyslet, a tak bylo jen dobře, že se jim zrovna hnal otevírat na dvůr. Kdypak se mu taky podruhé naskytne příležitost, zbavit se konečně toho čertova spratka?

„Pod sedlem chodí jako panenka,“ pochvalovala si Mihaila, když ho po dlouhém trysku jen s přemlouváním stáhla do klusu. „A to kousání ho časem taky odnaučím, možná to dělá jen z nudy. Jestli ano, tak tu teď nezažije!“ ujistila jeho i sebe s nadšením. Kdyby nebylo toho všeho, těch strašných věcí a hlavně děsivého strachu

o Mihneu a všechny ostatní, bylo by to nejnádhernější dobrodružství, jaké vůbec ani nedoufala zažít. Úplně jako v tom starém příběhu. A proč ne? Vždyť já opravdu jsem rytíř z jezera, zasmála se Mihaila v duchu. Co na tom, že zatím jen panoš, a ani ten vlastně neopravdový?

Začínalo se stmívat a na cestu padl stín. Bela se stále častěji zvedal ve třmenech a rozhlížel se po krajině. Mihaila si potřebuje odpočinout... Zhluboka se nadechl a nabral vítr. Nad vlhkým prachem cesty se vznášel jen kovový, dávno vyvanulý pach kopyt a železa, daleko vpředu byl cítit dým. Ale zboku, z údolí skrytého mezi stromy, přinesl vítr závan dřeva, vody a ovčího rouna. Slabý, neživý. Ani psi srst tam nebyla a necítil ani pach lidí. Usmál se.

Odbočili na úzkou pěšinku v lukách, projeli hustým mlázím a zastavili před rozpadlou, dávno opuštěnou salaší. Mihaila sjela ze sedla a Bela se natáhl po Argenteově uzdě. Hřebec s vytřeštěnými očima couvl a viditelně se rozechvěl. Odporovat si však nedovolil a ztuhlý hrůzou ho na toporných, zdřevěnělých nohou následoval.

„Co to dělá?“ vytřeštila oči Mihaila. „Panebože, on se tě bojí! Proč?“ užasla.

Bela neodpověděl a odvrácen zády mlčky uvazoval koně pod chatrný přístřešek. Donutil hřebce strpět ještě tvrdou ledovou dlaň na šíji a pak i na čele. Přiměl ho sehnout hlavu a zblízka nasát ten slabý, ale děsivý a až příliš výmluvný pach neživého těla.

Teprve pak se obrátil. Mihaila se opírala o ohrádku a zamyšleně se na něj dívala. Ať už jí hlavou probíhalo cokoli, nakonec se ze všeho usmála.

„Zvykne si,“ pronesla hlubokým útěšlivým hlasem dospělých. „Já jsem si taky zvykla.“

Tma se zdála stále stejně hustá, pokojná a neproniknutelná a nad obzorem ještě neprobleskl sebemenší náznak svítání, ale hluboko v jeho těle něco nepatrně zaškubalo. Pohnulo se to a zvolna se to začalo rozlévat žilami. Nebeská tělesa na báni světa se pootočila o další mihnutí Boží zřítelnice a v Belově napolo živém těle si smrt se smíchem chtivě sáhla po dalším kousičku tkáně, mysli, krve a žil.

Ne, dnes ještě ne...

Dnes té své věčné, bílé a kostlivé souputnici ještě nemůže dopřát to potěšení ze své přítomnosti. Místo objetí se s ní musí dát do zápasu. Raději dřív, než se probudí Mihaila.

Předtím než se sehnul do nízkých dvířek, se po ní ještě podíval. Něco neklidného to v něm probouzelo. Něco, čemu odmítal dát jméno. Čemu odmítal i právo na to, aby to vůbec smělo být. Spala, tvrdě a klidně, na nepohodlném lůžku z trochy zaprášené slámy a dvou jezdeckých houní, z níž té druhé se pro ni s lehkým srdcem vzdal. K čemu by mu taky měla být? Aby ho ochránila před chladem noci? K smíchu. Aby mu posloužila ve spánku? Ještě lepší. Náhle si krutě a bolestně uvědomil, že už si nevzpomíná. Zapomněl, jaké je usínání, jak sladký je hluboký spánek plný snů a po něm probouzení. Zapomněl to stejně jako zapomněl chuť vína. A jako snad jednou zapomene na všechen lidský cit.

Pustil se z kopce dolů, po uzoučké křivolaké pěšince, ušlapané kdysi jen kopýtky ovčí, a u říčky, na břehu posetém stovkami malých ovčích stop, ze sebe stáhl halenu i nohavice. Ostré, pichlavé jehličky běžící horské vody ho trochu vzpamatovaly. Vešel dál do proudu a pevně zavřel oči. Sehnutý si šplíchal ledovou vodu do tváře a sbíral síly. S každým výdechem to bylo horší, o každé nadechnutí musel bojovat. Nebyla to bolest ani usínání. Byla to trýzeň nicoty a nelidské doléhání věků. Vypotácel se na břeh a s tváří až u kolen sám sebe slyšel potupně kňučet a naříkat jako zbité zvíře. Probíjel se z chapadel smrti jen pomalu, jen zvolna se rval o právo, jehož pozbyl tak dávno. O právo žít. Jen jeden den. A pak možná další. Konečně ze všeho zbyla jen nepříjemná palčivost za očima a ostrá, lámavá bolest ve svalech.

Nad obzorem zasvitla mdlá narůžovělá záře a v křoví u řeky se vzbudil první rozespalý pták.

„Kam vlastně pojedeme?“ začalo zajímat Mihailu, zatímco s nemenším zájmem prohledávala jezdeckou brašnu zkoumajíc, cože má s sebou k jídlu. Bela jí mlčky přistrčil plecháč s vodou tak chladnou, až zábl do prstů - z pramínku za salaší stačilo jenom odhrnout suchou trávu a staré listí. Už by mu byla málem zdvořile nabídla jako prvnímu, když se s úlekem rozpomněla. Srdce se jí proti její vůli bláznivě rozbouchalo, ale zakázala si o tom

přemýšlet. Některé věci prostě jsou tak jak jsou a nemá cenu nad nimi rozvažovat, rozhodla moudře. Ještě by člověka připravily o rozum. „Kam myslíš, že bychom měli jet?“ zeptala se raději místo toho.

„O tom jsem taky dlouho přemýšlel,“ odpověděl upřímně Bela a klacíkem prohrábl skomírající ohniště. „Jestli je ale pravda, cos vyslechla v té krčmě, a Marco z Hrádku byl u toho, pak nejlepší by asi bylo jet k němu.“

„Na Malý Hrad?“ ožila Mihaila, ale vzápětí jí oči zas posmutněly.

„Právě tam,“ přisvědčil Bela. „Přinejmenším se tam dozvíš co a jak, i když nemyslím, že Marco sám tam bude. Pokud dokázal dát zprávu tvému otci, pak v téhle chvíli už nejspíš spolu táhnou obléhat Krašinu. Nebo vyjednávat o Mihneu - aspoň uvažují-li, co bych na jejich místě dělal já,“ pokrčil rameny.

„No právě!“ vyletěla Mihaila, až zbytek vody z jejího plecháčku zasyčel v beztak už neduživém ohýnku. „Proč nemůžeme jet taky rovnou tam? Je přece jasné, že tam táhnou. Co jiného by taky dělali? Nebo ty se k nim snad nepřidáš?“

Bela si dlouze vzdychl a umíněně se snažil vzkřísit zbytečný plamínek. Zaměstnal si tak ruce a nemusel se dívat na Mihailu. A nemusel hned odpovídat na otázku, kterou se donedávna obával položit sám sobě.

„Nejspíš ano,“ řekl pomalu a užasl, jak mu to samotnému zní. „Ovšemže ano,“ zkusil to o něco lépe, ale pak se po ní po straně podíval. „I tak ovšem musíme nejdřív na Malý Hrad. Je tam bezpečno. Pokud vím, Markovu tvrz nedobyli ani Turci, takže se neobávám, že by ji jen tak lehce dobyl nějaký sebranec z Krašiny. Krom toho soudím, že nebude mít ani dost času, ani mužů, aby dobýval kdejaké zboží. Bude mít dost co dělat s Branem a Targovištěm, o ty se dozajista pokusí a těžko mu v tom někdo stihne bránit Prozatím... Takže se jede na Malý Hrad.“ Pokusil se o úsměv, ale vtom to Mihaile došlo.

„Ty mě tam necháš!“ zavřískla zuřivě s náhlým pochopením „Ty mě chceš zavřít na Hrádku jako psa a odjet sám a beze mě! To neuděláš!“ Rozječela se a vztekla se mu vrhla pěstmi na prsa. Jak se v podřepu shýbal na ohništěm, měl co dělat, aby pod náparem té drobné rozzuřené bytůstky vůbec udržel rovnováhu.

Opřel se levačkou o zem a pravou paží ji přitáhl k sobě. Uvěznil ji obě zápěstí a její hlavu si loktem přitiskl na hrud'. Pevně. Ztichla, ale úporně se pokoušela se mu vykroutit.

„Mihájí,“ dýchal jí tiše a hebce rovnou do ucha. „Jinak to nejde, věř mi, Nemůžu tě přece vzít do boje, jako bys byla opravdový muž. Mysli na všechny, co se o tebe bojí, ne jen na sebe.“ Vzdorně trhla hlavou, ale přestala se s ním rvát. Vykroutila rozzcuchanou hlavu ze svěráku Belovy paže.

„A pak se vrátíš?“ ujišťovala se ještě rozčileně. „Vrátíš se pro mě?“ Jen vzdychl místo slibů a nerozhodně ji pohladil. „Já bych to totiž podruhé už nepřežila,“ hlesla s nosem zabořeným do kůže jeho kabátce a tak tiše, že ji vlastně vůbec neslyšel. Obemkla ho rukama kolem pasu a tváří se mu otřela o rameno. Do chřípí ho náhle bolavě a ostře uhodila kořenitá vůně jejích vlasů, heřmánková příchut' osmahlé dívčí pleti. Všechny svaly mu znenadání zkameněly a nepatrně se od ní odtáhl. Naštěstí si ničeho nepovšimla a upokojena jeho objetím, jež pokládala za slib beze slov, jen dlouze, vyčerpaně zavzdychala.

„Pojedeme?“ zeptal se s předstíraným klidem, přestože ještě když nabízel Inně udidlo a zapínal drobné přezky na ohlávce, s pohrdáním nad sebou samým zjistil, že prsty se mu ještě třást nepřestaly.

Okolní krajina se změnila a místo nezvyklých rovin kolem Bukurešti se teď všude kolem zdvíhaly kulaté, hustými jehličnatými lesy porostlé vršky a do nedohledna se táhla nekonečná zvlněná údolí. Cesta však byla dobrá a nedávné jarní deště ji nerozbahnily; jenom z ní trochu spláchly prach. Pod můstkem, s jedním zábradlím prolomeným, však rozzlobeně hřměla zakalená vzdutá hladina, sahající bezmála až ke kládám.

Mihaila zavýskla a svého bujarého Argentea přitáhla na poslední chvíli, jinak by bezhlavě vletěl na most v plném trysku. I takhle mu na ohlazených kládách pěkně podklouzla kopyta; rozjela se mu do všech stran, takže to chvíli nedůstojně vyrovnával, než zase divoce pohodil hlavou, a jen co se ocitl na pevné půdě, už se zase dal do trysku.

„Zpomal!“ křikl za nimi Bela. „Do kroku!“ Stáhla toho divocha ve třech skocích, i když musela zabrat bezmála za kruhy udidla, a

tázavě se otočila. Že by tak skvělý jezdec jako Bela její divoké jízdě nestačil, ji nenapadlo ani ve snu, tak proč tedy? O tom, že v uklidňující vůni vody, hlíny a rašící trávy ucítil prve zřetelný, znepokojivý pach dýmu, zkyslé medoviny, koní a železa, nemohla však mít tušení. „Krokem,“ zavelel na půl úst s očima upřenýma do dálky. „Nějací jezdci tam před námi...“ Mihaila sice neviděla ani neslyšela vůbec nic, ale to ještě nebyl důvod, aby mu nevěřila. Usoudila, že není třeba se ho na to ptát. Ptala se snad, jak včera věděl o té opuštěné salaši?

Poslušná velitelského gesta jeho paže se mu bez námitek zařadila za záda, jak se na panoše sluší, a za zatáčkou je uviděla. Pár jich bylo v sedlech a ostatní, tucet, snad o pár víc, se jich potloukalo kolem staré stodoly. Koně, natěsnaní v ohradě narychlo posvazované z roští a řemenů, vysoký oheň s kouřícím kotlem a povalující se kusy oděnění nasvědčovaly tomu, že se tam usadili na nocleh. Bela se zvedl v sedle a očima rychle zabloudil k lesu. Na okamžik zauvažoval o tom, že by koním nasadili ostruhy, strhli je z cesty a vzali to tryskem přes louky, ale bylo to příliš daleko. A taky příliš pozdě. Už je uviděli. Nemělo smysl riskovat a dát se - přes nesporné kvality jejich koní s výsledkem pohříchu nejistým - zbůhdarma pronásledovat. Teď už bylo bezpečnější jet dál.

Mihaila cítila, jak jí krev buší až ve spáncích. Přiblížili se.

Z ozbrojeného houfu vyjel pomenší podsaditý muž v ošuntělém plášti. Krzno i nohavice měl zamazané blátem a na hlavě mu seděla zprohýbaná železná helmice. Mihaila zadržela dech a povytáhla svůj krátký německý mečík na palec z pochvy. Srdce se jí rozběhlo ještě bláznivěji. Co když ho poprvé použije? Poprvé ve skutečném boji!

Když jí ho Bela před odjezdem daroval, mohla se nadšením zbláznit, i když, co by to byla za panoše, kdyby neměla ani zbraň? Sám potom - ještě zamlklejší než jindy - odhrnul v rohu své chýše písek z podlahy a ze skrýše pod prknem vynesl cosi zabaleného v červeném sametu. Udělal to tak opatrně, že se zdálo, jako by si nebyl jist, zda se toho vůbec smí dotýkat. Jako by nad tím váhaly jeho vlastní dlaně. Pak v náhlém rozhodnutí škubl za látku a na hrubém stole zasvitla lesklá, hladce zbroušená čepel. Dlouhá a stříbřitá. Plochá hlavice byla ohlazená dokulata a na ostří hned za prohnutou nezdobenou příčkou bylo vyryto jediné slovo. *Iratus*.

Mihaila ztratila řeč, když pochopila, co má před sebou. Posvátný knížecí meč vladařů Sedmihradska, ten, o němž prý už prapraděd Mircea tvrdil, že je prastarý, a o němž se už dávno nevědělo, kdo a kdy jej pokřtil tím nepokojným jménem. *Iratus*. Rozhněvaný. A jakkoli mu snad bylo souzeno, aby po své krvavé a slavné minulosti zůstal už navěky pochován v klášterní půdě, nyní se ocitl zpět na svém místě, po boku knížete, a radoval se z toho svou vlastní, ostrou a blyskotavou radostí.

„Stůjte vy dva!“ vyštěkl nepříjemně muž s helmicí a pobídl svou ryzku o dva kroky vpřed. „A tvůj panoš ať laskavě nechá své železo na pokoji!“ zavrčel.

Bela vykopl nohy ze třmenů. Protáhl se a zatvářil se navýsost unuděně. „Schovej tu zbraň a ukaž pánům ruce, Mihályi,“ rozkázal pobaveně. „Přece vidíš, že se tě bojí,“ dodal pak s nepřeslechnutelnou jízlivostí. To už se k nim přiblížili i ostatní a nepříjemně zblízka si je prohlíželi. Hlavně koně, na první pohled pěstění a čisté krve, vzbudili v houfu pár uznale zabrblaných poznámek. Takové hned tak někdo pod zadnicí nemá.

„Takové řeči bych ti neradil,“ zabručel zablácený chlap. Očividně to byl velitel toho poněkud nesourodého houfu a očividně měl někam namířeno. „Kampak?“ utrousil potom nabručeně.

„K někomu, kdo o mě bude stát,“ prohodil nezávazně Bela. „A nebo aspoň o můj meč,“ dodal a dvěma prsty se zlehka dotkl pochvy. „A dost možná už jsem ho našel.“ Krátce se zahleděl ozbrojenci do tváře, ale hned zase pohledem uhnul. „Přece verbuješ, nebo ne?“

„Možná jo, možná ne. To záleží na tom, komu patříš,“ zahučel velitel a zkoumavě si toho prazvláštního osamělého jezdce prohlížel. Nebýt té ušlechtilé klisny, nevypadal ani zvlášť honosně, odění měl jen z kůže, žádnou zbroj, a přes tu úctyhodnou výšku to nebyl ani žádný hromotluk. Přesto jako by se v tom hubeném, šlachovitém těle skrývala divná, nepostřehnutelná síla.

A měl hrozně divné oči. Člověku z nich šel po zádech mráz.

„Nikomu, jsem sám svým pánem!“ odsekl Bela prudčeji, než chtěl, a tak to hned chvatně napravoval: „S radostí ovšem půjdu pod erb mocnějšího. Vždycky je dobré sloužit tomu, kdo ukáže víc síly,“ prohodil zkusmo a čekal, jestli ryba spolkne návnadu. Jak má vědět, komu ti chlapi slouží? Zabrало to.

„A to jo!“ zaradoval se jejich velitel. „Koukám, že máš svůj rozum A já, jakože se Dorgaš jmenuju, ti garantuju, že pan Radu je pán jaksepatří. To bude panečku kníže! Povídám, litovat nebudeš. Takže se dáváš k nám?“ ujišťoval se spíš jen pro formu a už se hrabal do váčku pro měďáky. „Táhneme na pánovo zboží, přidáme se tam k zálohám, kdyby se tamti přece jen o něco pokusili, rozumíme?“ zašklebil se potěšen vlastní vychytralostí.

„Říkal jsi něco, Mihályi?“ obrátil se Bela výhrůžně v sedle a kratičce utkvěl očima na pobledlé, napjaté tváři za sebou. Doufal, že všem ostatním se ten pohled bude zdát rozzlobený a přísný. Zlomyslně se rozchechtali, takže se nemýlil. „Sesedej,“ poručil zlostně. „Dnes nocujeme tady. Nebo jsi hluchý?“ Zabralo i tohle. V mžiku byla dole a roli kajícího panoše, sápaajícího se pokorně po otěžích pánovy klisny, hrála tak dokonale, že se málem rozesmál.

„Tumáš,“ vyrušil ho umolousaný velitel a hrubě mu vrazil do ruky upatlaný kožený měch. „Dej si.“ Páchlo to kozlem a zkyslotinou. Tak strašně, že si byl jist, že by se něčeho tak příšerného nenapil, ani kdyby... „No co co, pánovi nevoní, dávali ti snad doma lepší?“

Potlačil povzdech a naklonil si tu hrůzu k ústům tak opatrně, aby se rtů nedotkla ani kapka. Okázale vydechl a otřel si ústa rukávem. Nový kumpán se spokojeně zašklebil. „Jak už jsem říkal, jsem Dorgaš, ne odtud, až od Kyjeva,“ mávl ušmudlanou prackou. „Jsem bojar, ne jak ti drnohryzi tady,“ dodal polohlasem a mávl rukou ke své družině. „Z dobrého rodu, zrovinka jako ty, no nekoukej, na tobě to taky i slepý na hon vidí,“ zachechtal se. „Jakže se to vlastně jmenuješ?“

Bela se na okamžik zarazil. Nadechl se. „Po otci Vlad a po pradědu Bela,“ pronesl potom rychle a bez úsměvu. „Stačí?“

Dotázaný si zdvihl helmu a s ušklibáním se škrábal ve vlasech. Nakonec se mu kníry roztáhly v zčernalém úsměvu. „No jo,“ zahučel. „Bodejť že stačí. Takovejch je halt víc, co dneska nějak nechťěj ukazovat erb, že jo?“ brblal, ale pak rozhodl: „Rváč budeš, to už vidím, dobrej, už jen z těch tvejch škaredejch očí jde strach, tak co. Pojď k ohni, snad těm buranům ještě kus flákoty zbylo.“

Mihaila se odtáhla co nejdál. Ještěže nikomu nepřijde divné, že jako příkladný panoš chce spát hned u koní. „Pán nařídil,“ řekla s

bezelstným pohledem otřepovi, co se jí ptal, kam se s tou houní hrne. To by tak ještě scházelo, aby se s tou smradlavou smečkou nechala zavřít do stodoly. Už takhle jí to stačilo, i když samozřejmě chápala, že si všichni - dokonce jejím vlastním přičiněním - myslí, že je kluk. Samí chlapi mezi sebou si, to dá rozum, nemusejí dělat násilí, ale v hloubi duše se Mihaila nemohla zbavit dojmu, že co je moc, to je přece jen příliš. Zachumlala se do přikrývky a opřená o kmen čekala. Věděla, že se k ní Bela vypraví, jak jen to bude možné. Hned jak bude moct pod nějakou záminkou opustit své nové, touhle dobou už pěkně podnapilé kumpány.

Krátce promluvil se stráží na cestě a zamířil rovnou k chatrné koňské ohradě. Mihaila vyskočila. Bylo už sice dost šero, ale pro případ, že by stráže přece jen měly zvědavé oči, se Bela tvářil, že svého vyděšeného panoše peskuje. A zatímco zlobně drapl Mihailu vpředu za halenu, potajmu jí vstrčil do dlaně kus připáleného masa a skoro půl chlebové placky. Svůj příděl na uvítanou.

„Proč tady s nimi zůstáváme?“ vyhrkla Mihaila nedočkavě a až nebezpečně nahlas. Bela jí položil dlaň na ústa. „Tiše. Zůstaneš tady a neusneš,“ nakázal důrazně. „Naše koně budeš mít nasedlané, teď v noci už sem nepůjdou, a kdyby, řekneš, žeš prostě zapoměla. Snad to nebude trvat dlouho. Až uvidíš dole plameny, strhneš tu ohradu a jejich koně pustíš. Rozumíš? Rozeženeš je do všech stran. Dokážeš to?“

„Jako nic!“ ujistila ho a měla co dělat, aby se nezasmála. Tak takhle to tedy je! Samotnou ji to mělo napadnout.

Neuspořádané ležení utichlo kupodivu záhy. Z hloubi rozdrbané stodoly sice občas vylétlo chlapské zachechtání, kletba anebo čísi opilý zabrumlání ze spánku, ale jinak se kolem rozhostilo ticho. Mihaila napínala zrak do tmy a zatím naslouchala pokojným zvukům koňského stáda. Chroupání a zafrkání, hlučné potřásání hřívou a měkký dusot kopyt v nizoučké trávě. V lese tu a tam praskla větvička, kdesi na obloze táhle zavolal noční pták. Ochladilo se a měsíc zakryly mraky. Od stodoly k ní dolehlo mocné zachrápání hned několika hlasů a strážný ozbrojenec si hlučně vyčistil nos. Hlíдали dva a obcházeli tábor poctivě, každý z jedné strany.

Bela chvíli trpělivě naslouchal. Uložil se prve blízko k vratům, ale i tak se zvedal co nejtíšeji. Překročil čísi rozvalené tělo a

znechuceně se odvrátil před mocným závanem potu a výparů zkyšaného vína. Opatrně se vyhnul dalším a strčil ramenem do veřejí. Vyklouzl ven a stejné tiše zvenčí zlehka přisunul závoru. Kláda, na níž prve posedávali u ohniště, poslouží potom jako vzpěra, co ji udrží nahoře. Až ti uvnitř začnou zběsile bušit do vrat a řvát o život... Na to ale dojde, až se vypořádá se strážemi.

Narovnal se a na prvního si počkal pěkně na cestě.

„Co se tu potloukáš vprostřed noci, co?“ houkl nevrle mladý vytáhlý ozbrojenec, jen co ho ve slabé záři doutnajícího ohniště uviděl. Bela omluvně pokrčil rameny a rozpačitým, leč pohříchu srozumitelným gestem naznačil důvod své noční vycházky. „No jo,“ uchechtl se strážný. „Tak hned pak koukej zase zalízt a necourej se mi tady. Pan velitel to nemá rád,“ dodal důležitě. Bela poslušně kývl a obrátil se k nejbližšímu křovisku, ale v té chvíli zdušeně vyjekl hranou bolestí a zlomený v pase si s tlumeným klením tiskl obě ruce na břicho. „Co to jen...? Co se mi to...?“ vyrážel úpěnlivě. Ta léčka stará jako svět nezklamala. Mladý ozbrojenec přiskočil těsně k němu a chvatně se sklonil.

„Ukaž, k čertu, co mi to tady, chlape...“ zadrmlol vyjeveně. Nebyla to nejspíš ta nejmoudřejší slova, jaká mohl při té příležitosti pronést, ale rozhodně byla poslední. S rozervanou krční tepnou, z níž vysokým gejzírem tryská jasná, stále slaběji pulsující krev se toho taky o moc víc namluvit nedá. Bela ho složil k zemi bezmála něžně. Odbylo se to bleskurychle a tiše, jen s krátkým bublavým zachroptěním, které ve zvucích, nesoucích se ze stodoly, spolehlivě zaniklo. Právě tak, jak si představoval. Ani tak ale neměl moc času. Snad jen aby se v spěchu, jen na dvě tři kratička a chvatná polknutí, přísál k horké otevřené ráně. Zatím to musí stačit. Nemůže si dovolit ztrácet čas.

Zvedl se od bezvládného těla a vřít se druhému strážci rovnou pod nohy. Právě včas. Kdyby už stačil vyjít zpoza rohu, byl by svého nehybného druha uviděl. „Hej! Něco se děje!“ křikl Bela na rozvážně kráčejícího ozbrojence o to přesvědčivěji, oč větší pravda to byla. A pak už jen počkal, až si nadhodí halapartnu a doběhne až k němu.

Ani teď nebylo nazbyt času a musel se spokojit se stejně slabou útechou jako u toho předešlého. Přestože svou sílu mohl brát jenom z těl a krve žen, mohla krev mužů posloužit aspoň v

nouzi. Rozlít se v trýznivě prázdných útrobách a aspoň trochu otupit stále palčivěji hryzající věčný hlad.

Prkna stodoly byla chatrná a rozeschlá a uvnitř zbylo dost na troud vyschlé prašné slámy. Stačilo vlastně málo. Dlouhou syrovou větví vypáčit silné, doruda rozžhavené klády z ohniště a ten kousek je dokutálet těsně ke stěnám. Sláma deroucí se škvírami až ven vzplanula jako létavice a zevnitř se vzápětí začal valit dusivý bílý dým. Z krovů plných dřer vyskočily vysoké rudé plameny a bláznivě se roztančily po střeše. Vrata se rozechvěla ohlušivými údery desítek pěstí a do sílícího hukotu ohně se vmísil strašný, nesnesitelný řev.

Mihaila byla na nohou, sotva vylétla první jiskra. Přeřala řemeny držící pohromadě větve a poražené soušky, a koním, poblázněným kouřem a pachem lidské hrůzy, uvolnila dostatečně široký průchod. Snažila se jim sice nepřiplést pod nohy, ale i tak měla co dělat, aby ji v té tmě a v děsu nepodupali. Proletěli kolem s vytřeštěnýma očima a odfrkujícími rozšířenými nozdrami jako stádo přízraků. Drobný šedák s nakrátko přistřiženou hřívou a zahojeným šrámem na pleci v trysku divoce vyhodil zadními a s vysokým, úzkostným ržáním zmizel někde ve tmě. Škoda, kdyby na to pomyslela dřív, zrovna toho by si byla docela ráda ponechala... Teď ale měla co dělat, aby uklidnila Innu a Argentea. Ještě že je prve uvázala o kus dál, bezmála na kraji lesa, a na vazácích udělala tři pevné, neklouzavé uzly, jak ji to doma na Branu učil pan Draguš, knížecí podkoní. Trhali se na nich tak, že jinak by se dojista uvolnili. Zůstala u nich a konejšivě je popleskávala po plecích. Mluvila na ně a uklidňovala je. A vlastně byla ráda, že je tam někdo s ní. Zvuky, doléhající k ní z hořících trosek, už nepřipomínaly nic lidského. Snad vytí d'áblů či zatracenců v pekle.

Někdo odtamtud běžel tmou přímo k ní. Bez klopýtání, bez tápání a najisto. S bušícím srdcem couvla mezi koňské boky a modlila se, aby to byl on. Málokdo přece vidí za noci jako za dne. Snažila se prohlédnout hustou tmou, ale jí se to nijak zvlášť nedařilo. „Nasedej! Jedem!“ křikl na ni a vyhodil ji do sedla. Popadl jejího Argentea za otěže a pobízeje svou klisnu do trysku, spolehlivě je oba vedl černou, neprůhlednou tmou. Mihaile zahvízdal v uších vítr a všechno přehlušil koňský cval.

Neohlédla by se za všechny poklady světa, ale ani kdyby to udělala, už by nemohla zahlédnout dva nestvůrné, začouzené stíny, jak se napolo udušené kouřem a ohněm ohryzané až do masa, vyjící a sténající, potácejí ze vrat, která konečně povolila.

„Cože? Jen jeden jediný chlap?“ řval ráno poté hejtman, až se mu tlustý břich a mohutné černé kníry natřásaly. Zuřivostí bez sebe kopl do jednoho z těch, co přežili. Co na tom, jestli zhebbe teď, nebo až na zboží pana Radua za to, že se dal tak hloupě podfouknout?

Tráva byla černá široko daleko a mezi zčernalým křovím se válely dva začouzené ohořelé balíky. Ještě včera to byly stráže... Spálená stodola se proměnila v odporně páchnoucí hromadu černé práchniviny, doutnajících kostí, hadrů a popela. „Tak co mi k tomu řekneš ty, z čubky synu?“ zaryčel pro změnu na druhého. „Nepletu-li se, mělš tomu tady velet.“

Zdálo se, že ho ten polomrtvý vnímá. Rozhodně se pokoušel promluvit. „Nalejte do něj trochu pálenky,“ rozkázal znechuceně svým lidem. Tohle mu ještě chybělo. Vyjel, aby shromáždil nejbližší houfy. Zrovna tyhle měl usadit v Sivianti. Tam měli kvartýrovat a čekat pěkně v záloze, kdyby se Langley, čert mu věř, přece jen rozhodl obětovat spratka a Krašinu vzít útokem. Další měli, to dá rozum, že hezky nenápadně, sedět zas v dalších vesnicích. Pěkně to bylo vymyšleno, a teď tohle! Z toho chlapa, kdyby ho dostal, by měl dát v řemenech kůži stahovat. Kde teď tak honem vezme další, ke všemu odhodlaný houf hrdlořezů, nebude samozřejmě urozeného pana z Krašiny zajímat. A proč by taky mělo? Od toho má svého hejtmana.

„Co to drmolíš?“ obořil se zuřivě na popáleného ubožáka. „Že měl oči jak sám rohatý? No to jistě. Co? Cože měl? Vysokou černou kobyly a jeho panoš bílého hřebce? Bílého berbera? Panoš? Nefantazíruješ, chlape? Jestli ne, tak to máme štěstí, to je nepřehlédne ani slepý žebrák. Hej, do sedel!“ zaječel na své lidi. „Slyšeli jste to, tak jedte. Vy to vezměte tudy na Silisteu a vy nahoru na Cazanešť. Tryskem Najděte ty dva a přivezte mi hlavu toho chlapa. Předtím z něj ale vyrazte, co byl zač, to bych se dověděl opravdu z duše rád. Tak na co čekáte, vy shnilotiny? Jedte už!“

Tady, na západní hradbě Poenari, trávil Andria bezmála celé dny. Opřena o kamennou zeď shlížela dolů do údolí a vzhůru přes holé, pusté, vichrem bičované štíty, ale stále častěji jí pohled zalétal tam do hlubiny, kde se mezi sytou zelení stromů vinul uzoučký proužek cesty, z té nebetyčné výšky ne větší než stužka, již zapomnětlivá paní pohodila v trávě. Poroučela si být trpělivá a útěchu nacházela jen v modlitbách a nekonečném vzpomínám.

Od doby, kdy tady byla naposledy, se nezměnilo skoro nic. Snad jen ve velké síni někdo přerovnal židle a lavice, a z truhly v knížecí ložnici zmizely skoro všechny knihy. Jinak tam bylo všechno jako dřív. Široká nízká postel s vlčí kůží přehozenou přes pelest, voskem pokrytý svícen v kamenném výklenku ve stěně, a zády k úzké škvíře okna, kam padalo poslední denní světlo, těžké křeslo s kůží pobíjeným opěradlem a zkríženými trnoži. Andria se přistihla, jak otupěle stojí na prahu a jen se dívá, jako by věřila, že bude-li čekat dost trpělivě a dost dlouho, ten známý milovaný hlas se ozve jako dřív, aby ji pozval dál. Jenže knoty na oharcích už dávno zaschly a zlámaly se, přikrývky někdo odnesl bůhvíkam a vlčí kožešina páchla plesnivinou. Andria se obrátila a zavřela za sebou, a stejně rázně zabouchla i za myšlenkou, co jí až doteď nedávala pokoje - že by se mohla ubytovat právě tady, v komnatě, pod jejímiž okny není nic než hladká, dolů padající stěna, kolmý sráz skaliska a na samém dně pak burácející vlny Arges. Náhle si byla jista, že sny, co by se jí na tomhle loži v noci zdály, by ji za dne uštvaly jako lítice.

„Milosti! Zprávy od knížete a od pana z Hrádku!“ Bradatý velitel posádky, za něhož se jí pan Marco zaručil - ostatně jako za všechny své ozbrojence - vlastní ctí i krví, za ní chvátil přes malé nádvoří, až mu škorně po kulatých hřbetech kamenů sklouzávaly. Kněžna prolétla kolem něho a vběhla do síně snad dřív, než on se stačil otočit.

„Dimitri!“ zajásala hned ve dveřích. Mladý Petrescu strhl čapku a horlivě se vrhl na kolena. Dovolila, aby jí políbil lem rukávce, ale dál už svou netrpělivost krotit nevládala. „Vstaň,“ pobízela ho chvatně. „Rychle mluv. Jaké máš zprávy?“

Posel zvážněl. Zvedl se na jedno koleno a podíval se kněžně do tváře. Byl by za ni dal život a v jeho vlastní tváři, dohněda opálené a rozsvícené jasně hnědýma očima, se to zračilo víc než zřetelně.

„Ne příliš dobré, Milosti,“ odpověděl. „Musíš však zůstat silná a trpělivá... vzkazuje Jeho Milost i pan z Hrádku. Vyřídí ti mám pak toto: tvůj syn, urozený pan Mihnea, je v rukou pana z Krašiny, avšak máš být klidná, neboť v tuto chvíli už tvůj vznešený choť s družinou spěchá na jeho zboží.“

„S družinou?“ vyjekla Andria. „To zrovna! Jak ho znám, táhne tam s celou hotovostí! A já mám být proto klidná?“ Musela se dlaní opřít o stůl. „Vždyť ten proklatec má Mihneu! Mého Mihneu jako rukojmí! Michail se nepoddá, já to vím, vezme hrad útokem, a on mi zabije dítě!“ Oběma rukama si vjela do vlasů a strženou roušku nechala bez povšimnutí spadnout na podlahu. Kdyby to pomohlo, Dimitri Petrescu, jezdec s glejtem dědičného kurýra Jeho Milosti, by pro ni rád na místě vykřvácel. Zatím však nedokázal najít ani slova útěchy, a už vůbec vypustit z úst byť jen zmínku o tom, cože to kníže našel v té hrozně šperkovnici. Ne před ní.

„A Mihaila?“ odvážila se konečně Andria dotazu, který jí celou dobu nesešel z mysli. „Nevíš, jestli mají i Mihailu? Myslím, že musela být s ním.“ Zoufale si přejela tvář dlaní. „Je vůbec živá?“

„O urozené panně Mihaile se posel z Krašiny nezmínil,“ hlesl soucitně mladý jezdec. „A nevzkazuje nic ani Jeho Milost, odpusť, urozená paní...“

Andria stiskla zuby a zavřela oči. Cítila na sobě jeho pohled, ale potřebovala tu chvíli, aby nabrala sílu. K úsměvu jí potřebovala spoustu, ale kdesi uvnitř ji nakonec nasbírala.

„Vstaň už konečně,“ pobídla mládence vlídně a neodolala, aby ho letmo nepohladila po vlasech. Měl je drsné a vysušené sluncem, pružné a nepoddajné jako žíně hříběte. Ohromeně vzhlédl a v očích se mu zračilo takové blaho, jako by k němu sestoupila snad sama Bohorodička z ikony. „Pojď, posad' se, a jez a pij. Máš za sebou dlouhou, a jak tě znám, taky rychlou cestu. Tak už si sedni, přeju si to.“

Usedla také, aby se necítil tak provinile, i když se musela krotit ze všech sil. Nejraději by běhala síní ode zdi ke zdi jako vězeň. Vězeň? To rozhodnutí bylo dílem okamžiku.

„Družinu deseti jezdců? Ještě dnes opustit Poenari?“ opakoval po ní bradatý velitel Markových ozbrojenců jako ozvěna, nebo spíš jako by mu náhle přestal sloužit sluch. „Rač odpustit, Milosti, ale to není možné,“ vzpomatoval se po chvíli aspoň trochu. „Jedině tady jsi v bezpečí.“

„Možná,“ odsekla Andria. „Jenže už příliš dlouho. Dost řečí, vydej rozkazy, odjíždím.“

Bylo to k zbláznění. On, ostrílený veterán tolika šarvátek, že by je nadsmrti nespočítal, najednou nevěděl kudy kam. Před těma jejíma očima by se nejraději zavrtil pod zem.

„Urozený pan Marco ale nařídil, že za žádnou cenu nesmíš opustit hrad!“ Tak, oddechl si a byl rád, že připadl na to pravé. Proti tomu může sotva co namítnout. Však pan z Hrádku by ho dal stáhnout z kůže, kdyby ji neohlídal, to bylo jasné jako den.

„Poenari je knížecí sídlo, nikoli zboží pana z Hrádku!“ odsekla Andria z vysoka a bojovně zdvihla bradu. „Nařizovat si může doma, tady poroučím já! Dej mi deset jezdců, nebo otevři bránu. Ať bez nich nebo s nimi, odjíždím!“

„A-ano, Milosti... Ach, myslel jsem... eh, nosítka?“ zablekotal nakonec nadobro zpitomělý. Pan Marco ho dá trhat koňmi, ale cožpak on tady něco zmůže?

Možná se mu to zdálo, ale snad se kněžna opravdu pousmála. „Žádná nosítka, sedlo! Spěchám.“

* * *

Do výstavného města měla Cazanešť vpravdě daleko, ale městskými hradbami, jakkoli to byly jen hliněné valy s těsně u sebe zaraženými kůly, se honosila už nějaké to léto. Krom toho ještě třemi kostely - přestože kamenný byl jen jeden - zděnými měšťanskými domy kolem rynku, čerstvě nabílenou radnicí, nespočtem krčem a ovšemže nevěstinců. Uprostřed nevelkého náměstíčka s hrbolatou dlažbou trůnila bachratá městská kašna, obklopená jako všude houfem pacholků a švitořících děveček s putýnkami. Kupecké domy lákaly pestrými domovními znameními, houpajícími se ve větru, a na rynku i v přilehlých uličkách bylo rušno. Káry venkovanů drkotaly sem a tam, mezi nimi si nedůtklivě

razili cestu šviháci v aksamitu a tu a tam se kmitl i zdobený čepec úctyhodné paní nebo kuní kožich na ramenou zemana. Otrhané děti si hrály ve špíně tekoucí po ulici a trpělívi žebráci se zmraženými údy nataženými před sebe mumlali své nekonečné prosby o milodary. Pach splašků se ve vzduchu mísil s vůní pečených ryb, nasládlý závan z kořenářova krámu sváděl nerovný boj se smradem táhnoucím se až sem z kádí barvířů a koželuhů.

Argenteus se lekl pestrobarevných koberců, vlajících z přízemních oken malého krámku do půl ulice. Kroutil se jako had, stavěl se na zadní a s očima vykulenýma úlekem prostě odmítal jít dál.

Mihaila ho švihla otěží přes krk a zlostně ho pobídla kupředu. Dobře si všimla, jak se dva mladíci, usazení naproti na lavici před hospodou, nepokrytě pochechtávají. Ještěže si ten divoch dal říct. Skousl udidlo, až zacinkalo, sklenul krk a pronesl se kolem nich klusem tak vzosným, jako by se snad ani nedotýkal země. Bela na ni čekal o kus dál, pohodlně předkloněný, loktem se opíral o hrušku sedla, a zdálo se, že i on se docela dobře baví.

„No ne, takový přepych v tomhle hnízdě,“ zabručel spíš sám pro sebe a pobídl Innu přes ulici, aby si ten nápis prohlédl zblízka.

„Lázně?“ užasla Mihaila, když to přeslabikovala. Nápis byl načáraný jen hlinkou a celý se skláněl doleva, ale z měděného plechu tepané znamení v podobě mořské panny bylo bez chybičky. „U moř- mořské kla- ne, krasa-vice,“ zasmála se, když rozluštila druhou část vývěsního štítu. „Co to má znamenat?“

„To můžem lehce zjistit,“ ušklíbl se Bela. „Půjdem se na tu vodní krasavici podívat.“

V šeru za dveřmi na ně dýchlo vlhké horko a vyvalila se pára. Uvnitř to vonělo rozmáčeným dřevem, pálícími se bylinkami a čerstvě vypraným plátnem. Na to, jak pokřiveně a uboze vypadal domek zvenčí, v něm bylo obdivuhodně čisto a příjemně. Na „mořskou krasavici“, vynořivší se z jakési komůrky, zůstala Mihaila zírat s nemenším ohromením, než kdyby skutečně měla rybí ocas a šupiny. Přestože však ty důležité atributy postrádala, byla, jak se na mořskou pannu sluší, téměř polonahá. Vysoko vykasaná promáčená sukně odhalovala měkká kolena, a že ji měla na jedné straně zastrčenou za pás, tak dokonce i kus mohutného bílého stehna. Z výstřihu rozšněrovaného málem na břicho se dralo

poprsí tak mocné a rozvlněné, že se zdálo, jako by jí každou chvíli mělo vyklouznout ven. Kupodivu to ale nebylo to nejzajímavější. To, co Mihailu fascinovalo nejvíc, byly její tváře - sytě a nepřírozně červené. Teprve když se nenápadně bokem přisouřala blíž, zjistila, že to je skutečně barva. Nějaký prášek nebo něco takového, usoudila.

Lázeňská si jí naštěstí nevšímalá. Houpajíc boky přikročila až k nim a koketně zašilhala po Belovi. „Pán si jistě bude přát, abych mu posloužila,“ zavrkala hlubokým, svůdným hlasem. Mihaila zkoprněla, ale Bela naštěstí neobšťastnil tu ženskou ani pohledem „Ne, díky, od toho mám svého panoše,“ zavrčel bez úsměvu, a než se kdokoli stačil vzpamatovat, vstrčil Mihailu před sebou do nízkých dvířek. O velkou kád' plnou kouřící horké vody se v maličké prkenné komůrce málem přerazila. Vzápětí se však obrátila a rozlícené mu vmetla do očí: „To jsi udělal schválně!“

„Ovšem,“ pokrčil rameny Bela, jako by se to rozumělo samo sebou. „A co jsem měl podle tebe udělat? O společnost té zmalované mořské panny nestojím a tebe taky nemůžu dost dobře poslat s ženskými, můj Mihályi, Co by si pomyslely?“

Mihaila zmlkla a očima hledala něco na stropě, jako vždycky, když nevěděla, co říct. „A co mám tedy dělat?“ zeptala se ještě trochu podrážděně.

„Svléct se a skočit do té kádě, pokud v ní ještě nejsi,“ broukl Bela obrácen zády. „Nehodlám tady strávit věčnost.“ Vyprskla smíchy, ale poslechla ho dřív, než se sám stačil vysvléct z kabátce a z košile. Výskala nadšením a cákala na lokte kolem sebe. „To je skoro jako v Targovišti,“ pochvalovala si. „Jenom tam tolik nekloužou prkna!“ vyjekla, když jí na hladkém okraji kádě ujela ruka, až se málem potopila pod hladinu.

Vlastně ji skoro neposlouchal. Nevnímal ji. Její rozjásané ptačí švitoření jako by k němu doléhalo z nesmírné dálky přes ohlušivé burácení jeho vlastní krve. Nutil se dýchat pomalu a zvolna. Pohybovat se pomalu. Udržet ruce v klidu a tvář nehybnou. Ovládnout hlas.

„Slyšíš? Taky tě, když býváš dlouho v sedle, někdy tak hrozně bolí v zádech?“ povykovala Mihaila. Předklonila se a nataženýma rukama se chytla mokrého dřeva. Páteř se jí pod matně blyskotavou kůží vyklenula jako na obroučce navlečené korálky.

Bezelstně se natáhla po jeho ruce a vlhkou tlapkou si ji přiložila dozadu za krk. „Tady a tady.“ Krkolomně si ukázala ještě o kousíček níž. Sjel jí chladnou dlaní po zádech co nejjemněji, aby ji nevyděsil. Ve chvíli mrazivého uleknutí měl pocit, že jeho železná vůle už svaly neovládá, že se mu prsty zatínají křečí a nehty jako dravčí pařáty ryjí do té perleťové dívčí kůže dlouhé krvavé brázdy. S tichým záupněním se od ní odvrátil a hluboké klikaté rýhy se skřípěním poznamenaly jen mokré, zčernalé dřevo kádě.

„Obleč se, Mihájí, a běž ven,“ nařídil příškrčeným, nepřírozeně tichým hlasem. Tak divným, že ho poslechla beze slova. „Počkej tam na mě,“ přinutil se ještě vyslovit, než za ní vysíleně padl na dveře. Jen pomalu nabýval vlády nad sebou. Smysly se mu vracely jen zvolna, a přestože už zase spoutané nelidskou sebevládou, zběsile řvaly dlouho nevyslyšenou lačností.

Hostinec, který si nakonec vybrali, nebyl ani z nejhonosnějších, ani to nebyla nejšpinavější díra. Právě tak uprostřed. Krčma, dost dobrá na to, aby v ní pocestným nabídli suchou postel a slušné jídlo, a dost zapadlá na to, aby se její hosté nestarali jeden o druhého.

Mihaila si klekla na postel a vyhlížela maličkým oknem do ulice. Už se skoro setmělo a za okny domů zablikotala první světla. Slyšela, jak jí přechází za zády, ke dveřím, k rozvrzané truhle bez víka a zpět, a neklidnými prsty se přitom dotýká sedel přehozených přes pelest, jezdeckých brašen na stole, plechového džbánu a závory na dveřích. Té nejčastěji.

„Nech mi tady pak svědo,“ prohodila, aniž se obtěžovala obrátit. Zůstal stát v půli kroku se srdcem bušícím.

„Co říkáš?“

„Abys mě tady nenechal potmě, než se vrátíš,“ vyložila Mihaila s odzbrojující samozřejmostí a stáhla ze slavníku houni, aby si ji přehodila přes ramena. Žádné velké teplo tu nebylo. Nejraději by ji políbil ulehčením, ale pak usoudil, že by to asi nebylo to nejmoudřejší.

„Zavři se na závoru a nepouštěj nikoho, ani kdyby to byl sám král,“ nařídil vážně. „Vrátím se co nejdřív,“ slíbil už ve dveřích. Na vrzavých dřevěných schůdcích, které byly spíš lepším žebříkem než opravdovými schody, se ještě přinutil počkat, až uslyší, že za

ním opravdu zavírá. Teprve když zaslechl zaskřípění dřevěného čepu a zapadnutí závory, obrátil se a dlouhými kroky vyběhl do uličky.

Zmatené bolavé zavzlyknutí už ale nezaslechl a nespatřil ani řádku rudě vytištěných obloučků v dívčích dlaních, jak se Mihailiny pěsti nečekanou silou sevřely.

„Pán něco zapomněl?“ hnala se mu veselá lázeňská vstříc s nepřeslechnutelnou nadějí v hlase i ve vlhké nalíčené tváři. Prve jí zaplatil víc než dost, a to si nepřál nic než trochu horké vody. Teď bude jistě štědrý dvojnásob.

„Vlastně ano,“ přisvědčil, zatímco za sebou zastrkoval dvířka. „Požádat tě o to nejcennější, co máš.“

Zasmála se, vtáhla ho za sebou a na nic se nezeptala. Ovšemže byla zvyklá. Taky si kazajku z ramen stáhla hned až k pasu a štědře mu nabízela ze svých nemalých potěšení. Chtěla mu dopřát i svoje měkké a znalé rty, ale vyhnul se jim a místo toho z ní serval lněnou spodničku. Strhl ji na podlahu, nedbaje jejích nezřetelných protestů a nesrozumitelných slov o pohodlném loži kdesi v komoře. Řev vlastní krve v uších ho ohlušoval, jak se šelma v něm s vítězným rykem drala k povrchu.

Když došlo na první krev, zaječela. „Co to děláš?“ vřískla a nevěřicně zírala na klikaté rudé drápance plné krve, na stehnech a pažích, které ve věčně vlhké, rozměklé kůži zanechaly jeho ostré nehty. Neodpověděl a sklonil se níž. Dýchal tak rychle a celý se chvěl. Nejdřív myslela, že jí ty rány líbá, že ji žádá o odpuštění za to, jak strašlivě se zapomněl. Když ji však dostihlo poznání, co s ní ve skutečnosti dělá, zavyla čirou hrůzou jako v posledním tažení. To už ji ale držel za vlasy, tak pevně obtočené kolem pěsti, a s nelidským chroptěním se jí rval k tučnému měkkému hrdlu. Polykal dlouze a pomalu - křičet už nebude a sotvakoho by napadlo je tady rušit. Cítil tu hustou, horkou a hořkoslanou radost pronikat do celého těla. Do všech žil.

Palčivá rozkoš v něm stoupala výš a výš, a oslepovala ho svou strašnou zvířecí chtivostí. Už to nedokázal ovládnout ani chvíli. Nedalo se to zadržet. Zaryčel vlčím hlasem, a v té běsnící, ledově pronikavé slasti, na mohutném kyprém těle krvácející lázeňské nevěstky, záupěl sevřenými zuby to jméno.

Kdesi pod světem se zachechtal ďábel a vrátil mu je výsměšnou ozvěnou.

Mihailaaa...

Než se vrátil, krčma se skoro zaplnila. Pod černým trámovým stropem se převalovala oblaka kouře z ohniště a pro halas množství překřikujících se hlasů, nebylo slyšet vlastního slova. Do toho se mísilo třískání korbelů, hádavé chlapské basy a co chvíli ječivý smích dvou křiklavě vystrojených nevěstek, obhrouble žertujících u stolu plného kupčků.

„Pánové budou pít?“ prodral se k nim tělnatý hostinský nejméně s pěti korbely v rukou. Zástěru měl záplatovanou a škorně chatrné, ale přátelsky se šklíbil.

„Dones nám víno,“ poručil Bela a ukázal mu minci, dřív než ji položil na stůl. „S vodou. Ale jen proto tam nemusíš nalít ty nejstrašlivější patoky.“

Krčmář se zašklebil spíš pobaven než rozzlobený, tenhle bojar se vyzná. „Budou si urození pánové přát taky něco k jídlu?“ zajímal se hned při pohledu na zlaták.

„Ovšem,“ přikývl Bela a pokynul rukou k Mihaile. „Přines mu to nejlepší, co máš.“ Bylo znát, že je zvyklý poroučet.

„Kousek úhoře na šalvěji? Zajíčka v černé omáčce? Placky s medem?“ nabízel hospodský přeuctivě.

Bela uvážlivě kývl. „Ode všeho trochu,“ rozhodl nakonec.

„A pán?“ zajímal se krčmář s nemenším zájmem, ostentativně přehlížeje vztekly křik, kterým se jeho přítomnosti už jakou dobu dožadoval stůl plný přiořilých kupců. Otázka tak prostá, a přece jako by tomu pohlednému, zamračenému bojaru bůhvíproč nebyla po chuti.

„Ne, díky, já už večeřel. Jinde,“ odbyl ho s podivným ušklibnutím a zachmuřil se ještě víc. Mihaila sebou trhla a srdce se jí zas tak bláznivě rozbušilo.

Olízla si prsty ulepené medem a natahovala krk k vedlejšímu stolu, kde se hlučně hádali nad kostkami. Ovšemže jim ještě ke všemu spadly pod stůl, kde se kvůli tomu, kolik očí padlo, nakonec málem s křikem servali. Uhnula i se stoličkou raději až ke zdi a se zájmem si prohlížela ostatní hosty. V koutě se s hlavami u sebe o čemsi důležitě dohadovali tři písaři. Mávali přitom rukama tak, že si

své schránky na pergameny a kulatá pouzdra na brky málem smetli na podlahu. U kupeckého stolu teklo pivo proudem a ječící ženštinu tam nějaký rozvášněný chlap s obrovskými šedými kníry zmáčenými pěnou, vášnivě líbal snad až na břicho. Mezi tím vším se potácel vychrtlý mladík s brašnou potulného žáka a nejspíš žebрал u všech stolů, aby mu zavdali hlt piva. Dva chlapi v usmolených krznech a jezdeckých škorních plných bláta, co se usadili hned u dveří, se na něj obořili tak zprudka, že jen něco zablekotal a vymotal se ven do průjezdu. Krčmář se k nim horempádem hnal, aby je zase upokojil, ale ti dva se mračili i na něho jako čerti.

Bela se pohodlně opřel o vyhrátou stěnu a natáhl si nohy před sebe. Zavřel oči a chvíli vychutnával ten blahý pocit dokonalé sytosti. Prostupoval mu všemi tkáněmi, tak hřejivý a plný. Vlahá, měkce se přelévající blaženost. Příjemný pocit nasycení však stále víc rušil vjem naopak veskrze nepříjemný, a na rozdíl od všeho ostatního až příliš lidský. S povzdechem ještě chvíli setrval bez pohybu, ale nakonec mu nic jiného nezbývalo.

„Musím...“ šeptl Mihaile omluvně do ucha, a pak už dost hlasitě na to, aby to aspoň těm nejbližším neuniklo, pokračoval: „Kdyby se na tebe někdo jen špatně podíval, křič a braň se. Hned budu zpátky.“ Při těch slovech pomalu a okázale vytáhl meč z pochvy a vysokým obloukem, aby to opravdu nikdo nepřehlédl, ho s hlasitým klepnutím položil na stůl před Mihailu. Rukojetí k dlani a hrotem, který přesahoval stůl o pěkný kus, do místnosti.

Maličký dvorek za průjezdem vypadal, jak se ostatně dalo čekat, daleko hůř než celá hospoda. Obrovská hromada hnoje sahala od kurníků a chlívků až ke zdi a s mazlavou černou kaluží, rozlévající se málem na dláždění, si poradili prostě tak, že přes ni hodili ztrouchnivělé prkno. Pod nohou se nebezpečně zhouplo a začvachtalo. Bela znechuceně ustoupil a po užoučkém pruhu udupané hlíny přešel o kus dál k povážlivě nakloněnému plotu. Na konci průjezdu skomírala jen tak malá olejová lampička, jaká by nestačila osvětit ani komoru, ale možná to tak bylo lepší.

Zablácený chlap u dveří si otřel kníry a rozvázně se zvedl. S ústy dokořán a rukama nad hlavou dal blaženými skřeky celému lokálu na srozuměnou, že si jen potřebuje protáhnout záda. Ještě maličko si zavdal a přes korbél, už na půl cesty ke dveřím, utrousil

ke svému kumpánovi: „No to je dost. Už jsem si myslel, že ten chlap je snad z kamene.“

Pohyb tam někde za sebou Bela vycítil dřív, než se stačil ohlédnout. Nemělo na tom být nic zvláštního, stejně prozaický důvod jako jeho sem mohl přivést kohokoli, přesto mu celé tělo signalizovalo nebezpečí. Ten vzadu byl rychlejší, než předpokládal. Se zaklením sice zapadl do čvachtavé břečky až po kotníky, ale vrhl se kupředu s nečekanou silou a vehemencí. Koutkem oka stačil Bela postřehnout záblesk dlouhého ostří v dlani, ale zatím ještě nebyl v situaci, kdy by se mohl zvlášť účinně bránit. Stihl se jenom zprudka švihem pootočit a zdviženým loktem tvrdě praštit útočníka do obličeje. Pravděpodobně to stačilo. Alespoň zdušený výkřik a zřetelné chrupnutí, které pocítil až v konečcích prstů, tomu nasvědčovaly. Chlap se zapotácel a couvl. S rukama, zpod nichž se valila jasně červená krev s hleny, na obličeji, se chvíli motal na místě, než se s tichým, bezmála udiveným zaúpěním složil k zemi. Ani tak ale nebylo moc času. Seděli tam dva, uvědomil si Bela, někde za ním je druhý...

Vyřítit se z průjezdu, kde chtěl původně jen počkat, aby je nikdo další, potřebný návštěvy hospodského dvorku, nevyrušil. Proč by se do toho taky měl míchat? I pro jednoho je to hračka pro děti. Potmě, očividně zaneprázdněn a ještě ke všemu obrácen zády, může mít neozbrojený chlap proti rychlému ostří jen pranepatrnou šanci.

Až na to, že tenhle jí využil.

Pár okamžiků, než s pomstychtivým rykem přeletěl dvorek, stačilo, aby se Bela obrátil čelem. Jen jakoby mimoděk ustoupil o půl kroku stranou a ozbrojené paži v divokém náprahu nastavil jen zdviženou pravačku s pěstí - zrovna jako by podobný útok kryl mečem. Druhou rukou mu vzápětí bezmála jemně vklouzl pod rameno a nečekanou drtivou silou si ho zlomil až kamsi ke kolenům. Útočník zoufale zaječel. Už prve, když mu zápěstí narazilo na nastavenou paži, měl pocit, jako by si zpřerážel kosti o železo. Teď slyšel zřetelně jejich praštění. Dýka skončila někde v hnoji a vyvrácenou ruku mu jakási d'ábelská síla rvala z kloubu. S prosebným kňučením se skládal níž a níž, břichem už se plazil v bahně a v močůvce, ale teprve když se mu obě kosti konečně

přelomily a z vyrvaných vazů vystřelil ramenní kloub, začal strašně a zajímavě řvát. Byl nejvyšší čas to skončit a nebylo to nic těžkého.

Ten první, zkroucený na zemi u páchnoucího plotu, se zakolíbal a zakňoural. Jen těžko se rozpomínal, co se s ním vlastně děje, a omámeně se pokoušel posadit. Poslední, co si dokázal uvědomit, byly dvě silné paže, které mu s trhnutím pomohly do sedu, a pak tvář, která se k němu sklání. Pomalu a bezmála něžně...

Mihaila stála za stolem zadýchaná, napjatá jako struna, s mečem, který byl na ni příliš těžký, ve střehu opřeným o koleno. Hospoda vyděšeně mlčela, jen krčmář se šoural bokem ke dveřím. Bela vešel tak volně a bezstarostně, že se pod ní nohy podlomily úlevou. Přejel celý lokál lehce udiveným pohledem, jako by tomu nenadálému tichu nerozuměl. Někdo se ulehčené rozesmál, a jako by to byl jakýsi očekávaný tajemný povel, vzápětí se zas pokojně rozhlučela celá hospoda.

„Pane!“ hrnul se k němu krčmář opřekot „Jsi v pořádku? Měl jsem hned vědět, že ti dva jsou zlořečení mordýři, loupežníci, vagabundi, měl jsem to vědět! Urozený pane, pro lásku Boží, neublížili ti?“ bědoval.

Bela jen udiveně povytáhl obočí. „Ne,“ broukl na půl úst „Proč by měli?“

„Myslím..., já... chtěl jsem jen,“ zablekotal hospodský zmateně. „Chtěl jsem říct... jsi tady trochu od krve, pane...“

Bela polekané zvedl ruku, ale Mihaila byla rychlejší. Vrhla se k němu a nesmírně něžně setřela konečky prstů krvavou šmouhu z koutku úst.

* * *

Kolem tvrze urozeného pana z Krašiny leželo tolik zbrojného lidu, až se zdálo, jako by hradní pán mínil oblehnout sám sebe. O tom, že uvnitř v hradbách bude vojska taky dost a dost, neměl Michail ani ty nejmenší pochybnosti. I když vojsko možná nebylo to správné slovo... Stejně jako kdy dřív, se voje pana Radua rekrutovaly ponejvíce ze zdivočelých, hrubých žoldáků, zatracenců a odpadlíků od šibenic, co jsou za pár měďáků a spousty vína

vždycky ochotni bít se za kohokoli. Ve všech těch nekonečných válkách a šarvátkách zhusta ztratili ženy, pokud kdy jaké měli, děti, pokud je stačili zplodit, a jejich domovy lehly popelem stejně tak jako jejich srdce. Otrhaní a zarostlí, páchnoucí kouřem a špínou, znali už jen krev, násilí a zase krev. Michail v nejmenším nepochyboval, že mnozí z nich se už nejednou a jistě statečně bili na straně knížete Bely, anebo možná i pod jeho vlastním praporem. Žoldák je zboží jako dobytče a stejně jako ono se dá koupit. Záleží jen na tom, kdo přijde první a kdo dá víc.

Ustupovali před ním z cesty neochotně, s polohlasnými kletbami, občas někdo pohrozil pěstí. Nikdo ale nevytáhl železo a nikdo nikoho neosočil přímo. Zdálo se skoro, jako by měli nakázáno zachovávat klid. Nahrnutí kolem stanů nebo jen u svých chatrných, ve větru se zmítajících přístřešků z hrubé látky s brumláním sledovali Michailův doprovod. Nebyl nijak zvlášť početný a zprávy o tom, že jej v plné zbroji provází všechna hotovost, přece jen trochu přeháněly.

Kníže jel v čele, před ním jak se sluší jen čtyři trubači, heroldi na bělouších. Za zády mu poklusával oddíl tělesné stráže, urostlí mladí bojaři z těch nejpřednějších rodů v zemi, a za nimi vedl své proslulé kopiníky pan Marco z Hrádku. Bez čapky, s levačkou bezstarostně položenou na koleni se tvářil, jako by jel snad k příteli na hostinu. Danillo z Brašova velel sedmi desítkám lučištníků, vystrojených v červeném sukně, a pan Cristian, kastelán z Targoviště, který se připojil cestou, měl za sebou půl korouhve lehké jízdy na rychlých, vysokých koních, na první pohled dobrého chovu.

Marco pobídl svou kaštanovou klisnu a docválal dopředu ke knížeti. Právě jim otvírali první bránu a za vnější hradbou se tlačila spousta lidu.

„Pane na nebi, vidíš to?“ popadl Michaila ohromeně za rukáv, zapomínaje na povinnou úctu i obřadnost „Jsou tady naši!“ hulákal mu do ucha a napřahoval ruku kamsi do té nepřehledné lidské i koňské tlačence. Michail stočil pohled tím směrem, a vskutku, nad čísi hlavou tam spatřil zaplápolat svou vlastní korouhev, znak Langleyů, stříbrnou střelu v modrém poli. Přemýšlet o tom však už nebyl čas. Provázen oddílem železem řinčících ozbrojenců, rázoval k němu, hlučně a okázale, urozený pan senešal. Svým

mohutným tělem před sebou rozrážel dav stejně snadno, jako příď loďky hrne vodu. Zastavil na místě, až vojákům štíty o prsní pláty zazvonily, ale helmici nesejmul a ani zbraní nevzdal knížeti čest.

„V zastoupení urozeného pana z Krašiny, pána Radomíru, Breasty, Murgašu a Morunglavu, tě vítám na jeho zboží, mylorde z Langley,“ vypálil po vojensku a místo úklony jen kratičce, naduté přitiskl bradu na prsa. „Můj pán je připraven tě ihned přijmout,“ oznámil blahosklonně, ale hned dodal: „Se dvěma rytíři doprovodu. Oni beze zbraní, ty si však svůj meč ponecháš.“ Michail se nadechl potlačovanou zuřivostí, ale nebylo zbylí. Nemohl se s ním přít, jakkoli věděl, jak to ten bastard myslí. Urozený senešal měl však zjevně na srdci ještě něco. „Někdo tě však ještě před tím žádá o rozmluvu,“ oznámil zamračeně. „Čeká tě tu už od včerejška.“ Michail se na něj udiveně podíval. Nevěděl o nikom, s kým by se mu zrovna tady chtělo rozmlouvat. Pan senešal však už velkopansky kynul, aby uvolnili cestu. Úzkou uličkou se prodírali dva ozbrojenci v barvách hradního pána, provázející mezi sebou prapodivného prosebníka.

„Je mi jedno, co řekneš, ale nemohla jsem jinak,“ vypálila zprudka Andria a se zdviženou bradou se mu bez hnutí dívala do očí. Zabolelo ho v krku a musel zamrkat. Kdyby aspoň nebyla tak krásná ve svém sebevražedném nerozumu... Vzдорovitá a zářivá jako bojovnice z dávných dob. Vzala si na to nejlepší šaty, ze zlatavého sametu, přivezl jí je kdysi z tureckého tažení, stékaly po ní jako voda. Do černých vlasů si vpletla jantar a na plášť připjala sponu z berylů. Možná že odejde poražená, ale dokud se tak nestane, je pořád ještě ženou vladaře. Je kněžnou svého rodu. V Michailovi se hrůzou o ni všechno sevřelo, ale současně v něm všechno burácelo nepřítčetnou hrdostí. Jen se dívejte, prašiví knechti, co to znamená rod Langleyů a Draculů, chtělo se mu zařvat jim do obličejů. Do těch rozšklebených zarostlých prasečích ksichtů. Místo toho sesedl a popadl Andriu za ruku.

„Má žena jde se mnou,“ oznámil urozenému senešalu takovým tónem, že mu na to nedokázal nic namítnout. „Tu snad tvůj odvážný a urozený pán mezi rytíře nepočítá.“

Rytířská síň už nemohla být vyšperkovaná okázaleji. Zbraně ve stojanech, nablýskaných a napuštěných voskem, se leskly až oko přecházelo, stěny byly ověšeny těmi nejvzácnějšími koberci.

Dokonce i ode dveří k honosnému, vyřezávanému a odshora dolů zlacenému trůnu vedl koberec se složitě a pestrobarevně protkávaným vzorem.

Pozadu za vším tím přepychem nezůstával však ani hradní pán. Strnule a bez hnutí trůnil na husté medvědí kožešině, kabátec z temně modrého sukna bohatě krumplovaný stříbrem. Ruce měl plné prstenů a kolem čela širokou obroučku sázenou drahokamy. Do vychytralé tváře se mu už také zapsala léta, kdysi černé kučeravé vlasy i krátce přistřižený vous už mu dávno začaly šedivět, ale podivnou krásu úlisného ďábla si zachoval.

„Jsem tady, jak sis přál,“ vyrazil Michail s potlačovanou zuřivostí, když se popuzeně vytrhl šedovlasému obřadníkovi a k tomu směšnému trůnu téměř doběhl. Pan z Krašiny se nadechl k promluvě a obočí se mu svraštilo zlostí. Michail ho však ještě nehodlal pustit ke slovu. „Jistě spolu ještě budeme mluvit jinde a jinak, o tom, prosím, nijak nepochybuji. Nyní však s tebou hodlám hovořit pouze o jediném. Předej mi mého syna.“

Pán z Krašiny zamrkal a zapolykal. Tolik se těšil, jak toho prokletého mylorda odnikud poníží a pokoří tady přede všemi, jak ho přinutí k ústupkům, přitlačí botou k zemi, a zatím...? Vzdává se hned a bez nucení, ale stejně jako by byl vítězem on. Pan Radu se ovšem tak lehce vzdát nechtěl. Ne toho potěšení.

„Nač ten spěch?“ Vláčným gestem přivolał svého stolníka a dal si nalít vrchovatě vína. „Mimochodem, jak se ti líbil můj dar?“ nepatrně se uchechtl a labužnický upil. „Přijel jsi brzy, jinak bych ti jich milerád poskytl ještě víc.“

Michail zbrunátněl, ale vzápětí mu skráně a líce mrtvolně zesinaly. Andria se na něho tázavě podívala. O čem to ten čubčí syn mluví? Pohlédla na Marka, ale ten se strnule díval dopředu, a zdálo se, že se jejím očím vyhýbá úmyslně.

„Dost řečí,“ zmohl se konečně Michail na odpověď. „Nepřijel jsem se s tebou vybavovat. Přijel jsem pro syna. Čekám!“

Radu z Krašiny okamžik váhal, ale pak přece rozmrzele zatleskal. „Cenu, nemýlím-li se, znáš,“ pronesl se zřejmým potěšením v hlase. „Knížecí pečeť na tyto listy,“ ukázal přívětivě na opodál stojící stůl s připravenými pergameny, „tvůj meč a - ovšem! - ještě maličkost: glejt, jímž mi odstupuješ svůj sídelní hrad Bran.

Víš, Langley, nevím, čím to je, ale líbí se mi.“ Chtěl zřejmě dodat ještě něco, ale u dveří nastal jakýsi meh a Andria se hlasitě zajíkla.

„Mihneiu,“ vydechla jako zasažena střelou. Michail jí sevřel dlaň tak silně, že ji ta bolest vzpamatovala. Nesmí! Nesmí ukázat slabost. Ne tomu prasečímu synu.

Mihnea byl nepřírozeně bledý a pohublý, pravou dlaň v obvazech si druhou rukou tiskl k tělu. Pohledem vyděšeně těkal ze strany na stranu, a když zahlédl své rodiče, oči se mu v drobné tvářičce rozšířily ulehčením a nadějí. Drželi ho mezi sebou dva ozbrojenci, jako by jim ten malý pětiletý kluk mohl ublížit.

„Michaile pro lásku Boží, podepiš to,“ zašeptala Andria u konce svých sil. „Dej mu to všechno. Dej mu to.“ Umře na místě, jestli jí nedovolí ho hned teď vzít do náruče.

„Nic jiného jsem nikdy nemínil udělat,“ dechl jí stejně tiše do ucha Michail a rázně vykročil k písařům.

Před tím se neopomněl kratičce zastavit před Raduovým trůnem a s výrazem nepopsatelného pohrdání mu beze slova upustit pod nohy svůj meč. Zařinčel na podlaze jako almužna v plechové misce žebráka. Sklonil se ke stolu, a aniž hnul ve tváři jen svalem, přiložil na listiny velkou knížecí pečeť Sedmihradska a všechno stvrdil svým podpisem. Síň ztichla, a když se pomalu, unaveně napřímil a obrátil, Andria už svírala Mihneiu v náručí.

„Dobrý obchod, co, Langley?“ ušklíbl se pán Krašiny, od této chvíle kníže Transylvánie. „No užij si ho, co srdce ráčí, jsem přející. Jen - vidíš, málem bych zapomněl - ještě jednu věc jsem si od tebe vzal. Nic velikého. Takový malý závdaveček. Přiznávám, že předem a bez dovolení, ale ty mi to jistě odpustíš. Jistě bys mi to potěšení přál.“ Něco v jeho hlase přimělo Michaila odvrátit oči od ženy a syna. Něco v něm způsobilo, že mu po zádech přeběhl mráz. Ale to už pan z Krašiny pokračoval: „Opravdu nic důležitého. Jen, když jsem té vaší poběhlici nakonec sebral toho spratka, přišlo mi, že bych ji měl pak trochu utěšit. Rozumíš, jak to myslím, že ano? Nu pravda, potěšil jsem hlavně sám sebe, když jsem si tu vaši malou čubku roztáhl na podlaze, ona z toho nejspíš zas tolik neměla, ale důvěrně ti řeknu, Langley, je moc úzká. Moc těsná, jestli mi rozumíš, nepříjemně jsem se u té námahy zapotil. Dal jsem ji potom hodit psům. Nezůstalo z ní vůbec nic, věřil bys?“

Omluvně rozhodil rukama. „Ani kostička.“ Luskal prsty a s blaženým šklebem ve vyžilé tváři zíral na Michaila.

Na zem se zhroutila nebesa a celý svět zavalilo ticho. Přesto v něm něco ohlušivě řvalo a burácelo, bolestivě mlátilo v uších, a trvalo nekonečně dlouho, než si Michail uvědomil, že to nepřičetně ryčí on sám a ta strašná bolest v hlavě že je jen zběsilým duněním jeho vlastní krve. Údy měl zdřevěnělé a ledové tak, že se mu zdálo, že to někdo jiný nestvůrně hýbe jeho tělem, někdo jiný se s nelidským skřekem řítí kupředu a zkroucené prsty, zatnuté náhle vši silou do řvoucího, nabíhajícího hrdla, že mu nepatří.

Andria křičela strašným přeskakujícím hlasem a jako nepřičetná k sobě jen ze všech sil tiskla Mihneu. Nad hlavou jí zasvištěl čísi meč, dopředu se deroucí ozbrojenci jí smýkli až ke zdi. Tam někde za běsnící hradbou čepelí, kopí a zbroje chrčel a sípavě kašlal pán z Krašiny. Danillo se vrhl do největší vřavy jako pomatený. Slepě kolem sebe mlátil pěstí a zuřivě, zalykavě řval. Jako by se čas zhoupl a vrátil se, jako zrůdně se kývající břit umrlcovy kosy. Už se to jednou stalo, burácelo Danillovi v hlavě. Už jednou a děje se to zas! Právě tak srazili tenkrát trabanti uherského krále Jeho Milost knížete Belu, právě takové peklo se tam rozpoutalo a právě tak byl on beze zbraně. Znovu cítil tříštění vlastních kostí a řval tou dávnou bolestí i dnešní zuřivostí. Knížete tenkrát uvrhli do žaláře a nad zpustlou zemí pak nekonečných dvanáct let vanul jen umrlčí dech... Teď se to nesmí stát, Bože ne, nesmí!

Marco se prorval tak blízko, že stačil zahlédnout čtyři kopíníky, jak pod hroty svých zbraní drží smrtelně bledého Michaila u zdi. Pánu z Krašiny pomáhali na nohy, ztěžka se sbíral ze země a vyděšeně si ohmatával krk. Modřiny na něm zčernaly, ale mluvit už mohl. „Za ohrožení osoby vládnoucího knížete se stáváš mým vězněm, Langley,“ vypravil ze sebe sípavě. „A vy s tím spratkem mi táhnete z očí!“ pokusil se zařvat, ale hlas mu vyjel do groteskního zasípění.

Marco se vzpamatoval první. Popadl Andriu v pase a vši silou jí smýkal k východu. Danillo jim kryl záda a nepřestával kolem sebe mlátit pěstmi, přestože už mu čísi horlivá dyka poznamenala tvář a na stehně ho škráblo odražené kopí. Ve skutečnosti jim však

nikdo nebránil. Zjevně neměli rozkaz je povraždit. Ten psí syn smyslel to propuštění vážně.

„Pojď, Andri! Ke všem čertům, pojď!“ Marco spílal i prosil zároveň. „Chceš, aby vás měl všechny pěkně pohromadě? Chceš, aby ti vzal znovu Mihneu?“ Teprve tohle zaúčinkovalo. Nechala se podepřít z obou stran a v těsném objetí svých rytířů, s plačícím synkem v náručí, se potácela na chodbu, na schodiště a pak ven na nádvoří.

„Nasedejte a pryč, dokud je čas!“ řval Marco. „Než si to ten z kurvy syn rozmyslí! Čerta je mi po tom, že si pomyslí, že utíkáme, rozumíš?“ obořil se nepřítelně na Danillova korouhevníka. „Ať se tím, co si myslí, třeba zalkne! Rychle. Do sedel!“

Vydechl si teprve pěkných pár honů za Krašinou. Nikdo je nepronásledoval. Andria a ten malý byli v bezpečí. Pro tuto chvíli na ničem jiném nezáleželo. Prozatím. Zarazil svého koně a hodnou chvíli oddychoval bezmála jako on.

Usmál se na Andriu a kývl na Danilla. „Ujížděj rovnou domů do Brašova,“ řekl mu. „Cristian na Targoviště. Zverbuje každého, kdo je živý. A nezapomeňte poslat na Bran, ať se všichni horempádem stáhnou. Ozbrojenci ke mně a sloužící, kam chtějí. Nesmí tam zůstat ani noha. Nenechte mu tam vůbec nic. Ať tam na toho bídného parchanta čekají jenom holé stěny! No a já začnu v Curtea de Arges pěkně pomaloučku shromažďovat korouhve,“ dokončil bezmála potěšené. Na nevyslovenou otázku v Andriiných očích odpověděl pak stejně radostně: „No nemyslelas přece, že v tom Michaila nechám? I když na takové pořádné obléhání, má-li být něco platné, bude, pravda, potřeba spousta času.“

Z očí jí zmizel kousek beznaděje, ale nekonečná bolest v nich tkvěla příliš hluboko. Tiskla k sobě náhle oživlého Mihneu, poslouchala jeho zajímavé povídání, líbala ho do vlasů a tiše plakala.

„Zastavte,“ vydechla náhle uprostřed malé vsi, již cvalem projížděli. Jen pár doškových chalup, zvonice a křivý dřevěný kostelíček. „Zastavte a sežeňte kněze,“ opakovala, když Marco dojel až k ní. „Chci, aby sloužil mši. Za Mihailu...“

„Už si musíme odpočinout. Ty v noci a já potom ve dne. Pak pojedeme dál,“ rozhodl Bela. Sám vzdoroval už pátý den a zřetelně cítil, že dál už to prostě nedokáže. Přístřeší našli v opuštěném dvorci. Brána byla dokořán a nízkým kamenným stavením profukoval vítr. Široká postel z bytelných prken, co tam zůstala, byla však pohodlná a všechnu slámu z ní ještě vyfoukat nestačil. Bela se na chvilíčku natáhl na bok a zavřel oči, ale neklid a bezedný hlad v něm narostly už příliš, než aby té noci ještě tiše snesl Mihailinu přítomnost. Vzmáhal se v něm sálající proud, hvízdavě svištěl žilami a kdesi z hloubi vystřeloval do všech údů jako žahavá hadí hlava. Celé jeho tělo sálalo lačností, každý nerv se v něm vzpínal, trýzněný a přecitlivělý k nesnesení. Musí pryč. Ven. Kamkoli. Dřív, než bude pozdě. Hned.

Mihaila se přihnala zvenčí a jedním skokem byla u něho. „Strašlivá zima,“ drkotala zuby se smíchem a tiskla se k němu jak nejbliž jen to šlo. Zachumlala se do houně a nosem se mu zavrtala někam pod rameno. Kůži měla vlhkou a chladivou, voňavou ledovou studniční vodou a mléčně sladkou vůní mládeže. Políbil ji na tvář. Pak na šíji. Napjal se jako v bolesti a nečekanou silou si ji přimkl k sobě. Spokojeně zavrňela a na oplátku ho políbila dole pod krkem. Byl cítit plátnem košile a pak tím divným, ztuchle nasládlým. Věděla až moc dobře, co jí to připomíná, a bylo to trochu děsivé, trochu nepříjemné, ale už dávno přivykla, i kdyby jen proto, že to teď k němu patřilo. Pootočila hlavu a vtiskla mu políbení ještě na rameno. Věděl, že to pro ni není nic než nevinná láskyplná něha, a o to víc se zděsil syrové odpovědi vlastního těla. S potlačovanými steny se jí dobýval prsty na kůži. Zatmívalo se mu před očima a nedokázal to už téměř ovládnout. Vztekla si zaryl zuby do zápěstí, tak hluboko, že ucítil štiplavou hořkost vlastní krve.

Dost! Přestaň, dokud je čas! Ach, Bože, je to Mihaila, ty zrůdo! Mihaila!! bičoval sám sebe a rval se se zvířetem v sobě ze všech sil. Je to Mihaila, malá Mihájí, tvá krev, už její matku jsi sotva narozenou držel v náručí! Chceš s ní naložit stejně jako ta odpudivá stvůra z Krašiny? Oč jsi pak lepší než on?

Nic nepomohlo. Slyšel chraptivě a přidušeně sténat sám sebe a tiše, rozechvěle oddechovat Mihailu. Už dávno nebyl pánem svého těla, výsměšně nad ním panovalo a dobyvačnými dlaněmi si

křečovitě přivlastňovalo každíčkou píd' Mihailina rozpáleného těla. Útočící prsty našly dole ten malý žhoucí terč a už se od něj nedokázaly odtrhnout. Mihaila se přerývaně nadechovala a z hrdla jí unikaly slabounké, udýchané vzlyky. Ještě nikdy nepoznala nic takového... Co se to s ní pro Boha živého děje? Ta pronikavá, zahlcující sladkost, to opojivé, horké svírání měly se strašným zážitkem té noci tam na podlaze společného asi tolik co nebe s jámou pekelnou. Přimkla si ho k sobě vší silou a o kousíček se povytáhla, aby mu dosáhla na ústa. Vší mocí se ovládl, aby ji políbil jemně. Aspoň poprvé... Pak zaskučel jako poraněné zvíře a jazykem se jí zprudka vpáčil dovnitř úst. Strpěla to mlčky, snad s trochou zvědavosti a víc než ochotně. Chvíli se s ním neobratně přetlačovala, ale pak vzdychla a dovolila mu, co si přál. Učila se rychle.

Teprve když pocítila nepříjemnou, trhavou bolest v klíně, zakňučela a bezděčně se mu pokoušela uhýbat. Tiskl ji pod sebou a zadýchaně vyráženými slovy ji nezřetelně konejšil, aniž by jen na okamžik ustal ve svém umnutém, zraňujícím útočením.

„Ne!“ vyjekla a oběma dlaněmi mu zprudka zvedla hlavu. Zhlédl její oči a v tu chvíli by si byl nejraději vrazil kůl do srdce. Kdyby to bylo možné... Kdyby mu bylo dopřáno poskytnout to milosrdenství definitivní smrti sobě samému. „Tohle... ne,“ opakovala tichounce.

Divoce vzlykl a stáhl se. Aspoň na chvíličku zas nabyl vlády nad sebou, i když zdaleka ještě ne tak docela. Jemně jí vtiskl dlaň do klína a laskal ji, jak nejněžněji mohl, dokud ji nezpůsobil novou, ještě opojnější bouří sladkosti. Opakoval to znovu a znovu, opilý jejím zase už spokojeným broukáním, a pozvolna opět ztrácejí sebevládu, se jí s divokými steny drsně a tvrdě třel o rozpálenou, chvějivou nahou kůži na břiše.

Náhle se pod ním prohnula nečekanou silou, oči jí zastřela mlha a Mihaila zakřičela divokým, jasným hlasem orlího mláděte. Lapala po dechu a jejím utlým napjatým tělem probíhalo prudké chvění.

Usmál se a sklouzl vedle ní. Nepouštěl ji z objetí, ale zvíře v něm se nečekaně utišilo. Držel ji, dokud se nezklidnila docela.

Konečně mohla myslet. Konečně se jí vrátila duše do těla. Tak tohle bylo ono? O tomhle si všechny pořád šuškalý po koutech. To asi proto, že člověk ulétá až k blaženosti ráje. Proto se o tom nemluvívá hlasitě... Myslela si, hloupá, kdovíco neví, a zatím netušila vůbec nic. Ovšemže ji hned toho rána, kdy dospěla a poprvé přišly její dny, odvedli do lázně, aby ji tam lazebnice vykoukala, ale hlavně, jak bývalo zvykem, ji i poučila. Jenomže ta tenkrát vykládala pořád jen o té jedné věci, co se nakonec možná vůbec dělat nemusí, zatímco o tom nejdůležitějším ani nešpitla. Jedno ale přece jen ještě řekla: že je svatou povinností žen způsobit vyvolenému muži tu pravou radost. Ano, přesně takhle to povídala. Mihaila se obrátila na bok a mazlivě ovinula Belovi obě ruce kolem krku. Prudce vydechl, ale nepatrně se odtáhl. Nevšímala si toho a zlehýnka mu sjela rty po tváři.

„Ale tys ještě neměl... radost,“ zašeptala mu ještě trochu zastřeným hlasem. Měla zlost sama na sebe, jak hloupě při tom celá zčervenala, ale na druhou stranu byla ráda, že to potmě není znát. Neviděla to, ale vycítila, že se vedle ní usmívá.

„Ne, neměl,“ odpověděl vzdor tomu vážně. „Ale s tím si teď hlavu nelámej, to není důležité.“

„Je to důležité,“ prohlásila rozhodně Mihaila. „Já to chci.“ Vyslovila to stejně, jako když se kdykoli předtím dožadovala nějakých svých zdánlivě zanedbaných práv. Byl by se málem rozesmál, kdyby se mu srdce náhle nerozburácelo až v hrdle a celé tělo se neroztřásló nepředstavitelnou chtivostí.

„Ne,“ procedil s nesmírnou námahou sevřenými zuby. „To nejde! Musel bych ti při tom... ublížit! Strašně!“ Vyrazil to ze sebe s posledním zbytkem sil. Chtěl se jí vytrhnout, dokud je ještě čas, dokud mu zbývá poslední vteřina času. Vyrvat se jí a jako ztrýzněný vyjící pes se rozehnat nocí bůhvíkam.

Jenže ho zastavila.

Oči nespouštěla z jeho zdivočelé tváře a pomalu, tak pomalu vztáhla ruku. Stejně pomalu obrátila hlavu k rameni a nastavila mu napjatý hladký krk. Sluncem ožehnutá pleť se matně leskla a pod jemnou saténovou kůží prudce tepala horká krev.

„Třeba takhle?“ protáhla nevinným hláskem, ve kterém po dětském přízvuku náhle nebylo ani stopy.

Vzlykl a padl k ní. Posledním zbytečkem vědomé vůle se držel ze všech sil, aby ji nezraňoval víc, než musel. Aby nezatínal zuby příliš hluboko. Křičela, ale neuhnula ani o kousíček. Držela se ho zledovělými rukama a oddechovala spolu s ním. Naprázdno polykala s ním. Vyjekla, když se jí vzepjal v náručí, zachrčel jako rozběsněný vlk, a k prasknutí napjaté svaly se mu křečovitě rozechvěly. Bylo to ledové, mokré a hladké. Uklidňující.

Když ji konečně pustil, sáhla si dvěma prsty k hrdlu, jako by ji to udivilo. Ale pak se jen usmála.

„Teď už se mnou zůstaneš pořád, vid'?" zeptala se ho spokojeně.

„Skoro pořád," ujistil ji, ale to už ho možná neslyšela. S koleny pod bradou spala spánkem hlubokým jako řeka zapomnění.

Argenteus přidal do cvalu a bez námahy předstihl Innu, která se však popravdě o žádné velké závodění ani nesnažila. Mihaila vletěla plným tryskem do zatáčky, mihla se kolem vyčnělého skaliska a za ním... Strhla Argentea tak, že úlekem přisedl na zadní. Mihaila na něm seděla jako vytesaná a bez hnutí zírala přes mělké údolí, které se prostíralo před nimi. Na protější straně se zdvíhalo strmě do výšky, cesta klikatě šplhala do příkrého kopce, a tam, nahoře na skále, se k nebi vypínal Malý Hrad, dědičné zboží bojarů z Hrádku. Kolem dokola ho obtáčely bytelné dvojité hradby, lemované cimbuřím, všechny střílny byly odkryté a padací most vytažený až vzhůru.

Bela zastavil svou vranku vedle ní. „Pojď ke mně. Rozloučíme se," vyzval Mihailu mírně, když už ticho ztěžklo jako balvany. „Chtěl bych tě ještě obejmout."

Mihaila vyletěla jako zasažená. „Už teď? Copak ty tam se mnou nepojeďš? Proč??"

Mičky zavrtěl hlavou a vyhnul se jejímu pohledu. „Všichni mě tady znají," pronesl potom hluše a nesouvisle. Ohromeně se po něm podívala, ale vlastně se nepotřebovala na nic ptát. Upustila otěže na koňský krk a zoufale se vrhla Belovi do náruče. Sevřel ji pevně a popaměti našel její rty. Rozevřely se mu ochotně a vlaze, pokorné i vzdorovité současně. Sjela mu dlaněmi na šíji a přitáhla si ho k hrdlu. Hořce se pousmál té průhledné a o to zoufalejší Isti, a odtáhl se. Polaskal to hebké, hedvábné místo, jež mu tak

přehorlivě nabízela, svým drsným šelmím jazykem a jen v náznaku o ně škrtl zuby. Pak si ji násilím oddálil a zlíbal jí obě ruce až k loktům. Vzdychl a čelem se jí kratičce opřel o rameno. „Vrátilas ke mně radost,“ hlesl s hlavou sklopenou, takže mu sotva rozuměla. Vzápětí se zprudka napřímil a v ostré, nehybné tváři už se zas nezračilo vůbec nic.

„Už je čas,“ vyzval ji bez úsměvu. „Neboj se, počkám, dokud ti neotevřou bránu,“ dodal, když se setkal s jejíma očima. Nesmlouvavě se natáhl přes koňský krk a vložil jí Argenteovy otěže do dlaní. Nadechla se, jako by chtěla ještě něco říct, ale pak vzdorně trhla hlavou, stiskla zuby a pobídla hřebce do trysku.

Bela ustoupil do stínu převislého skaliska a bez hnutí zíral k mostu. I na tu dálku viděl, jak chvatně ho spouštějí dolů, jak jí otvírají bránu, jak se k ní sbíhají ze všech stran. Z čeledníku jak se k ní hrnou ženské a ze schodů běží paní Vesna se štíhlým ramenatým mládencem v patách. Jak k ní natahuje paže, aby jí pomohl ze sedla, už vidět nemusel. Stejně se z kopců zvedl vítr a naházel mu prach do očí... Obrátil se a pobodl Innu ostřeji, než si zasloužila. Ukřivděně vřískla a vyrazila z místa jako vlaštovička.

II

NAD PUSTOU ZEMÍ DRAČÍ DECH

Země se ponořila do zmatku; ze všech stran znělo pochmurné troubení rohů a stále naléhavěji duněl válečný zvon. Krajinou dusaly neuspořádané pěší hordy s obušky a kosami stejně jako jí spěchaly družiny rytířů na lesklých, vykrmených koních. Občas se cestou posekali mezi sebou, na stromech se zahoupalo pár oběšenců, tu a tam vyletěl k nebi dým z vypálené vesnice. Přesto se zdálo, že ani jedna ze znesvářených stran zatím ještě nijak zvlášť nechvátá do boje.

Sbírání hotovosti šlo pomalu a pan Marco stále tíživěji cítil, jak velmi při tom postrádá Michailovu přítomnost. S ním bylo všechno snazší. Teď byl pan Marco k smrti unaven a knížecí korouhve táhly do Curtea de Arges jen zvolna. Přesto se šťval až na sám pokraj sil, koně hnál od hradu k hradu, až se zdálo, že chce být všude osobně přítomen. Bůh zaplať alespoň za dobré zprávy, jako byla ta včerejší od pana Cristiana.

Na Malý Hrad se už skoro za tmy přihnala po zuby ozbrojená družina, provázející jeho nejmladší sestru Viku, již se právem obával nechat v Targovišti. Všechna okolní zboží, Bohu za to buď díky, zachovala věrnost Jeho Milosti Michailovi, vyřizoval zadýchaný posel. Bojaři z Dragodanu, Razvadu, Vacarești i ostatních lenních panství už odeslali své ozbrojence do Arges.

Pan Marco ulehčené kývl a spěchal zavolat ženské, aby se ujaly panny Viky. Co sem s pomocí Boží dovezl Andriu, je jich tady dost na to, aby se postaraly. I když, musel přiznat, se zdálo, že panna Vika nevypadá zvlášť vydešeně. Dívala se zpříma a dokonce se trochu usmívala. Pan Marco jí ten úsměv vrátil a rozpačitě si odkašlal. Je po čertech hezká, ta targovišťská panenka. S těma svýma bouřkově modrýma očima, příjemnou jasnou tvář a vlasy, svědými jako obilí, by tedy svého bratra nezapřela. Vlní se jí bezmála až k pasu a žádná sušinka to věru není. Boky má pěkně široké a oblé jako selka.

Přiběhly služebné a odvedly ji a za chvíli už sem z ženských komnat dolehl hlasitý hovor a smích. Smály se teď o to častěji, oč víc si potřebovaly dodat odvahy. Obvykle v tom vedla Mihaila...

Pan Marco musel potřást hlavou, kdykoli na to pomyslel. Andriu dovezl tenkrát hrůzou a zármutkem snad jen zpola živou. U každé tvrze, v každé vsi, kterou projížděli, úpěnlivě žádala, aby obětovali mši za Mihailinu spásu. Na nádvoří ji sundal z koně téměř bez vlády - Mihneu si už dávno ze sedla do sedla podávali jeho ozbrojenci. Nestačila se ale ani rozhlédnout, a už jí Mihaila visela kolem krku. Vzlykala a smála se jako hrdlička. Stal se zázrak? Snad. A jako každý zázrak byl zahalen tajemstvím. Jaký pan z Krašiny? Jací psi? žasla Mihaila. O čem to všichni mluví? Ano, někde na cestě jí nějací chlapi vzali Mihneu. A pak? Pak už nic. Jak se dostala na Malý Hrad? Dojela sama? Úplně sama neklidnou, zdivočelou zemí? Mihaila nepatrně uhnula pohledem. Ano, sama. Bůh ji provázel...

Sedivý hejtman vyrušil pana Marka ze zamyšlení. „Pohnuli se, ti čubčí syni,“ zabručel. „Došly zprávy, že se jich pěkných pár dalo na pochod.“

* * *

Houfce nového knížete, urozeného pana z Krašiny, se sbíraly na jeho zboží už hezký čas a dobrá polovina z nich - se svým nejvyšším pánem v čele - se právě vydávala na tažení ke Branu.

Cestou na ně nikdo nedotíral, i když raději táhli obrovskou oklikou přes Ploješť, aby se obloukem vyhnuli Curtea de Arges, na něž zatím nebyli připraveni. Blízko Sinaie uhnuli do hor, aby se nepřiblížili ani k Brašovu, a pak už postupovali těžce a pomalu neschůdnými stezkami, údolími a průsmyky až k řece.

V zatačce za brodem zůstali udiveně stát. Nikde se nehemžil zbrojný lid, nevlály korouhve, netyčily se čerstvě nasýpané valy. Ani na hradbách nestáli lučištníci, nebyly připraveny vrhače se smolou a balvany a odnikud se nenesl vztekly křik. Knížecí sídlo bylo pusté a mlčenlivé, a jeho brána zela dokořán.

Urozený pan z Krašiny zaskřípal zuby. I uvězněný a bezmocný ho ten sebranec bůhvíodkud znovu pokořil! Radu Krásný bouřil a soptil sám v sobě, tím víc, že v hloubi duše by se z toho měl spíš radovat. Vždyť co potěší víc než nepřítelův bezhlavý ústup bez boje? Co je opovrženihodnějšího než muž, co se horempádem a bez násilí vzdává, a skládá silnějšímu pod nohy kořist dřív, než se

o ni vůbec začne bojovat? Přesto se nemohl zbavit dojmu, že jeho kořist není kořistí o nic víc než ohryzaná kost, s odporem hozená pod stůl prašivému psovi.

Nenechali mu vůbec nic. Téměř jen holé stěny.

V prázdných stájích zbyla jen podupaná sláma a v chlévech pach hnoje, zapomenutá ohlávka a překoceně vědro. U studny na nádvoří honil vítr tam a zpátky červenou pentli z čísi suknice. Svíjela se po dláždění jako malý, zkrvavený had. I chodby a síně byly opuštěné. Co nestačili odvézt, radši zapálili. Tu a tam ještě v ohništích doutnaly zčernalé zbytky látek a prken z nábytku, stěny bez čalounů byly nahé a výsměšně z nich trčely jen prázdné háky po spěšně snímaných zbraních, jako černé žebravé prsty. Komnata za komnatou, všechno stejné. Prázdnota, zkáza a zmar. Jen jednu síň vyklidit nestačili. Nebo aspoň ne docela. U zdi se válelo pár překocených lavic, prázdná police na knihy a pergameny, a uprostřed vyřezávaný stůl se šesti zdobenými židlemi.

Pan Radu kopl do dveří a vstoupil. Meč hlučně odhodil na stůl a najednou nevěděl, co dál. Popošel k oknu a podíval se ven. Pak bezmyšlenkovitě přešel rukavicí po odštípnuté hraně police. Botou strčil do dalších dveří, které se s úslužným - ale možná spíš posměšným - zaskřípěním ochotně otevřely. Pán z Krašiny zůstal stát na prahu.

I na tuhle komnatu zapomněli. A nebo se ji nikdo neodvážil vyklidit... Ložnice knížete Bely byla netknutá, jako by se jí nic z okolního zmaru netýkalo, jako by i teď po letech každou chvíli očekávala příchod svého obyvatele. Psací pult natočený pod oknem tak, aby na něj co nejlépe dopadalo světlo, kůží pobité křeslo se zdobenými opěrkami v koutě a uprostřed majestátní lože z věky už zčernalého dřeva. Mistrně vyřezané podoby gryfů, gnómů a sylf shlížely z jeho mohutných sloupů, jako by měly každou chvíli ožít, zabřebentit, skočit a zasyčet Kolem dokola je ovíjely girlandy zkamenělých květů a v hlavách rozpínal křídla dračí erb.

Nový kníže přešlápl a couvl. Nejisté se ohlédl - byl sám. Jeho horda halasila kdesi ve východním křídle a pěší knechti tábořili dole u kláštera. Až sem se nesl jejich chechot a ryk. Nebyla tu živá duše, aby mohla spatřit jeho ponižující zbabělost. Měl by tu

zlořečenou komoru vypálit do základů. Sežehnout ohněm jako hnízdo hada. A nebo by spíš měl rozrazit dveře dokořán a vstoupit. Sekyrou utnout křídla draku, plášť hodit na křeslo a sám se rozvalit na posteli. Pak by si mohl dát donést víno, celý džbán, či ještě lépe celý sud, a s děvkami z podhradí se na tom strašném loži válet, dokud by všechny běsy z něho nevyhnal. Neudělal ani jedno, ani druhé. Ucouvl ještě o krok, pak o další, a aniž by byl sám mohl říct, proč to činí, ve spěchu za sebou zavřel na závoru a po úzkých schodech dolů téměř utíkal.

* * *

Cesty byly po nedávných deštích plné bláta, rozryté těžkými koly povozů a okovanými kopyty. Tam i zpět po nich táhlo tolik jízdních ozbrojenců, vyhnanců z vypálených vsí i bezhlavě utíkajících měšťanů s vrchovatě naloženými vozy, že osamělý jezdec v prostém koženém odění beze znaků se mezi vším tím zmatkem ztratil jako kapka v moři. Kus cesty za Malým Hradem sjel z pohodlné silnice a zamířil trochu výš k Ploješti. Ke Snagovu si sice zajede, ale zato se cestou vyhne Cazanešti.

V noci se znovu hustě rozpršelo; voda stékala po lesknoucích se plecích vrané klisny v klikatých potocích, a kdykoli potřásla hlavou, až kruhy udidel zazvonily, cákala jí z hřívý na všechny strany. Kopyta mlaskavě čvachtala v kalužích, kde se na větrem zčeřené hladině mihotavě odrážela přebíhající oblaka. Liják se k ránu změnil v mírný déšť a ten pak, jako by tím vším vyčerpал sám sebe, přešel do drobného, mlhovitého mrholení. Nebe nad zubatinou vzdálených lesů zrudlo a zřialovělo.

Městečko Amaru mělo zpola zatarasenou bránu, ale plachtami zakryté povozy a košatiny, naložené senem, cibulí, moukou, zkrátka vším, co se za kolovou hradbou dalo výhodně zpeněžit, vpouštěli ospalí vousatí strážníci alespoň jedním křídlem vrat. Jen občas píchli do nákladu halapartnou, a když se nic neozvalo, jen rozvážně pokynuli, že povolují jet dál. Širokému vozu z fošen dosud svítících novotou museli otevřít ještě o kousek víc. Vozka v novém zeleném plášti, klel a pobízěl pár grošatých tahounů bičem. Náklad pod tuhou, lojem napuštěnou plachtou vypadal tak důležitě, že za ním docela dobře mohl poklusávat jízdní doprovod...

Bela se držel za vozem tak dlouho, dokud na něho mohli strážní dohlédnout. Pak stočil Innu stranou, před první slušnou krčmou seskočil a pánovitě zabušil na vrata.

„Zůstanu u vás do večera,“ oznámil zostra zívajícímu krčmáři, který se s pomačkanou tváří zjevil na prahu a mhouřil do ranního šera oči jako slepé štěně. Poctivou minci však v letu drapl až příliš bděle a se zalíbením si ji nastrčil až k očím „Nepřeji si, aby mě do té doby kdokoli rušil,“ pokračoval Bela. „Tedy žádné bušení na dveře, žádné dotazování, nemám-li nějaká přání, žádné cloumání za kliku ani nic podobného. Nebudu-li spokojen, budeš litovat, žeš kdy žil. Zachováš-li se, jak nařizuju, máš u mě večer ještě třikrát tolik.“

„Jak pán poručí,“ klaněl se zpitomělý krčmář. „Jak si jen urozený pán ráčí přát. Dveří se ani nedotkneme. Ani peříčkem!“ Světem dnes táhnou prapodivní blázni, myslel si přitom, ale zaplaťbůh za ně, lehčeji si tolik peněz už dlouho nevydělá.

V těsné komoře, kam se s bídou vešel jen slamník a malá stolička, za sebou Bela pečlivě zastrčil závoru. Ne, nebylo to příliš moudré ani bezpečné. Přesto mu nezbylo než spolehnout na to, že krčmářova chamtivost zvítězí nad zvědavostí. U většiny příslušníků jeho cechu to tak alespoň zpravidla bývalo. Být sám, bezpečnější útočiště by jistě našel v hlubokých skalních průrvách, ve sklepeních dávno pobořených spálenišť či v propadlých hrobech při zdi zastrčených hřbitovů. To by však s sebou nesměl mít Innu. Bezmála tři lokte vysoká dlouhonohá vranka španělské krve, osamocená, uvázaná kdesi v pustině u cesty, nebyla zrovna tím, co by kdokoli mohl přehlédnout. Nechtěl-li se jí tedy lehkomyšlně vzdát, nezbylo mu, než stát se lehkomyšlnějším sám k sobě.

Odstrojil se jen zpola; svaly už ho téměř odmítaly poslouchat, vědomí zastíral stále hustší, neproniknutelnější stín. Mrazivá ztuhlost stoupala zvolna od beder vzhůru, svírala umírající tělo jako železný plát. *Taky tě, když jsi celý den v sedle, někdy tak hrozně bolí v zádech?* Škubl sebou a natáhl se do prázdna. Ten zářivý hlásek jako by mu zazněl těsně u ucha. Anebo přímo v hlavě. Chtěl po ní sáhnout, držet, dotýkat se jí, ale mysl i tělo byly už příliš těžké. Nehybné. Dnešní smrt, stejně jako tisíce malých smrtí, které přijdou po ní, aby ho zvečera zase propustily, už se ujala své nelítostné vlády. *Ted' už se mnou zůstaneš, pořád, vid'?*

Procitl prudce a znenadání. Nitrem jako by mu šlehl ohnivý bič. Každický nerv se v něm chvěl napětím, mysl byla jasná a ostrá. Doširoka otevřel oči a nadechl se. Dlouze, blaženě a zhluboka. Do chřípí mu vnikl pach plesnivé slámy a letité špíny zažrané do dřeva. Zespoda doléhal až sem vzrušený křik mnoha hlasů, nevěřicné hulákání, rány a dupot, ven na dvůr a zase zpět. Protáhl se a sestoupil dolů. Nikdo se po něm ani nepodíval, byla tam hlava na hlavě.

„Ať mé mor zadává a jazyk ať mi shnije!“ vyřvával právě kolohnát s pancířem na prsou a obouručákem, jaký by slušel spíš katu, opřeným špicí o zem. „Targoviště hoří a co má nohy, tak je horempádem bere na ramena!“

„Asi tak jako vy, hrdinové, ne?“ uplivil podsaditý zrzek a vyzývavě si založil ruce na prsou. Dva kumpáni hlučného obra ho drapli za kabátec, ale hřmotný chlap s kuší na rameně je hned zase trhal od sebe. „Nech je být, Vasile! Což jsi neslyšel? Co se asi tak dalo dělat?“

Bela rozrazil ozbrojence, co se tísnili rovnou pod schůdky, a rázně si zjednal cestu.

„Co se stalo? Co to tu vykládáte?“ vypálil tónem někoho, komu je třeba se zodpovídat „Kdože napadl Targoviště?“ Nedávalo mu to žádný smysl. Podle toho, co slyšel cestou, nechal Radu polovinu své hordy v Krašině. Že s druhou vytáhl na Bran se doslechl později. Od dvou přiopilých otroků, co litovali, že už se k němu nestačili přidat. Když je po tom rozhovoru opouštěl, přidávaly se k nim zrovna vrány, co do té doby krákoraly v poli... Táhl-li tedy na Bran, nemohl dost dobře vzít ztečí Targoviště.

„To je právě to!“ zařval kolohnát. „Čekali tam urozeného Radua, to se ví. Targoviště se takhle bránit nedá, palác uprostřed města a na rovině jako mlat, zvlášť když v něm zůstalo tak sotva půl korouhve. To by se neubránil ani sám svatý Georgij s nebeským plukem, to ví každé usmolené děcko,“ rozumoval a sápal se po korbelu, jak mu z toho vyschlo v krku. „Všechnu sílu stáhl pan kastelán do Curtea de Arges, a dobře udělal. Má rozum náš urozený pan Cristian, Targoviště obětovat musel. Nemá smysl nechat zbůhdarma porubat dobré vojáky, co jich bude ještě setsakra zapotřebí.“

V tu chvíli ztratil Bela trpělivost nadobro. „Přestaň už jednou žvanit, chlape!“ zařval a vztekle jím zacloumal. „Dozvíím se konečně, kdo vlastně dobyl Targoviště?“

Kolohnát nečekaně zkontl. Jako by se celý zmenšil a přikrčil. Zašilhal po prstech zatnutých na rameni jako dravčí spár, ale vykroutit se bůhvíproč neodvážil. „No právě,“ hlesl zkroušeně a nebývale tiše. „Urozený Basarab Tinar, a stačilo mu k tomu s bídou půl druhé korouhve,“ zakroutil hlavou, jako by se za to osobně omlouval.

Bela na něho zůstal ohromeně zírat. Hlavou mu bleskla vzpomínka na Michaila, na jejich zimní rozhovor na Branu. Chystal se tenkrát posílit posádky všech svých nejistých lenních tvrzí. Jak se zdálo, u pana Basaraba se zřejmě opozdil. Teď místo aby se Marco hnal oblehnout Krašinu, jak se nepochybně chystal, bude si muset pospíšit a postavit se Basarabovi v poli. Jeden lepší než druhý, ale Basarab je nebezpečnější protivník. Nezaslepuje ho tolik samolibost.

Bezmyšlenkovitě pustil náhle tak pokrotlého obra a přejel si dlaní tvář. Sedl si na lavici, kterou mu úslužně přistrčili, a nevidoucím pohledem přelétl přítomné. Natlačilo se jich sem mezitím tolik, že ti poslední se natahovali na špičky na dvoře.

„Tos ale neřekl ještě to nejdůležitější, hlupáku!“ obořil se na kolohnáta vousáč s kuší. „To o Jeho Milosti, dejž mu Pán Bůh sílu!“

Bela byl rázem znovu na nohou. „Co? Co je s knížetem?“

Kolohnát plaše couvl a bradatý kusovník nad ním jen zakroutil hlavou: „To máte tak, urozený pane, knechti z Malého Hradu povídali, že sedí, Pánbůh nás netrestej, v žaláři v Krašině,“ pověděl místo svého vyplašeného druha.

„Výměnou,“ hlesl Bela nedbaje na své posluchače a divoce si sevřel spánky v dlaních. „Panebože, on se mu nabídl za Mihneu!“

Vousáč se po něm poočku podíval. „To může být, urozený pane, ti knechti totiž ještě povídali, že mladý pán je i s Její Milostí a malou panenkou v pořádku na zboží pana Marka a jen Jeho Milost že je v zajetí.“

Najednou věděl, proč ho tak bolí na prsou a proč ta bolest stále sílí. Proč, když si mlčky razí cestu ven, zuřivě si tře pěstmi oči, jako by mu do nich nasypali pepře. Proč hrubě odstrkuje Innu,

zatímco ji tvrdýma, neurvalýma rukama sedlá a vztekle cloumá zápinkami postroje.

Protože ke Snagovu už zbývalo sotva pár hodin jízdy. Protože už bezmála cítil dech jezera. Už jen tak blízko bylo k Alexis...

Vyřítel se ven branou, kterou sem za svítání vstoupil, a silnici ke Snagovu nechal za zády. K ránu už měl kus cesty k Curtea de Arges za sebou.

Silnice k horám byla plná výmolů a kamení, za každou zatáčkou strmější a strmější. Po celé její šíři přecházela, pobíhala, posedávala a nevybíravě klela spousta vojáků. Netrpěliví poplašení koně se trhali na otěžích, jak se pokoušeli z té tlačence vycouvat. Zpátky to ovšem nešlo - v zádech je tísnil zástup těch, co nic zlého netuše pomalu dojížděli - a dopředu také ne. Tam jako obří nemotorný drak trčel těžký vůz, vzpříčený přes cestu s jedním kolem visícím nad propastí. Pobíhalo tam množství povykujících, vzájemně si překázejících a - jak se zdálo - poměrně bezradných ozbrojenců. Pokoušeli se vyprahnout podešžené tahouny, ale výsledkem bylo zatím jen to, že strachem pomatení koně pokaždé znovu jen ztřeštěně couvli, čímž vrchovatě naložený vůz i sebe samé zase o kousek přiblížili hrozící zkáze. Řev zesílil a do vyděšeného koňského ržání zazněl ohlušivý praskot fošen. I druhé kolo se ocitlo nad propastí.

Vůz se pomalu sklápěl, a jak se o něj stejně pomalu a nezadržitelně zdvíhala, strhávala zadky strachem šílených valachů k zemi. Konečně se s mohutným prásknutím rozlomila a obrovská koňská těla se v divokém tanci kopyt a rozervaných postraňků zřítla k zemi.

Bela sesedl a provedl Innu za sebou těsně po kraji silnice. Mezi neochotně uhýbajícími vojáky jich zahlédl pár s knížecími erby na odění. Tři měli kožené kabátce Michailových kopiníků, pár si jich navléklo železné pancíře a jeden či dva měli přes vlastní zbroj jen přehozené pláště s knížecími odznaky. Důležitější než okrádači mrtvol byl ale v této chvíli ten vůz. Tam a zpět kolem něj zuřivě dusal hřmotný chlap v těžké železné helmici. Pod nosem se mu ježil převislý šedý knír a jeho vzteklý řev byl slyšet daleko. Opočál postávalo pár knechtů s hejtmanskou korouhví s fialovou rúží pána z Krašiny. Ať bylo na tom nešťastném voze co chtělo,

nepochybně to pro ně bylo důležité. Bela se vytáhl do sedla a přiblížil se až k vozu, jako by chtěl jen obhlédnout situaci a nalézt nejlepší řešení. Svým způsobem to byla pravda.

„Zmiz odtud, chlape, než...“ rozeřval se na něho jeden z překážejících ozbrojenců, ale cosi jako by mu vrazilo slova zpět do krku. „Chci říct, ještě bys tady mohl přijít k úrazu, pane,“ zablekotal vyjeveně. Bela si ho nevšímal. Na přelomené oji teď visel dobrý tučet chlapů a dvakrát tolik jich nalezlo nahoru, aby svou tíhou náklad převážili. Viseli na klanících a nohama kopali do země. Předtím zřejmě kohosi napadlo zarazit pod kola dlouhou kládu, která teď tenkým koncem trčela daleko ven. Dobrý nápad. Bela pobídl Innu a kývl na chlapy, aby mu ji pomohli zavést až ke kládě. Pružný konec dřeva zasunul, co to šlo, pod stranici sedla i pod třmenový řemen, a přesvědčil se, zda drží dostatečně pevně na to, co zamýšlel, a dostatečně málo na to, aby nestrhl Innu pak s sebou.

„Zatraceně, co tam s tou kobyloou vyvádíš?“ rozeřval se k němu kníratý hejtman. „Kdo vůbec, chlape, jseš, že se do toho pleteš?“ Rozhazoval zuřivě rukama a netvářil se nijak přívětivě. Bela v sedle jen pokrčil rameny. „Před chvílí jsem vás dohonil,“ odpověděl po pravdě. „A že mě neznáš, tomu nevěřím. Přinejmenším už jsi o mně slyšel. Nejednou,“ dodal zamračeně. Hejtman svraštil křovinatá obočí. Jméno si nevybavil ani za nic, ale teď se mu ten dlouhán opravdu zdál trochu povědomý. Musí to být už dávno, ale někde už ho opravdu viděl. Kde to jen mohlo...? Na pátrání v paměti ale nebyl čas.

Na smyku, odstaveném na protější straně silničky, sebou divoce zasmítal polomrtvý, ve špinavých hadrech zafačovaný muž. Zběsile zamával rukama, a kdyby ho nepoutaly zauzlované řemeny, byl by se skutálel na cestu. Přestože řval a sípěl už jakou dobu, blouznění raněného nikdo nevěnoval pozornost.

„To je on! To... je... ten chlap...! Ten ďábel!“ vyrážel stále dokola a zčernalá tvář s rudými, do masa vyžranými popáleninami, se mu u toho kroutila bezvýsledným úsilím.

„Drž hubu, starý,“ obořil se na něho kdosi rozmrzele. „Nevolej ďábla, i bez toho si tě brzo vezme.“

„Co říká?“ zařval nerudný hejtman, jehož cosi, cosi nepostřehnutelného v tom strašném hlase přimělo zbystřit pozornost. Sehnul se níž.

„To je on...“ chrčel popálený. „Ten netvor, co zapálil tu... a zabil... stráže roztrhal na... kusy...!“

Narovnal se zbrunátnělý a bez dechu. Ovšem, přesně tohle mu povíдали! Vysoký chlap v koženém odění na černé španělské klisně! Pro vycvičené zabijáky, jakými byli Fedoš s Mironem, to měla být hračka. Dostihnout toho chlapa a někde v temném koutě mu pěkně v tichosti vrazit dýku pod žebra. Přesto se nevrátil ani jeden, a ti, které nakvašeně poslal za nimi v domnění, že po snadném úkolu zas někde chlastají do němoty, přijeli na smrt bledí a vyděšení. Dorazili prý, právě když jejich dva druhy pohřbívali. Tedy - pokud byl pro chvatné svržení do narychlo vykopané jámy pohřeb tím správným slovem. Tolik, aby jim zapomněli svázat nohy a srdce prorazit dubovým kulem, ale prý přece jen nespěchali. Miron měl ruku vyrvanou z kloubu a ve tváři výraz tak nepopsatelné bolesti a děsu, že mu ji radši zakryli hadrem. Fedoš měl hrdlo rozervané na kusy a v obličejí, jenž se proměnil ve slizkou rudou jámu plnou úlomků kostí a sedlé krve, se logicky nezračilo vůbec nic.

Hejtman se zplna hrdla rozeřval.

Pozdě.

„Převažte ten vůz ještě větší silou,“ rozkázal Bela, jako by mu předali velení. „Víc mužů! Ještě sem.“ Počkal, až se jich nahoru vyškrábe ještě víc. Potom pobídl Innu ze všech sil. Na opačnou stranu, než čekali. Kláda se jako nestvůrná páka vzpříčila, zaskřípěla a trhnutím převážila vůz do propasti. Stranice sedla se odervalá, třmenový řemen praskl jako vystřelený, ale vůz s nákladem nově vykovanych zbraní, těžkých kuší a hlavně pořádně těžké pokladnice se i s množstvím řvoucích ozbrojenců roztříštil dole o skály.

„Na něho! Chopte se ho!“ řval hejtman, až se zalykal, ale v tom strašném úleku a zmatku, se nikdo tak rychle k činu nevzchopil.

Skoro nikdo.

Bela pobodl Innu tvrdě kupředu, a než se rozběsněný hejtman stačil vzpamatovat, strašlivou silou si ho trhnutím zdvihl k sobě. Ti,

co mezitím tasili, zase váhavě a nerozhodně sklonili zbraně, předklonění jako tupí, nerozhodní býci zastavení v rozběhu.

„Pozdravujte svého pána,“ zasmál se Bela, „protože tenhle už mu toho asi moc nevyřídí.“ Prohnul ho dozadu přes sedlo a rukou obtočenou plátnem urvaným z vlastní košile mu vypáčil čelisti. Prasklo to a povolilo. Pěst mu vrazil až do krku a táhl. I pár tvrdých zabíjáků načrtlo chvatně kříž, když zaslechli ten řev. Z dokořán otevřené huby, groteskně se klátící jako čelist pochroumaného panáka, se vyvalil rudý a slizký proud, a něco krvavého, pokrouceného jako had s odporným plesknutím dopadlo na silnici. Vzápětí se tam s rachotem zřítily i skučící hromada, která bez sebe bolestí a hrůzou hrabala nohama v prachu.

Vzpamatovali se příliš pozdě, aby mělo smysl tasit meč. Španělka toho ďábla byla po čertech rychlá... Jen pár nerozhodnějších sáhlo po luku a pár se jich, přes všechnu hrůzu, drápalo do sedel.

Nazdařbůh vypuštěný šíp ho škrábl na paži. Jen zlehka, skoro to neucítil. Uprostřed cesty se rychle rozkročil a zapřel druhý střelec. Obrovitý chlap s těžkou německou kuší, takovou, co se natahuje jen v železných rukavicích, jinak by její strašný tah přefezal střelci šlachy jako máslo. Chvilí lhostejně mířil, pak střela sykla a vyletěla.

Strašlivý úder ho srazil klisně na krk. Bylo to, jako by mu do boku vši silou narazili beranidlem Tupá, ochromující rána. Mezi žebrem a kyčlí. Bolest vyšlehla až po chvíli. Pronikavá, děsná a ohnivá. Inna klopýtla, vyděšená nezvyklou vahou na krku a náhlou bezmocí svého jezdce, ale napjala všechny svaly, aby nesklouzl dolů, a pádila ze všech sil. Před očima mu běsnila fialová kola, svíjela se černá nicota. Vší silou bojoval s touhou zatáhnout za otěže, zřítit se dolů, zavřít oči a nebýt. Za sebou však příliš zřetelně slyšel trysk koní. Řinčení zbroje a těžký dech.

Vzpamatoval se natolik, že zase dokázal Innu vést. S pěsti zatnutou v boku, rudou a kluzkou od krve, řídil ji jen koleny a v levačce sebranými otěžemi. Donutil ji téměř po zadku sklouznout ze stráně, skočit z cesty a krkolomnými stezičkami, na nichž si odřela spěnky a hlezna o kamení a kořeny, spíš sjet než seběhnout až dolů. Korytem řeky ji pak hnal, dokud se kamenitá říčka nerozlila v brod a před ním neblýskla světla Curtea de Arges.

V tmavých, křivolakých městských uličkách se unavený jezdec ztratí beze stopy...

Nemotorně, se zatnutými zuby sklouzl se sedla, vlastně se spíš jen ztěžka sesunul po koňském boku, ale neudržel se na nohou. S koleny pod bradou se vmáčkl do stínu při zdi a čekal, až popadne dech. Leknutím zvedl hlavu a napjatý, rozechvělý se chytil koňského poprsníku. Kdyby bylo třeba rychle vstát... Ale klusající kopyta kdesi za rohem už dozněla a ztišily se i hrubé, nesrozumitelné hlasy. Možná to byl někdo docela jiný, ale možná že taky ne. Rozhodně ale ještě nezačali pročesávat všechny zapadlé uličky.

S námahou se vyškrábal na nohy, ale snad bylo lepší se plahočit pěšky, než se pokoušet vydrápat se do sedla. Zvláště bez jednoho třmene a s ohněm zažírajícím se do masa.

Tam vzadu, na svahu obráceném k horám, svítilo a plálo tisíce pochodní. Teple se tam svíjely vysoké ohně mezi stany, plamínky se - jak strážce v Markově ležení přecházely tam a sem - proplétaly a přeskupovaly jako bludičky. Srdce se mu rozbušilo jen tou myšlenkou: že by zamířil tam. Nerozhodně se ohlédl. I v té tmě viděl na opačné straně siluetu věže svatého Michala a pod ním střechy knížecího paláce, až na starého kastelána a pár vojáků teď jistě opuštěného, osvětlené železnými koši doutnajícího uhlí.

Do chrípí ho uhodil horký pach smoly a čoudu z pochodní. Koňský pot, kůže a železo. Vyjeli klusem docela blízko. Sotva stačil strčit Innu zadkem do průjezdu a sám se vmáčknout za sloup vrat. Visela na jednom pantu, a skýtala tak docela dobrou skrýš. Nebyli to oni. Tihle měli pláště lemované kožešinou a na prsních plátech znak pana z Hrádku. Orlici na skalisku. Hlasitě se mezi sebou bavili.

„Svatá pravda, urozený pane, právě jak říkáš,“ smál se mládenec s mečem po seversku přehozeným přes záda.

„No to bych řekl, že mám pravdu!“ zabouřil jezdec na vysokém grošáku a se smíchem se ohlédl po svém doprovodu. Zdvížená pochodeň na okamžik ozářila šedivější kudrnaté vlasy s čapkou posunutou do týla, husté obočí ve tváři poznamenané vráskami a stejně kučeravou bradku.

Marco...! vydechl Bela bezděky, ale hlas v něm odumřel dřív, než stačil nabrat dech. Vzpomínky se mu vrátily náhle a nečekanou silou. Mladý Marco, začouzený ve tváři jako belzebub, s mečem nad hlavou v sedle, v ryku bitvy... S nohama požitkářsky nataženýma k ohni a s objemným korbelem na klíně... S věčným houfem chichotajících se panen, jimž své smělé lichotky našeptává rovnou do oušek... S kudrnatou černou hlavou vstrčenou mezi dvě plavé dvojčat Langleyových... Michail se s ním rád smál, jeho bratr Nicolas se stejně vášnivě přel o cokoli... Vzpomínky na živé s sebou přivedly své mrtvé a z mlh se vynořily všechny dávno oplakané stíny.

Když znovu zvedl hlavu, byli už dávno pryč. Přejeli.

Zasténal, ale nebylo to jen bolestí z rány. Křeč v břiše zesílila a zaútočila s novou prudkostí. Jeho vlastní, studená a štiplavě páchnoucí krev, vytékala z rány už příliš dlouho. Dost dlouho na to, aby poslední kořist už dávno přišla nazmar. Bylo mu, jako by od chvíle, kdy se naposledy nasytil, uplynuly už věky. Zároveň mu však bylo jasné, že v tomhle stavu nestrhne k zemi ani stoletou žebračku. S rukama na břiše se zkroutil na dláždění. Čas přestal mít význam. Nevěděl, kolik ho uplynulo.

Ucítil ji a zachytil kroky, ale jen zakňučel bezmocí. Tělo měl jako z ledu, mrtvé a bezvládné. Ani kdyby prošla těsně kolem něho, nedokázal by se skokem vymrstit a silou ji přirazit ke zdi. Bůhví jestli by ji vůbec dokázal udržet.

„Co je ti? Jsi raněn? Co se ti stalo, pane?“

S námahou otevřel oči a v mlhách před sebou zachytil tvář. Mladou, soucitnou, starostlivou. Hladkou tvář v černobílém řeholním zavití, s velkým dřevěným křížem houpajícím se pod krkem. „Mohu ti nějak pomoci?“ dotazovala se lítostivě jeptiška. „Co říkáš?“ sklonila se níž, když zaslechla, že se pokouší cosi zašeptat. „Cože? Pít? Počkej, hned... pomůžu ti.“ Zaklesla si jednu jeho paži kolem krku, aby ho mohla nadzdvihnout. Sám by to už asi nedokázal. I tak by nejspíš měl potíže ji udržet, kdyby mu hrůzou doslova nezmrtněla a nezledověla v náručí. V zkamenělé tváři bez výrazu zběsile těkaly jenom oči a z bílých rtů unikal zoufalý, nepřírozeně tichý, monotónní a neúčinný žalozpěv.

„Ježíši... Ježíši Maria... Ježíši...“

Pustil ji, dokud jí srdce ještě bilo. Uložil ji na bok a přemohl nesnesitelné pokušení vrhnout se k ní ještě jednou a pít dál. Dlouho a do úplného nasycení. Místo toho se sklonil a přesvědčil se, že dýchá. Vytáhl se do sedla - potupně ze sloupku vrat - a zaposlouchal se. Odkudsi k němu dolehl ryk hospody. Pak ticho. A pak kopyta. Tak osm deset koní. Tentokrát z opačné strany. Jeli rychle.

Stačil jen zahlédnout Michailův erb na plášti otrhaného otropy, co ho na bitevním poli nepochybně svlékl z mrtvoly, a Inna už letěla tryskem.

„Tamhle je! Za ním! Čerta, čum na cestu! Sakra, tref ještě mě, zhovadilče!“ Uličkou hvízdal šíp, ale neškodně se odrazil od roubení. Druhý, třetí...

Kam se to vlastně podvědomě řítí, pochopil, teprve když strhl klisnu kolem hradby. Valy knížecího paláce se táhnou dodaleka a malou branku úplně vzadu hlídávala vždycky jen smečka psů. Obrovské pyrenejské dogy, co je tak milovala Alexis...

Vykopl petlici a vtáhl Innu za sebou. Nejdřív se vzpouzela sklonit hlavu tak nízko k zemi, ale nakonec ho následovala bez protestů.

Polehanou trávou se rozletěly stíny... S mordami u země, ušima staženými a světlékujícíma očima. Sykl na ně a zahvízdal. Dřepl si k zemi a nastavil jim dlaně. Očichali ho a odskočili. Prohlíželi si ho na stranu nachýlenými hlavami, z řasnatých dam jim odkapávaly sliny. Podrbal přátelsky hladké hřbety a trochu poděšenou Innu uvázal u stromu. Úplně vzadu.

Držel se ve stínu blízko zdí, ale než přeběhl ke kostelu, nespátřil ani živou duši. Všude bylo ticho a tma. Dávala si načas. Pomalu poklízela v kostele i v sakristii, až už opravdu, ani při nejlepší vůli nezbyvalo nic dalšího udělat. S povzdechem se tedy vydala k východu, zhášejející cestou všechny svíce. Každý plamínek si nejdřív tiše vzdychl a pak se divoce zasmíтал jako malá vzdorovitá dušička, než rudě zažhnul a zhasl docela. Až se otrásla a najednou měla skoro naspěch. Jen u toho obrazu se ještě zastavila.

Mistr Mikolaj tenkrát pokryl obrovskou malbou celou stěnu, ještě do mokré omítky to maloval, a Zorana z něho téměř nedokázala spustit oči. Taky to byla jediná doba, kdy kostel

knížecího paláce nebyl v tak dokonalém pořádku jako jindy a nějaké to smítko na podlahách či lavicích by se tenkrát bylo jistě našlo. Ale cožpak si mohla pomoci? A zvlášť potom, co mistr domaloval hlavní výjev se svatým Michalem a v zástupu kolem světce mu pod rukama začala vyrůstat jiná tvář?

Zoraná rezignovaně vzdychla a poslední svíčku nechala zapálenou. Mohla by se dívat celé věky. Když sem Jeho Milost Bela občas zajížděl, bývalo to jako nahlédnutí do ráje. Hodiny vydržela někde vskrytu postávat, jen aby ho letmo zahlédla aspoň zpovzdálí. A trásla se nedočkavostí, kdy s ní promluví. Našel si k tomu čas téměř vždycky, a ona si pokaždé jako zázrakem rázem přestala připadat tlustá, šeredná a hloupá. Muselo v tom být nějaké kouzlo, protože nikdy jindy se to nestávalo. Její buclatá postava, nečistá pleť a příliš malá ústa v široké těstovité tváři jí žádné iluze o vlastní kráse neponechávaly. Jenomže on se na ni díval vždycky zpřímá a mluvil s ní jako s někým, koho nepokládá za hlupáka. To jí stačilo.

Poprvé se chtěl jen ujistit, že nanejdůležitější přání, které před smrtí vyslovil její otec - aby správu kostela, obrazů a soch po něm převzala jeho dcera - si zaslouží být splněno. Skončili tenkrát v horlivé debatě u stolu zaplněného kresbami a iluminacemi, a kníže odjížděl ujištěn, že kostel v Curtea de Arges tím neobvyklým rozhodnutím nijak neutrpí. Spíše naopak. Podruhé jí dal poslat návrh sošky k postrannímu oltáři, a sám se při nejbližší příležitosti přišel osobně pozeptat, jak se jí práce mladého benátského mistra líbí. A potom zašel jen tak posedět, u pohárku uherského vína, které schraňovala v přístěnku jako oko v hlavě jedině a pouze pro tyto převzácené příležitosti. Někdy ani moc nemluvil, jen si s očima líně přivřenýma hověl v křesle, zatímco oheň spiklenecky syčel a za oknem spolu stály ticho a tma.

Mistr Mikolaj ho vymaloval v tmavorudém kabátci olemovaném sobolinou, s řetězem s rubíny kolem krku a s rukou na hlavici knížecího meče. Vpravdě mistrovsky vystihl hrdě zdviženou linku ramen, silné a štíhlé prsty, i ostrou, zamyšlenou tvář. Jen oči se mu trochu nepovedly. Namaloval je prostě tmavošedé. Jenže to mu mohla jen těžko vyčítat. Žádný smrtelník nedokáže dát portrétu oči, které jsou za noci černočerné jako bezměsíčná hlubina, zatímco jindy by člověk přísahal, že jsou temně zelené jako

fagarašské lesy. Za soumraku blýskaly indigovou modří, kdežto v slunci bývaly sytě hnědé jako vlhká rozoraná hlína v poli, se zlatým proužkem svítání nad obzorem

Sykla, jak ji dohořívající oharek svíčky štípl do prstů. Obraz se utopil ve tmě. Ještěže se tady vyzná i se zavřenýma očima. Přede dveřmi se zastavila. Do opuštěné komůrky vzadu za kostelem se jí ani dost málo nechtělo. Podívá se ještě ke správce ženě, rozhodla nakonec. Je už stará a poslední dobou už jí ani zdraví neslouží. Určitě ještě nespí a bude ráda. Přehodila si vlhák přes hlavu a už se chystala rozběhnout přes nádvoří, když se v ní srdce zastavilo leknutím. Od hlavní brány se ozýval třesk kopyt, mlácení do vrat a řev. V okolním tichu to znělo, jako by se na zem řítily nebesa.

„Otevřete ksakru, drnohryzi zatracení, nebo budou padat hlavy!“ hulákal kdosi za vraty a tiskal do nich něčím železným a těžkým. „Jsme jízda Jeho Milosti Michaila a máme právo...“ Zbytek zanikl v přívalu dalších ran. Musel jich tam být celý houf. Zorana couvla ke zdi kostela a při všem strachu zvědavě vyhlížela za sloupem. Dole se zažíhaly pochodně, kdosi přivolával psy, kteří se bláznivě rozštěkali, tmou se rozlehl dupot běžících kroků. Z dálky zaslechla hlas pana správce, zněl odmítavě, ale tak slabě a unaveně, že neslyšela, co jim povídá. Zato ten druhý řval tak, že mu rozuměla, jako by stál hned vedle ní.

„Kde je ten chlap? Pustili jste ho dovnitř a to vám přijde draho!“ povykoval. Pravděpodobně mu vysvětlovali, že se mýlí, že za hradbu nevpustili živou duši, a někdo pootevřel bránu, aby nemuseli tak řvát. Ti venku se nejspíš něčím prokázali, protože tón pana správce se rázem proměnil. Přesto však nepřestával neurvalé noční příchozí ujišťovat, že brána je už od soumraku zatarasena a dovnitř že neproklouzla ani myš.

„Uhněte!“ zahulákal ten venku. „O tom se přesvědčíme sami. Nejsme slepí a viděli jsme ho zahýbat rovnou sem. Máme své rozkazy!“ S rachotem se vříteli dovnitř a hned začali povykovat povely. Pochodně nad hlavami ozářily celý dvůr. Zorana couvla a při zdi se odplížila dozadu. Nijak zvlášť se jich nebála, jen jim zrovna netoužila zkřížit cestu. Jen milý Bůh ví, o čem to mluví a koho hledají. Závoru na dveřích do komory si otevřela poslepu a

skloněna proklouzla do chodbičky. Kde jenom nechala svícen? Nejspíš na stole.

„Zorynko...?“

Zkameněla a svazek klíčů jí vypadl na podlahu. Stála tam ve tmě bez hnutí a zaťaté pěsti si tiskla k srdci. Ten hlas! Poznala by ho mezi tisíci. Mezi anděly v ráji stejně jako ve žhoucí jámě pekelné. Taky jí tak nikdo jiný neříkal. Ze všech lidí jen on. Potíž byla jen v jediném. Nemohl tady být. Už nikdy. Byl mrtvý.

Vlad Bela, Regnator Transylvaniae, requiescat in pace...

„Neboj se, Zorynko, nejsem duch,“ zašeptal tak rychle, jako by jí četl myšlenky. „Nezačni křičet, prosím tě, všechno ti řeknu. Smím rozsvítit?“ zeptal se potom s nebývalou pokorou. Takového ho neznala. Ucítila zavlnění vzduchu, jak se kolem ní protáhl, a pak měkké zašustění látky. Klepnutí křesadla a posunutí svícnu. Lehký krok. Pohyboval se v naprosté tmě s jistotou nočního tvora. Ten svícen nestál na stole, byl až vzadu na polici, kam ho nejspíš v zamyšlení odložila. Musel ho tedy vidět, jinak by ho jakživ nenašel... Vykřesal plamínek a otočil se. Nešel k ní, na to se příliš bál, aby ji nevyděsil.

„Milosti,“ vydechla Zorana a v ohromení klesla na kolena, aby mu políbila ruku jako dřív. Nedovolil jí to, ale ať už se věci měly jakkoli, byl nade všechny pochybnosti živý. „To hledají tebe, Milosti! Proč?“ vyděsila se, když se jí konečně všechno spojilo. Přesto jako by nechápala vůbec nic. „Říkali přece, že jsou knížecí. Měli erby...“

„To měli,“ ušklíbl se Bela. „Ale jen proto, že jsou to zplozenci pekla a okradači mrtvol. Nějak jsme se po cestě nepohodli a já je podcenil. Nečekal jsem, že budou tolik vytrvalí.“ Přešel ke křeslu a opatrně, ztěžka se do něho spustil. Tak, aby se neopřel plnou vahou. „A nečekal jsem ani, že jejich střelec na takovou dálku trefí. Moje chyba,“ dodal s pokřiveným úsměvem, ale to už mu Zorana klečela u nohou.

„Oni tě poranili, Milosti?“ Oči jí v široké bledé tváři plavaly jako dvě rozpité černé skvrny. „Jsi zraněný?“

Beze slova se nadzdvihl a naznačil jí, aby mu pomohla ze zbroje a z košile. Udělala to, jak nejšetněji mohla, a když ho opatrně vysvlékala, uvědomila si, že je to vůbec prvně, co se ho

dotýká. Kůži měl chladnou a svaly jako dlouhé houžve Inoucí ke kostem.

Zrychlil se jí z toho dech, ale ruce zůstaly kupodivu klidné. Lehké a rozhodné. Jen když spatřila tu ránu, hlubokou a plnou sedlé krve, hlasitě vydechla leknutím. Vzadu byla už skoro černá a vpředu, nad bokem, kde střela zase vyšla ven, napuchlá, s rudými roztrepenými okraji. Šrám nad loktem byl proti tomu snadná záležitost Smíchala hustý odvar bylin, hlavně arniku a vílí vlasy, a do kouřící tekutiny namočila kus plátna. Její podivný host mlčel, ale pololeže v křesle ji utkvěle sledoval očima. Konečně byla se vším hotova.

„Polož se, Milosti,“ požádala zajímavě a ve smrtelných rozpacích. Jediné lože v komoře bylo její vlastní, ale jen těžko by to šlo udělat jinak. Poslechl bez mrknutí, jako by si jejího zmatku ani nepovšiml. Natáhl se na bok a oběma rukama se pevně chytil čela postele. Napjal svaly a očima jí naznačil, že je připraven. Kousla se do rtů, jako by čekala, že jeho bolest přejde na ni, ale odvarem napuštěný smotek vsunula do rány rozhodně a nesmlouvavě. Slyšela, jak se hlasitě nadechuje, skřípe zuby a polyká, a cítila křečovitě napětí jeho těla. Upustila zakrvácený hadřík na podlahu a vzala další. Tlumeně zasténal a zabořil si tvář do ohbí lokte. Uleknuté se po něm podívala.

„Neboj se...“ procedil skrz zuby zadýchaně. „Nezačnu křičet, ani neomdlím. Bohužel. Pokračuj.“

Konečně byla rána čistá a Zorana utáhla poslední uzlík na obvazu. „Je to hluboké, Milosti,“ hlesla s odvrácenýma očima. „Možná by měl spíš ranhojič... Ve městě je ještě magistr Sotto, vždyť víš, ten Florent'an -“

„Ne!“ utnul ji rázně a opřel se o lokty. „Udělalas, cos mohla, bude to muset stačit. Nechci, aby mě tady viděli. Zatím,“ vysvětlil chabě vzápětí. To když si všiml, jak se na něho dívá. Teď, když bylo všechno hotovo, nemohla nemyslet na to ostatní. Přišel přece jen jako přízrak navracející se z hrobu? Bloudivý mrtvý, jehož nepřijala zem? A nebo se stal zázrak z vůle Boží? Buď to vyslovila hlasitě, nebo v ní četl jako v knize.

„Nemyslím,“ vzdychl s posmutnělým úsměvem Ležel teď naznak s loktem přes oči. „I když, co my víme o podobě zázraků?“

Někdy je těžké je rozeznat od prokletí,“ prohodil tiše spíš pro sebe než pro ni.

Odvrátila se raději k oknu a na škvírku ho otevřela. Venku už bylo ticho, jen od studny se nesly vzrušené dohady. Ti strašní chlapi snad už odtáhli, aniž je napadlo prohledávat komoru kostelnice. Zaplať Bůh.

„Pojď ke mně,“ ozvalo se tiše z lůžka. „Sedni si a povídej mi jako dřív. Dali jste malovat nové obrazy? Nebo máš zase nějaké pěkné pergameny? Pamatuju si na ty s rytířskými bájemi, měly tak zvláště svítivé barvy. Jako z perleti... Neproдалas je ještě?“ S úsměvem zavrtěla hlavou a usedla na krajíček postele. Hned ale zase zmateně vyskočila a s nesrozumitelnými omluvami se vrhla do přístěnku. Džbán jí v tom spěchu málem vypadl z rukou. Nesměle se ho dotkla na rameni.

„Napij se, Milosti, to tě posílí. Je dobré. Z Uher.“ Přidržela mu pohárek u rtů, ale nepřijal ho. Posadil se a jemně jí ruku zas odsunul. Nadechl se, jako by chtěl něco říct, ale pak jen mlčky zavrtěl hlavou. „Můžu ho svařit. S medem a s kořením,“ nabízela Zorana přechoťně. „A nebo bys chtěl jen trochu vody? Skočím pro čerstvou ke studni.“

„Ne, díky, jsi hodná,“ přerušil ji snad až příliš zprudka. „Nenos nic.“

Užasle se na něj podívala, ale pak jen beze slova kývla. Jak si přeje. Vzal ji za ruku a stáhl ji k sobě. Svíčka dohořela, seděli ve tmě a mlčeli. Jeho stisk byl chvílemi tvrdý a bolestivý, ale chvílemi zase ochaboval docela. Tmu vystřídalo šedomodré jarní svítání.

Trhl sebou a napřímil se. Zdálo se, že se hýbe s nesmírnou námahou, že ze sebe jen ztěžka dokáže vypravit slova. Nejdřív mu nerozuměla. Chápala jen, že ji o cosi žádá. Naléhavě. Naklonila se k němu blíž.

„Zkus mě... udržet vzhůru...“ vyřázel trhaným šepotem „Jakkoli... Mluv na mě. Dotýkej se mě. Jenom mě... nenech spát.“

Nechápala, proč se tak zoufale brání spánku, který by mu podle jejího názoru udělal jen dobře, ale přesto byla odhodlána mu vyhovět. Nepomáhalo to. Se vzrůstajícím děsem si všimla, jak se mu kalí oči - můj Bože, jako mrtvému! - jak jeho tělo chladne a kamení. Najednou se to vůbec nepodobalo usínání.

„Milosti!“ vykřikla a v hrůze jím divoce zacloumala. „Milosti, co je to s tebou? Můj Bože, neumírej!“

S nesmírnou námahou nepatrně pozvedl hlavu. Jazyk i čelist už měl jako z kamene a sotva už ze sebe vydal hlas. Nevěřila svým uším, ale dokázal to říct znova. Vztekla a panovačně.

„Poroučím ti to! Uhoď mě! Silou. Víc!“

Zavřela oči a rozpráhla se. Bylo to jako udeřit kamennou sochu. Ani se nehnul.

„Ne... nejde...“ zachraptěl nesrozumitelně. „Nesmíš... bát. Já... věř... zas po setmění.“ Nedávalo to žádný smysl. Nevěděla, co počít „Neumírám!“ vyslovil s nečekanou zřetelností, než jeho tělo ztuhlo docela a z očí se vytratil život.

Nevěděla, jak dlouho tam tak bez hnutí seděla. Modlila se a oběma pažemi si objímala ramena. Neumírám, řekl, a přece byl mrtvý. Nebo ne? Sebrala všechnu odvalu, aby se nad něho naklonila, ale rty nezvlínil ani sebemenší náznak dechu, oči zůstaly strnule otevřené a srdce leželo v nehybné hrudi jako kus ledu. Neumírám...

Namočila konečky prstů v kropence u dveří a přežehkala se. Pak váhavě i jeho. Vlhkými, roztřesenými prsty se dotkla studeného čela, ramen a hrudi, ale nestalo se nic. Nic z toho, čeho se obávala, ale také nic z toho, v co snad doufala. Vůbec nic. Dál ležel ve své nepohodlné poloze, v níž uprostřed svého marného boje ustrnul, zhroucený na bok, s jednou rukou křečovitě napřaženou do prázdna a druhou krkolomně vyvrácenou za hlavou. Plakala a modlila se, pobíhala ode zdi ke zdi a pro sebe šeptem vyrážela zmatená slůvka, divné litanie. Na rány na dveře a starostlivý hlas správcovy hospodyně však dokázala svým obvyklým hlasem odpovědět, že ne, nic se neděje, všechno v pořádku. Nic nepotřebuje, nic jí není, jenom ji rozbolela hlava, a tak neotvírá, neustrojila se...

Čas jako by se nekonečně táhl i cválal tryskem, jako v obluzení, které přináší horečka. Sněs se soumrak v okamžení, nebo to trvalo celá léta? Nevěděla.

Pohnul se a slabě zavzdychal. Vmžiku byla na kolenou u postele a jako beze smyslů si tiskla jeho ruku k uslzené tváři. Prsty už začínaly být vláčné, i když ledový chlad z nich ještě nevypřchal. Pomalu se posadil a zamyšleně se na ni díval.

„Tak teď už víš, co se ze mě stalo,“ usmál se posmutněle. „Víš, jak se takovému tvorů říká?“

Zavrtěla hlavou a vtiskla mu na hřbet ruky políbení. „Nic nevím,“ vydechla vysíleně. „Nic, Milosti, jen to, žeš hluboce a dlouho spal. Nic víc.“

Mlčky pokýval hlavou a pak pomalu vzal její tvář do dlaní. „Přála sis někdy, abych tě líbal?“ zeptal se jí s ústy tak těsně u jejích. „Tak řekni, přála sis to?“

Zírala na něho jako uhranutá. „Každý den! Každý den, co jsem žila!“ vyrazila jako proti své vůli.

Rozevřel jí rty téměř něžně. Zaklonil jí hlavu a donutil ji, aby mu odpovéděla. Jako by nacházel zvláštní potěšení v té trýzni, jako by ho plnilo zvrácenou rozkoší trápit ji - a s ní v sobě toho krvelačného tvora. Ukazovat mu, co má na dosah, a rdousit ho přitom na řetězu jemnosti a něhy. Stáhl jí nevzhlednou loktuši z hlavy a prohrábl řídké matně hnědé prameny. Zachvěla se, jako by na chvíli uvěřila, že je krásná. Pustil ji stejně náhle jako ji k sobě přitiskl. Skoro ji od sebe odstrčil. Oči měl najednou ostré jako břit meče. Kruté, blyskotavé a studené.

„Už je čas,“ řekl tvrdě. „Musím jít.“

Nepohnula se, aby mu otevřela. „Vrátíš se? Vrátíš se ještě někdy, Milosti?“ zašeptala téměř neslyšně. „Budu se za to modlit.“

Oči mu zaplavil stín, tvář znehybněla a hlas se náhle podobal spíš hlasu vlka nežli člověka.

„Raději se modli, abych se nevrátil.“

* * *

„Pane? Nějaký bojar, jede prý z tvého zboží, prosí tě o rozmluvu, urozený pane!“ vykřikl před spuštěným stanovým vchodem mladý korouhevník. Nejistě se ohlédl přes rameno. Ohlašovaný stál klidně, bezmála znuděně, jako by ho k vznešenému panstvu, jako je urozený pan z Hrádku, uváděli každý den dvakrát. Dvou ozbrojenců s tasenými meči, kteří se mu podle předpisu tyčili každý po jednom boku, si také sotva všimal. Koně, nádhernou vranou španělkou, která vzbudila nejedno obdivné pomlasknutí, předal do rukou štolbů beze slova, jen ji popleskal po krku, a pás s mečem odepjal také bez protestů.

„Má ten pán také nějaké jméno?“ broukl zevnitř pan Marco rozladěně. „Nebo si budem hrát na hádanky?“ Rozhrnul vchod tak rázně, že dva hlídkující halapartníci skoro ani nestačili ustoupit.

Zarazil se a upřeně se na nočního hosta podíval. Pochodně rozptylovaly tmu jen chabě, přesto bylo v držení jeho těla, ve sklonu hlavy a v celé jeho úctyhodné výšce něco mrazivě, divně povědomého. Do tváře mu pro staženou kápi neviděl, ale i tak si byl nesmyslně jistý, že ji zná stejně dobře jako svou vlastní. Jen nevěděl, proč ho z toho tak mrazí.

„Smekni, když se mnou mluvíš, a prohlaš se, jak se sluší. Pane!“ odsekl možná ostřeji, než chtěl.

„Raději bych až uvnitř, Marco,“ odpověděl tiše a nečekaně noční host. „Myslím, že to tak bude lepší...“ Naznačil, že se pohne ke vchodu, ale strážé před ním jen s třeskem zkřížily zbraně. Pan Marco přece žádné otvírání neporoučel. Pan Marco ovšem neporoučel vůbec nic.

„Marco?!“ řval právě s divokou směsicí ohromení a zlosti. „Kdo si, sakra, myslíš, že jsi, že mě oslovuješ jen jménem jako slouhu?“ Podivné rozechvění bylo to tam a vystřídal je blahodárný vztek. Trval však jen tak dlouho, dokud ten druhý nepromluvil.

„Anebo jako bratra,“ pronesl mírně. „Vážně nevíš, kdo jsem?“

Pan z Hrádku couvl do vchodu jako před příznakem. Jen beze slova mávl rukou, aby ho vpustili za ním - Ano! Ovšem, vy tupci! Samotného! - a mátožně si zašátral rukou po tváři.

„Ne,“ vyhrkl skoro prosebně. „To přece ne. Jsi mrtvý!“ Jako by se teprve teď rozpomněl, chvatně a rozčileně se pokřičoval. Ještě jednou. A potřetí.

„Přestaň s tím,“ okřikl ho znechuceně Bela a konečně shodil kápi z hlavy. Marco se slabě zajíkl, jak zmizela poslední naděje, že se mylí, že se stal obětí nějakého strašlivého žertu. Ne, teď už nebylo nejmenších pochyb. Byl to on. I hlas měl stejný jako dřív, ironický a lehce pobavený. „Kdes nechal svou pověstnou odvahu, Marco? Nebo mám říkat urozený pane z Hrádku, jak sis přál? Stala se s tebe svíčková bába, nebo konečně půjdeš a přesvědčíš se, že nejsem žádný duch?“ Ještě než domluvil, po něm hrábl a přes slabý odpor si přitáhl jeho dlaně k ramenům Marco jen úžasem otevřel oči. Ruce mu neprojely mlhovitým příznakem, jak

téměř s jistotou očekával. Pod koženým oděním cítil pevné šelmí svaly, zblízka zřetelně viděl, jak mu na hrdle pomalu pulsuje tep.

„Bože!“ vydechl. „Bože můj, ty jsi živý! Jak se to mohlo stát?“ Svíral si skráně oběma dlaněmi a byl si jist, že se mu v příštím okamžiku rozskočí hlava. Což snad nejel sám z pole za mrtvým tělem, dračí korouhvi přikrytým na štítě? Neslyšel skřípění kameného sarkofágu, jak se nad ním navěky uzavírá? Neslyšel Michailův pláč, drsný a hořký jako číš bolehlavu?

„Proboha, Belo,“ vydechl pomateně. „Viděl jsem, jak tě Michail na rukou vynáší z pole! Viděl jsem, jak tě ukládají do rakve! Já to viděl! Byl jsi mrtvý!!“

„Možná jsem byl. Tenkrát,“ pronesl tiše Bela a oči měl najednou divně hořlavé. „A možná by to tak bylo lepší i teď, ale nejde to. Jsem živý. Aspoň natolik, abych si uchoval rozum a cit. I když opravdu nevím, jestli je o co stát. Ještě před chvílí jsem se tě bál stejně jako ty mě,“ přiznal vzápětí nečekaně a bez vyzvání usedl na lavici. „Netušíš, co mě to stálo, vkročit jako vzkříšený mrtvý do tvého ležení. Nevěděl jsem, jaký jsem zbabělec. Dvakrát jsem couvl od řeky zpátky, než jsem se ti odvážil na oči. Nevěříš?“ Usmál se.

Marco za zády zašátral po korbenu a rukama ještě se třesoucíma si naléval, i když víc medoviny skončilo na stole a na košili.

„A Michail?“ zmohl se konečně na otázku. „Michail to ví?“

Bela jen mlčky kývl a Marco si přikryl obličej dlaněmi. „Proč tedy? Proč to všechno? Pročs nechal všechny věřit, že jsi mrtvý? Jak jsi to mohl udělat?! Elgyn to zabilo... a Michail... Jak mohl zůstat na trůně... když... když...?“ Spustil si dlaně z obličeje a jen na něj nechápavě zíral.

„Když byl jen správcem mé země?“ dopověděl Bela po dlouhé odmlce za něho. „To je moc těžké, Marco. Já... Musí ti stačit, že tu jsem! Víc se mě, prosím, už nikdy neptej!“ vypálil znenadání se svou bývalou rozhodností. „Nepřišel jsem urvat trůn zpátky pro sebe, a budu-li na něj muset usednout, pak jen do chvíle, než na něm znovu stane Michail, anebo - je-li mrtev - jeho syn. Předtím z něho však mečem srazím ty, co ho uchvátili! Jen proto jsem přišel, Marco, ať už odkudkoli. Jen proto.“

Marco zalapal po dechu. Oči se mu náhle rozhořely nadšením „Ano? Tak to jim tedy všem ukážeme!“ zařval znenadání, až se stráže před vchodem leknutím otočily. V pravý čas. Pan Marco se vyřítíl ven, oči se mu leskly jako opilému. „Písaře! A pak hned jezdce! Ty nejlepší!“ zahulákal. „Ovšemže okamžitě! A ráno kněze. Odslouží velkou děkovnou mši. Za co? Za nic menšího než zázrak Boží!“ Udiveně se po něm požívali, ale pan Marco si nikoho nevšímal. Vrazil zpátky do stanu a hned se hrnul nalévat medovinu. Teď už se mu ruce neroztřáslly. Bela se užuž nadechoval k protestu, když mu chtěl vtisknout plechový pohár do dlaně, ale pak se místo toho usmál a okázale ho zvedl ke rtům. Proč vlastně ne? Je to tak přece jednodušší... S tím ostatním si snad časem taky poradí. Bude muset.

„Tak teď už bys mě snad konečně mohl obejmout, co říkáš?“ prohodil potom nezávazně, odkládaje pohár tak nešikovně, že se z něj polovina vylila.

Marco vytřeštil oči a vzápětí se bohatýrsky rozchechtal. Rozevřel náruč a všechno bylo jako dřív. Všechno, až na ten divný ztuchlý pach, ledové tělo a víno, co se už dávno vsáklo do podlahy.

* * *

„Tak co? Jaké jsou nové zprávy?“ Urozený pan Basarab Tinar se pohodlně opřel do svého kožešinami vyloženého křesla, ale prsty mu na opěradlech bubnovaly netrpělivostí. Byl trochu při těle, ale jeho těžká opálená tvář nebyla zcela bez půvabu. Hluboké rýhy, mohutný rovný nos a vyholené líce mu dodávaly vzhledu majestátní sochy. Rozsochaté obočí a velký převislý knír ho pak činily poněkud zasmušilým.

Jeho kancléř se uklonil dost hluboko - tak jak se sluší před knížetem. Ovšemže ještě nic nebylo rozhodnuto, ale co jeho se týkalo, pro něho už pan Basarab knížetem byl. Že v očích ostatních se jím teprve stane, to bylo, podle jeho názoru, jen a jen její věcí.

„Pan Radu se opevnil v Krašině, Milostí,“ pronesl zvolna, když si řádně rozvážil, kde začít „Soudí se, že původně chtěl zůstat i na Branu, ale nakonec tam nenechal ani posádku. Jen ubohý houf

dole pod hradbami. Proč, to prý nikdo neví.“ Pan kancléř pokrčil rameny, aby zjevnou nesmyslnost takového rozhodnutí ještě zdůraznil. „Langleyovým ozbrojencům velí pan z Hrádku, jak se ostatně dalo čekat. Leží v Curtea de Arges, ale prosí se, že se tam něco začíná dít. Dal prý sloužit slavné *Te Deum*, jen tak, z ničeho nic, nikdo neví, co by za tím mohlo být. Žádné velké posily mu nepřibýly ani nic takového, a přitom se chová, jako by už měl bitvu vyhranou. Kdo to kdy slyšel, *Te Deum* před rozhodnou bitvou!“

Urozený pan Basarab v křesle nadskočil. Mší ať si pan Marco dá sloužit třeba sedmasedmdesát, to je ostatně jeho věc, ale konečně se dostávají k tomu, co si přál slyšet ze všeho nejvíc. „Tedy se chystá k bitvě?“ vykřikl dychtivě. „Už se nechce hnát obléhat Krašinu! Už mu to došlo!“

„Zřejmě, Milosti,“ odvětil s hlubokým přesvědčením kancléř. „Ale mohu-li vyslovit svůj názor, pak myslím, že jeho heroldy ještě hned tak čekat nemůžeme. Hotovost se mu stahuje pomalu.“

„Kdykoli je přivítáme s radostí,“ usmál se samolibě pan Basarab. „Uvidíme, jak se jeho selská pěchota vyrovná s mými saskými pikenýry. Upřímně, ani moldavští halapartníci nejsou k zahození, o lučištnících ani nemluvě. Ti sundají i skřivánka z nebe!“ Uhodil pěstmi do opěradel. V takových chvílích zapomínal, jak bolestně se ulehčilo jeho pokladnici, když moldavský vojevůdce konečně vyslovil své ano. Ani jeden z nich se, to se ví, netázal druhého, odkudže pramení jeho zášť, ani co bylo příčinou onoho rozhodnutí. Důležité bylo, že moldavští žoldnéři byli na svých místech, a to za ty krvavé peníze stálo. Se Sasy to pak už byla hračka. Krásný Radu jim sice nasliboval hodně, ale nerozdával hned jako pan Basarab. A hrozený měďák je odjakživa víc než slíbená zlatka.

„Jen jedno mě ještě mrzí,“ promluvil po chvíli odmlky znovu pan Basarab. „Že jim musíme prokázat tu službu a odstranit z cesty pána z Krašiny. Uvažoval jsem sice, že bych to udělal přesně naopak, že bych počkal, až ho smetou z cesty oni mně, ale pak jsem se rozhodl si to potěšení odepřít. Byl by to příliš velký hazard. Krom toho, pan Marco není hloupý, jak je vidět z toho, že se chystá vyzvat k bitvě *mně*, a ne toho samolibého lapku. Ví, kdo je skutečně důležitý. Kdo je ve hře a kdo jen bezvýznamným

pěšákem, ať drží cokoli a tváří se jakkoli důležitě. Mrzuté je jen, že to bude muset ještě chvíli počkat. Nu což," zamračil se a zamnul si nos. „zatím necháme urozeného pana Radua v klidu a míru sedět v té jeho Krašině a hrát si na knížete. Ještě něco?“

Pan kancléř přešlápl a zamrkal. Nevěděl jak do toho, ale pak nejistě prohodil: „Milosti, a co ty listy? Má přece listy, kterými mu Langley odstupuje trůn. Jestli platí-“

„U koho platí?“ zařval pan Basarab, až se kancléř bezděky přikrčil. „Myslíš snad, že s nimi někoho horempádem požene ke králi? Aby ho uznal? Možná to udělá, ale dřív ho popadnu za krk a celé ty slavné listy mu těmahle rukama nacpu do chřtánu! Ať si je spolyká! Ať se jimi třeba zalkne!“ Zacloumal zaťatými pěstmi před sebou a zadýchaný, jako by to už provedl, se zase skácel do křesla.

V nejmenším nepochyboval, že zvítězí. Porazit starého harcovníka, jako je Marco z Hrádku, sice nebude nic lehkého, ale se zbrojnou silou, jaká teď stojí za ním, také nic nemožného. Pak zbude jenom vyřídit tu malou nepříjemnost s panem z Krašiny. Chudáček, donedávna věřil, že pan Basarab je jeho nejvěrnějším spojencem, a přes všechno, co se stalo, dosud věří, že on sám, Radu Krásný, je transylvánský kníže! Nu co, možná toho blouda ani nezabije. Svému účelu posloužil, když si místo něho páčil prsty a strkal hlavu na špalek s únosem toho Langleyova spratka. Mohlo to dopadnout úplně jinak. Což on, urozený pan Basarab, na rozdíl od pana z Krašiny věděl. Ne, nejspíš ho vážně nezabije. Možná by dokonce mohl být jeho vrchním truksasem. Kdyby si ho řádně ohlídal. Nebo, čert to vem, sudím. Jen nic vojenského, to by bylo jako spát s mečem nad hlavou.

Teď, když v myšlenkách vyřešil záležitost s panem z Krašiny, pohodlně se opřel a začal s dalšími úvahami. Bůh mu nepochybně přeje, tím si byl jist už od chvíle, kdy se rozšířila zpráva, že Turci dobyli Otranto a chystají se k pochodu na Řím. Dalo se to ostatně čekat od chvíle, kdy Benátky musely Mehmedovi podepsat mír, a staly se osmanskými vazaly. Ne že by Osmanům tu bohatou kořist přál a ani rozšíření jejich říše se mu moc nelíbilo, ale pro tuto chvíli bylo nasnadě, že je-li sultán zaneprázdněn v Otrantu, hned tak se do ničeho dalšího nepohne. Nevydrží to, pravda, věčně, ale

nějaký čas bude klid. Pak se vždycky dá vyjednávat, zaplatit, poskytnout záruky; sultán rozumného vládce ocení.

Do té doby se může věnovat záležitosti s panem Markem a připravovat se k bitvě. Přistihl se, že se na ni vlastně docela těší. Co na tom, že mu už řemen kolem pasu musí ze dvou nastavovat a přezky na zádech že mu s funěním zapínají nejsilnější pacholci? Jak ho v železe vytáhnou do sedla, už ho z něho hned tak někdo nedostane.

A pak tu bylo ještě něco, z čeho se opravdu radoval. Targoviště. Buď byl kastelán tak zbabělý, nebo tak prozíravý, ale s největší silou hotovosti odtáhl dřív, než se cokoli stihlo semlít, a že ta hrstka, co tu zůstala, neubrání ani kozí chlív, mu muselo být víc než jasné. Ale možná jen raději posílil pana Marka, než by nechal své muže zbytečně umírat a Targoviště - Targoviště z růží a červeného kamene - rozbít při obléhání. Pan Basarab při té myšlence spokojeně pomlaskl. Targoviště se mu zamlouvalo. Právě tak mělo podle jeho názoru vypadat důstojné sídlo vladaře. Jeho vlastní hrad v Gheorghiu se sice také pyšnil mnohým přepychem, ale Targoviště se svými růžovými zahradami, klenutými sály a množstvím pohodlných komnat, to bylo přece jen něco docela jiného. V rybnících, kam vlámský stavitel kdysi umně svedl část vody z řečiště, a které se leskly jako atlas dole pod terasami, plavali kapři obrovští jako štoudve. Pan Basarab prodlel u myšlenky, že by bylo příjemné si chvilku zarybařit, ale pak si všiml, že jeho kancléř ještě přešlapuje a pokašlává.

„Ještě něco?“ obrátil se na něho malinko rozladěně.

„Ano... vlastně možná ne, Milosti,“ zakoktal rozpačitě.

Z toho urozený pan Basarab moudrý nebyl. „Tak ano, nebo ne?“ zaburácel zlostně.

„Ne, Milosti, prosím za prominutí,“ usmál se kancléř se znovunabytou rozvahou. „Jen jsem zaslechl takové babské tlachy, ale tím tě nebudu obtěžovat, nemůže na tom být zbla pravdy. Ne, vskutku nemůže...“ Potřásl hlavou, jako by o tom chtěl ujistit sám sebe.

Urozený pan Basarab se na něj dlouze zadíval, ale nakonec neřekl nic.

Zablácený, polomrtvý posel vrazil do síně dřív, než ho stačili řádně ohlásit. „Pane! Milosti! Pane!“ vyrážel bez dechu a jeho

zaros dá, zašpiněná tvář, s krvavým šrámem táhnoucím se přes celé čelo, vyhlížela jako tvář zosobněné hrůzy. „Tvé Gheorghiu hoří!“ vykřikl bez úvodu. „Dobyté, vypleněné, všichni mrtvi!“

Urozený pan Basarab vstal. Zvedal se zvolna a v uších mu hučelo. Nemohl se zbavit dojmu, že se náhle a nečekaně ocitl v nějakém zvlášť tíživém a nesmyslném snu. Ještě před okamžením byl v duchu vítězem a teď...? Kdo by mohl dobýt Gheorghiu? Kamennou pevnost vysoko na skále, obklopenou teď, v čase nebezpečí, dvojnásobnou silou ozbrojenců?

„Kdo?“ zasípěl nepřítčně. „Kdo to udělal?“

Posel se namáhavě zdvihl na jedno koleno a pozvedl hlavu. „Byla to Langleyova armáda,“ vydechl. „Přesouvali se tam a zpátky, zaměstnávali nás tak, že jsme vůbec nepostřehli, kolik jich kam táhne a kolik se zase vrací...“

Urozený pan Basarab sklesl do svého honosného křesla jako bez vlády. Báł se, že přijde o rozum „Jak ale mohli dobýt Gheorghiu? Bez obléhání! Ztečí!“

„Nedobyli ho, Milosti,“ hlesl posel. „Tvá posádka se vzdala. Otevřeli jim brány.“

Zbrunátněl a pěsti se tloukl do spánků. „Otevřeli jim... Jak mohli...? Bastardi! Hovniválové! Zkurvysyni!“ vyrážel jako beze smyslů.

Posel už zase klečel, i když spíš z vysílení než z úcty, a mluvil teď sotva slyšitelně. „Pálili před sebou všechny vesnice, Tibana, Gorontica, Scireteiu, všechno to stálo v jednom plameni, a všechny, co se jim postavili na odpor, sedláky i zbrojné, brali živé... Z hradu proti nim stihli sešikovat kopiníky, taky část jízdy, ale pozdě. A pak je před hradbami, na dohled - na doslech, Milosti! - všechny, jednoho po druhém narazili na kůl! Celý les! Celý les kůlů, pane!“ Posel pokřivil tvář a křečovitě se pokřivoval. „To potom se vzdali, když viděli... a nebylo to nic plátno. Jednoho po druhém, pane, pomalu, na tupé hroty, ženy i děti... všechny do jednoho!“

Urozený pan Basarab zesinal. „Kdo tomu velel? Kdo to nařídil? Ten pes z Hrádku?“ tázal se náhle velmi tiše.

„Ne, Milosti,“ zavrtěl hlavou posel. „Někdo jiný. Jaktěživ jsem ho neviděl. Taky skoro nezvedl hledí. Jen chvíli, když se tam dole mezi těmi kůly procházel, když se na to díval zblízka. Prý je to ten, co upálil ve stodole ty vojáky a vrchnímu hejtmanu vlastníma ru-

kama vyrval jazyk z hrdla. Pán z Krašiny by prý dal za jeho hlavu cokoli, ale nikdo neví, kam potom zmizel, stejně jako nikdo netuší, odkud se předtím vzal.“

„Jméno?“ zasípěl nepřítel pan Basarab. „Ten ďábel musí mít nějaké jméno!“

Vyčerpaný posel nejistě vzhlédl. „Snad má,“ hlesl vysíleně. „Slyšel jsem, že si říká Vlad z Lugoše.“

* * *

Mirjana zaječela nadšením a nadskočila tak, že málem sesypala z hrací desky všechny kameny. Její sestra Mileva, přestože o dobrá tři léta mladší, se po ní pohoršené podívala. Mihaila s Vikou, které právě utrpěly drtivou porážku, se vzdor té skutečnosti hlasitě rozesmály. Od chvíle, kdy obě dvě přibýly na Malý Hrad, začalo být v komnatách Markova potomstva ještě hlučněji než dřív. Ještě že si Mihneu, Mirceu a desetiletá dvojčata už ráno odvedl lovčí, aby je zabavil s cvičenými sokoly, jinak by se ta mrňata pletla všem pod nohy snad ještě víc než jindy.

Dnes bylo vůbec lepší je držet dál. Od rána přijížděly oddíly ozbrojenců. Jedni se přihnali a druzí zas odjížděli bůhvíkam. Všechna nádvoří byla bez ustání plná hulákání a zmatku, pobíhajících chlapů, pacholků, služebnictva i vojáků, plná koňského ržání a podkov třískajících o dláždění. Z valů povykovali rozkazy na ty u padacího mostu a ti od mostu ječeli na děvečky, aby jim přišly dělat společnost. Přitom most nemělo cenu ani zdvíhat, stejně se po něm věčně cválalo tam či zpět. Před chvílí přijel někdo dokonce s trubači...

Mihaila se protáhla a zauvažovala, že se tam půjde podívat. Právě se to chystala Vice navrhnout, když do dveří vrazil udýchaný Marcus. Spony na kabátci měl nakřivo, pás rozepnutý. Zdálo se, že je bez sebe nadšením. Ale docela dobře mohl být také vyděšen k smrti. A ze všeho nejvíc obojí současně. Zbělelé rty v sinálé tváři se mu viditelně chvěly, zatímco oči, rozlité jako černá jezírka, zářily radostí.

„Co se proboha děje?“ vzpamatovala se první Vika, ale své zděšení zpola předstírala. Pravdou bylo, že mladý pan Marcus se světlovlasé sestřičce targovišťského pana kastelána velmi

zamlouval, a tohle rozhodně byla příležitost k důvěrnému rozhovoru. Ostatně ani ona jemu možná nebyla lhotejná, ačkoli musela přiznat, že i když jí šeptává dvorné lichotky, víc se přece jen točí po Mihaile. Teď se však zdálo, že nevnímá ani jednu z nich. Nadechl se, až bylo znát, jak se mu zdvihla ramena, jako plavci, než skočí do ledové vody.

„Kníže Bela vstal z mrtvých!“ vypálil nepřírozeným, přiškrceným hlasem, a v té chvíli už litoval, že to řekl. Stačila chvilka, než doběhl ze síně sem vzhůru, a už sám vlastním slovům nevěřil. Nevěřil, že to viděl.

Hrací stůl se s rachotem převrátil, barevné kameny se rozdrnčely po podlaze.

„Kdo ti to řekl? Odpověz! Kdes to slyšel?“ Mihaila křičela a křečovitě ho chytala za šaty, jako by z něj tu odpověď chtěla vlastníma rukama vydobýt. Marcus ohromeně couvl.

„Nic jsem neslyšel,“ hlesl udiveně. „Viděl. Já jsem ho viděl! Přijel s mým otcem. Mluví teď spolu dole v síni...“

Ani střela vypuštěná z luku by nemohla být rychlejší.

„To stačí, starý,“ zahučel Bela s trochou ponižujícího dojetí. Shrbený šedivý Kostas už dávno zapálil všechny lampy, nad plamen ohřívadla přistavil kotlík s bylinkami, aby pročistily vzduch, a teď už se pokolíkáté šoural kolem postele a urovnával pomyslné záhyby na pečlivě vysoko nastlaných přikrývkách. Hřejivý plášť z nejměkčí soboliny připravil už dávno - kdyby pán v noci snad vstával z lůžka - a tak už opravdu nebylo proč se zdržovat. Věděl, že by se měl beze slova poklonit a jít, ale umíral nesmyslnou hrůzou, že zavře-li za sebou, jako by ho vydával zpět smrti. Tušil, že jeho víra v zázrak Boží zmizí, jakmile ztratí Jeho Milost z očí, a pak se pomátne žalem nadobro. Trvalo to přece tak dlouho. Nakonec se ho Belovi zželelo. Přivolal starého sluhu k sobě a nechal si rozepnout přezky odějí. Dovolil mu i políbit ruku, když mu Kostas s třaslavou stařeckou něhou pomáhal z rukávů.

„Můžeš jít,“ rozkázal potom se špatně sešranou lhotejností. „Zavolám tě, kdybych potřeboval.“

Osamělý pak s rukama za hlavou, natažen na lůžku naslouchal večerním zvukům hradu. Kdesi dole se polohlasem bavily strážé, slyšel je jak přecházejí chodbou tam a zpět,

nadhození halapartny, cinknutí pancíře; nad schodištěm se hlučně otevřely dveře a dívčí hlasy se chvíli se smíchem o cosi přely, než je rázné zabouchnutí zase umlčelo v půli. Lehký pleskot spěchajících opánků služebných, doznívajících kdesi v silných zdech, vystřídal těžký mužský krok a sunutí něčeho těžkého po podlaze. A stejně jako zvuky, doléhaly k němu myšlenky, zmatené a neurčité, lákavé i zneklidňující, takové, kterým nemohl nebo nechtěl rozumět.

„Byl jsi pryč strašně dlouho,“ postěžovala si Mihaila, zatímco se bez pozvání protáhla k němu do pokoje a zabouchla za sebou. Vůbec ho nenechala vstát. Přisedla k němu na pelest a napřaženými pažemi si ho přidržela.

„Vůbec to nebylo dlouho,“ namítl vážně Bela.

„Mně se to ale dlouho zdálo,“ trvala na svém Mihaila. „Přemýšlela jsem o tom, že uteču a najdu si tě. Udělala bych to, kdybys nepřijel. Nevěříš?“ provokovala. Neodpověděl jí a místo toho si ji stáhl k sobě. Chtěl ji jen políbit, zlehka a jemně, ale zdivočelé tělo ho zradilo.

Drtil ji pod sebou a s divokou rozkoší se o ni třel. Šarlatová mlha se mu rozlévala žilami jako žíravina, myšlenky řvaly jedna přes druhou, trýzněné, klouzavé a rudé. Mučivá radost se v něm prodírala z hlubin vzhůru, prorážela si palčivou cestu tkáněmi a neúprosně spěla k vrcholu. Sípavě se nadechl a ustrnul v posledním třesnutí okamžiku...

„To ale ještě není celé,“ vyhrkla Mihaila znenadání, jasným, nespokojeným hláskem, bez sebemenšího náznaku otázky. Zalpal po dechu a škulbl sebou jako po ráně bičem. Pokusil se o nějaká slova, ale vyšlo z toho jen ostré zachrptění, jež se vzápětí změnilo v zasténání a úšklebek, jak prudce a nenadále to zabořilo.

„Není to celé, já to vím,“ zopakovala Mihaila s neúprosnou zřetelností. V tu chvíli nedokázal myslet na to, oč lepší by bylo, kdyby nevěděla. Už jen ta představa ho málem připravila o rozum. Jenže už bylo pozdě na úvahy. Sklouzl níž a nalehl na ni. Tvrdě a útočně, přesto s veškerou něhou, jaké byl ještě schopen. I tak se Mihaila zajíkla a zakřičela. Jako by ji chtěl probít hlavicí meče. Právě tak se jí to zdálo chladné, bezohledné a - nemožné. Ani o tomhle tedy lázeňská na Branu nemluvila. Říkala tomu uhýbavě „vstoupit“, ano právě tohle nevinné slůvko použila. V Mihaile to ten-

krát vzbudilo představu lehýnkého, letmého otevírání dveří. Vstoupit... Tohle mučivé, pálivé pronikání nemělo s tím slůvkem zhola nic společného. Bylo to skoro stejné jako - tamto! V údechu zakňourala, jak se jí ta hrozná vzpomínka vrátila. Najednou se jí nedostávalo dechu a před očima se jí zatmělo. Přemohl se a dopřál jí chvíli oddechu, ale hned nato zas umanutě pokračoval dál. Svě vytoužené území stejně dobyl tak sotva zpoloviny... Zvedl se, aby si uvolnil ruku, a netrpělivě pomáhal sobě i jí. Bylo to dlouhé k nepřežití. Pro oba.

Konečně na chvíli ustrnul bez pohybu. Pak zlehka couvl. Jen nepatrně a stejně lehce se přimkl zpět. A znovu. Prudčeji, divočeji. Hlasitě vzlykla, ale teď už to nebylo bolestí. Ta někam zmizela, bůhvíkam... Ale možná tam pořád někde byla, velká a krutá jako spící pes, divná a rozpínavá. Proměnlivá. Teplá, stále vřelejší sladkost se z té trýzně zvolna šířila do všech údů, zavíjela se v nich a hořela. Mihaila se rozechvěla.

Palčivá radost v ní vzplála jako svíjející se, sám sebe požírající žhoucí had, zatímco jeho bičovala stále výš. Vyrazil k poslednímu zničujícímu náporu a neustal, dokud v něm všechno nevyvřelo v třeskutém, oslepivém výbuchu zvířecí slasti. Vítězný křik jako by se jedním výdechem vydral z hrdla jediné bytosti.

Shlížel na ni s tichým úžasem.

Divoká krev jejich společného rodu se v ní probudila.

Ještě jen zpola při smyslech a bez vlády se ztěžka sesunul na bok. Na okamžik mu před očima bleskla vyčítavá tvář té druhé. S ryšavými vlasy, plazícími se po polštáři, a zelenýma, k smrti unavenýma očima.

Zahnal ji od sebe. Nepatřila sem, nezasloužila si stát němá nad tím krvesmilným ložem. Ona ne. Nechtěl, aby se na to musela dívat. Chtěl zapomenout. S ústy plnými Mihailiny horké, nasládlé kořenité krve pak ještě dlouho, zoufale a bezvysledně hledal zapomnění.

* * *

Jezdec, který po ránu prolétl městskou branou, byl očekáván. Také se nikde nezdržoval a svého statného ryzáka pobízel ostruhami, až se mu podkovy smekaly po dláždění. Cesta ke královskému

hradu byla široká, ale příkrá, a kulaté kameny byly po nedávném dešti kluzké jako sklo. Družina ozbrojeného doprovodu se zdržela někde pod kopcem, ale do hradu trefí sami, a tak se tím teď pán z Temešváru nemíní zabývat. Netrpělivost toho, k němuž spěchal, znal až příliš dobře.

Jeho Veličenstvo, král Matyáš, z Boží vůle korunovaný pán Uher, Valašska, Transylvánie a Moldávie, čekal.

„Mluv,“ rozkázal chvatně, sotva nevrlym pohybem ruky vykázal strážce a pokynul uštvanému magnátu, že mu povoluje zvednout se z kolenou. „Mluv, co se v té strašlivé zemi děje?“ vykřikl, až mu těžké, povislé tváře zbrunátněly. V posledním čase král ztloustl a ztučněl, vlasy sahající až po ramena zřídly a zšedivěly.

Hrabě se s povděkem posadil na kraj těžké stoličky, kterou mu přisunuli, ale nevěděl, jak začít. Měl obavy. Královský ranhojič nepřestával totiž stát na svém, že opakované záchvaty zuřivosti, provázené nepřičetným řevem a dofiatova rudými tvářemi, by mohly Jeho Veličenstvo zahubit. Vlastně o tom přemýšlel celou cestu. Celou dlouhou cestu z Transylvánie, kam přijel pověřen všemi glejty královského vyslance, až do Uher měl na to, aby si srovnal v hlavě, co řekne. Celé ty nekonečné hodiny o tom nevyhnutelném rozhovoru rozvažoval. A teď byl tady, a nevěděl, co říct.

„Země je ve válce, rozvrácena,“ začal opatrně, ale asi to nebylo to nejlepší. Alespoň soudě podle přivřených očí krále Matyáše a podle dlouhého potlačovaného zafunění. „Jak jsem vyrozuměl, Veličenstvo, stojí v ní proti sobě tři znepřátelené strany, z nichž každá uplatňuje svůj nárok na trůn. Pravda, prozatím nezmítěla žádná z nich...“ Nejistě pohlédl na krále, ale ten se na něho vůbec nepodíval. Se zavřenýma očima a rukama zabořenýma do vlasů na skráních hlasitě oddechoval. Polkl tedy a váhavě pokračoval. „Prvním uchazečem je Radu z Krašiny, ten se, smím-li si dovolit, Veličenstvu už jednou osvědčil...“

„Ne příliš!“ zařval král a zamával před sebou zaťatou pěstí. „Neumí vůbec nic, je to jen nadutý ničema opilý vlastní mocí! Už jednou jsem potvrdil jeho úděl knížete, a co on udělal? Utekl, jen co se věci zvirtly v jeho neprospěch. Místo, aby bojoval za mne, zmizel! Víno! Šlak se o mne pokouší ještě teď, vzpomenu-li si na ten čas. Víím, že Dracula, ten zplozenec pekel, co jsem ho musel

propustit, byl tomu na vině víc než Krašina, vím! Před tou stvůrou se i Turci plazili hrůzou, natož nějaký místní bojárek, ale přec -“

Král popadl oběma rukama celý korbel a s funěním si nahýbal přímo z něho, až mu víno třísnilo těžký prošívaný kabátec. Hrabě se po něm podíval s obavami. Tohle nebylo radno Jeho Veličenstvu připomínat.

Po dvanácti letech žaláře už všichni na knížete Belu zapomněli. Nebo to alespoň tak vypadalo. Transylvánii držel pán z Krašiny, Jeho Veličenstvem požehnaný vladař. Ten aspoň nepopouzel tureckého sultána tak, jako celá léta předtím divoký kníže Bela. Stal se tím nepohodlný vlastním bojarům - anebo přinejmenším těm několika nejbohatším, kteří raději oželeli turecké daně a splatili tribut, než by se bouřili a riskovali, že ve válečné vřavě přijdou o všechno. Stačilo jen pár listů, poukázání na zjevnou zradu... Co na tom, že tak zjevnou, že musela být podvržená? Na tom nesešlo, stal-li se někdo nepohodlným i svému králi. Jeho Veličenstvo v nejmenším nestálo o otevřený boj s Osmanskou říší. Pak se zdálo, že všechno půjde hladce.

Tichá poprava někde ve sklepení, kde knížete Belu poslední léta drželi v řetězech na slámě, by všechno vyřešila. Jen by se do toho tenkrát nesměli vložit Langleyové - otec a dva synové, dvojčata jeden jak druhý a rváči k pohledání. Sbírali hotovost jako vztekli, a tak potichoučku, že Radu z Krašiny neměl ani tuchy. Ale hlavně nepřestávali psát císaři. Dalo se to nakonec čekat. Císařský glejt. Milost. Kníže Bela byl na svobodě, a co víc, v čele armád, které povstávaly proti Osmanům. Ještě nikdy nepolykal král Matyáš tak hořké sliny a nedusil se tolik vlastní žlučí.

Kéž by bylo možno mluvit o jiném... Gróf z Temešváru poposedl a rozpačitě se nadechl. Král už se poněkud uklidnil, ale on si nebyl jist, má-li pokračovat

„Nu dobrá,“ zabručel do jeho úvah král. „To máme tedy Radua z Krašiny. Co dál?“

„Má prý nějaké listy, Veličenstvo, jimiž mu kníže Michail odstoupil trůn, s pečeti a podpisy, ale nikdo o tom neví nic jistého.“

„Proč by mu něco podobného dával?“ zafuněl král znechuceně. „Nenávidí ho jako čert svatý kříž!“

Gróf z Temešváru pokrčil rameny. „Pán z Krašiny prý knížeti Michailovi unesl syna. Údajně to tím všechno začalo, a za jeho navrácení on prý byl ochoten podepsat ty listy. Je to zbabělec, a tak je teď kdesi - Veličenstvo jistě chápe, že jsem nemohl zjistit kde - sám držen jako rukojmí. Osobně ale soudím, a nejsem sám, že je už dávno mrtev.“ Král zlostně mávl rukou, a tak jeho vyslanec pokračoval. „Druhým uchazečem je Basarab Tinar, pán Gheorghiu. Podle všeho se zdá, že celého toho výboje pána z Krašiny jen využil, a zatímco trosky Langleyovy armády byly zaneprázdněny jinde, dobyl Targoviště a prohlásil se tam knížetem.“

„To jsem si mohl myslet,“ křikl král, ale tentokrát to kupodivu vyznělo spíš pobaveně. „To se dalo čekat! Bylo jen otázkou času, kdy se pokusí. Nu což, bezohledný je stejně, ale rozhodně se mi zamlouvá víc než ten nadutec z Krašiny. Uvidíme. Ale říkal jsi, že je ještě někdo třetí...“

„Jak pravíš, Veličenstvo,“ sklonil se uctivě hrabě z Temešváru. „Mnozí soudí, že je-li Michail mrtev, následníkem trůnu je to dítě. Mihnea. Jeho syn.“

„Parchant z prokletého rodu,“ zafuněl král nezřetelně, ale hned nato se hlasitěji otázel: „Ten má ale sotva deset let, nebo se mýlím?“

„Jde mu na šestý, Veličenstvo,“ uklonil se hrabě.

„Nu a jak si to tedy představují?“ křikl král a uhodil pěstmi do opěradel. „Posadí si na stolec usmrkance, a budou čekat, že mu všichni složí hold? Že je povede do bitev?“

Začínalo jít do tuhého. Pán z Temešváru si nenápadně otřel zpoceně dlaně do nohavic. „To jistě ne, Veličenstvo,“ vyslovil tak, aby to vyznělo co nejobyčejněji. „Až do jeho zletilosti by prý knížecí stolec držel jakýsi Vlad z Lugoše.“

„Kdože?“ zařval král, ale nevyskočil. Jen sevřel mohutná opěradla rukama a naklonil se dopředu. „Chtěl jsi snad ze mě dělat hlupáka? Starý Denszö z Lugoše je po smrti jak dávno, jeho synové, Lajos i Kálmán, padli bez potomků a o nikom jiném toho jména jsem jakživ neslyšel. Kdo to má být, ten pan z Lugoše? Hradní slouha? Zbláznila se tam snad všechna šlechta, že s něčím takovým souhlasí? Či jak je to vůbec možné?! Vlad z Lugoše!“ Vyvrátil oči k nebi, až mu v potem zalité tváři vystoupila bělma.

Pán z Temešváru cítil, jak se mu potí ruce. Sepjal je, ale byly studené a kluzké jako ryby. „Souhlasí, protože říkají,“ zadrmlil, „lidé tam říkají... oni věří...“

„Neumíš mluvit? Čemu věří?!“ Zaznělo to jako hromobití.

Hrabě z Temešváru se nadechl. „Že je to kníže Bela, Veličenstvo,“ vyhrkl jedním dechem.

Král Matyáš zbrunátněl a vstal. Na toporných oteklých nohou, jejichž bolest ho poslední dobou nepřestávala sužovat, se s dusáním potácel kolem stolu, jako nestvůrné otělé dítě, co se teprve učí chodit

„Kníže Bela?“ zaryčel. „Bela Dracula?? Pomátli se tam snad všichni na rozumu? Ten je snad dobře sedmé léto na pravdě Boží, nebo ne?“

„Jistě je mrtvý, Veličenstvo,“ vydechl bezmála poděšeně vyslanec. „Přesto jde jeden hlas, že je to on. Vzáývají ho tam jako spásu, málem že se k němu i modlí...“

„Strašlivá země,“ vyplivl král s tváří pokřivenou vzteky. Rozměkklé líce plné brázd zfialověly a zmodraly. „Hrozná země a hrozný lid. Pro nás jen opovržení a vzdor, věnost jen pro tu svou krví zalévanou hlínu a trůn? Pro mrtvého!“ Divoce zašermoval rukama a jeho slovům přestávalo být rozumět.

„Písaře...“ zaslechl ještě pán z Temešváru a pak cosi, co znělo jako „Zmiz.“

Pro jistotu to vztáhl na svou osobu, a tak nikým nezdržován, obezřetně vycouval ze síně.

* * *

Starý Kostas se pomalu šoural podél zdi. Všechno už ho zmáhalo, ale přece se včera na mladého panoše zle obořil, když se přidržle dotazoval, nechce-li zastoupit u Jeho Milosti. Což nevědí, že raději by duši vypustil, než by si službu u jeho lože nechal vzít? Così ho však tížilo jako balvan. Těžké a znepokojivé se to kdesi v něm obracelo. Dávno nemyslel na bezvýznamnou hádku s panošem, jeho myšlenky byly teď hořké a plné strachu. Už od počátku nalézáno lůžko netknuté, někdy jen s narychlo shrnutými přikrývkami, ale tím ho po tolika letech služby nelze oklamat. Nelpí na nich ani stopa té vlhde vůně spánku, nočního zapomnění, neuchovávaní si

teplý otisk těla, jako tomu bývalo dřív. Snad vůbec nespí, bez přestání přechází komnatou, nebo zas do svítání mizí bůhvíkam. I pohár vína zůstává často tak, jak jej zvečera přichystal, o jídle ani nemluvě. Je prý nerozum jíst v noci, odbyl kníže jeho starost, však se o něho stolník dole v síni u večeře už dost postaral. Na tom by nebylo nic zlého - jen kdyby nezaslechl stolníka, jak ukřivděně lamentuje na totéž. Snáší Jeho Milosti jednu lahůdku za druhou, ale on se jenom směje - Kostas už se o něho postará. Zhluboka vzdychl a zalétl pohledem ke kříži nade dveřmi, jako by u něj hledal útěchu.

„Modlíš se, nebo co?“ ozval se kníže podrážděně od stolu. Už jakou dobu si tam při svíčkách kazil oči nad folianty. „Řekl jsem ti, že můžeš jít,“ dodal o poznání vlídněji. Starý sluha se hluboce uklonil a shrbený se vyšoural ven.

Mihaila se vtiskla do výklenku. S nataženým krkem vyhlížela ven. Nemusela se skrývat, může si chodit, kam jí libo, ale nechtěla, aby se po ní zas tak koukal. Jako by těmi svými vrásčitými ústy beze slov křičel, že dělá něco špatného. Nestojí mu o to, je to jen sluha. Proklouzla dovnitř a přivinula se Vladovi do náruče. Objímala ho tak, že málem srazila knihu ze stolu. Horkými dlaněmi mu vklouzla pod košili a poslepu hledala jeho ústa. Chraplavě vzdychl a napjal se proti ní. Tkanice u krku si povolila sama.

Bylo to sladké, nahořklé a vroucí zároveň. Rudé a pulsující. Drobounce vzlykala, jak se krátce a s námahou nadechovala, přesto se k němu tiskla celým tělem a držela se ho oběma rukama.

Kostas se odšoural ke schodišti, ale pak zůstal stát. Viděl ji. Ovšemže ji viděl, tu malou divoženku, a nebylo to poprvé. Dnes však jako by ho nějaká síla tiskla k zemi. Hučelo mu v uších a musel se přidržet zábradlí. Potřásl hlavou a z pokřivených úst mu uniklo zaúpění. Zavalilo ho to jako skála. Ne, tohle nebylo láskování s dívenkou. Bylo to něco zlého. Cítil to. Trýznilo mu to tělo i duši jako samo peklo. Tam uvnitř se děje něco zlého. Něco nestvůrného a nad všechno pomýšlení zlého. Ničím si náhle nebyl jistější. Měl by se vrátit. Otevřít ty dveře a vzít na sebe svou povinnost. Vykonat skutek milosrdenství na svém milovaném pánu a vyplnit Boží vůli, náhle tak jasnou, jako by mu ji sám Bůh křičel do uší. Vyplnit ji a zemřít žalem, který už nelze snést.

Místo toho se jen dovlekl do kaple a plakal a modlil se do svítání.

* * *

Země byla suchá a rozpukaná vedry, a nespočet kopyt koní a škorní pěšáků ji udusávaly na jemný prach. Zvedal se z cesty v dusivých oblacích a štiplavě vnikal do chřípí jako dým

Armáda knížete Michaila byla na pochodu.

Z Curtea de Arges namířili dolů, širokou cestou k Targovišti, a táhli tak pomalu, že lehké oddíly pana Marka a spřátelených lenních pánů, které vyrážely z Malého Hradu a okolních zboží, se k nim cestou přidávaly bez nesnáží.

Pan Marco poklusával v čele, ale co chvíli se netrpělivě ohlížel. Vlad zůstal někde vzadu, snad s rytíři mladého Branka z Drohoie, jemuž na rozdíl od nebožtíka jeho otce nečinila věrnost trůnu žádné potíže. Jeho vojáci byli stejně ohniví a rozesmátí jako on. Jako by ani nešli do bitvy, ale k tanci. Donedávna byli ještě nedospělými chlapci, které by nikomu nepřišlo na mysl uvádět ke dvoru, takže Jeho Milost v době, kdy býval knížetem Belou, žádný z nich nikdy zblízka neviděl. Možná proto mu s nimi bývalo dobře.

„Pane z Lugoše,“ volal na něho právě zadýchaný Branko, aniž se staral, co kdo povídá. „Co když nám k bitvě prostě nenastoupí? Vezmeme Targoviště ztečí?“ Bela se usmál. Bylo znát, že obě možnosti leží mladému rytíři v hlavě, ale současně ho obě stejně vzrušují.

„To bychom mohli,“ ušklíbl se v odpověď. „Ale také bychom mohli vznešeného pana Basaraba vytáhnout za límec před hradby a tam ho pro výstrahu narazit na ten nejtupější kůl, co se nám povede otesat.“

Mladý pan Branko se uchechtl, ale hned zase zvažněl. To když pohledem zavadil o tvář pana z Lugoše. Nezdálo, že by to myslel jako žert. Raději změnil téma.

„Korouhev pana kastelána čekáme ještě dnes, pane? A pojedeme pak hned zase dál?“

„Těžko říct,“ broukl Vlad bůhvíproč rozladěně. „Záleží na tom, jak dlouhý pochod budou mít za sebou. Co by na mě přišlo, jel bych dál.“

„Stát! Stáát!“ dolehl k nim v téže chvíli hlasý předních velitelů. Stojatým vzduchem se neslo troubení rohů, na žerdích zavlály praporce. Cristian z Targoviště přiváděl svoji korouhev.

S hlasitým vydechnutím seskočil z koně a otěže hodil panoši. Pancíř odepnul už za jízdy, ale i tak mu slámová kštica nad čelem ztmavla potom S povděkem přijal od Marka měch s vínem smíseným s vodou, přestože se v tom vedru div nevařilo. Dlouze vydechl, otřel si ústa a poohlížel se po nějakém stínu, kde by si na chvíli odpočinul. S povděkem zaznamenal, že kus dál u mlází už Markovi vojáci natahují kus stanového plátna, zatímco ostatní posedali, kde se dalo. Knechti z pěchoty byli dokonce tak rychlí, že někteří už s pokřikem vláčeli od nedaleké říčky těžké měchy s vodou, mokré, kapající a chladivé. Koně, kteří se zbavili břemene svých jezdců, žíznivě pili přímo z ubíhající hladiny, rytíři se houfně zbavovali zbroje a šplíchali si vodu do rozpálených obličejů.

„Je to pravda?“ vyhrkl Cristian, jen co jim panoš posloužil plackou s kusem masa a dalším vínem, a s úklonou se zas vzdálil. Díval se přitom na Marka tak, že nemohlo být pochyb, na co se ho tak naléhavě ptá. „Je to pravda?“ Marco pokrčil rameny - záleží na tom?

„Hej! Že prosím pana z Lugoše!“ houkl po chvíli zaváhání místo odpovědi. Voják, postávající na stráži opodál, se ohlédl a odklusal. Cristianovy oči, upřeně mu zírající do tváře, se snažil nevnímat. Suchou travou zašustil rychlý krok.

„Jsem tady, jak sis přál, Marco. Buď vítán, pane z Targoviště.“

Štíhlý pan z Lugoše se mrštně sehnul, aby se ve své úctyhodné výšce složil pod přístřešek. Cristian polkl a zajíkl se. Bože, ten hlas...

Knížete vídal často, pokaždé když pobýval v Targovišti, a často s ním dlouze hovořil. Ty lesknoucí se oči měňavé barvy, klenuté dravčí chřípí a ostře vykrojenou linku rtů by si jen těžko mohl s někým splést. Tmavé pokroucené prameny vlasů, jen na skráních trochu postříbřené, mu padaly až na ramena jako dřív a stejná byla i nepatrná jizva na hřbetě levé ruky - jako dítě prý si s Langleyovými dvojčaty hrával na rytíře a při jedné divoké hře mu prý na ruku šlápl kůň. Alespoň tak to jednou v Targovišti vyprávěl, a kdosi z lichotníků pospíšil dodat, že máme všichni Bohu co děkovat za to, že to nebyla pravice a že zvíře nedošláplo plnou va-

hou. Cristian nedokázal z té jizvičky spustit oči a stejně utkvěle zíral na prsten, nedbale nasazený na dlouhém, kostnatém prostředníčku. Naposledy ho viděl na ruce mrtvého, na ztuhlé ruce nehybně spočívající na prsou, na hlavici knížecího meče. Dračí hlava cizelovaná z nejčistšího stříbra, sklopené špičaté uši přilehlé k šupinám, rozevřená tlama plná neuvěřitelně dokonale vytepaných tesáků...

Cristian polkl a zamrkal. Pan z Lugoše se ho zřejmě něco ptal. „Vzbud se,“ přetlumočil mu neomaleně Marco. „Vlad se ptá, jestli tví lidi vydrží pochod celou noc. Dneska jsme čekali tebe, ale jinak v tomhle vedru táhneme raději za tmy a přes den spíme. Zdá se nám to tak lepší,“ vysvětlil chvatně dřív, než se Cristianův udivený pohled změnil v otázku.

„A-ano, jistě,“ zakoktal. „Dám rozkazy. Do setmění se všichni trochu vyspí a pak vyrazíme. Žádná potíž.“ Jako proti své vůli zvedl kratičce pohled ke tváři pana z Lugoše. Zdálo se mu, že se pousmál, ale oči zůstaly stejně ostré a nepohnuté jako dřív. Teprve teď si Cristian všiml, jak bolestivě jsou v koutcích zanícené. Opuchlé téměř dokrvava, s rudými žilkami přes bělmo. Jako by mu do nich někdo šlehl živým ohněm.

Slunce se přiblížilo o krok k západu, ozářilo malý proužek stínu, a pan z Lugoše couvl hlouběji pod přístřešek.

Za soumraku se ležení zahemžilo stíny, ožilo a jako rozmrzelý mnohohlasý tvor se s reptáním probouzelo. Odevšad zaznívaly tlumené kletby, spílání vrtošivým kobylám, řinčela zbroj a vrzalo řemení. Velitelé řvali své rozkazy, leckterá pádná dlaň dopadla na tvář liknavého pacholka, kopanec popohnal rozespalého knechta. V držácích se neochotně rozvlnily plameny pochodní, jako by i ony váhaly procitnout a rozhořet se naplno.

Cristian se posadil a oběma rukama si prohrábl vlasy. Po kratičkém spánku byl unavený a protivně ho pobolívala hlava, i když to by mohl přičíst spíš zteplalému vínu, které do poslední chvíle popíjel. Marco byl dávno venku a s bručením se otáčel pod rukama dvou panošů, kteří mu pomáhali do zbroje. Po panu z Lugoše nebylo ani vidu, jako by byl jen podivným snem po dusném dni, ve kterém sluneční výheň mate mysl. Cristianova paměť však byla až příliš jasná.

Vzbudil se vlastně už dobře před hodinou, když venku ještě vládlo dusné šero. „Odpusť, nechťel jsem,“ zaslechl nad sebou omluvné zašeptání. Pan z Lugoše o něho zřejmě zavadil, jak se kolem něj protahoval ven. Cristian se i s pokrývkami ospale odsunul stranou, aby mu neležel rovnou v cestě, až se za chvíli bude zas vracet, ale on už se nevrátil. Marco spal celou dobu pod svou houní jako zabítý, hlasitě chrápal a zdálo se, že ho neznepokojuje zhola nic.

„Co sis to u všech hromů a blesků usmyslel, pane? Ted?“ zalomila žertem rukama rozespálá markytánka. Táhla se svou rozhrkanou košatinou za vojskem už kolikátý den a potěšení štědře rozdávala kdekomu, ale takového nedočkavce ještě nezažila. Sotva se stačila probudit, posbírat svoje háby a protřít zalepené oči, už jí dýchal za krk a tiskl jí mince do dlaně.

„Nezdržím tě dlouho,“ dechl jí do ucha ochraptěle. „Budu tak rychlý, jak jen si budeš přát,“ sliboval.

Okázale si povzdychla a zašilhala na peníz v umolousané dlani. Jen škvírkou, jako by se bála, že jí vyskočí z ruky. Leskl se jako stříbrná šupina. Poočku se podívala ještě po něm. Rychle dýchal a zatínal zuby, až se mu svaly na čelisti napínaly jako hřebci po běhu. Nebyl už mladý, ale tak zvláště, prapodivně hezký. A tak dychtivý... S úsměvem nad ním zakroutila hlavou, vyhrnula si sukně, a už se drápala zpátky na svou košatinu. Hadrů je na ní dost, bude to tam mít pohodlné.

Srdce jí leknutím vlétlo až do krku, když ji popadl za zápěstí a strhl zas dolů. Jako by ji sevřel železnou rukavicí, tak ledovou měl dlaň a strašný stisk. „Ne!“ poručil ostře a oči se mu divně rozhořely. „Tady ne!“ vyrazil panovačně a smýkl jí směrem k řídkému mlází. Klopýtla a málem by se skulila do dolíku. Křoví zaprašťelo a ona se nadechla k protestu, ale to už jí tiskl tu svou umrlčí dlaň na rty.

„Neboj se. Slíbil jsem, že si to odbudu rychle, ne?“

Usmál se na ni. Tak zblízka...

Nelidský jek, který se užuž dral z hrůzou ochrnutého hrdla, se změnil v bezhlesé zajíknutí, tichounké zavzlyknutí, jako by upadala do spánku. Chrčivě se nadechla a ztěžkla, stříbrňáky, horké a vlhké ze zpocených dlaní, se rozkutálely do trávy.

Odbylo se to rychle.

Urozený pan Basarab se ztěžka posunul v sedle. Vytasil meč a nasadil svému obrovitému ryzákovi ostruhy. Tak tedy dnes... Z malého návrší se rozhlédl a co viděl, ho naplnilo radostí. Jeho muži se valili z městské brány už od rána, vstávali ještě za tmy a poháněni řevem i ranami svých velitelů spěchali na pláň za Targovištěm zaujmout bitevní pozice. Stáli tam dole v jednom šiku, jako velké odhodlané zvíře, ježící se na všechny strany železnými ostny a špičáky. Pan Basarab byl rád, že si tak pospíšili, ale bezmála stejně byl vděčen armádě toho zatracence z Hrádku, že se spořádaně zastavila na blízkém návrší a vyčkávala. Nebylo sice nic ostudnějšího a méně rytířského než napadnout nepřítele dřív, než se stačí sešikovat, ale v dnešních bouřlivých časech se dalo čekat cokoli.

Namáhal si zrak, aby dohlédl na jejich seskupení, ale neviděl dál než na první semknutou řadu kopiníků.

Zástavy nad nimi svítily barvami Marka z Hrádku a pana z Targoviště, ty vzdálenější, vlající zřejmě nad hlavami vyčkávající jízdy, patřily ovšem nepřítomnému lordu Michailovi. Nad zástupem lučištníků a nad podupávajícími koňmi pravého křídla jízdy zahlédl také korouhev Danilla Brašovského a mnoho dalších, náležejících drobnému bojarstvu. Nic nového. Pěchota narazí na pěchotu a do rozbitého pole vtrhne pak jízda obou stran, aby se rytíři pobili v boji muže proti muži. Tak se bojovalo odjakživa.

Pan Basarab by jen rád viděl výraz pana z Hrádku, až se první řady jeho vychvalovaných kopiníků prolomí pod nápořem saských žoldnéřů. Dokud nemají železo po jilec v srdci, jdou a jdou, dokud nepadnou, říkával o nich s oblibou a pyšně si přitom nakrucoval kníry, jako by to bylo jeho zásluhou. A ještě jednu maličkost si přál: odřatou hlavu pana z Lugoše, ať už to prokleté jméno patří komukoli. I když možná že by byl lepší s hlavou na ramenou, napadlo pana Basaraba vzápětí. S rukama vyvrácenýma z kloubů a kůží rozervanou od důtek. S radostí by ho pozval na dostavníčko pod zemí, kde by jim společnost dělalo jen žhavé železo, skřípec a mistr popravčí, aby si s ním konečně mohl příjemně popovídat o své ženě, o čeledi a o dětech. Jak rád by si poslechl jeho řev. Až se mimoděk usmál při té přelíbezně představě.

„Jsou to Sasové. Vidím korouhve,“ stínil si oči mladý Branko a netrpělivě si stoupal ve třmenech.

„O důvod víc, vypálit potom Sibiu, to jejich zatracené hnízdo,“ odbroukl Marco v odpověď. Srovnal si třmeny a poněkolikáté ozkoušel, jde-li jeho meč z pochvy jako po másle. Branko se zasmál, ale vzápětí zmlkl jako když utne.

„Všichni vědí, co mají dělat?“ otázal se ostře pan z Lugoše. Zarazil svou dlouhonohou vranku na místě a přejel je všechny zachmuřeným pohledem. Od jisté doby se zdálo, jako by mu pan Marco předal velení. Dokonce jako by se sám podroboval jeho rozkazům. A co bylo ještě podivnější, pan z Lugoše - přestože nemohl být ani zpoloviny tak urozený jako pan Marco - to přijal s nevšimavou samozřejmostí. Docela jako by se to rozumělo samo sebou. „Ty?“ obrátil se k panu Brankovi.

„Povedu levé křídlo jízdy, pane,“ vypálil mladý bojar dychtivě. „Vyrazíme v téže chvíli, co se dá do pohybu střed. Ani o chvíli dříve, ani později. Pojedeme tryskem, ale nezaútočíme, a co nejrychleji se jim dostaneme za záda.“

„Téměř za záda,“ opravil ho nepatrně pan z Lugoše, nicméně s pochvalným přikývnutím „Udeříte spíš z boků, dokud je uprostřed ještě bude zaměstnávat náš střed. Danillo?“

Danillo z Brašova se nepřítomně pousmál. Tahle taktika se mu zamlouvala. „Udělám přesně totéž v tentýž čas, jen s pravým křídlem jízdy, Milosti,“ odpověděl a mimoděk se napřímil v sedle. Cristian sebou trhl a mladý Branko z Drohoie vytřeštil oči. Co má to oslovení znamenat? Vylétlo z něho mimoděk, to bylo jasně znát z toho, jak překotně to zamlouval a těkal očima kolem sebe, ale proč? Bylo by snad možné, co se povídalo v ležení? Ze pan z Lugoše není nikdo jiný než zázračně zmrtvýchvstalý kníže Bela? Starý Emanoil, co prý Jeho Milost před časem spatřil hned několikrát, se zaklínal vším, co je mu svaté, že je to tak. Má-li pravdu, vysvětlovalo by to přinejmenším... Nedopřáli mu však času k takovým úvahám

„Pane Cristiane?“ prásklo vedle něho jako rána bičem.

„Kopiníci se rozdělí na dvě strany, hned jak na sebe první řady narazí, hned po útoku lučištníků. Uličkou mezi sebou tak vpustí jízdu do pěchoty,“ odříkal s viditelným potěšením pan Cristian.

„Budeme postupovat ve falangách a udržíme formaci tak dlouho, jak jen to půjde. Slíbil jsem jim, že každého, kdo bude živý a koho uvidím udělat krok stranou, po bitvě vlastnoručně pověším,“ dodal s náznakem pobavení.

Bela se usmál. „Slíbil jsi také, že všem, kdo neukročí a přežijí, vlastnoručně vyplatíš zlatku?“ zeptal se.

Cristian se nadechl a nepatrně zaváhal, než odpověděl: „Ano. Ovšem... Milosti.“

Branko z Drohoie vytřeštil oči podruhé, ale na nic dalšího neměl čas. Od Targoviště zazněly rohy a trubači na obou křídlech se rozcválali. Vzduch se naplnil prachem, který dusil a zahlcoval plíce, řevem a pekelným dusotem. Pikenýři pana Basaraba rázovali vpřed jako jeden muž, vždy stejnou nohou, podle svého obrovského holohlavého velitele, který udával takt. Nakonec se hnali jako ježatá železná stěná, oddechující a dupající, až narazili na Markovy a Cristianovy kopiníky jako splašený povoz porážející proutěný plot.

„Držet! Držet řady!“ řval jako zběsilý pan Cristian a hnal svého zpěněného grošáka z jednoho konce pole na druhý. Za kopiníky se vynořili lučištníci, a sotva zasypali nepřitele sprchou šípů, couvli zase za semknutou hradbu jejich těl. Střely moldavských kušovníků, za tučný žold zverbovaných panem Basarabem, kousaly ostřeji a létaly daleko. Horký vzduch naplnil řev prvních raněných, první mrtví se váleli bojujícím pod nohama.

V houstnoucí zvěti bijících se těl se pomalu rozvírala ulička. Pro prach nebylo vidět na krok a ve vzduchu ostře začpěl pach krve.

Koně se rytířům neklidně trhali na otěžích, zbrocení potem, zděšení a zdivočelí. Kouleli očima a hryzali stihla, až jim od huby odletovaly chomáče pěn.

„Ještě ne,“ zavelel klidně pan z Lugoše. Vyjel prve až na kraj levého křídla, s pohrdavou nevšímavostí se vystavil běsnění nepřátelských střel, a přehlížel pole jako by se díval jen na cvičné klání mladých rytířů. Vrátil se na střed a pomalu tasil meč. Stříbrně se mu zaleskl nad hlavou, a pak jeho hrot obloukem namířil přímo do srdce bitevního pole.

Země se rozpoltila hromobitím kopyt.

„Ne! Pitomci! Vidíte přece....!! Držte!“ ryčel pan Basarab, když se dvěma rozbitými, avšak stále jakž takž držícími čtverci Cristianových kopiníků, prorvala na bitevní pole jízda. Nikdo ho neposlušal, řady jeho neporazitelných Sasů náhle v panice couvaly před kopyty zdivočelých koní a svištěcími meči rytířů.

V čele jim cválal na ohnivé vrance vysoký jezdec v lehké zbroji, jen s prsním pancířem a stříbřitou helmicí s pohrdavě nadzdvíženým hledím. Vedl svou klisnu tak lehce a zvolna, jako by se projížděl na louce před hradem. Jen jakoby mimochodem se jeho dlouhý meč občas sklonil, bodl či odsekl, aby ochutnal něčí krev.

Pan Basarab pocítil nával tak vražedné nenávisti, až nad sebou bezmála ztratil vládu. To je on! To musí být on, ten čubčí syn, co mu povraždil rodinu! Slyšel sám sebe řvát a sípět. Hulákat rozkazy. Vzápětí se i se svým obrovitým ryzákem řítí rovnou doprostřed řeze, nepřestáváje chrlit proud těch nejstrašlivějších nadávek. Ani nepostřehl, že se nepřátelská jízda rozdělila, hladce a rychle, jako když hospodyně dlouhým navlhčeným nožem krájí máslo. Křídla se nepustila do boje, ale pobízejíce koně divokými výkřiky, hnala se tryskem bůhvíkam.

Marco netrpělivě popohnal koně kupředu. Vyčkával. Konečně byl čas zavelet poslední korouhvi do útoku. Před ním se prostíralo peklo, ale už bylo téměř jasné, na čí stranu se přikloní vítězství. S lehkým podivením si uvědomil, že o tom vlastně ani na chvíli nepochyboval. Už slyšel pravidelný dusot obou křídel, jak se blíží, jak se řítí stále blíž, aby sevřela bojující z obou stran. Na jízdu pana Basaraba narazili téměř současně. Unavení rytíři, oslepení krví a potácející se už příliš dlouho ve vroucím kotli, zakolísali a ustoupili.

Přes opěšalého bojovníka se s téměř lidským zachroptěním převálilo nestvůrně těžké koňské tělo, kolem se s třeskem míhala neprostupná zeď zkrvavených čepelí. Obrovský ryzák pana Basaraba hrabal nohama a z křečí rozevřené tlamy padala růžová pěna. Jeho jezdec zařval bolestí, jak ho dodělávající zvíře bezmála zavalilo pod sebou. Z posledních sil sevřel meč, ale s údivem si uvědomil, že ruka už ho neposlouchá. Nejdřív ho opustil cit a

bolest pominula, potom zrak, všechno se utopilo ve tmě, ale dřív než ho opustil i sluch, stačil urozený pan Basarab zaslechnout hlas, který musel být mámením pekelným.

„Toho ne. Toho mi nechte živého,“ poručil ten strašný, známý hlas bezmála vlídně a dopadající ostří se v letu zastavilo.

„Jsi doma,“ prohodil Marco a poočku zašilhal, co tomu jeho druh řekne. „Vrátil ses jako kníže. Lhostejno jestli jako Bela nebo Vlad. Na jménech nezáleží. Vrátil ses.“

Neříkal nic, ale pokřivený úsměv prozrazoval, že jeho myšlenky se ubírají stejnými cestami. „Ano. Už asi ano...“

Targoviště se zase zahemžilo jako náhle vyrušený úl, hluk se nesl od sklepení po střechy a všechna nádvoří i široké okolí zaplnili lomozíci, halasící a bujaře oslavující vojáci. Kdosi netrpělivý pospíšil na cimbuří, takže z nejvyšší věže, svítící dosud novým kamením, znenadání zavlála zlatistá dračí korouhev.

„Milosti?“ ozval se nejistě pan Cristian ode dveří. Strážný halapartník se mu nepokrytě natahoval přes hlavu ve snaze zahlédnout nového knížete alespoň koutkem oka. Mladý muž za panem Cristianem ho musel jemně odsunout stranou, aby vůbec mohl vstoupit. Kníže se obrátil. „To je pan Sileanu, Milosti,“ postrčil kastelán mladého bojara před sebou. „Poslední tři léta zastává tady v Targovišti úřad *armaše*. Všechno je připraveno, jak jsi kázal, Milosti.“

Kníže se obrátil a zahleděl se na mladého bojara zpřímá. Pan Sileanu se strnule napřímil, ale ke své nesmírné nelibosti pocítil náhlé zamrazení. Jakožto knížecí *armaš*, vrchní dozorčí nad popravami, to pociťoval jako zvlášť velkou pohanu. To před ním měla lidem měknout kolena. Kníže si ho dlouze mlčky prohlížel. Šedavé oči s nelítoznými ohníčky, protáhlou hranatou tvář a krátký světlekaštanový vous.

„Jistě zastáváš svůj úřad dobře, když v něm setrváváš už po tři léta,“ protáhl kníže zamyšleně. „Pokud tě i v něm potvrdil Michail, měl pro to jistě dobrý důvod. Přesto se rozhodnu, až jak se osvědčíš mně. Možná že budu mít přece jen trochu jiné požadavky. Uvidíme.“ Nenechal ho ani dokončit hlubokou úklonu, a už ho panovačným gestem pobízel ven.

Na hlavním nádvoří vyrostlo lešení. Pacholci ho stačili pokrýt tmavorudým sukem a na křeslo uprostřed prostřít medvědí kožešinu. Na lavice musely postačit beraniny a sem tam opelichaná vlčina. Dobré tři tucty zajatých ozbrojenců pana Basaraba se tísnily v koutě, připoutaní jeden ke druhému jako dobytčata vedená na porážku. Vytřeštěnýma očima sledovali množství přioštěných kůlů, připravených i s pečlivě svinutými lany u čerstvě vykopaných jam. Hromádky vyhrnuté hlíny ještě vlhce voněly, ale rychle osychaly jako okoralé bochníky chleba.

Nádvořím by neproklouzla ani myš, tísnila se tam hlava na hlavě. Halapartníci provázející mezi sebou Jeho Milost museli rozdat pěkných pár ran násadami, aby mu vůbec prorazili cestu. Někteří na něho zírali s otevřenými hubami, jako by uviděli přízrak, jiní se bezmála křížovali, ale většinou se klaněli až k zemi, blahorečili mu a zplna hrdla provolávali slávu. Zadýchaný Marco vyběhl na lešení, až se prkna prohnula a zaduněla.

„Utěšená podívaná!“ zafuněl. „Aspoň všem ostatním na nějaký čas zajde chuť. Už jsem se postaral, aby se to hezky zatepla doneslo Raduovi. Myslím, že...“ Co myslí, už doříct nestačil. Rozezněly se rohy, dlouze a táhle, a na malé chrámové věži se rozklínal umíráček. Přehlušil rázný krok pětice mužů, která se zastavila uprostřed. Jeden z nich se směrem ke knížecímu křeslu jen uklonil s rukou na prsou, zbývající čtveřice poklekla do písku. Z houfu odsouzenců se vydralo zdušené zakvílení, někteří se pokoušeli vrhnout se na kolena, jiní se aspoň naposled pokřížovat.

Knížecí *armaš*, dozorčí nad popravami, se svými pacholky vyčkával, jak žádá zvyk, až Jeho Milost zahájí exekuci.

Kníže však ještě nepozvedl ruku, jen pevněji sevřel opěradla a nachýlil se v křesle kupředu.

„Jsou všichni ti muži šlechtici nebo svobodní lidé, kteří urozenému panu Basarabovi přísahali věrnost ze své vlastní svobodné vůle?“ zeptal se hlasitě. „Nejsou mezi nimi nevolní, co byli přinuceni, nebo žoldnéři, co mu sloužili za peníze?“ Jasný hlas se v podvečerním vzduchu rozléhal jako údery zvonu.

Houfem odsouzenců proběhl šum. „*Ja, ja, zum Gottes Willen...*“ urozený kníže, já...“ rozkřikl se přeskakujícím hlasem do pasu nahý ryšavý chlap s potlučenou, zakrvácenou tvář. Rval se ze

sevrění svých druhů, ale zdálo se, že v tom rozrušení zapomněl i svou rodnou němčinu. „Ich... ich bin...”

„Mluv, rozumím ti,“ vyzval ho německy kníže. Sas vytřeštil oči a naprázdno zapolykal.

„Dal jsem se najmout i se svými muži. Za žold. Oni padli, a já... Milost!“

Kníže na něho zamyšleně shlížel. „Mluví ten člověk pravdu?“ zavolal a podíval se přes hlavy přítomných. U zdi tam čtyři ozbrojenci drželi pod krátkými píkami tělnatého muže, vyslečeného jen do nohavic a košile.

„Ano,“ vyplivl po chvíli zaváhání urozený pan Basarab a zvedl hlavu tak vysoko, jak jen mu ostří zabořené do tučného podbradku dovolovalo. „Vešel naverbovaným pikenýrům.“

„Usekněte mu ruku a pusťte ho,“ poručil kníže a pokynul panu Sileanuovi, aby se popravčí pustili do díla. „Možná přežije, ale jen těžko už se dá od někoho zverbovat,“ prohodil potom k Markovi.

Sašův řev ještě nedozněl, a už se vzduch naplnil frkáním koní, smýkajících za roztažené nohy ostatní odsouzence, kletbami pacholků a ranami seker, jimiž zatloukali štěpiny k patám bleskurychle vztyčovaných kůlů. Smrtelné chroptění, ryk a jekot se v jediném dusivém, zalykavém oblaku smísily s odporným pachem vnitřností, potu a krve.

„Pospěš si,“ houkl zpocený sklepmistr na děvečku a hned taky té líné kůži uštedřil pořádnou herdu do zad. „Dělej, nemehlo!“ Sám táhl soudek na rameni a děvče s hromadou korbělů a džbánek postrkoval před sebou. Není dnešní a ví přece, jak to chodí, při popravách panstvu vždycky řádně vyschne v krku. Jenže to budiž kničemu, co ho zvlášť kvůli tomu dal vystrojit do sněhobílé loktušky a šněrovaného živůtku, bylo náhle bílé jak to jeho zavití a s obličejem zboceným potem se sunulo do dřepu.

„Ne, já... odpusť, pane...” omlouvala se a tiskla si ruku na ústa.

„Dovolíš, pane, já to udělám za ni,“ proletěla kolem děvčice jako vítr. Tmavé vlasy měla jen zapletené, obroučku žádnou a na sobě jen hrubou kytli, ale oči jí jen hrály a ruce měla šikovné a rychlé. Posbírala korbely a už se hrnula na lešení. „Hej, ty...” křikl za ní - na její jméno si ovšem nevzpomněl, holky, co drhnou podlahy a kádě, nemůže přece držet v hlavě - „Nezapomeň

kleknout, až budeš nalévat Jeho Milosti, a chovej se jak se..." Ale to už ho stejně neslyšela.

Protáhla se mezi sedícími a hned přeuctivě klekala. Pak plaše, jen na okamžik zvedla oči. Až se v ní zarazil dech. Díval se přes její hlavu, chřípí divoce rozšířené jako větřící vlk, v očích jako by mu kdosi zažehl dva zelené ohně. Prsty zatnuté do opěradel a na hrdle nestvůrně napjaté provazce šlach.

„Milosti, víno,“ odvážil se ho upozornit panoš, napjatě stojící za křeslem. Měl barvy pana z Hrádku a hezké oči, a ona mu byla pro tu chvíli neskonale vděčna. Sama by se jaktěživa neodvážila. Couvla leknutím. To když sebou kníže trhl a z hrdla mu místo odpovědi vyšlo téměř zvířecí zavrčení. Jako by ji teprve teď uviděl. Sklouzl po ní ustrnulýma očima jako někdo, kdo se mamě snaží prohlédnout hustou tmou, a když už si myslela, že ji zas beze slova odežene, natáhl ruku. Nevztáhl ji však po víně, které mu horempádem nabízela. Nechal dlaň padnout na její rameno. Těžkou a studenou. Bolestivě jí do něj zaryl prsty a strašlivou silou si ji stlačil pod nohy. Opřel si ji o sebe, jako by si přál, aby se na to dívala s ním. Bála se hnout. Bála se na něj podívat. Seděla strnule napřímená a rovnými zády se mu opírala o kolena. Povolil svůj stisk a ona ucítila jeho prsty na tkanici pod krkem. Zatáhl za ni a smekl jí kytli z ramene. Postřehla, že se za ní pohnul, že se k ní sklání a pak teplý dech na holé kůži. Chladné rty. Sjel jí ústy po opálené pleti. Od krku dolů, a pomalu, téměř něžně jí zabořil zuby do masa. Tam, kde útlý sval obemyká klíční kost. Bolelo to, ale pořád ještě byla víc strnulá ohromením. Přitiskla si bradu na prsa a sklopila oči dolů. Do hrubé tkaniny kytlice se teninkými cestičkami vpíjela krev, kreslila mřížky osnovy a útku a proplétala se stále níž. Neslyšně vzlykla. Vznešeně vystrojený pán hned vedle Jeho Milosti se nepokojně zavrtěl a předklonil se. Pootevřela ústa, snad aby se na něho zavolala, poprosila ho o pomoc, ale nakonec se neodvážila ničeho. Bolest vzrostla, páliło to a tepalo, a v ráně cítila jeho jazyk, chladný a drsný jako kočičí.

Tak co bude s tím vínem? pomyslel si nespokojeně pan Marco. Usnula snad ta holka, že nenalévá a dřepí tam jako zkamenělá? Předklonil se ještě víc...

„Prokrista!“ vyrazil poděšeně. Polohlasem. Hrůza, která se v tom chvěla, byla však víc než zřetelná. „Prokrista, vzpamatuj se,“ zasyčel. Kníže sebou trhl a napřímil se. Vstal.

„Zmiz. Rychle,“ sykl pan Marco na ochromenou děvečku. Korbel a poháry rychle vrazil do rukou nejbližším panošům a svým halasením vyvolal trochu pozdvižení. Kníže se mezitím protáhl mezi sedícími a následován svou překvapenou stráží, která se za ním chvatně proplétala, došel až k popravišti.

Odsouzcenci už čněli na kůlech a ani těm, co byli ještě při vědomí, už nezbývala síla řvát. Všichni byli tiší, groteskně pokroucení. Zbýval jen jeden jediný.

„Nebylo to to nejšťastnější rozhodnutí, což, pane Basarabe?“ prohodil kníže tiše a nevýrazně. Zamyšleně si přejel rty, jako by se teprve teď rozpomínal, kde se na nich vzala ta horká, hořce slaná chuť. Tvář urozeného pana Basaraba nabyla podoby zborcené masky. Tučné tváře mu povisly, oči zeskelnatěly a z pootevřených úst sklouzl tenký pramínek slin. Jeho strach páchl po zkyslině, ostře a štiplavě. A jeho mysl...

„Tak vidíš, a nevěřil jsi,“ usmál se kníže jeho myšlenkám. „Teď už víš? Ale ano, jsem to já a jsem právě to, na cos pomyslel. Ne, už to není komu vykřičet. Už je pozdě. Příliš pozdě. Není to pěkné pomyšlení, že ne?“ Tlumeně se zasmál. Urozený pan Basarab zasípěl. Chtěl prosit o milost, ale mohl se snad nadít milosti z rukou ďábla? Živoucího ďábla navrátilivšího se z hrobu? Zaúpěl a klesl na ruce strážím jako velká otlá loutka plná hadrů. Chtěl zavřít oči, ale i když to udělal, ten obraz se mu nepřestával vpalovat skrz víčka. Viděl ji. Tu strašnou nelítostnou tvář. Viděl ji nad sebou celou dobu.

Nepohnutě na něj shlížela, když mu uzlovali řemeny na kotníky, když pacholci vázali lana k rozporkám. A byla těsně nad ním, když přisunovali kůl, šustilo to v písku jako hadí tělo, a když mu kat oběma rukama nasazoval otesaný hrot do rozkroku. A pak se pata kůlu opřela o sloup, tahouni zabrali... Kůl byl tupý, tak tupý, že bude trvat dva, možná tři dny, než si prorazí cestu vnitřnostmi a přivede s sebou milosrdnou smrt. Tak tupý, že tažným valachům vystoupily na zpocených kýtách žíly jako provazy a pacholci jim museli s křikem pomáhat biči.

Pomalu stoupalo naražené tělo. Pomalu a kůl se kymácel. S trhnutím zapadl do hluboké jámy a jako míza po kmeni se po něm dolů valila hustá tekutina. Ostře a železitě páchla. Leskla se.

Kníže se jakoby mimoděk opřel dlaní o dřevo a jako uhranutý zdvihl pak zakrvácenou dlaň k tváři. Jako by si ji zblízka prohlížel...

„Tak skončí všichni zrádci!“ zařval Marco na lešení ze všech sil. „*Viva Transylvania!* Ať žije Jeho Milost Vlad!“

Všechny hlavy se k němu otočily jako na povel.

III

TRŮN PRO MRTVÉHO

„Basarab Tinar hnije na kůlu!“ rozkřikl se urozený pán z Krašiny a jen vztekle mávl rukou, aby za ním strážé zavřely dveře. Nepotřebuje je mít za zády, stačí, že hlídají venku. Nebude se přece bát spoutaného. Vězeň u sloupu zvedl hlavu. Světlo pochodní, které sem prve proniklo z chodby, ho oslnilo a prudce zabořilo v očích. Už mu odvykl. Tady dole bylo věčné šero, které se škvíry, uzoučké jako střílny ve zdivu, mamě snažily rozptýlit.

Radu z Krašiny pobíhal po kobce jako bezmocná, vzteklá šelma v kleci. Šermoval zatnutými pěstmi a zdálo se, že to všechno potřebuje jen vyřvat, vyvrhnout ze sebe jako žluč, než se svou vlastní zuřivostí zalkne docela. Zlostně vyrážel slova a vlastně mluvil spíš k sobě než ke svému lhostejnému zajatci.

„Všichni ti jeho neporazitelní žoldnéři jsou rozprášeni. Pobiti jako zvěř. A ti, co nepadli v poli, trčí teď v Targovišti na kůlech a žerou je vrány jako jeho!“

Vězeň se pohnul. Zvedl hlavu a zamžikal. Ve vychrtlém muži, oblečeném jen v cárech nohavic, se slepenými prameny vybledlých vlasů a zápěstími zkrvavenými od řetězů by jen sotvakdo poznal Michaila, donedávna knížete Transylvánie, osmého mylorda z Langley. Posunul se po podlaze blíž ke sloupu, aby si mohl sednout zpříma.

„Velel celé tvé armádě, ten bastard z prašivé čuby,“ vyplivl Radu vztekle a vší silou kopl do zdi. „Nejdřív vyplnil Basarabovi Gheorghiu, z jeho vsí nenechal kámen na kameni, na kůl dal narazit i celou jeho rodinu a nakonec dobyl Targoviště! Ale víš-li, proč ti to všechno říkám? Proč se ti při tom chci pěkně zblízka dívat do tváře? Všechno, cos udělal, bylo zbytečné! Všechno!“ zařval znenadáni. „I kdybys mi nebyl dal ty listy a neodstoupil mi svůj trůn, ty malá zbabělá kryso, byl bys teď míň než nic. Kobylí pšouk. Zradili tě. Pěkně si to mezi sebou vymysleli. Nebo snad myslíš, že nad cimbuřím Targoviště vlaje teď tvoje vzácná korouhev? Ale kdež, tak jsi hloupý? Pro ně jsi mrtvý, zakopaný. Knížetem se prohlásil ten pes!“

„Marco?!“ Michail sebou trhl, až řetězy zařinčely. Okovy se mu zařizly do rozbitých zápěstí, ale pro bolest duše tuhle necítil.

„Marco z Hrádku?“ Nemohl uvěřit. Místo srdce měl náhle v hrudi něco svrašťelého a ledového, a hlas se mu chvěl jako umírajícímu.

Radu se po něm jen úkosem podíval a chvíli váhal, než znechuceně vyštěkl: „Ne, tenhle ne. Ten druhý!“

Michail najednou nerozuměl ničemu. „Jaký druhý?“

Radu zbrunátněl. „Ten zaprodanec pekla, co velel celému tomu tažení! Ten nikdo odnikud, kterého nejspíš vyvrhla sama zem, protože nikdo neví, odkud se vůbec vzal! V Targovišti prý vypáčil knížecí pokladnici a na hlavu si vsadil korunu knížete Bely! Tu s perlami a rubíny! Na hradby dal vytáhnout jeho praporec, zlatou korouhev Dračího řádu! Sám sebe usadil na trůně a dává si říkat Jeho Milost kníže transylvánský! Ten bastard! Prý nějaký Vlad z Lugoše!“

„Vlad...? Z Lugoše?“ vypravil z vyprahlého hrdla Michail a vzápětí se tiše, ochraptěle rozesmál. Zalomil odřený, potlučený prsty do sebe, sepjal ruce vzdor řetězům a opřel se o ně čelem. „Bohu díky,“ vydechl. „Pochváleno buď Jeho jméno.“ Možná se pořád smál, ale možná že plakal, těžkými, zalehnutými vzlyky vděčnosti.

Nespočítal by, kolikrát mu to jeho otec, sir Walter, vyprávěl. A přece to chtěl slyšet stále znovu a znovu, a nebyl už nedospělým panošem. Pořád rád naslouchal zkazkám o tom, jak sir Walter před lety provázela tehdy mladičkou kněžnu Ileanu, aby svému knížeti a pánu v bezpečí před Turkem porodila dědice. Už dávno určil, kde přijde následník trůnu na svět - daleko od tureckých hranic, na zboží kněžnina pana strýce. V Lugoši. Narodil se pak jedné bouřlivé říjnové noci a při křtu mu bylo po otci dáno jméno Vlad. Po něm pak, jak bývalo v knížecích rodech odedávna zvykem, pak ještě celá řada dalších jmen: Vlad Bela Denszö... Po otci přijal pak přízvisko svého rodu: Dracula.

„Mluvíš-li pravdu,“ zvedl po chvíli Michail hlavu, s lícemi ještě vlhkými po slzách. „Mluvíš-li pravdu a na trůn dosedl Vlad z Lugoše, pak pro tebe mám jenom jednu radu. Modli se.“

* * *

Trubači nasadili rohy k ústům a do jasného srpnového podvečera vylétly první tóny fanfáry. Jezdci klusali branou po čtveřicích,

vystrojení ve stříbrných a modrých barvách Langleyů nebo ozdobení znaky pana z Hrádku. Na nádvoří se seběhlo snad všechno osazenstvo Targoviště, aby spolu s Jeho Milostí uvítalo urozenou paní Andriu s doprovodem. Od chvíle, co ji na Malém Hradě stihly všechny ty neuvěřitelné zvěsti, neměla stání. Myslela, že se mezi těmi tlustými zdmi a věčnými řečmi svých společníků udusí, nebude-li se smět přesvědčit na vlastní oči. Jen co pro ni Marco poslal své jezdce, hnala je všechny na cestu, sotva jim dala vydechnout, a nemínila se dát nikým zdržovat.

Velký dlážděný dvůr byl plný barev. Do pestrých aksamitů vystrojené ženy soupeřily s okázalou nádherou svých rytířů s vyblýskanými sponami a puklicemi, honosících se zdobenými meči s vykládanými pochvami. Před chrámovými vraty postával dokonce hlouček mnichů. Tvářili se blahosklonně a nezúčastněně, ale i oni se otáčeli za průvodem.

Kníže vyšel vzácným hostům vstříc až na nádvoří. Andriina zpoceného, neklidného grošáka vzal dokonce sám u huby dřív, než stačil přiskočit ohromený štolba. Jako by se to rozumělo samo sebou, popleskal valáška po krku a pomohl Andrie ze sedla. Sevřel jí dlaně ve svých a přede všemi ji obřadně políbil na obě líce. Mihneu, kterého štolba sundal z koně, přitiskl krátce do náručí. Mihaila sesedla sama, nedůtklivě odstrčila drobného panoše, který se jí hnal posloužit, ale to už se kníže lhostejně obrátil zády a v čele svých hodnostářů uváděl vznešené hosty do paláce. Sevřela zuby zlostí, lítostí a ponížením. Ani se na ni nepodíval! Vztekla se protáhla mezi dvěma bradatými bojary a prodrala se dopředu až k němu. Letmo se ohlédl přes rameno a jejich oči o sebe na okamžik třesly jako čepele. Stačilo to. Zajíkla se a usmála. Pro sebe a tak, aby to živá duše neviděla.

Dřív než se Andria stihla porozhlédnout, co se za neblahého panování pana Basaraba v jejích komnatách změnilo, svléknout si plášť a opláchnout po cestě tvář, zmizela Mihaila kdesi ve spleť chodbách paláce. Nebyla tady tak dlouho a tolik se toho událo. Není divu, že si teď chce svého milovaného Targoviště užít co nejvíce. Andria se pro sebe usmála a pečlivě uhladila pletence svých hladkých černých vlasů pod čelenku. Pláštík nechala ležet, natáhla se jen po šálu a počkala, až jí ho služebná nařasí na ramenou. Dlouhé konce smetanového hedvábí splývaly po

zlatavém sametu šatů až ke kolenům. K velké audienci by takový šat nestačil, ale k tomu, aby vpozdvečer navštívila knížete v jeho komnatách, se hodil výborně. Musí s ním o všem promluvit, slyšet to všechno od něho na vlastní uši. Bože, jak se změnil ode dne, kdy za tmy, uprostřed noci ujížděl z Branu, jako by zoufale prchal ode všeho, co znal a co sám sobě ze všech sil zapovídal uchovat v paměti. I oči jako by měl teď jasnější, zase hrdě zdvižená ramena a před nikým už neukrýval tvář do kápě. Ať živý či mrtvý, nade vši pochybnost *byl* právoplatným vladařem na trůně, jenž mu poprávu náležel. Musí ho vidět co nejdřív. Mluvit s ním...

Stráž na konci dlouhé chodby jako by nepatrně zaváhala. Vyměnili si krátké, znejistělé pohledy, než odklonili své halapartny, vzdali urozené paní Andrie čest a uvolnili jí cestu. Zapomněla na to dřív, než došla ke dveřím. Bylo otevřeno. Vešla do malé síně a už se nadechovala k oslovení...

Jako by jí vrazili do prsou dýku. Ostrou a dlouhou, rovnou do srdce. Jinak by jí přece nestrnuly všechny údy na kámen a bolest tam kdesi hluboko by nebyla tak strašná. Andria cítila, jak se v ní zvedá vlna hrůzné nevolnosti, horká a dávivá. Bylo by lepší umřít, než se dívat na to, co viděla.

Byl pohodlně usazený v křesle, záda prohnutá přes opěradlo, pás rozepjatý, tkanice povolené. Mihaila stála před ním, drobná a vzpřímená, napjatá a rozechvělá. Přidržel si ji mezi kolena, polonahou, s živůtkem staženým až dolů. Sjížděl jí ústy od ramen dolů, lízal tu jemnou, perleťově hladkou kůži jako požívačné zvíře, zanechávaje na ní lesknoucí se stezíčky. Chráptivě při tom sténal rozkoší do jejích drobných zájímavých nádechů. Přidržel si ji pevněji a zdvihl hlavu. Přes Mihailino opálené rameno se podíval přímo na Andriu. V očích mu v té chvíli nebezpečně svítilo jako šelmě vyrušené z chlípné hostiny. Za lačností zvířete se však kdesi v hloubi skrývalo ještě něco. Zoufalství, vášeň a všechno utrpení člověka, ale nic z toho Andria neviděla. Myslela, že už nikdy neožije a nepromluví.

„Pusť ji,“ vylomila nakonec z ochrnutého hrdla. Nepřirozeně tichým hlasem, který sama nepoznala. Jako když kámen škrábe po omítce. „Pusť ji, ty zvíře.“

Mihaila se mu zděšeně vyrvala z rukou a uklouzla dozadu za křeslo. Jako by po něm chtěla, aby ji chránil před ní. Tiskla se

zezadu k opěradlu a roztřesenými prsty křečovitě svírala jeho rameno. Oči měla plné studu, provinění a vzdoru zároveň. Jednou rukou si pomáhala do živůtku, prohýbala se a po způsobu dětí si ho soukala na nestoudně obnažená ramena.

„Běž do svých komnat, Mihailo. Teď hned!“ dokázala ze sebe bůhvíjak vypravit Andria a všechnu sílu spotřebovala na to, aby ji to znechucení a hrůza společnými silami nezabily.

Mihaila stála a měřila si ji divokýma, vzdorovitýma očima. Takový pohled u ní ještě nikdy neviděla. Nehýbala se. Nespouštěje zrak z Andriiny sinalé tváře, kníže pomalu přikryl svou dlaní Mihailinu. Pak vztáhl ruku ještě výš a stáhl ji dolů k sobě. Pootevřenými ústy ji krátce políbil na rty.

„Poslechni, Miháj,“ pronesl hebcem. „No tak běž.“ Lehce ji postrčil a díval se za ní, dokud se nezabouchly veřeje.

„Cos jí to udělal?!“ rozkřikla se Andria bez sebe zlostí. Cítila, jak ta ochromující bolest přechází, jak v ní povoluje a jak se stejně rychle mění v nepřítelny vztek.

„Ptej se spíš, co udělala ona mně!“ zařval znenadání kníže. „Zešlel jsem z ní! Mám ji před očima dnem i nocí. Stravuje mě to jako horečka...“

Ucouvla zděšením. „Vždyť je to ještě dítě!“ namítla náhle znejistělá.

„Ano? Neřekl bych,“ ušklíbl se. Jen z toho, co se mu při těch slovech mihlo v očích a v koutcích krutých úst, se Andrie chtělo umřít na místě. Odstrčil křeslo, až zaskřípělo po podlaze, a zpola odvrácen zlostným pohybem dopjal pás. „Krom toho, gróf Báthory, kterému jste ji chystali už letošní zimy, by tak měl, nemýlím-li se, už třetí manželku. Nebude to tedy nedospělý mladíček, že ne?“ pronesl s nepříjemnou zřetelností.

„Ne,“ odsekla vzdorovitě Andria. „Ne, ale on aspoň není...“

„Vím,“ přerušil ji tvrdě. „To jistě není.“

Náhle jako by v ní všechna slova zamrzla, zaskřípěla a rozpadla se v prach. Ty strašné oči jí zbavovaly rozumu.

„Je s tebou spřízněná!“ vykřičela na něho v návalu posledního dusivého vzdoru. „Jak jsi to mohl udělat? Mně a Michailovi? Jaks mohl? Je to tvá vlastní krev!“

„Přes třetí koleno,“ ušklíbl se. „K tomu bych nepotřeboval ani biskupskou dispens, kdybych si ji chtěl vzít.“

„Ty si ji ale nemůžeš vzít!“ vyštěkla po něm s přáním co nejdříve rannit. „Ty už si nemůžeš vzít nikdy nikoho.“

„Ona se zase nemůže vdát! Nebo jsi zapomněla?“ vrátil jí to kníže krutě a se stejnou sveřepostí. „Oba jsme prokletí a zatracení. Snad proto jsme se tak přimkli k sobě,“ dořekl tiše, spíše pro sebe.

„Bože! Proč jen vás oba nemůžu zabít?“ zavzlykla náhle Andria. „Ona je stejně zvrácená a zvrhlá jako ty! Jenomže to bych musela vzít život i sama sobě. To já jsem tím vinna. To, co jí otrávil krev, vešlo do jejích žil skrze *moje* tělo. To já jí předala prokletou krev prokletého rodu Draculů! To já...“

„Andri, proboha...“ Najednou nevěděl, co říct. Bezděky udělal krok a v náhlé slabosti k ní napřáhl ruce.

„Nech mě být!“ zavřískla Andria nepřítelně. „Nedotýkej se mě! Už nikdy se ke mně neopovaž přiblížit!“ Zapotácela se a jako slepá se vrhla ke dveřím.

„Stůj!“ Prásklo to za ní jako řemen býkovce. Panovačně a tvrdě. „Opovaž se ji za to bít. Ani se jí nedotkneš, rozumíš?“ Hlas měl náhle ledový a ostrý jako brousek na břitu meče.

Pomalu se k němu obrátila, pěsti zaťaté před sebou.

„Co bych jí musela udělat, abych jí ublížila víc než ty?“ pronesla zvolna a k smrti unaveně. „Co? Vzít nůž a otevřít jí žíly? Nepochybuju, že i tohle už jsi jí udělal.“

„Andrio!“ vykřikl strašným hlasem. Zachvěla se v něm snad všechna bolest světa. „Ach, Bože, Andri... Andrio!“

Náhle to byl zase jeho hlas, ten známý a až k pláči milovaný, a utrpení, které se v něm chvělo, najednou znala jako svoje vlastní. Kdo komu tady vlastně ublížil? Čí byla vina a kdo obětí? Najednou nevěděla. Vysíleně vzlykla a dala se obejmout. Chvěla se do morku kostí a plakala, ale když po nekonečné chvíli zvedla hlavu, uviděla v těch šelmích očích divný lesk a na kostnatých tvářích klikaté, lesklé stopy. Opřela se o něj, dlouze a trhaně nabírala dech.

„A co Alexis?“ vydechla ještě tiše a zalehnuté. „Jak k tomu přijde ona? Pomyslels na to, jak ji zrazuješ?“

Udiveně se po ní podíval. „Co s tím má společného Alexis? Ona je součástí mé duše. Od prvního dne mi vtrhla do žil jako záplava, jako požehnaný jed, který se ze mě už nikdy nevyplaví. Sladký a strašlivý... Už nikdy ze mě docela neodejde, stejně jako já

zůstanu zase v ní, i na věčnosti. Ona je krev mé krve a trýzeň mého těla. Tak mě naplnila a prostoupila, že není hranic, kde začíná ona a končím já. Jak bych mohl čímkoli, co činím, zradit Alexis?”

Nerozuměla tomu, a přece rozuměla. Bolelo to jako zanícená rána. Hluboko.

„Ona umírá,“ hlesla vysíleně. „Měla jsem o tom sen.“

„Ano. Já vím. Zítra odjíždím. Chtěl jsem ti to jen říct.“

Urozený pan Marco zamyšleně přecházel před stájí, tu se letmo dotkl zavěšené ohlávky, tam roztržitě popleskal koňskou plec. Zdálo se, že bedlivým zrakem sleduje štolby, sedlající koně knížecího doprovodu, a tak se snažili ještě horlivěji a rychleji se proplétali mezi naleštěnými koňskými boky. Pravda však byla taková, že je sotva vnímal.

„Brzy bude konec léta, a podzim je tady krátký,“ vyrazil zdánlivě nesouvisle, když se v bludném kruhu svých myšlenek dotkl toho, co mu už dlouho nedávalo pokoje. Vězelo to v něm jako zrezivělý hřeb. „Na to, abychom oblehli Krašinu, nám při nejlepší vůli nezbude dost času. Zaskočila by nás zima a ten parchant s tím počítá,“ vyplivl nenávislně.

Kníže se otočil a uctivě skloněného štolbu, který mu pospíšil přidržet třmen, nechal stát vedle vyblýskané, stříbrem a černou kůží nasedlané Inny.

„Vím,“ odsekl zamračeně. „Pošli bojarské družiny domů. Nech tady jen mou jízdu a polovinu svých kopiníků. Stejně zatím nemůžeme dělat téměř nic,“ souhlasil chmurně.

„A Michail?”

Oba se překvapeně otočili. Andria byla udýchaná, jako by celou cestu běžela. Zřejmě hovořili tak hlasitě, že jim rozuměla zdaleka. „To ho vtom chcete nechat?” Obočí se jí stáhlo do jediné přímký a oči nebezpečně potemněly. „Jak to, že nemůžete vůbec nic udělat?” To už na ně skoro křičela, nedbaje udivených, pohoršených pohledů stráží.

„Neřekl jsem, že vůbec nic,“ namítl mírně kníže. „Říkal jsem téměř. To je sice nepatrný, ale přece jen rozdíl.“

„Ano?” protáhla nepříjemně Andria. „A mohl bys mi vysvětlit, v čem spočívá?”

Pokrčil rameny. „To ještě nevím,“ přiznal upřímně. „Ale uvidím, co se dá dělat, kromě obléhání. Nějaká možnost být musí a já na ni přijdu, to ti slibuju.“

„Nevíme ani, jestli ho vůbec drží v Krašině,“ vmísil se do toho Marco. „Povídá se všechno možné, ale já bych se vsadil, že ne. Alespoň já být v jeho kůži bych to neudělal. Je to první místo, kam by každého napadlo si pro něj jít.“

„Taky může být mrtvý, já vím,“ vydechla hluše Andria a bezradně zdvihla ruce ke spánkům. „Odpustíte, že jsem na vás křičela. Ale já věřím, že je živý. Ještě ho cítím. Tady...“ Neklidným pohybem zdvihla dlaně k srdci. „A tady...“ dotkla se čela. „Žije... a čeká.“

Marco zuřivě zatnul zuby a dobře mířenou ranou nakopl štoudev, až se s hromovým rachotem odkutálela. Nemohl si pomoci, jinak by se snad zalkl zlostí a bezmocí. Jakkoli bylo jejich vítězství nad Basarabem slavné a drtivé, zároveň bylo nad slunce jasnější, že právě jím pozbyl Michailův život poslední ceny. Alespoň tedy pro Radua z Krašiny. Vždyť co by teď za něho mohl získat? Co si vynutit? S novým knížetem na trůně měly teď listy, jimiž mu Michail odstoupil trůn, sotva tak cenu pergamenu, na kterém byly sepsány. Otázkou bylo jen, kdy to Radu z Krašiny pochopí naplno.

„Milosti!“

Z branky se vyřítíl mladý písař s nějakým listem v ruce a ve zjevných rozpacích přejížděl pohledem od jednoho ke druhému, jako by se ostýchal před tolika lidmi hovořit.

„Ano?“ obrátil se k němu kníže se zjevnou netrpělivostí. Rozhovor s Andriou ho naplnil jen hořkostí a nenáviděným pocitem bezmoci. Krom toho měl být už dávno na cestě ke Snagovu.

Mladík zčervenál a s dojemnou snahou o klidný hlas překotně odříkával: „Purkmistr knížecího města Bukurešti se tě, Milosti, dává poníženě ptát, bude-li tvou vůlí, aby se podzimní rytířské hry konaly tak, jak bylo původně stanoveno.“ Přerývaně se nadechl, celý zrudlý, jak to ze sebe na jediný nádech vysypal.

Marco se po něm se zájmem podíval. Zapomněl na to jako na smrt a nebylo divu, ale teď byl sám vcelku žádostiv slyšet, co na to kníže odpoví.

„A proč by se nekonaly?“ pokrčil rameny po chvilce přemýšlení. „V zemi už brzy bude klid a turnaj může být jemným připomenutím toho, že staré pořádky se opět blíží. Lidi to povzbudí. Ne, nevidím důvod cokoli rušit. Krom toho - nové rytíře budeme potřebovat, teď ještě víc než jindy,“ usmál se. Mladý písař na něho zíral v úpěnlivé snaze zapamatovat si každické jeho slovo správně.

„Tak tohle ovšem urozenému panu purkmistrovi způsobí nejednu bezesnou noc!“ zařval Marco. „V nejmenším totiž nepochybuju o tom, že stejně pokorný dotaz odeslal ten břicháč také jeho urozenosti z Krašiny a doufá, že oba ze stejného důvodu odmítnete,“ uchechtl se trpce.

„Ovšemže,“ usmál se nepatrně kníže. „A už jen to je samo o sobě dobrým důvodem, proč neodmítnout. Bude tam.“

„Doufáš snad, že ti nastoupí do šraňků?“ zachechtal se halasně Marco. „Nekoj se blahými nadějemi. Na to se má moc rád, náš krasaveček.“

Kníže však jeho pobavení nesdílel. „Bůh tě vyslyšel, Andrio,“ obrátil se nenadále k Markovi zády.

„Jak to? Co...?“ Andria měla pocit, že jí poněkud unikají souvislosti.

Jednou rukou ji objal kolem ramen. „Pokud je Michail ještě živý,“ vysvětlil mírně, „pak ho nezabije před turnajem. Počká si jako krysa, s níž je spřízněný, na čí stranu se přikloní váhy. Pojede si tam hrát na knížete, ale jakkoli nadutě se tváří, jist si už není ničím. Spočítá si, že kdyby ho jeho věrní opustili, Michailova smrt by mu jen přitížila. Zná mě. Ví dobře, co by pak mohl očekávat.“

Andria jenom zamžikala. Bože, může mít pravdu? Ano, jistě to je právě tak, jak říká. Její naděje vzrostla a kdesi hluboko v ní se pohnula a zatetelila jako spící motýl. Usmála se a na tvář mu vtiskla vděčný a láskyplný polibek. Jako dřív. A jako zázrakem náhle dokázala nemyslet na to, že Mihaila ho nepřišla vyprovodit na nádvoří. Na to, že s ní se loučil už prve, o samotě, dlouze a za dveřmi zastrčenými na závoru... Náhle jako by tomu téměř dokázala rozumět.

Marco poplácal hřívu jeho černé klisny a kníže se vyhoupl do sedla. Zamyšleně se opřel o rozsochu a schýlil se trochu níž. „Dej mu psát list, Marco,“ pousmál se ještě, jako by mu to právě přišlo

na mysl a ta představa ho pobavila. „Že rozkazují, aby Michaila okamžitě pustil na svobodu a sám se mi beze zbraně vydal v Targovišti. V žíněné košili a bosý! Za to že dohlédnu, aby byl dodržen slib, který při tom přepadení vyslovila Andria - totiž, že na krku pocítí břit meče, a ne hrot kůlu v útrokách.“

„Z toho se pomátne vzteky,“ uchechtl se Marco nejistě.

„A začne dělat chyby,“ ujistil ho kníže. „Což je přesně to, v co doufám.“ Pozvedl ruku k pozdravu a družina knížecí stráže s mladým praporečnickem v čele se ostrým klusem stočila k bráně.

„Hej!“ zařval za nimi Marco. „Ještě něco! *Kdo* mu ten líbezný vzkaz posílá? Jeho Milost Vlad z Lugoše?“

Kníže otočil Innu na místě, až přisedla a zatočila se jako tanečnice. V letmém ohlédnutí mu blýskly zuby v úsměvu.

„Máš pravdu,“ zavolal přes dvůr. „Snad si ještě vzpomene na jméno Dracula!“

* * *

Široká pramice se zakymácela, jak se v ní postavil, aby se ještě cestou vysvlékl ze zbroje. Skvostnou suknici z těžké, stříbrem pobíjené kůže upustil na dno, pokryté šedým škraloupem bláta a přischlými řasami. Pás s mečem nechal padnout za ní a zůstal jen v rozhalené režné košili a ze sedla oblýskaných nohavicích. Zkroucené tmavé prameny, teď už bez rubíny a jaspisy posázené čelenky, mu vítr, mokrá a páchnoucí po bahně a rákosí, škodolibě rozházel po ramenou. Statná klášterní převoznice se nejistě pousmála. Prve, když ho vystrojeného a zachmuřeně se tyčícího na černém koni, doprovodili až k přívozu dva zbrojnoši, ani se neodvážila zvednout zrak. Pak ale odklusali i s jeho vrankou mezi sebou a on se jí před očima proměnil. Najednou se ho skoro nebála. Náhle si s údivem uvědomovala, že to, co cítí, je spíš lítost. Lítost a bezmoc k zadušení. Odhrnula si šedivé vlasy ze zpoceného čela a raději se opřela do vesel.

Už by byl zamířil dozadu, brankou ve vysoké zdi a mezi stromy k chatrči ukryté za hřbitovem, když se ho nesměle dotkla na lokti.

„Tudy, Milosti,“ hlesla a ukazovala k mnišským celám. Udiveně se po ní podíval. Uložili ji do kláštera? Ale to už se k nim s funěním hnál tělnatý bratr Joachim. Tučnou tváří mu přelétal úsměv, v

rychlém sledu střídaný výrazem nejistoty a hrůzy, pohled plný zbožňující úcty, současně s bezednými rozpaky. Ani kdyby ho měl na místě srazit blesk, nevěděl by, zda kleknout a políbit ruku, jak se sluší osobě světské, zda příchozímu z titulu svého vlastního svěcení požehnat, či snad zda raději křížem přezehnout sám sebe. Pro jistotu. Bylo znát, že jeho zneklidňující přítomnosti už odvykl.

„Otec opat tě co nejsrdečněji vítá na svaté půdě, Milosti,“ vyřídil spěšně, co mu uložili. „Očekává, že se dáš doprovodit do refektáře, a tak...“

„Později,“ utnul ho stručně kníže. „Na klášter i na jeho osobu budu štedře pamatovat, ale nepřijel jsem za ním. Kde je?“

Bratr Joachim zhluboka a okázale vzdychl. Nebylo pochyb, na koho se to ptá.

„Uložili ji k sestráům,“ zadrmlol a chvatně se rozkolébal k celám jeptišek. Kníže ho předešel dlouhými spěšnými kroky, ani se neohlédl. V nízkých veřejích se sehnul a uzoučkou tmavou chodbou s řadami nízkých dvířek, bídně osvětlených olejovými kahanci, zamířil neomylně k těm posledním. Vlastně to ani dveře nebyly, jen jakási z prken sbitá zástěna. Odsunul ji a vstoupil.

Mladičká sestra, hezká i pod řeholním čepcem, ztřeštěně vyskočila. Plamínek svíce se bláznivě rozkomíhal a pokroucené stíny na stěnách se přízračně roztančily, dotýkajíce se jeden druhého. Ve vzduchu tkvěla pronikavá vůně máty, mísící se s vlhkým pachem plátna a nedávno obílených zdí.

„Tak ses mi vrátil,“ usmála se umírající na lůžku. Na nízkém lůžku z kulatiny vystlané rákosím a měkkými houněmi. „Vrátil ses, abys mě při tom držel v náručí...“ Bylo to neslyšné jako vzdech v trávě, tak tiché, že to snad slyšel jenom on.

„Nemůže mluvit už kolik neděl, Milosti,“ hlesla soucitně mladá řeholnice. „Červená nemoc jí užírá hrdlo. Oněměla...“

Jen se usmál a pokýval hlavou. Ani nepostřehl, kdy je opustila.

„Ty mě slyšíš, vid’? Ty mi rozumíš?“ vyrazila chraplavě Alexis. S nesmírnou námahou nutila vlastní hlas, tak bezmocný a sípavý, vytvářet ještě naposled lidská slova. Už ani nekašlala, dech měla slaboučký a trhaný, vyhublá hrud’ jako by se snad vůbec nezdvíhala. Přisedl k ní a přimkl si k líci její ruku. Drobnou a horkou jako křehoučké tělo ptáka.

„Vždycky jsem tě slyšel,“ ujistil ji. „Každý den a každou noc, ať jsem byl kdekoli.“

Zavřela oči a spokojeně kývla. „I já tě slyšela. Už nevím, co mi vyprávěli a co jsem viděla na vlastní oči. Anebo to byl sen? Ne, asi nebyl. Byla jsem s tebou, vím to... Zůstaneš?“

Otec opat stáhl vysušené rty do úzké čárky. Žilnaté ruce, které prve uschoval v rukávech kutny, nechal znovu spočinout na stole. Přemáhal pokušení ještě jednou se dotknout malé okované truhlice, pod jejíž víko ho kníže prve nechal nahlédnout. Nakonec sepal ruce pohybem bezmála zlostným a s odvráceným pohledem spěšně, jako by o tom přesvědčoval sám sebe, vyrazil: „Ne, Milosti. Rač odpustit, ale není to možné. V posvěcené půdě snad ano, snad, ale ne přímo v domě Božím. Ne v kostele.“

Kníže zachmuřeně pokýval hlavou. „Ach, tak tedy ani za všechno tohle zlato. Jak jsi pevný ve své víře, otče,“ protáhl ironicky. „Závidím ti. Tvůj spánek spravedlivých a tvé neposkvrněné svědomí. Nezensvětiš přece stánek Boží posledním odpočinkem hříšnice, že? Což kdyby ses z toho o Soudném dni musel zpovídat. A třeba rovnou tomu, kdo řekl: Slabí a hříšní přijdou ke mně a moje náruč je ochrání. Jak vysvětlíš, žes tak ostudně nedbal Jeho slov? Žes dokonce sám svým svatým a úctyhodným tělem tarasil k Němu bránu? Pověz, jak?“

„Dost!“ zaječel ctihodný opat dřív, než stačil pomyslet na povinnou úctu. Měl pocit, že se v něm všechno vaří, že se mu v útrobách svíjejí plameny. Ten strašný, vemlouvavý hlas ho přiváděl k šílenství. „Pro lásku Boží, už dost, Milosti,“ zadrmolil vysíleně. „Nevím. Nic už nevím! Nemohu poručit... Žádný z bratří se první nechopí sochoru, aby udeřil do dlažby v chrámě, A já...“

Kníže se zlomyslně pousmál, ale jeho oči zůstaly temné a neprostupné jako hradba hor. „Ty?“ opáčil. „Kdybych chtěl, poručil bych ti to. Jenomže nechci. Je v tobě tak málo milosrdenství, že si nezasloužíš, aby její hrob kopaly ruce, jako jsou ty tvé. Uložím si ji sám. Já sám jí najdu místo.“

Toho dne přišel už pokolikáté. Jen tiše nahlédl ode dveří a se starou sestrou Sidonií, trpělivě sedící u lůžka, si vyměnil jen tichý výmluvný pohled. Alexis spala. Tvrdě, klidně a dlouho. Vlastně se teď probouzela jen zřídka, z těžkých a propadavých snů, které jí

ulpívaly před očima jako stále neprůhlednější závoje. Chvilí beze slova postál a pak se stejně tiše obrátil k odchodu.

Dveře do kostela zůstaly otevřené a v horkém vzduchu se ještě neusadil prach. Kroužil v barevných světýlkách oken a zvolna usedal na lavice i na kamenný vzor dlažby. Hromádka vytrhaných dlaždic se tyčila narovnaná u stěny, ale úzká obdélníková jáma stranou ode dveří mu pořád sahala sotva nad kolena. Tady u základů, kam nedosáhla vlhkost jezera, byla zem pod tíhou stavby udusaná a ztvrdlá na kámen. Motyka od ní odletovala jako od skály, rýč namáhavě skřípěl a zakusoval se jen mělce a neochotně. Každý ten úder cítil až v kostech. Tříštivě bolely, neuvyklé tak vražedné námaze. Přestal počítat, přestal myslet na cokoli. Nemyslel už ani na namožené svaly a mžitky vysílení před očima, ani na křečí sevřené prsty na sukovatém dřevě násady. I když tohle všechno bylo lepší než myslet na to, proč tolik spěchá. Přestal počítat dny, po něž se za cenu nelidské trýzně držel při vědomí, nevěděl, kolik už jich uplynulo. V rudé, svíjející se hlubině jeho tkání vyla krvelačná bestie, v běsnících gejírech ho oslepovala trýznivou touhou po krvi.

Vůbec si neuvědomil, kdy mu rýč vypadl ze zdřevěnělých prstů, ani kdy a jak se vydrápal ven a sesul se v polosedu mezi kostelními vraty. Vzpamatoval ho až lehounký dotek na rameni.

„Paní Alexis se probudila, Milosti,“ zaslechl tichý hlas mladičké sestry Anastasie. Vysíleně pokýval hlavou a pokusil se vstát, ale jemně ho zadržela. „Počkej, Milosti,“ požádala ho vlídně a zblízka se povzbudivě usmála. Poslepu zapátrala v objemném váčku pod pasem a vylovila z něj malou fiólku s víčkem. Natáhla se mu po rukou, které jí bez odporu ponechal, a obrátila je dlaněmi vzhůru. Nespokojeně zavrtěla hlavou a vytáhla ještě navlhčené pláténko. „Jen chvíli vydrž, Milosti,“ pousmála se lítostivě. „Nejdřív ti musím z těch otevřených ran vymýt prach...“

„Cos dělal celý den? Hrozně dlouho jsem spala,“ pokusila se o omluvný úsměv Alexis. Slova vyrážela ztěžka a trhaně, jak se jí nedostávalo dechu, a tak tiše, že kdokoli jiný by jí stěží rozuměl.

„Trochu jsem pracoval, trochu přemýšlel a hodně vzpomínal,“ řekl kníže a uložil si ji v náručí pohodlněji. Opírala se o něj a slabě, namáhavě dýchala.

„Teď už to bude brzo, vid’?“ hlesla náhle téměř bez otázky.

„Ano,“ odpověděl jí. „Ano.“ Nezasloužila si lhát.

Nepatrně k němu otočila hlavu. „Polib mě,“ zaprosila. Zlehka se dotkl jejích rtů a na chvíli setrval v tom nehybném, něžném prolínání. Ústa měla horká a suchá, bolavé prasklinky v pergamenově tenké kůži. „Ne, tak ne,“ zaprotestovala. „Chci tak jako dřív.“

Bál se sám sebe. Svých běsů a svého těla. Křehká a na kost vyhublá, s ohromnými zelenkavými očima, bezvládná jako pták v tenatech, ale stále to byla ona. Divoká víla Alexis. Vnořil se jí do úst, zvolna a něžně, zavřel oči a dovolil zběsilé smršti, aby mu zpřevracela žíly a prohnala se myslí v divokém víru nenávratně vyhořelých obrazů. Slyšel ji tichounce vzlykat, zajíkat se, ale možná to byl jeho vlastní hlas. Její horká, škrábavá bolest se teď svíjela v jeho hrdle, v ledových spáncích tepala její horečka.

„Už?“ vdechla mu tiše do úst. „Drž mě...“

„Jsem s tebou,“ ujistil ji a nehnuté poslouchal její slábnoucí dech.

„Nemůžu,“ zavzlykala. „Nechci!“ Bůh ví, kde se v ní vzala ta síla. Oběma rukama si ho přitáhla za ramena, v očích jí zatančily zelené ohně. „Udělej... udělej ze mě, co jsi ty!“ vyrazila dutě.

Zasáhlo ho to jako úder pěstí. Hrůza jenom z té představy a současně nepřičetná, vyjící, stravující touha jí vyhovět. Bylo by to tak snadné. Už v ní zbývalo tak málo dechu. Nebylo by nic snadnějšího než jí vzít horký, slabě tepající život, nechat ho sklouznout hrdlem do mučivě lačných útrob a v rozkoši, již se nepodobá nic z tohoto světa, nabídnout jejím vyprahlým ústům svůj. Nic snadnějšího než zběsile polykat s rukou na vychládajícím srdci a cítit, jak jeho vlastní, dávno mrtvá krev, čím dál víc plní její žíly, aby ji probudila k životu. Naplnilo by ji to jako prorůstající hniloba, jako kalná voda rozlévající se po lukách. Tak jako jeho mysl i tělo kdysi, v žalární kobce, naplnil věčný život nemrtvého tvora, odporný ve své vznešenosti. Bylo tak snadné darovat jí život. Splnit jí přání a udělat z ní stvůru odpornou Bohu i člověku. Stvořit ji k svému obrazu...

„Svátost umírajících,“ zamumlal shrbený řeholník mezi dveřmi. Všoural se bokem a vrásčitou rukou stínil lampičku. „Otec opat dovolil podat paní Alexis tělo Páně... když, ty Milosti, když...“

„Nechci,“ vydechla neslyšně Alexis a pokřivila tvář bolestí. „Nechci. Bojím se... Rozdělí nás.“

Chvilí se na ni beze slova díval. Pak na mnicha, který byl očividně strachy bez sebe. Snad se bál, že mu z očí vyšlehnou pekelné plameny a v zuřivosti ho spálí na popel. Ztěžka vstal a jenom vzdychl.

„Udělej, co myslíš, že je tvá povinnost,“ pronesl mírně. Na odchodu se ještě sklonil k Alexis. „Ničeho se neboj,“ všeptl jí. „Ničeho. Nic nás nerozdělí. Nic, lásko, věř mi. Ani na tomto, ani na onom světě. Já si tě najdu a ani Bůh, ani ďábel mi v tom nezabrání.“

Trvalo dlouho, než ji směl zase vzít do náruče. Ležela klidná, smířená, vysílená. Už nemluvila, jen její oči přetékały slovy a on jim rozuměl.

Až řeknu, jak jsem tě milovala, pustí tě ke mně, nebo mi dovolí jít za tebou...

Všechny svíce už dávno dohořely a on ji stále, strnulý a otupělý, bez hlesu kolébal v náručí. Tichou, chladnoucí a usmířenou. Nevěděl, kolik času uplynulo, než ztěžka vstal a se svým dojemně lehounkým břemenem vyšel ven. Rezavé prstýnky mu sklouzly přes loket a hebce ho pohladily po tváři, suché a poléťavé jako podzimní chmýří. Políbil ji na ústa a na srdce. Pečlivě urovnal záhyby nových šatů, do nichž ji prve trochu neobratně ustrojil. Krajka se zachytila o prstýnek. Kroužek, který tam dolů půjde s ní, tu jemnou práci německých klenotníků, jí kdysi, před lety, přivezl z cest. Toho roku, kdy císař svolal, všechny rytíře Dračího řádu do Norimberka. Chránil ho tenkrát na šňůrce pod košilí a ona se smála, že jí teď voní vůní jeho těla. Od té doby ho nikdy nesundala...

Ještě chvilí se na ni díval. Ještě chvilí se jí dotýkal. Ještě chvilí... než zatnul zuby a s očima vypálenýma pláčem bez slzí ještě naposledy zuřivě přinutil své tělo k, poslušnosti. Ztrýzněné dlaně se chopily rýče a hlína zaskřípěla...

„Milosti!“ Sestra Anastasia do něho v té tmě málem narazila, jak byla všecka zmatená a udýchaná. „Milosti, paní Alexis není... Šla jsem ji uložit na noc, a ona není...“

Ztěžka polkl a tak zvláště se po ní podíval.

„Běž spát, sestřičko,“ řekl tak divně, vyhořele. „Už jsem ji uložil sám.“

* * *

Na Malém Hradě ho ještě dávno nečekali, a už vůbec ne takhle na noc. Chvatně spouštěli most a hnali se obstarat koně. Inna byla unavená a uprášená, ale hlavou házela tak bujně, že se mladému štolbovi málem vytrhla. Kníže ho stihl krátkým zachmuřeným pohledem, pod nímž se chlapec schoulil jako po ráně bičem.

Paní Andria vyběhla Jeho Milosti vstříc až na schodiště a cestou dopínala pod krkem teplý plášť, který jí služebná narychlo přehodila přes košili. Stačilo jí jen vidět jeho tvář. Nemusela se na nic ptát. Přesto spíš pro sebe než pro něj neslyšně zašeptala: „Tak brzy? Už...?“ Věděla dobře, co jeho návrat znamená. Cítila, jak se jí do očí tlačí slzy, horké, oslepující a bolavé. Alexis... Oblíbila si ji od první chvíle, kdy ji polomrtvou, po strašné cestě z tureckého zajetí z knížecího rozkazu dovezli na Bran. Neměla nikoho. Otec padl už dávno a zbytek rodiny vyvraždili turečtí nájezdníci. Byla jen o dvě, o tři léta starší, a tak si brzy rozuměly. A pak se z tažení vrátil Vlad, tenkrát mu vlastně říkali jménem, jímž ho kdysi nazývala jeho matka a po ní Elgyn a všichni ostatní - Bela.

Neodpověděl, jenom si dlouze vzdychl. „Měla tě ráda jako svou vlastní sestru. Vždycky,“ pronesl po chvíli hluše. „Před smrtí myslela na všechny, které milovala. Věřila, že se s tebou zas setká.“

„Já tomu taky věřím,“ vyhrkla Andria přiškrceně a její hlas náhle zazněl zas jako dívčí, umíněný a plný slz, kterým nechtěla podlehnout. „Nevím kdy, ale sejdeme se. Víím to. A Bůh to taky ví.“ Zamžikala a vytřela si z koutků zrádné slzy. Šest dlouhých let Alexis neviděla, odvykla jejímu jasnému chlapeckému hlasu i jejím divokým nápadům, přesto jako by její smrt náhle a neodvolatelně uzavřela bránu. Jakkoli neviděna, zabouchla před ní jednu z bran, které se jedna po druhé budou uzavírat, zanechávat její duši stále

prázdnější a pustší, až zůstane jen jedna jediná, poslední brána. Ta její.

Polkla, aby zahнала zrádnou křeč v krku. „Mihailu s Mirjanou vzal Marco včera s sebou do Dumitrești. Potřebuje tam dohlédnout. Přenocují prý v jeho dvorci,“ vyhrkla znenadání, aniž by věděla proč. Přece se neptal. Ale možná že právě proto. Všimla si stínu únavy v jeho očích, pomalých, namáhavých pohybů.

„Běž si lehnout,“ vyzvala ho soucitně jako dřív, jako by se za celá ta léta nic nezměnilo. „Potřebuješ si odpočinout.“

Podíval se po ní tak, že se jí srdce vzápětí rozbušilo. Posměšně, hořce a vděčně zároveň. Což zapomněla, že odpočinek je pro něho dávno už jen nekonečným zíráním do stropních trámů, s nekončícím vírem myšlenek v hlavě a s očima rozevřenýma dokořán? Že už nikdy nepozná dobrodiní lidského spánku a zapomnění snů?

Krátce a tvrdě ji pohladil po vlasech, a než se vzpamatovala, vyběhl vzhůru po úzkém točitém schodišti. Náhle se na něco upamatovala. Počkej! chtěla za ním ještě vykřiknout, ale to už za sebou hlučně zavíral dveře své ložnice.

Ještě tam narychlo poklízeli, opravdu ho dnes nikdo nečekal. Služebná se mu jen v běhu poklonila a s plnýma rukama se kolem něj spěšně protáhla ven. Malý kudrnatý panoš otřel stůl a přichystal na něj cínový korbek s pohárem. Od lůžka, čerstvě pokrytého škrobeným plátnem a vyklepanými přikrývkami, se chvatně obrátil nevysoký mládenec s narezlým vousem a malýma nevýraznýma očima. Stano, uvědomil si kníže, říkají mu Stanko a obvykle slouží při loži Markovi.

„Kde je Kostas?“ zeptal se udiveně.

Stáno ohromeně zamrkal. „Což ti neřekli, Milosti?“ užasl nepokrytě.

„Co mi měli říct?“

„Zemřel, Milosti. Dnes ráno.“

Kníže potřásl hlavou, jako by si potřeboval srovnat myšlenky. „Jak se to stalo?“

Stanko pokrčil rameny. „Byl už starý,“ prohodil nepřiliš přesvědčivě. „Dlouho nešel, a tak jsme se šli po něm podívat. Někoho napadlo zajít sem. Byl tady. Tady,“ zopakoval a rukou nerozhodně mávl k pelesti. „Mrtvý, Milosti. Klečel u tvého lože a v

ruce měl..." Rozpačitě kývl k psacímu pultu pod oknem, odkud ještě nestačili sklidit snítka plané růže, zpola zakrytou zmuchlaným červeným hadříkem. „Chtěl ti to vložit pod podušku, Milosti,“ hlesl Stáno nejistě. „Chtěl... zřejmě si myslel, že ti tu hrozí nějaké nebezpečí. Byl už moc starý a v hlavě se mu to už trochu..." pokrčil rameny. „Vypadalo to, že tě chtěl ochránit, před... před..." Najednou se mu do toho moc nechťelo.

„Před upírem?“ dopověděl místo něj kníže s nepatrným nádechem posměchu.

Stano však váhavě kývl a poznamenal se křížem. „Každý ví, jak mocná je to ochrana. Přistoupí-li nemrtvá stvůra k takovému loži, čarodějná síla plané růže ji rázem zbaví života a duši odešle k Bohu.“

„Jistě. Každý to ví,“ pronesl kníže tak prapodivným tónem, že se po něm sluha ulekuté podíval. „Snítka musí být ovšem odlomená levou rukou na rozcestí čtyř cest za svítání po úplňkové noci,“ pokračoval kníže vzápětí. „Chována pak má být v čistém, ještě nenošeném bílém hedvábí. Aby kouzlo zaúčinkovalo, musí však být z kropeno milující krví tak, aby ani cípek nezůstal bílý.“ Pomalu přešel k pulpitu a konečkem prstu se dotkl rudé, ztvrdlé a pomačkané látky, na které snítka ležela. Neřekl nic, jen výmluvně pozvedl obočí.

„Kouzlo? Krev?“ zděsil se Stano, jako by k němu dolehla jen tato slova. „Milosti, říkáš, že tohleto je krev?“ Náhle si nebyl jist vůbec ničím. „Provozoval tu čáry?“ vyrazil nejistě.

„Ne, Stanko,“ ozval se kníže nezvykle vlídně. „To nejsou čáry. Tomu se říká láska.“ Před ohromenýma Stankovýmá očima pak sebral růži i s hedvábím a obojí pomalu vsunul hluboko pod podušku.

„Další oběť,“ vydechl zhloubi duše sotva slyšitelně. „A jak zbytečná. Snad mu tam, kde je, neprozradí, jak zoufale je to neúčinné.“ Spustil dlaně z tváře a opět rozhodným hlasem poručil: „Dejte za něho sloužit mši. A pochovejte ho při kostele.“

* * *

„Bože, Bože, Bože,“ drmolil bez ustání slovutný purkmistr knížecího města Bukurešti a byl si jist, že se mu rozskočí hlava.

Rozhodně už pěkných pár dní nevěděl, kde mu stojí, a dnes to bylo už od rána pravé peklo. Uspořádat velkolepý turnaj, každoroční velké rytířské hry, nebylo samo o sobě žádná hračka, avšak se starostmi, jaké měl s tím letošním, se to vůbec nedalo srovnat. Ale ať se kroutil, vzdychal a drhnul si spánky rukama, divže si do nich nevydřel díry, zdálo se mu čím dál jasnější, že tohle prostě dobře dopadnout nemůže. Zakvílel bezmála hlasitě, jak mu před očima náhle s hrůzyplnou zřetelností vyvstal obraz vlastní popravý. Vnitřnosti mu zkroutila křeč, až si svůj sudovitý břich musel obejmout oběma rukama.

Pán z Krašiny přibyl už předevedčirem. S okázalým doprovodem, vytrubováním a obrovskou zbrojnou družinou. Na rynku dal vztyčit svou korouhev, fialovou růži v černém poli, ale žádný hostinec ani dům pro sebe nezabral. Rozložili se všichni hned za hradbami, u řeky, kde mohli napájet koně a kde mu mezi množstvím menších a obyejnějších přístřešků postavili obrovský stan, hotový palác se zlacenými šňůrami a třešněmi, plný podušek, kožešin a pohodlného nábytku. Sám se pochopitelně návštěvou neobtěžoval a na uctivé purkmistrovo uvítání jen netrpělivě kývl hlavou, avšak hned druhý den se ohlásil jeho senešal, zamračený chlap, provázený po zuby ozbrojenou družinou.

„Jeho knížecí Milost si přeje dostatek píce pro koně a víno pro své muže. To nejlepší,“ ohlásil panovačně. „Zaříd si to, jak chceš.“ S rukama založenýma za zády pak vydusal zase na ulici, na lahůdky, které mu v purkmistrově kuchyni nachystali, ani nepohlédl, a už rozkazoval, aby ho vedli na kolbiště, jenže právě to byl kámen úrazu. O šraňky by nebylo, ty vyspravili čerstvými kládami a pěkně obarvili, i čistý písek navezli, urovnali a uhrabali, stáje obílili a vysoko vystlali slámou, ale s lešením, odkud panstvo vždycky kolbě přihlíželo, bylo hůř. Bylo jen jedno jediné... Odjakživa to sice stačilo a odjakživa na něm stálo, ze všech nejvýše, jedno jediné honosné zlacené křeslo, pokryté rudým aksamitem. Trůn pro knížete. Kníže býval totiž vždycky jenom jeden. Odjakživa.

Najednou ale nezbyvalo, aby naproti, na druhé straně kolbiště, vyrostlo lešení další a na něm řada pohodlných křesel s jedním nepatrně vyvýšeným a s nepatrně vyšším opěradlem.

Tělnatý purkmistr zavíral oči a v duchu drmolil modlitby. Nebude-li Jeho Milost Radu spokojen a bude-li chtít urvat místo, které mu podle jeho názoru patří, dojde místo rytířských her dozajista k pěkně krvavé řeži. Jeho družiníci se už odvěčera hlučně roztahovali po celém městě a ozbrojenci Jeho Milosti Vlady, jak si teď říká, kteří přibyli zatím pod velením horkokrevného pana z Hrádku, taky nevypadali na žádná neviňátka.

Ze srdce se mu odvalila celá skála, když urozený pan senešal jen něco nezřetelného zabručel a obrátil se k němu zády. Purkmistr se přistihl, jak se za jeho vzdalující se postavou opřekot klaní a mumlá všemožná ujištění, že bude všecko, všecko, všecičko...

Drnčelo mu to v hlavě celou cestu domů a divže ho pak šlak neporazil, když se mu písař hnal naproti až do průjezdu, bez sebe rozčilením. V mázhauzu už jakou dobu čeká urozený pan z Hrádku! Tak to je můj konec, prolétlo hlavou zpocenému purkmistrovi. Konec...

„Bud' zdrav,“ pronesl Marco blahosklonně a na nezřetelný proud omluv jen pokynul rukou ke korbě, z něhož mu jeho drobný panoš přičinlivě naléval. „Nenudil jsem se. Máš lepší víno než já,“ ušklíbl se. „Budu muset dát spráskat sklepmistra. Ale to sem teď nepatří. Posad' se. Asi jsme ti pořádně zamotali hlavu, což? Nu nic, chtěl jsem tě jen ujistit, že všechno je v nejlepším pořádku. Zařídils všechno naprosto dokonale. Ničeho se neboj a dělej dál jako doposud. Toho čubčího syna usad', kam si jen bude přát, přecpi ho poctami a tituluj ho, jak jen si usmyslí. Není třeba, aby si vyléval zlost na tobě. Od toho jsou tu jiní. Á, málem bych zapomněl. Tady...“ Rozmáchlým gestem pokynul panoši, který se chvatně natáhl a položil na stůl malý sice, ale pěkně naditý měšec. „To ti posílá Jeho Milost. Osobně. Na výlohy, které s námi budeš mít a na nějaké ty škody, kterým se nevyhneme. Rvačky a bitky ovšem budou, to je nad slunce jasnější, ale moc se do toho nemíchejte. Promluv v tom smyslu se svými biřici.“

Purkmistrovi hučelo v hlavě tak, že se musel přidržet stolu. Tak tedy žádná strašlivá poprava? Nejraději by padl na kolena a urozenému panu z Hrádku zlíbal ne jednu, ale hned obě ruce.

„A Jeho Milost?“ odvážil se, když si konečně roztřesenou rukou posloužil a svlažil vyprahlé hrdlo. „Kdy ho, smím-li se opovážit, můžeme očekávat?“

Marco přimhouřil oči a zamyšleně zakroužil pohárem, jako by cosi těžce zvažoval. Pak se důvěrně naklonil k purkmistrovu uchu a hrobovým hlasem pronesl: „Věřím ti.“ Tlouštík jen horlivě kýval a jeho splašené srdce se nemohlo rozhodnout, protlačí-li se hrdlem nebo proskočí ven těžkým podšíváním varkočem „Všude rozhlašuj, že jsem v zastoupení přijel zatím jen já sám coby zemský správce,“ pronesl vážně Marco. „Za to ti důvěrně prozradím, že Jeho Milost je ve městě už od včerejška.“ Naklonil hlavu ke straně a s pobavením čekal, co bude dál. Ve svém očekávání se nezklamal, i když jednu chvíli si byl jist, že bude muset narychlo poslat pro felčara s baňkami.

* * *

Do pasu vyslečený zbrojír, s černým plnovousem až na prsa, s funěním mlátil železnou palicí do čepele položené na dvou kovadlinách. Oči mu přitom lezly z důlků a topor mu ve zpocených dlaních jen drnčel. „Tak co? Co?“ hulákal při tom jako na lesy. „Stačí? Je to dost dobrá práce?“

Mladý bojar, který ho prve svými pochybnostmi zřejmě urazil, rozpačitě pokrčil rameny a podíval se po svém druhovi. Ten přimhouřil oči a gestem naznačil, aby ani tak nekupoval. Přitáhl si blankytný plášť ke krku a zamířil ke krámku s medovinou. Zbrojířovo vyřvávání se neslo dodaleka. O kus dál už ho ale přehlušily výkřiky cínařů, ječení prodavaček šátků a pentliček, vyvolávání kožešníků a vřískot děveček, k nimž se v té zadýchané, meloucí se, horké tlačenici nějaký opovážlivec přitočil hříšně blízko.

„Počkej ještě,“ zaprosila drobná, štíhlounká dívka a zatáhla za ruku svého společníka. Hladké černé vlasy měla ještě krátké na to, aby je mohla mít zapletené, sotva k ramenům, a tak je kolem čela přidržoval jen zakroucený pásek jemné sobolinky. Vrátil se a podíval se jí přes rameno.

„Tohle se ti líbí?“ zeptal se s lehkým pobavením a očima ukázal na krátký tesák, nebo spíš dlouhou dýku s hladce

zbroušeným ostřím a jemně cizelovanou rukojetí. S úsměvem kývla a natáhla ruku, aby zbraň potěžkala.

„Pozor, je to pořádně ostré! Ještě bys někomu ublížila. To není pro panenku na hraní,“ potřásl nesouhlasně hlavou vousatý zbrojír. Panenka stáhla obočí jako bouřkový mrak a už by se nadechla k pádné odpovědi, kdyby jí její pobavený společník nestiskl ruku a nesjel po ní káravým pohledem „Taky to, nic ve zlém, nestojí jen pár měďáků,“ zahučel zbrojír smířlivě. Ta malá byla vlastně docela milá. Možná se měla se narodit jako kluk, docela by jí to slušelo. I když takhle je přece jen pěknější, rozhodl nakonec. Ale co je to všechno platno, když pro něho žádná bojarská dcerka nevyrostla. To jen pro takové, jako je tady ten, co si ji hlídá jako ostříž. Ani na chvíli z ní nespustí oči. Boháč to nejspíš žádný není, oblýskanou suknici z jelenice má jen tak nedbale přepásanou, rukávy ořepané a plášť ten tam, ale panského rodu bude, to by na něm viděl i slepý. Ale mladý už dvakrát není, hříva už mu trošku začíná šedivět...

„Poslední slovo: chceš to?“ zaslechl vzápětí a rázem byl ze svých prapodivných úvah zase na zemi. Černovlasá divoška právě zkoušela prudký sek na krk, kterému její soupeř se smíchem uhýbal, aniž by ho samozřejmě napadlo tasit meč.

„To... Ale to...“ zblekotal vzápětí vyjevený zbrojír, když posbíral to, co mu s hlasitým cinknutím dopadlo na pult. „Pane!“ zahulákal nakonec do neproniknutelné tlačenice. Zahlédl v ní už jen jeho zdvižená ramena. „Urozený pane, za tohle všechno bys měl tři takové...!“

Ani se neohlédl.

„Je pozdě, Mihailo. Marcus už bude netrpělivý,“ poznamenal po chvíli mírně. Mihaile se ovšem od krámku s nádherně zdobenými uzdami, proplétaným koňským strojením, udidly, ohlávkami a poprsníky, kterými se už hezkou chvíli probírala, ani v nejmenším nechtělo. Ohlížela se, ještě když zahýbali za roh, snad aby si sedlářův krám v té pestrobarevné změti bukurešťského rynku zapamatovala.

Krčma v průjezdu jednoho z měšťanských domů, tvořená jen špalky, lavicemi a na hrubě sbitých kozách položenými fošnami, byla plná. Na mnohé žíznavce už ani nezbylo místo a museli se

spokojit s udupanou hlínou na zemi, anebo prostě zůstali stát a po pití se natahovali přes ramena svých šťastnějších druhů.

Mladý muž v novém, pěkně padnoucím oděni vyskočil, sotva zahlédl příchozí mezi vraty. Chvatně něco sdělil svým stejně vystrojeným sousedům a už se jim hrnul naproti. Místo na lavici se pro ně našlo jako zázrakem, i když přitom pravda padlo pár štulců a nezbytných nadávek. Také dva poháry docela slušné medoviny se na stole ocitly s nebývalou rychlostí.

„Tak co? Co se povídá?“ zeptal se netrpělivý příchozí, sotva dosedl. Plný pohár přitom bezmyšlenkovitě odsunul stranou.

„Všechno a nic,“ rozhodil rukama mladý Marcus z Hrádku a prohrábl si kšticí gestem, které odkoukal od svého otce. „Jedni říkají, že ho drží v Krašině,“ ztlumil hlas, „jiní zase, že v Morunglavu nebo dokonce v Breastě, a někteří si myslí,“ omluvně se podíval po Mihaile, „že je... že už není mezi živými.“

„To není pravda!“ vyjekla Mihaila, až se hlučná společnost šermířů, natlačených kolem narychlo sbitého stolu, rozchechtala.

„Ovšemže není,“ spěchal ji ujistit Marcus a pohled, jímž na ní utkvěl, byl soucitný, obdivný a zbožňující současně. „Opakuju jen, co jsem slyšel, nic víc. Taky jsem zaslechl, jak nějací chlapi nadávali, že už toho všeho mají plné zuby. Že prý by pro tebe raději kopali silnici, než Rad... tamtomu dál sloužili ve zbrani.“

Mihaila si otřela pus, ulepenou po sladké medovině, a usmála se na svého průvodce. Ten se ale zamyšleně díval před sebe.

„Dnes v noci prý došlo k nějaké šarvátce. Jsou snad i mrtví. Nevíš, kvůli čemu to vzniklo?“ zeptal se.

Marcus jen potřásl hlavou. „To nic nebylo,“ prohlásil s pousmáním. „Dvěma otřepům tam opravdu rozbili hlavu, ale to se jen servali o kurvy u hampeju... tedy, chtěl jsem říct... Odpusť, Milosti!“ Najednou byl rudý až po kořínky hebkých, vlnitých vlasů a jeho ruměnná tvář nabyla i přes pečlivě pěstovaný jinošský vous téměř dívčí podoby. Mihaila se smála.

„To nic,“ usmál se i kníže. „Můžeš být klidný, myslím, že taková slova už jsem slyšel.“

Zchvácený krčmář, prodírající se hulákajícím, žízničím davem s celým hroznem korbělů v obou pěstích, se ohromeně zarazil. Milosti? Ale pak se jen pro sebe zachechtal. Panstvo se dobře baví. A proč by ne? Jakživa neměla země víc než jediného

knížete, a najednou jsou tu hned dva. Může-li být knížetem ten z Krašiny, tak proč ne rovnou tady ten vychrtlý šermíř s bledou kůží a vlčíma očima? Kdoví, jestli by nakonec nebyl lepší než kdo jiný.

Pro sebe se pochechtáváje, natáhl se krčmář po poháru, aby mu dolil, ale stál před ním vrchovatý, že vyšpláchno až na stůl. Zkoprněle zavrtil hlavou a korbelem důrazně uhodil o polité dřevo.

„Cože nepiješ?“ zahulákal. „Nechutná ti u nás, nebo jsi zvyklý na lepší - Milosti?“ neodpustil si posměšek.

Šlehl po něm pohledem, až ho zamrazilo. „Nekřič,“ poručil tiše. „Nemusí každý slyšet, že mě znáš.“ Hodil na stůl stříbrný peníz a obrátil se k odchodu. Mladí šermíři vyskočili hned také a cestu na ulici mu razili s takovým důrazem, jakoby byl spíš samotným Jeho Veličenstvem Krčmář kroutil hlavou ještě hodnou chvíli potom, ale v tom chvatu, shonu a křiku se mu to z ní zase brzy vykouřilo.

U kolbiště byla tlačenice už od božího rána, a jak slunce chvátało k polednímu, lidí přibývalo. Hlava na hlavě byla už v přilehlých uličkách, které v nezvyklém zářijovém vedru už touhle dobou páchly jako otevřená žumpa. Pro ty, co přibyli zdálky, nebylo na hospodu už dávno ani pomyslení. Nebyl pravda každý samotným panem zemským správcem, jemuž pohostinství skýtal hned celý bojarský dvůr za hradbami, zvláště pro něj vyklizený a upravený, aby se i paní Vesně a jejím dětem a služebnictvu dostalo veškerého pohodlí. Jiní nocovali, kde se dalo, a nezřídka i za otep slámy, hozenou v koutě na dláždění, byl kdekdo ochoten zaplatit královsky.

Z oken vyložené měštky se spokojily s tím, že si s halasným brebentěním ukazovaly na rytíře, vystrojené v naleštěné zbroji, co se už od rána se svými panoši rozvážně stahovali ke kolbišti. Tuhle za jedním vedli vysokého grošáka s modře a zlatě proplétanou hřívou, divoce se trhajícího na úvazcích, že ho dva mladí štolbové sotva udrželi.

Kolem nízkých, otevřených maštálí bylo rušno. Dalo se odtud krásně přehlédnout celé kolbiště, ale zatím na něm nebylo k vidění nic zajímavějšího než pacholci s dřevěnými smyky na písek a dva nadávající chlapi, marně se pokoušející upevnit na čep vycpanou otáčivou figurínu s rozpřaženýma rukama, odjakživa zvanou Motavý Rupert.

Jen co se jim to podařilo, nahnuli se do šraňků ti nejmladší, co ještě neměli věk ani naděje na ostruhy, ale rádi by ukázali, co se od nich dá očekávat. Jeden po druhém se tryskem rozjížděli a krátkým dřevcem se snažili uštvít Rupertovi takovou ránu, aby se otočil nejméně tucetkrát.

„...dva, tři, čtyři,“ odpočítával hlasitě nadšený i škodolibý dav. „Aá pět - a šest a -“ A nic. Konec. Motavý Rupert naposled líně rozhodil směšně tlustýma rukama a mladičkový chlapec na drobném, podsaditém ryzáku zrudl hanbou až dokrvava. Posměšný pískot a řev ho provázely ještě daleko z kolbiště a bylo jen těžko říct, jestli si poražený vytírá z očí prach, anebo slzy ponížení. Ten po něm, mladíček v oděni, které měl nejspíš po starším bratrovi, se rozjel tak zběsile, že nakonec minul docela.

„To se dá taky za střízlivá netrefit?“ otázala se se smíchem Mihaila. Mladý Branko s urozeným panem Cristianem za ní nezůstali pozadu.

„Jak vidíš, dá, ale těžko,“ usoudil Cristian a odhrnul si plavé vlasy z čela. Nesmí si je zapomenout stáhnout páskou, než si nasadí přilbici. Žertování těch malých už se pomalu blíží ke konci, měl by se podívat, jak jsou pacholci daleko. Bude čas.

Na udusaném úvazišti před stájí blýskali štolbové své grošované, vrané, plavé a kaštanové svěřence, panoši strojili své pány do železa a koně i lidé proudili horečně tam a zpět. Občas zavřískla podrážděná klisna, do hrazení udeřila kopyta, zařinčel upuštěný kus zbroje a každou chvíli vypukla hlasitá hádka o bůhvíco. Ve vzduchu tkvěl pach železa a ostře čpavého koňského potu.

Kus dál, pod přístřeškem, kam odhrnuli zbytky slámy, byl klid. Polední slunce nezvykle páľilo a oslnivě se odráželo od písečných zrnek u šraňků. Pan Cristian si zaclonil rukou oči a ještě jednou se natáhl po korbeltu. Marcus měl dobrý nápad, že ho sem za roh strčil ještě včas, i když blázen, kdo by popíjel před turnajem, takže teď už v něm byla spíš jen čistá voda a po víně tam zbyla jenom vůně a chuť.

„Jde! Už jde!“ vykřikla náhle Mihaila, a jakkoli v tom zazněl tón dětinské zvědavosti, bezděky zaťala pěsti a zachvěla se směsicí zlosti, nenávisti a hnusu. Vyskočila a napjatě se dívala ke kolbišti. Zlatým poledním vzduchem se nesly tóny fanfáry, rohy zaduněly, jako by ve vši slávě vskutku přicházel sám kníže Transylvánie.

Lešení se zaplnilo pobíhajícími ozbrojenci, panoši rychle prostírali fialový a černý aksamit a pokrývali jím zábradlí i lavice. Radu Krásný kráčel ke svému trůnu. Po nikom se ani neohlédl, jen zlostným gestem pokynul své stráži, aby mu nestínila ve výhledu. Usadil se, vystrojen v černé kůži a fialovém atlasu, a čekal.

„Hnusák,“ ulevila si nepříliš dívčím, o to však upřímnějším způsobem Mihaila, velkoryse pomíjejíc jeho vpravdě pohlednou tvář, jež se mu postarala o přízvisko. Branko z Drohoie, který byl stejně jako Marcus, pan Danillo Brašovský a všichni ostatní na nohou vedle ní, vyprskl smíchy.

„Kde je Marco? Už taky na místě?“ ozvalo se za nimi pomalu a téměř lhostejně. Kníže Vlad zjevně neviděl důvod, proč vstávat. Zůstal klidně opřený ve stínu stříšky o roubení, kam se před chvílí pohodlně usadil s Mihailinou ospalou hlavou na kolenou. Marcus se vytáhl na špičky.

„Ano. Ano, Milosti,“ hlásil potěšené.

Oči všech přihlížejících těkaly sem a tam, a všude kolem to jen hučelo a vřelo. Na protějším lešení, hned vedle prázdného trůnu potaženého rudým sukнем, byl blahosklonně usazen urozený pan Marco z Hrádku, z titulu zemského správce v zastoupení svého zatím nepřítomného vladaře. Šarlatový plášť, bohatě krumplovaný, mu splýval z ramen, jako by mu byl zvyklý odjakživa. Vypadal tak spokojeně a sebejistě, jako by korouhev s fialovou růží, a vůbec všechno to, co se děje tam na druhé straně, vůbec neviděl. Drobná tmavovlasá paní Vesna se vedle něho mile usmívala, zatímco její odrůstající potomstvo, okatá panna Mirjana nejvíce, nadšeně obhlíželo rytíře.

Trubači nasadili rohy k ústům a všechno ztichlo. Bojovné tóny se vznesly k nebi, aby ohlásily, že velké rytířské hry léta Páně tisícího čtrnáctistého osmdesátého druhého byly zahájeny. Tělnatý purkmistr knížecího města Bukurešti chvátal doprostřed kolbiště, kam - jak přikazovaly dávné regule - uváděl bojara, jemuž losem připadla čest stát se protentokrát spravedlivým sudím, marešalem, okázale zvaným též Pán kolby. Tohoto léta byl vybrán hromotlucky pan Minzilla, o němž se povídalo, že jednou v zlosti zabil vlastního koně pěstí. Nebyl pravda zrovna z vysokého rodu, ale už jeho dědek blahé paměti vodil vlastní družinu do šarvátek a na sekery se jemu stejně jako vnuku nemohl rovnat žádný. Však to jediné

panu Minzillovi radost z té nesmírné pocty kalilo, že on jediný má protentokrát veškeré souboje i kolbu zapovězeny. Teď na to ovšem nemyslel. Pozdvíženýma rukama si zjednal klid. Moc se mu to však nedařilo. Rytíři se hnuli ke šraňkům, aby měli co nejlepší výhled a ovšemže i možnost výběru, až konečně přestanou řečnit a dovolí, aby se vzájemně vyzývali. Za některými ještě dobíhali panoši a v poklusu zapínali poslední přezky výstroje.

„... k tomu nám dopomáhej Bůh a Svatý kříž!“ zařval na konec své nedlouhé řeči pan Minzilla. „Ve jménu Otce, Syna i Ducha svatého. Amen!“ Sborově zahučeli a pokřičovali se všichni, přestože to bylo to jediné, co mnozí uslyšeli. Hned na to se však rozhostilo ticho. Ticho, jako v kostele před pozdvihováním, ticho jako v horách před bouří. S každíčkou žilkou napjatou a srdcem bušícím v trysku, čekaly řady vystrojených rytířů už jen na jediná slova. Dočkali se jich vzápětí.

„Pánové, vyzývejte se!“

Nenastala však žádná vřava, žádné řinčení helmic, stisky rukavic a halasně vykřikované výzvy a nezbytné holedbání. Všechny oči se otáčely k tribunám. Od rudé k fialové, tam a zpět. Křeslo Jeho Milosti Vlada bylo stále výsměšně osiřelé.

Urozený pan z Krašiny vstal. Tyčil se nad svými zbrojnoši a s rukou v bok hleděl před sebe. Urozený pan Marco se také postavil. Shodil plášť a seběhl dolů. Dlouhými kroky mířil přes kolbiště. Nahrnuli se za ním. Celá řada. Cristian se v tom zmatku ocitl hned vedle něho, něco vykřikoval, ale nikdo ho neslyšel. Dav jásal v očekávání nevidané podívané. Ovšem, zemský správce má právo první volby, rozhodne-li se účastnit. Smí vyzvat kohokoli. S výjimkou vladaře. Vyzve-li pan z Hrádku pana z Krašiny, zostudí ho a veřejně plivne na jeho proklamovaný nárok. Přijme však urozený pan Radu rytířský boj? Nestrhne se spíš děsivá řežba?

Pan Marco už došel téměř k němu. Tak blízko, že mohl vidět křečovitě napjaté svaly v koutku Raduových úst. Pan Radu se zhluboka nadechl a napřímil se, připraven na výzvu jaksepatrii odpovědět. Mladičkový panoš, drobný hoch sotva čtrnáctiletý, který dva kroky za ním držel narychlo svlečený plášť svého nerudného pána, napětím divoce mžikal a bezděky mačkal látku ve zpoceně pěsti.

„Zdalipak už máš ostruhy, mladý příteli?“ oslovil ho Marco znenadání tak vlídně, že se hoch zapotácel ohromením. Jen pootevřel ústa, ale nevyšel z nich žádný hlas. „Nu tak, neumíš mluvit, synku? Jsi pasovaný?“

„N-ne, ještě ne,“ vykoktal nadobro ohromený chlapec netuše vůbec, co se děje.

„Ne? Tím lépe,“ pokračoval pan Marco stále tak mírně a pobaveně. „Nějaké jméno ale přece máš?“

„Drago... Dragomir z Albešti!“ vyrazil mladík všecek zalitý potem.

„Tak?“ usmál se potěšené pan Marco. „Pak tedy: Bůh je mi svědkem, vyzývám pana Dragomira z Albešti,“ zahřměl formulí, již regule předpisují.

Řev a smích otřásl v tu chvíli snad i nebesy. Škodolibě se chechtající huby to vyřvávaly do uší těm, co ještě nechápali. Než by se snížil k tomu, aby vyzval jeho, pokořil ho víc, než si kdo uměl představit

„Viděli jste to? Slyšel jsi? On vyzval... Bože, já umřu smíchy! On ho tam nechal stát jako strašáka v zelí a místo něj vyzval - jeho panoše! Ta hanba!“

Zdálo se, že urozený pan Radu musí v příštím okamžiku puknout zlostí. Zrudl a zesinal a jeho divoce kupředu nachýleným tělem doslova cloumaly přívaly vzteku. Pan Cristian z Targoviště se rozesmál. Takovou zábavu tedy nečekal, Marco to nemohl provést lépe. Ještě pořád se smál, hlasitě a uvolněně, s otevřenými ústy a hlavou zakloněnou, až mu slámové prameny padaly na lopatky, když mu na rameno zuřivě dopadla železná rukavice.

„Ty!“ zasípěl mu nepřítel pán z Krašiny do obličeje. „Ty, ty sprostý pse, co se mi opovažuješ...“ Myslel, že se v tu chvíli zalkne. Cristian se napřímil a zmlkl, jako když utne. Utkvěl na běsnícím Raduovi klidným, pohrdavým šedomodrým pohledem „Ano?“ pronesl nevzrušeně.

Pán z Krašiny se vzpamatoval. Kolem se proplétalo už příliš mnoho pomocníků, kteří náhle nestačili dělat značky, aby Pánu kolby oznámili, kdo vlastně koho vyzývá, a neztratili přehled o tom, v jakém rytíři nastoupí pořadí. Bylo tu už příliš mnoho uší, před nimiž by si nijak neposloužil, kdyby se rozneslo, že místo řádné

výzvy svého soupeře jen urážel. Vší mocí se tedy opanoval a skrze stisknuté zuby procedil předepsanou formuli. Zabije ho. Zabije!

„Bude mi ctí, pane,“ odpověděl ledově Cristian podle regulí a v naznačeném pozdravu pozvedl svůj meč. Měl co dělat, aby celou cestu zpátky ke stájím kráčel rozvážně a zvolna, a nerozběhl se jako malý kluk. Teprve po pár krocích se mu horkost vrazila do tváří a celý se roztřásl vzrušením. Nahrnuli se k němu všichni a pokřikovali na něj jeden přes druhého.

„Počkejte, ne všichni naráz, vůbec vám nerozumím,“ bránil se s nuceným smíchem Cristian, když ho znenadání vpředu za plášť draply dvě ledové ruce. Cítil tu jejich děsivou sílu až v kostech a stejně hluboko ho z nich mrazilo.

„Ticho!“ zasyčel kníže. V té chvíli byl ještě bledší než obvykle. Kůže na spáncích mu zbělela jako pergamen a oči žhnuly divokými vlčími světly. Cristian na něj vytřeštěně zíral, ochromený a bez dechu. „Ne... ty ne...“ vyrazil kníže nesouvisle a celé jeho tělo se křečovitě napjalo vzrušením „Nech... Nech ho... Nech toho čubčího syna mně! Prosím,“ dodal najednou úplně nepatřičně, a jako by se zhrozil sám sebe, v jeden ráz uvolnil sevření. Strašlivé zklamání, které se pana Cristiana na okamžik zmocnilo, v příští chvíli ustoupilo škodolibému triumfu. Divoce se zachechtal v náhlém pochopení, ale to už jím s nadšeným rykem smýkali ke stájím. Vmáčkli se všichni do nejzazšího kouta, hlučný, povykující houf, a stínění zády ostatních chvatně pana Cristiana vysvlékali. Ochotné ruce mezitím spěšně rozepínaly spony Jeho Milosti, pomáhaly mu z odění a ve všeobecném zmatku ho zase strojily do zbroje pana kastelána.

„Počkej! Takhle ne, tady sem!“ sykali podrážděně šepem jeden na druhého. „Rychle, dělej. K čertu!“ - to když se jako navztekaná tkanice, nebo ohnula přezka.

„Nelezte sem!“ zařval mladý pan Branko nepříteli zdvořile na dva rytíře, kteří s pochopitelnou zvědavostí nahlíželi dovnitř, cože je tam najednou tolik shonu a zdušeného povyku.

„Už? Můžeme?“ naléhal netrpělivě Marcus. Za chvíli by se nějaký šťoura zeptal, co to vyvádějí. Za chvíli by vzbudili už příliš mnoho pozornosti.

„Můžeme,“ vyhrkl tiše Branko. „Přilbu, Milosti...“

Vyšel ze stáje s pancířem se znakem pana z Targoviště na prsou a v blýskavé přilbě s modrým a žlutým chocholem, barvami urozeného pana Cristiana. Právě včas, aby uviděl, jak se u šraňků pomalu rozjíždí Marco z Hrádku, s dřevcem naměřeným proti svému droboučkému, vzrušením polomrtvému soupeři. Vedl svou obrovskou kaštanovou hnědku tak zvolna, že se zdálo, jako by cválala na místě. Zběsile se kymácející dřevec malého panoše ho přesto minul o celé míle, zatímco ten jeho se o mladého soupeře opřel tak zlehýnka, že nevyletěl ze sedla o nic tvrději, než když se učil padat na mlátě nebo ve stodole. Pan Marco zarazil klisnu na místě, a jak se sluší, pozdvíženou zbraní vzdal čest poraženému. Počkal, až to udělá i řvoucí obecenstvo, a pak ještě chvíli, než se mladičský soupeř zvedne ze země. Byl v pořádku, jen sbíral trosky hrdosti a se špatně hranou lhostejností si oprašoval odění. Pan Marco se vyklonil ze sedla a něco mu zblízka všeptl do ucha. Mladíček strnul ohromením, ale to už pan z Hrádku nevšímavě klusal z kolbiště. Nezapomněl se ovšem ještě ohlédnout přes rameno a věnovat široký, pobavený úsměv pánu z Krašiny.

Ten už byl v sedle, tyčil se na hřbetě své těžké klabonosé vranky jako zlostiná, zachmuřená socha, ale i na tu dálku bylo vidět, jak jím znovu zalomcovala zuřivost. Marco se zašklebil: Cristian bude mít těžkou práci. Jen aby ho ten zmetek v zuřivosti ještě nezabil...

Cristianův grošovatý hřebec se trhal na otěžích a vrískavě ržál, jak se i jeho zmocňovaly neklid a vzrušení. Mihaila se mu pověsila na ohlávku, zbledlá hrůzou a rozčilením, a ze všech sil se snažila ho uklidit.

„Milosti,“ popadl ho Cristian za rukáv, dřív než mu pomohli do sedla. „Žene se rovně jako vypuštěná střela,“ drmolil ve spěchu. „Nemusíš se s ním vůbec rvát, za živý svět ti nevybočí, ale je strašně citlivý na ostruhy. Pobodneš-li ho silněji, prolomí snad i kolovou hradbu a nic ho nezadrží. Dávej si na to pozor, Milosti...“

„Pan z Targoviště!“ ozvalo se zvenčí netrpělivě. „Urozený pan Cristian z Targoviště!“ povykoval hlásný podle pokynů, které mu hučel do ucha rozčilený pan Minzilla. „Vyzván vznešeným panem z Krašiny, Breasty, Murgašu a Morunglavu! Pan Cristian!“

Vyřítl se na kolbiště krátkým cvałem a v chvatu jen krátce pozdravil řvoucí dav. Omluvně kývl panu Minzillovi a zarazil hřebce

na své straně šraňků, až mu písek odletěl od kopyt. Hledí přilby měl spuštěné. Pán z Krašiny se nadechl a pomalu uzavřel tu svou. Zapřel si dřevec pevněji a na okamžik zavřel oči, aby si zklidnil srdce i dech. Teď mu ukáže! Ukáže tomu přidrslému psovi! Ztrestá ho za ten jeho hnusný smích i za potupu, co mu jeho vojáci i s tím proklatcem z Hrádku připravili zjara u Dragoslavele. Ukáže mu...

Obnažený meč v rukou Pána kolby opsal vysoký oblouk a zasvištěl mu nad hlavou. „Unu!“ zařval pan Minzilla, ohlašuje tak první rozjízdku.

Ted!

V jeden ráz se proti sobě rozcválali. Cristianův hřebec šel klidně, spolehlivě a rovně, jako když střelí, právě tak, jak jeho jezdec sliboval. Kníže se zapřel ve třmenech, přehmátl na dřevci a připravil se na náraz. Cítil pot Raduova koně a slyšel vrzat jeho řemení. Prohnali se kolem jako smršť, ale zatím o sebe jen lehce škrtili, jako by se jen zkoušeli, jako by jeden jako druhý chtěli oddálit okamžik konečného triumfu. Oba zakolísali, ale na koncích šraňků se proti sobě znovu obrátili.

„Doi!“ zahulákal rozčilením zrudlý pan Minzilla. Tohle bude boj podle jeho gusta!

Tentokrát se rozcválali prudčeji. Radu tloukl koně patami a pobízel ho k divočejšímu trysku. V poslední chvíli přilehl své robustní vrance téměř k hřívě a vyrazil svým dřevcem šikmo vzhůru. Pestře pomalované dřevo udeřilo soupeřova hřebce do plece, sjelo po ní a drtivou silou narazilo jezdcí do žeber. Jeho vlastní dřevec zavadil pánu z Krašiny jen o rameno, vychýlil ho sice z rovnováhy a zneklidnil, ale nijak vážně mu neublížil. Radu z Krašiny se spěšně srovnal a ohlížel se po svém tvrdě zasaženém soupeři. Ještě se držel v sedle, ještě bojoval, ale očividně měl přinejmenším vyražený dech, ne-li rovnou zpřelámaná žebra, ve cvalu se zachytával řemení, aby se nezřídí hřebci pod kopyta. V davu to jenom zahučelo. Spadne? Nespadne?

Pan Minzilla se přistihl, jak se vytahuje na špičky a napětím si hryže knír, ruku pozvednutou k dalšímu povelu. Ano? Ne?

Kníže se s námahou napřímil v sedle a zachytil třmen, z něhož mu prve vyklouzla noha. Srovnal svému grošáku nákrčník a namáhavě se pokusil nabrat dech. Příšerná bolest mu svírala plíce

žhoucími spáry a před očima se mu zatmívalo. Vzepřel se hřebci o kohoutek a kývl, že může pokračovat.

„*Trei!*“ zaryčel nadšeně pan Minzilla.

Soupeři se potřetí obrátili proti sobě a mocně oddechující měřili se vzájemně skrze úzké průzory hledí. Udusaná zem se rozduňela kopyty. Kníže sevřel dřevec vši silou a zapřel si ho ještě pevněji. Levačkou sebral nakrátko otěže a ze všech sil pobodl hřebce ostruhami. Cristianův grošák zuřivě zaržal a zběsilým skokem, se hřbetem vyhrbeným a doruda rozšířenými nozdrami, se jako rozjetý válečný vůz vrhl dopředu. Dřevec o něco škrti a odrazil se, zapružil ve vysokém oblouku, něco ohlušivě zaprašťelo a tříštilo se, mohutná těžká masa slepě se ženoucího koňského těla se řítila k zemi, lámajíc pod sebou šraňky jako párátka.

Raduova klisna pod tím strašlivým nápirem zakolísala a s hubou dokořán, jak jí zběsile přitažená uzda rvala pysky, nezadržitelně padla k zemi i se svým řvoucím, běsnícím jezdcem, mamě se snažícím udržet ji na nohou. Do praskotu lámaného dřeva zaznělo zlověstné zadunění, jak na sebe obrovská koňská těla narazila, zvířecí vyheknutí, řinčení zbroje a nepřítčný řev pána z Krašiny. Válek se pod koněm a ze všech sil rval nohu, jež mu zůstala ve třmeni, zpod zmítajícího se koňského boku, který ji drtil pod sebou a odíral o ostrý písek až na kosti. Namáhavě se vydrápal na kolena, zatímco jeho soupeř už stál na nohou. S rukávem prosakujícím od krve, s pancířem posunutým a s žalostnými troskami zpřelámaného dřevce v rukou. Zbyl mu z něj směšný klacek, ani ne na tři lokte dlouhý, s trčícími odštípanými třískami.

Uštvaní štolbové zmateně pobíhali po kolbišti a zatím bezvýsledně se pokoušeli chytit obě poblázněná zvířata. Raduova kobyla ržála a vzpínala se s nohou chycenou ve smyčce otěží, zatímco Cristianův zděšený grošák lítal tryskem podél hrazení, jak ho spadlé sedlo s napůl odervaným podbřišníkem tlouklo do břicha.

Bez dechu a všecek rudý ve tváři se k oběma soupeřům hnál pan Minzilla, následován hned celým houfem poklusávajících pomocníků, kteří mu teď už sotva stačili. Obě paže Pána kolby, zdvižené vysoko nad hlavou, však jasně hlásaly jeho názor: Boj

skončil nerozhodně. Oba bojující se dotkli země, takže není vítěze a není poraženého. Zranění nejsou důležitá.

Zkřížené paže obou soupeřů, zaťaté pěsti železných rukavic, zdvižené vzdorovitě proti těm jeho, vyjadřovaly však jasný nesouhlas. V náhlé shodě žádaly další boj. Pan Minzilla se nerozhodně obrátil. U přátelských bojů se to, pravda, téměř nestávalo, ale regule koneckonců takové zakončení připouštějí. Jsou-li oba soupeři po pádu schopni dalšího boje a je-li to jejich přáním, pak pravidla hovoří jasně.

„Boj pokračuje!“ zahulákal pan Minzilla. „Končí buď jasně projeveným poddáním se jednoho ze soupeřů, anebo jeho očividnou neschopností dál vzdorovati. Připraven?“ obrátil se rázně k pánu z Krašiny.

„Jsem hotov vyrvat mu holýma rukama střevo z těla!“ zasípěl zrudně změněným hlasem, zkresleným ještě plechem helmice, vzteky polomrtvý pan Radu.

„A ty? Připravený?“ otočil se, jak pravidla prikazovala, i k jeho soupeři. Ten stál mírně rozkročený, pramínku krve, který už prosákl látkou, stekl z lokte na bok a na stehenním chrániči vykreslil malou šarlatovou pěšinku, nevěnoval sebemenší pozornost. V rukou stále ještě třímал zubatý pahýl modře a žlutě pomalovaného dřevce, jehož, pokud ho neupustil při pádu, mu regule dovolovaly užít jako zbraně.

Jako by se za spuštěným hledím pousmál. „Ovšem, Minzillo,“ odpověděl pomalu, hlubokým pobaveným hlasem, z něhož se Pánu kolby bezmála zjezily vlasy v týle. Bože! Ten hlas! Zapotácel se a přejel si tváře rukama. Bleskově střelil pohledem k lešení; křeslo Jeho Milosti Vlada bylo prázdné. Ten před ním měl ale erb pana z Targoviště, jeho barvy a jeho proslulého grošáka. Neměl však jeho výšku, jeho hlas a jeho - uměřenost. Na lepší slovo pan Minzilla v té chvíli nepřišel. Pan kastelán byl přes svou odvahu znám jakýmsi zpola lhostejným odstupem, jako by smrt nepřítele byla jen nutným zlem, jemuž se nelze vyhnout, zatímco tady tomu i přes průzory přilby sálala zběsilá, planoucí touha zabít.

Zavřel na okamžik pevně oči, a vzápětí prudkým mávnutím ruky naznačil, že boj je obnoven. Chvatně couval, aby vůbec stačil uhnout z dosahu divoce útočících soupeřů.

Zuřivostí zaslepený Radu se naklonil dopředu a slepě zaútočil jako býk. Spoléhal na sílu a znásobenou váhu svého řídicího se těla. V jeho vařící se mysli nezbyvalo místa pro žádnou taktiku. Hranou železné rukavice tvrdě sekl těsně pod okraj prsních plátů, tam, kde jedině mohl zasáhnout nechráněné břicho, a prudké vyheknutí ho ujistilo, že neminul. Rozpřáhl se k dalšímu úderu; tentokrát mířil zepředu pod krk, na dva palce široké místo mezi řemínkem přílby a prsním pancířem, ale to už jeho ruka dopadnout nestačila. Vylétla kolmo vzhůru, tažena jakousi nesmírnou nečekanou silou, a s praskajícími šlachami skončila k nepotřebě, bezvládně se klátící kdesi u boku. V příštím okamžiku ležel urozený pán Krašiny, Breasty a Morunglavu naznak ve zvaleném a zkrvaveném písku, zatímco děsivá síla mu drtila hrud' a tiskla ho do prachu jako vzteklého psa.

Náhle byl Vlad podivně, nepřírozeně klidný. Všechna zuřivost jako by v něm ustoupila, jako by se všechno zpomalilo a jeho krvelačnou šelmí mysl naplnilo cosi, co se bezmála podobalo radosti. Přitlačil botu k praskajícím žebrům a sehnul se níž. Co nejbliž Raduovu rozšklebenému obličejí. Přílbu shodil pán z Krašiny už dávno, v zoufalé touze po dechu, a bolestí a hrůzou pokřivenou tvář mu teď v nevábné směsi pokrývala jen maska potu, šedavého prachu a krve.

„Pana z Targoviště mám rád,“ pronesl jeho přemožitel nečekaně, mírným, trpělivým hlasem, jako by měli celou spoustu času. „Ale přece ne tolik, abych mu dopřál tohle potěšení.“ Přehodil pahýl dřevce do druhé ruky a pomalu, zlověstně pomalu nadzdvíhl hledí. Ten na zemi se zběsile zazmítal a vyrazil příškrčené zaúpění. Jeho soupeř se usmál.

„A, vidím, že si na mě ještě vzpomínáš. Pamatuješ si také na Mihailu? Na knížecí krev, s níž jsi naložil jako s nejsprostší děvkou? Pamatuješ? Pak si pamatuj i to, že byla poslední. Už nikdy nic podobného neuděláš. Nevěříš?“ Ten úsměv byl horší než sama smrt.

A pak už nebylo nic, jen okovaná bota, která mu prudkým kopnutím rozrazila kolena, a ostrý, zubatý pahýl dřevce, strašlivou silou vražený dole pod břicho. Obludná bolest, pronikající tkáněmi a zbavující ho rozumu, krvavá jáma v podbřišku a vlastní nepřičetný řev.

Zděšeně mu ustupovali z cesty, hrůzu v očích a ohromeně se za ním ohlíželi, zatímco desítky dalších se hrnuly na kolbiště. Cristian... Cristian z Targoviště... nesl se za ním polohlasný, zpola obdivný, zpola zděšený šepot. Raduovi ozbrojenci zmateně pobíhali kolem svého pološíleného pána, který nepřestával strašným vřiskavým hlasem ječet bolestí a svíjet se v písku, čím dál víc mokvajícím krví.

„Kriste... Kriste Ježíši...“ vyřázel hluše Cristian. Ještě před chvílí bez sebe napětím sledoval boj škvírou mezi prkny maštale. Myslel, že mu to rozbije srdce na kusy. Teď stál jako solný sloup a vlastní odění, které mladý Marcus s Brankem z Drohoie ve spěchu svlékali z Jeho Milosti, nechal bez povšimnutí po kusech padat na podlahu.

Mihaila se vedrala mezi ně, divoce je odstrkovala drobnými pěstmi, a ledovými prsty se ho zachytávala jako tonoucí. V rozšířených zornicích jí stále ještě seděl ten děsný strach, a ústa, z nichž nevycházel hlas, se v marné snaze naprázdno otvírala.

„Tys... tys ho zabil!“ vyjekla konečně. „On mohl zabít tebe!“ zajíkla se hrůzou, z níž se nedokázala vymanit

„Ne, to nemohl. Už jsi zapomněla,“ schýlil se jí k uchu s jiskřičkami úsměvu. Užasle se po něm podívala. Ano, opravdu na chvíli zapomněla. „Zabil jsi ho!“ vykřikla znovu a divoce se k němu přimkla celým tělem, jako by se k ní hrůza a hnus té strašné noci zase vrátily.

„Ne, nezabil,“ pronesl kníže zvolna a zamyšleně. „Což ho neslyšíš? Slíbil jsem ti přece, že ho nezabiju.“ Usmál se a pomalu a měkce si vzal její ústa, než se ho zase chopily netrpělivé, spěchající ruce jeho rytířů.

„Rychle, podej to sem! Počkej ještě s tím pláštěm. Napřed vodu!“

„Podrž to, Branko. Sakra, ta rána je moc hluboká. Stáhni to pořádně. Tady. Dovolíš, Milosti...?“ Zdálo se, že si v horečném chvatu navzájem spíš překážejí.

Venku na lešení se nade všemi vztyčil pan Marco a jeho hlas zaburácel jako válečný zvon. Všichni ustrnuli, všechny hlavy se obrátily k němu.

„Vy všichni, co jste tady,“ hřímal pan Marco vášnivě. „vy všichni máte možnost stát se znovu čestnými vojáky a muži. Kdo z vás se chce dál protivit Boží vůli a sloužit dál tomuto hovniválu,“ - rozmáchlým gestem pohrdavě ukázal na kňučící a sténající stvoření, zkroucené v mokvajícím prachu - „téhle bezectné vykleštěné hromadě neřesti, nechť tak ke své hanbě činí! Všichni skuteční muži nechť se však dají pod praporec Jeho Milosti, pravého a Bohem nám poručeného knížete Vlada! Vše, čím se proti vůli Boží i proti vůli Jeho Milosti provinili a čím se protivili svatým závazkům, jim pak od dnešního dne bude beze zbytku a bez újmy na cti prominuto!“

Ještě nedozněl bezhlesý výdech ohromení, který jeho slova provázel, když se zčistajasna k nebi vznesl jasný, hlasitý zvuk rohů. Trubači tyčící se náhle v celé řadě na lešení zaduli do trub z plných plic. Strážé vzdaly zbraní čest, panoši chvatně klekli. Rychle se rozvírající uličkou, provázen semknutou družinou svých rytířů, kráčel ke svému trůnu právoplatný vladař Transylvánie, Jeho Milost kníže Vlad. Jako by tady, uprostřed všeobecné vřavy, náhle vyrostl rovnou ze země nebo přilétl na křídlech svého draka.

Šel rychle, dlouhými kroky a bez úsměvu, s vysoko zdviženou hlavou se díval přímo před sebe. Vzmáhající se šum, ono dunivé vydechnutí, jako by zhluboka a těžce dýchalo nezkrocené zvíře, připravené snad skočit, snad ulehnout k nohám, však nemohl neslyšet.

„Poklekněte a vzdejte hold Jeho Milosti!“ zařval Marco, až mu samému zalehlo v uších, a sám první padl na prkna, která se pod jeho vahou prohnula a zasténala.

Odněkud se ozvalo zajásání, zatím nesmělé, jenom z pár hrdel, ale jako pramínek z hor běží a stává se horskou bystřinou, sílilo i pozdravné volání. Čepele mečů se zablýskly nad hlavami, za nimi letěly vzhůru čepice, kožešinové a aksamitové čapky bojarů stejně jako hadrové hučky chudiny. Rytíři jeden po druhém tasili zbraně a v náhlém vytržení houfně poklekali do prachu, zdvihajíc pravice v přísaze či v gestu kajícího.

Kníže stál vzpřímený, s dlaněmi na jilci svého starobylého meče, a nehnuté shlížel do davu, chýlícího se k zemi jako obilí pod kosou. Jeho rytíři se za ním tyčili jako neprostupná zeď, s hrdě zdviženými hlavami a lesknoucíma se očima. Jen urozený pan

Cristian, teď už bez přilbice a beze zbroje, jen v pobíjené kožené suknici a blankytném plášti, byl ještě bledý jako smrt. „Máš polámaná žebra?“ zašeptal Marco, když postřehl jak namáhavě a mělce se Vlad nadechuje, a soucitně se přitom zašklebil.

„To taky,“ odpověděl stejně neslyšně kníže, aniž se k němu otočil. „Krom toho nejspíš přeraženou klíční kost a trochu pochroumané zápěstí. Ta rána na ruce snad už nekrvácí,“ dodal věčně a letmo sjel pohledem k levé paži. Hluboká tržná rána, způsobená snad štěpinami roztržštěných šraňků, snad hranou vlastní či soupeřovy zprohýbané zbroje, zatím neprosakovala.

Hromové volání kdesi vzadu přešlo v nezměnitelné zvuky bitky a krvavé šarvátky. Vztekly řev, rány a řinčení zbraní napovídaly, že někteří horkokrevní se hned jali beze vší úcty vyprovázet z bran poslední věrné Krásného Radua. Teď toho na něm však příliš krásného nezbyvalo. Jeho vyděšení a očividně bezradní rytíři už ho konečně posbírali a na narychlo roztaženém plášti jej, už jen vysíleně skučícího, odtáhli a naložili na vůz, aby svého polomrtvého pána odvezli aspoň do tábora.

Pod knížecí lešení se nahrnulo tolik lidu, až bylo o strach, že se palisáda prolomí. Tlačili se, hulákali a jásali a každý chtěl aspoň koutkem oka uvidět Jeho Milost zblízka. Nebylo snad už nikoho, kdo by v tu chvíli neuvěřil, že je to vskutku kníže Dracula, jehož milosrdný Bůh k radosti svých věrných propustil ze stínu smrti. Ale učinil vskutku Bůh zázrak, nebo se projednou smilovalo samo peklo? Ať tak či onak, pro tuto chvíli se to zdálo lhostejné.

„*Vivat dracon, regnator Transylvaniae!*“ zařval kdosi alespoň zčásti znalý jazyka vzdělanců. Několik hlasů mu odpovědělo, kohosi vyzvedli na ramena, ale ať už chtěl proslovit cokoli, jeho hlas v okolním hluku žalostně zanikl.

„Dragomire!“ zahulákal pan Marco, když v tlačenci za palisádou zahlédl kudrnatou kštici svého nedávného soupeře. Do tábora za svým poraženým pánem se mu tedy zjevně nechtělo. „Sem! Tady sem,“ zavolal na něho a postrčil strážce, aby mu podaly ruku. Mladičký muž se mrštně vydrápál na lešení a očima zamlženými obdivem zíral panu Markovi do tváře.

„To je můj syn Marcus,“ houkl pan zemský správce a nešetrně si ho přitáhl za rukáv. „Tohle je Branko z Drohoie, pan Danillo z Brašova a... a ostatní,“ mávl rukou. „Ostruhy mladý pan Dragomir

ještě nemá, zato odvahy víc než dost," obrátil se s úsměvem na oslovené. „Potřebuje se jen přiučit lepším věcem, než jaké viděl doposud. Ujměte se ho, pánové, třeba z něj ještě něco bude.“

„Jsem navěky tvým vazalem, pane!“ vyrazil Dragomir zajíkávě, zrudlý a lapající po dechu.

„Mým ne,“ opravil ho vlídně pan Marco. Zlehka vzal hochu za ramena a jemně ho obrátil. „Tady...“

V příštím okamžiku klečel Dragomir z Albešti na podlaze a v slzách, kterým se nijak nebránil, tiskl čelo ke kolenům Jeho Milosti.

Na jasné večerní nebe vyplul dorůstající měsíc a jeho stříbřité pablesky vykreslily na zdi maštale ostré, kymácející se stíny větví s rozmazanými třepotavými lístečky. Od řeky přilétl chladný vánek a přehnal po dvoře chomáč šustivého sena, kdesi v dálce zaštěkal pes. Z přístřešku stráží se linulo měkké světlo a ven doléhaly jen tlumené hlasy a cosi, co by se při dobré vůli snad dalo přirovnat ke zpěvu.

Ve stáji byla tma, chabě rozptýlovaná jen matným měsíčním světlem dopadajícím úzkými okénky, a ticho, rušené jen koňským chroupáním, cinknutím vazáků a občasným dlouhým odfrknutím.

Černá klisna se zvědavě ohlédla, zastříhala neklidnýma ušima a poslušně ustoupila, aby si dala na hřbet vložit sedlo. Udidlo z nastavené dlaně přijala ochotně, jako by to byla nejoblíbenější pochoutka, a s nataženým krkem následovala svého jezdce ze dveří. Přidržel jí je doširoka otevřené, ale s rukou na nozdřích ji ještě na okamžik zarazil. Nikde se nic nehýbalo, z dvorce i ze strážnice se nesly uklidňující zvuky oslav a veselí. Vyhoupl se do sedla a jen krátce cosi křiknuv na ozbrojence hlídkující před vraty, zmizel tryskem v temnotě.

„Jeho Milost tu není?“ podivil se ve dveřích do velké síně pan z Drohoie. Dorazil před chvílí se svými druhy z města, všichni ještě příjemně uhřátí a rozjaření, jak se servali s každým, kdo jen trochu připomínal přívržence pána z Krašiny. Toužil Jeho Milosti co nejdřív sdělit, jak mu celá Bukurešť provolává slávu a jak na jeho počest všude teče víno i pivo proudem, a byl si jist, že jinde než právě u hostiny v síni ho nenajde.

„Ne, není,“ odpověděl pan Cristian, a teprve teď si uvědomil, že už ho hezkou chvíli neviděl. Přisedl k nim, jen co ho ze svých šikovných, ale až běda nelítostných rukou pustil ranhojič - žebra i klíční kost srovnal a stáhl plátnem, ránu na paži propláchl horkým olejem a vymyl bylinkami. Felčar pak odešel a kníže nějakou chvíli rozmloval s paní Vesnou a s její usměvavou dcerou Mirjanou. Seděl tam s nimi také Danillo a starý Minzilla, který se od chvíle, co vzal turnaj tak nenadálý obrat, odmítl od Jeho Milosti hnout byt' jen na krok. Hleděl na něj tak zbožňujícíma očima, jako by se sám pasoval do úřadu strážce panovníka.

„Hej, Minzillo, kdepak je Jeho Milost?“ zavolal na něj Cristian polohlasem. Nemusí vzbouřit všechny v síni, ostatně, před chvílí kamsi vyběhla i panna Mihaila, takže dost možná...

Minzilla poplašeně zamžikal. Když se kníže prve v tichosti zvedl od stolu, aby se protáhl ven, jenom mu stiskl rameno a naznačil, že právě teď si opravdu nepřeje ozbrojený doprovod. Chápavě tedy kývl a pak se tak zabral do hovoru se všemi, co je neviděl už celá léta, že ani nepostřehl, jak dlouhá doba zatím uplynula.

„O čem se tady všichni dohadujete?“ naklonil se k nim přes stůl pan Marco. „Cože? Kdy?“ zaburácel, když se konečně dočkal odpovědi. Vyběhl ze síně a popadl první louč, co mu padla do rukou. Stavení bylo nízké a přehledné, žádné spleť chodby, schodiště a arkýře, jen poctivý dvorec s kamennými zdmi a roubenými přístavky pro služebnictvo. Hned proti velké síni vedly nízké dveře do kuchyně, zazníval odtud smích děveček a hlasité škvíření rozpáleného tuku. Z úzké předsínky se vcházelo do malých, avšak pohodlných komůrek, zařízených prostým účelovým nábytkem. Blíže ke kuchyni nocovali ti méně urození, vzadu, v pokojích s trámovými stropy a okénky do sadu, pak uložili panstvo včetně Jeho Milosti.

Marco doběhl ke dveřím a bez okolků na ně zabušil. „Hej! Jsi v pořádku?“ zahulákal. Uvnitř se neozvalo nic, zato sousední dveře se otevřely.

„Vlad je s ostatními v síni,“ oznámila mu Mihaila a balancující mezi dveřmi na jedné noze, zapínala si přezku měkkého střevíčku, které se zjevně rozhodla vyměnit za jezdecké boty, v nichž pobíhala celý den.

„Není,“ zabručel Marco. „Kam tady sakra mohl jít? Sám. Bez stráží! Má ke všem čertům rozum?“ zaklel bez ohledu na přítomnost urozené panny. Než mu ale stačila odpovědět, hnál se dlouhými skoky na dvůr. Ozbrojenci držící stráž u brány, osvětlené v držácích zasunutými pochodněmi, se bleskem napřímili a pevněji sevřeli své halaparty.

„Odjížděl odtud někdo?“ zahulákal na ně pan Marco.

„Nikdo, urozený pane,“ ohlásil bradatý zbrojnoš a vojáčky vypnul hrud'. „Živá duše, krom Jeho Milosti,“ dodal snaživě.

„Pitomě!“ ulevil si pan Marco procítěně. „Neřekl kam?“ Věděl, že si ten dotaz může odpustit, stejně dobře se mohl tázat jejich psa, olezlého stvoření s ryšavými chlupy a plandajícíma ušima.

„Co se stalo?“ vyrazila bez dechu Mihaila. Měkké botky se jí vyzouvaly, v běhu je tedy skopla z nohou, popadla je do ruky a půl cesty za ním běžela bosa.

„Nevím,“ povzdechl popravdě Marco. „Ale rád bych věděl, co všechno se ještě může stát.“

* * *

„Stůj! Kampak?“ Strážní ozbrojenci si nadhodili kopí a namířili hroty proti vetřelci. Nezdálo se však, že by ho to nějak zvlášť vyděsilo. Popohnal svoji vranou kobylu do světla a ochotně ukázal prázdné ruce. Dlouhý černý plášť s kápí se mu přitom otevřel a shrnul stranou, a pod ním se objevil jen široký kožený pás, na němž nevisel ani tesák, neřkuli potom meč. „Kdo jsi a co tu chceš?“ opakoval ozbrojenec zamračeně a nepřestával mířit kopím na jezdcovu hrud'.

„To vy snad musíte vědět, co po mně chcete, když jste mě vprostřed noci dali vytáhnout z postele,“ odsekl překvapivě noční host. „Divže jsem koně nestrhal, jak jsem chvátal. Říkali, že to nesnese odkladu. Váš pán prý potřebuje medika. Ani felčara, ani ranhojiče, ale skutečného v tajných vědách studovaného mistra lékařského. Rozumíte, co myslím? Nebo to snad byl hloupý žert?“ Stažené obočí a neblahý svit podivně blyskotajících očí dávaly tušit, že takovou možnost by si někdo šeredně odskákal. Najednou nevěděli, co dřív. Magistr tajných učen! Ještě aby je tak uhranul!

Pokorně se sáпали po uzdě jeho zpoceně vranky a horempádem mu uhýbali z cesty.

„Odpusť, mistře, tudy,“ omlouval se rozpačitě vousatý kolohnát a zdviženou pochodní mu ukazoval cestu.

Ležení pána z Krašiny bylo rozlehlé, ale přes množství plátěných přístřešků, úvazišť pro koně a stanů se zdálo být poloprázdné. Jako morem vylidněná dědina, choulilo se v nebývalé tmě, do níž jen tu a tam nesměle probleskovaly plameny osamělých ohňů. Hlouček bručivě rozmlouvajících ozbrojenců, která jim ve tmě přešla přes cestu, se po nich ani neohlédla. Ze vchodu jednoho stanu, osvětleného zdobeným olejovým kahancem, visely vyšívané koberečky, turecké nebo arabské, a na tyči se tam komíhalo cosi, co připomínalo lidskou lebku, zbavenou spodní čelisti. Stráže se mlčky důkladně pokřžovaly a jeden připojil i jakousi chvatně zašeptanou formulku.

Před stanem pána z Krašiny postával tucet zamlklých ozbrojenců. Prohodili pár slov se strážemi a jen uvážlivě pokývali hlavami. Jeden z nich popošel pár kroků a s úklonou odhrnul stanové plátno.

Uvnitř panovalo matné šero. Lampa připevněná na jednom ze stožárů svítila, ale knot se pomalu nořil do oleje. Zdálo se, že muž na nízkém lůžku, vystlaném houněmi a kožešinami, konečně spí, a snad proto ho nechali na chvíli o samotě. Možná však také z otupělosti a beznaděje. Ostrá, pronikavá vůně opiových dryáků, stoupající z fiol a lahviček, které se otevřené povalovaly po trojnohé stoličce, dávala znát, že Raduovi felčari sáhli k poslednímu.

Noční host přešel tichými kroky až k lůžku a z výšky se na ležícího zadíval. Ne, nespál; pod kožešinami, do nichž ho zabalili, se třásl neustávající zimou, chrčivě dýchal a nateklá víčka se mu zachvívala. Náhle se jeho oči doširoka otevřely a v pohledu se mu mihl výraz takové hrůzy, jako by spatřil vlastní smrt. Z úst vyšlo nezřetelné zachroptění.

„Klidně křič, jestli ještě můžeš,“ poradil mu noční host bezmála vlídně. „Politují tě a budou si myslet, že můj zákrok je tak bolestivý. Nic víc. Vejít se neodvážíš. Stal jsem se pro dnešní večer tvým lékařem,“ vysvětlil.

„Co chceš? Co po mně ještě chceš, ty ďáble?“ zaskučel Radu nezřetelně a nateklým jazykem si namáhavě olizoval horečkou okoralé rty. Ta strašná zima, ta zima, jako by už ho mrazil hrob... A bolest, děsivá všudypřítomná bolest zbavující rozumu.

„To není tak těžké uhodnout, Radu,“ povzdechl kníže. „Michaila samozřejmě. Kde je?“

„Zabiješ mě, když ti odmítnu to říct?“ zasípěl pán z Krašiny, ale víc než posměch v tom zazněl záchvěv jakési strašlivé, stravující touhy.

„Ne, nezabiju.“

„Proč?!“

„Vážně chceš vědět proč?“ usmál se kníže. „Pro potěšení. Líbí se mi představa, že budeš ještě celá léta žít, tučnět a měknout jako vepř, ubohý kleštěnec, znetvořený a směšný, pod nímž už nikdy nezasténá žena. Zabít tě by bylo tak snadné. A tak nezábavné. Nechat tě naživu se mi zdá mnohem lepší, nemyslím, že bys kdy sebral odvalu nalehnout na vlastní meč. Ale teď rychle, nemám čas, nehodlám s tebou strávit celou noc. Kde je Michail?“

Zanícené oči pána z Krašiny zamžikaly a chvíli se zdálo, jako by se zas propadaly do mlžného otupění, ale pak se znovu namáhavě zaostřily. Dvakrát otevřel ústa naprázdno, škubl hlavou a roztřásl se v novém náporu zimnice.

„Na jedné z mých tvrzí...“ zachrčel tak nezřetelně, že se kníže musel sklonit, aby mu rozuměl. „Na Murgašu... Jeď si pro něho, když ho chceš...“

Byl u východu snad ještě dřív, než dozněla ta slova. Po dvou krocích se ještě obrátil, zlověstným pohybem hrozící šelmy.

„Nevolej strážce, aby mě zastavily. Víš dobře, že mě nezabijí, a víš taky dobře proč. Do konce svých bídných dnů by ses pak budil hrůzou, že jedné noci se vrátím. Zatím si dávej měnit obklady, můj felčar doporučuje vlažný odvar z heřmánku, a modli se, abychom se už nesetkali. Žij blaze - a dlouho, Radu.“

Snad jen Bůh ví, jak z nateklého, strhaného hrdla vůbec ještě dokázal vypravit takový řev. Sbíhali se k němu ze všech stran, ale pán z Krašiny dlouho jen nepřítetně sípěl a nikdo ani při nejlepší vůli nedokázal jeho rozkazům rozumět. Teprve později pochopili. Podívali se jeden na druhého. Velitel stráží šlehl po svých váha-

jících mužích vzteklým pohledem a mlčky, jen hněvivým potrhnutím hlavy je popoháněl ven. Nebylo divu, že se jim ke kulatému arabskému stanu, stojícímu hned zraje tábora, poněkud stranou od ostatních, teď uprostřed noci dvakrát nechtělo. Rozkaz je ale rozkaz a služba službou, tak jakáž pomoc.

Orientální koberečky, rukama malých otrokyň vyšívané tisíci droboučkými stehy, se nad stanovým vchodem rozvlnily a vybělená lebka na tyči se jakoby naschvál zlomyslně zakolébala a zatočila ve větru. Chvatně se pokřižovali a ještě chvatněji vyřídili, co měli.

Khazír ben Halíf ben Hammádí, po otci, po dědu i pradědovi mistr umění útrpného, arabský kat, nazývaný Mistr pomalé smrti, vyslechl přání svého pána mlčky, s víčky spuštěnými a rukama zkříženými na prsou.

Neuplynulo víc času, než by potulný mnich třikrát odříkal otčenáš, a z ležení tryskem vyrazila družina, čítající víc než šest desítek ozbrojenců. S pochodněmi nad hlavou provázeli vychrtlého muže zahaleného do bílého burnusu, z něhož vyhlížely jen dvě nažloutlé oči, svítící z tváře hnědé jako rašelina.

* * *

„Potřebuju pár lidí,“ křikl kníže, jen co se tryskem vřítel do dvora. „Teď hned! Dejte sedlat! Nejrychlejší koně, co máte.“ Sám na okamžik zaváhal, nemá-li Innu vyměnit za odpočatější zvíře, ale pak si řekl, že jak ji zná, po dvou třech mílích ostrého cvalu z Raduova ležení se ani nezpotila. Letným dotekem na pleci se o tom přesvědčil.

„Co se děje?“ povykoval Marco v běhu, dopínaje po cestě pás se zbraní. „Kam se to probůh teď na noc ženeme?“

Kníže seskočil, a než štolba stačil chytit Inniny otěže, už se hnál dlouhými kroky přes dvůr. „Pro Michaila!“ houkl přes rameno.

Marco zůstal vprostřed dvora s otevřenými ústy. „Tys... tys byl...? Panebože! On ti to řekl...?!“ vykoktal ohromeně, ale to už byl kníže tentam a zevnitř se do jeho hlubokého hlasu mísil třesoucí se hlas Andriin a Mihailino plačtivé pokřikování.

„Můžeme vyrazit, Milosti. Jsme připraveni,“ hlásil s očima dychtivými Branko z Drohoie a energickým úderem dlaně zarazil

do pochvy meč. Mladý Marcus, dnes čerstvě pasovaný rytíř, si nasedlal otcova ryzáka, o němž si pacholci vyprávěli, že si po sto mílích v ohradě ještě poklusává. Bylo to krásné zvíře, s dlouhýma nad spěnky bílýma nohama a ušlechtilou štičí hlavou. Přesto však bylo s podivem, že nechává doma svého plavého hřebce, čtyřletka, jehož matku kdysi spolu s ostatními klisnami odehnali od tureckého stáda a od něhož se jen zřídka vzdaloval. Podivení však knížeti vydrželo jen tak dlouho, dokud v jeho sedle neuviděl drobného mládence s kudrnatou kšticí, kterou neskryla ani čísi vypůjčená a žel trochu nepadnoucí helmice, Markova statečného soupeře. Ze stáje vyváděli osedlaného grošáka pana z Targoviště, který se zrovna chystal nasednout.

„Ty ne, Cristiane,“ položil mu kníže omluvně ruku na rameno. „Vím, že ti dnes zkazím každíčkou radost, ale nemohu jinak. Nevím, co všechno se může cestou stát, a tebe potřebuju jinde. Ráno vezmi své lidi, a vrať se na Targoviště. Doprovodíte Andriu s Mihailou. Dáli Bůh, do týdne budu zpět i s Michaiem a začnou nám všední dny. Budeme mít dost práce, pane kasteláne,“ dodal s úsměvem.

„Mě, předpokládám, pošleš zas domů na Malý Hrad, abych tam dohlížel na výnosy z polí a proháněl kupčíky, co nemají chuť platit daně. Věru práce pro hrdinu. To jsem si vysloužil za věrné služby,“ lamentoval naoko Marco, ale šklíbil se přitom pod vousy. „Dobrá, dobrá, udělám to i bez rozkazu,“ zvedl smířlivě ruce, dříve než se dočkal odpovědi. „Část svých jezdců ti ale stejně pošlu s Cristianem na Targoviště. Nikdy nevíš, kdy je tam můžeš potřebovat.“

Kníže se místo díky jen pousmál a pohledem utkvěl na mohutné postavě v plné zbroji, s hekáním nasedající na ohromného rozložitého hnědáka. Šedý rozježený knír trčel panu Minzillovi výbojně zpod helmy, u sedla se mu houpala úctyhodně vyhlížející sekyra se zčernalým toporem a tence vybroušeným ostřím. Starý bojar pohled svého vladaře zachytil a nejspíše se zavrtěl v sedle.

„Dovol mi to, Milosti,“ zachraptěl rozpačitě. „Prokaž mi tu čest, abych ti směl být po boku jako strážce panovníka. Nejsem už mlád, ale železem se ohánět zaplať Bůh ještě umím. Nežádám nic, než čestně padnout v tvých službách. Prosím tě o to!“

Kníže se na něho chvíli zamyšleně díval. Už děd pana Minzilly sloužil kdysi jeho slavnému dědu, a on sám vlastně teď žádného strážce nemá. Jistě, má svou družinu rytířů, ale nikoho, kdo by poprávu nosil titul knížecího *comiše*. Na rozdělení úřadů nějak zatím nezbyl čas. Krátce kývl a pohybem hlavou naznačil, aby se mu šedovlasý obr zařadil po boku.

Ozbrojená družina se hlučně vyřítla z brány. Plameny pochodní se míhaly jako světlušky, než utichla i poslední ozvěna koňského cvalu a plamínky se ve tmě utopily docela.

* * *

Do svítání zbývala jen chvíle, noc ustoupila měkkému nafialovělému šeru, v němž se křoviny u cesty rýsovaly jako rozježená číhající zvířata a okolní kraj ze zdál plochý a bez prostoru.

Muž v drátěné košili pod černou koženou zbrojí dal zdviženou dlaní znamení k zastávce. Koním odletovaly od udidel spršky pěny, zpocená žebra se zdvíhala. Jen drobný vraník s širokou hvězdou vprostřed čela, na němž bez hnutí seděl tmavý muž v bílém burnusu, se - stejně jako jeho jezdec - nezdál zatím nijak unaven. Chvíli se tiše dohadovali. Naslouchali. Vítr, který se znenadání probudil v křoviscích, však nepřinášel nic zlověstnějšího než pískot poplašené myši, zděšené útokem malého nočního lovce, a šelestění třepotavých lístků na větvích. Žádné výkřiky ženoucích se jezdců, hřmot ozbrojené družiny, žádný okovaný cval. Jen modré, omámené ticho před svítáním.

Pár jezdců, s mužem na arabském hřebci mezi sebou, se vzápětí oddělilo a krátkými výkřiky pobodli koně zas do cvalu. Ti zbývající sesedli a ještě chvíli se rozhlíželi. Cesta tu byla úzká, z jedné strany jako neprostupnou hradbou lemovaná hustým trnitým houštím, z něhož jako prapodivné šperky tu a tam visely trsy jasně červených bobulí či létem zapomenutých bílých květů. Stráž na druhé straně byla také křovinatá, ale porostlá řidčeji, nad pásem keřů se na úbočí uchytily smrky s vysokými, štíhlými kmeny a tmavozelenou korunou.

Muž, který tomu, jak se zdálo, velel, po chvílce zaváhání ukázal do svahu. Ještě jednou přeměřil očima vzdálenost mezi

stromy a kamenitou cestou, a sám sobě kývl na souhlas. „Tady!“ rozkázal.

Muži se začali drápat do stráně, neochotné, zpěčující se koně vláčeli na otěžích za sebou. Grošovatá klisna, kterou uvolněná větev citelně švihla přes hlavu, začala jančit a splašeně couvat, až jí hlína pod kopyty ujížděla. Velitel se zlobně ohlédl.

„Hněte sebou!“ zakřičel rozladěně. „Nemáme bůhvíkolik času! Nějaký náskok před ním máme, ale vemte jed, že on se taky nijak nezdržoval.“

Zadýchání, potom zalití chlapi, drápající se v nemotorné zbroji do stráně příkré jako střecha se s odpovědí neobtěžovali, ale po chvíli už se mezi stromy rozezněly spěšné úder sekery.

* * *

Na to, aby se vzdálila na krok, nebylo pomýšlení. Po tom, co Vlad vtrhl do dvora, všechny vzbouřil, a dřív než se kdo nadál, zase tryskem zmizel do noci, zůstal dvorec vzhůru nohama a všude vládlo boží dopuštění. Na každém kroku se válely kusy odějí a zbroje, které jejich majitelé nakonec nechali doma, z maštale se táhla cesta ze zdupané slámy až k bráně a kuchyně vypadala jako po nájezdu Tatarů. Ve dveřích se rvalo sveřepé, povykující klubko psů, nepochybně o kus masa či o klobásu, co někomu spěchajícímu upadla na podlahu, zatímco hlava nehlava plnil sedlové brašny zásobami. Na spánek neměl nikdo jedinou myšlenku, všichni vzrušeně rokovali.

Marco dal znovu rozsvítit všechna světla, nalít poslední zbytky vína a všem, kdo na něho doráželi, ochotně opakoval to málo, co se stačil dozvědět. „Donutil Radua promluvit. Odjeli na Murgašu pro Miochaila.“

Andria se pokoušela modlit, ale nakonec se přistihla, že jen zoufale opakuje Michailovo jméno a bez ustání se znamená křížem.

Mihaila se pokusila protáhnout na dvůr, ale vletěla rovnou do náruče Markovi. Chytil ji, ale zuřivě se mu vykroutila. Prskala jako vzteklá kočka. Stejně to nebylo nic platné, odvedl ji zpátky do síně. Teprve když se zabral do hovoru s Cristianem a sesedli se spolu

nad korbelem, vyplížila se na zadní dvorek. S bradou zamračeně vraženou v dlaních se posadila na zídku. Konečně má ode všech pokoj. Ještě chvíli a zadusila by se zlostí. Ani s ní pořádně nepromluvil, jako by byla malá, jako by sám nejlíp nevěděl, co už dokázala. Krom toho je to její otec, ne jeho! Nechal ji stát vprostřed síně a byl tentam! Prý: „Tentokrát jenom opravdoví muži“ a „Možná se bude bojovat“. Pcha, kdopak ji to učil s mečem, že má teď tak malou víru v její schopnosti? Bojovat! A proč ne? Jako Mihályi by to dokázala. Jenže teď už nemělo ani smysl pokoušet se je dostihnout. Uplynulo už tolik času, že mezitím museli být bůhví kde.

Vstala a ostře nabroušený tesák, který včera dostala darem, výsměšně cinkl, jako by jí chtěl připomenout, jak zbytečně si ho připínala. Vzдорovitě se odloudala na přední dvůr. Brána byla zatarasená, ale strážé bůhví kde, přesně jak se dalo čekat. Určitě s hubami dokořán hltají uvnitř každé Markovo slovo, takže kdyby chtěla, protáhla by se ven i s Argenteem. Kdyby! Rozzlobeně koplá do řemene, který někomu z těch chvátajících nestál za to, aby ho zvedl, a teď se jí připletl pod nohy. Pomalu přešla k bráně.

Zdá se jí to, nebo tam venku něco slyší? Mihaila se zastavila a zatajila dech. Ne, nemýlila se. Zřetelně zaslechla zvuk blížících se kopyt. Srdce jí vyletělo až do krku. Vrací se? Rozmyslel si to, a posílá pro ni? Zůstala stát a naslouchala. Cval přešel v klus a pak koně zpomalili do kroku. Bylo slyšet jen tlumené vrznutí řemení, cinknutí zbroje. Pak zaskřípění písku pod podkovou. Tichý hlas. A ještě tišší odpověď. Dusavé koňské přešlápnutí. Nejspíš je odvedli na trávu a jsou teď těsně za branou. Mihaila se přitiskla ke kládám a škvírou vyhlížela ven. Nevědí o ní. Dohadují se, co mají dělat. Stáli ve stínu palisády a šepem rozmlouvali. Byli dva. Jeden vykřesal plamínek a obezřele ho stínil dlaní, ale ranní šero bylo ještě příliš husté. Mihaila se přitiskla tváří k drsnému dřevu a zkroutila se tak, že tomu bližšímu na okamžik uviděla do tváře.

Vzápětí vyjekla radostí a s nadšeným pokřikem se hrnula vysunovat těžké závary. Ty dlouhé šedivé prameny vlasů, deroucí se zpod kožené čapky, kučeravou bradku a šedavé oči v ošlehané tváři si nemohla s nikým splést. To by ho nesměla znát odjakživa. Úřad kastelána knížecího Branu mu prý byl propůjčen už jako mladíčkovi, takže v dobách, kdy její matka Andria byla stejně stará jako ona, už ho k všeobecné spokojenosti zastával. Nejednou

bránil knížecí právo i zbraní, naposledy snad při té nešťastné bitce, v níž bůhví odkud vypuštěná střela stála život mylorda Waltera, jejího dědečka.

„Angele!“ zavýskla nadšeně. „Angele, co tady děláš?“ Z vlastních slov ji najednou zamrazilo. Proč se tu objevil tak znenadání? „Stalo se něco? Co se děje?“ dorážela. „Bran jste přece dávno dobyli zpátky, nebo ne? Přece ho vůbec neobsadil, tak proč nejsi...?“ Umlkla v půli věty a nerozhodně se na něj podívala. Najednou měla ze všeho divný pocit. „Angele...“ hlesla nejistě, když vtom se ze stínu ozval ten druhý.

„Potíže?“ protáhl nepříjemně a hlučně si odplivl pod nohy. Pokročil blíž a Mihaila zaječela. Snad dřív, než tu nadutou tučnou tvář poznala doopravdy. Malá očka v záhybech tuku a mohutný převislý knír. Pohrdavý, panovačný hlas. Nesměla by se na něj půl dne přes kolbiště dívat, jak tam důležitě trčí s nosem do nebe, aby nepoznala Raduova nerudného senešala. „Skonči to,“ vyplivl rozladěně, když zjistil, že jejich „potíž“ je drobná, útlá a oblečená do sukní. Angelovi - tomu Angelovi, co ji jako malou nosíval v náruči a trpělivě obdivoval všechna její štěňata! - vyšlehly náhle z očí ohavné ohně. Vrhł se po ní jako vztekklá šelma, strhl ji na zem a hrdlo jí sevřel v ohbí lokte. Druhou rukou ji popadl za vlasy nad čelem a bolestivě jí zvrátil hlavu. Sípěla a dusila se a nemohla vydat ani hlas, natož se rozkřičet. Netrpělivě hodil hlavou k urozenému senešalu - dýku má snad za pasem, tak na co čeká? Líp už mu její hrdlo nenastaví.

Mihaile se zatmělo před očima. Divoce kolem sebe tloukla rukama, ale Angel si toho nevšímal o nic víc, než kdysi zuřivého zmítání štěňat, která se nechtěla dát prohlédnout.

Ten druhý vytasil dýku.

Všechno se zpomalilo, celý svět jako by zůstal stát, vzduch zhoustí a protáhl se.

Napadne-li tě někdo a táhne tě k sobě, nedělej to, co očekává, a nesnaž se mu vytrhnout. Udělej naopak to, co nečeká vůbec - vrhni se proti němu, slyšela náhle ten klidný, hluboký a tolik známý hlas. Bezmála cítila i vůni jeho těla, jako by stál těsně vedle ní a jako už tolikrát ji vyučoval.

Na okamžik ochabla a pak prudce vyrazila. Zajiskřilo jí v očích, ale praštila ho temenem do brady, až nepatrně zakolísal. Dál?

křičela v duchu Mihaila, ochromená a zděšená až k smrti. Jak je to dál?? Zmítající se ruce nahnátly u pasu rukojeť tesáku.

Nemáš-li odstup na délku ostří, udeř hlavicí. Rychle a tvrdě. Do zubů, do oka, na lícní kost...

Angel zařval a zapotácel se. Něco křuplo. Něco se roztříštilo. Najednou byla volná. Před ní však prosvištělo ostří, mířící neomylně na její krk.

Útok na krk kryješ vysokou primou. Ostří šikmo dolů, pěst nad hlavu.

Zařinčelo to a divoký útok ji téměř vychýlil z rovnováhy.

Levý výpad a sek na hrdlo! Ted'!! Jako by jí to houkl do uší.

Ostří tesáku sjelo po jeho dýce, hladce, kovově zasvištělo a prudkým švihem se přetočilo dopředu. Skoro se nezbrzdilo, jen vlhce, měkce syкло a odkudsi vytryskl mohutný, hustý, pulsující proud. Tmavý a lepkavý.

Pozor, panenko, je to ostré, ještě bys někomu ublížila...

Něco se s odporným žuchnutím zřítilo na zem, chrčíc a zalykajíc se bublavým proudem se to zmítalo v trávě, vyrývajíc patami drny a hlínu. Odkudsi se sem hnaly spousty nohou, dupot a řev, najednou bylo všude kolem plno křiku a lomozu. Někdo ječel vysokým hlasem, někdo klel, všude se mihaly pochodně. Něčí paže ji popadly do náruče, tiskly ji k sobě a nepouštěly.

„Marco...?“ hlesla Mihaila a vytřela si krev z očí. To, co se válelo v trávě, už neviděla, zakrývala to záda všech, co se kolem toho nahrnuli. Jen chroptět to ještě nepřestalo. „Marco, oni... oni chtěli... Angel...!“ vyrazila náhle vysokým, ublíženým hlasem dítěte. Pan Z Hrádku ji pevně objal kolem ramen.

„Na tom už nesejde, co chtěli, Mihájí,“ pronesl přesvědčivě. „Nejspíš čekali, že budu po té oslavě všichni zpití do němoty. Podřezali by nás jako dobytek, hrdinové.“ Dlouze vzdychl a přešel k Angelovi. Branský kastelán klečel v mokré trávě, kde ho nepříteli šetrně přidržovali Markovi ozbrojenci, krví zmazané vlasy mu visely přes rozbitou tvář. „Žádné zvláštní štěstí dnes, což, pane kasteláne?“ oslovil ho s potlačovanou zuřivostí. „Jak dlouho, kryso, sloužíš dvěma pánům, řekni?“ zařval, jak se najednou přestal ovládat a pěstí zdvihl jeho obličej k sobě. Odpověď ale stejně nečekal. Prudce se obrátil k odchodu, zadržuje dech zlostí, ale pak se přece jen ještě vrátil. „Nedělám to z milosrdenství, to si

nenamlouvej," procedil skrze sevřené zuby, „ale odjíždíme a nikomu se nebude chtít vláčet zdechlinu, jako jsi ty. Ruce si s tebou ale taky špinit nemůžeme, nejsme zločinci a ty patříš knížecímu právu a katu. Takže..." Udělal ještě krok a špičkou boty k němu štítivě přisunul dýku, která prve vypadla z tuhnoucích prstů pana senešala. Angel se nehýbal a pološílenýma očima těkal ze stříbřitého ostří k zachmuřené tváři pana Marka a zpět. „Jak myslíš," pokýval hlavou Marco. „Pan Cristian tvou smradlavou přítomnost cestou na Targoviště nakonec přece snese, a ty budeš mít dost času přemýšlet, co s tebou po návratu udělá kníže Vlad. Co bys asi tak myslel? Co? Já bych řekl... No vidíš, že to šlo, ty malá kryso. Odneste ho!"

* * *

Kamenitou cestu ozářilo první průzračné světlo a pás mlhy, převalující se dole pod trním zarostlou strání, dával znát, kudy se svými zákrutami ubírá řeka. Ranní slunce bylo ještě slabé a neduživé a jeho paprsky vedly zatím s nočním chladem marný boj. Puklice koňských postrojů byly stejně jako pancíře jezdců chladné a orosené. Od chvíle, co vyskočili do sedel, dopřáli sobě i koním jen jednu kratičkou chvilku odpočinku. Jen co by jim stačili u brodu smočit dlaněmi nozdry - o pořádném pití si uhnaní koně ještě dlouho budou muset nechat jenom zdát - sami spolknout pár doušků a zhltnout pár chvatných soust. Od té chvíle se ale zase hnali tak ostře, že už pomalu nastával čas k další zastávce. Nikomu nepomůže, uštvou-li koně hned ze začátku.

Branko z Drohoie seskočil a ze zvyku obhlédl své hnědce nohy. Byly uprášené a zpocené, ale nehřály a nezdály se ani nateklé. Uspokojen tedy zalovil v sedlové brašně. Měl hlad, jako by se nestačil najíst celé týdny. Sotva však stačili něco spolykat a koním dopřát pár chvatně, hladově uškubnutých trsů sporé trávy, kníže už je zase popoháněl do sedel. Jak se však zdálo, koním to málo stačilo a rozcválali se kupředu s novou chutí.

Cesta teď byla užší, křoviska po obou stranách neprostupnější a stráň, pod níž se hnali, stále prudší. Vysokou smrčinou v kopci se zřejmě nedávno prohnal víchr a dva přelomené kmeny se zřítily na cestu do údolí.

„Jsou to jen klády, přece se s nimi nebudeme odtahovat,“ zahulákal Branko. „Skočíme to, Milosti?“ zavýskl s náhlým klukovským nadšením a už by byl svou hnědku pobízel do trysku.

„Blázníš?“ zarazil ho zostra kníže. „Nevíme, co může být za tím, ještě tu koním polámem nohy.“ Přitáhl Inně otěže a drobným klusem se k překážce přiblížil. Nebylo za ní nic, jen volná cesta, musel uznat, že jedním skokem by se to opravdu dalo snadno překonat, jen snad není třeba podporovat mladého pana z Drohoie v každé ztřeštěnosti.

A pak tady bylo ještě něco. Tísňivý neurčitý pocit. Napětí. Zneklidnění. Cítil to v každé žilce, ale až dosud to přičítal teď už příliš dlouhému hladovění. Od chvíle, kdy se naposledy nasytil, uplynulo už víc než sedm dlouhých dní, a on až příliš dobře znal to zběsilé, lačné rozechvění. Teď se to ale zdálo jiné. Najednou si byl skoro jist, že zachytil cizí pach, zatuchlý pach starého potu a mokrého železa. Nadechl se k rozkazu a... krátké vydechnutí, ten slabý zvuk za sebou málem nepostřehl. Zadrnčení a zasyknutí. Obrátil se právě včas, aby spatřil ohromený výraz jednoho z ozbrojenců, jak se s šípem až po letky v hrdle, nepřírozeně pomalu sesouvá ze sedla. Druhé syknutí a druhé zadrnčení. Ječivý výkřik, zaržání a pád. Další šíp, další, další... Krupobití ostrých, kousajících střel, řev, bijící skrumáž koňských a lidských těl. Budťo však byli tak bídní střelci, anebo bůhvíproč stříleli spíš po koních. Ti, co se šípy v boku padli, se zmítali na cestě a divoce hrabajícími kopyty ohrožovali bojující bez rozdílu stran.

„Léčka, Milosti! Je to past!“ řval pan Minzilla a divoce manévroval svým k smrti vyděšeným valachem tak, aby vlastním tělem chránil knížete. To už se ze stráně řítily po zuby ozbrojení chlapi s tasenými zbraněmi, odhazující cestou teď už nepotřebné luky a prázdné toulce. Branko se zběsile vrhl proti nim, a než ho strhli ze sedla na zem, stačil dva vyřídít ostřím a třetího srazit rukojetí. Kníže mu pospíšil na pomoc, chlapa, co dotíral moc zblízka, jen lehce pohladil ostřím svého *Iratu* po hrdle. Z železité vůně té záplavy se mu až zatmělo před očima, ale nebyl čas. Sápali se Inně po otěžích a sotva stačili uskočit, když se jim se vzteklym zavřísknutím vzepjala nad hlavami.

Jeden z útočníků se pomstychtivě napřáhl obouručákem, otočil jej svištivým obloukem kolem hlavy, ale v poslední chvíli ho nechal nejistě sjet bokem, aniž by se vůbec střetl s Vladovou čepelí.

„Toho ne!“ stačil zařvat z plných plic jeho velitel, až mu přeskočil hlas. „Jen ho prokrista nezabijte!“

Nebyl však čas nad tím přemýšlet. Chlap zakolísal a uhnul, proklouzl pod Vladovým kruhovým sekem a vrhl se nazad jen se šrámem.

„Jed', Milosti!“ zařval zplna hrdla Marcus, odrážející ze všech sil spojené útoky dvou soupeřů. „Ujížděj, Milosti, jed'! Zachraň mylorda Michaila! Padneme-li tady všichni, kdo potom...?“ Na víc se mu už nedostalo dechu, jeden z jeho soupeřů se však s řevem odkutálel do trávy. Obří sekýra rozběsněného pana Minzilly vylétla vzhůru jako pírkó, a jen jakoby mimochodem vzala s sebou hlavu druhého útočníka. Zbývalo jich však stále ještě mnoho. Na úzké cestě na ně dotírala trojnásobná přesila.

Marcus měl pravdu, nezbyvalo nic jiného. „Přežijete-li, nejezděte za mnou!“ křikl ještě. „Vraťte se. Jed'te na Targoviště! Řekněte Markovi...“ Víc nestačil. Inna se vzepjala jako vystřelená, jediným dlouhým obloukem přelétla klády a následována ohlušujícím dupotem Minzillova obrovitého valacha divokým tryskem zmizela za ohybem

„K čertu!“ zaryčel velitel Raduových ozbrojenců o to zuřivěji, oč jasnější mu bylo, že honit se za těmi dvěma nijak zvlášť velkou cenu nemá. Už teď jsou jistě bůhvíkde, a mají-li rozum, v příštích okamžicích se ztratí někde mezi lužními lesy a nepřehlednými rákosinami dole u řeky.

Obrátil se a jediným prudkým švihem svého obouručáku přeťal drobnou ruku s mečem, který byl na ni příliš těžký, a jedním rázem umlčel ještě bezvrousa ústa, ječící na něj ty nejstrašlivější nadávky.

„To jsme ho tedy sakra moc dlouho nezdrželi!“ uplivil vztekle vzápětí. „Můžem jen doufat, že ti před námi svou prácičku i takhle stihnou včas.“

* * *

Valy Murgašu byly nevysoké, ale návrší, na němž se jeho šikmé zahrocené kolové hradby vypínaly, bylo vidět už zdaleka. Z chalup,

příkrčených v podhradí kolem říčky, nestoupal žádný dým, vrata do mlýnice byla dokořán, dvůr jako vymetený a jen kolo vedlo dál svou repotavou litanii. Uštvaným jezdcům se přes cestu mihla tři vychrtlá psiska, špinavá a ulepená, a zmizela zase kdesi mezi opuštěnými dvorky, odkud se rozdkáaly slepice.

Obrovitý valach s nateklýma rousnatýma nohama se náhle zapotácel a s dunivým vydechnutím nechal svou širokou těžkou hlavu klesnout ke kolenům. Jeho jezdec, stejně mohutný a rozložitý, hned polekaně sesedal, ale bylo pozdě. Ohromné zvíře se s hromovým žuchnutím skácelo na bok a dokořán otevřenou sípající tlamou lapalo po dechu, až mu od nozder odletovala oblaka prachu. V té chvíli byl dole i ten druhý, přestože jeho klisna se dosud držela na nohou. Stála však doširoka rozkročená, sténavě se nadechovala, svaly na nohou se jí třásly a z jedné nozdry vytékal hustý pramínek krve. Prudkým pohybem z ní strhl sedlo i uzdu, nechal je padnout rovnou na cestu, a nakratičko, prudce se k ní přimkl. Tváří na její horkou, hladkou lím, jako by byla lidská bytost. „Děkuju, moje vlaštovičko. Díky za vše, má Nevinnosti, a odpusť, že jsem tě zabil...“

Nechal ji stát, kde byla, a jako pěšák na zteč rozběhl se rovnou k hradišti. Neohlédl se, ani když za sebou zaslechl bezmála lidské záupění a nezaměnitelný zvuk pádu koňského těla.

Tělnatý pan Minzilla rozepjal pás i s kabátcem už cestou, ale teď už se mu dělalo černo před očima a plíce měl v jednom ohni. Jak má popadnout dech, bojovat a chránit Jeho Milost, kdyby na ně z tvrze vyrazili? Zatím se však, díky Bohu, nezdálo, že by na ně někdo chtěl útočit. Nejdivnější na tom všem bylo vlastně to ticho. Žádné hulákání z hlásky, žádný ruch. A brána dokořán.

Zastavil se s očima vytřeštěnýma a otevřenými ústy lapal po dechu.

„Vystřelil si z nás,“ zasípěl. „Ten parchant tě, Milosti, poslal na opuštěnou a prázdnou tvrz, jen proto, aby nás mohli cestou..“

„Ne,“ uťal ho rázně kníže. „Jen proto ne. Ze zálohy nás mohli napadnout kdekoli, na to mě nemusel posílat přes půl země. Krom toho, neměl jsem dojem, že se nás snaží co nejrychleji povraždit. Mohli, byla jich přesila. Došlo mi to až potom. Chtěli mě jenom zdržet.“ Během svých slov se nezastavil ani na chvíli a pan Minzilla za ním ohromeně poklusával.

„Ale proč, Milosti? Proč?“

„Jednak, aby se mi stačil pomstít za můj pustý, vyklizený, opuštěný Bran, který mu Marco hodil jako výsměšnou almužnu. O tom jsi jistě slyšel, ne?“ ušklíbl se kníže. „A pak...“

„Pak?“ Pan Minzilla si hřbetem ruky otíral orosený knír a bez dechu hleděl na knížete.

Vladovy oči náhle ztmavly, zčernaly jako mračna před bouří. „Aby ti, co je nejspíš poslal před námi, měli dost času,“ procedil zaťatými zuby. Nečekanou silou mu stiskl rameno. „Modli se, abychom přece jen byli první. Aby to nestačili.“ Pan Minzilla jen vytřeštěně zalapal po dechu, ale to už mu kníže zostra poroučel: „Stůj tady a hlídej. Kdyby se něco jen hnulo, křič.“

Těžké veřeje se zhouply a vpustily ho jen s nepatrným skřípavým protestem. Měkké, rozmlžené světlo zvolna se blížícího večera zalehlo úzké chodby i prázdné haluzny s nízkými trámovými stropy. Z vyhaslých krbů ještě nevyvanula vůně kouře a dřeva, z komor pach provlhlých houní a kožichů. Kroky se v tom pustém tichu podivně rozléhaly.

Kníže zůstal na okamžik stát, naslouchal a zhluboka nabíral dech. Úzké vykrojené chřípí se mu rozšířilo, nepatrně pootáčel hlavou jako větřící vlk. A pak se rozběhl, dlouhými spěšnými kroky. Bez povšimnutí minul dokořán otevřené dveře, pak další. Ty poslední před sebou rozkopřl a bez dechu vpadl dovnitř. Okenice tu zatloukli prkny, na udusanou zem spoře rozhodili slámu. Slabě zašustila a u sloupu, podpírajícího uprostřed černý strop, se něco hnulo.

„Michaile!“

Dřív než k němu se vrhl k oknu a s ohlušivým praskotem zuřivě oderval kus dřeva. Polonahý vězeň seděl na podlaze. Cáry nohavic šedavých a ztvrdlých zašlou špínou na něm už sotva držely, vlasy a vousy měl spleené a zacuchané. Nehýbal se, jen jeho rty se slabě a namáhavě otevřely.

„Díky... Bohu díky... přece jsi přišel...“ zasípěl šelestivý, hrůzně změněný hlas starce. „Pojď blíž... Sem. Nemohu... se hýbat.“

Klekl si k němu na podlahu a obešla ho hrůza. Pach krve, zaschlé i čerstvě prolité, čpěl celou tou odpornou kobkou, k tomu svůj šelmí čich nepotřeboval, ale bylo tam ještě něco. Così svíravého jako kamenec a živočišně vlhkého, klouzavého. Teprve

zblízka uviděl dlouhé, čisté řezy na pažích, od ramen k loktům, rozšklebeně ve vyhublých svalech až ke kostem. Široké pruhy stažené kůže obnažující žebra. Nekrvácely, vyschlé a rozevřené, a na jejich okrajích zasychaly stopy jakési bělavé látky, prášku či krystalů, jež do ran vtíraly odporné ruce mistra pomalé smrti. V celé své hrůzné nahotě, skvělo se tady veškeré jeho odpudivé dílo.

„Pojď, pomohu ti,“ vyrazil hluše, ale sám cítil, jak jsou ta slova zbytečná. Ani kdyby Bůh osvědčil zázrak, už nikdy by nevstal z lože, nesevřel meč, neobjal ženu.

„Moje děti,“ vypravil ze sebe Michail, jako by ho neslyšel. „Kde...?“

„Jsou v pořádku. Oba,“ vyslovil kníže co nejpevněji. „Čekají na nás s Andriou v Targovišti.“

„Žijí... Ach, díky, Bůh je dobrý...“ Vychrtlou, k nepoznání zmučenou tvář se mihl výraz vděčnosti. „Poslouchej mě. Teď poslouchej.“ Slabý chraptivý hlas byl náhle zoufale naléhavý. „Jsou tvoji. Rozumíš? Dávám ti je... Oba. Slib mi...“ Vysílený hlas se vytratil, tvář propadla a zšedivěla.

„Slibuji,“ přinutil se vyslovit kníže. „Udržím pro Mihneu trůn do jeho zletilosti, jako by byl mým synem“

„Ne!“ zasípěl Michail posledním zbytkem sil. „Ne jen *jako* by byl! Musí být! Listy... Pečetě... Před tváří lidskou i Boží... ať je tvůj... skutečný... syn... Navěky...“ S námahou vyrážel jednotlivá slova a tvář mu zaléval ledový pot.

„Dobrá, když si to přeješ, ale ještě je naděje, ještě neumíráš.“

Jako by se Michail kratičce, zalknuté uchechtl, ale spíš to bylo jen vysílené, bolestné zavzlyknutí. „Ne, neumírám,“ zašeptal. „Já jsem už mrtvý. Nevidíš?“

Nepatrně pohnul rukama, až dosud křečovitě zatnutýma na bříše. Kníže sebou bezděky trhl a zajíkl se. Byla to čistá rána, pomalá chladná práce, žádná rozběsněná řezničina, jemným srpovitým ostřím vedená od hrudní kosti až dolů. Protínala zvláště narůžovělé svaly, nepatrnou bělavou vrstvu blan a v hrůzné nepatřičnosti obnažovala nafialovělé, rudé, bledě žluté žilkami protkané vnitřnosti.

„Andrie řekni... že mě sťal, že jsem odešel... bez bolesti...“ byla jeho poslední slova, než se s táhlým zaúpěním složil na bok a z

očí barvy zářijového nebe se vytratila poslední umíněná jiskra života.

A Bůh ve svém nekonečném milosrdenství jistě svému pravdomluvnému synu, siru Michailovi, osmému lordu z Langley, vzápětí odpustil ten hřích, že jeho posledním přáním na této zemi byla lež.

* * *

„Urozená paní,“ mladá komorná se lehce dotkla Andriina ramene. Hlas se jí samé lámal lítostí a bezmocí. „Vždyť z toho onemocníš, urozená paní, pojď, odvedu tě.“ Andria se jí lehce vymkla, ale nedala nijak znát, že by vnímala nějaká slova. Co záleží na čase a vůbec na čemkoli? Cožpak čas pořád ještě plyne? Nevěděla. Věděla jen, že strnula, oněmělá a nehybná, u Michailovy rakve, chvatně pokryté korouhví Langleyů a složené pod křížem u oltáře.

Věděla to, už když zaslechla volání z hlásky, jakkoli znělo radostně.

„Jedou! Už jedou!“ hulákal rozjařený hlásný a mával na trubače, aby se připravili u brány. „Jeho Milost se vrací!“

Neběžela tam. Šla pomalu a snažila se zadržovat slzy. Třeba se mýlí, třeba ty strašné noční můry a ledové prázdno v srdci lhaly. Třeba. Snad.

Nejdřív uviděla pana Minzillu. Seděl na kaštanové klisně, nehezké a na jeho váhu příliš hubené a sporé. Kníže měl pod sedlem vysokého grošáka, a za ním, mezi dvěma ošuntělými pacholky, najatými bůhví kde cestou, klopýtala s hlavou u kolen pohublá a k smrti vyčerpaná Inna. Další čtyři chlapi, na podsaditých selských koních, provázeli nízký, z hrubých klád sbitý vůz a na něm...

Andria se zoufale rozkřičela a čas se v tu chvíli s divokým hřmotem rozlil z řečiště. Přestal být a s ním přestalo všechno. Jen bolest zůstala. Vražedná a strašná.

Mladá služka se v chrámových dveřích polekaně uklonila a uctivě couvla až ke stěně, aby uvolnila cestu Jeho Milosti, ale nakonec se přece jen odvážila. Pro paní Andriu.

„Odpusť, Milosti,“ hlesla polomrtvá vlastní troufalostí. „Nevím, co počít. Už třetí den... Bez jídla, bez vody... Mám o urozenou paní strach, Milosti,“ vychrlila šeptem s očima upřenýma k zemi.

„To je v pořádku, promluvím s ní,“ odpověděl zachmuřeně kníže a vešel do kostela. V šeru se mihotaly plamínky věčných lampiček, zavěšených na řetízcích, rudě žhnuly pod ikonami, a úzkými kružbami oken se na pestré koberce lilo chladné podvečerní světlo. Kámen dýchal věčnou vůní času a kadidla, kroky se pod klenbou měkce rozléhaly.

„Ne,“ vyrazila nešťastně Andria, když ji kníže beze slova objal a násilím obrátil k sobě, aby ji vyvedl ven. Samu ji udivilo, jak jí vlastní hlas po třech dnech mlčení zní cize. „Ne, nech mě.“

Jen mlčky zavrtěl hlavou, sevřel ji pevněji a donutil udělat alespoň jeden krok. Vytrhla se mu a umíněně se vrátila k rakvi. „Nechci,“ vzlykla nesouvisle a opřela se o dřevo oběma dlaněmi. „Chci ho vidět!“ vyrazila nenadále a divoce vzhlédla houštinou rozčuchaných vlasů. „Chci ho vidět. Je můj.“

Kníže se jen mlčky, zoufale nadechl. Myslel na to celou tu strašnou, pomalou, zdlouhavou cestu z Murgašu na Targoviště. Od chvíle, kdy s Michaiem na rukou, s žalostnými troskami toho, co bývalo hrdým mylordem z Langley, vyšel z dokořán otevřené brány hradiště. Všechno, co přišlo dál, mu splývalo v jakémsi mlžném horečnatém oparu polovičního zapomnění.

Hejno krákoravě se chechtajících vran, neochotně vzlétajících od mršiny Minzillova valacha...

Prázdné rozryté místo v prachu, kde ještě před chvílí bojovala Inna, a pak její štíhlé, třesoucí se tělo natažené na boku v šedavé trávě o kus dál. Prudce oddechující nozdry a umíněně pozvednutá hlava, kterou jen stěží dokázala udržet...

Nekonečná klopýtavá cesta s mrtvým tělem v náručí a umírající klisnou na otěži...

Duté rány a skřípění hřebů o fošny, když konečně dorazili ke vsi, kde pro ně truhlář narychlo stloukl rakev... Bůhví, jestli jim vůbec uvěřili. Uprášený, vychrtlý, k smrti unavený pěšák v obyčejné kožené zbroji, provázený jediným polomrtvým sípajícím hromotlukem a se zohavenou mrtvolou v náručí měl s jejich představami o vznešeném knížeti jen pramálo společného. Snad jen to zlato, co jim zvysoka hodil na stůl, a velkopanský způsob,

jímž za ně žádal vůz a doprovod. Nakonec jeli, proč by ne? Někam je cesta zavede, a což kdyby nakonec mluvil pravdu? Stali by se gardou Jeho Milosti, čest, jaké nikdo z jejich vsí, co pamatují, nedosáhl, tak jaképak rozmyšlení? Byl to však věru žalostný průvod...

Den za dnem se ztrácel v horečce zapomnění. Nekončící skřípavý rytmus těžkých kol, duté pojíždění rakve po korbě, kamenité cesty, kopce a srázy, které museli zdoluhavě objíždět...

Utrpení pod sluncem nekonečných dnů a šílenství hladových nocí... a jen jednou malá zadýchaná dívenka, co ji za šera dostihl u potoka. Horká a křehká jako srnka. Zprudka a mocně pulsující zpěněná krev, slast a nasycení. Na chvíli.

A pak se objevily věže Targoviště...

„Chci ho vidět,“ opakovala Andria a on nevěděl, co jí odpovédět.

„Nejde to, Andri,“ řekl měkce a cítil, jak mu lítost svírá hrdlo železnou rukavicí. „Je to už dlouho. Víc než dva týdny a...“ zkusil to nepřesvědčivě.

„A co má být!“ rozkřičela se Andria. „Není to proto snad už on? Nepatří mi, jen proto, že je... změněný? Je mi to jedno, miluju ho jakéhokoli. Je můj!“ Zprudka ho od sebe odstrčila, nečekanou silou mu vrazila do prsou a vrhla se k víku. „Pust’!“ vyjekla zuřivě, když se jí v tom nerozhodně pokusil zabránit Mohl to udělat. Mohl ji popadnout do náruče a odnést pryč. Zavřít ji v jejích komnatách na závoru a komorným poručit, aby ji uspaly makovicemi v mléce. Přivázat ji, kdyby to nepomohlo. Držet ji dnem i nocí v náručí. Cokoli. Neudělal však vůbec nic. Jen se v jakémsi prapodivném ohromení, v ledovém ustrnutí těla i mysli díval, jak cestou vyviklané hřeby povolují, jak se pod šíleným nápořem nečekané síly drobných paží se skřípotem ohýbají a víko se pomalu, naříkavě odsouvá...

Bezděky ucouvl, odvrátil se a zadržel dech. Andria se sklonila níž. Jako uhranutá stáhla strnulýma rukama těžký brokát, jímž bylo Michailovo zbědované tělo přikryto. Nechala ho klesnout zpět a s šílenýma očima se obrátila. Svaly na hrdle se ji napínaly, ale z křečovitě se otevírajících úst nevyšlo ani hlásku. Divoce rozšířené oči zůstaly suché, jen kdesi v hloubi v nich něco uhaslo. Náhle se nechala odvést bez odporu, tichá, bezvládná a vyhořelá. Toho dne

nepromluvila na nikoho a nevydala hlas ani ve dnech, které přišly potom. Nevyzpytávala se předtím, než kněz v slavné zádušní mši poroučel tělo Michaila z Langley zemi a jeho duši Pánu, na starostlivé dotazy pana Marka, který se přede dvěma dny tryskem přihnul na Targoviště, neodpovídala. Nepromluvila ani na Mihailu, která ji mlčky a dlouho objímala a zoufale se přitom sama snažila neplakat. Mihneu, kterého jí služky přivedli v naději, že ji probudí k životu, snad ani nepoznala. Utkvěla na něm udiveným pohledem, rozržitě ho pohladila a zase strnula ve své oněmělé nehybnosti. Jako by duše Andrii z Langley opustila náhle tak obtížné tělo a s ním i pozemský svět, a připojila se, odpoutaná, k tomu, koho tak milovala...

„Ještě jste mi vlastně neřekli, jak jste se vůbec dostali z té bitky,“ promluvil znenadání kníže. Až dosud hleděl beze slova do stolu a pohrával si s prázdným pohárem. Stolníka, který se mu ho ochotně hrnul naplnit, zlostným gestem zase odehnal. Mladý Marcus překvapeně zvedl hlavu. Před třemi dny dorazil na pohřeb sira Michaila a ve všeobecném shonu, zákonitě panujícím všude okolo, si radostného ulehčení, které se kmitlo v očích Jeho Milosti, když ho po boku jeho otce uviděl, vlastně ani nepovšiml. Natožpak toho, že se stejnou úlevou zaznamenal kníže i přítomnost Branka z Drohoie. Až dosud však neměl chvíli, aby s nimi promluvil. Až teď.

„Vlastně ani nevím, Milosti,“ pokrčil Marcus upřímně rameny. „Jednu chvíli se bili jako čerti, a najednou začali ustupovat. Jako kdyby nás vůbec nechtěli pobít, či co. Tak jsem honem sebral všechny, co byli živí, a ujížděli jsme na Targoviště, jak jsi poručil. Nehonili se za námi.“

„Máš pravdu, nechtěli nás pobít,“ vydechl chmurně kníže. „Měli rozkaz mě jenom zadržet. Aby jejich kat stačil odvést svou odpornou práci. Měl jsem odjet živý, abych to mohl uvidět. Bože! Měl jsem to tušit, přece Radua znám!“ zařval znenadání a z vysoka uhodil pěstí do stolu. „Museli vyjet jen chvíli před námi. Stačilo tak málo, a byl by živý!“

„Nesmysl,“ pronesl neuctivě Marco. „Nesmysl,“ zopakoval ještě důrazněji. „Nedalo se tomu zabránit. Udělal jsi, cos mohl. Uštval jsi koně i sebe, nikdo by nemohl být rychlejší. Byl to osud, a ty se

zbytečně ničíš výčitkami. Zbytečně,“ zdůraznil ještě jednou a důkladně si přihnul rovnou z korbelu.

Najednou Vlad ostře a divoce zalitoval, že ho nemůže následovat. Ze už nikdy nepocítí tu sladce bylinnou chuť na patře, teplo v ztěžklých údech a milosrdnou mlhu opilosti. Skoro už si to ani nedokázal vybavit.

Beze slova se zvedl a vyběhl po úzkém schodišti nahoru. Rozrazil dveře. Mihaila seděla v okenním arkýři, kolena skrčená, bradu v dlaních. Přesto se usmála a v očích jí zasvítilo.

„Přemýšlím,“ řekla a stulila se mu do náruče.

„O čem?“

„O všem,“ pokrčila rameny. „O tom, co se stalo. O nás. O Angelovi.“ Najednou zprudka zvedla hlavu. „Proboha! Angel tenkrát přece velel lučištníkům!“ vykřikla nesouvisle.

„Kdy tenkrát?“ nepochopil hned. „Když jste na jaře odjízďeli z Branu?“

„Ne!“ vyjekla Mihaila najednou smrtelně bledá. „Tehdy ne, dřív! Dávno! Když můj otec s dědečkem Walterem jeli napráskat nějakým vzbouřeným bojarům. Vedl lučištníky a mého dědečka zabili šípem! Šípem, rozumíš?“

Konečně porozuměl. Kastelán Angel si vzal pravdu do pekel, ale nepochyboval, že byla právě taková, jaká se teď syrová a hrůzná odhalila před zděšenýma Mihailinýma očima. Ale kolik takových jako on, ochotných vyslat ze zálohy střelu do vlastních řad ještě žije? Jako by se na to náhle díval z výšky, na to odpudivé lidské hemžení, jako červi na mršině, tak slizcí, nízcí a slepí se mu zdáli ve své odporné nenasytosti. Moc a zlato, špína k zadušení, nízkost a hnus. On však z vlastní vůle přijal znovu prokletí vlády tomu odpudivému stádu, to pro ně se vzdal svého ustrnulého nebytí. Sevřel pěsti a z hrdla mu vyšlo potlačované záupění. Rozehnal se do prázdna a jako slepý popadl oběma rukama cínový pohár, který stál před ním na stole. Mihaile dávali víno ředěné, ale dnes služebná jen postavila džbán vody opodál. Víno v poháru bylo husté, kořeněné...

„Co to děláš, proboha?“ vykřikla Mihaila, ale víc nestačila. Přiložil pohár k ústům, a než se sám stačil zděsit vlastního počínání, pocítil na jazyku nasládlou kvasnou chuť, rychle polkl a pak ještě jednou. Na okamžik ustrnul. Nestalo se nic. Nic? Nestačil

ani domyslet. Hluboko v hrdle a v krvavých, cukajících útrobách vyšlehla vzápětí bolest tak strašná, že ho zkroutila k zemi jako rána mečem. Kdesi v hloubi se svíjely plameny, řvaly a zmítaly se a prokousávaly si cestu měkkou tkání. Kašlal a dával se v zběsilé snaze zbavit se té strašlivé věci, rozežírající ho zevnitř jako kyselina. Konečně vybojoval kousíček dechu, pekelná trýzeň nepatrně polevila. Všechno se s ním houpalo, v hlavě mu hučelo a křečovitě návaly nevolnosti ustávaly jen zvolna. Před očima mu jako v mlze plul kámen, ohlazený kámen tvaru šestihranu, s nerovnou spárou mezi dlaždicemi, kolem ramen a na čele cítil něčí ruce a z veliké dálky k němu doléhal zděšený lítostivý hlas. Trvalo dlouho, než si uvědomil, že klečí zkroucený na podlaze s tváří u země, zatímco k smrti vyděšená Mihaila dělá to jediné, co může. Svírá ho vši silou v náručí, aby si v nelidských křečích ještě víc neublížil.

„Zbláznil ses?“ hlesla neuctivě, když se odvážila uvěřit, že je po všem. Ještě ho nepouštěla a ještě se celá třásla. „Ztratil jsi rozum?“ zopakovala se slyšitelnou úlevou, jak se její strach pomalu ale jistě měnil v spravedlivé rozhořčení. „Cos to chtěl, proboha?“

Ztěžka se vytáhl na lavici. Hlavu složil na stůl a chraplavě vydechl: „Vzpomenout si...“ Neporozuměla a přiblížila se tváří až k němu, aby zaslechla, co jí říká.

„Zapomenout...“

* * *

Od hor se vplížila zima, krajina ztuhla pod krunýřem mrazu a kam oko dohlédlo ji přikryl sníh. Osiřelá úbočí horských štítů švihal ostrý vítr a odkrýval holou, zčernalou kůži skal. Z nízkého nebe, ležícího těžkým, napitým břichem rovnou na hřebenech, se bez ustání hrnul sypký nadýchaný sníh.

Cesty zůstaly uzavřené, sedláci ve dvorcích se modlili, aby skromné zásoby vydržely a aby, dá-li Bůh, už brzy přišlo jaro. Ozbrojenci, pro něž se nenašlo místo na hradech, chmurně propíjeli poslední měďáky stržené za zastavené kusy zbroje a modlili se, aby s jarem přišel i nějaký ten boj, jinak budou o místo v panských družinách žebrat mamě. Nezdálo se to však příliš na-

dějně. Jeho Milost Vlad se v poklidu usadil v Targovišti, jen se dvěma korouhvemi své jízdy a kopiníky pana Cristiana, a proslýchalo se, že od podzimu se zabývá jen kupčičky. Jejich cly a daněmi a skladovacími právy a jak se všechny ty vymoženosti jmenují. Pokvete-li prý obchod a nebudou-li se Sasíci tak jako dosud roztahovat na úkor poctivých Rumunů, oživí se s obchodem i řemesla a země zbohatne. Však už letošního roku se na trzích před Narozením Páně objevily věci, že bylo radost pohledět, pavučinkové látky ještě narychlo dovezené po moři, než cesty uzavřel mráz, nikdy nevidané ryby a pestře barvené kůže uherských jirchářů.

S jarem se cesty rozezněly hlasy vozků, pobízejících svá volská spřežení, naložená až po klaníce, ozvěna vracela klapot kopyt rytířských koní a pokřikování venkovských děvčat s ranci na zádech.

„Jak sejde sníh, začne se verbovat na Turka, to ti povídám. Už nějak moc dlouho nás nechává na pokoji,“ hulákal hubený chlap s jizvou přes obočí. Táhla se mu po líci až k vousu, který mu v úzké liščí tváři tím pádem seděl tak trochu nakřivo.

„Sežer si nohavice, hlavo beraní!“ povykoval jeho robustnější druh. „To by museli ztratit rozum nadobro. Teď si přece počkají, jestli se náš milostivý kníže dá pod léno Uhrám, jako to vždycky bývalo. Pak teprve se uvidí.“

„Co se uvidí?“ užasl zjizvenec. Chápavost zřejmě nebyla jeho nejsilnější stránkou.

„No přece, co tomu všemu řekne král Matyáš, ty prázdná dýně. Podle toho se Turek zařídí.“

„Tedy by mu náš milostivý kníže měl holdovat?“ vykřikl zjizvenec se zjevným úsilím srovnat si to všechno v hlavě.

„Měl neměl,“ rozhodil rukama jeho druh. „Ke všem šlakům, pohodlnější by to bylo, ale jakože je vojna moje máteř, snad Bůh dá, že podruhé už to neudělá!“ zařval znenadání a praštil pěstí do stolu divže ho nerozštípl vedví.

* * *

Brky se po papíře jen míhaly a skloněné hlavy se v posledních zbytcích denního světla chýlily stále níž k psacím pultům, než bude

čas zapálit kahance. Zabraní do práce, ohlédl se písaři ke dveřím jen letmo, ale vzápětí chvatně odkládali náčiní, aby sehnuli hřbety v uctivém pozdravení. Jeho Milost sem, do knížecí písárny a kanceláře, zacházel často a neřídka zde nad dokumenty a důležitými listy, které často psával vlastní rukou, ostrými, rychlými tahy, setrval déle než někteří jeho úředníci. Dnes však je to jistě jen kvůli tomu listu, kvůli přeložené čtvrtce pergamentu zavinité v kůži, co ji před chvílí doručil posel v uherském oděvu. Nečekal na odpověď a vlastně vůbec na nic, ani koně nenapojil, jen výskl, dal mu ostruhy a byl zase ten tam.

„Co tomu říkáš, Cristiane?“ zeptal se kníže a očima ukázal na rozložený pergamen. Pan z Targoviště, který ho doprovázel, pokrčil rameny. „Nepíší tady vůbec, co chtějí,“ poznamenal. „Kdyby to byla výzva k vazalství, podepsal by ji král a žádal by, abys za ním jel do Budy. Tak se to přece odjakživa dělá. Ale nic takového tu není. Není to ale ani žádost o slyšení. Ten člověk prostě jen tak oznamuje, že se dostaví. Nedovedu si představit, co asi tak může chtít.“ Cristian se zamračil a potřásl hlavou.

„Já ano,“ usklíbl se kníže nevesele. „Bohužel. Přesto se obávám, že to, co urozený gróf Báthory chce, ode mě nedostane.“

Cristian se nadechl k udivenému dotazu, ale to už vrchní písař v uctivém předklonu otevíral Jeho Milosti dveře dokořán.

Na chodbě zůstal nerozhodně stát a tvářil se, že tázavý pohled starého Minzilly, jenž celou dobu čekal trpělivě přede dveřmi, nevidí. Co dál? Nemělo ale smysl zabývat se takovými úvahami, na to bude dost času, až toho chlapa uvidí. Chvilí zaváhal a potom - následován svým neúnavným strážcem - seběhl po schodech dolů, zahrnul kolem prázdné sloupové síně a zamířil dozadu k šermírně. Mihaila beztak jinde nebude...

Seděla na stole u zdi, štíhlé nohy v kamaších a přiléhavých měkkých botách zkřížené v kotnících nad zemí. Pohupovala jimi a prohnutá dozadu se dlaněmi opírala o desku. Se zájmem sledovala cvičení těch nejmladších, mezi něž už od zimy patřil i její bratr Mihnea. Na svých sedm let byl vysoký a neuvěřitelně mrštný. Kštica mu ztmavla potem a drobná tvář zrudla, ale nepovolil a znovu a znovu zdvíhal dřevěnou atrapu meče proti namalovanému soupeři. Kdosi si dal tu práci a sazemi smíšenými s lojem vypodobnil na stěně červovlasého chlapa s kozlí bradkou a

čertovskými rohy, který i přes nějaké ty neumělé tahy dost výmluvně připomínal pána z Krašiny.

Mladí šermíři rychle skláněli zbraně v pozdravu a se vzrušeným šepotem mu uvolňovali cestu. Kývl jim v odpověď a šermířskému mistru jen naznačil, aby se nedal vyrušovat. Sas Leonhart se vojácky uklonil, vlastně jen rázně přitiskl bradu na prsa, a v očích mu zajiskřilo radostí. Byl to mohutný chlap s houževnatými pletenci svalů, které mu napínaly koženou kazajku, přepásanou úctyhodným kovaným řemenem. V šermírně po čas cvičení jsou si všichni rovni, byť by něčí soupeř byl třeba císařem, a Jeho Milost je rovný chlap, že ta prastará práva ctí.

„Milosti,“ Branko z Drohoie, který se rychle oddělil od skupinky přihlížejících, se k němu trochu zadýchaně obrátil. „Dovolíš-li, to je můj mladší bratr. Danko.“

Z hloučku mladičkých panošů vytáhl za ruku zrudlého, rozrušením zkamenělého mládence s kudrnatou hřívou a jiskrnými očima. Nebylo mu víc než čtrnáct let, ale držel se zpříma a pružně, tak, jak to dělá jen dlouhé a usilovné cvičení ve zbraní.

„Je vidět, žes ani doma nezahálel,“ podotkl kníže. „Rád se podívám, co dovedeš a jestli už brzy předčíš bratra,“ usmál se.

„Neumíš odpovědět, trdlo,“ zasyčel neslyšně starší pan z Drohoie, ale kníže zjevně žádnou odpověď nečekal. Protáhl se mezi cvičícími a vyhoupl se vedle Mihaily na stůl.

„Dvojice do stěhu!“ zařval Leonhart a nejmladší uvolnili místo pokročilejším „Ty nemáš soupeře?“ obrátil se k poslednímu šermíři, který zůstal jaksi přespočetný. „Vás je jen devět?“ ujišťoval se a těkal malými očima kolem dokola. Danko z Drohoie myslel, že umře. Nikdo mu nenastoupil. Nikdo si ho nevybral za soupeře. Zrovna dnes! Nejraději by se propadl pod zem.

„Snad někdo ze starších rytířů?“ hodil mistr šermíř zkusmo do hloučku přihlížejících. Danko hořel hanbou a cítil, jak se mu nezadržitelně chvěje ret. To zrovna, už je vidí, nafoukance. Nikdo si přece nezadá cvičením s nepasovaným nováčkem. Ještě by jim spadla pýcha do gatí, bojovníkům!

„Spokojíš-li se se mnou, snad jsem to ještě nezapomněl,“ ozval se odzadu hluboký hlas. Vysoký, štíhlý šermíř shodil plášť, stáhl přes hlavu sametový kabátec a jen v rozhalené košili, ledabyle vytažené přes opasek, nastoupil do stěhu. Lehkou

zbraní, kterou mu kdosi přechoťný podal, pozdravil soupeře a s úspěchem se tvářil, že vlnu užaslého šepotu kolem sebe vůbec nevnímá. Mistr Leonhart se zatvářil právě tak. Nehnul ani brvou, jako by Jeho Milost cvičil ve zbraní každý den.

„Vy, co jste ode mě vlevo,“ zavelel, „zaútočíte odrazem a sekem na hlavu. Vy vpravo ho kryjete kvintou. Hned potom ale jdete levým výpadem vpřed a prudkým úderem levačkou na prsa soupeře odrazíte.“ Přimhouřenýma očima všechny přejel, aby si byl jist, že mu rozuměli, vzrůstajícímu děsu v Dankových očích nevěnoval sebemenší pozornost „Nechci vidět žádné markýrování, žádné hlazení a kočkování. Prásk! Musí to být rána jako z děla. Žádné vrávorání a tanečky. Váš soupeř se musí zastavit až o zeď, od toho ji tam máme,“ zachechtal se spokojeně. „Střeh! Výpad!“

Ostří o sebe cinkla, zazvonila, kníže přetočil zbraň v lehkém kruhovém seku a naznačil útok na hlavu, Danko se bez dechu kryl, nakročil levou nohou, vyrazil levačkou - a strnul jako socha s dlaní ve vzduchu před soupeřem. Ostatní zasažení už se s heknutím sbírali zpátky do střehu, popotahovali si kazajky a čekali nový útok.

„Co to tam vy dva vyvádíte, *um Gottes Willen?*“ zařval podrážděným hlasem Leonhart. „Řekl jsem žádné pohlazení! Rána! Tak ještě jednou a prosil bych trochu síly, šermíři.“

To už na ně mlčky zírali všichni. U stěny někdo zašeptal, ale rozlehlo se to jako v kostele. Někdo se přidušeně zasmál. Nejspíš někdo z těch, kdo by za svět nechtěli být v Dankově kůži. Mistr Leonhart tam šlehl rozzlobeným pohledem „Chce mu snad někdo ukázat, jak se to dělá?“ prohodil líbezně a všechn smích rázem utichl jako když utne.

Mladičký pan z Drohoie zavřel oči a modlil se. Nemohl dýchat a vlastní srdce ho ohlušovalo.

„Tak ještě jednou a pořádně. Výpad!“

Bylo to jako zahodit život a vrhnout se po hlavě do hlubiny. Tak strašlivé a tak - opojivé? Zaslechl jen dvojí rychlé zařinčení čepelí, odraz, výpad, celým tělem se vrhl vpřed, dlaň napjaté paže narazila prudkým úderem jako na skálu. Vznesený soupeř zakolísal, pokusil se vyrovnat úkrokem vzad, ale vzápětí nadobro ztratil rovnováhu a zprudka narazil zády na stěnu. Přesně jak si mistr Leonhart přál.

„Výborně,“ zaslechl ohlušený Danko tichý hlas s nádechem pobavení. „To jsem ti nezahrál pro potěšení, tos mě opravdu vyvedl z rovnováhy. Být to ve skutečném boji, dalším úderem bys mě odzbrojil.“

„Ve skutečném boji bys na mě nečekal, Milosti,“ vydechl Danko a zhroutil se sám sebe, co si to troufá.

„Ne, to asi ne,“ usmál se kníže. „Ale jednou třeba budeš rychlejší než já, kdoví? Už teď ses ale naučil něco cenného, co oni neumějí.“ Mladičký pan z Drohoie jenom vykulil oči. „Neleknout se sebevznešenějšího soupeře, ani kdyby se vyprávělo, že je nesmrtelný. Viděl jsi, stačil jediný úder a kus odhodlání. Nic víc.“

„Milosti!“

Do dveří se vřítíl udýchaný dvorník. Kníže odložil zbraň. „Odpusť, Milosti, jsou tady. Právě přijel gróf Báthory.“

„Přijmeš ho v trůnní síni?“ zeptal se nejistě Cristian. „Nebo v hodovním sále?“

„Ani jedno, ani druhé,“ odpověděl zamračeně kníže a s pozdvíženými rukama se obrátil, aby mu Minzilla pomohl do kabátce. Nečekal ho tak brzy. Skoro to vypadalo, že stáli za rohem a určený posel že byl jen pouhopouhou zdvořilostí. „Chci s ním mluvit v soukromí. Dovedu si představit, s čím přijde, a nijak netoužím, aby to vyvolával na celý dvůr. Uvedte mi ho do pracovny. Ale ne hned, nechci, aby si myslel, že tady může rozkazovat. Nechte ho chvíli čekat.“

Cristian chápavě kývl a obrátil se k odchodu. Poslední dobou si nebývale rozuměli. Sblížili se natolik, že jim oslovování obřadnými tituly náhle začalo být tak trochu na obtíž. Pane z Targoviště... Milosti... Najednou jako by to bylo zbytečné. A jako by nezáleželo ani na ničem jiném z toho, co se s očima navrch hlavy šeptalo po koutech. Jen snad že pan Cristian se teď modlival o něco vroucněji a o něco víc než dřív.

„Počkej,“ zadržel ho ještě kníže. „Jak vypadá?“ vyhrkl nečekaně.

„Kdo jak vypadá? Ten Maďar?“ užasl Cristian. „No, je tlustý,“ pokrčil nakonec rameny. „Dost starý, myslím, nevím, já jsem si ho moc neprohlížel. Proč?“

„Na tom nezáleží,“ odpověděl nepřítomně kníže a bez ohlednutí vyšel ze dveří.

„Jistě víš, proč jsem tady, Milosti,“ pronesl gróf Báthory nezávazně, když měli za sebou všechny zdvořilostní formule a on se konečně zhluboka napil vína. Bylo dobré, lepší než mívalo na stole Jeho Veličenstvo Matyáš. Kníže mlčky pokrčil rameny. Zjevně mu to nemínil příliš usnadnit. Tělnatý magnát se nespokojeně ošil. V těžkém brokátu, který ho pod krkem škrábal a dusil, mu bylo vedro a po zrudlé tváři se mu řinul pot. Proklel sám sebe za to, že aspoň dlouhý, kožešinou podšitý župan nepodal přede dveřmi panošům. Teď už na to bylo pozdě, všechno služebnictvo včetně uherského doprovodu poslal kníže ve vsí zdvořilosti pryč, a jen občasné slabé zaharašení za dveřmi dávalo tušit, že knížecí halapartníci v čele s hromotlucským kníratým strážcem Jeho Milosti jsou na místech.

Nevelká komnata byla zařízena se zvláštní směsicí přepychu a střídmosti. Nebylo tam víc než dlouhý stůl z tmavého leštěného dřeva s vyřezávaným trnožem, pár židlí s polštáři z vyrudlého sametu a s pohodlnými opěradly, z nichž většina byla odstavena ke stěně, dvě černé kované truhly a u okna čtecí pult na těžké objemné folianty. V okenních arkýřích kožené podušky a ovšemže všude spousty knih, latinských, německých i popsaných divnými pokroucenými znaky, vedle nich desky s listinami a hraničky hrubě nařezaných čtvrtek papíru. Nikde žádný okázalý lesk určený k ohromování ostatních; na první pohled to byla soukromá komnata, kde zřejmě tráví mnoho času četbou a prací. Zpola vyhořelé svíčky ve voskem pokrytých svícnech a připravené svazky ještě nezapálených to stejně jako ostře příříznuté brky s čerstvě naplněným kalamářem dávaly jasně najevo.

Gróf Báthory si nenápadně odkašlal. Poposedl. „Jak jistě víš, Milosti,“ začal nejistě, „sir Michail z Langley se mnou uzavřel jistou dohodu. Zpečetili jsme ji přede dvěma lety, za jeho návštěvy v Budě, a už loňské zimy měla dojít naplnění, ale neblahé události, o nichž jistě není třeba se zmiňovat, to všechno poněkud... pozdržely. Domnívám se však, že slovo dané mi kdysi sirem Michailem platí a že ani ty, Milosti, jako jeho nástupce na trůně, nebudeš mít proti mému sňatku s jeho dcerou žádných námitek.“

Kníže se pomalu, dlouze nadechl a stejně pomalu spustil těžká oční víčka, jako by ho snad vůbec neslyšel, jako by naslouchal něčemu docela jinému, vzdálenému.

„Nejsem Michailův nástupce, hrabě, a tak na mě zákonitě nepřecházejí ani jeho závazky,“ pronesl nakonec zvolna s pohledem upřeným kamsi ke stropním trámům. „A nepochybuji o tom, že to dobře víš. Lord z Langley vládl touhle zemí, to ano, ale s mým pověřením a vědomím, do chvíle, než mu to, jak opatrně říkáš, jisté neblahé události znemožnily. Já jsem se - pod vlivem týchž událostí - jen znovu ujal toho, co celý ten čas bylo mé.“ Odmlčel se a poprvé se na něho zpřímá podíval. „Nebo mi snad chceš tvrdit, že mě nepoznáváš?“ hodil po něm s vědoucím ušklibnutím.

Tělnatý magnát jen nezřetelně zafuněl a ze všech sil přemáhal nutkání se pokřižovat Bože, slyšel těch povídaček, že kdyby každá byla na kameni, zatarasili by jimi Dunaj u samého moře, ale sedět s ním o samotě tváří v tvář bylo něco docela jiného. Byl stále stejně štíhlý a na válečníka jeho věhlasu snad až příliš křehce stavěný, s vysoko zdviženou hlavou a vzpřímenými rameny, ale to houževnaté tělo jako by náhle připomínalo spíš vychrtlé provazce vlčích šlach. Ostré, nezaměnitelné linie jeho tváře ztverdly a nabyly podivného výrazu jakési netečnosti a šelmí ostražitosti současně. A nejhorší ze všeho byly oči. Jako by zlomyslný stvořitel do lidské tváře vsadil pohled šelmy - krutý, pableskující a děsivý.

„Jistěže tě poznávám, Milosti,“ zamumlal gróf Báthory nadobro zmaten. „Myslím... myslím si však... Přesto se odvažuji doufat, že slovu sira Michaila dostojíš,“ vyhrkl konečně.

„Michail je mrtev,“ přerušil ho kníže nedůtklivě. „A své slovo si vzal na věčnost. Nepochybuji, že jsi slyšel o jeho poslední vůli, o listech, které poslední bojarská rada pečetila. Nepřál si, abych se ujal poručnictví jeho dětí, jak by to udělal každý druhý, přál si, abych je přijal za své. Za vlastní před tváří Boží i lidskou, a já to udělal. Mihaila je teď *moje* dcera.“ Opřel se lokty o stůl a se zjevným zadostiučiněním vyčkával. A také s trochou zvědavosti.

Gróf Báthory vyloudil na tučné, brunátné tváři výraz nebyvalé pokory. „Ach, ano... ovšem. Neuvědomil jsem si... a je to ode mě jistě troufalost, ale vidím, že mi nezbyvá než zopakovat svou

prosbu a při památce sira Michaila požádat o ruku jeho... tvé dcery tebe, Milosti," odříkal s rukou na srdci. „Přivolíš?“

„Ne.“

Odpověď přišla jasná a rychlá jako rána mečem Ne! Přes všechnu vynucenou pokoru zbrunátněl uherský magnát zlostí a ponížením. On, Benedikt Báthory, pán celé župy a správce pokladnice Jeho Veličenstva, je dost mocný, bohatý a urozený na to, aby si ho nikdo, byť by byl Sedmihradským knížetem z Mirceova rodu, dovolil odmítnout. Ne, jako honákovi dobytka. Ne! Bez vysvětlení.

„Smím se Tvé Milosti tázat po příčině?“ vypravil ze vzteky ochraptělého hrdla. „Nezdám se ti snad hoden -?“

„Ne, v tom to vůbec není,“ přerušil ho kníže lehce. „Nijak nesnižuji tvůj rod, úřad ani zásluhy, jen...“ Na okamžik se odmlčel a očima opět zabloudil ke stropu. „Je to záležitost, o níž se špatně hovoří,“ pronesl vzápětí hlubokým hlasem a podíval se tiše zuřícímu magnátu do tváře. „Nedovedu si představit, že o věci tak vážné by tě tví informátoři nezpravili, takže tvá žádost mě, odpusť, od samého počátku trochu udivuje. Pravdou je, že Mihailu dnes už ani poslední bohobojný kněz, natožpak Jeho biskupská Milost, jak by v tomto případě jedině přicházelo v úvahu, s nikým nesezdá. I kdyby náhodou nepopřál sluchu povídačkám sprostého lidu, musel by posléze konat podle její zpovědi. Jistě víš, co tím myslím.“

„Zažádám o dispens,“ zafuněl Báthory. „Pošlu list třeba Svatému otci! Nestalo se to z její viny. Bůh jistě může změnit mnohé a...“

„Bůh jistě,“ ušklíbl se nehezky kníže. „On ano, ale tobě bych to, hrabě, neradil.“ V očích mu přitom kmitla hrozba tak zřetelná, že vznešený magnát na okamžik zesinal. Je to snad pravda? Může být pravda, co vyblábolil ožralý halapartník hradní stráže, kterého před pár dny zatáhl do krčmy, kde ho štědře naléval jako vinný měch, aby se dověděl co nového?

„Ne-nebyl jsem u toho,“ blekotal ten knecht a podpíral si čelo umolousanýma rukama, aby mu hlava nebouchla o stůl. „Ale můj bratranec, co tomu vlkodlakovi...“ nejistou rukou se pokřivoval, „...slouží v stráži, povídal, že už si tu... tu malou bere, kdy jen si usmyslí. Vyválel prý se s ní dřív, než jejího tá- chci říct mylorda

Michaila, dej mu Pámbu věčnou... pochovali, ještě než jeho tělo vychladlo...”

Gróf Báthory divoce zapolykal, aby zahnal ohavný pocit, který se mu tlačil do hrdla. Než ale stačil cokoli pronést, za dveřmi nastal nějaký hluk; třesky zbraně, nějaký hlas něco zadrmolil, někdo vykřikl a pak se rozletěly dveře. Urozený Benedikt Báthory zkoprněl s mohutným břichem zaklíněným za stůl a s hvízdajícím dechem zaraženým kdesi v hloubi tučného hrdla. Podmínky sňatku, jež s lordem Michailem domlouvali, počítaly jen s ženichovým bohatstvím a významným postavením mezi uherskou šlechtou na jedné straně, a s nevěstiným urozeným původem a spojením se Sedmihradským trůnem na druhé. O ničem jiném nebyla řeč.

Mihailu z Langley nikdy neviděl. Stejně jako nikdy nespátřil anděla, tu jiskrnou bytost obojaké krásy. Oválnou tvář dobronozova ožehnutou sluncem jako by zevnitř cosi prosvěcovalo, prozařovalo hladkou pleť jako svíce v nádobě z nejtenčího porcelánu. Růžová vlnka úst byla dívčí, žádoucí k zalknutí, zatímco oči, temné a hustě zastíněné, hleděly zpřímá a beze strachu jako oči urozeného chlapce, jistého si svou odvahou i postavením. Vlasy barvy zčernalého dřeva poletovaly sotva k ramenům, která se jako říční písek od bílých vln odrážela od výstřihu mužské šermířské haleny a rychle se zdvíhala jako po běhu.

„Promiň, nevěděla jsem...” vyhrkla udýchaně a rychle přeběhla pohledem z jednoho na druhého. Snad to mělo znít omluvně, avšak nezachvěl se v tom ani náznak skutečné kajícínosti.

„Lžeš a to se mi vůbec nelíbí,” pronesl kníže vážným hlubokým hlasem. V rozporu se svými slovy však vstal, obešel stůl i zpola odsunutou židli pana Benedikta Báthoryho a dlouhou paží přivínil narušitelku k sobě. Jenom mu mrkla po očích a uspokojena tím, co v nich uviděla, ovinula mu obě ruce kolem pasu a tvář zahanbeně schovala na prsou. „Nechtěla jsem rušit,” špitla provinile.

„To je v pořádku, nerušíš,” ujistil ji vlídně kníže. „Urozený pan Báthory odchází...”

Pukaje vzteky rázoval přes nádvoří. Slyšel jen burácení vlastní krve v uších, okovaný dupot svých těžkých škorní, řinkot ostruh a hlučné narážení meče do boku. Nasupený a vzteky bez sebe.

Neohlédl se, přestože ze zdušeného zmatku a tichých kleteb mu bylo jasné, že jeho vlastní lučištníci se trochu nepohodli s knížecí gardou, kdože bude mít tu čest vyprovodit ho z brány. Ať už to ale bylo jak chtělo, spíš než čestný doprovod to připomínalo trestnou eskortu.

Vyrval užaslému štolbovi uzdu z ruky a s funěním se vydrápal do sedla. Zaťatou pěstí nad hlavou máchl k bráně a družina Uhrů v červených kabátcích se rozklusala. Vpředu praporečník na bělouši s čabakou, za ním dva trubači a páže. Pak dva vystrojení velmoži na mohutných hnědkách dobrého chovu, jeden mladší, s kaštanovou ksticí, poněkud světlou na Maďara, druhý už v letech, těžký a otlý, s tlustými stehny vězícími ve vysokých botách, navlečený v plášti z rysí kožešiny.

Sotva nechali hradbu za zády, popohnal ten v rysí kůži koně až k rozčilenému ryzáku grófa Báthoryho. Tak těsně, že se koně otřeli zapletenými hřívami a jezdci o sebe škrtli třmeny. Rukou v těžké kožené rukavici neurvale hrábl po otežích. Tučnou, zarudlou tváří mu přebíhaly neklidné záchvěvy.

„Tak co? Je to on?“ zachrčel přidušeně, jak už nedokázal dál krotit vlastní netrpělivost.

Gróf Báthory naprázdno polkl. Vzpamatoval se jen s obtížemi. Nakonec tady přece vůbec nešlo o něho, jeho urážka a ponížení nejsou v očích tohoto muže zhora ničím. On jenom posloužil, nic víc. Vší mocí se opanoval, než s veškerou úctou, jaké byl schopen, odpověděl:

„Ano je. Nade vši pochybnost, Veličenstvo.“

„Musíme jednat. Co nejrychleji. Hned!“ Jeho Veličenstvo král uherský vyřázel slova, jako by ho škrábala v hrdle, jako by se jich potřeboval zbavit co nejrychleji. Gróf z Temešváru se neznatelně uklonil a úkosem pohlédl na urozeného pana Báthoryho. Vůle Jeho Veličenstva byla víc než zřejmá, rozkazy jasné.

Nejrychlejšího jízdního posla vyslat k vojsku připravenému u hradeb Killije, města, které na paměť vazalské přísahy odedávna držel uherský král. Vyzvat je k nejvyšší pohotovosti, a hned poté, pokud by snad kníže odmítl přísahat, k pochodu na Draculovy hraniční hrady. S lehkou jízdou, tábořící sotva dva dny cesty od Targoviště, a pěti setninami zverbovaných pěšáků se přiblížit k Malému Hradu. Král nebyl hloupý, aby si nespočítal, odkud by se

kníže mohl nadít a jistě i dočkal nejsilnější podpory, pokud by se rozhodl vzdorovat. Urozeného pana z Hrádku by bylo nejlépe uzavřít v jeho zdech jako vzteklého psa a držet ho tam, dokud nebude po všem.

„Poslové s vazalskou výzvou už odjeli?“ dožadoval se král netrpělivě odpovědi, jako by jim sám neudílel poslední pokyny a nedočkavě je neprovázel pohledem.

„Ovšem, Veličenstvo,“ odpověděl s nuceným klidem gróf z Temešváru.

„Zlomím ho! Přinutím!“ zaryčel znenadání král, jako by na svůj dotaz už zapomněl. „Tentokrát to budu já, kdo zvítězí, ne on, ať si je živý, nebo mrtvý! Nebe nebo peklo mi ho vrátilo, neptám se, kdo z nich to byl, je tady a to mi stačí. A jsem tu také já, já Matyáš, král Koruny uherské a z Boží vůle pán sedmihradského léna!“ Zrudlou tváří mu škubalo a zaťatou pěstí šermoval před sebou. Těžkou rukou hrábl po rukávci grófa z Temešváru a přitáhl si ho k sobě. Zadýchaně mu chrptěl do ucha: „Kdepak, žádný žalář, to mu neublíží, je to moc pomalé a může se stát cokoli, to už tu jednou bylo. Já jsem se také poučil, víš? A žádná poprava, to je zase moc rychlé, a nechceme si přece u okolních panovníků vysloužit pověst krvelačného barbara, že? To už tu ostatně bylo taky,“ vyplivl znechuceně. Horký dech mu páchl vínem. Spoustou vína. „Tentokrát to bude jiné. Zůstane sám. S mými vojáky připravenými na hranici se ti jeho slavní rytíři neodváží vzdorovat. Sehnu mu hlavu a donutím ho přísahat. A pak...“ Král se rozchechtal dunivým smíchem zoufalého pijáka a chvíli trvalo, než se, hlasitě oddechuje otevřenými ústy, uklidnil natolik, že dokázal dopovědět: „... pak si ho připoutám svazkem nejsvětějším, a ať se ho opovází zpřetrhat.“ Gróf z Temešváru nechápavě zdvihl obočí. Král netrpělivě zašermoval rukou. „Ale ovšem, sňatek, nevím proč mé to nenapadlo dřív!“ zafuněl. „Vezme si urozenou Érzsбет, to bude páreček k pohledání,“ zachechtal se. „Ona jalová jako koza a šeredná jako noc, ale přesto pořád neť samotného uherského krále, a on něžný a jemný asi jako mistr popravčí, oživlá mrtvola! Ale vazalství bude zpečetěno. Nadvakrát!“

Urozený pan z Temešváru uhnul pohledem. Neslušelo se připomínat, co se svého času šeptávalo po celém Viszegradu i po všech tržištích v Budě. Že si paní Érzsбет, zapuzená po pětiletém

manželství, které žel nepřineslo dědice, dovolila odmítnout nabídku svého mocného a urozeného pana strýce, samého uherského Veličenstva. Že to vpravdě byla nabídka docela jiných věcí než počestného sňatku, bylo nabílední. I tak to pro ni ale byla čest a král uherský urážky nepromíjí. Tohle bude, alespoň jak soudil, geniální státnický tah a ještě docela zábavný a přiměřený trest. Přistihl se, jak se v očekávání věcí příštích pro sebe usmívá.

„Cože?“ zařval pan Marco a přihnul se tak blízko, že dva do červeného sukna vystrojení maďarští jezdci před ním málem nedůstojně couvli v leknutí, že je urozený pan z Hrádku prostě porazí. Zastavil se těsně před nimi a s rukama v bok si je zblízka prohlížel. „Co jste to povídali?“ Potřásl hlavou. „Kníže Vlad že právě jede složit vašemu králi vazalskou přísahu a já že mám proto pustit vaše vojsko na své panství?“ odříkával nevěřičně, jako by se potřeboval ujistit, že nesní a že jim rozuměl.

„Právě tak, urozený pane,“ kývl voják vyší z Maďarů, hubený chlap s jizvou na bradě. „Jeho Milost Vlad se dá v léno Jeho Veličenstvu Matyáši a tobě, pane, přísluší jen uposlechnout královu vůle.“

„Ale tady nejsme v králově Budě!“ V Markovi se rozburácel poženaný vztek. Vlad by se musel pomátnout, aby se horempádem hnal Matyáši holdovat. Neměl to ani v nejmenším v úmyslu. Naopak. Čekal na to. Čekal na královu výzvu a byl rozhodnut odpovědět odmítnutím. Už nikdy ničím vazalem... Právě tak to řekl, a pokud se tady někdo nezbláznil... Se zařatými pěstmi se nachýlil dopředu. „Jste na mém zboží, urození pánové, ne na území Koruny uherské, a já jakožto zdejší pán vám rozkazuju: Vypadněte!“ zařval znenadání. „Táhněte i se svými přísahami a se svými vojáky. Nevěřím vám ani slovo! Hej!“ zahulákal jedním dechem na své velitele. „Všechny muže na hradby, připravit šípy, smolu a všechno k obraně! A vyprovodte pány! Rychle!“

Křičeli něco ještě na chodbě, ale už je neposlouchal. Sevřel si spánky rukama a musel se na chvíli opřít o lavici.

„Co když... co když mluvili pravdu?“ zaslechl za sebou tichý, zalehnutý hlas. „Nevíme přece, co se stalo.“ Marcus byl nezvykle tichý a pobledlý. Opíral se dlaněmi o zeď a zíral na otce neklidně mžikajícíma očima.

„Myslíš, jestli mu Vlad přísahal?“

„Ano. Co pak?“

„Pak?“ ušklíbl se nevesele Marco. „Pak už jen - jakáž pomoc...?“ Dvěma prsty naznačil švihnutí mečem přes hrdlo. Marcus pobledl ještě víc, ale pan z Hrádku se vzápětí usmál. „Kdepak, hrdino, neudělám z tebe křivopřísežníka. Já ho znám. Na hradby a nepusťte dovnitř ani myš! A jezďte! Spolehlivé a rychlé, žádné selské hňupy. Tryskem do Targoviště!“

Kníže si právě prohlížel nového hřebce, když se za ním udýchaný *dvorník* přičítal do stájí.

„Uherské poselstvo, Milosti,“ vysypal polekaně. Před chvílí odjeli, nerudní a nakvašení, a ještě se nesetmělo, jsou zpátky. Možná to nebyli titíž, ale v těch svých ušněrovaných kabátcích se žlutými šňůrami a s těmi svými nakroucenými kníry vypadali všichni tak k nerozeznání, že to klidně mohli být oni.

Starý Minzilla málem v běhu pomáhal Jeho Milosti do pláště a nepřestával si u toho něco polohlasně drmolit.

„Stalo se něco, pánové?“ oslovil kníže maďarsky početné uherské poselstvo, postávající ve všeobecném tichu v malé poradní síni, kde se scházivali bojaři a přijímali hosté. Zaznělo to klidně, bezmála zrudně, jen lehce pozdvižené obočí dávalo tušit, že až tak obvyklé mu to přece jen nepřipadá. Prohlížel si je jednoho po druhém, zkoumavým tmavým pohledem zpod spuštěných víček. Podívali se po sobě a vysoký muž hodně po třicítce s tmavoplavými, dorovná zastřiženými vlasy, po kratičké tiché domluvě postoupil kupředu. Uklonil se a pokynul za sebe, aby Jeho Milosti podali list.

„Nic se nepříhodilo, Milosti,“ odpověděl překvapivě dobrou rumunštinou. „Urozený pan Báthory tě však, jak víme, navštívil v záležitosti přísně soukromé. Nehodilo se pověřovat ho nádavkem důležitou státní záležitostí.“

„A to?“ Kníže pozvedl obočí ještě víc a lokty se zeširoka opřel o vyřezávaná opěradla trůnu.

Světlovlasý Maďar se napřímil. „Jeho Veličenstvo král Matyáš, z vůle Boží vladař Koruny uherské, tě, Milosti, žádá, abys jej neprodleně navštívil a do jeho nejmilostivějších rukou složil přísahu vazala.“

„Ach...“ Kníže pokýval hlavou, jako by ho to, co slyšel, poněkud udivilo. „Rozumím-li dobře, mám všeho nechat a neprodleně se vydat na cestu, je to tak?“ ušklíbl se a s nepokrytým úsměvem se rozhlédl po svém doprovodu. Pan Minzilla se uchechtl nezdvořile hlasitě, stejně jako vzadu u stěny Cristian obklopený mladými veliteli stráží. „Nemohu se jen tak rozjet do Budy,“ prohlásil zase už vážně kníže. „Na to je má země ještě příliš neklidná. V takových časech ji nemohu opustit. Ne na tak dlouhou dobu. Vyříd' to prosím svému králi. S mými nejupřímnějšími pozdravy,“ usmál se.

Mladý magnát se opět přezdvořile uklonil. „Dovolíš-li, Milosti, nemusel bys vážít cestu do Budy -“

„Že ne? Jak to myslíš?“

„Jeho Veličenstvo osobně navštívilo svá vojska v Killije a nyní tě v jejich středu očekává v táboře na řece lalomici.“

„Cože?!“ Kníže zesinal zlostí a vyskočil. „Vaši ozbrojenci opustili Killiju, kterou vám přenechávám jen jako důkaz svého přátelství a blahovůle, a táhnou mou zemí? Král překročil hranice bez ohlášení, bez listin a heroldů, jež by ho u mého dvora ohlásili? Jako zloděj!? Jako sprostý zločinec a uchvatitel? Odpovězte!“

Sálala z toho tak bezbřehá zuřivost, že plavý Maďar o krůček couvl. Nepatrně se mu zachvěl hlas. „Nejsem oprávněn soudit činy svého vladaře, Milosti,“ pronesl tiše. „Mou povinností je tlumočit královu vůli. Ještě jsem neřekl všechno...“ dodal nakonec rychle a trochu nejisté.

„Vskutku?“ Kníže už se zase usmíval, ale šla z toho hrůza, bylo to horší než kdyby zuřil. „Copak ještě si přeje tvůj milý král? Mám se mu vydat se spoutanýma rukama a pokorně poprosit o dalších dvanáct let pohostinství v jeho útulných podzemních kobkách? Ne?“

Mladý magnát zmateně zamžikal. Ovšemže věděl, o čem mluví, nebylo nikoho, kdo by o tom neslyšel, a on sám.... Jeho poslání se náhle zdálo těžší než předpokládal. „Poté, co složíš přísahu, ti král jakožto svému vazalu káže neprodleně uzavřít sňatek s urozenou paní Érszbet, neteří Jeho Veličenstva, a posvěceným svazkem tak zpečetit věrnost Koruně.“ Ke konci už mu téměř vypovídal hlas, málem to nedokázal dopovědět. To ty oči, ty děsné oči, v nichž se pozvolna rozhořivaly dva strašlivé

zelenkavé ohně. Nad očekávání však nezaburácel. Nevrlh se na něj s dýkou v ruce. Jen se pousmál.

„Tak?“ otázal se bezmála vlídně. „Jak jen král myslí na mé blaho!“ obrátil se s ironickým úšklebkem ke svým bojarům „Má budoucí choť je předpokládám také v táboře u lalomice, má-li být sňatek uzavřen neprodleně? Nebo ne?“

„Nedlela v něm ještě, než jsem odjížděl,“ uklonil se Maďar, „avšak touto dobou už zajisté přibyla i se svým doprovodem.“

Kníže se znovu posadil a prsty netrpělivě poklepával na opěradla. Díval se kamsi před sebe a mlčel. Rozmýšlel. Starý Minzilla zakašlal a zavrtěl se. Co se na to dá odpovědět? Co je na téhle nehoráznosti k rozmýšlení? Vzápětí se málem skácel ohromením.

„Dobrá, rozhodl jsem se, pánové,“ pronesl kníže náhle do ticha. Ostrým kovovým hlasem „Pojedu. Ale při vši úctě ne s vámi. Nenechám se eskortovat jako zločinec. Vyřídte svému králi, že ho se svými rytíři a doprovodem navštívím do sedmi dnů. Jako právoplatný vladař svobodné země. Jděte!“

Nejistě se dívali jeden na druhého a ohlížeje se váhavě postupovali ke dveřím.

„Počkej,“ ozval se za nimi kníže. Vlastně byl už taky zpola na odchodu, obklopen svou tělesnou stráží a svými rytíři.

Světlovlasý Maďar se otočil. Věděl, že to platilo jemu, přestože by byl zanic nemohl říct, proč si je tím tak jistý. Běhal mu z něho mráz po zádech.

„Dali tě pokřtít Harald, nebo tvůj otec vybral prvorozenému jiné jméno?“ prohodil kníže nezávazně. „Taky ti doma říkají Harry? Nebo jinak? A co tvůj otec, ještě žije?“ pokračoval stejně tiše, nevýrazně a lehce. Urozený pan z Predealu a Llonchinoru se na něj ohromeně podíval.

„Ač všichni tvrdí opak, jsem svému otci zřejmě přece jen podoben, když jsi mě...“ vypravil ze sebe rozpačitě. Neměl nejmenší chuti rozprávět o tom, co bylo. Svého otce vlastně nikdy pořádně nepochopil. On sám byl sotva dospělý jinoch, když se po celé královské pevnosti, a vlastně po celé Budě nemluvalo o jiném než o vznešeném vězni. Jeho Veličenstvo král Matyáš usvědčil knížete Vlada z vlastizrady! Místo popravy, již mnozí s jistotou očekávali, jej však přikázal jenom uvrhnout do žaláře. Harald starší

se tak z titulu svého úřadu velitele stráží stal zodpovědným za to, že neuteče. Že bezpečně zůstane za zdmi svého zprvu slušného vězení, kde ho dnem i nocí hlídala družina kušovníků s nataženými zbraněmi. Na tom by ještě nebylo nic divného. Podivnější bylo, že se otec začal vracet zamyšlený, ztrápený a plný zmatku. Z toho, co vykřikoval po nocích, z těžkého neklidného spánku, je obcházela hrůza. Nemluvil o něm často, ale z toho mála, co utrousil, se zdálo, jako by ho z hloubi duše litoval. Ne, to nebylo to pravé slovo... Obdivoval? Snad. Chápal? Od chvíle, kdy za sebou poprvé zavřel dveře Draculova vězení, však už nikdy nebyl tímž mužem, který je předtím otvíral. Trávil s ním čím dál víc času. Vysedával s ním po nocích. Změnil se. Bylo v tom něco, co dráždilo, co děsilo svou neproniknutelností, a tolik se to nepodobalo panu Haraldovi, vždy přímému a nekomplikovanému. Vlastně se na to až dosud bránil pomyslet, tak proč má teď najednou pocit, že stačí málo, a snad i on by pochopil.

„Jsem mu podoben?“ zopakoval nejisté a tiše.

„Ne nejsi,“ ujistil ho kníže. „Ani v nejmenším, snad jenom tou nezvyklou barvou vlasů po velšských předcích. Je to ale v něčem jiném než v podobě. Máš to v sobě, Haralde z Llonchioru, jeho jasnou hlavu, čest a spravedlnost až k smrti. Podle toho tě poznávám víc než podle rysů jeho tváře. Dostal jsi nebezpečné dědictví, příteli.“

„Nemyslím,“ uklonil se zdvořile magnát. „Dovolíš-li však, Milosti, na tvůj předešlý dotaz mohu s potěšením odpovědět: ano, můj otec ještě žije.“

Kníže se usmál. Tentokrát bez postranních úmyslů, potěšené a zamyšleně. „Vyříd’ mu moje pozdravení, můžeš-li. A taky mé díky. Za všechno.“ Nečekaně stiskl urozenému panu Haraldovi rameno a zanecháváje ohromené královské poselstvo jeho úžasu, provázen svou stráží, rázně opustil komnatu.

„Neměli bychom to dělat tak často,“ prohodil s úsměvem Cristian. „Za chvíli nebudeme vědět, kdo je kdo. Ještě se mi to zalíbí, a co pak?“ Kníže se jen s přimhouřenýma očima ušklíbl a dál mlčky sledoval panoše skládající před pana kastelána kusy odění, všechny pečlivě vypracované a zdobené dračími symboly. Cristian

se konečky prstů tu a tam letmo, roztržitě dotkl látky, pancíře či kůže, ale myšlenkami byl už na cestě.

„Všechno je jasné?“ promluvil konečně kníže, a aniž by čekal na odpověď, pokračoval: „Vyjedete dva dny po mně. Neloudejte se, ale ani moc nespěchejte. Ať si vás případní špehové mohou prohlédnout a stihnou Matyášovi sdělit, že jsem na cestě. Až si budeš jist, že já už jsem do jeho ležení dojel, můžete se vrátit, pak už bude jedno, co si o tom kdo pomyslí. Ty se tvař co nejokázaleji, nesundávej přílbu a ať se ti nikdo nedívá moc zblízka do tváře. Mezi lidmi zůstávej co nejtěsněji obklopen stráží. Kdyby se cokoli sběhlo, Minzilla tě bude krýt.“

„Minzilla...“ prohodil Cristian, jako by se právě rozpomněl. „Nechce jet. Prosil mě, abych se přimluvil. Chtěl by zůstat s tebou.“

Kníže zhluboka vzdychl a rezignovaně potřásl hlavou. „Nejde to. Kdybys ho neměl vedle sebe, vzbudilo by to pozornost. Někomu by se to mohlo zdát divné. Někdo by mohl začít pátrat po příčině.“

Cristian chápavě pokýval hlavou. „Taky jsem mu to říkal. Mám ho zavolat?“

Starý voják se nezvykle tiše všoural dovnitř a dlouho za sebou zavíral dveře. Jeden pohled mu stačil, aby věděl, že o tom mluvili, a že přímluva urozeného pana kastelána zřejmě nezabrala. Rozpačité si přešel dlaní knír.

„Dovol mi to, Milosti,“ zaprosil ochraptěle. „Prosím!“ vykřikl znenadání a s mohutným zaduněním se zřítíl na kolena. „Prosím,“ opakoval zalehnutým hlasem „Neposílej mě od sebe, Milosti. Dovol, abych tě chránil.“

Ticho bylo dlouhé. Starý voják mrkal a křivil tvář. Zařátou pěstí si otíral vlhký knír a v hrdle mu sípěl zadržovaný dech. Konečně kníže promluvil.

„Ne,“ řekl měkce, ale nesmlouvavě. „Pojedeš s Cristianem.“

Pod stanovou plachtou se rozhostilo vlažné šero. Tady pod horami se jaro hlásilo jen váhavě a pomalu a s večerem přicházela syrová mokrá zima, pronikající v poryvech větru až do kostí. Sloužící rozmístili svíce, plápolající je upevnili do železných držáků na stožárech, a doprostřed nanosili v ohni rozpálené kameny.

Plamínky však zbytečně velkou prostoru stanu neosvětlily a kameny nezahřály natolik, aby v ní mohlo být útulno.

Urozená paní Érzsbet se s povzdechem zabalila újeji do svého kožešinového pláště a nohy v teplých botách přistrčila blíž ke kamenům. Byla tak unavená, že se jí vzdálenost k provizornímu lůžku, které jí roztělali u stěny, zdála k nepřekonání. Hlavu měla po té strašné cestě těžkou, otupělou a plnou zmatených myšlenek. Nikdo se jí neptal ani poprvé, když ji s panenským věncem vedli k oltáři s mužem o dvě desítky let starším, jehož do té doby nikdy neviděla. Neptali se jí ani potom, na fialové podlitiny nedostatečně skrývané lemem rukávců a šálami ve výstřihu. Neptali se jí na noci plné hanby a ponížení, na noci na ledových kamenech u postele, na níž v peřinách mohutně chrápal její vínem a pivem zmožený urozený choť. A neptali se jí ani teď, po letech zapuzení, kdy se na ni její královský strýc jako zázrakem rozpomněl. Žila v ústraní už tak dlouho, že k ní téměř žádná ozvěna okolního varu nedolehla. Nevěděla o ničem. Připadala si jako stéblo uchvácené vichrem, bez vlastní vůle, bez vědomí toho, kam je poryvy větru zanesou. Najednou bylo všude kolem zmatku a chvatu, služebné lítaly tam a sem, snášely šaty, pokrývky a kopy dalších nezbytností, pacholci kleli, tahali truhlice, zapřahali. Dvorec byl náhle plný královských vojáků, ramenáčů s nakroucenými kníry a přidržíma očima. Na přemýšlení vlastně ani neměla čas. Královu vůli jí přečetli ve spěchu, nesmějí se prý zpozdit ani o den. Nosítka se vykolébala za bránu, a ona věděla, že už se nevrátí. Přesto se neohlédla.

Za sebou slyšela štrachat sloužící, ale byla příliš unavená, aby se podívala, co to dělají. Snad prostírají stůl, jako by mysleli, že může večeřet.

„Jaký je?“ zeptala se najednou do ticha, sama překvapena, že to vyslovila nahlas. Zarazili se, šramocení za jejími zády ztichlo. Jeden zakašlal a přešel k ní. Byl docela pohledný, mladý, s tmavohnědýma očima a živou tváří. Lehce se uklonil.

„Urozená paní myslí Jeho Milost? Knížete Vlada?“ ujišťoval se, jako by to přece nebylo víc než jasné. Má si snad brát někoho jiného? „Nevím, paní.“ Uhnul pohledem „Nikdy jsem ho na vlastní oči neviděl a... a povídá se leccos,“ dokončil rozpačitě. Nebyl to ozbrojenec, měl štíhlé ruce stolníka.

„Ano? A co se povídá?“ Obrátila se, aby viděla i na druhého. Byl starší, podsaditý, dorovná zastřižené vlasy a šedý knír. Horlivě se tvářil, že ho nezajímá nic než nádoby na stole.

„Lidi vyprávějí, že byl mrtvý a teď je zase živý. Že povstal z hrobu jako *wampyr*, nemrtvola, ale to mohou být jen řeči, nic na tom,“ dodával mládenec spěšně, když viděl, jak urozené paní mizí barva z lící.

„Hloupost je to!“ vmísil se přece jen jeho starší druh. „Urozená paní líbí odpustit, ale to jsou jen povídačky pro sprostý lid. Pravda je, že je to vladař nad pomyslením krutý, ale spravedlivý. Taky jsem svého času slyšel, že už je na pravdě Boží, ale to dozajista byly jen léčky jakési a kličky k oklamání nepřátel, tomu jen urození rozumějí. Pravda je taková, že je živ.“

„Opravdu?“ vpadl do toho mladý stolník, zapomínaje náhle na svou urozenou posluchačku. „Tak proč se pak kdekdo dušuje, že ho nikdo jakživ neviděl jíst ani pít? Že má oči jako vzteklý vlk, kůži jako kus ledu a smrdí, s prominutím, jako den stará mrtvola?“

„Přestaň!“ rozkřikla se na něho paní Érszbet a vyskočila s dlaněmi přitisknutými k hrudi. Únava byla najednou tatam. Vystřídal ji strach. Děs ze všeho, co může přijít. „Už nechci nic slyšet. Zmizte mi z očí!“ Nerozhodně se po sobě podívali a rychle beze slova poslechli.

Paní Érszbet dotápala k lůžku a s divokým pláčem padla tváří do podušek. Připadala si jako nejopuštěnější člověk na světě. Vyděšená a osiřelá. V cizí zemi uprostřed nehostinných hor, divokých řek se zraňujícími kameny, v zemi plné zlomyslného kvílivého větru, lomcuujícího stanovým plátnem jako obří spár, v zemi, jíž vládne stvůra s vlčíma očima.

Její dvě komorné byly bůhvíkde. Jednu zanechali v krčmě po cestě, když ji sklátila horká nemoc a ona nemohla už dál. Prý se pro ni vrátí... Kdy asi? Druhá ležela kdesi vzadu u vozů, vymkla si kotník, když tam někde v horách brodili jednu z nespočtu řvoucích a pěnících řek plných balvanů, a už jakou dobu byla k nepotřebě. Na Rumunky s těma jejich cikánskýma očima a divnou selskou řečí, co jí přivedli místo nich, nebyla zvědavá. Připadalo jí, že ji okukují, že si o ní po straně povídají. Poslala je pryč. Nechtěla nikoho. Zdušené vzlykla. Dnes ráno se přihnál jeden z těch poslaných na výzvědy. Na ztrhaném, zpěněném koni. Viděl ho. Už

vyrazili. Mohou prý ho čekat do dvou dnů. Proč ne? Jeho biskupská Milost už dlí v táboře, v bílém stanu velkém jako chrám, aby je podle královské vůle a z vůle Boží učinil manželi. Ještě celé dva dny...

Jen dva dny, než ji prodají zrudě s šelmíma očima.

Návrším hustě zarostlým křovinami se prodíral vítr. Třásl malými, ještě nerozvitými lístky a hulvátsky cloumal haluzemi. Burácel tak, že bez námahy přehlušil kopyta tří koní, stoupajících jeden za druhým úzkou klikatící se pěšinkou.

„Tady zůstanete,“ nařídil tiše první z jezdců a neslyšně sklouzl po boku své dlouhonohé vranky.

„Ano, Milosti,“ odpověděl stejně tiše Branko z Drohoie a ohlédl se po svém mladším bratrovi. Danko už byl také ze sedla a uzloval otěže svého drobného grošáka k silnějšímu kmínku u cesty. Vlastně se z toho ještě nevzpamatoval. Srdce se mu málem rozletělo na kusy směsí nezřízené pýchy na staršího bratra a strašné, vražedné závisti - to když bez sebe ohromením vyslechl, že Jeho Milost na tajné cestě k Matyášovu ležení nebude doprovázet jeho strážce Minzilla, jak samozřejmě předpokládal, nýbrž že se té pocty dostane jeho sourozenci Brankovi. A vzápětí málem umřel podruhé, když mu Branko řekl, že on se má také připravit na cestu. Že i on se protentokrát stane strážcem Jeho Milosti! Ještě tomu tak docela neuvěřil.

Vyhlédl mezi křovinami a dole pod strání zaslechl ve tmě řeku. Hučela a syčela ve spánku, jak ve vírech padala přes kameny, a vysoko nad ní stál měsíc v úplňku. Mírné návrší na druhém břehu se v jeho mlhavém svědění, stírajícím obrysy, zdálo podivuhodně blízko, a jen malá narudlá světýlka pochodní dávala znát, že královské ležení Jeho Veličenstva neleží na dosah.

„Vítr jde od tábora,“ poznamenal zamyšleně kníže. „To je dobře, jejich koně a psi nás neucítí. Počkáte na mě tady,“ zavelel vzápětí. „Vrátím se stejnou cestou. Přes řeku.“ Na okamžik se odmlčel. „Kdybych se nevrátil do zítřejšího rána, zkuste zjistit, co se stalo, a pak se co nejrychleji vraťte na Targoviště. Žádné hrdinské kousky a žádné ztřeštěnosti, šermíři. Rozuměl jsi?“ stiskl nenadále ruku Dankovi. Ten jenom bez dechu zapolykal a horlivě němě kýval hlavou na znamení bezvýhradného souhlasu.

„Dávej na sebe pozor, Milosti,“ vyhrkl Branko z Drohoie rozpačitě, když kníže krátce pohladil Innu a lehce se zachytáváje kamenů, začal tiše a mrštně sestupovat po stráni. Zastavil se a překvapeně se po něm ohlédl.

„Vynasnažím se, rytíři. Jen mám strach, že už jsem zapomněl, jak se to dělá.“

Bylo to právě jak očekával, od řeky bylo ležení nehlídané. V době míru by ostatně sotvakdo předpokládal, že se přes divokou, zpěněnou, po balvanech se ženoucí lalomicu uprostřed noci náhle přebrodí útočící armáda. Ani z druhé strany to však nebylo o mnoho lepší. Král si byl jistý, cítil se bezpečně, a tak se halapartníci jeho stráže jen volně pofoukali kolem tábora, halekali na sebe a hrubě žertovali s vojáky posedávajícími u ohňů.

Kníže se zastavil kousek od vyšlapané bahnité pěšinky vedoucí k vodě. Rozrývaly ji stopy kopyt a vojenských škorní a ve vytlačených prohlubních se držely černavé postříbřené kalužinky. Přikrčil se v mlází u břehu a zhluboka nabral dech. Vítr byl plný koní, vlhkých plachet, polosyrového masa hladově strhávaného ze žhoucích rožňů a ostrého mužského pachu vojáků. Proklouzl mezi stany jako stín a znovu zavěťfil. Pomalu otáčel hlavou, až utkvěl očima na velkém stanu z červeného plátna, před nímž stála, poněkud nachýlena na bok, ženská nosítka. Před vchodem nebyl nikdo, jen pár polen v malém ohništi ještě doutnalo. Protáhl se dozadu. U ohně, hořícího kus dál mezi stany, někdo vstal, s rozpřaženými rukama se tyčil proti sálajícím plamenům. Kníže strnul, vtiskl se do stínu plátěného přístřešku a zůstal bez hnutí, jen se všemi smysly napjatými. Viděli ho? Od ohně vylétl výbuch nevázaného řehotu a chlap se provázen přisprostými poznámkami odpotácel kamsi do tmy.

Pár kroků, lehounkých a rychlých, a dotkl se dlaní plátěné stěny. Malé lesklé ostří ji proťalo se škrčivým zasyknutím, které se v pleskotu plachet ve větru docela vytratilo. Uvnitř bylo narůžovělé šero, od zpola dohořelých svic a rozpálených kamenů v železném koši uprostřed. Strnul bez pohybu těsně u stěny, již bleskurychle a neslyšně vklouzl dovnitř, a která se za ním stejně tiše uzavřela. V nehybné tváři jako by žily jen oči, blyskotavé a hořlavé zelenkavými plamínky.

Erzsbet zkameněla s dechem vraženým hluboko v hrdle. Cítala, jak nezadržitelně ledovatí. Divoce pulsující krev jí hrozila prorvat žíly. Zírala na něho neschopna hlasu ani pohybu. Pomyslela si, že možná sní, nebo zešílela. Kde by se tady vzal, uprostřed noci? Zvečera jí řekli, že je sotva na půli cesty. Viděli ho... Osedlal si snad vichr, co tam venku už kolik nocí nepřestává výt a buráčet, nebo se ve vlčí podobě s břichem u země hnal bez zastávky až sem. Nikdy před tím ho neviděla, přesto si byla jista, že to nemůže být nikdo jiný. A se stejně mrazivou jistotou náhle věděla, že ten člověk mluvil pravdu. Není to lidská bytost. Prohlížel si ji nehybnýma, zpola přimhouřenýma očima, jako se had zblízka dívá na kořist, již pohltní. Neušlo mu škubavé chvění jejích víček, sedavý nános vrásek a únavy, nevýrazné úzké rty, teď bezkrevné a stažené v hrůze do sinavé prohlubně. Vlasy jí na noc poutala síťka a pod hubeným krkem ji tísnilo šněrování dlouhé plátěné košile.

Pomalou udělal krok k ní. K vlastnímu údivu zaznamenala, že ji zdravý rozum proti všemu očekávání ještě neopouští. Jako by ona a její strach byli oddělenými, na sobě nezávislými bytostmi. Cítala ho, svůj strach bez míry, drtil ji jako mramorový náhrobek a nedovoľoval ani dýchat, ale její náhle vybičovaná mysl současně zaznamenávala všechny detaily. Prsten na úzké kostnaté ruce, tmavé prameny, kroutící se mu přes uši na ramena, stažené tepanou čelenkou, pod přepásanou halenou kožené nohavice, přiléhající tak těsně, jako by si je zmáčel vodou...

Vůbec nepostřehla, kdy po ní skočil, nepřirozeným šelmím pohybem, a ledovou tvrdou dlaň vtiskl na ústa.

„Teď ještě nekřič. Ještě ne,“ všeptl jí do ucha čistou maďarštinou. Tak zblízka, že ucítala jeho dech. Mimoděk trhla hlavou ve snaze nepatrně se odvrátit, ale svíral ji jako v kleštích. Sehnul se níž a zuby oderval tkanice pod krkem Košile sklouzla z ramen a odhalila hubené, křečovitě napjaté hrdlo. Jednu šílenou chvíli myslela, že se jí snad chystá políbit. Zahlédla ty strašné oči těsně nad sebou a jeho ústa tak blízko svých, až ji zabrnělo nevyhnutelným očekáváním doteku. Uklouzl však stranou a tím svým ledovým spárem jí surově vyvrátil hlavu dozadu. Cítala jeho ústa pod bradou, studeně vlhká a chtivě tápající. Drsným jazykem jí sjel pod čelist, pod kůži neomylně našel ten divoce tepající proud. Chvilí se opájel jeho blízkostí, na okamžik si dovolil

zapomenout, proč je tady, a v šubavém vzrušení jen vychutnával ten nevyhnutelný okamžik. Nemohlo to však trvat dlouho. Už teď to málem nedokázal vydržet. Cítil, jak se mu spolu s trhaným dechem z hrdla derou tiché chraptivé skřeky, divoké výdechy lačné žádosti. Křečovitě se nadechl a zaútočil. V ústech a v žilách mu vzápětí vybuchla běsnící, horká slast krve. Drtil ji pod sebou a polykal, zběsile, hladově a zhluboka. Krátce. Odtrhl se od ní a na krvácející, pulsující ránu přitiskl aspoň dlaň. Kolena jí svíral mezi svýma, jednou rukou lámal obě její zápěstí.

Co ještě může přijít? napadlo polomrtvou na loži. Co, krom šílenství a pekla? Na okamžik jí uvolnil ruce, nepatrně se nadlehčil a zatápal kdesi dole u opasku. Nesmyslně se zděsila, že všechno ji přece jen ještě nepotkalo. Ke vši té hrůze si ji ještě vezme násilím... ne, pro něj to nebude zneuctění, jen se s ní spáří, surově a chladně jako páchnoucí černý samec s vlčicí kdesi uprostřed noci, napadlo ji v hrůze a náhlém odevzdání. Jak málo je toho na něm lidského...

S podivením, že ještě vůbec vnímá a cítí, v úžasu zamžikala. Nestalo se vůbec nic. Žádná strašlivá bolest jí nerozerval klín. Jen si s trhnutím posunul těžkou tepanou přezku pásu na bok, aby netísnila - a jí se nezarávala do břicha. Usmál se.

„Neboj se, víc už ti neublížím,“ pronesl znenadání hlasem tak nečekaně hebkým a melodickým, že sebou trhla ohromením „Jsem tady kvůli někomu jinému. Musíš mi ale trochu pomoci. Křič!“ přikázal jí vzápětí a uvolnil ten svůj strašný stisk. „No tak už křič!“

Érzsбет zalapala po dechu, ale nedokázala vydat hlas. Prudce se sklonil a špičáky ještě zhnědlé od krve znovu zaryl do živých šubajících ran. Zahryzl se a zabral zhluboka. Prohnula se pod ním nečekanou silou, chrčivě se nadechla a konečně z plných plic zaječela. S očima vyřeštěnými a s ústy dokořán, jen s kratičkými vzlykavými nádechy, křičela a křičela vrískavým hlasem plným děsu a bolesti, jako by už nikdy neměla umlknout.

Klečel nad ní a držel ji, s vyhrbeným hřbetem a svaly napjatými, ještě když se venku rozlehlo volání, dupot, lomoz a hluk. Křik a třesk zbraní. Zmatek a hulákání rozkazů. Pobíhání.

A klečel nad ní i ve chvíli, kdy se rozlétl vchod a dovnitř se vřítela horda polooblečených chlapů v nakřivo pozapínané zbroji a halabala přepásaných zbraněmi, a v jejich středu otlýl nasupený

muž, rozlícený a zuřivý, narychlo zahalený do královského hermelínu.

Pomalu zvedl hlavu od zalykající se kořisti, přidržel ji tak, aby nikdo nepřehlédl rozervané hrdlo, krev, rozlévající se ve svědění pochodní po kůži, barvící dorada košili a rozmazanou po strachy znetvořenou tváří. Zvedl hlavu a usmál se. Pomalým úsměvem vlka odhalujícího hrozné dravčí špičáky. Požívačně si po nich přejel špičkou jazyka, jako by si přál uchovat si poslední stopu krvavé, železité chuti své oběti.

„Myslím, že jsem poněkud předběhl tvé přání, Veličenstvo,“ pronesl hebc. „Jak se ti líbí naše svatební noc? Nevadí, že to bylo bez požehnání? Jedno tělo a jedna krev, vždyť víš... Vzal jsem to asi moc doslova, nevádí? Nejspíš bych ti měl poděkovat Co říkáš?“

Snad se pokusil něco odpovědět, ale z úst mu vyšlo jen sípavé, nezřetelné zachroptění. Povislé tváře zrudly, zřelověly a vzápětí nabyly hrůzné barvy vařeného masa. Král se zapotácel, toporně zamával rukama a vzápětí se s nepatřičným zaduněním skácel naznak uprostřed svých vyřeštěných vojáků. Ještě chvíli sebou škubal, jako nestvůrný dokonávající brouk, a z koutku bezvládně pokroucených úst mu tekly sliny. Z mocného muže byla náhle jen beztvářá otlá věc, zatímco královský hermelín se na zdupané podlaze měnil v pomuchlaný zašlapaný cár.

Ještě před chvílí byl v tom tučném těle život, bušil mu v žilách, nadouval plíce a s funěním se dral z úst.

Sálaly z něj zuřivost, znechucení a strach. A pak už nic. Jeden jediný okamžik. Rudá záplava a dost. Hluchá zalknutá prázdnota.

Ohromení trvalo jen okamžik. Jen chvíli, než se rozpoutala vřava. S povykem se tísnili kolem svého krále, bezradní a k smrti vyděšení. Zdálo se, že nemají moc chuti k útoku. Vzchopil se vlastně jen jeden, robustní chlap s mohutnou prošeďavělou hřívou, a ani ten se neodvážil na dosah. Vytrhl z opasku dýku a mrštil jí. Mířil však tak nejisté a váhal tak dlouho, že se ostří jen neškodně naplocho odrazilo. Naštěstí. Nebylo by dobře ukázat teď těm zkoprnělým strachy, že i on může cítit bolest a krváčet. Ohnal se po nich v předstíraném výpadu a zdušené výkřiky hrůzy ho potěšily. Vrahač dýkou vyrvál teď jednomu ze svých druhů, který se s nesrozumitelným mumláním skláněl nad králem, od pasu meč a

v matné vzpomínce na strašidelné zkazky, jimiž ho v mládí bezpochyby častovali, ho popadl za ostří. Kříž tvořený příčkou a kůží obtočenou rukojetí nastrčil před sebe v očekávání něčeho strašlivého. Za jiných okolností by se byl kníže rozesmál. Teď ale nebyl čas. Za chvíli se sem sběhne celé ležení. Chvatně sebou smýkl k zadní stěně, již před nedávnem prořízl jeho nůž. Nadzdvíhl plátno a už by byl zmizel do noci, zanechávaje ty za sebou jejich zděšení a zmatku, když...

„Ne! Ne!! Neeeee!!“

Ten výkřik ho přibil na místě. Srazili ji z lůžka na podlahu a doširoka jí rozepjali ruce. Ječela a zmítala se, že ji čtyři sotva udrželi. Pátý vytahoval z pochvy meč a rozkymáceným hrotem se snažil opřít o její srdce. „Zabít! Zabít ji!“ ryčel nepřítomně šedivý hromotluk s křížem „Jinak se z ní stane, co je on, a bude konec s námi! Poznamenal ji! Zabijte...“ oddechoval.

„Mečem ne!“ zařval mladší ozbrojenec a pěstmi si zjednával cestu. „Železo nepomůže! Jen dřevo! Kůl do srdce.“ Kdosi ochotný převrátil stůl a zapraštělo dřevo.

Skočil rovnou mezi ně dřív, než si stačil cokoli rozmyslet. Jednoho srazil pěstí, ani se nedíval, kam dopadla, stačilo, jak ho zabrněly klouby. Druhý byl příliš blízko, aby se mohl rozmáchnout, ohnal se tedy po něm zuby, divokým vlčím chňapnutím, a s potěšením zaslechl jeho zaúpění. S očima plnýma bolesti a děsu, a s tváří zkřivenou jako v pláči zíral chlap na krvácející ránu nad loktem a s žalostným křučením se choulil do klubíčka. Ve své nevědomosti teď nádavkem stráví pár bezesných nocí v očekávání vlastní hrůzné proměny, pokud ho ovšem jeho milí druhové ve zbrani té nepříjemné možnosti nezbaví současně se životem. .. Podle toho, jak hodlali naložit s tou chudinkou, se to však jevilo víc než pravděpodobné.

Popadl ji za ramena a zprudka ji vytáhl na nohy. „Pojď. Rychle,“ sykl jí do ucha a smýkl jí rozervanou plachtou ven. Až k řece ji táhl za ruku za sebou, protentokrát se raději přidržel vyšlapané cesty, a teprve když mu pod nohama vystříkla voda, sehnul se a zvedl ji do náruče. Hrůza posledních okamžiků ji naštěstí docela ochromila, jinak by bylo těžké udržet mezi hladkými kameny v divoce vířícím proudu, který podrážděl nohy, rovnováhu. Byla při vědomí, ale zledovělá a strnulá, spočívala mu

v náručí jako bezmocná loutka. Jen prudce mžikající oči a zdvíhající se hrud' dávaly znát, že ještě žije.

Branko s očima navrch hlavy slezl do půli stráně, když předtím bratrovi nařídil, že se od koní nesmí hnout, kdyby se dělo co dělo.

„Tudy! Tudy, Milosti!“ povykoval šeptem a napřahoval ruce před sebe. Pochodeň se rozsvítit neodvážil.

Přesto vytřeštil oči na to neobvyklé břímě a zmateně zapolykal. Vzápětí byl však zase pohotově. „Můžeš jít, paní?“ tázal se starostlivě, zatímco si jednu Ěrzsbetinu paži opatrně pokládal kolem ramen, aby Jeho Milosti trochu ulehčil. Nerozuměla mu, ale kupodivu zjistila, že jít může. Nohy ji udržely a rozum ji také ještě neopustil docela. Ten, co ji držel kolem pasu, byl jiný. Mladý a pohledný. Z něho žádnou hrozbu necítila. Rozpačitě se usmíval. Ani ten druhý, ten co za hradbou křoví vykřesal jiskru, aby zapálil aspoň louči, nevypadal nijak děsivě. Vlastně vůbec ne. Zblízka viděla, že je to skoro dítě. V záblesku světla zahlédla jeho zuby. Drobné a trochu nepravidelně rostlé, ale nad všechnu pochybnost obyčejné. Lidské. Nebyli tedy jako on.

„Jedeme. Nezdržujte se. Do sedel,“ pobízel je netrpělivě s očima upřenýma dolů k táboru. Nikdo z něj nikam nevyjížděl, nehnal se nikam nocí, ale světla se tam rojila jako podrážděné vosy a vzmáhající se hluk doléhal až sem.

Vysadili mu ji nahoru do sedla. Bez okolků ji popadl, přitiskl k sobě a vtiskl své klisně ostruhy. Ěrzsbet strnula hrůzou. Koňský hřbet se pod ní zhoupl, křoví zaprašťelo a tmou se rozezněl tichý cval. Stezička v houští, před jehož zlomyslnými šlahouny museli jezdci každou chvíli sklánět hlavy až ke hřívám, se změnila v lesní pěšinu, pěšina v širší udupanou cestu. Koně si mohli vydechnout.

Ěrzsbet se s námahou narovнала a zoufale se pokusila od něj odtáhnout. Alespoň nepatrně. Nemohl si toho nevšimnout

„Neboj se, už se tě nedotknu,“ ujistil ji. „Nebo aspoň ne víc, než bude nezbytně nutné k tomu, abys nespadla,“ dodal s náznakem ironie. Opíral si ji zády o sebe a levou rukou ji přidržoval v pase. Jí se zdálo, že ji svírá železnou obručí a že jeho pomalu se zdvíhající hrud' je z mramoru a z ledu. Každíčký dotek toho nelidského těla ji naplňoval hrůzou a nepředstavitelným odporem. Trásla se hnusem, zimou a slabostí. Hlavu měla lehkou a podivně

otupělou, rána na krku pronikavě bolela. Do tváří jí vhrkla horkost, hořká vlna stoupla do krku. Vzepjala se mu v náručí.

„Je mi špatně,“ stačila vyhrknout. Rychle, ale opatrně ji spustil ze sedla a sám seskočil vedle ní. To už klečela ve studené vlhké trávě a bez sebe ponížením křečovitě zvracela. Položil jí ledovou ruku na rameno, pak na čelo.

„Pustť,“ zaprotestovala nezřetelně. „Jdi pryč...“

„Nesmysl,“ odsekl stručně a vstrčil jí do ruky kus plátna, který soucitný Branko stačil navlhčit vodou z měchu u sedla. „Ještě chvíli to musíš vydržet,“ prohodil, zatímco dotahoval sedlo. „V první vesnici ti opatříme koně, nějaké oblečení a dostaneš napít něčeho horkého. To zabere, mám to vyzkoušené. Zatím si vezmi aspoň tohle.“ Obrátil se a hodil jí svůj plášť, měkký a podšitý kožešinou. Když se k ničemu neměla, s povzdechem se sehnul, zvedl ho ze země a položil jí ho na ramena. Nebránila se, když ji vysazoval do sedla.

„Kam jedeme?“ hlesla rozechvěle, když nad obzorem začalo svítat a v křoví u cesty pípl první pták. „Kam mě to vezeš?“

Vycítila, že se usmál, jakkoli na něho neviděla.

„Domů,“ odpověděl. „Na svůj dvůr v Targovišti.“

Na nádvoří nebylo k hnutí. Všichni chtěli vědět, s čím se Jeho Milost navrací. Cristian si k němu napjatě razil cestu. Kdyby před ním nerážoval hromotlucky Minzilla, snad by se mu to ani přes jeho vysoký úřad nezdařilo. Panoši už se sáпали po uzdě Vladova koně a štolba uctivě přidržoval třmen.

„Tak co?“ vyrazil Cristian beze vší obřadnosti, jen stěží přemáhaje svou netrpělivost. Ve zbroji Jeho Milosti a s jeho družinou po boku se vrátil, jak měl přikázáno, z půle cesty, když si mohl být jistý, že ho Matyášovi špehové viděli a donesli mu o tom zprávu. A když bylo jisté i to, že skutečný kníže na své rychlonohé Inně už do ležení dávno dorazil. „Co král?“ vyhrkl netrpělivě.

„Král je mrtev.“

„Mrtev?!“ zařval Cristian, nestaraje se o šum, který se po tom kolem nich vzedmul. „Tys ho zabil?“ vydechl najednou v děsivém pochopení. „Zabil jsi ho?“

Kníže pohoršené pozvedl obočí. „Ovšemže ne,“ odpověděl dost hlasitě na to, aby to aspoň ti nejbližší uslyšeli. „Nejsem

blázen, abych potom všem zatížil Mihneovi trůn královraždou. Stalo se to. Bůh dopustil," dodal smrtelně vážně a několik kolemstojících se se stejnou vážností poznamenalo křížem

Paní Érzsbet se rozbušilo srdce. Těch lidí kolem a toho přepychu! Sotva vjeli do města, od jí přecházely, napočítala snad čtyřicet kostelů, a co teprve za branami paláce! Vysoká věž s cimbuřím svítila novým bílým zdivem, nádvoří bylo čistě umeteno a plné ozbrojenců, úředníků i vystrojených velmožů. Ti všichni ho přišli uvítat, provolávat mu slávu a přesvědčit se, že se jim v pořádku navrací. Nevědí to, udeřila ji náhle do od zjevná pravda. Oni to nevědí! Nebo přinejmenším ne všichni, opravila se vzápětí, když se setkala s očima nezvykle světlavého rytíře. Sjely po zaschlé ráně na jejím hrdle, a hned zase rozpačitě uklouzly stranou, jako by to bylo něco, o čem se nesluší se zmiňovat. Tlačenicí si prorazil cestu drobný, pohledný mladíček.

Snědý a černovlasý, v přepásané šermířské haleně a měkkých kamaších. Důvěrně popadl knížete za loket, ale teprve když se kníže k němu schýlil, aby ho políbil na ústa, paní Érzsbet uviděla, že je to dívka. Opálená a velmi mladá, s černými vlasy k ramenům a s dychtivou hezkou tváří.

„To je ona? Ta Maďarka?“ zeptala se dívenka neuctivě a hodila hlavou k paní Érzsbet. „To je teď tvoje žena?“ vyslovila se zřetelným nádechem pohrdání. Někdo si zřejmě pospíšil nadělat jí v hlavě zmatek.

„Nemluv hlouposti,“ odpověděl jí tiše. „Je to paní Érzsbet ze Sárváru. Teď tady bude žít. Ty běž a počkej na mě. Dám se po cestě do pořádku a přijdu za tebou.“

V očích té malé blýskly zlomyslné ohně. Přistoupila blíž a naklonila hlavu k rameni. Zblízka si prohlédla krvavé stopy zubů, zrudlé a nateklé, modrou podlitinu, táhnoucí se až k čelisti. Stočila pohled po knížeti. „Ječela?“ otázala se se zájmem.

Neznatelně se pousmál. „Ne, dokud jsem ji o to nepožádal,“ odpověděl však vážně vzápětí. K vlastnímu úžasu Érzsbet pocítila náhlou nelogickou sympatii k té malé drzounce a trochu zvědavosti, cože to vlastně povídá. Teď vzdorně hodila hlavou, ale než stačila pronést cokoli dalšího, kníže ji postrčil před sebou.

„Něco jsem ti říkal,“ připomněl jako nezvedenému pážeti. „Už dávno jsi měla být nahoře. Tak rychle, nebo vážně ztratím

trpělivost. Paní Érzsbet se omluvíš zítra, aspoň se pocvičíš v maďarštině, teď na tebe nemá čas. Utíkej.“

Láskyplně se po něm podívala a se zářivým úsměvem zmizela mezi dvořany. Kníže si povzdechl.

„To byla Mihaila,“ prohodil pak maďarsky k paní Érzsbet. „Má dcera,“ dodal po nepatrné odmlce a k jejímu neskonalemu ohromení.

IV

DÁL BUDE VLÁT MÁ KOROUHEV

Otevřeným oknem padaly dovnitř poslední zbytky světla. Ve vlahém letním šeru ospale bzučely mouchy a od stájí doléhalo až sem hašteření pacholků. Mladý muž s netrpělivým povzdechem změnil už tak dost krkolomnou polohu a usadil se v okenním arkýři se zkříženými nohama a jedním kolenem až pod bradou. Knihu v těžké kožené vazbě s kovanými rohy si jím podpíral těsně před očima.

„Vůbec tomu nerozumím,“ posteskl si po chvíli. Potřásl hlavou, až mu tmavé, vlnité kadeře padly do očí jako hříběti. Bylo toho víc, čím rozzlobený čtenář připomínal neobsednutého hřebečka. Nemohl mít víc než patnáct let, přesto ho jakýmsi zázrakem minula neohrabaná nesouměrnost těla, tak příznačná pro tento věk. Byl vysoký, útlý a dlouhonohý, ale už teď bylo znát, že v dospělosti předčí vrstevníky jak výškou, tak úctyhodnou šíří ramenou. Otevřenou živou tvář měl jemně kreslenou, s úzkými lícními kostmi, rovným nosem a sytě černočernýma očima. Pod tmavohnědými vlnami vlasů, stříženými na dlaň pod ušima, připomínaly bouřkové nebe nad rozmáčenou orančí.

„Ať to čtu jak chci, nic mi to neříká. Nerozumím tomu!“ Praštil knihou o sedátko, až to zadunělo. „Nemohl bys mi, prosím tě...“

„Nemohl,“ dočkal se stručné odpovědi dřív, než stačil svou žádost dopovědět do konce. Kníže ani nezvedl hlavu od čtvrtky hlazeného papíru, již chvatně a soustředěně pokrýval rovnými řádky ostrého, energického písma. „Nebo aspoň ne hned. Vidíš snad, že mám práci. A mohu-li tě prosit, netřískej knihami, nemohou za to, že jim nerozumíš,“ dodal, aniž by se brk v jeho ruce zastavil. Pak se přece jen slitoval. To když za sebou zaslechl vzdech potlačované zuřivosti a vztekklé drapnutí za kliku. „Mihneo,“ zavolal přes rameno. Mladý muž zůstal stát. Znělo to smířlivě a pobaveně. Jako pokaždé, když se dal vyprovokovat zhusta jen hranou nevlídností a přísností, a povolil své vznětlivé povaze. Už ho znal dost dlouho na to, aby věděl, že on sám svého hněvu, těch obávaných výbuchů zuřivosti, s nimiž čas od času hřímá nad hlavami těch nejvznešenějších bojarů, užívá s rozmyslem jako zbraně. Strašlivé zbraně, před níž se třesou i ti nejstatečnější. Ale

stejně jako soudný válečník ví, kdy je čas vrátit meč do pochvy, nechával i on svůj hněv zas ulehnout, jako lovcí po krvavém honu stáhne svou rozběsněnou smečku. Nikdy se nenechával ovládat svou zuřivostí, nikdy nedopustil, aby mu zastřela zrak a dovedla jej ke špatným nebo ukvapeným závěrům. Mihnea si z hloubi duše vzdychl. Tohle on snad nikdy nedokáže, pokaždé se dá vyprovokovat.

Kníže odložil brk na okraj kalamáře. Mihnea se v tu chvíli tak podobal svému otci, jako by ve výseči dveří na okamžik stanula živá připomínka Michailových jinošských let. Tatáž vytáhla postava, rozházené kudrny, netrpělivost a prudkost rodu Langleyů. Ostře to zabolelo. „Opravdu nemám čas ti s tím teď pomáhat, ale dobrá rada se snad při troše dobré vůle dá taky nazvat pomoc,“ usmál se, aby ztupil hrot té vzpomínky. „Soudím-li správně, a to, co se tady právě pokoušíš číst, je v maďarštině, proč s tím nezajdeš za paní Érszbet? Co říkáš?“

Mihneova pohledná tvář, ještě před chvílí stažená zlostí, se rozzářila nadšeným úsměvem „Díky!“ zakřičel už kdesi v ohybu schodiště. „Nevíš, proč mě to nenapadlo?“

V pokojích paní Érszbet zastihl jenom služebné. Roztrásaly přikrývky, rozevlátými hladivými pohyby skládaly bílé škrobené hraničky prádla a bez přestání klevetily. Když nahlédl dovnitř, ztišily se a poklonily, ale oči jim blýskaly utajeným smíchem. Paní Érszbet je prý v zahradě.

Chodívala sem ráda. Vlastně skoro od prvního dne. Od té doby uplynulo už sedm dlouhých let, ale v její paměti zůstávalo všechno vepsáno tak ostře a živě, jako by se to stalo včera. Včetně toho, čemu nikdy neporozuměla. Hrůze nekonečných dnů, kdy ji vytáhli z jejího zapomenutého uherského hnízda a kodrcavými nosítky vláčeli nehostinnou zemí bůhvíkam, aby ji jako loutku bez vůle zašantročili bůhvíkomu. A hrůze té noci, kdy na podlaze jejího stanu dokonala její strýc, uherský král Matyáš, zatímco nemrtvá stvůra lačně polykala její krev. A nerozuměla ani tomu, co se stalo pak. Potom, co ji polomrtvou děsem vyvlekl ven a na rukou dovlačel do bezpečí. Proč? Mohl ji nechat. Zabili by ji. Nebyla mu už k ničemu. Tak proč se s ní opatroval celou cestu, nepohodlně se s ní tísnil v jednom sedle, než jí v jednom dvorci opatřili klusáka,

zdržoval se s ní, zesláblou, roztřesenou a omdlévající ztrátou krve, již sám způsobil. Proto snad? Výčitky svědomí? Nezdálo se. Za celou dobu jeho děsivé existence by ho musely dávno uštvat k smrti, kdyby si ten přepych dovolil. Kdyby tušil, jak chutnají. Nikdy ho nepochopila docela a od první chvíle ji nepřestal ohromovat. Její znechucení a děs ustoupily úžasu, když si poprvé uvědomila, že není tím nevědomým zvířetem, bezduchou krvelačnou bestii, za niž ho zprvu pokládala. To když ho ten pohledný mládeneček oslovil „Milosti“, a úcta a - ano, láska, jež se v tom chvěly, ji ohromily ještě víc.

A potom Targoviště... Tak dlouho žila ve svém odloučení, zavřená před světem jako v mnišské cele, že zapomněla, jaký svět může být. Přepych knížecího dvora jí rozbušil srdce. Ale stejně jako ten, koho by sám ďábel vytáhl ze bran pekla, aby mu ukázal ráj, nevěřila. Nevěřila, že po tom všem ji ještě čeká život. A zvláště ne z jeho ruky.

Připravte paní Érzsbet pokoje, dejte jí šaty, šperky, služebné, cokoli, oč požádá, přikázal tenkrát, sotvaže projeli branou a obklopily je davy jásajících poddaných. Jeho poddaných. Tenkrát ještě nerozuměla jejich řeči, nevěděla, co říká, docela dobře ji mohl posílat na popraviště či na mučidla, a nevěděla by z toho o nic víc. Mnohem později se začala učit rumunštině, bylo to náhlé a ohromující, jako by jí někdo odtrhl dlaně z uší, najednou slyšela a bezmála rozuměla. Podobalo se to latině, již kdysi hovořival její otec s duchovními, a ona bez dechu skryta v koutě naslouchala. Najednou nechápala, jak jí ta krásná, melodická, rychle plynoucí řeč mohla kdy připadat selská a roztahaná. Hluchá a němá náhle uslyšela a promluvila.

Od té chvíle si zvykala rychle. Přestala se v noci budit hrůzou a divoce sebou škubat při každém klapnutí dveří, každém výkřiku, co se rozlehl chodbami. V každé ozvěně kroků už neslyšela dusot popravičích a jeho pacholků, co ji z jeho rozkazu zbaví života. Přestala se děsit toho, že zdánlivý klid a přepych jejích pokojů je jen jakousi zrudnou zlomyslnou léčkou, jež ji má ukolébat do klidu, aby hrůza toho, co přijde, byla o to větší.

Jediné, nač si nezvykla nikdy, byl - on.

Jeho přítomnost pro ni pokaždé znamenala neklidné ruce, s prsty zalomenými do sebe, aby neviděl jejich třes. Srdce v hrdle a

tíhu na prsou. Nedokázala nemyslet na to, co jí udělal. Od té noci ho viděla už v mnoha podobách - vznešeného vladaře, zachmuřeného a vystrojeného v tmavorudém aksamitu s Dračím řádem na prsou; mrštného šermíře a jezdce, v rozšněrované oblýskané haleně, cvičícího své dva osvojené potomky v sedle nebo ve zbrani; ve vědách vzdělaného bojara se zamyšlenýma očima, ponořeného do svých alegorií, map a cestopisů... Ty všechny nevymazaly však z její mysli jednu jedinou - tvář útočícího vlka s krutýma, hořlavýma očima, s tesáky vyceněnými lačností; podobu rozběsněné, radující se smrti.

V hloubi duše věděla, že toto je jeho pravá tvář - skrytá jako oheň doutnající pod zčernalým dřevem, jako plamen, který kdykoli, bez varování může vyšlehnout Nedokázala zapomenout přesto, že se jí, věren svému slibu, už nikdy nedotkl ani konečkem prstu. A snad proto viděla, co ostatní neviděli - anebo jen vidět nechtěli.

Děvčata najímaná ze širokého okolí. Na službu u dvora, na výchovu... Oblékli je pokaždé do čistých šatů, na to si stará vrásčitá Vassa, která tu nad nimi bděla, obzvláště potrpěla. Po straně se o ní ovšem šeptávalo, že je *strygojka*, čarodějnice, kterou prý milostivý kníže kdesi zachránil od jisté smrti. Milý Bůh ví, co na tom bylo pravdy, jisto však bylo, že se svými ovečkami to uměla jaksepatří. Do společnosti obyčejných služek, těch hbitých snědých děvčat s šikovnýma rukama, je nepouštěla a pravděpodobně je hned na počátku vydělala k smrti, aby po celý čas zůstaly poslušné a němé. Držela si je pěkně stranou a jen občas je člověk mohl zahlédnout při práci na zahradě, jak kropí prádlo k bělení nebo prořezávají růže na terasách. A jenom za tmy, v pozdním večeru bývalo čas od času vidět starou Vassu, následovanou jednou z jejích svěřenek. Mířily vždycky přes malé nádvoří, k zadnímu vchodu. Stará správkyň byla nahrbená a schoulená do vířáku, ta druhá bílá jako přízrak, lojovým mýdlem do čistá vydrhnutá ve velké kádi postavené v koutě čeledníku, v nové plátěné košili a s loktuškou na pevně zapletených vlasech. Ty, co se neosvědčily, zase v tichosti někam mizely - paní Érszbet si pro klid vlastní duše namlouvala, že je ať už s úplatkem nebo s hrozbami posílají na odlehlá venkovská panství, kde by jejich řečem stejně nikdo nevěnoval pozornost. Některé ovšem zůstávaly. Snědá Maryka, zamklá dívka s vyhaslým pohledem

staré ženy, pomalá, tichá a odevzdaná Iša, světlavá Cvětka, Bójka, Ilona... Na divokou Dorjanu s hřívou narezlých kudrn raději nevzpomínat.

Nalezli prý ji vprostřed lesů, kde ji od dětství vychovával zpola pomatený starý muž. Možná byl jejím dědečkem, možná byl docela cizí. Nevěděla. Nevěděla ani, kdo byli její rodiče, jak je stará, kde se tam vůbec vzala. Hloupá však zřejmě nebyla. Rozhodně bývala jediná, s níž kníže čas od času mluvil. Paní Érszsbet sice tenkrát stačila chvatně couvnout a modlila se, aby ji nezahlédl, ale jednou na ně narazila při své procházce po hradbách. Vzadu, tam, co se nízké zdi dvojitého vnitřního valu stáčejí nad lukami se vzdálenými odlesky rybníků. Stmívalo se. Opíral se vedle ní o zeď a něco jí říkal. Stáli příliš daleko, aby rozuměla, ale znělo to rytmicky a zpěvavě jako by jí snad recitoval verše. Ona si natáčela na prst pramínek vlasů a s hlavou nachýlenou k rameni naslouchala. Ten obraz si paní Érszsbet s děsivou zřetelností vybavila, kdykoli pomyslela na to, co přišlo pak. Uprostřed noci.

Divoký rozruch, dupot ozbrojenců a křik na celý dvůr... Ječící a hořekující Vassa, cloumající svou napolo bezvládnou svěřenkou, stráž sápadající se po ní přes rozválené lože a nad tím vším Jeho Milost, smrtelně bledý a nehybný, se strnulou, zledovělou tváří. Hluboká, kulatá rána těsně pod ramenem i přes zaťaté prsty a kus plátna, které mu na ni tiskl vzteky zbrunátnělý Minzilla, silně krvácela. Rudé stružky se rozpíjely, stékaly po paži a kanuly na podlahu. Dorjana, bílá a otupělá, se ani nesnažila setřít si jeho krev z úst. Jako by náhle nevěřila, že to byla ona, kdo tuhle strašlivou věc způsobil, kdo se dopustil toho neslýchaného činu. Jak jen jí paní Érszsbet rozuměla! Té divoké, smrtící vzpouře den za dnem zabíjené ovečky, již náhlý výbuch zuřivého zoufalství změnil v tygřici.

Odvedli ji, tichou a roztřesenou, tak drobnou mezi pancíři knížecích ozbrojenců. To už věděla, že ji čeká smrt, jen nevěděla, jak strašná. Bezkrvnou tvář jí proměnil čirý děs, když hned na druhý den uviděla - hranici! Čekala kůl a tiše doufala v smýčku... Padla mezi pacholky na kolena, a zatímco jí smýkali za spoutané ruce, v zoufalství se stáčela po něm a křičela. Vysokým,

zdívočelým hlasem, až si paní Érszsbet musela ucpat uši, a přesto to pořád slyšela.

„Ne, Vlade, prosím, ne! Ne tak strašně! Smiluj se! Nechci, neeee!!!“

Stál na svém místě nehybný jako mramorová socha, jen jeho sinalá tvář snad ještě více pobledla. Díval se tak až do konce, jako by se potřeboval ujistit o tom, že její tělo vskutku pohltí plameny, že je spálí na prach a hrst oharků. Že z ní vůbec nic nezůstane.

Přihlížející se s chmurným brumláním a křížováním rozcházeli. Ovšem, pokyvovali moudře, trest krutý, ale spravedlivý. Všichni vědí, že čarodějku spasí jen svatý oheň, a tohle bosorka byla, na to může vzít každý jed. Vždyť která jiná by se jako vlčice vrhala zuby po svých dobrodincích, aby jim rvala maso a pila krev. Bůh jistě ochránil Jeho Milost, že mu tak rychle přispěli na pomoc, vždyť kdo ví, co by se ještě stalo.

Jen málo bylo těch, co věděli. Co se stejně jako paní Érszsbet zajíklí hrůzným pochopením. Nesmíloval se nad ní, jakkoli mnozí věřili, že se ustrne. A raději snesl, aby ho posledním dechem proklínala, než by dopustil, aby nahlédla té hrůze do tváře. Nikdy se neměla dovědět, že pár kapek krve, které při svém zoufalém útoku spolykala, by stačilo, aby ji bez milosti proměnily v to, čím byl on. Aby z ní učinily tvora bez duše a beze spásy, neživé, nemrtvé stvoření s jedinou šířavou touhou - nikdy nekončící žízni po krvi z lidských žil.

Oheň ji obejmul a vzal ji beze stopy, a i její křik odnesly plameny...

„Érszsbet!“

Trhla sebou, jak se s leknutím vymanila z hrozných myšlenek. „Dráče!“ zasmála se vzápětí s nelíčenou radostí. Mihnea jí oplátkou blýskl všemi bílými zuby v úsměvu. Nikdo jiný mu tak neřikal a o to víc se mu to líbilo.

„S čím se to sem tak ženeš?“ Paní Érszsbet popošla mladému princovi vstříc a očima ukázala na knihu, kterou udýchaný svíral v podpaží. Mihneu měla ráda, příjemně a nekomplikovaně, a čas strávený v jeho přítomnosti ji naplňoval radostí, jaká plyne ze vzpomínek na mládí. Dokud byl malý, oblíbila si ho pro neuvěřitelnou životaschopnost, s níž až dosud zvládl všechny zvraty svého mladého života, aniž by se stal ustrašeným,

podezřívavým nebo zakřiknutým. Jí samé stačilo, co jí vyprávěli, když projevila zájem o jeho chybějící malíček. Teď obdivovala jeho cílevědomou zaťatost, houževnatou umíněnost, s níž zvládal i to, co ho k smrti nudilo jako celní předpisy, nebo mu působilo potíže jako výpočty obchodních výnosů. Pokud věděla, dědictví svých předků se má ujmout o svém šestnáctém létě, takže na zvládnutí zbytku toho, co by měl dobrý vladař znát, mu zbývá už jen necelý rok. Do něj se budou muset vejít nekonečné lekce latiny slovem i písmem, geografie, vojenská strategie a umění velet armádě, zákony obchodu, stylistika dvorských listin, studium Písma svatého, zemské právo, maďarština a základy tureckého jazyka. Nebylo toho málo, a tak na příjemnější lekce, jako bylo cvičení se zbraní, jízda na koni, plavání nebo zápas, nezbývalo zdaleka tolik času, kolik by si Mihnea přál.

„Čtu to pořád dokola, a nejsem z toho ani trochu moudrý,“ přiznal Mihnea s provinilým úsměvem a zvedl knihu. „Můžu ti to přečíst?“

Paní Érszsbet s pousmáním kývla a posadila se na zídku. Sama číst neuměla, ale maďarština jí na rozdíl od něho pochopitelně nedělala potíže. Trpělivě vysvětlovala a překládala složitá souvětí. Mihnea horlivě kýval, a pak zase vrtěl hlavou nad tím, jak mohl být tak nechápavý. Najednou to bylo jasné jako den. Zaklapl knihu a políbil paní Érszsbet na tvář. Usmála se a objala ho kolem ramen. Byli tu sami, mohli si tu nemístnou důvěrnost dovolit. Vlastních dětí se nikdy nedočkala, a tak si občas, na pár prchavých, troufalých okamžiků ráda představovala, že Mihnea je její syn. Jaké by to asi bylo?

O jeho skutečné matce věděla málo. Jako by to bylo něco, co i po letech vzbuzuje příliš mnoho bolesti, než aby se o tom komukoli chtělo hovořit. Od děsivé smrti svého manžela prý žije na Branu, bývalém sídle vládnoucího knížete, i když z toho mála, co paní Érszsbet zaslechla, vyrozuměla, že žije nejspíš nebude to pravé slovo. Už léta prý s nikým nepromluvila, nevydala hlas, neusmála se. Prochází chodbami jako mlčenlivý stín nebo bez hnutí vysedává u oken. Čas od času ji navštěvují, obě její děti i Jeho Milost, ale nikdo nedokáže s určitostí říct, zda některého z nich poznává, či zda si vůbec uvědomuje jejich přítomnost. Přesto prý nevypadá nešťastná, dokonce prý z ní dýchá jakýsi zvláštní,

nadpozemský klid. A je prý pořád stejně krásná, jako by se jí, stejně jako okolní svět, nedotýkal ani uplývající čas. Paní Érzsbet zhluboka vzdychla. Nadpozemský stín bez zármutku a bez radosti, tělo bez duše, kterou si odnesl až za hrob milovaný mrtvý... Otřásla se při té představě, ale současně jako by se jí, kdesi hluboko v srdci, něco zachvělo podivným pochopením.

„Musím jít,“ přetřhl nit jejích prapodivných úvah Mihnea. Vyslovil to tak jemně a díval se přitom na ni tak, že se nesmyslně lekla, že ví, o čem přemýšlela. Chvatně se na něho usmála. Pustila ho. Na můstku se objevili dva ozbrojenci, zřejmě šli střídát stráž u branky. Mladý kníže vstal. Protáhl se.

„Polituj mě,“ pronesl s hranou vážností. „Čekají mě nemilé okamžiky. Sezvali jsme bojarskou radu a o máločem ti ctění pánové slyší tak neradi jako o prapodivné politice našich milých saských měšťanů. Jeden by řekl, že z toho něco mají jejich měšce. A kdo si myslíš, že jim to musí říct?“ Ušklíbl se, seskočil ze zdi a byl ten tam.

Řada těžkých křesel se vinula podél zdi rozházená - a neuspořádaná jako velký kostrbatý had, jak z nich urození pánové vstávali, hlučně je posouvali po dlaždicích a zanechávali za sebou. Síň, v níž se scházívala panská rada, byla rozlehlá, se dvěma řadami sloupů, klenutým stropem a dvěma stupni vedoucími ke křeslu pro knížete. Teď byla prázdná a okny, které sloužící pospíšili zotvírat, se dovnitř linul vlahý večerní vzduch časného léta.

Mihnea se kousal do rtů a prsty přejížděl vyřezávané růžice, jako by řezby opěradel byly tím nejdůležitějším, oč by se teď měl zajímat. Vyslechl toho už dost, aby mu pukala hlava, a upřímně nevěděl, co dál. Vlastně to bylo trochu s podivem, ale poslední léta byl v zemi klid, jenž kupodivu nenarušila ani nečekaná smrt krále Matyáše. Byl tenkrát docela malý kluk a neměl z toho všeho za mák rozumu, ale dodnes se nezavil podivného pocitu, že Vlad o těch událostech ví něco, co nikdy nikomu nepřiznal. A co víc, byl si skoro jist, že něco o tom ví i paní Érzsbet, ale ani jedno z toho sem teď nepatřilo. Po Matyášovi, rivalu, jehož ostatně nijak nemiloval, usedl na uherský trůn král Vladislav, syn polského Kazimíra, a zachoval se právě tak, jak všichni doufali. Nevyřešenou otázku

vazalství nechal diplomaticky stranou a spokojil se s rytířskou přísahou věrnosti a pomoci v případě nouze nebo války proti pohanům. Tu mu kníže Vlad poskytl ze srdce rád a nový král si mohl být jistý, že by se nezdráhal ji dodržet. Nezdálo se však, že by se k takové vojně schylovalo. Turecký sultán byl zaneprázdněn jinde, a třebaže si nikdo nemohl namlouvat, že se přes noc stal mírumilovným beránkem, který už nikdy nevztáhne ruku po křesťanstvu, nehrozilo ani bezprostřední nebezpečí. Od chvíle, kdy kníže Vlad znovu dosedl na stolec a rázně, i když poněkud děsivě vyřešil nároky zneprátených bojarů, byl klid. Dokud jim všem seděl strach v týle, neodvažovali se jejich příznivci ceknout, neřkuli vytáhnout meč. Tvářili se sladce a děkovali za prominutí vin.

Země si oddechla téměř viditelně, jako sedřená selka, když s jarem shodí těžký vlňák a protáhne se v ramenou. Ozbrojené oddíly se na rozkaz knížete pustily do bezpečnosti cest a počínaly si při tom tak důkladně, že lupiči, pokud vůbec jací zbyli, se stáhli do lesů jako prašiví psi. Tresty byly kruté, ale okamžité a účinné. Knížecí *armaš*, pan Sileanu, měl tehdy plné ruce práce, neminul den, aby se nestavěly nové kůly, na nichž pro výstrahu čněla těla popravených zločinců. Kupci jezdili po silnicích málem beze zbraní, ve vsích už nebyl hlad a města bohatla přepestrými trhy. A s nimi bohatli i kupci. Hlavně Sasové, kteří odedávna jezdili až k Dunaji, odkud vozili vzácné koření, voňavky, citrony, olivy... Jenže s bohatstvím, pomyslel si Mihnea, bůhví proč roste u prostého lidu zpupnost a vzdor. Nestačil jim blahobyť a klid, začali se tu usazovat. A skupovat ty nejlepší domy. Na rynku. Až jich bylo plné město. A začali si diktovat. Nejprve ceny. Pak cla od poctivých Rumunů. A nakonec žádali privilegia.

Kníže zasáhl ještě včas. Svým obvyklým způsobem Padlo pár hlav, postavilo se pár šibenic, vztyčilo pár kůlů. Mělo to stačit.

Nestačilo.

Mihnea přešel ke stolu a zašilhal znovu na pergamen, který tam ležel, přestože jeho obsah znal už z paměti. Do rady ho přivezli měšťané Sibiu, saského města při hranici. Žádají úplnou samostatnost, volný trh, rovná práva Sasů. A co víc, nového vladaře. Kdo by to měl být, se zatím nesvěřili. Do doby, než bude rozhodnuto, uzavírají brány a považují se za samostatné, knížeti nepřátelské území. Vyjednávat si nepřejí, poslové budou bez

milosti zabíjení. Stejně jako rumunští kupci, co by se k nim snad odvážili. Podporuje je veškerá šlechta a zemanstvo Dragomiru, Breasty, Murgašu a Morunglavu.

„Co s tím budeme dělat?“ ozval se konečně Mihnea. Kníže zvolna pokrčil rameny a dál se s vyvrácenou hlavou díval kamsi vzhůru do klenby, jako by v tom kamenném žebroví bylo vepsáno něco zvlášť zajímavého. Sedl si prve na jednu z opuštěných židli, na tu, na níž poblíž trůnu sedával správce pokladnice, *visternik*. Nohy ve vysokých botách zkřížil v kotnících a přehodil přes boční opěradlo, kostnaté prsty zaklesl do sebe.

„Nevím, co s tím budeš chtít udělat,“ pronesl nevýrazně, snad jen s nepatrným důrazem na to jediné slůvko.

„Já?“ užasl nepokrytě Mihnea, jemuž neomylně zaznělo jako prásknutí bičem.

„A kdo? Jednou začít musíš. Tady máš příležitost. Získáš si vážnost a snáz se pak udržíš na trůně, až přijde čas.“ Kníže se na židli narovnal a podíval se přímo na něho. „Takže?“

Mihneovi se srdce rozcválalo. „Táhl bych na ně,“ navrhl nerozhodně. „Oblehl bych je nebo vzal útokem, to by se ještě vidělo.“ Tázavě zašilhal po knížeti, ale z jeho tváře mnoho nevyčetl.

„Zkus to,“ poradil mu s klidem.

Mihnea se očividně vyděsil. „A ty?“ přinutil se vyslovit, jak nejlhostejněji dokázal. „Nebudeš tam?“

„Snad budu,“ protáhl nezúčastněně kníže a už zase studoval cosi na stropě. „Pověříš-li mě třeba velením zálohám. Zůstanu ti v týle a udeřím na ně, až je vylákáte ven. Je to dobrý manévr a málokdo ho čeká,“ poznamenal. „Ale přirozeně jen pokud nevymyslíš něco úplně jiného,“ pospíšil si dodat.

Mihnea se dvakrát zhluboka nadechl, aby si byl jistý, že ho nezradí hlas. „Mám tomu rozumět tak, že to je moje záležitost? Že mi předáváš velení?“

Kníže pozvedl obočí. „Zdá se ti snad, že dělám něco jiného?“

Mihnea se napřímil, vypjal hrud' a zalila ho horká vlna nezřízené hrdosti. Bylo to tak opojivé, že nedávná nejistota a ponižující strach zalezly před tím božským pocitem jako nečistá havěť před slunečním svitem.

„Mohu-li se tedy od této chvíle považovat za velitele tvé záložní jízdy,“ prohodil nezávazně kníže, „a nebude-li nikdo v doslechu a ovšemže jen občas, také za poradce, pak moje první rada zní: Jdi a požádej mistra Leonharta, aby tě v šermírně uhnal k smrti, pak si dej nalít to nejsilnější víno, co máme ve sklepích, vypij ho naráz a spi beze snů. Ráno pak jmenuj ostatní velitele. Dobrou noc.“

Byl ze dveří dřív, než stačil Mihnea otevřít ústa. A možná to bylo dobře. Opětovat mu přání dobré noci by se byl stejně neodvážil.

* * *

Netrvalo to zdaleka tak dlouho, jak se při své netrpělivosti obával. Knížecí jízda byla pohotově v Targovišti a panské družiny se s příjezdem také nijak neloudaly. Neminul ani měsíc a mohli se vydat na pochod. Mihnea poklusával na svém šedavém grošáku podél cesty a očima přejížděl vysoko se třepotající korouhve.

Na jmenování velitelů si dal hned od počátku záležet, ale i přesto se mu při tom trochu třásl hlas a pohled proti jeho vůli ujížděl ke knížeti. Hledat však v jeho neproniknutelné tváři náznak přitakání či nesouhlasu mělo asi stejnou naději na úspěch jako pokoušet se spatřit pod hladinou moře koráb s pokladem. Velení jízdy ponechal pochopitelně panu Cristianovi, jeho zástupcem však určil Danko z Drohoie, nejmladšího z rytířů, který měl, i přes svou nespornou odvahu, zatím nejméně zkušeností. Kopiníky, kteří zadrží první útok, dojde-li k bitvě před městskými hradbami, dostal na povel Marcus z Hrádku - od onoho památného turnaje, na němž ho pasovali, sloužil ve zbrani jako rytíř u dvora, a domů na Malý Hrad se mu nijak zvlášť nechtělo. Šlo mu na čtyřicáté léto a konečně si chtěl zase užít pořádného boje. Zástupcem mladého Marcuse však Mihnea zvolil bělovlasého Bogdana, urozeného pana z Cempešti, bojara, který viděl víc bitev než kolik měl prstů na ruce. Lučištníkům velel zkušený Danillo, syn nebožtíka brašovského kastelána, a k ruce mu byl mladý Branko z Drohoie.

Byli tu všichni, včetně velitele záložní jízdy knížete Vlada a jeho pobočníka Minzilly. Mihnea se po něm podíval a neubrnil se úsměvu. Minzilla cosi hlučně líčil bez dechu naslouchajícím

vojákům, patrně svá četná minulé hrdinství, a svou obří sekyrou přitom mával tak, že bylo o strach, aby neublížil vlastnímu valachovi. Mihnea přitáhl svému grošáku uzdu a počkal, až ho zadní voj jízdy dožene. Držel se v sedle zpříma, v dokonale padnoucí lehké zbroji a bez přilby, která se zatím pohupovala u sedla, vypadal se svými tmavými zvlněnými vlasy a temně zastíněnýma očima jako malba v knize rytířských ctností.

„Je nás málo,“ řekl, když se mu kníže mlčky zařadil po bok a když si byl jist, že ho nikdo další slyšet nemůže. Doteď nedělal nic jiného než povzbuzoval vojáky a přesvědčoval je, že to, co je čeká, nebude horší než pořádná rozcvička. Zdálo se, že mu věří, a co víc, že berou jeho velení vážně. Občas, ze zvyku, sice zalétaly jejich tázavé pohledy ke knížeti, ale ten se vydržel vytrvale tvářit, že nic nevidí, a hledět si jen a jenom své jízdy, jako každý jiný velitel. Tak dlouho, až s tím přestali. Potřeboval, aby uvěřili Mihneovi. Aby si začali zvykat. Škoda, povzdechl si v duchu Mihnea, že nedokázal způsobit, aby si věřil i on sám.

„Neřekl bych,“ prohodil kníže nevzrušeně. „Na zteč na městské hradby je nás dost. Odrazí-li nás a my je budeme muset oblehnout, bude dost času na to, aby dorazil Marco s posilami. Vzkazovals mu přece, ne?“

Mihnea přikývl a stoupl si ve třmenech.

„Vidím kouř!“ vyjekl náhle napjatým hlasem. Zrudl hanbou a vzteky. Svůj ohavný přeskakující hlas z duše nenáviděl. Co by dal za Vladův sametový, měkký, hluboký...

„Nejspíš pálí na hradbách chrastí a taví smolu, aby nás mohli uvítat,“ ušklíbl se kníže.

„Nebo už je vzal čert,“ přisadil si nepříteliš zbožným, o to však upřímnějším přáním Mihnea.

Kníže se pousmál. „Obávám se, že o to se teprve budeme muset přičinit. Jedeme? Cvaľem?“

Městské hradby Sibiu se tyčily do závratné výše, hladké útesy z cihel a kamení. Sotva se včera přiblížili na dohled, vztyčila se nahoře řada kopiníků, ježaté hroty se zavlnily a výhrůžné zvedly jako ostnitý hřbet obrovitého ještěra. Každých pár sáhů čoudil oheň a nad ním se na ramenech z tenkých klád houpaly džbery a putýnky s rozžhavenou smolou. Za střílnami se nevidění krčili

lučištníci a uvnitř bylo dozajista dost ke všemu odhodlaných hrdlořezů. Saské peníze dělají divy, a že se sem za ně stáhli žoldáci i od uherských hranic, nebylo ničím, co by kohokoli udivilo.

Odpoledne už se nachýlilo, když dorazili. Na hradbách se vztyčil mohutný chlap v kroužkové zbroji, jako by pohrdavě vyzýval knížecí lučištníky, aby ho zkusili sestřelit.

„Táhněte, odkud jste přišli!“ zařval strašlivou rumunštinou. „Táhněte, dokud je čas. Poctiví kupci už nebudou trpět bezpráví! Chceme křesťanského knížete, ne toho zlořečeného *wrykolaka*!“

V sedmihradských houfech se vzedmul vztekly řev, zadunělo to mezi nimi jako bouře nad horami, chlapi skřípali zuby a drtili v pěstech jilce zbraní. Než se ale kdokoli vzpamatoval, pobídl kníže svou černou klisnu a v trysku ji zarazil daleko před prvními řadami. Předními kopyty se zaryla do trávy, od huby jí odlétla pěna. Na hradbách se zvedli lučištníci.

„Máte ho mít!“ vykřikl kníže v odpověď. Urážlivé řeči toho nařvance si všimal stejně málo jako napjatých tětív. Vztaženou paží ukázal k Mihneovi. „Jestli je to všechno, co chcete, pak otevřete brány, vzdejte se a přísahajte mu věrnost. Osobně pošlu pro písaře, a ještě dnes to zpečetím. Pak v míru odtáhneme. Čekám.“

Chvíli bylo ticho. „Tady máš odpověď!“ ozvalo se vzápětí z hradeb a něco vystřeleného z praku obloukem vyletělo do vzduchu. „Nechceme žádné bastardy tvého prašivého rodu,“ hulákal rozzuřený ozbrojenec. „A takhle skončí každý, kdo se nám opovází protivit!“

Inna sebou trhla a uskočila, když se před ní s odporným žuchnutím zaryla do trávy sinalá, zkrvácená hlava. Slovuťného purkmistra města Sibiu Vlad už nějaký ten rok neviděl, přesto až dosud doufal, že až se s ním zase setká, bude to za příznivějších okolností. „Vzdejte se, dokud je čas!“ zakřičel vedle něho znenadání Mihnea. Kníže vůbec nepostřehl, jak se tam tak znenadání ocitl.

„Zpátky!“ sykl na něho. „Ne na dostřel!“ Stočil Innu na místě koleny, aby ho plecí zatlačila zpátky, ale Mihnea se mu vztekle vymkl. Tětiny zazpívaly a pár šípů se zabodlo před ním do trávy. Vůbec si toho nevšímal.

„Pokud se vzdáte, popravíme jen ty, co tomu velí, ostatní ušetříme. Nevzdáte-li se, pobijeme vás do posledního a město vypálíme. Rozuměls chrapoune?“ Hlas mu zněl jasně a zvysoka jako polnice.

Odpověď přišla neprodleně. „Pojďte si pro nás, hnojové!“ řval saský velitel. „Smrt Draculovi!“

„Na zteč!“ zavelel Mihnea a rozpoutalo se peklo.

Štíty nestačily chránit před sprškami šípů, zvlášť když lučištníky na hradbách vystřídali saští kušovníci v mohutných kyrysech a železných rukavicích. Žebříky se kácely, odráženy rukama obránců, kteří se po nich sáпали po tuctech, z houfu útočníků se každou chvílí ozvalo strašlivé, bolestné vytí, jak se vlasy, kůže a maso škvířily pod proudy žhavé smoly. Marcus stáhl své pěšáky a divoce přeřváváje ryk bitky, snažil se jim vtlouct alespoň nějakou taktiku. Brankovi lučištníci ustoupili už dávno a jen bezradně vyčkávali. Trefit se do úzkých střílen nebylo téměř možné, a od svislých zdí hradeb se šípy odrážely jako směšné jehličky od kamenné kůže lhostejného obra.

Nebyl by mohl říct, jak dlouho to trvalo. Všude kolem byla oblaka prachu, lomoz a řev, pronikavý pach potu a krve. Mihneovi se všechno houpalo před očima. Kus rozlámaného padajícího žebře ho prve zasáhl do týla; zvedl se mu žaludek a na chvíli viděl dvojité a rozmazaně. Někdo mu drsně pomáhal na nohy a cosi na něho řval, ale on si v tom kouří a zmatku ani nedokázal vybavit, kdo to je. Se soumrakem se stáhli, zanechávajíce na louce před hradbami své mrtvé, které už neměli sílu odtahat, dodělávající postřelené koně, kusy žebříků a poztrácené výstroje.

Padla noc a strážé hleděly k městu s obavami. Nespál pochoptitelně žádný.

Mihnea ležel pod provizorním přístřeškem na houni, kterou pod něho nadvakrát přeložili, tváří k zemi, v zaťatých zubech plámo košile, a třásl se zimnicí, nevolností a potlačovanými slzami. Jediné, co si přál, bylo umřít na místě. Nejenže prohrál a s hanbou se stáhl jako prašivý pes, ale kníže s ním od večera neztratil slovo. Spořádaně sešikoval své zálohy a s Minzillou po boku s nimi ustoupil, ale to bylo všechno. Nepřišel za ním, nezeptal se, neporadil. Nic. Mihnea sevřel rukáv své košile ještě pevněji, ale zoufalé záupnění z nejhlubších hlubin duše potlačit nedokázal.

Nevšímal si ho ani druhý den. V sedle své dlouhonohé Inny lhostejně klusal podél svých oddílů. Mihnea vzdorně vysunul bradu. Jak myslí. Stejně nezbyvá nic než ty sprosté chámy pokořit, nebo padnout. Lhostejno, zda to bude s jeho požehnáním, nebo ne. Chvilka neklidného spánku, do něhož upadl vysílen víc svým zoufalstvím než újmou na těle, mu kupodivu stačila. Vstal ještě před rozbřeskem a v tichosti svolal pár chlapů. Chvilí brumlavě rokovali a pak se tiše vytratili. Za chvíli byli zpět a za dvěma statnými koňmi smýkali po trávě obrovskou kládu. Mezitím si dal zavolat Marcuse s Cristianem a urozeného pana z Cempešti. Branka a Danilla. Po chvíli se všichni tiše rozešli ke svým vojákům.

Tentokrát se moudře nepřiblížili na dostřel. Zaujali široké postavení. Kopiníci, pěšáci s okovanými kyji a sekyrami, za nimi rytířská jízda. Mihnea popohnal koně kupředu, tři tucty nejsilnějších chlapů se chopily beranidla. Potácivě se rozběhli k bráně, supěli s očima lezoucíma z důlků a paty se jim zarývaly do trávy. První úder se rozlehl jako zaburácení hromu. Pak druhý, třetí. Těžké okované fošny městské brány se otrásaly, duněly, ale nepovolovaly. Zdálo, že chlapi s nestvůrně vyvalenýma očima a praskajícími svaly dřív padnou, než se jim povede bránu vyrazit. Svrchu dopadaly přivaly šípů, drnčely na štítech jako krupobití.

Mihnea se ohlédl na řady svých ozbrojenců. Jako by někoho hledal očima. Od semknutých řad se oddělil houfek jezdců. Přiblížili se. Obě křídla Cristianovy jízdy se nepatrně sevřela, jen jako by pár koní přešláplo, maličko postoupilo ke středu.

Ozbrojenci s kládou couvli. Vpředu dva padli, ale byli hned nahrazeni novými. Na konci se zhroutili další dva, těžký konec beranidla se zaryl do hlíny.

Mihnea se sotva popadaje dech přitiskl zády k hradbě. Tady byl bezpečný před střelami a mohl si aspoň na okamžik vydechnout. Se zaklením uskočil a vroucí, pekelný dech těsně vedle něho se rozcáknuvší smoly ho ožehl až v hrdle.

No tak, bastardi, dělejte, pobízela v duchu obránce s očima upřenýma k bráně.

Útočníci se pořád bezradně motali na místě, teď se dokonce zdálo, že kláda jednoho z nich doslova přibila k zemi. Rval a zmítal se, kryt aspoň z nouze štíty svých prozatím šťastnějších druhů.

Kníže se v sedle napřímil a mimoděk pobídl Innu kupředu. Zatínal zuby, až mu trnuly čelisti. Minzillovo drmolení za sebou vůbec nevnímal. Pane na nebi, co to tam vyvádějí? Každou chvíli na ně musejí z brány vypadnout a pobít je na místě. Nebudou se na to přece dívat věčnost. Už tak si dávají načas. Kdyby uvnitř velel on, za to trestuhodné prodlení by dal posádku brány narazit na kůl. Ne, už to nedokázal snést. Byl by nasadil Inně ostruhy a bez ohledu na vše se s mečem v ruce přirtil Mihneovi na pomoc, kdyby v poslední chvíli nezahlédl jeho ruku nad hlavou. Stál tak nalepený u zdi, že z hradeb nemohli vidět zhola nic. Tím méně jeho vztyčený prst. Jeden u klády padl. Mihnea ukázal dva prsty. U klády padli další dva. Zkroutili se a zůstali ležet zakryti svými kulatými štíty. Kníže zarazil Innu na místě a vztyčenou paží signalizoval své záložní jízdě nejvyšší pohotovost.

Konečně!

Brána se s rachotem rozletěla a z ní se vyřítla řvoucí a dupající horda ozbrojenců. S divokým rykem se hnala dobít nešťastníky u klády.

„Teď!“ zařval Mihnea.

Snad stačila ta chvilka úleku a ohromení, když jim přímo pod nohama ožili mrtví. Padlí pod štíty se s vyceněnými zuby a bojovým rykem hnali do útoku, následováni záplavou Marcusových kopiníků.

„Zpátky! Zavřete! Zavírejte!“ hulákali oklamaní Sasové, ale už bylo pozdě na cokoli. Potyčka v bráně byla zběsilá a krátká. Zdivočelá knížecí jízda si úzkými křivolakými uličkami probíjela krvavou cestu, boj se z hradeb přesunul do města. Z prvních domů se vyvalil dým, drtivý útok se změnil v divoké bitky ozbrojených hloučků, probíjejících se k radnici. Skuteční mrtví před hradbami osířeli.

Mihnea pobízel svého hřebce patami a s vervou se rozháněl mečem. Po včerejší únavě nezbylo ani stopy, cítil jen přívaly nepoznaného opojení a radosti. Dobyl město. Zvítězil. Jen jedna věc mu radost kalila. Zahlédl knížete; s Minzillou po boku obklopen svou družinou klusal uličkou k rynku, ostražitě se rozhlížel, meč obnažený... Něco jim řekl, zarazil Innu a obrátil se k Mihneovi.

„V pořádku?“ zeptal se napůl úst, jako by se zhola nic nestalo, jako by ho celou noc nenechal samotného s jeho zoufalstvím a pochybami.

„Já...“ Mihnea otevřel ohromením ústa, ale nechtěl aby v tom zaznělo příliš dychtivostí. „Myslel jsem, žeš se mnou skoncoval. Že už se mnou nechceš mít nic společného, když jsem to včera nedokázal,“ prohodil se špatně hranou lhostejností.

Kníže se zhluboka nadechl, jako by zvažoval, co říct. „Jak by ses teď cítil, kdybych tě byl včera držel za ruku, utěšoval tě a dnešní vítězství by bylo výsledkem mého rozhodnutí, a ne tvé vlastní taktiky?“ pronesl nevýrazně. „Lhostejno jak dokonalé či riskantní, ale tvé?“

Mihnea zamžikal. V tu chvíli mu bylo víc než jasné, jak by se cítil: jako malý kluk, jako usmrkanec, kterého budou věčně věkův vodit za ručičku.

„Tak vidíš,“ pokýval hlavou kníže, jako by jeho myšlenky mohl zaslechnout. „A jak se cítíš teď?“ Na odpověď však nečekal. Pobídl Innu a pospíšil si přidat se zase ke své družině.

Z průjezdu jednoho z měšťanských domů se ozval vzteklý ryk. Rány a ženský jekot Vzduch byl plný dusivého dýmu a odporného pachu spáleniny. Sesedl a pokynul ostatním, aby ho následovali. Minzilla výhruzně potěžkal svou sekyru. Už přestal počítat, kolik dnes ochutnala hlav...

Rozzuření knížecí ozbrojenci tam při zdi drželi běsnící ženštinu. Rozcuchaná světlá houšť vlasů se jí kroutila kolem nenávisťi zrůzněné tváře jako hadí klubko na hlavě čarodějky. Z rozšklebených úst vycházel nepřetržitý proud německých sprostot a nadávek, prokládaný nelidským vřeštěním. Snad byla mladá a možná i hezká, ale zuřivost ji změnila k nepoznání.

„Co se stalo?“ zeptal se kníže, ale už se vlastně nepotřeboval ptát. Už je viděl. Dva mrtvé s nestvůrně popálenými těly. Pach horké smoly tkvěl ještě ve vzduchu a kus dál se povaloval džber, začouzený a ulepený, jak z něho prve vychrstl žhavý proud.

Musela stát nahoře na schodech, když ti dva vešli do průjezdu...

Přiblížil se k nim a naklonil se nad ta zubožená těla. Znal je oba. Cristianův pobočník ještě svíral meč a mladý praporečník

Brankových lučištníků zemřel s otevřenýma očima. Jako zázrakem nezasazený, díval se z popálené tváře plné děsu.

Čtyři měli co dělat, aby ji udrželi. „Dělejte!“ řvali na své pomocníky. „Rychle provaz! Pověsíme tu ďáblůvu děvku pěkně vysoko.“

„Nechte toho,“ rozkázal znenadání kníže. „Pustte ji.“ Vyslovil to tiše, jakoby mimochodem, přesto okamžitě uposlechli, jen se po něm užasle podívali. K všeobecnému údivu zmlkla i ta zlořečená čarodějka a třeštila oči, jako by spatřila přízrak. Přistoupil až k ní. Pouštěli ji z rukou jen neochotné, taková čubka je schopna čehokoli... Kníže se na ni zamyšleně díval.

„Pojď se mnou,“ protáhl pak se zlověstnou líbezností. Bezmála jemně ji uchopil za loket. Otočil ji a vstrčil před sebou do temné chodby, vedoucí bůhvíkam.

Před vraty něco hořelo, snad truhlice vyhozená z okna, snad balík látky, ve zuhelnatělých zbytcích se už nedalo poznat téměř nic. Uvnitř se něco hnulo, nahoře praskla chvatně zavíraná okenice.

Mihnea strhl koně na místě. Mávl na své ozbrojence a už se řítit nahoru po schodech. První dveře vykopl, ale nebylo za nimi nic horšího než komora, prázdná spíž s převrácenými policemi, podlahou plnou stěpů a moučného prachu. S taseným mečem se rozehnal proti další závoři.

„Co blázníš?“ zavřískla v zoufalství holčina, která se znenadání zjevila nahoře, v ohybu rozvrzaných dřevěných schodů. „Copak se snad v téhle zemi zbláznil každý?“ ječela teď už spíš ve spravedlivém rozhořčení než ve strachu. Prudce oddechovala a nezdálo se, že by nějak zvlášť uvažovala nad následky. „My přece nejsme žádní nepřátelé!“ křikla ještě. Teprve teď se na ni Mihnea pořádně podíval. Mohla být tak jeho věku, možná o malinko starší. Kudrnaté vlasy měla rozházené, sítku nakřivo a živůtek tmavomodrých šatů nahoře nedošňěrovaný.

„To je pravda, rytíři. Svatá pravda,“ ozvalo se jí vzápětí za zády a na úzké vrzavé schodiště se protlačil starší muž v ošuntělé šubě. „Jsem zeman, slušného rodu, ale ne odtud, jedeme ze Suceavy,“ řekl prostě. „Měl jsem tu vyřídít nějaké dědictví, a ostatně, doma nás už nic nedrželo...“ Nepatrně si vzdychl a oči mu zabloudily k děvčeti. Mihneu bůhvíproč napadlo, že asi docela

nedávno ztratila matku. „Chtěli jsme se tu usadit, a teď?“ pokračoval dívčin otec trpce. „Nemáme nic. I to poslední nám vzali. Jsme na tom hůř než žebráci, a to ani nejsme Rumuni, jsme Moldavané, pane, a s tímhle zatraceným sporem nemáme nic společného.“

„Ten zatracený spor, jak mu říkáš, bude ku prospěchu i tvojí zemi, ať už se tam vrátíš nebo nevrátíš,“ odsekl trochu podrážděně Mihnea. „Vaším kupcům se taky nijak zvlášť nelíbilo, když si Sasové diktovali podmínky. Tak teď už bude aspoň klid.“ Pocítil na sobě její pohled, ale než jí stačil cokoli říct, zespoda se ozvaly rány, divoké mlácení a praštění dřeva.

„Hej! Nechte toho!“ zařval Mihnea a vyklonil se přes zábradlí. Právě včas, aby otevřenými dveřmi zahlédl pár svých ozbrojenců, jak před prahem pomstychtivě rozbíjejí poslední zbytky nábytku a ranami pěstí a kopanci přitom častují houf vyjevených otrhanců.

„To jsou sloužící,“ špitla dívka.

„Slyšíte?“ zahulákal znovu Mihnea. „Okamžitě toho nechte! Nebojujeme snad s pacholky, proboha! Radši jim poručte ať rozdělají oheň a seženou něco k jídlu.“

Užasle vzhledli, ale poslechli v okamžení. „Ano, urozený pane,“ hlesl ten nejsnaživější.

„Urozený pane?“ neušlo jí. „Ty jsi tady těch dole velitel?“ Vyslovila to s trochou pochybností, jako by si ty osmahlé zizvené vousáče v letech nemohla srovnat s jeho nepřehlédnutelným mládím.

„Tady těch? No... to taky,“ odpověděl s nepatrným zaváháním Mihnea.

„Jak to myslíš, že těch *taky*?“ zeptala se ho nejisté. „Čí ještě?“

Otevřel ústa k odpovědi, ale přehlušila ho kavalkáda kopyt. Rány a křik. Rytíři v blýskajících se pancířích a s barevnými, i když teď už potrhanými a notně uprášenými čabrakami, vláčeli mezi svými koňmi dobré tři tucty Sasů. Táhl je na provazech jako dobytek a hrozili jim obnaženými čepelemi.

„Výborně!“ křikl na ně Mihnea z okna, k němuž se spěšně vrhl. Plavý rytíř s modrým a žlutým chocholem na přilbě se po něm ohlédl, zuby mu blýskly v začouzené tváři, a tasenou zbraní mu vzdal čest. „Dobrá práce, Cristiane!“ zavolal na něj Mihnea. „Vezměte je k ostatním za hradby. Doufám, že kůly už se tesají.“

Pan Sileanu bude mít spousty práce, vyřídíte mu, že za chvíli jsem tam.“

„Poroučíš i knížecím rytířům?“ ozvala se za ním docela ohromená. Obrátil se k ní. Sklonil hlavu trochu k rameni, jako by ho to přiznání bůhvíproč přivádělo do rozpaků.

„Jsem.. Mihnea,“ pronesl s malým zaváháním „Princ Mihnea, budoucí kníže,“ dodal už s nepatrně větší jistotou.

Moldavský zeman váhavě pokročil kupředu a ještě váhavěji naznačil úklon. Může tomu věřit? Jeho dcera se usmála, ale ani ona nevypadala úplně přesvědčeně.

„Já jsem Samaranta,“ rozpomněla se aspoň, co se sluší, oznámí-li jí rytíř svůj titul a jméno.

„Samaranta?“ zopakoval Mihnea udiveně. „To je krásné jméno, ale na tebe je v něm moc písmen. Měla bys být jen Amaranta,“ vysvětlil, když nechápatě nakrčila obočí. „Amarant. Právě takové máš oči.“

„Jaké?“

„Dočista fialové. Takové jsem ještě nikdy neviděl.“

Ona zase nikdy neslyšela takovou řeč. Horečně přemýšlela, co odpovědět. Co když je to opravdu mladý kníže? Co pak? Nakonec usoudila, že pravdou ještě nikdo nic nezkalil.

„Ty máš taky moc krásné oči,“ prohlásila. „Tak černé, že se ti v nich úplně ztrácejí panenky. Už ti to někdo řekl?“

Zavrtěl hlavou a usmál se.

Dole se ozvalo prásknutí domovních vrat. Průjezdem se rozezněla kopyta, hlasité povely, sesedání. Na schody padl stín a ve výseči dveří se objevil nečekaný host. Vysoký rytíř s tmavými prameny padajícími na ramena, v lesklém pancíři s drakem na prsou, v šarlatovém plášti a s kníratým hromotlukem po boku. Za ním se tyčili oplechovaní ozbrojenci s píkami a meči zastrčenými do pochev. Samaranta si stoupla na špičky a zvědavě vyhlédla Mihneovi přes rameno. Neměla sice dojem, že by jim hrozilo nějaké nebezpečí, přesto by se za nic neupamatovala, kdy a jakým zázrakem se její ruka ocitla v Mihneově dlani.

„Řekli mi, že tě tady najdu,“ vysvětlil na první pohled vznešený příchozí. „Chceš se tady snad ubytovat? Nakonec proč ne? Město sis dobyl, máš právo si v něm zabrat dům,“ ušklíbl se.

Mihnea se napůl úst pousmál. Samaranta vykulila oči a její otec padl na kolena.

„Milosti,“ vypravil ze sebe ochraptěle. Ne, už nepochyboval ani v nejmenším. Jen jedinkrát se dostal v Suceavě ke dvoru, na přímlovu svého strýce. Moldavský vojevůdce Štěpán rokoval tenkrát s okolními panovníky. Jak to nakonec s jeho bojovností dopadlo, škoda pomyslet, ale to sem teď nepatřilo, jakkoli to bylo jedním z důvodů, proč ho v Moldávii už kolik let nic nedrželo. Proč se mu zajímalo žít pod tureckou nadvládou... Mezi pozvanými byl i kníže Vlad, tenkrát si ovšem říkal po pradědu Bela, a jeho podoba byla z těch, které nadosmrti nevymizí z paměti. Tím spíš, že se za ta léta změnil jen málo. Jen husté prameny mu na spáncích prokvetly stříbrem, oči zostřely a ztvrdly, a hluboké rýhy v koutcích úst se ještě prohloubily. Poslední léta šly o něm také moc divné zvěsti, zprávy o jeho smrti se najednou ukázaly lživými, i když jen sám dobrý Bůh ví, jak se něco takového může přihodit. Jisto bylo, že kníže Michail byl na pravdě Boží, a on se vrátil, ať už to bylo odkudkoli, aby se znovu ujal svého dědictví. I když z těch řečí o *wampyrech* a vlkodlacích běhal jednomu po zádech mráz...

„Milosti, jsem tvůj pokorný služebník,“ dořekl ochraptěle.

„Ano?“ usmál se kníže. „V tom případě buď prosím té lásky a ukaž mým lidem, co všechno v domě ještě zbylo, jistě se v něm vyznáš líp než já, a nakaž jim, co ještě mají obstarat, aby se tady dalo trochu žít.“ Rozhlédl se po pusté chodbě s polámaným zábradlím a roztřískanými dveřmi. „Zatím to řekl bych správi nějaké přikrývky, pár lavic a nějaké to jídlo. A soudek vína, pokud se v saských sklepech ještě nějaké slušné najde,“ křikl do dvora.

Slunce pomalu putovalo k západu a nachýlené těsně nad hradbami nahlíželo do města, vyplněného a oddechujícího jako poražený bojovník, jen stěží se probírající ze svých ran. Tmavooranžové paprsky ozářily tu a tam propadající se krovy s ožehlým trámovým, změť pytlů a prken tarasících ulici, ztuhlou mršinu koně, kterou se ještě nikdo nenamáhal odtáhnout. Do uliček se však pomalu a bojácně vracel život. Před jedním měšťanským domem se zuřivým klepáním snažili vytlouci z houní a koberců zápach spáleniny, u sousedního dvora přitloukal statný polonahý chlap bytelnou závoru, houf ustrašeně se ohlížejících

služtiček, tlačících se k sobě jako zděšené ovce, mířil obezřetně k obecní kašně. Rozhlížely se na všechny strany a putýnky a džbery jim při tom drkotaly v rukou. Jen vypískly, když k nim z hloučku uprášených vousatých ozbrojenců dolétlo nějaké to peprné pokřikování a škodolibý řehot. Nezdálo se však, že by to mysleli vážně. Na to měli dost co dělat se svým kumpánem, sedícím s nataženými nohama na zemi u zdi. Vysvěčený do půl těla skřípal zuby a hlasitě klel, zatímco jeho druhové se mu poněkud drsně a neobratně pokoušeli obvázat hlubokou ránu na prsou.

Knížecí vojáci projížděli ve skupinkách městem, ze sedel svých koní se pátravě rozhlíželi, zda je všude klid a zda se život dobytého města pomalu zase vrací do svých kolejí. Meče už měli dávno zastrčené, byli bez přileb, jen v lehké zbroji a svým mírným odstupem dávali jasně znát, že prostým, slušným a bohabojným obyvatelům Sibiu už od nich nehrozí žádné nebezpečí.

Jiné to bylo za hradbami. Na rozkaz prince Mihney sem dověkli všechny saské vzbouřence, všechny, kdo se odvážili postavit na odpor, stejně jako bůhvíodkud posbírané najaté žoldáky. Bylo jich nepočítané. Ať poranění nebo ne, ti, kdo ještě dokázali alespoň sedět zpřímá, se tísnili v zástupu těch, pro něž do pasu svlečení vojáci, zalití potem, už od poledne přitesávali jeden kůl za druhým. Při cestě od lesa už se jich tyčila celá hranice, a ještě nebylo jisté, že postačí.

Knížecí *armaš*, pan Sileanu, procházel mezi nimi, tu utrousil rozkaz koutkem úst, tam vytkl přílišnou liknavost. Do setmění musí být všechno hotovo. Les kůlů musí stát, z městských hradeb dobře viditelný, a na těch nejvyšších musí řádně dlouho dokonávat velitelé obrany hned vedle kdysi nejvlivnějších saských kupců a konšelů.

„Pane Sileanu!“ Mihnea se napřímil v sedle a přehlédl množství zajatců. Stáli v zalehnutém tichu, jen občas proběhlo jejich řadami zavlnění, nárek či vzdech, jako by tělem jakéhosi podivného obrovitého tvora přebíhaly zimničné záchvěvy umírání.

„Urozený pane.“ Knížecí *armas* se uklonil s rukou na srdci. V oříškových očích mu seděla únava, avšak byl si jist, že všechno proběhne včas a v pořádku.

Mihnea zalétl pohledem k bráně. Od města se sem už jakou dobu trousily skupinky, nejisté postávající ve zdupané trávě a

polohlasem rokující. Teď už se ale zdálo, jako by ve městě nezůstala živá duše. Všichni byli za hradbami a přihlíželi. Jistě, popravy byly vždycky kratochvílí sprostého lidu a nebylo důvodu, proč by tomu tentokrát mělo být jinak, přesto se Mihnea najednou cítil trochu nejisté. Kníže se mu sice držel po boku, v sedle své nezdolné Inny poklusával vedle něj, ale do ničeho nemluvil, nic nenařizoval a jako ostatně od počátku tažení se tvářil, že nic z toho není jeho záležitost. Mihneovi bylo jasné, že to bude muset - až do tohoto nevyhnutelného konce - zvládnout sám.

Dvakrát se zhluboka nadechl. Zapřel se do třmenů a oběma rukama pevně sevřel hrušku sedla.

„Ve jménu Božím, ukažte jim kříž!“ zavelel jasným, rozeznělým hlasem a z hloučku kněží, opodál hlasitě odříkávajících modlitby za umírající hříšníky, se oddělil mladý kaplan s vysoko zdviženým krucifixem. V zástupu čumilů to zahučelo, uprostřed odsouzenců někdo zakvílel, divným ochraptělým hlasem, deroucím se snad ze samé hlubiny děsu a lidské bídy.

„Pane Sileanu! Začněte!!“

Vlastní hlas ho najednou zalechtal kdesi v hloubi hrudi. Škrábavě, ale současně hebce proklouzl hrdlem a zhluboka se rozezněl. Mihnea si užasle přiložil dlaň na prsa. Ještě cítil to chvějivé doznívání, jako se zachvívá deska huslí, když se na ně naplno zahraje. „Něco se mi stalo s hlasem,“ hlesl vytřeštěně. Najednou ho sám nepoznával, jako by uvnitř jeho těla promluvil někdo jiný, kdosi nepoznaný, známý a přece znepokojující, dospělejší, než vůbec kdy doufal být.

„Jen s hlasem?“ pronesl kníže pobaveně. „Se srdcem se ti nestalo nic?“

„Změnil se mi hlas,“ opakoval Mihnea udiveně.

„Ne jenom hlas, můj rytíři,“ usmál se trochu hořce kníže. „I ty ses změnil. Celý. Což to nevidíš?“

Úžasem otevřel oči, jako by ho udeřili. Ovšem. Byl stále tím chlapcem, jehož znal, ale současně byl i - někdo jiný. Dokázal to nařídít. Dokázal se na to dívat. Pod kradnými zkoumavými pohledy svých rytířů to dokázal snést až do konce. Dýchat hustý klouzavý pach krve a probíjených vnitřností, nechat si rvát uši řevem narážených a vědět, v nejhlubší hloubi vlastního srdce vědět, že to je jeho dílo. Jeho pomsta a jeho utrpení.

Když se však se soumrakem vracel z krvavého pole, obtěžkaného děsivou úrodou, mimoděk přejížděl tváře měšťanů, tísnících se po obou stranách brány, aby jim něco neuniklo. Někteří ho mumlavě pozdravovali, klekali do trávy a mačkali v rukou čapky, jiní na něho jen bez dechu civěli, měštky s vyděšenýma očima si tiskly pěsti k ústům. Z davu občas vylétlo zavolání, brumlavé pobroukávání se na chvíli rozbilo jako hladina, do které vjede šíp. Tucty tváří, natěsnaných jedna vedle druhé. K smrti unavené, lhostejné, zvědavé i vyděšené. Jen ta jedna tam nebyla. Nebyla mezi nimi.

Náhle si uvědomil, že je rád.

„Počkej!“ vykřikla Samaranta a umazanou rukou si odhrnula z čela pramínek vlasů. Kroutily se jí jako háďata, živé a neposlušné, a se sítkou či obroučkou sváděly každodenní věčný boj. „Počkej, až to otevřu.“ Zabrala za petlici zatarasenou halabala naházenými prkny a se skřípěním pootevřela dveře do sklepů. Mihnea seběhl k ní. Zdviženou loučí jí posvětil a vyprskl smíchy nad černou šmouhou, která se jí táhla přes celé čelo. „Nesměj se a raději mi s tím pomoz,“ broukla Samaranta, přestože i jí už škubaly koutky úst.

Nakonec to nebylo tak hrozné, jak se obávali. Sklepy zůstaly nedotčené, snad že se saským žoldákům nechtělo prohledávat celý dům, anebo měli při rekvírování zásob příliš napilno. Spokojili se s tím, že pobrali, co bylo v kuchyni, nechali jen pár pánví a zčernalých hrnců, a do poslední špetky vybrali celou spíž. Nábytek vzal z své při následujících potyčkách, a co se nerozbilo, Sasové ze vzteku podpálili. Zaprášený soudek vína, solené maso a vyuzená kýta - bohatá kořist ze sklepů - budou tedy muset spočinout na tabuli, narychlo upravené z vysazených dveří. Za lože té noci posloužila umetená podlaha s nastlanými houněmi, ale nezdálo se, že by to komukoli vadilo. Po včerejšku spali všichni jako zabítí a Jeho Milost se na noc stejně nezdržel.

Mihnea seběhl dolů a obhlédl stáje. Koně byli v pořádku, klidní a odpočatí, a spokojeně chroupali oves dovezený z knížecího ležení. Innino stání bylo prázdné. Samarantin otec byl pryč už od rána, vydal se na radnici, zjistit co a jak, případně se přidat k rokování o nových konšelích.

„Šel bych se podívat po městě,“ navrhl Mihnea. Samaranta okázale vzdychla. „Otec by mi to nedovolil,“ řekla rozladěně.

„Jenže teď tady není,“ namítl Mihnea. „A stejně už je všude klid. Krom toho, se mnou se ti nemůže nic stát,“ dodal přesvědčeně.

Vydali se k rynku, širokou ulicí lemovanou pekařskými krámkami. Před jedním už byly vyvalené zamoučené díže a z dalšího už se linula horká vůně chleba. To bylo dobré znamení. U městské kašny bylo živo a nebyť skupinek jízdních ozbrojenců, sem a tam křižujících po městě, už by se skoro zdálo, že se ani nic neudálo. Samaranta se naklonila nad hladinu. Voda byla ještě kalná s povlakem popela, ale ohořelé uhlíky a kusy dřeva z ní už někdo vysbíral. Mihnea se jí naklonil přes rameno, a než to stačila postřehnout, namočil ve vodě dlaň, se smíchem si ji přidržel a umyl jí ze sklepů zaprášenou tvář, jako se to dělá docela malých dětem. Vyjekla leknutím a hlasitě se rozesmála. V žertu ho uhodila pěstí do ramene a rozběhla se přes rynek, až za ní černé kudrny vlály jako ohon komety. Udýchaná se zastavila až na mostě. Pěkně klenutý most s kovaným železným zábradlím spojoval dvě ulice, zatímco dole se vinula další, lemovaná rozkročenými měšťanskými domy s velkými průjezdy a zelenkavou omítkou - věc v jiném městě nevidaná. Za mostem se rýsovala věž kostela. Bylo tu ticho, jen koruny stromů ve dvorech se ve větru rozšuměly a kdesi za zdí vytrvale a pronikavě mňoukala kočka.

„Počkej, stůj!“ zarazil se znenadání Mihnea a chytil Samarantu za ruku. Stál vprostřed cesty a uhranutě zíral na dlažbu před sebou. „Někoho tady zavraždili,“ hlesl nepřítomně. „Přímo před kostelními vraty. Ještě je tady krev...“

„Kde?“ lekla se Samaranta. „Já nic nevidím.“

„Tady. Před tebou na dláždění.“

Neviděla tam vůbec nic. Jen trochu hrbolatou dlažbu skropenou nočním deštěm a tu a tam poházenou drobnými nahnědlými lístky, odervanými od keřů.

„Je mi divně,“ vydechl Mihnea vzápětí a couvl, aby se opřel o nízké zábradlí před kostelem. „Hrozně divně, všechno se mi houpe před očima,“ postěžoval si upřímně.

„Proboha, neporanili tě včera?“ vyděsila se Samaranta. „Není ti něco?“

Zavrtěl hlavou a usmál se. „Ne. Už je to dobré.“ Protřel si oči a zamrkal. Nadechl se. „Podíváme se do kostela?“

Okenními kružbami padalo do chrámové lodi měkké, mlhavé světlo, ulpívalo na žebrovní sloupů, na pochmurných sochách světců i na zčernalých řezbách lavic jako hebký, téměř hmatatelný závoj.

„Cítíš to?“ zašeptal Mihnea, když neslyšně našlapující došli až k oltáři. „Jako by tady bylo - slyšet ticho. I vzduch je tady jiný, zářivý, rozechvělý, jako kdyby tě hladil...“

Jen kývla. Se zakloněnou hlavou zvedala svou prosvětlenou tvář ke klenbě, jako by jí chtěla zavřenýma očima prohlédnout až do nebes. Nesepjala ruce, rozpráhla je a nepatrně se usmála, když Mihnea něžně zachytil její dlaň.

„Víš co bych chtěl?“ šeptl jí tak zblízka, že se prstýnek jejích vlasů pod jeho dechem rozechvěl. „Chtěl bych, aby mě na knížecí stolec uváděli v tomhle kostele. Aby to bylo moje město.“

Otočila se k němu tak, že se bezmála rty otřela o jeho tvář.

„A proč ne?“ usmála se, jako by právě učinila rozhodnutí. „Dobyl sis ho.“

„Jak jsi to vlastně myslel?“ zeptala se Samaranta, když se večer s kalíškem ohřátého vína usadili na schodech do průjezdu. Zevnitř k nim doléhal hlasitý hovor, změť hlasů, cinkot pohárů. Potěšení hostit Jeho Milost s družinou přenechali pro tuto chvíli Samarantinu otci, který si ho jaksepatří užíval. Vlastnoručně urozenému panstvu doléval, a pokud mu něco kazilo náladu, pak jen to, že Jeho Milost neshledává zřejmě víno, které může tento dům nabídnout, tak dobrým, aby ho doopravdy pil. Zdálo se, že si s pohárem spíš hraje, z rozmaru z něho dává zavdat střídavě svému mladičkému panoši a kníratému hromotluku, který se od něj nehne na krok.

„Knížetem je teď přece Jeho Milost Vlad, nebo ne?“ dožadovala se vysvětlení Samaranta. „Tak jak jsi to myslel s tím, že do roka uvedou na knížecí stolec tebe? To s ním o něj budeš bojovat?“ dělala už předem

„Samozřejmě že ne,“ vysvětlil jí spěšně Mihnea. „Je to dohoda mezi ním a mým otcem. Vlad mému otci slíbil, že pro mě udrží trůn, dokud nebudu dospělý, aby zůstal v rukou našeho rodu. Byl

jsem malý kluk, když otce zabili, takže jsem z toho ještě neměl rozum, ale teď už se můžu ujmout vlády. Už jsem na to starý dost.“

Samaranta nechápavě potřásla hlavou. „Myslela jsem, že jsi jeho syn!“ vykřikla užasle.

„Ne, nejsem... i když teď vlastně jsem, ale ne doopravdy, tedy jestli tomu rozumíš. Přijal mě za svého, ale předtím byl mým otcem lord Michail z Langley. Jenže...“ Mihnea se odmlčel a vzdychl. Sáh po Samarantině ruce, jako by u ní hledal oporu. „Jenže já už si na něj moc nevzpomínám, víš?“ dořekl potichu, bezmála zahanbeně. „Vím, že byl hrozně velký a měl úplně světlé vlasy, že mě nosil v náručí a vysazoval mě na koně, ale to je skoro všechno. Je to divné, vid’?“

„Proč by mělo?“ Samaranta smířlivě pokrčila rameny. „Byl jsi úplně malý, sám jsi to říkal. Jak by sis mohl všechno pamatovat?“ Náhle měl neodbytný pocit, že ji z vděčnosti musí políbit, ale než stačil přejít od úmyslu k činům, přeřála jeho myšlenky otázkou.

„Je pravda, co se povídá?“ Nedívala se při tom na něho a trochu se jí zachvěl hlas.

„Co se povídá o čem?“ nechápal Mihnea.

„O něm. O Jeho Milosti. Že... že je... že není živý. *Wampyr* nebo *wrykolak*... Nezlob se, ne, nehněvej se, jen jsem to někde slyšela!“ volala vzápětí vyděšeně, když se po ní ohromeně podíval.

„Je to hloupost,“ vyhlásil vzápětí. „Kdysi se prý myslelo, že je mrtvý, ale nebyla to pravda. Jsou to nesmysly. Copak jsi předevcírem neviděla, jak vedle mě na rynku klekal před svátostí a jak mu kněz dělal svěcenou vodou kříž na čelo? Tak vidíš.“

Oč rozhodněji to však prohlašoval, o to úporněji ho tam někde hluboko v břiše mrazilo. Nikdy ho neviděl spát... Ať k němu do komnaty vtrhl jakkoli časně, nikdy ho nezastihl na loži. Buďto byl dávno v plné práci, anebo - a to bývalo ještě častěji - tam nebyl vůbec. Přicházel pak odkudsi zvenčí, s vlasy zvlhlými a s chladem čišícím z pláště, a zvědavé otázky odbýval žerty o ospalcích: Kdyby se nad tím poctivě zamyslel, musel by přiznat, že s nimi vlastně i málokdy sedá u stolu. Není-li zbylí, vymluví se aspoň stolníkovi - na časnou či naopak pozdní hodinu, na to, že pojedl už dřív nebo že si naopak dá prostříť později. Na hostinách si s krmí spíš pohrává, než by ji pořádal plnými ústy jako jiní, a i vína si nahýbá s mírou a opatrně, jako by se bál, aby neulil.

To všechno ale ještě není důvodem k tomu, aby popřával sluchu ohavným povídačkám, rozhodl Mihnea nakonec.

Nahoře se hlučně rozlétly dveře.

„Doprovodíš mě do tábora?“ oslovil kníže Mihneu, ale neznělo to příliš, jako by se ho ptal.

„Jistě,“ odpověděl a chránil se podívat po Samarantě. I bez toho věděl, že se dívá, jako by byla jeho vina, že tu dnes nebude nocovat. Přece ví, že se v nejbližších dnech dají na pochod. Možná už zítra. A pak? Hlučně seběhl ze schodů a otěže vytrhl ze štolbovy ruky prudčeji, než bylo nutno. Ohlédl se, ale už tam nebyla.

U brány se odvěra srocovali lidé. Vzrušeně rokovali a pokukovali k popravčímu poli. S hlasitým krákáním nad ním kroužily vrány a jejich dílo už začínalo být patrné. Stejně jako dílo vlahého vzduchu, nočního deště a větru. Mihnea zadržel dech a soustředil se na to, aby navenek nepronikl sebemenší výraz nelibosti. Jen ještě víc svažtil tmavé obočí a zatvářil se nepřístupně a lhostejně. Právě tak jako Vlad. Ten se díval přímo před sebe, s hlavou zdviženou, a jen rozšířená chřípí se mu zachvívalo jako větřícímu vlkovi.

V Mihneovi se cosi pohnulo. Něco nepoznaného, něco, čemu ještě nedokázal dát jméno. Podivné rozechvění, podobající se zvláštní černé radosti. Divný rozpínavý pocit jako by chtěl rozbít klenbu jeho hrudi, jako by mu jeho tělo bylo malé, a to neznámé se jako dravec, tlukoucí kolem sebe křídly, s divokými skřeky dralo na svobodu. Krása a ohavnost se náhle slévaly v jedinou hřmící řeku, hnus se stával slastí, krutost blaženstvím... V tom děsném okamžiku jasnozření se náhle cítil jeho synem víc, než kdy čímkoli jiným

„Mihnea,“ zalétlo k nim nezřetelné vydechnutí. Pak zvolání několika hlasů. „Mihnea. Mihnea *cel Rau!*“ Dav měšťanů se rozšuměl jako les před bouří.

„Slyšíš je?“ Tvář se mu zkrivila vzteky, zlostně sáhl knížeti po ruce. „Slyšíš? Takhle mi teď říkají! Mihnea Krutý. Mihnea Zlý! Já jim ukážu!“

Kníže mu sevřel ruku tak, že měl co dělat, aby mu do očí nevrhly slzy. „Nech je být,“ procedil skrze zuby a dál se strnule díval dopředu. „Nech je,“ zopakoval a pustil ho. „Nebudeš se mstít

měšťanům a kupčikům. Nebudeš se s nimi zahazovat. Udělej místo toho něco lepšího.“ Mihnea mlčel, ale jeho oči byly jedna otázka. „Přijmi je,“ poradil kníže. „Přijmi to jméno. Hodili jím po tobě jako urážkou, zvedni je jako dar. Nos je. Oblékni se do něho. Zahal se do něj jako do knížecího pláště ze šarlachu. Nu tak, vyzkoušej si, jak ti padne. Mihnea *cel Rau*. Nezní to vůbec špatně, což? Já na tvém místě už bych jím zítra podpisoval listy.“

Mihnea otevřel oči úžasem. Najednou to vůbec neznělo urážlivě. Bylo v tom všechno to, co se z něj divoce dralo ven. Ti naražení na kulech, chvění Samarantiny dlaně, vůně vína a její pleti, i pach vyhřezajících vnitřností, ledová radost ze smrti a opojivý strach ze života. Skoro cítil, jak se v něm obrovská dračí křídla uvolnila, rozbila svoje vězení a vítězně mu máchají nad hlavou.

Mihnea *cel Rau*...

„Chtěl bych tady koupit dům,“ vyhrkl znenadání. „Tady na rynku. Myslíš, že můžu?“

Kníže s vypětím všech sil udržel vážnou tvář. „K čemu ti bude dům v Sibiu?“ prohodil s dokonalou lhostejností. „Pokud vím, ještě nedávno jsi chtěl od Marka kupovat dva páry arabských klisen. Cože ses tak najednou rozmyslel?“

„Nepotřebuju koně, ale dům,“ vysvětlil Mihnea s přehnanou důstojností.

„Když dům, tak dům,“ odvětil v poklidu kníže. „Promluv si o tom se správcem pokladnice, co víc chceš slyšet ode mě?“

Po knížecím ležení zůstala jen zdupaná tráva s vypálenými kruhy ohnišť, hlína rozrytá kopyty a ve vzduchu utkvívající pach desítek koňských i mužských těl. Na hradbách jen pár dočerna ožehnutých míst upomínalo na nedávnou krutou řež a nebyt k nebi trčícího lesa kúlů s jeho děsivým zápachem, zdálo by se, že se snad ani nic neudálo. Poslední korouhve se hnuly z ležení. Velitelé sešikovali své vojáky a dali se na zpáteční cestu k Targovišti. Mihnea zůstal poslední. Poslal napřed i svou družinu a ostrým klusem vyrazil až za vozy se zásobami. Před městskou branou strhl koně z cesty a zprudka zabočil do ulic. Na vystoupělých, hladkých kamenech dlažby hřebci s třeskem podkluzovala kopyta, ale Mihnea ho dál pobízel do trysku.

Byla na schodech a dole ve vratech snad dřív, než ho uslyšela. Dřív než si to stačila zakázat. Odjel od ní přece beze slova rozloučení. Bez omluvy. Jenom se po ní díval. Tak, jak se na ni nedíval ještě nikdy nikdo. Jako by byla to nejkrásnější, nejvzácnější na světě. Jenomže potom odešel a ona věděla, že co nevidět odjede nadobro a už ho neuvidí. Nikdy. Kde by taky obyčejná zemanská dcerka jako ona mohla spatřit budoucího knížete?

Seskočil ze sedla a hřebce s vlajícími otěžemi nechal volného vběhnout do dvora. „Ještě jsem ti neřekl všechno,“ vyhrkl nesouvisle místo pozdravení a popadl ohromenou Samarantu za ruce. Sevřel je a přitáhl ji k sobě. Kupodivu se nebránila. „Pamatuješ, jak jsem ti říkal, že chci, aby mě knížetem prohlásili tady v kostele?“ Beze slova přikývla. Spíš by zapomněla své vlastní jméno než jediné slovo z toho, co jí kdy povídal. „Tak to nebylo všechno.“ Nadechl se a podíval se jí zblízka do očí. „Chtěl bych se v něm taky oženit.“

„Ano...?“ Samaranta stísněně polkla a přinutila se promluvit co nejlhostejněji. „To je pravda, to budeš muset, na to jsem nepomyslela. A už víš, koho ti vyberou?“ Bolelo to jako čerstvá rána. Tak proto... Ale aspoň je čestný, řekl jí to.

Pohodil hlavou a blýskl očima. „Nevyberou! Stejně bych si nedal poručit. Od nikoho! Vyberu si sám. Vlastně už jsem si vybral. Jen...“

„Jen co?“ vydechla nevěřícně. Ta naděje v ní nesměle zatřepetala křídly jako sotva vylíhnuté ptáče, ale něčemu takovému přece nemůže, nesmí uvěřit.

„Jen nevím, jestli mě bude chtít,“ pokrčil Mihnea rameny. „Ještě jsem se jí neptal.“

Zavřela oči a sotva slyšitelně zašeptala: „Tak se jí zeptej teď...“ Jestli se mylí, Bože, jestli je to klam, tak tady hanbou umře na místě. Nejdřív ucítila jeho rty na tváři - překvapilo ji, jak jsou hebké - pak na ústech, nejisté a něžné. A potom přišla ta slova.

„Dobře, zeptám se tedy,“ usmál se s tváří přitisknutou na její. „Vezmeš si mě?“

Byla ráda, že se jí nedívá do očí, a musela se ho přidržet pevněji, aby pod ní nepodklesla kolena.

„Ano, vezmu...“ Nevěděla, jak to ze sebe vůbec dokázala vypravit. Zavýskl radostí a sevřel ji takovou silou, až z ní vymáčkl dech. Než se ale stačila vzpamatovat, byl v sedle a obracel svého vzpínajícího se rozdivočelého hřebce uprostřed dvora. „Pošlu poselstvo s dary a prosbou k tvému otci, jak se sluší!“ zavolal ze sedla. „A pak se vrátím. Brzo! Nezapomeň! Napíšu ti list!“ vykřikl ještě do dvora.

Bez dechu se za ním vyřítla na ulici. „Neumím číst!“ křičela za ním zpola v slzách a napolo ve smíchu. Zarazil hřebce na místě, až mu ód udidel odletěla pěna. „Nauč se to!“ zakřičel s úsměvem. „Uběhne ti při tom čas a potom - budeš přece sedmihradská kněžna, ne?“ Výskl jako divoký nájezdník a byl tentam.

Ozvěna podkov na dláždění dozněla tak rychle, že se musela v průjezdu opřít o zeď a ze všech sil přesvědčovat samu sebe, že se jí to všechno jen nezdálo.

* * *

Mihaila zamyšleně přejela dlaní po nablýskaném koňském hřbetě. Plavý hřebeček poskočil a zvědavě se po ní ohlédl, ale ona se na něj ani nepodívala. Myšlenky jí utíkaly dodaleka. Od hor foukal studený mokrý vítr, a přestože tady sotva začínala syrová sychravina podzimu, tam v horských průsmycích už jistě ležely hromady sněhu. Panská rada se tentokrát sešla už z podzima namísto zjara, aby Mihneovi co nejdůkladněji připravili cestu na trůn. Bezděky nad tím potřásla hlavou. Jistě, věděla to odjakživa, ale přesto se donedávna nedokázala ubránit, aby v něm stále neviděla svého malého bratra. A najednou už s ním nemusela mít trpělivost. Nemusela ho ochraňovat. Místo něho tu náhle stál mladý vladař, uvážlivý, tvrdý a sebevědomý. Jako by dospěl jedním skokem, tak znenadání se to událo. Chvilími se přistihovala, že si ho udiveně prohlíží, jako by ve tváři toho prazvláštního cizince hledala rysy svého dávného bratříčka.

Slavnostní požehnání v Sibiu bude vlastně jen formalita, uvědomila si, sláva pro potěšení lidu, zatímco ve skutečnosti už Mihnea vládne. A čím dál méně se při tom pohledem stáčí po Vladovi. Už u něj nehledá souhlas očima, kdykoli je třeba rozhodnout při, vynést rozsudek, potrestat na hrdle. A taky má čím

dál méně času. Kdypak si spolu naposled jen tak vyjeli jako dřív? Ani si nevzpomíná. Není-li zrovna zahrabaný v písárně, přijímá posly, radí se s bojary i měšťany, verbuje do armády - pro všechny případy - a staví nový hrad, o němž tvrdí, že se bude jmenovat Amarantii...

Kdykoli dospěla Mihaila v úvahách až sem, ztěžklo jí srdce. Musela by být slepá, aby neviděla, že to dělá pro ni, pro tu malou Moldavanku, o níž jí se zářícíma očima vyprávěl. Vezme si ji, to je nad slunce jasnější. Ožení se a z vůle panské rady se stane knížetem. Jenže co dál? Co ona, chudinka neprovdaná sestra, již by slušela leda tak cela kláštera? Nechá ji vůbec u sebe, když Vlad...? Ano, tohle bylo to, co bolelo nejvíc ze všeho, co se v ní obracelo jako žhavé železo v ráně. Odejde, jakmile Mihnea dosedne na trůn, to věděla. Ani se ho nemusela ptát. Za ta léta už ho znala příliš dobře, aby před ní skryl svou netrpělivost. Štval se na pokraj svých sil, aby Mihneovi zanechal všechno v nejlepším pořádku, aby předal své dědictví čisté a neporušené a splnil slovo dané jejich otci. Aby mohl se ctí odejít. Mohl? Spíš musel... Stačilo jí vidět jeho oči, pohled, jímž nadlidskou silou vůle zamyká ústa stále podezřívavěji se tvářících bojarů. Jen slepý by totiž mohl nepostřehnout těch dlouhých čtrnáct let, která se vráskami či zešedlými vousy zapsala do všech tváří - krom té jediné. A přestože ho nepoznamenala léta, poznamenal ho čas. Jako by se skláněl pod jeho tíhou, pod trýzní jeho pomalého ulpívání. Býval teď často zamyšlený a unaven, a zdálo se, že netouží po ničem víc než konečně se zbavit dvorského ruchu a hluku, věčných řečí, hostin a zvědavých pohledů. Po všech těch letech trýzně, skrývání a předstírání chtěl být zase sám se svým prokletím, sám jako zdivočelý vlk, jako osiřelý noem stín. Čas se naplnil vrchovatě a on byl u konce svých sil.

Vydala se chodbami za ním, dřív než si to stačila rozmyslet. Stál u okna, zády k ní, bez hnutí shlížel do krajiny. Nepohnul se, když vstoupila. Nechal ji dojít až k sobě, a teprve když mu zezadu ovinula paže kolem krku, sklonil hlavu a oťrel se jí tvář o dlaně.

„Mihájí...“

„Čekals jinou?“ usmála se, ale až tak do smíchu jí nebylo. Jak by nevěděla o těch, co mu je sem vodí, kdykoli o to požádá. Užala ty řeči sice v zárodku, zakázala, aby o tom před ní klevetili, ale

nedělala si naděje, že tím kohokoli umlčí, nebo že to dokonce proto přestane být pravdou. Myslet na ně však nechtěla. Nebo aspoň ne teď.

Obrátil se k ní a tiše, dlouze ji políbil. Se zavřenýma očima ji laskal bezmála něžně, jemně nechával klouzat špičku jazyka po prohnuté lince jejích rtů, vstoupil dovnitř, aby ji ochutnal, a s povzdechem sjel přes čelist dolů k hrdlu. Vzdychna a přitáhla si ho blíž. Zatím ji jenom líbal. Sjížděl ústy po perleťové pleti a jen zlehka se dotýkal zuby a jazykem. Jen zlehýnka... Sesmekla mu plášť s ramen a přimkla se k němu celým tělem. Tlumeně zasténal a Mihaila pocítila jeho studenou dlaň na prsou, na bříše, jak se jí úporně dobývá pod šaty, až ji konečně ledově a horce sevřel v klíně. Nepatrně si ho oddálila, jak mu to toužila oplatit. Sklouzla mu dlaněmi ze zad k přezce pásu, obratně ji vysmekla a netrpělivě škusla za tkanice. Věděla, že neodolá, už teď cítila jeho sílu, jak se jí lačně a žádostivě vzpíná do dlaně. Strhl jí šaty z ramen, serval jí je až ke kolenům, a zatímco ze sebe rval košili, smýkal s ní s divokými výdechy k lůžku. Vzepjal se nad ní na napjatých pažích a podíval se jí do očí. Upírala je na něho, zdivočelé, zamžené a nepřičetné, ale hluboko v nich, pod vším tím šílenstvím smyslů, sedělo smrtelné vyčerpání. Únava, zoufalství a strach. Strach ze všeho, co přijde, i z toho, co už trvalo až příliš dlouho. Viděl to. Bělma zarudlá nevyspáním a slabostí, stín beznaděje kolem úst. Měla být jako jiné dívky, jiskrná a šťastně vdaná s houfem dětí a horkokrevným milujícím rytířem, jehož by zvolila za manžela. Pozvolna stárnoucí po jeho boku, ale uléhající po setmění a procitající zrána, vážená a ctěná, a ne kořist necitelné a odpudivé stvůry, nemrtvého tvora, který její dny proměnil v noc a noci v dny plné zvrácených sobeckých slavností krve. Nedal jí na vybranou. Zmračil jí tělo i duši, z dítěte, které měl chránit přede všemi a zvláště před sebou, udělal hříčku vlastní zvrhlosti. Náhle to viděl tak jasně, jako by mu to někdo vykřičel do tváře. Pustil ji.

Jako by mu četla myšlenky, vydechla zvolna: „Ale já jsem tě milovala. Odjakživa. A miluju pořád, víc než vlastní duši. Cožpak to nevíš?“

„Nedal jsem ti možnost volby,“ dechl jí chraptivě do tváře. „Přinutil jsem tě. Nevíš, co je to láska. Lidská láska. Nedovolil

jsem, abys ji poznala. Zničil jsem tě. Zabil. Znetvořil k svému obrazu.“

Prudce se posadila: „To neříkej! Není to pravda. Láska je jedna, ať je jakákoli.“

„A právo?“ Krutě se ušklíbl. „To je také jen jedno? Ne, Mihájí, kdyby mě Bůh nezatratil už dávno, udělal by to teď. Za to, co jsem z tebe učinil.“

Strnula se zaťatými pěstmi neschopna slova. Nemohla ani dýchat a slzy v ní zmrzly. Tohle si myslel celou tu dobu, co se jí vyhýbal, co ji objímal s mrazivým sebezapřením a tak zřídka, jak jen dokázal? Tímhle se trýzní? Zahltl ji nápor lítosti tak strašné, že ji to málem zadusilo. Dala by za něho život, což to nevidí?

„Jdi,“ řekl jí hluše a ona zírala na jeho ústa, jako by nevěřila, že to vyslovil. „Jdi a sem ke mně už se nikdy nevracej. Už nikdy s tebou nechci zůstat o samotě, rozumíš? Už se to nesmí stát. Třeba ještě není pozdě, Mihájí, ještě jsi mladá, dokážeš zapomenout. Už to nebude trvat dlouho. Odejdu a už nikdy ti nepřijdu na oči. Ani tobě, ani žádnému živému člověku... Teď už ne. Prosím... Běž!“

S divokými vzlyky na sebe nasoukala šaty a vrhla se ke dveřím. Poslepu zašátrala po klice. „Jdu, když mě vyháníš!“ zaječela jako při kterékoli jiné hádce, kdy ji k jeho pobavení zradila její ohnivá povaha. „Nečekej ale, že něco z toho vezmu vážně! Je to nesmysl. Obrovský, strašný nesmysl, rozumíš? Vrátím se, až... až budeš klidný, až si to všechno srovnáš v hlavě, a můžem si o tom, o tom všem...“

„Strážte tě ke mně nepustí,“ pronesl ztěžka a unaveně. Zírala na něho jako uhranutá. Jen naprázdno otevřela ústa. „Nepustí tě,“ zopakoval o poznání pevněji. Polkla a šlehla po něm zdivočelým pohledem Práskla dveřmi, až se to rozlehlo chodbami, a teprve pak si dovolila se rozplakat.

„Hej ty!“ houkla stará Vassa do čeledníku a hnědým prstem, pokrouceným jako sukovatá větvička, ukázala na drobné děvče, krčící se vzadu u zdi. „Pojď sem. No tak nelez jako svázaná,“ ulevila si netrpělivě, když se dívka vyjeveně rozhlížela, jako by nevěřila, že se to týká právě jí. Byla štíhlá a souměrná, tmavé vlasy se jí kroutily do prstýnků a ruce měla na sprostou holku úzké a jemné. „Ty jsi Gita, vid’?“ zeptala se o poznání vlídněji. Poslali ji

sem přede dvěma nedělemi z Ploješti, osiřela a purkmistr nijak netoužil nechat ji na krku městu. Učinil tedy to, co pokládal za nejmoudřejší - s mnoha poklonami a uctivými replikami ji jako nevolnickou sirotu poslal na službu ke dvoru.

„Pojď se mnou.“

První týden drhla schody a zametala nádvoří, než si jí všimla ta stará... Tvář měla samou vrásku, záda shrbená a ruce jako zčernalé ptačí pařátky, ale chodila v naškrobené loktuši a šaty měla z tuhého sukna jako bohatá měštká. Však se jí taky muselo říkat paní. Paní Vasso. Vzala jí tenkrát koště z ruky a prohlížela si ji, jako se hledí na ovci či na kobylu na trhu. Hrábla jí do vlasů, ale hned si znechuceně otřela ruku do sukní. Potom ji vzala za bradu a zaklonila jí hlavu. „Jsi zdravá?“ zakrákorala, až se Gita lekla. Taky nevěděla, co odpovědět. Jak by nebyla? Nemocní přece můžou být jen páni, kdepak by ona vzala na lektvary? Paní Vasse to ale nejspíš stačilo. Odvedla si ji s sebou. Ostatní holky po ní sice tak divně koukaly a po straně se chichotaly, ale bylo tu teplo, jídlo jako v ráji a práce až k pláči snadná. Když se dala do hlasité chvály, jen se ušklíbly a prý: Však uvidíš.

„Sundej ty hadry a umyj se,“ vytrhl ji z myšlenek netrpělivý hlas paní Vassy. „Pořádně! Celá!“ houkla na ni, když viděla, jak holka váhá, má-li se do kádě, ze které stoupala voňavá pára, ponořit opravdu celá. Nakonec to přece udělala, ale s velikou klouzavou kostkou černého mýdla už si poradit neuměla. Stará Vassa okázale vzdychla, popadla svou vytřeštěnou svěřenku a začala ji vlastnoručně drhnout. Postavila ji a svýma ztuhlýma, kloubnatýma rukama jí nešetrně beze studu zajela i na prsa a mezi nohy, nedbajíc jejího bolestného sykání. „Doufám, že nemáš zrovna ty dny, to by mi ještě chybělo,“ zavrčela a hodila jí kostěný hřeben. „Učeš se.“

Pomohla jí nasoukat se do šatů, ale spíš to byla jen rovná, přepásaná kytle z jemného plátna. Tak jemného a měkkého, že se Gita bála, aby ho na sobě nepotrhala jako pavučinku.

„Teď mě poslouchej!“ zavelela Vassa. S hekáním se usadila na stoličku a přidržela si Gitu mezi koleny. „Odvedu tě teď do paláce,“ pokračovala nevšímajíc si jejích vytřeštěných očí. „Dovedu tě ke komnatám Jeho Milosti. Dovnitř půjdeš už sama. Strážé ti otevrou, ty vstoupíš, a až za tebou zavřou, ukloníš se a

řekneš: Jsem tady, abych ti posloužila, Milosti. Nic víc. Rozumíš?“ Gita bez dechu kývla. Hučelo jí v uších a nepamatovala si z toho nic. „Potom uděláš všechno, co po tobě milostivý kníže bude chtít. Všechno!“ zdůraznila. „Nebudeš se bránit, ať by to bylo co chtělo, rozumíš? Ani se nehneš a ani nehlesneš. To hlavně. Nebudeš křičet,“ pronesla zvlášť důrazně s vrásčitou tváří těsně u její. „Rozumělas? Tak co uděláš?“ Zapřela si ruce v bok.

Gita se ze všeho až zadýchala. „Pokloním se a... a ve všem poslechnu a nebudu křičet!“ vychrlila, i když to poslední za svět nechápala. Proč by měla?

Proč? Proboha proč, po všech těch letech, kdy dokázala být téměř šťastná? Ta otázka seděla Mihaile v hlavě jako zrezivělý hřeb. Nikdy moc nemyslela na to, co bude, nebo alespoň ne, když byla s ním. Zнала ho snad líp než sama sebe, každický záchvěv jeho těla. Věděla, kdy je bez sebe žádostí, zdivočelý a šílený žízni po krvi, stejně jako poznala, že je klidný a pokojný, a jako spokojená nasycená šelma si s ní chce jenom hrát. K jeho duši však nikdy nepronikla. Co k ní cítí? Má ji rád jako obyčejný muž dívku? Občas by přísahala, že ano, ve chvílích, kdy si ji dokázal dobírat, vyprávět jí dlouhé příběhy nebo s ní v žertu zápasit. Při tom se na ni díval tmavýma, ironickýma očima a v koutcích úst mu pohrával úsměv. Jindy se ale jeho pohledu hrozila, jako by se v hloubce jeho světélkujících očí otevíraly dýmající škvíry, brány do světů příliš děsivých, aby je mohla spatřit lidská bytost. Spočívaly na ní chladné a odtahující, jako by ji jen zkoumaly a zvažovaly, jako by na ní utkvávaly poprvé. S děsivou zřetelností si uvědomovala, že jí dal poznat sotva tak zrunko z toho, co proplová jeho věkovitou myslí, uzavřenou za těžkými víčky a bledým čelem. Přesto ho milovala. Uvědomovala si to o to krutěji, oč menší byla naděje, že se jí vrátí. Vždycky dosáhl svého a nikdy si nedal vnutit cizí vůli. Neudělá to zřejmě ani teď.

Mihaila vzlykla a pokusila se pomyslet si, že už tu není. Odjel. Zmizel bůhví kam, a ona už ho nikdy neuvidí. Je sama. Sama nadosmrti. Zkusila si to představit. Opatrně se dotknout toho, co cítí. Necítila však vůbec nic. Ani bolest, ani zoufalství, ani šílenství, ani lásku. Ani prázdnotu necítila. Nic. Nejdřív se chtěla podívat, ale pak pochopila. Byla mrtvá. Hluboko uvnitř zemřela...

Dole je nezastavil nikdo. Halapartníci u zadní branky se tvářili, jako by byly vzduch. V přízemní síni se po nich ohlédli nějakí ozbrojenci, jeden za nimi něco křikl, ale stará Vassa jen stáhla vlnák hlouběji do čela a sykla: „Neohlížej se a nikomu neodpovídej.“ Vystoupily po točitém schodišti vzhůru a zabočily do chodby táhnoucí se do zadního křídla, ke komnatám Jeho Milosti.

Vassa se pro sebe usmála. Byla na světě už tak dlouho, že si to sama ani nepamatovala, a za tu dobu poznala věci, které by možná raději nechtěla znát, pokud by byla měla na vybranou. Nemohla si však vybrat ani matku, ani to, čím byla, ani co nakonec udělala z ní. Čarodějnici... Naučila ji míchat lektvary, masti a prášky, naučila ji mluvit řečí duchů, divoce vlát s černým vichrem a naslouchat neslyšnému. A naučila ji také rozumět věcem temnějším než temnota a neděsit se jich. Přesto se v ní srdce smrštilo a zastavilo, když poprvé spatřila oči Jeho Milosti...

Ležela tenkrát svázaná, s rukama a nohama vyvrácenýma z kloubů, a nad ní celá vesnice. Zuřiví chlapi s klacky, kamením a vidlemi. Vzala víc lektvaru než měla, a tak ji ženské, co se k ní přikradly pro zařikávané býlí na zdravější mléko, zastihly ještě v černém spánku, v ledové strnulosti. Spustily povyk, že je v Pánu, ale ona se probudila. Vstala z mrtvých! Nenecháš čarodějnici žiti, tak zní zákon, a tak se ji v bázni Boží chystali kamenovat. Nepřemýšlela nikdy o tom, zda to byl dobrý Bůh či někdo jiný, kdo vedl tenkrát běh lovčí smečky právě tudy. Za psy se vyřítili jezdcí a najednou byli všude okolo.

„Trestáte bez soudů?“ vyštěkl tenkrát kníže a naklonil se k ní. „Jakým právem?“ Neposlouchal jejich zmatené blábolení. Díval se na ni a ona na něho.

„Pomůžeš mi...“ vypravila ztěžka rozbitými rty. Přerývaným šepotem.

„A ty mně?“ zeptal se jí ještě tišeji.

Od té chvíle už o tom nikdy nemluvili. Tu první mu přivedla sama, jedné úplňkové noci, a ty další pokaždé, když jí po některém ze svých ozbrojenců poslal stříbrňák. Jak nevinné! Stará shrbená Vassa má s tím nevděčným kejhajícíím hejnem děveček hroznou práci, všechno jí ale běží bez poskvrnky a milostivý kníže je uznalý, tak proč by jí občas nepřilepšil? Schovala stříbrňáček v

dlani a dlouho se hluboce klaněla. Všechno šlo jako po drátkách už kolik let. Byla by mohla předpovídat bezmála na den, kdy si poše. Ale teď? Nejsou to ani tři dny, co měl Maryku - ještě se ani nevzpamatovala z horeček a celou tu dobu bezmála jen spí - a na dvoře ji popadl za ruku vysoký zjizvenec z jeho stráže.

Prý: „Tady ti Jeho Milost posílá.“ Šklebil se, jako by myslel bůhví na co. Nejdřív pomyslela, že to musí být mýlka, ale on se ještě obrátil a odbroukl: „Nevím sice oč jde, ale máš si pospíšit. Prý už budeš vědět.“ Věděla, ale to ještě neznamenalo, že by si věděla taky rady.

Maryka by to podruhé nepřežila, ani kdyby dokázala stát na nohou, Cvětka byla nasydlá, kašlala, že sotva popadala dech, a Iša s Bojkou jako na potvoru dostaly zrovna včera špatné dny. Mezi novými se ještě nepoohlížela, ale nezdálo se jí, že by mezi nimi byla nějaká, kterou by mohla hned teď popadnout a beze strachu z pozdvižení ji jen tak strčit Jeho Milosti do ložnice. To by taky mohlo skončit jekem na celý dvůr a nakonec nejspíš popravou, a kdo ví, jestli tentokrát jen jednou. Děkuju pěkně, to už tu bylo... Ne, o nic takového Vassa nestála a svůj krk měla ráda, ale vtom se rozpomněla na toho obecního sirotka. Na tu, co se jí ostatní pošklebují, že je snad nemá. Gita... Teď jí nezbyvalo doufat, že volila správně.

Zastavily se přede dveřmi, ale dost daleko, aby je neslyšeli strážní. Tyčili se pod nízkými schody vedoucími ke knížecí ložnici jako neživé sochy, brady vystrčené, halapartny zkřížené přes celou délku schodiště. Už jenom z nich šel strach.

„Až bude po všem, přijdu si zase pro tebe,“ řekla důrazně paní Vassa. „Sama nechod nikam. A teď to hlavní,“ zavelela a Gita na ní visela očima. „Co budeš živa, nikomu neřekneš ani slovo z toho, co se tam uvnitř bude dít. Ani slovíčko!“ zasyčela jí do ucha. „Protože kdybys neposlechla a někde o tom něco vykládala, přišel by si pro tebe kat! Rozumíš?“ Gita zbledla jako křída a málem nesvedla ani přikývnout.

Bože milosrdný, kat! Ani nešpetne, i kdyby měla oněmět nadobro a nadosmrti. Kat! „A nemysli si, že by té jen tak obyčejně oběsil,“ pokračovala paní Vassa bezmála vlídně. „Kdepak! Vzal by tě do mučírny a tam by z tebe pomalu stahoval kůži. Nasadil by ti palečnice a trhal ti maso žhavými kleštěmi,“ vykládala pranic si

nevšímajíc stále sinalejší líce své svěřenky. „Jedné, co nemlčela, se tohle všechno už stalo, tak si na to dej pozor,“ zdůraznila.

„Budu... budu mlčet, jako... jako hrob, ani slovo, přísahám,“ drmolila strachy polomrtvá Gita, dokud paní Vassa blahosklonně nekývla.

„Dobrá, věřím ti. Tak běž.“

Strážní beze slova, s tvářemi z kamene odklonili zbraně, a teprve za jejich zády si vyměnili vědoucí, chlapsky přející pohledy. Tahle stará bosorka se vyzná! Z té malé sice není pod kápí moc vidět, ale uvolněná černá kudrlinka a bosá nožka útlá jako vílí našeptávají, že tentokrát opatřila Jeho Milosti pěkné potěšení. A proč by ne? Proto ještě není třeba o tom všude vytrubovat, toť se rozumí, nehledě na to, že takhle by jeden mohl taky moc snadno přijít o jazyk, ještě dřív než by se podíval na svět z kůlu. Lépe je na chvíli oslepnout.

Těžké dveře pod lomeným obloukem se tiše otevřely a zavřely. Gita se k nim tiskla zády a vyděšeně mžourala do komnaty. Bylo tam šero, jen na stole hořely dvě svíce, třetí stála ve výklenku u postele. Na malou chvilku si pomyslela, že je tu úplně sama, ale potom se pohnul, pokročil k ní ze stínu sloupu, u nějž až dosud bez pohybu stál. Zděsila se tak, že si přitiskla pěst k ústům. Byl vysoký, s širokými rameny, ale to nebylo to, co jí nahánělo hrůzu. To z celého jeho těla, z těch divných vláčných pohybů, z tváře kruté a ostré jako dýka šel strach. Mrazivý děs jaký jde z očí šelmy.

„Tebe jsem ještě neviděl,“ pronesl zvolna a ochraptěle, jako by hlas dostával z hrdla jen s námahou. „Co ti řekli?“ Oči mu náhle vzplanuly jasněji než svíce, které teď nechal za zády.

„Že... že nesmím křičet, Milosti,“ vykoktala ze sebe to jediné, co jí utkvělo v paměti. „Jinak mě dají katu.“

„To je pravda,“ pokýval vážně. Tak divně strnul a napřímil se. „Pojď ke mně,“ rozkázal vzápětí. Drsným, napjatým hlasem. Udělala jeden nesmělý krok, ale on už neměl trpělivost čekat dál. Hrál si po ní a strhl ji k sobě, až se zajíkla. Jediným hmatem z ní serval košili, jen to měkce syklo jako když se trhá papír. Hodil ji napříč nízkého lože a padl k ní. Od chvíle, kdy ho opustila Mihaila, v něm narůstalo šílenství. Ano, udělal to jediné, co musel, vyhnal ji, ale lačnost po krvi už se v něm rozbouřila přespříliš. Už cítil její

chuť a horkost, už ji měl na dosah, pod rukama její tělo a zuby na tepně. Zbývalo tak málo, a vzal by si ji jako už tolikrát. Jenže ji odehnal a vrážel pak do zdí jako pološílená šelma, bez sebe žádostí a touhou po krvi. Zdivočelý a vzrušený až k bolesti. Nedalo se to snést.

Cítil to ještě teď, ostrou bodavou bolest dole pod břichem... Nalehl na ni, prorval se do ní a sevřel ji tak, že se nemohla ani hnout. Sotvaže mohla dýchat, jen tiše sténala. Divoce sebou trhla a do očí jí vstoupil smrtelný děs, když jí zaryl zuby do masa. Hluboko. Cítila, jak z ní mohutným proudem prýští krev, hlavu měla náhle prázdnou a lehkou a všechno s ní ulétalo někam daleko. Jeho ústa byla jedinou krutou bolestí, přísátý k jejím žilám polykal a hltal jako zvíře, chraplavě sténaje blahem z nasycení.

Pohnul se v ní a na okamžik se od ní odtáhl. Najednou se díval skoro vlídně. Skoro se zdálo, že se usměje.

„Tak co, bylo to moc zlé?“ ušklíbl se místo toho. Věděla, že musí odpovědět. Neposlechne-li, dají ji katu. V hlavě však měla jen čirý děs a zmatený černý vír.

Nějaká slova se jí však v poslední chvíli přece jen vynořila. Ano, tak jí to řekli... „Přišla jsem ti posloužit, Milosti,“ zavzlykala.

Ted' už se usmál nepokrytě. „Tak tě to naučili? No vidíš, posloužilas mi dobře, ale příště to bude lepší, ne?“ Zděšeně zamžikala. Bože dobrý, příště? Příště?! Uniklo jí tichounké zaúpění, ale hned ho poplašeně zdusila dlaní. Provinile se po něm podívala, ale zdálo se, že si toho nevšímá. Odtáhl se od ní a hodil jí cáry košile, aby se z nejhoršího otřela. „Jak se jmenuješ?“ zeptal se nečekaně.

„Gita,“ vydechla a rozcvakaly se jí zuby. Vůbec to nedokázala ovládnout. Nadechl se a stáhl obočí, ale pak jí mlčky podal příkrývku. Nespouštějíc z něho oči si ji přitáhla k ramenům. Přilehl k ní a bezmyšlenkovitě si hrál s jejími vlasy, s dlaní, kterou mu ochromeně ponechala. Sklouzl jí rukou po těle a její bezvládnou dlaň si vtiskl do klína.

„Ještě jednou,“ poručil znenadání, ale tak docela jako rozkaz to nevyznělo. Vyjekla a zledověla, ale přece jen už nebyla tak docela mrtvá hrůzou jako prve. Napjala se a zaťala zuby. Ta bolest byla strašlivá, ale přece jen o něco menší. Tentokrát si také vzal

mnohem méně, už si s ní spíš jen hrál. Usmál se a náhle ji silou přimkl k sobě, jako by jí snad děkoval.

„Můžeš vstát?“ zeptal se. „Jestli ano, zavolám, ať si pro tebe přijdou.“ Zvedl se od ní beze špetky studu, ale než stačil cokoli udělat, rozlehla se zvenčí ohlušující rána. Pak další, třesk zbraní, povyk a dívčí jek.

Rozrazil dveře dokořán.

Mihaila bojovala jako lvice.

Ne, nedokázala to už vydržet. Tohle nemůže být konec, ne po všech těch letech, kdy se stala bezmála jeho součástí. Musí ji vyslechnout. Musí. Nezdržovala se česáním ani oblékáním. Vyrasila tak jak byla, jen přes košili narychlo přehodila plášť a letěla. Tu cestu by znala zpaměti, i kdyby na stěnách neblikaly louče jako dušičky nekřtěnat. Chtěla prolétnout mezi strážemi, ale oni najednou zaťali zuby, napřímili se a zůstali stát jako kamenní. Odhodilo ji to o krok zpátky, ale to už v ní vzplanul vražedný vztek.

„Uhněte!“ zaječela. Ohlušená a oslepená na chvíli uvěřila, že se stal nějaký strašlivý omyl. Nedopatření. Mýlka. Než pochopila, že udělal to, čím jí hrozil. Že stráž neustoupí. Nesmějí. Zavřískla a vrhla se tomu bližšímu nehty do očí. Uskočil a napřáhl proti ní ratiště, hledaje zoufalýma očima pomoc u svého druha. Milostivý kníže nakázal nevypustit nikoho. Ani pannu Mihailu ne. Zvláště pak pannu Mihailu. Za žádnou cenu. Nešířil se však už o tom, co by se stalo, kdyby při plnění jeho rozkazu snad urozenou pannu poranili. Zděšeně jí tedy bránili v cestě vlastními těly i násadami, ale vlastně nevěděli, co počít. Mihaila vřískala jako rozběsněná rysice, rozčuchané vlasy jí létaly přes oči jako hříva a na předloktí se bůhvíjak objevil dlouhý krvavý šrám. Nevšímal si toho a dál se snažila prorvat si mezi nimi cestu ke dveřím.

Když vtom se rozletěly dokořán.

Na vteřinu zůstala ochromená, ale pak prudce vrazila do nejbližšího ozbrojence a vrhla se ke knížeti. Halapartníci vytěštěně couvali a najednou nevěděli, kam s očima. Milosrdný, věčný Bože, za tohleto je kůl nemine... Jeden se pokusil padnout na kolena.

„Nechte toho!“ zavrčel kníže, a teprve teď se natáhl po plášti. „Zmizte a pošlete mi sem Vassu.“ Snad ještě nikdy nikdo tak rychle neposlechl. Byli pryč dřív, než ta slova dozněla.

Mihaila za sebou přibouchla dveře, ještě zadýchaná a rozčuchaná, a zajíkla se v půli dechu. Horká vlna jí stoupla do hrdla a podlomila se jí kolena. Beze slova zírala na tu na loži. Nahá a zkrvácená, s hlubokou čerstvou ránou na hrdle, si roztřesenýma rukama pokoušela navléct žalostné cáry košile.

„Vzal sis sem děvku místo mě...?“ vydechla nevěřícně. Dutě a zoufale až k smrti. „Ona smí to, co já ne?“ Oči jí hořely slzami a rozpíjely se jako ohnivé tůně. „Bože můj, Vlode, co se to s námi stalo?“ zavzlykla divoce a tiše, křečovitě se rozplakala. „Pošli ji pryč, prosím, pošli ji...“

„Odpusť, Milosti,“ všourala se dovnitř až k zemi shrbená Vassa. Srdce jí hrúzou bilo jako kovářův buchar. Ten strážný byl načisto vyjevený, sám milý Bůh ví, co se tam muselo stát. „Odpusť, prosím, jestli se nezachovala, jak jsem ji naučila, je to má vina, jen moje vina, Milosti, ona je tady jen krátce a nedostávalo se mi času,“ drmolila a nedokázala se zbavit hrůzného dojmu, že se historie opakuje. Bože dobrý, to bude zase hořet hranice? „Poníženě tě prosím za odpuštění, netrestej nás ve své velkodušnosti, za nedopatření, které...“

„Nic se nestalo,“ utnul ji znenadání. „Byla právě tak dokonalá jako všechny před ní. Díky tobě. Odved’ si ji.“ Kývl, aby ji zabalila aspoň do přikrývky. Stará se roztřeseně shýbla, a teprve pak uviděla Mihailu. Vyjekla, jako by spatřila strašidlo, a nahrbila se v ještě poníženější úkloně. „Urozená panno...“ zblekotala.

„Ztrať se mi z očí i s tou svou dokonalou děvkou,“ zasyčela Mihaila a vydechla teprve, když se dveře za nimi zavřely. Vrhla se k nim a zavřela je na závoru. Stála a zprudka dýchala. Potom se obrátila.

„Nech mě u sebe,“ zaprosila. „Nic nechci, jen být s tebou. Prosím.“

Seděl bez hnutí, s lokty na kolenou a čelem v dlaních. Neodpovídal. Slyšel to. Tu bolest sálající z jejího hlasu, a přesto jí nedokázal pomoci. Nebylo v jeho silách stát se pro ni člověkem, s jeho prostými radostmi a vášněmi, s jednoduchou, nekomplikovanou láskou. Byl, čím byl, a zabíjel ji stejně osaměním jako svou neblahou přítomností.

Mlčky ho objala kolem ramen a zlehka pohladila po vlasech, jako by to po tom všem byl on, komu by se mělo dostat útěchy.

Uteklo to tak rychle. Čas se přehnal jako splašené stádo a stejně jako ženoucí se koně nechal za sebou jen prach a vzpomínku na divoké vlání.

Sibiu se vystrojilo jako marnivá nevěsta, snad aby na odiv vystavovanou nádherou zastřelo sebemenší vzpomínku na to, jak vítalo svého přemožitele naposledy. Tenkrát přijížděl princ Mihnea v plné zbroji a z hradeb mu trčela vstříc kopí a meče lačnicí po krvi, dnes přijížděl mladý kníže bez přilbice, s úsměvem na tančícím siváku a v ústrety mu vlály praporce a korouhve všech barev, pentle a slavnostní fábory. Kostel byl vysmýčený a vydrhnutý a každické volné místo pokrývala záplava bílých květů. To bylo jediné, co z toho všeho utkvělo Mihaile v paměti. Měkké ranní světlo a bílá vůně květinových lístků. Všechno ostatní jako by se kolem ní hnalo tryskem, zanechávaje v ní jen záblesk, střípek, letmé ohlédnutí.

Hřmot bubnů venku před kostelem... Dunivý zpěv chorálu, bouřícího pod klenbou od chvíle, kdy Mihnea, pobledlý, s vysoko zdviženou hlavou a vystrojený ve zlatě a šarlatu, vešel do chrámu... Kněz se svátostí a vznešená latina požehnání... A Samaranta, ta malá Moldavanka, jen s obtížemi udržující důstojnou a vážnou tvář, po boku svého naparáděného otce, který očividně pukal pýchou a staral se výhradně o to, aby ho nikdo nepřehlédl. Jindy by se Mihaila rozesmála. Teď však měla co dělat, aby si uvědomovala, s kým hovoří, kdo se k ní právě obrací, komu je třeba vlídně, třebaže bezmyšlenkovitě odpovědět. Její ztrýzněná mysl se bez ustání upínala jen k jedinému. Čas... Už jen tak málo času. Jen cesta domů na Targoviště, Mihneova korunovační hostina a pak... Jaké to bude, až mi odejde duše z těla? přistihla se Mihaila při otázce. Jaké to bude - nebýt, a přece muset žít? Možná lepší než ho mít před očima a jako odsouzenec počítat dny a hodiny, které jsou mu ještě dopřány, než se zadrhne smyčka, pomyslela si zoufale. Nedívala se tam, vytrvale upírala pohled k zemi, ale nemohla tak stát věčně. Musela vidět, jak na Mihneovu hlavu vlastní rukou vkládá starobyloú knížecí korunu, širokou členku zdobenou perlami a rudými drahokamy. Musela

zaslechnout zvuk jeho hlasu, jak v průvodu s kýmsi rozmlouvá. Musela den za dnem a noc za nocí cítit všude kolem jeho přítomnost.

Obrovská hodovní síň duněla rozjařeným lomozem, řinčela nádobím a bouřila směsicí hlasů. Zpocením guslaři vyhrávali jako o život, pivem a medovinou notně povzbuzení rytíři překřikovali jeden druhého a urozené paní se smály vysokými strojenými hlasy. Služebnictvo nestačilo běhat tam a zpět, dolévat poháry, vršit na mísy a talíře stále nové a nové lahůdky a při tom všem ještě každou chvíli vyhánět zpod stolů rvoucí se psí smečku a dohlížet, aby nikomu nic nechybělo. Na dvorech se u obrovských, narychlo sbitých stolů tísnili ctihodní měšťané a před hradbami si vsedě na zemi nacpávala břicha chudina. Targoviště se opíjelo vínem i slávou a vítalo svého nového vladaře.

Mihnea pil střídmě a s hlavou přikloněnou k rameni s úsměvem naslouchal čemusi, co mu vyprávěla jeho kudrnatá nevěsta. Zakrývala si ústa rukou, ale každou chvíli se stejně rozesmála. Krom jejího pýchou opilého otce tu byli hosty dva upjatí, vznešeně vyhlížející Moldavané. Hovořili s ním však jen ze zdvořilosti a ani do okolních zábav se moc nemíchali. Stejně jako Jeho Milost Mihnea však věděli, co se sluší, a tak jako přední velmoži země, s níž se chystal spojit posvátnými pouty manželství, nemohli odmítnout. Samaranta, neuvyklá jemným finesám diplomacie, si zase nemohla zvyknout na myšlenku, že ti dva nadutí vousáči, rodem tak vysoko nad jejím, museli vážit tu cestu jen a jen kvůli ní.

Marco přijel už před pár dny a celou tu dobu bohatýrsky pil. Léta ho poznamenala jen málo, snad jen že mu přibýlo vrásek a věčně rozcuchaná kštic zšedivěla, na hlučných způsobech mu však neubrala ani v nejmenším. Stejně tak paní Vesna, stále tak milá a usměvavá, jako by necítila tíhu přibývajících let. Mezi svými vytáhlými syny, z nichž už ji pomalu přerůstal i třináctiletý Mircea, se téměř ztrácela, ale černé oči jí blýskaly jako mladici. Milea, který letošního jara dovršil sedmnáctý rok, stejně jako jeho čerstvě provdané dvojče Marisa, byl po otci nezdolný a činorodý, a už dvě léta velel vlastní družině lučištníků. Nejstarší z Markových dcer, Mirjana, přijela jen po velkém přemlouvání. Stydlivě klopila oči k

podlaze a byla si jista, že na ní každý pozná, že už nikam jezdit neměla. Její mladý manžel se od ní nehnul na krok a bez ustání ji sledoval oddanýma očima. Marcus z Hrádku s družinou a se svou usměvavou plavou chotí dorazil poslední a vítání s panem Cristianem nebralo konce. A jak by taky ne, když pobyt jeho líbezné sestřičky, fortelné panny Viky na Malém Hradě nezůstal pro srdce mladého pána bez následků. Plavá kšice, široké boky, úsměv i srdce to byly, co dalo mladému rytíři zapomenout na křehkou tmavou krásu Mihaily z Langley. Švagři se brzy sesedli do kouta a podle rozpálených tváří a štědře dolévaných korbělů se zdálo, se dobře baví. Po chvíli se k hlučné kumpanii přidali i bratři z Drohoie, zatímco buclatá žena pana Branka, s nezdravě bledou tváří postříknutou pihami, posedávala s rukama v klíně opodál a závistivě pošilhávala po štěbetajícím hloučku kolem řečné paní Viky.

Paní Érzsbet se přitočila k Mihneovi. „Tak co, Dráče?“ šeptla tak, aby to nikdo jiný neslyšel, jen co jí úslužné páže přisunulo židli. „Unavený?“

„Kdepak?“ zavrtěl rozhodně hlavou Mihnea. „Ani trošku! Mohlo by to trvat ještě dva dny a dvě noci a ještě bych si pak troufl táhnout do bitvy. Je mi krásně.“

Pobaveně nad ním potřásla hlavou. Prokvetlé řídké pletence vlasů jí rámovaly nepravidelnou úzkou tvář, která však s věkem nabyla jakési prazvláštní vlídné pohlednosti. Dlouhé rukávce jejího tmavozeleného šatu skrývaly neklidné vrásčité ruce s propletenými prsty.

Mihaila se po nich podívala právě ve chvíli, kdy se Vlad s omluvou vzdálil paní Vesně, s níž až dosud rozmlouval, a přisedl na chvíli vedle nich. Trhla sebou, jako by dostala políček, a srdce se jí proti její vůli rozbušilo rychleji. Co jí to říká? Vlastně se vůbec nevystrojil jako na hostinu. Těžký zlatý řád Draka, který ke slavnostem nosíval, se už nějaký čas houpal na prsou Mihneovi, právoplatnému pokračovateli Draculova rodu, a tmavorudý sametový varkoč s pláštěm ze šarlachu také dnes nechal v truhlici. Místo toho oblékl jen kazajku z černé kůže, staženou stříbrem pobíjeným opaskem. Nenavlékl si ani šperky, jen dračí prsten, který nesundával nikdy, a místo kameny posázené čelenky jen řemínek z vykládané soboliny.

Dvorně naznačil paní Érzsbet, aby nevstávala, a něco jí tiše, naléhavě povídal. Zvedla hlavu a ohromeně se na něj podívala. Zírala na něho s dojemnou směsí údivu, úcty, hrůzy, vděčnosti, úlevy a - lítosti. Chtěla něco odpovédět, ale zvedl se dřív, než to stačila vyslovit.

„Zatraceně...!“ zařval Marco a razil si cestu k nim. Co vykřikoval dál, Mihaila v okolní vřavě neslyšela, jen viděla, jak vehementně mává rukama, hned zatíná pěsti, hned jimi zuřivě hrozí k nebi a pak je zase bezmocně rozkládá. Cristian se usmál a něco mu řekl do ucha. Podal mu plný korbek, a ať už šlo o co chtělo, Marco se na okamžik uklidnil. Vlad ho přátelsky uhodil do zad a zamířil na druhý konec síně, kde u guslarů vydupávali svou radost rozjaření bratři z Drohoie. Branko pustil svou tanečnici, rozesmátou dívku s rozpálenou červenou tváří a vyběhl z kola. S úsměvem si odhrnoval vlasy z očí a dychtivě naslouchal. Než mu úsměv zmizel z tváře a on v jeden ráz pobledl, jako by mu do prsou vrazili dýku.

„Danko!“ zařval a nešetrně vytáhl za ruku protestujícího bratra. Kroutil hlavou a bezradně se rozhlížel, jako by odněkud čekal pomoc, ale to už kníže zase zmizel mezi hodujícími.

Davem stále hlučnějších rytířů se protlačil pan Minzilla. Razil si cestu dost bezohledně, přestože jeho bohatýrskou postavu s rozježenou šedou kšticí mohl jen málokdo přehlédnout. Do slavnostní nádhery měl daleko. Navlečený v odřených teletinových nohavicích a v zašlé, oblýskané kožené zbroji neurčité barvy, s obrovským opaskem přes mohutný břich vypadal spíš, jako by právě sesedl z koně. Prorval se až ke knížeti a tiše mu cosi řekl do ucha. Vlad jenom kývl, jako by to byla zpráva, již očekával, a bezmyšlenkovitě mu položil ruku na rameno. Starý Minzilla se vojácky otočil na místě a stejně rázně jako přišel, dusal zas k východu. Kníže ho zvolna následoval. Tu se však zastavil, aby prohodil pár slov, vrátil úsměv dychtivé panně či vystrojené paní, nebo jen na někom dlouze spočinul očima.

Mihaila se protlačila ke dveřím. Někdo na ni něco volal, ale tvářila se, že neslyší. Hlučné klábosící hloučky postávaly i na schodišti, opření o kamenné zábradlí tam rytíři halasili a s třeskem připíjeli jeden druhému. Minzilla hlučně dupal po schodech dolů a cestou si připínal svou proslavenou sekeru, kterou podle dobrého

mravu zanechal prve u stráže přede dveřmi. Někdo na něho cosi křikl a ze dvora mu vyběhl vstříc jeden z mladých bojarů. Mihaile chvíli trvalo, než si uvědomila, že je to pan Junis, vrchní podkoní. Ani on nevypadal, že se chystá na slavnost.

Minzilla ho popadl pod paží a zmizeli spolu kdesi ve dvoře.

Mihaila se za nimi zamyšleně dívala.

Vlad se díval zas na ni. Oddělen od ní pestrobarevnou, povykující záplavou strnul na místě, stál bez pohybu a s těžkým srdcem ji sledoval. Nerozuměl v té chvíli sám sobě. Nerozuměl té bolesti, tomu, co se znenadání v tak strašných, dusivých poryvech zdvíhá z nehlubších hlubin jeho nitra. Náhle nebylo nic než ona. Všechno se slilo do hučících, přelévajících se vln, až zůstala jen Mihaila. Osamělá v tom davu, nejosířelejší mezi všemi, zledovělá a schoulená sama do sebe bolesti, co ji zabíjela. Vyrostla. Dospěla mu v náručí. Z dítěte, panoše Mihályiho, z divošky jiskrné jako horský sníh, se stala dívka s vědoucíma vášnivýma očima a horoucí duší. Ať byla čímkoli a ať číkoli byla vina, formoval ji za ta léta a hnětl, tvárnou a dychtivou, tiskl ji do sebe a sám jí vdechoval svůj neblahý život.

Ještě bojoval. Ještě se nechtěl vzdát, ale kdo by tady byl katem a kdo obětí? Ohlušil hlas svého svědomí, udržel ho v sobě jako psa na řetězu, a prudce oddechuje začal si k ní razit cestu. Ne, jakkoli to je nemoudré, nemůže, nedokáže odjet bez rozloučení...

Vzhledla, a najednou to věděla. Ovšem! Bože, jak jen mohla být tak slepá? Odjíždí. Teď hned a rovnou z téhle pitky, kde si toho, že se ve všeobecné vřavě vytratí, nikdo nepovšimne. Nechce už čekat ani chvíli a netouží ani po tom odjíždět s okázalým doprovodem, po obřadném a srdceryvném loučení, s tisícem řečí a tisícem zvědavých pohledů.

„Milosti...“ Minzilla si rozpačitě odkašlal. „Je nasedláno, Milosti,“ zabručel nejisté. „Poroučíš-li...?“ Kníže kývl, ale tvářil se tak nepřítomně, že starý zapochyboval, že ho vůbec slyšel. Prudce se od něho odvrátil, a najednou stál přímo proti ní. Nepřemýšlela o tom, její ruce to udělaly za ni, a nikoho se neptaly na dovolení. Vylétly vzhůru a zoufalou silou ho obemkly kolem krku.

„Odjíždíš?“ vydechla hlasem ochraptělým nevyliťými slzami. Jako by chtěla spíš pojmenovat hroznou pravdu než se ptát.

Ano, je čas se loučit, chtěl jí odpovědět, ale k vlastnímu ohromení náhle slyšel sám sebe, jak proti své vůli a proti všemu, co si kdy předsevzal, jí tiše říká: „Dokázala bys to opustit?“ Zvedl jí hlavu a upřel jí divoký, sálavý pohled do očí. „To všechno tady? Dokázala by ses vzdát všeho, co máš? I toho nejdražšího?“ Hlas mu zostřel a stal se naléhavějším.

Nesmyslná naděje jí vylétla od srdce k hrdlu, kde se proměnila v tlumené, hořké pousmání. A nebo to možná byl vzlyk... Což neví, že to nejdražší, co má, svírá v tuto chvíli ještě v náručí?

„Nezačneš mě za to nenávidět?“ zeptal se ještě neslyšněji. Neodpověděla, jen se k němu ještě pevněji přitiskla.

„Minzillo?“ Vzhlédl přes Mihailino rameno, aniž by ji přitom pustil z objetí.

„Ano, Milosti?“

„Dej sedlat Argentea.“

Nezajímalo ji, kam jedou, kam to den za dnem a noc za nocí míří, stejně jako ptáky, co jim přeletovali nad hlavami, nezajímalo, kde skončí jejich let. Stačilo jí, že je s ním, volná a znovuzrozená. Teprve když minuli Curtea de Arges a cesta, stáčejší se vzhůru do hor, byla míli za mílí pustší, divočejší a strmější, přemohla ji konečně zvědavost.

„Kam to jedeme?“ zeptala se, ale spíš z dychtivosti nad tím, co všechno ji ještě čeká, než z obav či z úzkosti. „Kam vlastně míříš?“

Zdálo se, že dál a výš už nemůže být nic než hnízda horských orlů, vlčí stezky a rozeklané štíty hor. Shlížely k nim dolů svými nevlídnými zčernalými tvářemi, i zvrásněnými zvětralou skálou, a kolem holých temen jim zběsile svištěl hvízdavý víchř, ostrý jako břit meče, kvílející do kraje svůj ledový žalozpěv.

Přítáhl klisně otěže a zůstal stát. Propast, která se krok od úzké, kamenité cesty rozvířala, byla tak hluboká, že staleté smrky na jejím dně trčely dole jako maličké třísky. Za ní se tyčily další kopce, další hřbety hor, strmá údolí, průrvy a propastí. Zapadající slunce sjíždělo po jejich tvářích, jako by je chtělo polaskat a navěky si je vtisknout do paměti, než je bude muset nechat napospas dlouhé a ledové noci. Kdesi v dáli hřměla divoká voda,

vzduch byl plný hlubokého hukotu lesů a vítr zlomyslně trápil kamenné varhany. Okolní kraj byl pustý a syrový, ve své nevinné krutosti opojný jako v první den stvoření.

Kníže se zadíval přes údolí.

„Domů,“ odpověděl tiše po době tak dlouhé, že už žádnou odpověď nečekala. Ohromeně se po něm podívala, ale on jen mlčky vztáhl ruku. Ukazoval jí kamsi přes údolí... Neviděla tam vůbec nic. Nic, co by připomínalo jakékoli obydlí, natožpak něčí domov. Nic než zarostlé pusté štíty hor. Ale potom... Argenteus přešlápl a sklopil uši před řezavým větrem, natočil se bokem a ukročil o kousek stranou. Mezi stromy jako by náhle, na jeden prchavý okamžik blýskla zeď. Hradby, anebo déšť s vichřicemi jen otesaly skalní stěnu a obraly ji až na bělavou kost? Ohromená popojela na sám kraj drolivé stezky; pár kamenů se drnčivě rozběhlo střemhlav do propasti. Odtud už to viděla téměř jasně. Pás mohutných hradeb a bokatou věž s nízkou střechou. Valy obemýkaly celé temeno štítu, na němž strměly, jako by vyrůstaly přímo z jeho kamenné náruče. Z okolních kopců byl nejnížší, ostatní kolem něho stály v semknutém kruhu, skrývajíce ho před zvědavými pohledy, jako mohutní, nahrbení rytíři, chránící mezi sebou svého mladšího druha.

Mihaile se náhle nedostávalo dechu a cítila, jak jí po zádech sjíždí mráz. Jak jen mohla zapomenout starou legendu o Dračím hnízdě, o hradě hýčkaném v kamenných dlaních hor, skrytém tak, že jej žádný smrtelník neobjeví? Nesčetla by, kolikrát jí o něm vyprávěli, ale zdali ho vůbec kdo viděl na vlastní oči, na to jí nikdy nedali odpověď.

„Castro Arghis,“ vydechla jedno z jeho dávných jmen, na něž se rozpomněla. Jako by se je chtěla učit znát „Poenari...”

Neodpověděl, ale vycítila, že je v duchu vyslovuje s ní. Když konečně promluvil, znělo to hořce i pobavené, jako by si jen vzdychl horský vítr.

„Vítej v náruči Draka, Mihájí...”

DOSLOV

Od časů, kdy se udál - ale také možná neudal - příběh, který jste právě dočetli, uplynulo už půl tisíciletí. A přesto zůstal kraj, jímž kdysi duněla kopyta rytířských koní, do dnešních dnů bezmála nezměněný. Nedáte-li se na své pouti po Rumunsku zdržet městy s jejich barevnými návnadami, které jsou si všude na světě až běda podobné, a zamíříte-li dál, mezi dřevěné vesnice, doširoka rozlité brody a horská údolí, pak uvidíte dávnou zemi právě tak krásnou, drsnou, zadumanou, majestátní a velkolepou, jakou ji vídali naši hrdinové.

Co z jejich příběhu je pravdou a co pohádkou? Kdo ví?

Silnička do hor se vine stejnými zatáčkami jako před stovkami let - vždyť koho by napadlo tesat do skal nové cesty, když lze stejně dobře využít těch pradávných? - a její zákruty jsou čím dál strmější. Můstky, klenoucí se krkolomně nad propastmi, vypadají z výšky jako prapodivné, křehké krajkoví a hřmící voda z nespočetných pramínků, říček a vodopádů chladí už tak dost ostrý a ledový vzduch, dýchající přítomností věčného ledu i vprostřed léta.

Kdo neví, kde, kterým směrem a po čem se má dívat, mine to místo bez povšimnutí. Stačí popojet pár metrů, vystoupat strmými serpentínami o malý kousek výš, a už vám kratičkový výhled zase beznadějně uzavrou štíty hor. A přece se tam v opuštěných, lesy zarostlých kopcích skrývá dodneška - hrad, jemuž říkávali Poenari, Castro Arghis, Castel Dracula... Zůstalo z něj jen pár zubatých zdí, zbytky nádvoří a mohutných valů, zřícená věž, pod jejímiž dávno propadlými krovky už léta roste tráva. Jen málokdo jej zná, jen nemnozí k němu najdou cestu. Daleko od všech turistických stezek, vysoko v horách spřádá dál své věkovité sny. I za jasných slunečných dnů jako by jeho zdi rezonovaly podivnými ozvěnami a za noci, když padne neprostupná horská temnota a vítr se rozburácí naplno, rozechvěje se tma čímsi naléhavým, neuchopitelným a mrazivým.

Nejsou to však jen odlehlé pustiny Karpat, co jako by ustrnulo ve staletém spánku a uchovalo si nezměněnou tvář. Měšťanské domy v Sibiu, se svými „rozkročenými“ gotickými základy, silnými zdmi a malými okny, se tváří, jako by se od těch dob zase tolik neudálo. Jen tu a tam křiklavý vývěsní štít „pravé italské

restaurace“, reklama nebo zaparkované auto připomenou, že čas přece jen běží. Železné zábradlí mostu zrezlo a cesta ke kostelu zůstala tichá a opuštěná. Dlažba mezi kostelními lavicemi je hluboko vyšlapaná tisíci kroků, které ji za všechna ta léta poznamenaly.

Ještě než jsme se s několika přáteli do Rumunska vydali, doslechli jsme se, že právě tomto v kostele je stará krypta, do níž se pohřbívalo už od středověku. Přestože jsme však ztichlým chrámem procházeli tam a zpět už dobrou hodinu, nenarazili jsme na nic, co by se byť jen vzdáleně podobalo vchodu do hrobky. Teprve cestou ven si někdo z nás všiml obyčejných, na škvírku pootevřených dveří. Nahlédli jsme do nich spíš jen tak pro dobré svědomí, byli jsme si jisti, že vedou zcela prozaicky do sakristie, ale to, co jsme uviděli, nám na chvíli vzalo dech. Kulatým oknem tam padalo podvečerní světlo a prozařovalo hustý, poléťavý prach. Nedozírná prostora, rozlehlejší než sama chrámová loď se táhla kamsi do nedohledna a zatačela bůhvíkam. V šeru se před námi vynořovaly trosky zčernalých vyřezávaných lavic, mohutná těla poškozených sloupů, staré kazatelny a kus točitého schodiště. Všude ticho, přítmí a prach. Když jsme konečně vydechli úžasem, všimli jsme si, že stěny té obrovité, do hlubin chrámu se stáčejí chodby, jsou lemovány náhrobky zasazenými ve zdivu. Pod jménem na tom prvním stálo hrdě „poctivý měšťan“ a vedle toho letopočet: 1786. Na dalším se skvělo „purkmistr“, ještě na dalším „ctný konšel“ a tak to šlo pořád dál. Čím hlouběji jsme se nořili do břicha katedrály, tím byly číslice letopočtů a nižší. 1654, 1592, 1545... až najednou někdo z nás tiše řekl: „Počkejte.“ Stáli jsme tam a dívali se, s dlaněmi položenými na zdivu, jako bychom se dotýkali živého člověka. Někoho, koho jsme už léta neviděli a koho jsme už nikdy nedoufali najeznout. Pod křížem, girlandami kamenných květů a pod nezbytnými tituly bylo vytesáno to jméno:

Mihnea cel Rau.

Našli jsme ho, a čas měl najednou jen docela malou cenu.

Dáme-li slovo historikům, ochotně nám sdělí, že Mihnea, legitimní syn knížete Vlada, si nakonec svou milovanou Samarantu (někdy uváděnou též jako Smaranda) nakonec vskutku vzal. Po její smrti se oženil podruhé, tentokrát s ovdovělou paní jménem Voica, s níž měl jedinou dceru Ruxandru. Svou životní pouť skončil

kníže Mihnea jen pár kroků od míst, kde nakonec spočinul. Zavražděn vzbouřenými bojary, vykrvácel na dlažbě před kostelem...

Krvavou skvrnu na chodníku jsme sice neviděli, zato prapodivný pocit, že není minulosti ani současnosti, nýbrž jen jakéhosi jediného, stále jsoucího času, se nám všem vnucoval dost neodbytně.

A co to všechno ostatní? Co je skutečnost a co fantazie, na níž se při psaní románů tak snadno ulétá?

Když se archeologové konečně rozhodli prozkoumat snagovský klášterní kostel na ostrově uprostřed jezera, objevili - kromě jiného - poblíž dveří hrob s kostrou, již s největší pravděpodobností označili za ženu. Na kostech prý ještě lpěly zbytky nažloutlé či nazelenalé látky s kulatými zdobenými knoflíky a na ruce zůstal prsten. Odborníci se později shodli, že jde patrně o německou práci sklonku 15. století. Hrob blíže oltáři, o němž se odjakživa věřilo, že je místem posledního odpočinku samotného knížete Draculy, a kvůli němuž byl celý výzkum vlastně započat, se po otevření ukázal - prázdný.

Na Branu, nepřehledném bludišti s množstvím věžiček, průchodů, chodeb a ochozů, vám ochotně ukážou majestátní lože z věkem zčernalého dřeva, zdobené bizarními řezbami, těžké křeslo a čtecí pult, od něhož jako by někdo odešel tak těsně před vámi, že byste přísahali, že závan za jeho pláštěm ještě neulehl.

Ze slávy Targoviště nezůstalo už skoro nic. Jen rozlehlé teskné rozvaliny z červených cihel a kamene, a ve starých letopisech zmínky o honosných síních, rytířských sálech a terasách s růžemi.

Desítky míst upomínají svými názvy na slavná jména a na zašlou slávu těch dob. Nad strmou horskou cestou napříč Fagarašem se tyčí vysoká, ostrá skála zvaná Dračí zub, na druhé straně hor stoupá uzounká kamenitá stezka na vrchol známý jako Draculovo sedlo. Jedna ze vsí poblíž Sibiu nese jméno Cristian, blízko Černého moře leží městečko zvané Mihai Viteazul čili Michail Vítězný.

A kousek pod Bukureští, tam, kde z hor od Poenari běží dolů do rovin řeka Arges, leží ves jménem Mihailešť...

Jenny Nowak
TRŮN PRO MRTVÉHO

Obálka David Spáčil
Odpovědný redaktor Eduard Euče
Sazba NETOPEJR

Vydalo nakladatelství
NETOPEJR
Karel Petřík
jako svou 51. publikaci
Olomouc 2000, vydání 1.
Tisk EURO-PRINT PŘEROV, s. r. o.
Přerov
Náklad 1500 kusů
Prodejní cena včetně DPH 159 Kč
ISBN 80-86096-45-9